

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့က ပြဌာန်းသော
ပထမကြီးတန်း ဘာသာပြန်ကျမ်းစာ
ခုဒ္ဒကနိကာယ

ဇောတကဋ္ဌကထာ

ဝိသတိနိပါတ် အစမှ စတ္တာလီသနိပါတ်အဆုံးထိ (၂၉) ဇာတ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

၂၉၄. ၃၁၂
သသန

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့က ပြဋ္ဌာန်းသော
ပထမကြီးတန်း ဘာသာပြန်ကျမ်းစာ
ခုဒ္ဒကနိကာယ

ဇောတကဋကထာ

ဝိသတိနိပါတ် အစမှ စတ္တာလိသနိပါတ်အဆုံးထိ (၂၉) ဇာတ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ကမ္ဘာ့အေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းနိုင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅)က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

အမှာစာ

၁၃၅၆-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၆-ရက် (၆-၃-၉၅)နေ့တွင် ကျင်းပသော တတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ သောဠသမ အစည်းအဝေးက ပထမပြန်စာမေးပွဲပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ ပြင်ဆင်ရေးအတွက် စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ခွဲ (၃)ဖွဲ့မှ တစ်ဖွဲ့လျှင် တစ်ပါးကျပါဝင်သော နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက ဆရာတော် (၃)ပါးနှင့် စာသင်တိုက်ကြီးများမှ စာချဆရာတော် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် (၆)ပါး၊ စုစုပေါင်း (၉)ပါးတို့ဖြင့် ပထမပြန်ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာနှင့် ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းများကို ပြင်ဆင်ရေးဆွဲရန် တာဝန်ပေး၍ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲတော်မူခဲ့ကြပါသည်။

ယင်းပြင်ဆင်ပြီး ပထမပြန်ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာနှင့် ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းများ ကို ၁၃၅၇-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း (၇)ရက် (၃-၇-၉၅)နေ့တွင် ကျင်းပသော စတုတ္ထ အကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ ဒုတိယအစည်းအဝေးက နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် ဆရာတော်များနှင့် စာသင်သားသံဃာ (၁၀၀)ပါး အထက်ရှိ စာသင်တိုက်ကြီးများမှ ဆရာတော်များထံ ဆက်ကပ်လျက် အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံကာ လိုအပ်သည်များကို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်စေခဲ့ကြပါ သည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ တတိယအစည်းအဝေးက ယင်းဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ချက်များ ပါဝင်သော ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာနှင့် ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းများကို အချိန်ယူလေ့လာရန် ဆုံးဖြတ်တော်မူခဲ့ကြပြန်ပါသည်။

ထို့နောက် ၁၃၅၈-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁၁-ရက် (၁၁-၇-၉၆) နေ့တွင် ကျင်းပသော (၄၇)ပါးစုံညီ ပဉ္စမအစည်းအဝေးနှင့် ၁၃၅၈-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၉-ရက် (၂၉-၁၁-၉၆)နေ့တွင် ကျင်းပသော (၄၇) ပါးစုံညီ ဆဋ္ဌအစည်းအဝေးများသို့ တင်ပြလျက် အကြိမ်ကြိမ်ပင် လေ့လာ စိစစ် ကြပါသည်။ သုံးသပ်ပြင်ဆင်ကြပါသည်။

စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ နဝမ အစည်းအဝေးက ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်သော ပထမပြန်ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ၊ ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စများကို တာဝန်ကျ ပထမအဖွဲ့ခွဲအား လွှဲအပ်သဖြင့် လိုအပ်သည်များကို ပြင်ဆင်ကာ (၄၇)ပါးစုံညီ ဒသမအစည်းအဝေးမှ ၁၃၅၉-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၉-၃-၉၈)နေ့ တွင် ကျင်းပသော စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ စတုတ္ထ အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရာ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် (၁/၉၈)ဖြင့် ပထမပြန် ပြဋ္ဌာန်း ကျမ်းစာနှင့် ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းကို အတည်ပြုပေးပြီး ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ၁၉၉၉-ခုနှစ်၊ ပထမပြန်စာမေးပွဲမှစ၍ အကျုံးဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သည့် ပထမပြန်စာမေးပွဲ ဘာသာပြန် ကျမ်းစာများတွင် ပါဝင်သော ဇာတကဋ္ဌကထာ ဝိသတိနိပါတ်အစမှ စတ္တာလီသ နိပါတ်အဆုံး အထိ ဇာတ်ပေါင်း (၂၉)ဇာတ်ကို ပထမကြီးတန်းအတွက်လည်း ကောင်း၊ တိကနိပါတ် အဗ္ဘန္တရဝဂ်အစမှ စတုတ္ထနိပါတ် ကောလိယဝဂ်အဆုံး အထိ ဇာတ်ပေါင်း (၆၀)ကို ပထမလတ်တန်းအတွက်လည်းကောင်း၊ ဧကကနိပါတ်၊ ဣတ္ထိဝဂ်၊ မုဒုလက္ခဏာဇာတ်မှ လိတ္တဝဂ်အဆုံးထိ ဇာတ်ပေါင်း (၃၅)ဇာတ်ကို ပထမငယ်တန်းအတွက်လည်းကောင်း အသီးသီး ပြဋ္ဌာန်း၍ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေ လိုက်ပါသည်။

ဇာတက အဋ္ဌကထာ

ပထမကြီးတန်း

မာတိကာ

ပိဋက

ဝိသတိနိပါတ

၁။	မာတင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁
၂။	စိတ္တသမ္ဘူတဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၅
၃။	သိဝိဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၇
၄။	သိရိမန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ	၃၈
၅။	ရောဟဏမိဂဇာတကဝဏ္ဏနာ	၃၈
၆။	စူဠဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ	၄၉
၇။	သတ္တိဂုဗ္ဗဇာတကဝဏ္ဏနာ	၅၇
၈။	ဘလ္လာတိယဇာတကဝဏ္ဏနာ	၆၄
၉။	သောမနဿဇာတကဝဏ္ဏနာ	၇၁
၁၀။	စမ္ပေယျဇာတကဝဏ္ဏနာ	၈၂
၁၁။	မဟာပလောဘနဇာတကဝဏ္ဏနာ	၉၇
၁၂။	ပဉ္စပဏ္ဍိတဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၀၃
၁၃။	ဟတ္ထိပါလဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၀၃
၁၄။	အယောဃရဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၂၀
	ဥဒ္ဒါနဂါထာ	၁၂၉

တိသနိပါတ

၁။	ကိဆန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၃၀
၂။	ကုမ္ဘဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၄၁
၃။	ဇယဒ္ဓိသဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၅၁
၄။	ဆဒ္ဒန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၆၆

မာတိကာ

ပိဋကံ

၅။	သမ္ဘဝဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၈၇
၆။	မဟာကပိဇာတကဝဏ္ဏနာ	၁၉၈
၇။	ဒကရက္ခသဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၀၇
၈။	ပဏ္ဍရနာဂရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၀၇
၉။	သမ္ဗုလဇာတကပဏ္ဏနာ	၂၂၁
၁၀။	ဂန္ဓတိဏ္ဍုလဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၃၂
	ဥဒ္ဒါနဂါထာ	၂၄၂

စတ္တာလီသနိပါတ

၁။	တေသကုဏဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၄၃
၂။	သရဘင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၆၂
၃။	အလမ္ဗုသာဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၈၈
၄။	သင်္ခပါလဇာတကဝဏ္ဏနာ	၂၉၉
၅။	စူဠသုတသောမဇာတကဝဏ္ဏနာ	၃၁၆
	ဥဒ္ဒါနဂါထာ	၃၂၉

ဇာတကဋကထာ

၁-မာတင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ (၄၉၇)

ကုတော နှု အာဂစ္ဆသိ ဒုဗ္ဗဝါသီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဥဒေနံ နာမ ဝံသရာဇာနံ^၁ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တသ္မံဉ္စိ ကာလေ အာယသ္မာ ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇော ဇေတဝနတော အာကာသေန ဂန္ဓာ ယေဘုယျေန ကောသမ္ဘိယံ ဥဒေနဿ ရညော ဥယျာနံ ဒိဝါဝိဟာရယ ဂစ္ဆတံ။ ထေရော ကိရ ပုရိမဘဝေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော ဒီဃမဒ္ဒါနံ တသ္မိံ ဥယျာနေ မဟာပရိဝါရော သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိ။ သော တေန ပုဗ္ဗာစိဏ္ဍေန ယေဘုယျေန တတ္ထေဝ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိတွာ ဖလသမာပတ္တိသုခေန ဝီတိနာမေတိ။ တသ္မိံ ဧကဒိဝသံ တတ္ထ ဂန္ဓာ သုပုပ္ဖိတသာလမူလေ နိသိန္ဓေ ဥဒေနော သတ္တာဟံ မဟာပါနံ ပိဝိတွာ “ဥယျာနကီဠိ ကီဠိဿာမီ”တိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဥယျာနံ ဂန္ဓာ မင်္ဂလသိလာပဇ္ဇေ အညတရာယ ဣတ္ထိယာ အင်္ဂေ နိပန္ဓော သုရာမဒမတ္တတာယ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ။ ဂါယန္တာ နိသိန္ဒိတ္ထိယော ဟိရိယာနိ ဆဇ္ဇေတွာ ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ ပုပ္ဖဖလာဒိနိ ဝိစိနန္တိယော ထေရံ ဒိသ္မာ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဋိတွာ နိသီဒိံသု။ ထေရော တာသံ ဓမ္မကထံ ကထေန္တော နိသီဒိ။ ဣတရာပိ ဣတ္ထိ အင်္ဂံ စာလေတွာ ရာဇာနံ ပဗောဇေတွာ “ကုဟိံ တာ ဝသလိယော ဂတာ”တိ ပုတ္တေ “ဧကံ သမဏံ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္ဓာ”တိ အာဟ။ သော ကုဒ္ဓေါ ဂန္ဓာ ထေရံ အက္ခောသိတွာ ပရိဘာသိတွာ “ဟန္တာဟံ တံ သမဏံ တမ္ဗကိပိလ္လကေဟိ^၂ ခါဒါပေဿာမီ”တိ ကောဓ-ဝသေန ထေရဿ သရီရေ တမ္ဗကိပိလ္လကပုဉ် ဘိန္ဒာပေသိ။ ထေရော အာကာသေ ဌာတွာ တဿောဝါဒံ ဒတွာ ဇေတဝနေ ဂန္ဓကုဋ္ဌါရေယေဝ ဩတရိတွာ တထာဂတေန “ကုတော အာဂတောသိ”တိ ပုဋ္ဌော ထေရော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ သတ္တာ “န ခေါ ဘာရဒွါဇ ဥဒေနော ဣဒါနေဝ ပဗ္ဗဇိတေ ဝိဟေဌေတိ၊ ပုဗ္ဗေဝိ ဝိဟေဌေသိယေဝါ”တိ ဝတွာ တေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ တဒါ မဟာသတ္တော ဗဟိနဂရေ စဏ္ဍာလယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ၊ “မာတင်္ဂါ”တိဿ နာမံ ကရိံသု။

၁-ဥဒေနဝံသရာဇာနံ (သီ၊ ဣ) ၂-တမ္ဗကိပိလကေဟိ (က)

အပရဘာဂေ ဝိညုတံ ပတ္တော “မာတင်္ဂပဏ္ဍိတော”တိ ပါကဋော အဟောသိ။ တဒါ ဗာရာဏသီသေဠိနော မိတာ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ နာမ ဧကမာသဒ္ဓေမာသဝါရေန^၁ မဟာပရိဝါရာ ဥယျာနံ ကိဋ္ဌိတုံ ဂစ္ဆတိ။ အထေကဒိဝသံ မဟာသတ္တော ကေနစိ ကမ္မေန နဂရံ ပဝိသန္တော အန္တရဒ္ဓါရေ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကံ ဒိသ္မာ ဧကမန္တံ အပဂန္တာ အလ္လိယိတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ သာဏိယာ အန္တရေန ဩလောကေန္တိ တံ ဒိသ္မာ “ကော ဧသော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “စဏ္ဍာလော အယျေ”တိ ဝုတ္တေ “အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗယုတ္တကံ ဝတ ပဿာမိ”တိ ဂန္တောဒကေန အင်္ကျိနိ ခောဝိတွာ တတော နိဝတ္တိ။ တာယ သဋ္ဌိ^၂ နိက္ခန္တဇနော “အရေ ဒုဋ္ဌ စဏ္ဍာလ အဇ္ဇ တံ နိဿာယ အမှာကံ အမူလကံ သုရာဘတ္တံ နဋ္ဌ”န္တိ ကောဓာဘိဘူတော မာတင်္ဂပဏ္ဍိတံ ဟတ္ထေဟိ စ ပါဒေဟိ စ ပေါထေတွာ ဝိသညိ^၃ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သော မဟုတ္တံ ဝိတိနာမေတွာ ပဋိလဒ္ဓသညော စိန္တေသိ “ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာယ ပရိဇနော မံ နိဒ္ဒေါသံ အကာရဏေန ပေါထေသိ။ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကံ လဘိတွာဝ ဥဋ္ဌဟိဿာမိ၊ နော အလဘိတွာ”တိ အဓိဋ္ဌာယ ဂန္တာ တဿာ ဝိတု နိဝေသနဒ္ဓါရေ နိပဇ္ဇိ။ သော “ကေန ကာရဏေန နိပဇ္ဇောသိ”တိ ဝုတ္တေ “အညံ ကာရဏံ နတ္ထိ၊ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာယ မေ အတ္ထော”တိ အာဟ။ ဧကော ဒိဝသော အတိတော၊ တထာ ဒုတိယော၊ တတိယော၊ စတုတ္ထော၊ ပဉ္စမော၊ ဆဋ္ဌော စ။ ဗောဓိသတ္တာနံ အဓိဋ္ဌာနံ နာမ သမိဇ္ဈတိ။ တသ္မာ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကံ နိဟရိတွာ တဿ အဒံသု။

အထ နံ သာ “ဥဋ္ဌေဟိ သာမိ၊ တုမှာကံ ဂေဟံ ဂစ္ဆာမာ”တိ အာဟ။ ဘဒ္ဒေ တဝ ပရိဇနေနမိ သုပေါထိတော ဒုဗ္ဗလော၊ မံ ဥက္ခိပိတွာ ဝိဋ္ဌိ^၄ အာရောပေတွာ အာဒါယ ဂစ္ဆာဟိတိ။ သာ တထာ ကတွာ နဂရဝါသိနံ ပဿန္တာနညေဝ နဂရာ နိက္ခမိတွာ စဏ္ဍာလဂါမကံ ဂတာ။ အထ နံ မဟာသတ္တော ဇာတိသမ္ဘေဒဝိတိက္ကမံ အကတွာဝ ကတိပါဟံ ဂေဟေ ဝဿာပေတွာ စိန္တေသိ “အဟမေတံ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တံ ကရောန္တော ပဗ္ဗဇိတွာဝ ကာတုံ သက္ခိဿာမိ၊ န ဣတရထာ”တိ။ အထ နံ အာမန္တေတွာ “ဘဒ္ဒေ မယိ အရညတော ကိဉ္စိ အနာဟရန္တေ အမှာကံ ဇိဝိကာ နပ္ပဝတ္တတိ၊ ယာဝ မမာဂမနာ မာ ဥက္ကဏ္ဍိ၊ အဟံ အရညံ ဂမိဿာမိ”တိ ဝတွာ ဂေဟဝါသိနောပိ “ဣမံ မာ ပမဇ္ဇိတ္ထာ”တိ ဩဝဒိတွာ အရညံ ဂန္တာ သမဏပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အပ္ပမတ္တော သတ္တမေ ဒိဝသေ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စ ပဉ္စ အဘိညာယော စ ဥပ္ပါဒေတွာ “ဣဒါနိ

ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာယ အဝဿယော ဘဝိတုံ သက္ခိဿာမီ”တိ ဣဒ္ဓိယာ ဂန္ဓာ စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဓါရေ ဩတရိတွာ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာယ ဂေဟဒ္ဓါရံ အဂမာသိ။ သာ တဿာဂမနံ သုတွာ ဂေဟတော နိက္ခမိတွာ “သမိ ကသ္မာ မံ အနာထံ ကတွာ ပဗ္ဗဇိတောသီ”တိ ပရိဒေဝိ။ အထ နံ “ဘဒ္ဒေ မာ စိန္တယိ၊ တဝ ပေါရာဏက-ယသတော ဣဒါနိ၊ မဟန္တတရံ ယသံ ကရိဿာမိ၊ အပိစ ခေါ ပန ‘န မယံ မာတင်္ဂပဏ္ဍိတော သာမိကော၊ မဟာဗြဟ္မာ မေ သာမိကော’တိ ဧတ္ထကံ ပရိသမဇ္ဈေ ဝတ္ထု၊ သက္ခိဿသီ”တိ အာဟ။ အာမ သာမိ သက္ခိဿာမီတိ။ “တေန ဟိ ‘ဣဒါနိ တေသာမိကော ကုဟိ’န္တိ ပုဋ္ဌာ ‘ဗြဟ္မလောကံဂတော’တိ ဝတွာ ‘ကဒါ အာဂမိဿတိ’တိ ပုတ္တေ ‘ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ ပုဏ္ဏမာယံ စန္ဒံ ဘိန္ဒိတွာ အာဂမိဿတိ’တိ ဝဒေယျာသီ”တိ နံ ဝတွာ မဟာသတ္တော ဟိမဝန္တမေဝ ဂတော။

ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာပိ ဗာရာဏသီယံ မဟာဇနဿ မဇ္ဈေ တေသု တေသု ဌာနေသု တထာ ကထေသိ။ မဟာဇနော “အဟော” မဟာဗြဟ္မာ သမာနော ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကံ န ဂစ္ဆတိ”၊ ဧဝမေတံ ဘဝိဿတိ”တိ သဒ္ဓဟိ။ ဗောဓိသတ္တောပိ ပုဏ္ဏမ-ဒိဝသေ စန္ဒဿ ဂဂနမဇ္ဈေ ဌိတကာလေ ဗြဟ္မတ္တဘာဝံ မာပေတွာ သကလံ ကာသိရဋ္ဌံ ဒွါဒသယောဇနိကံ ဗာရာဏသိနဂရဉ္စ ဧကောဘာသံ ကတွာ စန္ဒ-မဏ္ဍလံ ဘိန္ဒိတွာ ဩတရိတွာ ဗာရာဏသီယာ ဥပရူပရိ တိက္ခတ္ထု၊ ပရိတ္တမိတွာ မဟာဇနေန ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇိယမာနော စဏ္ဍာလဂါမကာဘိမုခေါ အဟောသိ။ ဗြဟ္မဘတ္တာ သန္တိပတိတွာ စဏ္ဍာလဂါမကံ ဂန္ဓာ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာယ ဂေဟံ သုဒ္ဓဝတ္ထေဟိ ဆာဒေတွာ ဘူမိံ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓေဟိ ဩပုဋ္ဌိတွာ? ပုပ္ဖါနိ ဝိကိရိတွာ ဓူမံ ဒတွာ စေလဝိတာနံ ပဿာရေတွာ မဟာသယနံ ပည-ပေတွာ ဂန္ဓတေလေဟိ ဒီပံ ဇာလေတွာ ဒွါရေ ရဇတပဋ္ဌဝဏ္ဏဝါလုကံ ဩကိရိတွာ ပုပ္ဖါနိ ဝိကိရိတွာ ဓဇေ ဗန္ဓိံသု။ ဧဝံ အလင်္ကတေ ဂေဟေ မဟာ-သတ္တော ဩတရိတွာ အန္ဓော ပဝိသိတွာ ထောက် သယနပိဋ္ဌေ နိသီဒိ။

တဒါ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ ဥတုနိ ဟောတိ။ အထဿာ အင်္ဂုဋ္ဌကေန နာဘိံ ပရာမသိ၊ ကုစ္ဆိယံ ဂဗ္ဘော ပတိဋ္ဌာသိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော အာမန္တေတွာ “ဘဒ္ဒေ ဂဗ္ဘော တေပတိဋ္ဌိတော၊ တံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိဿသိ၊ တုမ္ဗိ ပုတ္တောပိ တေ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တာ ဘဝိဿထ၊ တဝ ပါဒဓောဝနဥဒကံ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ရာဇူနံ အဘိသေကောဒကံ ဘဝိဿတိ၊ နဟာနောဒကံ ပန တေ အမတောသဓံ ဘဝိဿတိ၊ ယေ တံ သိသေ အာသိဋ္ဌိဿန္တိ၊ တေ သဗ္ဗရောဂေဟိ မုစ္ဆိဿန္တိ၊

ကာဋကဏ္ဍိ ပရိဝဇ္ဇေဿန္တိ၊ တဝ ပါဒပိဋေ သီသံ ဌပေတွာ ဝန္တန္တာ သဟဿံ ဒဿန္တိ၊ သောတပထေ ဌတွာ ဝန္တန္တာ သတံ ဒဿန္တိ၊ စက္ခုပထေ ဌတွာ ဝန္တန္တာ ဧကံ ကဟာပဏံ ဒတွာ ဝန္တိဿန္တိ၊ အပ္ပမတ္တာ ဟောဟိ”တိ နံ ဩဝဒိတွာ ဂေဟာ နိက္ခမိတွာ မဟာဇနဿ ပဿန္တဿေဝ ဥပ္ပတိတွာ စန္ဒမဏ္ဍလံ ပါဝိသိ။ မြဟ္မဘတ္တာ သန္တိပတိတွာ ဌိတကာဝ ရတ္တိံ ဝိတိနာမေတွာ ပါတောဝ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကံ သုဝဏ္ဏသိဝိကံ အာရောပေတွာ သီသေန ဥက္ခိပိတွာ နဂရံ ပဝိသိံသု။ “မဟာမြဟ္မဘရိယာ”တိ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ မဟာဇနော ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေသိ။ ပါဒပိဋေ သီသံ ဌပေတွာ ဝန္တိတုံ လဘန္တာ သဟဿတ္ထဝိကံ ဒေန္တိ၊ သောတပထေ ဌတွာ ဝန္တိတုံ လဘန္တာ သတံ ဒေန္တိ၊ စက္ခုပထေ ဌတွာ ဝန္တိတုံ လဘန္တာ ဧကံ ကဟာပဏံ ဒေန္တိ။ ဧဝံ ဒွါဒသ-ယောဇနိကံ ဗာရာဏသိံ တံ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တာ အဋ္ဌာရသကောဋိဓနံ လဘိံသု။

အထ နံ နဂရံ ပရိဟရိတွာ အာနေတွာ နဂရမဇ္ဈေ မဟာမဏ္ဍပံ ကာရေတွာ သာဏိံ ပရိက္ခိပိတွာ မဟာသယနံ ပညပေတွာ မဟန္တေန သိရိသောဘဂ္ဂေန တတ္ထ ဝဿာပေသုံ။ မဏ္ဍပသန္တိကေယေဝ သတ္တဒွါရကောဋ္ဌံ သတ္တဘူမိကံ ပါသာဒံ ကာတုံ အာရဘိံသု၊ မဟန္တံ နဝကမ္ပံ အဟောသိ။ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ မဏ္ဍပေယေဝ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ အထဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ မြာဟ္မဏာ သန္တိပတိတွာ မဏ္ဍပေ ဇာတတ္တာ “မဏ္ဍဗျကုမာရော”တိ နာမံ ကရိံသု။ ပါသာဒေါ ပန ဒသဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတော။ တတော ပဋ္ဌာယ သာ မဟန္တေန ယသေန တသ္မိံ ဝသတိ၊ မဏ္ဍဗျကုမာရောပိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဝဗုတိ။ တဿ သတ္တဋ္ဌဝဿကာလေယေဝ ဇမ္ဗုဒီပတလေ ဥတ္တမာစရိယာ သန္တိပတိံသု။ တေ တံ တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏှာပေသုံ။ သော သောဋ္ဌသဝဿကာလတော ပဋ္ဌာယ မြာဟ္မဏာနံ ဘတ္တံ ပဋ္ဌပေသိ၊ နိဗ္ဗန္တိ သောဋ္ဌသ မြာဟ္မဏသဟဿာနိ ဘုဉ္ဇန္တိ။ စတုတ္ထေ ဒွါရကောဋ္ဌကေ မြာဟ္မဏာနံ ဒါနံ ဒေတိ”။

အထေကသ္မိံ မဟာမဟဒိဝသေ^၂ ဂေဟေ မဟံ ပါယာသံ ပဋိယာ-ဒေသုံ။ သောဋ္ဌသ မြာဟ္မဏသဟဿာနိ စတုတ္ထေ ဒွါရကောဋ္ဌကေ နိသီဒိတွာ သုဝဏ္ဏရသဝဏ္ဏေန^၃ နဝသပ္ပိနာ ပက္ခမရခဏှသက္ခရာဟိ စ အဘိသင်္ခတံ ပါယာသံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ကုမာရောပိ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတော သုဝဏ္ဏ-ပါဒုကာ အာရယ ဟတ္ထေန ကဉ္စနဒဏ္ဍံ ဂဟေတွာ “ဣဓ သပ္ပိံ ဒေထ၊ ဣဓ မရ”န္တိ ဝိစာရေန္တော စရတိ။ တသ္မိံ ခဏေ မာတင်္ဂပဏ္ဍိတော ဟိမဝန္တေ

၁-ဒီယတိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-မဟာသမယဒိဝသေ (သျာ၊ က)

၃-သုဝဏ္ဏသရကေန (သျာ)

အဿမပဒေ နိသိန္ဓော “ကာ န ခေါ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာယ ပုတ္တဿ ပဝတ္တိ”တိ
 ဩလောကေန္တော တဿ အတိတ္ထေ ပက္ခန္ဓဘာဝံ ဒိသ္မာ “အဇ္ဇေဝ ဂန္ဓာ
 မာဏဝံ ဒမေတွာ ယတ္ထ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ ဟောတိ၊ တတ္ထ ဒါနံ ဒါပေတွာ အာဂမိ-
 သာမိ”တိ စိန္တေတွာ အာကာသေန အနောတတ္ထဒဟံ ဂန္ဓာ မုခဓောဝနာဒိနိ
 ကတွာ မနောသိလာတလေဌိတော ရတ္တဒုပဉ္စနိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ
 ပံသုကူလသဃံာဋိံ ပါရပိတွာ မတ္တိကာပတ္တံ အာဒါယ အာကာသေနာဂန္ဓာ
 စတုတ္ထေ ဒွါရကောဌဌကေ ဒါနဂ္ဂေယေဝ ဩတရိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ မဏ္ဍ-
 ဗျော ကုမာရော ဣတော စိတော စ ဩလောကေန္တော တံ ဒိသ္မာ “ဧဝံရိပေါ
 သင်္ကာရယက္ခသဒိသော အယံ ပဗ္ဗဇိတော ဣမံ ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တော ကုတော
 န ခေါ အာဂစ္ဆတိ”တိ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁။ “ကုတော န အာဂစ္ဆသိ ဒုမ္မဝါသိ၊
 ဩတလ္လကော ပံသုပိသာစကောဝ။
 သင်္ကာရစောဋ္ဌံ ပဋိမုဉ္ဇ ကဏ္ဍေ၊
 ကော ရေ တုဝံ ဟောသိ အဒက္ခိဏေယျော”တိ။

တတ္ထ ဒုမ္မဝါသီတိ^၁ အနဉ္စိတအမဏ္ဍိတသဋ္ဌိတသဃံာဋိကပိလောတိက-
 ဝသနော။ ဩတလ္လကောတိ လာမကော ဩလမ္ပဝိလမ္ပနန္တကဓရော ဝါ။
 ပံသုပိသာစကောဝါတိ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ ပိသာစကော ဝိယ။ သင်္ကာရစောဋ္ဌန္တိ
 သင်္ကာရဋ္ဌာနေ လံဒ္ဓပိလောတိကံ။ ပဋိမုဉ္ဇာတိ ပဋိမုဉ္ဇိတွာ။ အဒက္ခိဏေ-
 ယျောတိ တံ အဒက္ခိဏေယျော ဣမေသံ ပရမဒက္ခိဏေယျာနံ နိသိန္နဋ္ဌာနံ
 ဧကော ဟုတွာ ကုတော အာဂတော။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော မုဒုစိတ္တေနော တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော ဒုတိယံ
 ဂါထမာဟ—

၂။ “အန္တံ တဝေဒံ ပကတံ ယသသ္မိ၊
 တံ ခဇ္ဇရေ ဘုဉ္ဇရေ ပိယျရေ စ။
 ဇာနာသိ မံ တံ ပရဒတ္တပဇိဝိံ၊
 ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဍံ လဘတံ သပါကော”တိ။

တတ္ထ ပကတန္တိ ပဋိယတ္တံ။ ယသသ္မိတိ ပရိဝါရသမ္ပန္နံ။ တံ ခဇ္ဇရေတိ တံ
 ခဇ္ဇန္တိ စ ဘုဉ္ဇန္တိ စ ပိဝန္တိ စ၊ ကိံကာရဏာ မယံ ကုဇျသိ။ ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဍန္တိ

ဥပတိဋ္ဌိတွာ လဘိတဗ္ဗပိဏ္ဍိ။ ဥဋ္ဌာယ ပြိတေဟိ ဝါ ဒီယမာနံ ဟေဋ္ဌာ ဌတွာ လဘိတဗ္ဗပိဏ္ဍိ။ လဘတံ သပါကောတိ သပါကော စဏ္ဍာလောပိ လဘတု။ ဇာတိသမ္ပန္နာ ဟိ ယတ္ထ ကတ္ထမိ လဘန္တိ။ သပါကစဏ္ဍာလဿ ပန ကော ဒေတိ။ ဒုလ္လဘပိဏ္ဍော အဟံ၊ တသ္မာ မေ ဇီဝိတပဝတ္တနတ္ထံ ဘောဇနံ ဒါပေဟိ ကုမာရာတိ။

တတော မဏ္ဍုဗျော ဂါထမာဟ—

၃။ “အနံ မမေဒံ ပကတံ မြာဟ္မဏာနံ၊
အတ္တတ္ထာယ သဒ္ဓဟတော မမေဒံ။
အပေဟိ ဧတ္တော ကိမိဇ္ဈေတေသိ၊
န မာဒိသာ တုယံ ဒေန္တိ ဇေဗ္ဗာ”တိ။

တတ္ထ အတ္တတ္ထာယာတိ အတ္တနော ဝရိဒ္ဓတ္ထာယ။ အပေဟိ ဧတ္တောတိ ဣမမှာ ဌာနာ အပဂစ္ဆ။ န မာဒိသာတိ မာဒိသာ ဇာတိသမ္ပန္နာနံ ဥဒိဇ္ဈ-
မြာဟ္မဏာနံ ဒါနံ ဒေန္တိ၊ န တုယံ စဏ္ဍာလဿ၊ ဂစ္ဆ ဇေဗ္ဗာတိ။

တတော မဟာသတ္တော ဂါထမာဟ—

၄။ “တလေ စ နိဇ္ဇေ စ ဝပန္တိ ဗီဇံ၊
အနူပခေတ္တေ ဖလမာသမာနာ။
ဧတာယ သဒ္ဓါယ ဒဒါဟိ ဒါနံ၊
အပ္ပေဝ အာရာဓေယေ ဒက္ခိဏေယျေ”တိ။

တဿတ္တော—ကုမာရ သဿဖလံ အာသိသမာနာ တီသုပိ ခေတ္တေသု ဗီဇံ ဝပန္တိ။ တတ္ထ အတိဝုဋ္ဌိကာလေ ထလေ သဿံ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ နိဇ္ဇေ ပုတိကံ ဟောတိ၊ အနူပခေတ္တေ နဒိဋ္ဌ တဋ္ဌာကဉ္စ နိဿာယ ကတံ ဩဃေန ဝုယတိ။ မဒ္ဒဝုဋ္ဌိကာလေ ထလေ ခေတ္တေ ဝိပဇ္ဇတိ၊ နိဇ္ဇေ ထောက် သမ္ပဇ္ဇတိ၊ အနူပခေတ္တေ သမ္ပဇ္ဇတေဝ။ သမဝုဋ္ဌိကာလေ ထလေ ခေတ္တေ ထောက် သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတရေသု သမ္ပဇ္ဇတေဝ။ တသ္မာ ယထာ ဖလမာသိသမာနာ တီသုပိ ခေတ္တေသု ဝပန္တိ၊ တထာ တွမ္ပိ ဧတာယ ဖလသဒ္ဓါယ အာဂတာဂတာနံ သဗ္ဗေသံယေဝ ဒါနံ ဒေဟိ၊ အပ္ပေဝ နာမ ဧဝံ ဒေန္တော ဒက္ခိဏေယျေ အာရာဓေယျာသိ လဘေယျာသိတိ။

တတော မဏ္ဍုပျော ဂါထမာဟ—

၅။ “ခေတ္တာနိ မယံ ဝိဒိတာနိ လောကေ၊
ယေသာဟံ ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌပေမိ။
ယေ ပြာဟ္မဏာ ဇာတိမန္တုပပန္နာ၊
တာနိခ ခေတ္တာနိ သုပေသလာနိ”တိ။

တတ္ထ ယေသာဟန္တိ ယေသု အဟံ။ ဇာတိမန္တုပပန္နာတိ ဇာတိယာ စ
မန္တေဟိ စ ဥပပန္နာ။

တတော မဟာသတ္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၆။ “ဇာတိမဒေါ စ အတိမာနိတာ စ၊
လောဘော စ ဒေါသော စ မဒေါ စ မောဟော။
ဧတေ အဂုဏာ ယေသု စ သန္တိ သဗ္ဗေ၊
တာနိခ ခေတ္တာနိ အပေသလာနိ။

၇။ ဇာတိမဒေါ စ အတိမာနိတာ စ၊
လောဘော စ ဒေါသော စ မဒေါ စ မောဟော။
ဧတေ အဂုဏာ ယေသု န သန္တိ သဗ္ဗေ၊
တာနိခ ခေတ္တာနိ သုပေသလာနိ”တိ။

တတ္ထ ဇာတိမဒေါတိ “အဟမသ္မိ ဇာတိသမ္ပန္နော”တိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နမာနော ၂။
အတိမာနိတာ စာတိ “အညော မယာ သန္တိ” ဇာတိအာဒိဟိ သဒိသော
နတ္ထိ”တိ အတိက္ကမ္မ ပဝတ္တမာနော။ လောဘာဒယော လုပ္ပနဒုဿနမဇ္ဇန-
မုယုနမတ္တာဝ။ အပေသလာနိတိ ဧဝရူပါ ပုဂ္ဂလာ အာသီဝိသဘရိတာ ဝိယ
ဝဓိကာ အပ္ပိယသီလာ ဟောန္တိ၊ ဧဝရူပါနံ ဒိန္နံ န မဟပ္ပလံ ဟောတိ၊ တသ္မာ
မာ ဧတေသံ သုပေသလခေတ္တဘာဝံ မညိတ္ထ။ န ဟိ ဇာတိမန္တာ သဂ္ဂဒါယကာ။
ယေ ပန ဇာတိမာနာဒိရဟိတာ အရိယာ၊ တာနိ ခေတ္တာနိ သုပေသလာနိ၊
တေသု ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ၊ တေ သဂ္ဂဒါယကာ ဟောန္တိတိ။

ဣတိ သော မဟာသတ္တေ ပုနပ္ပုနံ ကထေန္တေ ကုဇ္ဈိတွာ “အယံ အတိဝိယ
ဗဟံ ဝိပ္ပလပတိ၊ ကုဟိံ ဂတာ ဣမေ ဒေါဝါရိကာ၊ နယိမံ စဏ္ဍာလံ
နိဟရန္တိ”တိ ဂါထမာဟ—

၈။ “ကွေတ္တ ဂတာ ဥပဇောတိယော စ၊
ဥပဇ္ဈာယော^၁ အထ ဝါ ဂဏ္ဍကုန္တိ^၂။
ဣမဿ ဒဏ္ဍဉ္စ ဝဓဉ္စ ဒတွာ၊
ဂလေ ဂဟေတွာ ခလယာထ ဇမ္ဗ”န္တိ။

တတ္ထ ကွေတ္တ ဂတာတိ ဣမေသု တီသု ဒွါရေသု ဌပိတာ ဥပဇောတိယော
စ ဥပဇ္ဈာယော စ ဂဏ္ဍကုန္တိ၊ စာတိ တယော ဒေါဝါရိကာ ကုဟိ^၃ ဂတာတိ
အတ္ထော။

တေပိ တဿ ဝစနံ သုတွာ ဝေဂေနာဂန္တာ ဝဋ္ဌိတွာ “ကိံ ကရောမ
ဒေါ”တိ အာဟံသု။ အယံ ဝေါ ဇမ္ဗော စဏ္ဍာလော ဒိဋ္ဌောတိ။ န ပဿာမ
ဒေဝ၊ ကုတောစိ အာဂတဘာဝံ န ဇာနာမာတိ။ ကော စေသ မာယာ-
ကာရော ဝါ ဝိဇ္ဇာဓရော ဝါ ဘဝိဿတိ၊ ဣဒါနိ ကိံ တိဋ္ဌထာတိ။ ကိံ ကရောမ
ဒေါတိ။ ဣမဿ မုခမေဝ ပေါထေတွာ ဘိန္ဒန္တာ ဒဏ္ဍဝေဠုပေသိကာဟိ
ပိဋ္ဌစမ္ပံ ဥပ္ပါဋေန္တာ ဝဓဉ္စ ဒတွာ ဂလေ ဂဟေတွာ ဧတံ ဇမ္ဗံ ခလယာထ၊
ဣတော နိဟရထာတိ။

မဟာသတ္ထော တေသု အတ္တနော သန္တိကံ အနာဂတေသွေဝ ဥပ္ပတိတွာ
အာကာသေ ဌိတော ဂါထမာဟ—

၉။ “ဂိရိံ နခေန ခဏသိ၊ အယော ဒန္တေဟိ ခါဒသိ။
ဇာတဝေဒံ ပဒဟသိ၊ ယော ဣသိံ ပရိဘာသသိ”တိ။

တတ္ထ ဇာတဝေဒံ ပဒဟသိတိ အဂ္ဂိံ ဂိလိတုံ ဝါယမသိ။

ဣမဉ္စ ပန ဂါထံ ဝတွာ မဟာသတ္ထော ပဿန္တဿေဝ မာဏဝဿ စ
ဗြာဟ္မဏာနဉ္စ အာကာသေ ပက္ခန္တိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀။ “ဣဒံ ဝတွာန မာတင်္ဂေါ၊ ဣသိ သစ္စပရက္ကမော။
အန္တလိက္ခသိံ ပက္ကာမိ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ ဥဒိက္ခတ”န္တိ။

တတ္ထ သစ္စပရက္ကမောတိ သဘာဝပရက္ကမော။

သော ပါစိနဒိသာဘိမုခေါ ဂန္တာ ကောယ ဝိထိယာ ဩတရိတွာ
“ပဒဝဠုံ ပညာယတူ”တိ အဓိဋ္ဌာယ ပါစိနဒွါရသမိပေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော
မိဿကဘတ္တံ သံကမိတွာ ဧကိဿံ သာလာယံ နိသီဒိတွာ မိဿကဘတ္တံ

ပရိဘုဉ္ဇိ။ နဂရဒေဝတာ “အယံ အမှာကံ အယံ ဝိဟေဋ္ဌေတွာ ကထေတိ”တိ
 အသဟမာနာ အာဂမိံသု။ အထဿ ဇေဋ္ဌကယက္ခော မဏ္ဍုဗ္ဗဿ ဂိဝံ
 ဂဟေတွာ ပရိဝတ္တေသိ။ သေသဒေဝတာ သေသဗြာဟ္မဏာနံ ဂိဝံ ဂဏှိတွာ
 ပရိဝတ္တေသိ။ ဗောဓိသတ္တေ မုဒုစိတ္တတာယ ပန “တဿ ပုတ္တော”တိ နံ န
 မာရေန္တိ။ ကေဝလံ ကိလမေန္တိယေဝ။ မဏ္ဍုဗ္ဗဿ သီသံ ပရိဝတ္တိတွာ ပိဋ္ဌိ-
 ပဿာဘိဓုခံ ဇာတံ၊ ဟတ္ထပါဒါ ဥဇုကာ ထဒ္ဓါဝ အဋ္ဌံသု၊ အက္ခိနံ ကာလ-
 ကတဿေဝ ပရိဝတ္တိံသု။ သော ထဒ္ဓသရီရောဝ နိပဋ္ဌိ၊ သေသဗြာဟ္မဏာ
 မုခေန ခေဋ္ဌံ ဝမန္တာ အပရာပရံ ပရိဝတ္တန္တိ။ မာဏဝါ “အယေ ပုတ္တဿ တေ
 ကိံ ဇာတ”န္တိ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာယ အာရောစယိံသု။ သာ ဝေဂေန ဂန္တာ ပုတ္တံ
 ဒိသ္မာ “ကိမေတ”န္တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၁၁။ “အာဝေလ္လိတံ ပိဋ္ဌိတော ဥတ္တမင်္ဂံ၊
 ဗာဟု ပဿာရေတိ အကမ္မနေယျံ။
 သေတာနိ အက္ခိနိ ယထာ မတဿ၊
 ကော မေ ဣမံ ပုတ္တမကာသိ ဧဝ”န္တိ။

တတ္ထ အာဝေလ္လိတန္တိ ပရိဝတ္တိတံ။

အထဿာ တသ္မိံ ဌာနေ ဌိတဇနော အာရောစေတုံ ဂါထမာဟ—

၁၂။ “ဣဓာဂမာ သမဏော ဒုမ္မဝါသိ၊
 ဩတလ္လကော ပံသုပိသာစကောဝ။
 သင်္ကာရစောဋ္ဌံ ပဋိမုဉ္ဇ ကဏ္ဍေ၊
 သော တေ ဣမံ ပုတ္တမကာသိ ဧဝ”န္တိ။

သာ တံ သုဘွာဝ စိန္တေသိ “အညဿေတံ ဗလံ နတ္ထိ၊ နိဿံသယံ မာတင်္ဂ-
 ပဏ္ဍိတော အာဝဿတိ၊ သမုဉ္ဇမေတ္တာဘာဝနော ခေါ ပန ဇီရော န ဧတ္တကံ
 ဇနံ ကိလမေတွာ ဂမိဿတိ၊ ကတရံ န ခေါ ဒိသံ ဂတော ဘဝိဿတိ”တိ။
 တတော ပုစ္ဆန္တိ ဂါထမာဟ—

၁၃။ “ကဘမံ ဒိသံ အဂမာ ဘူရိပညော၊
 အက္ခာထ မေ မာဏဝါ ဧတမတ္ထံ။
 ဂန္တာန တံ ပဋိကရေမု အစ္စယံ၊
 အပ္ပေဝ နံ ပုတ္တ လဘေမု ဇီဝိတ”န္တိ။

တတ္ထ ဂန္ထာနာတိ တဿ သန္တိကံ ဂန္ထာ။ တံ ပဋိကရေမု အစ္စယန္တိ
 တံ အစ္စယံ ပဋိကရိဿာမ ဒေသေဿာမ၊ ခမာပေဿာမ နန္တိ။ ပုတ္တ လဘေမု
 ဇိဝိတန္တိ အပ္ပေဝ နာမ ပုတ္တဿ ဇိဝိတံ လဘေယျာမ။

အထဿာ တတ္ထ ဌိတာ မာဏဝါ ကထေန္တာ ဂါထမာဟံသု—

၁၄။ “ဝေဟာယသံ အဂမာ ဘူရိပညော၊
 ပထဒ္ဓုနော ပန္နရသေဝ စန္ဒော။
 အဝိ စာဝိ သော ပုရိမဒိသံ အဂစ္ဆိ၊
 သစ္စပ္ပဋိညော ဣသိ သာဓုရူပေါ”တိ။

တတ္ထ ပထဒ္ဓုနောတိ အာကာသပထသင်္ခါတဿ အဒ္ဓုနော မဇ္ဈေ ဌိတော
 ပန္နရသေဝ စန္ဒော ဝိယ။ အဝိ စာဝိ သောတိ အဝိစ ခေါ ပန သော ပုရတ္ထိမံ
 ဒိသံ ဂတော။

သာ တေသံ ဝစနံ သုတွာ “မမ သာမိကံ ဥပဓာရေဿာမီ”တိ သုဝဏ္ဏ-
 ကလသသုဝဏ္ဏသရကာနိ ဂါဟာပေတွာ ဒါသိဂဏပရိဝုတာ တေန ပဒဝဋ္ဌဉ္ဇဿ
 အဓိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ ပတွာ တေနာနုဿာရေန ဂစ္ဆန္တိ တသ္မိံ ဝိဋ္ဌိကာယ နိသီဒိတွာ
 ဘုဇ္ဇမာနေ တဿ သန္တိကံ ဂန္ထာ ဝဋ္ဌိတွာ အဋ္ဌာသိ။ သော တံ ဒိသွာ ထောက်
 ဩဒနံ ပတ္တေ ဌပေသိ။ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ သုဝဏ္ဏကလသေန တဿ ဥဒကံ
 အဒါသိ။ သော တတ္ထေဝ ဟတ္ထံ ဓောဝိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေသိ။ အထ နံ သာ
 “ကေန မေ ပုတ္တဿ သော ဝိပ္ပကာရော ကတော”တိ ပုစ္ဆန္တိ ဂါထမာဟ—

၁၅။ “အာဝေလ္လိတံ ဝိဋ္ဌိတော ဥတ္တမင်္ဂ၊
 မာဟံ ပဿာရေတိ အကမ္မနေယျံ။
 သေတာနိ အက္ခိနိ ယထာ မတဿ၊
 ကော မေ ဣမံ ပုတ္တမကာသိ ဧဝ”န္တိ။

တတော ပရာ တေသံ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ ဟောန္တိ—

၁၆။ “ယက္ခာ ဟဝေ သန္တိ မဟာနုဘာဝါ၊
 အန္တာဂတာ ဣသယော သာဓုရူပေါ။
 တေ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ ကုပိတံ ဝိဒိတွာ၊
 ယက္ခာ ဟိ တေ ပုတ္တမကံသု ဧဝံ။

၁၇။ ယက္ခာ စ မေ ပုတ္တမကံသု ဧဝံ၊
 တုညေဝ မေ မာ ကုဒ္ဒေါ မြဟ္မစာရိ။
 တုမှေဝ ပါဒေ သရဏံ ဂတာသ္မိ၊
 အန္ဓာဂတာ ပုတ္တသောကေန ဘိက္ခု။

၁၈။ တဒေဝ ဟိ ဧတရဟိ စ မယံ၊
 မနောပဒေါသော န မမတ္ထိ ကောစိ။
 ပုတ္တော စ တေ ဝေဒမဒေန မတ္တော၊
 အတ္ထံ န ဇာနာတိ အဓိစ္စ ဝေဒေ။

၁၉။ အဒ္ဓါ ဟဝေ ဘိက္ခု မုဟုတ္တကေန၊
 သမ္ဗုပ္ပတေဝ ပုရိသဿ သညာ။
 ကောပရာဓံ ခမ ဘူရိပည၊
 န ပဏှိတာ ကောဓမ္မလာ ဘဝန္တိ”တိ။

တတ္ထ ယက္ခာတိ နဂရပရိဂ္ဂါဟကယက္ခာ။ အန္ဓာဂတာတိ အနု အာဂတာ၊
 ဣသယော^၁ သာဓုရူပါ ဂုဏသမ္ပန္နာတိ ဧဝံ ဇာနမာနာတိ အတ္တော။ တေတိ
 တေ ဣသိနံ ဂုဏံ ဥတွာ တဝ ပုတ္တံ ဒုဋ္ဌမိတ္တံ ကုပိတမိတ္တံ ဝိဒိတွာ။ တုညေဝ မေတိ
 သစေ ယက္ခာ ကုပိတာ ဧဝမကံသု၊ ကရောန္တ၊ ဒေဝတာ နာမ ပါနိယ-
 ဥဠုက်မတ္တေန သန္တပေတုံ သက္ကာ၊ တသ္မာဟံ တေသံ န ဘာယာမိ၊ ကေဝလံ
 တုညေဝ မေ ပုတ္တဿ မာ ကုဇ္ဈိ။ အန္ဓာဂတာတိ အာဂတာသ္မိ။ ဘိက္ခုတိ
 မဟာသတ္တံ အာလပန္တိ ပုတ္တဿ ဇိပိတဒါနံ ယာစတိ။ တဒေဝ ဟိတိ
 ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကေ တဒါ တဝ ပုတ္တဿ မံ အက္ခောသနကာလေ စ မယံ မနော-
 ပဒေါသော နတ္ထိ၊ ဧတရဟိ စ တယိ ယာစမာနာယပိ မမ တသ္မိ မနောပ-
 ဒေါသော နတ္ထိယေဝ။ ဝေဒမဒေနာတိ “တယော ဝေဒါ မေ ဥဂ္ဂဟိတာ”တိ
 မဒေန။ အဓိစ္စာတိ ဝေဒေ ဥဂ္ဂဟေတွာပိ အတ္တာနတ္ထံ န ဇာနာတိ။
 မုဟုတ္တကေနာတိ ယံ ကိဉ္စိ ဥဂ္ဂဟေတွာ မုဟုတ္တကေနေဝ။

ဧဝံ တာယ ခမာပိယမာနော မဟာသတ္တော “တေန ဟိ ဧတေသံ ယက္ခာနံ
 ပလာယနတ္ထာယ အမတောသဓိ ဒဿာမိ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၁-အန္ဓာဂတာတိ ဣသယော (သီ)၊ အန္ဓာဂတာတိ အာဂန္တာ ဣသယော (သျှာ)

၂၀။ “ဣဒဉ္စ မယံ ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဍံ၊

တဝ မဏ္ဍုဗျော ဘုဉ္ဇတု အပ္ပပညော။

ယက္ခာ စ တေ နံ န ဝိဟေဋ္ဌယေယျံ၊

ပုတ္တော စ တေ ဟေဿတိ သော အရောဂေါ”တိ။

တတ္ထ ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဥတ္တိဋ္ဌကပိဏ္ဍံ၊ “ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဍံ”န္တိ ပါဌော။

သာ မဟာသတ္တဿ ဝစနံ သုတွာ “ဒေထ သာမိ အမတောသဓ”န္တိ သုဝဏ္ဏသရကံ ဥပနာမေသိ။ မဟာသတ္တော ဥတ္တိဋ္ဌကကဉ္စိကံ တတ္ထ အာသိဉ္စိတွာ “ပဌမညေဝ ဣတော ဥပဗ္ဗံ တဝ ပုတ္တဿ မုခေ ဩသိဉ္စိတွာ” သေသံ စာဋိယံ ဥဒကေန မိဿေတွာ သေသဗြာဟ္မဏာနံ^၂ မုခေ ဩသိဉ္စေဟိ^၃၊ သဗ္ဗေပိ နိရောဂါ ဘဝိဿန္တိ”တိ ဝတွာ ဥပ္ပတိတွာ ဟိမဝန္တမေဝ ဂတော။ သာပိ တံ သရကံ သီသေနာဒါယ “အမတောသဓံ မေ လဒ္ဓ”န္တိ ဝဒန္တိ နိဝေသနံ ဂန္တာ ပဌမံ ပုတ္တဿ မုခေ ကဉ္စိကံ ဩသိဉ္စိ၊ ယက္ခော ပလာယိ။ ဣတရော ပံသု ပုဉ္ဇန္တော ဥဋ္ဌာယ “အဗ္ဗ ကိမေတ”န္တိ အာဟ။ တယာ ကတံ တွမေဝ ဇာနိဿသိ၊ ဧဟိ တာတ တဝ ဒက္ခိဏေယျာနံ တေသံ ဝိပ္ပကာရံ ပဿာတိ။ သော တေ ဒိသွာ ဝိပ္ပဋိသာရီ အဟောသိ။ အထ နံ မာတာ “တာတ မဏ္ဍုဗျ တံ ဗာလော ဒါနဿ မဟပ္ပလဋ္ဌာနံ န ဇာနာသိ၊ ဒက္ခိဏေယျာ နာမ ဧဝရူပါ န ဟောန္တိ၊ မာတင်္ဂပဏ္ဍိတသဒိသာဝ ဟောန္တိ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ မာ ဧတေသံ ဒုဿီလာနံ ဒါနမဒါသိ၊ သီလဝန္တာနံ ဒေဟိ”တိ ဝတွာ အာဟ—

၂၁။ “မဏ္ဍုဗျ ဗာလောသိ ပရိတ္တပညော၊

ယော ပုညက္ခေတ္တာနမကောဝိဒေါသိ။

မဟက္ကသာဝေသု ဒဒါသိ ဒါနံ၊

ကိလိဋ္ဌကဓမ္မသု အသညတေသု။

၂၂။ ဇဋ္ဌာ စ ကေသာ အဇိနာ နိဝတ္ထာ၊

ဇရူဒပါနံဝ မုခံ ပရုဋ္ဌံ။

ပဇိ ဣမံ ပဿထ ဒုမ္မရူပံ၊

န ဇဋ္ဌာဇိနံ တာယတိ အပ္ပပညံ။

၁-ဩပိတွာ (သီ၊ ဣ)၊ ဩသိဉ္စာပေတွာ (သျှာ)

၂-တေသံ ဗြာဟ္မဏာနံ (သီ၊ ဣ)

၃-ဩပေဟိ (သီ၊ ဣ)၊ ဩသိဉ္စာပေဟိ (သျှာ)

၂၃။ ယေသံ ရာဂေါ စ ဒေါသော စ၊ အဝိဇ္ဇာ စ ဝိရာဇိတာ။

ဒီဏာသဝါ အရဟန္တာ၊ တေသု ဒိန္နံ မဟပ္ပလ”န္တိ။

တတ္ထ မဟက္ကသာဝေသုတိ မဟာကသာဝေသု မဟန္တေဟိ ရာဂကသာဝါ-
ဒီဟိ သမန္ဓာဂတေသု။ ဇဇ္ဇာ စ ကေသာတိ တာတ မဏ္ဍုဗျ တဝ ဒက္ခိဏေယျေသု
ကေစ္စာနံ ကေသာ ဇဇ္ဇာ ကတွာ ဗဒ္ဓါ။ အဇိနာ နိဝတ္ထာတိ သခုရာနိ အဇိန-
စမ္မာနိ နိဝတ္ထာ။ ဇရူပပါနံဝါတိ တိဏဂဟနေနံ^၁ ဇိဏ္ဏကူပေါ ဝိယ မုခံ
ဒိဃမဿုတာယ ပရုဠ်။ ပဇံ ဣမန္တိ ဣမံ ဝေရူပံ အနဉ္စိတာမဏ္ဍိတလူခဝေသံ
ပဇံ ပဿထ။ န ဇဇ္ဇာဇိနန္တိ ဧတံ ဇဇ္ဇာဇိနံ ဣမံ အပ္ပပညံ ပဇံ တာယိတုံ
န သက္ကောတိ၊ သီလပညာဏာတပေါကမ္မာနေဝ ဣမေသံ သတ္တာနံ ပတိဋ္ဌာ
ဟောန္တိ။ ယေသန္တိ ယသ္မာ^၂ ယေသံ ဧတေ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယုနသဘာဝါ
ရာဂါဒယော အဋ္ဌဝတ္ထုကာ စ အဝိဇ္ဇာ ဝိရာဇိတာ ဝိဂတာ၊ ဝိဂတတ္တာယေဝ
စ ဧတေသံ ကိလေသာနံ ယေ ဒီဏာသဝါ အရဟန္တာ၊ တေသု ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ၊
တသ္မာတံ တာတ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဝေရူပါနံ ဒုဿီလာနံ အဒတွာ ယေ
လောကေ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော ပဉ္စာဘိညာ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏာ စ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ သန္တိ၊ တေသံ ဒါနံ ဒေဟိ၊ ဧဟိ တာတ တဝ ကုလူပကေ
အမတောသဓံ ပါယေတွာ အရောဂေ ကရိဿာမာတိ ဝတွာ ဥစ္ဆိဋ္ဌကဉ္စိကံ
ဂါဟာပေတွာ ဥဒကဏာဂ္ဂိယံ ပက္ခိပိတွာ သောဠသန္တံ ဗြာဟ္မဏသဟဿာနံ
မုခေသု အာသိဉ္စာပေသိ။

ဧကေကော ပံသုံပုဉ္ဇန္တောဝ ဥဋ္ဌဟိ။ အထ နေဗြာဟ္မဏာ “ဣမေဟိ စဏ္ဍာ-
လုစ္ဆိဋ္ဌကံ ဝိတ”န္တိ အဗြာဟ္မဏေ ကရိံသု။ တေ လဇ္ဇိတာ ဗာရာဏသိတော
နိက္ခမိတွာ မဇ္ဈရဋ္ဌိ^၃ ဂန္ဓာ မဇ္ဈရဉ္စော သန္တိကေ ဝသိံသု၊ မဏ္ဍုဗျောပန တတ္ထေဝ
ဝသိ။ တဒါ ဝေတ္တဝတိနဂရံ ဥပနိဿာယ ဝေတ္တဝတိနဒီတိရေ ဇာတိမန္တော
နာမေကော ဗြာဟ္မဏော ပဗ္ဗဇိတော ဇာတိံ နိဿာယ မဟန္တံ မာနမကာသိ။
မဟာသတ္တော “ဧတဿ မာနံ ဘိဒ္ဓိဿာမိ”တိ တံ ဌာနံ ဂန္ဓာ တဿ
သန္တိကေ ဥပရိသောတေ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဒန္တကဋ္ဌံ
ခါဒိတွာ “ဣမံ ဒန္တကဋ္ဌံ ဇာတိမန္တဿ ဇဇ္ဇာသု လဂ္ဂတူ”တိ အဓိဋ္ဌာယ နဒိယံ
ပါတေသိ။ တံ တဿ ဥဒကံ အာစမန္တဿ ဇဇ္ဇာသု လဂ္ဂိ။ သော
တံ ဒိသ္မာဝ “နဿ ဝသလာ”တိ ဝတွာ “ကုတော အယံ ကာဠကဏ္ဍီ
အာဂတော၊ ဥပဓာရေဿာမိ န”န္တိ ဥဒ္ဓိသောတံ ဂစ္ဆန္တော မဟာသတ္တံ ဒိသ္မာ
“ကိံဇာတိကောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ စဏ္ဍာလောသ္မိတိ။ တယာ နဒိယာ ဒန္တကဋ္ဌံ

ပါတိတန္တိ။ အာမ မယာတိ။ “နဿ ဝသလ စဏ္ဍာလ ကာဠကဏ္ဍိ မာ ဣဓ ဝသိ၊
 ဟေဋ္ဌာသောတေ ဝသာဟိ”တိ ဝတွာ ဟေဋ္ဌာသောတေ ဝသန္တေနပိ တေန
 ပါတိတေ ဒန္တကဋ္ဌေ ပဋိသောတံ အာဂန္တာ ဇဋ္ဌာသု လဂ္ဂန္တေ သော “နဿ
 ဝသလ၊ သစေ ဣဓ ဝသိဿသိ၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ သတ္တဓာ မုဒ္ဒါ ဖလိဿတိ”တိ
 အာဟ။

မဟာသတ္တော “သစာဟံ တေဿ ကုဗ္ဗိဿာမိ၊ သီလံ မေ အရက္ခိတံ
 ဘဝိဿတိ၊ ဥပါယေနေဝဿ မာနံ ဘိဒ္ဓိဿာမိ”တိ သတ္တမေ ဒိဝသေ သူရိ-
 ယုဂ္ဂမနံ နိဝါရေသိ။ မနဿာ ဥဗ္ဗာဠာ ဇာတိမန္တံ တာပသံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 “ဘန္တေ တုမေ သူရိယုဂ္ဂမနံ န ဒေထာ”တိ ပုစ္ဆိံသု။ သော အာဟ “န မေ တံ
 ကမ္ပံ၊ နဒိတိရေ ပနေကော စဏ္ဍာလော ဝသတိ၊ တဿေတံ ကမ္ပံ ဘဝိဿတိ”တိ။
 မနဿာ မဟာသတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “တုမေ ဘန္တေ သူရိယုဂ္ဂမနံ န ဒေထာ”တိ
 ပုစ္ဆိံသု။ အာမာရသောတိ။ ကိံကာရဏာတိ။ တုမှာကံ ကုလူပကော
 တာပသော မံ နိရပရာဓံ အဘိသပိ၊ တသ္မိံ အာဂန္တာ ခမာပနတ္ထာယ မမ
 ပါဒေသု ပတိတေ သူရိယံ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိတိ။ တေ ဂန္တာ တံ ကခုန္တာ
 အာနေတွာ၊ မဟာသတ္တဿ ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ခမာပေတွာ အာဟံသု
 “သူရိယံ ဝိဿဇ္ဇေထ ဘန္တေ”တိ။ န သက္ကာ ဝိဿဇ္ဇေတုံ၊ သစာဟံ
 ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ၊ ဣမဿ သတ္တဓာ မုဒ္ဒါ ဖလိဿတိတိ။ အထ ဘန္တေ ကိံ
 ကရောမာတိ။ သော “မတ္တိကာပိဏ္ဍိ အာဟရထာ”တိ အာဟရာပေတွာ “ဣမံ
 တာပသဿ သီသေ ဌပေတွာ တာပသံ ဩတာရေတွာ ဥဒကေ ဌပေထာ”တိ
 ဌပါပေတွာ သူရိယံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သူရိယရသ္မိဟိ ပဟဋမတ္တေ မတ္တိကာပိဏ္ဍော
 သတ္တဓာ ဘိဇ္ဇိ၊ တာပသော ဥဒကေ နိမုဇ္ဇိ။

မဟာသတ္တော တံ ဒမေတွာ “ကဟံ န ခေါ ဒါနိ သောဠသ ပြာဟုဏ-
 သဟဿာနိ ဝသန္တိ”တိ ဥပဓာရေန္တော “မဇ္ဈရဉ္ဇော သန္တိကေ”တိ ဥတွာ
 “တေ ဒမေဿာမိ”တိ ဣဒ္ဓိယာ ဂန္တာ နဂရသာမန္တေ ဩတရိတွာ ပတ္တံ
 အာဒါယ နဂရေ ပိဏ္ဍာယ စရိ။ ပြာဟုဏာ တံ ဒိသ္မာ “အယံ ဣဓ ဧကံ ဒွေ
 ဒိဝသေ ဝသန္တောပိ အမေ အပ္ပတိဋ္ဌေ ကရိဿတိ”တိ ဝေဂေန ဂန္တာ “မဟာ-
 ရာဇ မာယာကာရော ဧကော ဝိဇ္ဇာဓရော စောရော အာဂတော၊ ဂဏှာပေထ
 န”န္တိ ရဉ္ဇော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ မဟာသတ္တောပိ
 မိဿကဘတ္တံ အာဒါယ အညတရံ ကုဋံ နိဿာယ ဝိဋ္ဌိကာယ နိသိန္နော ဘုဉ္ဇတိ။
 အထ နံ အညဝိဟိတကံ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇမာနမေဝ ရညာ ပဟိတပုရိသာ

အသိနာ ဂီဝံ ပဟရိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေသုံ။ သော ကာလံ ကတွာ မြဟ္မ-
လောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဣမသ္မိံ ကိရ ဇာတကေ ဗောဓိသတ္တော ကောဏ္ဍဒမကော
အဟောသိ။ သော တေနော ပရတန္တိယုတ္တဘာဝေနံ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပုဏိ။
ဒေဝတာကုဗ္ဗိတွာ သကလမေဝ မဇ္ဈရဋ္ဌံ ဥဏှံ ကုက္ကုဋ္ဌဝဿံ ဝဿာပေတွာ ရဋ္ဌံ
အရဋ္ဌမကံသု။ တေန ဝုတ္တံ—

“ဥပဟစ္စ မနံ မဇ္ဈော၊ မာတင်္ဂသ္မိံ ယသသိနေ။
သပါရိသဇ္ဇော ဥစ္ဆိန္နော၊ မဇ္ဈာရညံ တဒါ အဟူ”တိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဥဒေနော
ပဗ္ဗဇိတေ ဝိဟေဋ္ဌေသိယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ
မဏ္ဍုဗျော ဥဒေနော အဟောသိ၊ မာတင်္ဂပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ
အဟောသိ”န္တိ။

မာတင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-စိတ္တသမ္ဘူတဇာတကဝဏ္ဏနာ (၄၉၈)

သဗ္ဗံ နရာနံ သဖလံ သုစိန္တန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော
အာယသ္မတော မဟာကဿပဿ ပိယသံဝါသေ ဒွေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေ ဘိက္ခု။
အာရဟ္တ ကထေသိ။ တေ ကိရ အညမညံ အပ္ပုရိဘတ္တဘောဂါ ပရမဝိဿာ-
သိကာ အဟေသုံ၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တာပိ ဧကတောဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧကတောဝ
အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဝိနာ ဘဝိတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဓမ္မသဘာယံ ဘိက္ခု။ တေသံယေဝ
ဝိဿာသံ ဝဏ္ဏယမာနာ နိသီဒိံသု။ သတ္တာ အာဂန္တာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ
ဧတရဟိ ကထာယ သန္တိသိန္တာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ
“အနစ္စရိယံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဧကသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဝိဿာသိကတ္တံ၊
ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ တိဏိ စတ္တာရိ ဘဝန္တရာနိ ဂစ္ဆန္တာပိ ဝိတ္တဘာဝံ န
ဝိဇဟိံသုယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အဘိတေ အဝန္တိရဋ္ဌေ ဥဇ္ဇေနိယံ အဝန္တိမဟာရာဇာ နာမ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။
တဒါဥဇ္ဇေနိယာ ဗဟိ စဏ္ဍာလဂါမကော အဟောသိ။ မဟာသတ္တော တတ္ထ
နိဗ္ဗတ္တိ၊ အပရောပိ သတ္တော တဿေဝ မာတုစ္ဆာပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေသု
ဧကော စိတ္တော နာမ အဟောသိ၊ ဧကော သမ္ဘူတော နာမ။ တေ

ဥဘောပိ ဝယပ္ပတ္တာ စဏ္ဍာလဝံသဓောဝနံ နာမ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏိတွာ ဧကဒိဝသံ “ဥဇ္ဇေနိနဂရဒ္ဓါရေ သိပ္ပံ ဒဿေဿာမာ”တိ ဧကော ဥတ္တရဒ္ဓါရေ သိပ္ပံ ဒဿေသိ၊ ဧကော ပါစိနဒ္ဓါရေ။ တသ္မိဉ္စ နဂရေ ဒွေ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာယော အဟေသုံ၊ ဧကော သေဋ္ဌိမိတာ၊ ဧကော ပုရောဟိတမိတာ။ တာ ဗဟုခါဒနိယ-ဘောဇနိယမာလာဂန္ဓာဒိနိ ဂါဟာပေတွာ “ဥယျာနကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌိဿာမာ”တိ ဧကော ဥတ္တရဒ္ဓါရေန နိက္ခမိ၊ ဧကော ပါစိနဒ္ဓါရေန။ တာ တေ စဏ္ဍာလပုတ္တေ သိပ္ပံ ဒဿေန္တေ ဒိသ္မာ “ဧက ဧတေ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “စဏ္ဍာလပုတ္တာ”တိ သုတွာ “အပဿိတဗ္ဗယုတ္တကံ ဝတ ပဿိမှာ”တိ ဂန္ဓောဒကေန အင်္ဂါနိ ဓောဝိတွာ နိဝတ္တိံ သု။ မဟာဇနော “အရေ ဒုဋ္ဌစဏ္ဍာလ တုမေ နိဿာယ မယံ အမူလ-ကာနိ သုရာဘတ္တာဒိနိ န လဘိမှာ”တိ တေ ဥဘောပိ ဘာတိဧက ပေါဏေတွာ အနယဗျသနံ ပါပေသိ။

တေ ပဋိလဒ္ဓသညာ ဥဋ္ဌာယ အညမညဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တာ ဧကသ္မိံ ဌာနေ သမာဂန္တာ အညမညဿ တံ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိံ အာရောစေတွာ ရောဒိတွာ ပရိဒေ-ဝိတွာ “ကိန္တိ ကရိဿာမာ”တိ မန္တေတွာ “ဣမံ အမှာကံ ဇာတိံ နိဿာယ ဒုက္ခံ ဥပ္ပန္နံ၊ စဏ္ဍာလကမ္ပံ ကာတုံ န သက္ခိဿာမ၊ ဇာတိံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ပြာဟ္မဏမာဏဝဝဏ္ဏေန တက္ကသိလံ ဂန္တာ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏိဿာ-မာ”တိ သန္တိဋ္ဌာနံ ကတွာ တတ္ထ ဂန္တာ ဓမ္မန္တေဝါသိကာ ဟုတွာ ဒိသာ-ပါမောက္ခာစရိယဿ သန္တိဧကေ သိပ္ပံ ပဋ္ဌပေသုံ။ ဇမ္ဗုဒီပတလေ “ဒွေ ကိရ စဏ္ဍာလာ ဇာတိံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏိန္တိ”တိ သူယိတ္ထ။ တေသု စိတ္တပဏ္ဍိတဿ သိပ္ပံ နိဋ္ဌိတံ၊ သမ္ဘူတဿ န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။

အထေကဒိဝသံ ဧကော ဂါမဝါသိ “ပြာဟ္မဏဝါစနကံ ကရိဿာမိ”တိ အာစရိယံ နိမန္တေသိ။ တမေဝ ရတ္တိံ ဒေဝေါဝဿိတွာ မဂ္ဂေ ကန္ဓရာဒိနိ ပူရေသိ။ အာစရိယော ပါတောဝ စိတ္တပဏ္ဍိတံ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ အဟံ ဂန္တု န သက္ခိဿာမိ၊ တံ မာဏဝေဟိ သဒ္ဓိံ ဂန္တာ မင်္ဂလံ ဝတွာ တုမေဟိ လဒ္ဓိံ ဘုဒ္ဓိတွာ အမေဟိ လဒ္ဓိံ အာဟရာ”တိ ပေသေသိ။ သော “သာဓု”တိ မာဏ-ဝကေ ဂဟေတွာ ဂတော။ ယာဝ မာဏဝါ နှာယန္တိ စေဝ မုခါနိ စ ဓောဝန္တိ၊ တာဝ မနုဿာ ပါယာသံ၊ ဝဓေတွာ နိဗ္ဗာတုတိ ဌပေသုံ။ မာဏဝါ တသ္မိံ အနိဗ္ဗုတေယေဝ အာဂန္တာ နိသီဒိံ သု။ မနုဿာ ဒက္ခိဏောဒကံ ဒတွာ တေသံ ပုရတော ပါတိယော ဌပေသုံ။ သမ္ဘူတော လုဒ္ဓဓာတုကော ဝိယ ဟုတွာ “သီတလော”တိ သညာယ ပါယာသပိဏ္ဍံ ဥက္ခိပိတွာ မုခေ ဌပေသိ၊ သော

တဿ အာဒိတ္တအယောဂုဋ္ဌော ဝိယ မုခံ ဒဟိ။ သော ကမ္မမာနော သတိံ
 အနုပဋ္ဌာပေတွာ စိတ္တပဏှိတံ ဩလောကေတွာ စဏ္ဍာလဘာသာယ ဧဝံ
 “ခဋ္ဌ၊ ခဋ္ဌ”တိ အာဟ။ သောပိ တထေဝ သတိံ အနုပဋ္ဌာပေတွာ စဏ္ဍာလ-
 ဘာသာယ ဧဝံ “နိဂ္ဂလ နိဂ္ဂလာ”တိ အာဟ။ မာဏဝါ အညမညံ ဩလော-
 ကေတွာ “ကိံဘာသာ နာမေသာ”တိ ဝဒိံသု။ စိတ္တပဏှိတော မင်္ဂလံ
 အဘာသိ။ မာဏဝါ ဗဟိ နိက္ခဋိတွာ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂါ ဟုတွာ တတ္ထ တတ္ထ
 နိသိဒ္ဓိတွာ ဘာသံ သောဇေန္တာ “စဏ္ဍာလဘာသာ”တိ ဥတွာ “အရေ
 ဒုဋ္ဌစဏ္ဍာလာဇတ္တကံ ကာလံ ‘ဗြာဟ္မဏာမှာ’တိ ဝတွာ ဝဗ္ဗယိတ္တာ”တိ ဥဘောပိ
 တေ ပေါထယိံသု။ အထေကော သပ္ပုရိသော “အပေထာ”တိ ဝါရေတွာ
 “အယံ တုမှာကံ ဇာတိယာ ဒေါသော၊ ဂစ္ဆထ ကတ္ထစိ ဒေသေဝ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ဇီပဇာ”တိ တေ ဥဘော ဥယျောဇေသိ။ မာဏဝါ တေသံ စဏ္ဍာလဘာဝံ
 အာစရိယဿ အာရောစေသုံ။

တေပိ အရညံ ပဝိသိတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ တတော
 စဝိတွာ နေရဉ္စရာယ တိရေ မိဂိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေ မာတုကုစ္ဆိတော
 နိက္ခန္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ဧကတောဝ ဝိစရန္တိ၊ ဝိနာ ဘဝိတုံ န သက္ကောန္တိ။
 တေ ဧကဒိပသံ ဂေါစရံ ဂဟေတွာ ဧကသ္မိံ ရုက္ခမူလေ သီသေန သီသံ၊ သိင်္ဂေန
 သိင်္ဂံ၊ တုဏ္ဏေန တုဏ္ဏံ အလ္လိယာပေတွာ ရောမန္တယမာနေ ဌိတေ ဒိသ္မာ
 ဧကော လုဒ္ဒကော သတ္တိံ ခိဝိတွာ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိ။
 တတော စဝိတွာ နမ္မဒါနဒီတိရေ ဥက္ကုသယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တတြာပိ
 ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တေ ဂေါစရံ ဂဟေတွာ သီသေန သီသံ၊ တုဏ္ဏေန တုဏ္ဏံ၊ အလ္လိယာ-
 ပေတွာ ဌိတေ ဒိသ္မာ ဧကော ယဉ္ဇိလုဒ္ဒကော ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ဗန္ဓိတွာ ဝမိ။
 တတော ပန စဝိတွာ စိတ္တပဏှိတော ကောသမ္ဘိယံ ပုရောဟိတဿ ပုတ္တော
 ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ။ သမ္ဘူတပဏှိတော ဥတ္တရပဉ္စာလရညော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ။
 တေ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနော ဇာတိံ အနုဿရိံသု။
 တေသု သမ္ဘူတပဏှိတော နိရန္တရံ သရိတုံ အသက္ကောန္တော စတုတ္ထံ
 စဏ္ဍာလဇာတိမေဝ အနုဿရတိ၊ စိတ္တပဏှိတော ပဋိပါဋိယာ စတဿောပိ
 ဇာတိယော။ သော သောဋ္ဌသဝဿကာလေ နိက္ခမိတွာ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ
 ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဈာနာဘိညံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနသုခေန ဝီတိနာမေန္တော
 ဝသိ။ သမ္ဘူတပဏှိတောပိ ပိတု အစ္စယေန ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ ဆတ္တ-
 မင်္ဂလဒိဝသေယေဝ မဟာဇနမဇ္ဈေ မင်္ဂလဂီတံ ကတွာ ဥဒါနဝသေန ဒွေ

ဂါထာ အဘာသိ။ တံ သုတွာ “အမှာကံ ရညော မင်္ဂလဂီတ”န္တိ ဩရော-
ဓာပိ ဂန္ဓဗ္ဗာပိ တမေဝ ဂီတံ ဂါယန္တိ။ အနုက္ကမေနေဝ “ရညော ပိယဂီတ”န္တိ
သဗ္ဗေပိ နဂရဝါသိနော မနုဿာ တမေဝ ဂါယန္တိ။

စိတ္တပဏ္ဍိတောပိ ဟိမဝန္တပဒေသေ ဝသန္တောယေဝ “ကိ” န ခေါ မမ
ဘာတိကေန သမ္ဘုတေန ဆတ္တံ လဒ္ဓိံ၊ ဥဒါဟု န ဝါ”တိ ဥပဓာရေန္တော
လဒ္ဓဘာဝံ ဥဟွာ “နဝရဇ္ဇံ တာဝ ဣဒါနိ ဂန္ဓာပိ ဗောဓေတုံ န သက္ခိဿာမိ၊
မဟလ္လကကာလေ နံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ ကထေတွာ ပဗ္ဗာဇေဿာမီ”တိ
စိန္တေတွာ ပဏ္ဍာသ ဝဿာနိ အဂန္ဓာ ရညော ပုတ္တဓိတာဟိ ဝဓိတကာလေ
ဣဒ္ဓိယာ ဂန္ဓာ ဥယျာနေ ဩတရိတွာ မင်္ဂလသိလာပဇ္ဇေ သုဝဏ္ဏပဋိမာ
ပိယ နိသိဒ္ဓိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဧကော ဒါရကော တံ ဂီတံ ဂါယန္တော ဒါရုနိ
ဥဒ္ဓရတိ၊ စိတ္တပဏ္ဍိတော တံ ပက္ခောသိ။ သော အာဂန္ဓာ ဝဋ္ဋိတွာ အဋ္ဌာသိ။
အထ နံ အာဟ “တွံ ပါတောဝ ပဋ္ဌာယ ဣမမေဝ ဂီတံ ဂါယသိ၊ ကိ” အညံ
န ဇာနာသိ”တိ။ ဘန္တေ အညာနိပိ ဗဟူနိ ဇာနာမိ၊ ဣမာနိ ပန ဒွေ ရညော
ပိယဂီတာနိ၊ တသ္မာ ဣမာနေဝ ဂါယာမီတိ။ အတ္ထိ ပန ရညော ဂီတဿ ပဋိဂီတံ
ဂါယန္တောတိ။ နတ္ထိ ဘန္တေတိ။ သက္ခိဿသိ ပန တွံ ပဋိဂီတံ ဂါယိတုန္တိ။
ဇာနန္တော သက္ခိဿာမီတိ။ “တေန ဟိ တွံ ရညော ဒွိသု ဂီတေသု၊ ဂါယိတေသု
ဣဒံ တတိယံ ကတွာ ဂါယဿူ”တိဂီတံဒတွာ “ဂန္ဓာ ရညော သန္တိကေ ဂါယိ-
ဿသိ၊ ရာဇာ တေ ပသိဒ္ဓိတွာ မဟန္တ ဣဿရိယံ ဒဿတိ”တိ ဥယျောဇေသိ။

သော သီဃံ မာတု သန္တိကံ ဂန္ဓာ အတ္တာနံ အလင်္ကာရာပေတွာ ရာဇဒ္ဓါရံ
ဂန္ဓာ “ဧကော ကိရ ဒါရကော တုမေဟိ သဒ္ဓိံ ပဋိဂီတံ ဂါယိဿတိ”တိ
ရညော အာရောစာပေတွာ “အာဂစ္ဆတူ”တိ ပုတ္တေ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဋိတွာ “တွံ ကိရ
တာတ ပဋိဂီတံ ဂါယိဿသိ”တိ ပုဋ္ဌော “အာမ ဒေဝ၊ သဗ္ဗံ ရာဇပရိသံ သန္တိ-
ပါတေထာ”တိ သန္တိပတိတာယ ပရိသာယ ရာဇာနံ အာဟ “တုမေ တာဝ
ဒေဝ တုမှာကံ ဂီတံ ဂါယထ၊ အထာဟံ ပဋိဂီတံ ဂါယိဿာမီ”တိ။ ရာဇာ
ဂါထာဒွယမာဟ —

၂၄။ “သဗ္ဗံ နရာနံ သဖလံ သုစိတ္တံ၊
န ကမ္မုနာ ကိဉ္ဇန မောဃမတ္ထိ။
ပဿာမိ သမ္ဘုတံ မဟာနုဘာဝံ၊
သကမ္မုနာ ပုညဖလူပပန္နံ။

၂၅။ “သဗ္ဗံ နရာနံ သဖလံ သုစိဏ္ဏံ၊
 န ကမ္မုနာ ကိဉ္ဇန မောဃမတ္ထိ။
 ကစ္စိန္တု စိတ္တဿပိ ဧဝမေဝံ၊
 ဣဒ္ဓေါ မနော တဿ ယထာပိ မယျ”န္တိ။

တတ္ထ န ကမ္မုနာ ကိဉ္ဇန^၁ မောဃမတ္ထိတိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌေသု ကမ္မေသု
 ကိဉ္ဇန^၂ ဧကကမ္မမ္ပိ မောဃံ နာမ နတ္ထိ၊ နိပ္ပလံ န ဟောတိ၊ ဝိပါကံ ဒတွာဝ
 နဿတိတိ အပရာပရိယဝေဒနီယကမ္မံ သန္တာယာဟ။ သမ္ဘူတန္တိ အတ္တာနံ
 ဝဒတိ၊ ပဿာမဟံ အာယသ္မန္တံ သမ္ဘူတံ သကေန ကမ္မေန ပုညဖလူပပန္နံ၊
 သကမ္မံ နိဿာယ ပုညဖလေန ဥပပန္နံ တံ ပဿာမိတိ အတ္ထော။
 ကစ္စိန္တု စိတ္တဿပိတိ မယဉ္စိ ဒွေပိ ဇနာ ဧကတော ဟုတွာ န စိရံ သီလံ
 ရက္ခိမ္မ၊ အဟံ တာဝ တဿ ဖလေန မဟန္တံ ယသံ ပတ္ထော၊ ကစ္စ န
 ခေါ မေ ဘာတိကဿ စိတ္တဿပိ ဧဝမေဝ မနော ဣဒ္ဓေါ သမိဒ္ဓေါတိ။

တဿ ဂီတာဝသာနေ ဒါရကော ဂါယန္တော တတိယံ ဂါထမာဟ—

၂၆။ “သဗ္ဗံ နရာနံ သဖလံ သုစိဏ္ဏံ၊
 န ကမ္မုနာ ကိဉ္ဇန မောဃမတ္ထိ။
 စိတ္တမ္ပိ ဇာနာဟိ တထေဝ ဒေဝ၊
 ဣဒ္ဓေါ မနော တဿ ယထာပိ တုယျ”န္တိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ—

၂၇။ “ဘဝံ န စိတ္တော သုတ’မညတော တေ၊
 ဥဒါဟု တေ ကောစိ နံ ဧတဒက္ခာ။
 ဂါထာ သုဂီတာ န မမတ္ထိ ကင်္ခါ၊
 ဒဒါမိ တေ ဂါမဝရံ သတဉ္ဇာ”တိ။

တတ္ထ သုတ’မညတော တေတိ အဟံ သမ္ဘူတဿ ဘာတာ စိတ္တော နာမာတိ
 ဝဒန္တဿ စိတ္တဿေဝ န တေ သန္တိကာ သုတန္တိ အတ္ထော။ ကောစိ နန္တိ
 ဥဒါဟု မယာ သမ္ဘူတဿ ရညော ဘာတာ စိတ္တော ဒိဋ္ဌောတိ ကောစိ
 တေ ဧတမတ္ထံ အာစိက္ခိ။ သုဂီတာတိ သဗ္ဗထာပိ အယံ ဂါထာ သုဂီတာ၊
 နတ္ထေတ္ထ မမ ကင်္ခါ။ ဂါမဝရံ သတဉ္ဇာတိ ဂါမဝရာနံ တေ သတံ ဒဒါမိတိ
 ဝဒတိ။

တတော ဒါရကော ပဉ္စမံ ဂါထမာဟ—

၂၈။ “န စာဟံ စိတ္တော သုတ’မညတော မေ၊
 ဣသိ စ မေ တေမတ္ထံ အသံသိ။
 ဂန္ဓာန ရညော ပဋိဂါဟိ ဂါထံ၊
 အပိ တေ ဝရံ အတ္တမနော ဒဒေယျာ”တိ။

တတ္ထ တေမတ္ထန္တိ တုမှာကံ ဥယျာနေ နိသိန္ဓော ဧကော ဣသိ မယံ တေ-
 မတ္ထံ အာစိက္ခိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “သော မမ ဘာတာ စိတ္တော ဘဝိဿတိ၊ ဣဒါနေဝ
 နံ ဂန္ဓာ ပဿိဿာမီ”တိ ပုရိသေ အာဏာပေန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၂၉။ “ယောဇေန္တု ဝေ ရာဇရထေ၊ သုကတေ စိတ္တသိဗ္ဗနေ။
 ကစ္ဆိ နာဂါနံ ဗန္ဓထ၊ ဂိဝေယျံ ပဋိမုဉ္ဇထ။

၃၀။ အာဟညန္တု ဘေရိမုဒိဂ်သင်္ခေါ၊
 သီဃာနိ ယာနာနိ စ ယောဇယန္တု။
 အဇ္ဇေဝဟံ အဿမံ တံ ဂမိဿံ၊
 ယတ္ထေဝ ဒက္ခိဿ’မိသိ’ နိသိန္ဓ”န္တိ။

တတ္ထ အာဟညန္တုတိ အာဟနန္တု^၁။ အဿမံ တန္တိ တံ အဿမံ။

သော ဧဝံ ဝတွာ ရထံ အဘိရုယု သီဃံ ဂန္ဓာ ဥယျာနဒွါရေ ရထံ
 ဌပေတွာ စိတ္တပဏ္ဍိတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော တုဌမာနသော
 အဌမံ ဂါထမာဟ—

၃၁။ “သုလဒ္ဓလာဘော၊ ဝတ မေ အဟောသိ၊
 ဂါထာ သုဂီတာ ပရိသာယ မဇ္ဈေ။
 သွာဟံ ဣသိ’ သီလဝတူပပန္နံ၊
 ဒိသွာ ပတိတော သုမနော’ဟ’မသ္မိ”တိ။

တဿတ္ထော—သုလဒ္ဓလာဘော ဝတ မယံ ဆတ္တမင်္ဂလဒိဝသေ ပရိသာယ
 မဇ္ဈေ ဂီတဂါထာ သုဂီတာဝ အဟောသိ၊ သွာဟံ အဇ္ဇ သီလဝတသမ္ပန္နံ
 ဣသိ’ ဒိသွာ ပီတိသောမနဿပ္ပတ္တော ဇာတောတိ။

သော စိတ္တပဏ္ဍိတဿ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ သောမနဿပုတ္တော
“ဘာတိကဿ မေ ပလ္လင်္ဂံ အတ္ထရထာ”တိအာဒီနိ အာဏာပေန္တော နဝမံ
ဂါထမာဟ—

၃၂။ “အာသနံ ဥဒကံ ပဇ္ဇံ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု နော ဘဝံ။
အဋ္ဌေ ဘဝန္တံ ပုစ္ဆာမ၊ အဋ္ဌံ ကုရတု နော ဘဝ”န္တိ။

တတ္ထ အဋ္ဌေတိ အတိထိနော ဒါတဗ္ဗယုတ္တကသ္မိံ အဋ္ဌေ ဘဝန္တံ
အာပုစ္ဆာမ။ ကုရတု နောတိ ဣမံ နော အဋ္ဌံ ဘဝံ ပဋိဂ္ဂဏှာတု။

ဧဝံ မရုပဋိသန္တာရံ ကတွာ ရဇ္ဇံ မဇ္ဈေ ဘိန္ဒိတွာ ဒေန္တော ဣတရံ
ဂါထမာဟ—

၃၃။ “ရမ္မဉ္စ တေ အာဝသထံ ကရောန္တ၊
နာရိဂဏေဟိ ပရိစာရယဿ။
ကရောဟိ ဩကာသမနုဂ္ဂဟာယ၊
ဥဘောဝိမံ ဣဿရိယံ ကရောမာ”တိ။

တတ္ထ ဣမံ ဣဿရိယန္တိ ကပိလရဋ္ဌေ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရေ ရဇ္ဇံ မဇ္ဈေ
ဘိန္ဒိတွာ ဒွေဝိ ဇနာ ကရောမ အနုဘဝါမ။

တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ စိတ္တပဏ္ဍိတော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဆ ဂါထာ
အဘာသိ—

၃၄။ “ဒိသ္ဗာ ဖလံ ဒုစ္စရိတဿ ရာဇ၊
အထော သုစိဏ္ဏဿ မဟာဝိပါကံ။
အတ္တာနမေဝ ပဋိသံယမိဿံ၊
န ပတ္ထယေ ပုတ္တ ပသုံ ဓနံ ဝါ။

၃၅။ ဒသေဝိ’မာ ဝဿဒဿ၊ မစ္စာနံ ဣမ ဇီဝိတံ။
အပတ္တညေဝ တံ ဩဝိ၊ နဋ္ဌော ဆိန္ဒောဝ သုဿတိ။

၃၆။ တတ္ထ ကာ နန္ဒိ ကာ ခိန္နာ၊ ကာ ရတီ ကာ ဓနေသနာ။
ကိံ မေ ပုတ္တေဟိ ဒါရေဟိ၊ ရာဇ မုတ္တောသ္မိ ဗန္ဓနာ။

၃၇။ သောဟံ ဧဝံ ပဇာနာမိ၊ မစ္စ မေ နပ္ပမဇ္ဇတိ။
အန္တကေနာမိပန္နဿ၊ ကာ ရတီ ကာ ဓနေသနာ။

၃၈။ ဇာတိ နရာနံ အမော ဇနိန္ဒ၊
စဏ္ဍာလယောနိ ခွိပဒါကနိဋ္ဌာ။
သကေဟိ ကမ္မေဟိ သုပါပကေဟိ၊
စဏ္ဍာလဂဗ္ဘေ အဝသိမှ ပုဗ္ဗေ။

၃၉။ စဏ္ဍာလာဟုမှ အဝန္တိသု၊ မိဂါ နေရဉ္စရံ ပတိ။
ဥက္ကဿာ နမ္မဒါတိရေ၊ ဘျဇ္ဇ မြာဟ္မဏခတ္တိယာ”တိ။

တတ္ထ ဒုစ္စရိတဿာတိ မဟာရာဇ တံ သုစရိတဿေဝ ဖလံ ဇာနာသိ၊
အဟံ ပန ဒုစ္စရိတဿပိ ဖလံ ပဿာမိယေဝ။ မယံ ဟိ ဥဘော ဒုစ္စရိတဿ
ဖလေန ဣတော စတုတ္ထေ အတ္တဘာဝေ စဏ္ဍာလယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တာ။ တတ္ထ
န စိရံ သီလံ ရက္ခိတွာ တဿ ဖလေန တံ ခတ္တိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တော၊ အဟံ
မြာဟ္မဏကုလေ၊ ဧဝါဟံ” ဒုစ္စရိတဿ စ ဖလံ သုစိဏ္ဏဿ စ မဟာဝိပါကံ
ဒိဿာ အတ္တာနမေဝ သီလသံယမေန ပဋိသံယမိဿံ၊ ပုတ္တံ ဝါ ပသုံ ဝါ နေ ဝါ
န ပတ္တေမိ။

ဒသေဝိ’မာ ဝဿဒဿာတိ မဟာရာဇ မန္တဒသကံ ခိန္နာဒသကံ ဝဏ္ဏ-
ဒသကံ ဗလဒသကံ ပညာဒသကံ ဟာနိဒသကံ ပဗ္ဗာရဒသကံ ဝက်ဒသကံ
မောမူဟဒသကံ သယနဒသကန္တိ ဣမေသဗြိ ဒသန္တံ ဒသကာနံ ဝသေန ဒသေဝ
ဝဿဒဿာ ဣမေသံ” မစ္စာနံ ဣဓ မနုဿလောကေ ဇိဝိတံ၊ တယိဒံ န နိယမေန
သဗ္ဗာ ဧဝ တော ဒဿာ ပါပုဏာတိ၊ အထ ခေါ အပ္ပတ္တဉ္စေဝတံ ဩမိ” နဋ္ဌော
ဆိန္နောဝ သုဿတိ။ ယေဝိ သကလံ ဝဿသတံ ဇိဝန္တိ၊ တေသမ္ပိ မန္တဒသကေ
ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဝိစ္ဆိန္တိတွာ အာတပေ ခိတ္တနဋ္ဌော ဝိယ တတ္ထေဝ သုဿန္တိ
အန္တရဓာယန္တိ၊ တံ ဩမိ” အတိက္ကမိတွာ ခိန္နာဒသကံ န ပါပုဏန္တိ၊ တထာ
ခိန္နာဒသကာဒိသု ပဝတ္တာ ဝဏ္ဏဒသကာဒိနိ။

တတ္ထာတိ တသ္မိ” ဧဝံ သုဿမာနေ ဇိဝိတေ ကာ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ နိဿာယ
အဘိနန္တိ၊ ကာ ကာယကိဋ္ဌာဒိဝသေန ခိန္နာ၊ ကာ သောမနဿဝသေန ရတိ၊
ကာ ဓနေသနာ၊ ကိ” မေ ပုတ္တေဟိ၊ ကိ” ဒါရေဟိ၊ မုတ္တောသ္မိ တမှာ ပုတ္တ-
ဒါရဗန္ဓနာတိ အတ္တော။ အန္တကေနာမိပန္နဿာတိ ဇိဝိတန္တကရေန မစ္စနာ
အဘိဘူတဿ။ ခွိပဒါကနိဋ္ဌာတိ ခွိပဒါနံ အန္တရေ လာမကာ။ အဝသိမှာတိ
ဒွေပိ မယံ ဝသိမှ။

စဏ္ဍာလာဟုမှတ် မဟာရာဇ ဣတော ပုဗ္ဗေ စတုတ္ထံ ဇာတိံ အဝန္တိ-
ရဋ္ဌေ ဥဇ္ဇေနိနဂရေ စဏ္ဍာလာ အဟုမှ၊ တတော စဝိတွာ နေရဉ္ဇရာယ နဒိယာ
တိရေ ဥဘောပိ မိဂါ အဟုမှ။ တတ္ထ ဒွေပိ အမေ ကေသ္မိံ ရုက္ခမူလေ အညမညံ
နိဿာယ ဌိတေ ဧကော လုဒ္ဒကော ဧကေနော သတ္တိပဟာရေန ဇီဝိတာ
ဝေါရောပေသိ၊ တတော စဝိတွာ နမ္မဒါနဒီတိရေ ကုရရာ အဟုမှ။ တတြာပိ
နော နိဿာယ ဌိတေ ဧကော နေသာဒေါ ကေပ္ပဟာရေနော ဗန္ဓိတွာ
ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေသိ၊ တတော စဝိတွာ တေ မယံ အဇ္ဇေ ပြာဟ္မဏခတ္တိယာ
ဇာတာ။ အဟံ ကောသမ္ဘိယံ ပြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တော၊ တံ ဣမ ရာဇာ
ဇာတောတိ။

ဧဝမဿ အတိတေ လာမကဇာတိယော ပကာသေတွာ ဣဒါနိ ဣမိဿာပိ
ဇာတိယာ အာယုသင်္ခါရပရိတ္တတံ ဒဿေတွာ ပုညေသု ဥဿာဟံ ဇနေန္တော
စတဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၄၀။ “ဥပနိယတိ ဇီဝိတမပ္ပမာယု၊
ဇရူပနိတဿ န သန္တိ တာဏာ။
ကရောဟိ ပဉ္စာလ မမေတ ဝါက္ခံ၊
မာ'ကာသိ ကမ္မာနိ ဒုက္ခုဒြိယာနိ။

၄၁။ ဥပနိယတိ ဇီဝိတမပ္ပမာယု၊
ဇရူပနိတဿ န သန္တိ တာဏာ။
ကရောဟိ ပဉ္စာလ မမေတ ဝါက္ခံ၊
မာ'ကာသိ ကမ္မာနိ ဒုက္ခပ္ပလ္လာနိ။

၄၂။ ဥပနိယတိ ဇီဝိတမပ္ပမာယု၊
ဇရူပနိတဿ န သန္တိ တာဏာ။
ကရောဟိ ပဉ္စာလ မမေတ ဝါက္ခံ၊
မာ'ကာသိ ကမ္မာနိ ရဇသိရာနိ။

၄၃။ ဥပနိယတိ ဇီဝိတမပ္ပမာယု၊
ဝဏ္ဏံ ဇရာ ဟန္တိ နရဿ ဇိယူတော။
ကရောဟိ ပဉ္စာလ မမေတ ဝါက္ခံ၊
မာ'ကာသိ ကမ္မံ နိရယူပပတ္တိယာ”တိ။

တတ္ထ ဥပနိယတိတိ မဟာရာဇ ဣဒံ ဇီဝိတံ မရဏံ ဥပဂစ္ဆတိ။ ဣဒဉ္စိ ဣမေသံ သတ္တာနံ အပ္ပမာယု သရသပရိတ္တတာယပိ ဌိတိပရိတ္တတာယပိ ပရိတ္တကံ၊ သူရိယုဂ္ဂမနေ တိဏဂ္ဂေ ဥဿာဝဗိန္ဒုသဒိသံ။ န သန္တိ တာဏာတိ န ဟိ ဇရာယ မရဏံ^၁ ဥပနိတဿ ပုတ္တာဒယော တာဏာ နာမ ဟောန္တိ။ မမေတ ဝါကျန္တိ မမ ဧတံ ဝစနံ။ မာ'ကာသီတိ မာ ရူပါဒိကာမဂုဏဟေတု ပမာဒံ အာပဇ္ဇိတွာ နိရယာဒိသု ဒုက္ခဝဓုနာနိ ကမ္မာနိ ကရိ။ ဒုက္ခဗ္ဗလာနီတိ ဒုက္ခဝိပါကာနိ။ ရဇသိရာနီတိ ကိလေသရဇေန ဩကိဏ္ဏသိသာနိ။ ဝဏ္ဏန္တိ ဇီရမာနဿ နရဿ သရီရဝဏ္ဏံ ဇရာ ဟန္တိ။ နိရယူပပတ္တိယာတိ နိရဿာဒေ နိရယေ ဥပ္ပဇနတ္ထာယ။

ဧဝံ မဟာသတ္တေ ကထေန္တေ ရာဇာ တုသိတွာ^၂ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၄၄။ “အဒ္ဓါ ဟိ သစ္စံ ဝစနံ တဝေတံ၊
ယထာ ဣသိ ဘာသသိ ဧဝမေတံ။
ကာမာ စ မေ သန္တိ အနပ္ပရူပါ၊
တေ ဒုစ္စဇာ မာဒိသကေန ဘိက္ခု။

၄၅။ နာဂေါ ယထာ ပဏ်မဇ္ဈေ ဗျသန္ဓော၊
ပဿံ ထလံ နာဘိသမ္ဘောတိ ဂန္တု။
ဧဝမ္ပဟံ ကာမပဏေံ ဗျသန္ဓော၊
န ဘိက္ခုနော မဂ္ဂမနုဗ္ဗဇာမိ။

၄၆။ ယထာပိ မာတာ စ ပိတာ စ ပုတ္တံ၊
အနုသာသရေ ကိန္တိ သုဒ္ဓိ ဘဝေယျ။
ဧဝမ္ပိ မံ တွံ အနုသာသ ဘန္တေ၊
ယထာ စိရံ^၃ ပေစ္စ သုဒ္ဓိ ဘဝေယျ”န္တိ။

တတ္ထ အနပ္ပရူပါတိ အပရိတ္တဇာတိကာ ဗဟူ အပရိမိတာ။ တေ ဒုစ္စဇာ မာဒိသကေနာတိ ဘာတိက တွံ ကိလေသေ ပဟာယ ဌိတော၊ အဟံ ပန ကာမပဏေံ နိမုဂ္ဂေါ၊ တသ္မာ မာဒိသကေန တေ ကာမာ ဒုစ္စဇာ။ “နာဂေါ ယထာ”တိ ဣမိနာ အတ္တနော ကာမပဏေံ နိမုဂ္ဂဘာဝဿ ဥပမံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ ဗျသန္ဓောတိ ဝိသန္ဓော^၄ အနုပဝိဋ္ဌော အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ မဂ္ဂန္တိ

တုမှာကံ ဩဝါဒါနုသာသနီမဂ္ဂံ နာနုဗ္ဗဇာမိ ပဗ္ဗဇိတုံ န သက္ကောမိ၊ ဣဓေဝ ပန မေ ဌိတဿ ဩဝါဒံ ဒေထာတိ။ အနုသာသဇရေတိ အနုသာသန္တိ။

အထ နံ မဟာသက္ကော အာဟ—

၄၇။ “နော စေ တုဝံ ဥဿဟသေ ဇနိန္ဒ၊
ကာမေ ဣမေ မာနုသကေ ပဟာတုံ။
ဓမ္မိ ဗလိံ ပဌပယဿု ရာဇ၊
အဓမ္မကာရော တဝ မာ’ဟု ရဋ္ဌေ။

၄၈။ ဒူတာ ဝိဓာဝန္တ၊ ဒိသာ စတဿော၊
နိမန္တကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။
တေ အန္တပါနေန ဥပဋ္ဌဟဿု၊
ဝတ္ထေန သေနာသနပစ္စယေန စ။

၄၉။ အန္တေန ပါနေန ပသန္တစိတ္တော၊
သန္တပ္ပယ သမဏဗြာဟ္မဏေ စ။
ဒတွာ စ ဘုတွာ စ ယထာနုဘာဝံ၊
အနိန္ဒိတော သဂ္ဂမုပေဟိ ဌာနံ။

၅၀။ သစေ စ တံ ရာဇ မဒေါ သဟေယျ၊
နာရိဂဏေဟိ ပရိစာရယန္တံ။
ဣမမေဝ ဂါထံ မနသီ ကရောဟိ၊
ဘာသေသိ စေ’နံ ပရိသာယ မဇ္ဈေ။

၅၁။ အတ္တောကာသသယော ဇန္တု၊ ဝဇန္တုဒ ခီရပါယိတော။
ပရိကိဏ္ဍော သုဝါနေဟိ၊ သွာဇ္ဇ ရာဇာတိ ဝုစ္စတိ”တိ။

တတ္ထ ဥဿဟသေတိ ဥဿဟသိ။ ဓမ္မိ ဗလိန္တိ^၁ ဓမ္မေန သမေန အနတိရိတ္တံ ဗလိံ ဂဏှာတိ အတ္တော။ အဓမ္မကာရေတိ ပေါရာဏကရာဇူဟိ ဌဝိတံ ဝိနိစ္ဆယဓမ္မံ ဘိဒ္ဓိတွာ ပဝတ္တာ အဓမ္မကိရိယာ။ နိမန္တကာတိ ဓမ္မိကသမဏ-ဗြာဟ္မဏေ နိမန္တေတွာ ပက္ကောသကာ။ ယထာနုဘာဝန္တိ ယထာဗလံ ယထာသတ္တိံ။ ဣမမေဝ ဂါထန္တိ ဣဒါနိ ဝတ္ထဗ္ဗံ သန္ဓာယာဟ။ တတြာယံ အဓိပ္ပါယော—မဟာရာဇ သစေ တံ မဒေါ အဘိဘဝေယျ၊ သစေ တေ

၁-ဓမ္မံ ဗလိန္တိ (သီ၊ ဣ)၊ ဓမ္မိဗလိန္တိ (သျှာ)

နာရီဂဏပရိဝုတဿ ရူပါဒယော ဝါကာမဂုဏေ ရဇ္ဇသုခံ ဝါ အာရဟန္တ မာနော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အထေဝံ စိန္တေယျာသိ “အဟံ ပုရေ စဏ္ဍာလယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ဆန္ဿ တိဏကုဋိမတ္တဿပိ အဘာဝါ အဟောကာသသယော အဟောသိ၊ တဒါ ဟိ မေ မာတာ စဏ္ဍာလီ အရညံ ဒါရူပဏ္ဍာဒီနံ အတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တိ မံ ကုက္ကုရဂဏဿ မဇ္ဈေ အဟောကာသေ နိပဇ္ဇာပေတွာ အတ္တနော ဒီရံ ပါယေတွာ ဂစ္ဆတိ၊ သောဟံ ကုက္ကုရေဟိ ပရိဝါရိတော တေဟိယေဝ သဗ္ဗိ သုနဒိယာ ဒီရံ ပိဝိတွာ ဝဗ္ဗိတော၊ ဧဝံ နိစဇ္ဇော ဟုတွာ အဇ္ဇ ရာဇာ နာမ ဇာတော”တိ။ ဣတိ ခေါတံ မဟာရာဇ ဣမိနာ အတ္ထေန အတ္တာနံ ဩဝဒန္တော ယော သော ပုဗ္ဗေ အဟောကာသသယော ဇန္တု အရညေ ဝဇန္တိယာ စဏ္ဍာလိယာ ဣတော စိတော စ အနုသဉ္ဇရန္တိယာ သုနဒိယာ စ ဒီရံ ပါယိတော သုနခေဟိ ပရိကိဏ္ဍော ဝဗ္ဗိတော၊ သော အဇ္ဇ ရာဇာတိ ဝုစ္စတိတိ ဣမံ ဂါထံ ဘာသေယျာသိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော တဿ ဩဝါဒံ ဒတွာ “ဒိန္နော တေ မယာ ဩဝါဒေါ၊ ဣဒါနိ တံ ပဗ္ဗဇ ဝါမာ ဝါ၊ အတ္တနာဝ အတ္တနော ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသေဝိဿတိ”တိ ဝတွာ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ တဿ မတ္ထကေ ပါဒရဇံ ပါတေန္တော ဟိမဝန္တမေဝ ဂတော။ ရာဇာပိ တံ ဒိသ္မာ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ ရဇ္ဇံ ဒတွာ ဗလကာယံ နိဝတ္တေတွာ ဟိမဝန္တာဘိမုခေါ ပါယာသိ။ မဟာသတ္တော တဿာဂမနံ ဥတွာ ဣသိဂဏပရိဝုတော အာဂန္တာ တံ အာဒါယ ဂန္တာ ပဗ္ဗာဇေတွာ ကသိဏပရိကမ္ပံ အာစိက္ခိ။ သော ဈာနာဘိညံ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ ဣတိ တေ ဥဘောပိ မြဟ္မလောကူပဂါ အဟေသုံ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ တိဏိ စတ္တာရိ ဘဝန္တရာနိ ဂစ္ဆန္တာပိ ဒဠဝိဿာသာဝ အဟေသု”န္တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ သမ္ဘူတပဏ္ဍိတော အာနန္ဒော အဟောသိ၊ စိတ္တပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

စိတ္တသမ္ဘူတဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ

၃-သိဝိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၄၉၉)

ဂူရေ အပဿိ ယေရောဂါတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အသဒိသဒါနံ အာရတ္တ ကထေသိ။ တံ အဋ္ဌကနိပါတေ သိဝိဇာတကေ^၁ ဝိတ္ထာရိတမေဝ။ တဒါ ပန ရာဇာ သတ္တမေ ဒိဝသေ သဗ္ဗပရိက္ခာရေ ဒတွာ အနုမောဒနံ ယာစိ။ သတ္တာ အကတွာဝ ပက္ကာမိ။ ရာဇာ ဘုတ္တပီတရာသော ဝိဟာရံ ဂန္တာ “ကသ္မာ ဘန္တေ အနုမောဒနံ န ကရိတ္တာ” တိ အာဟ။ သတ္တာ “အပရိသုဒ္ဓါ မဟာရာဇ ပရိသာ” တိ ဝတွာ “န ဝေ ကဒရိယာ ဒေဝလောကံ ဝဇန္တိ” တိ^၂ ဂါထာယ ဓမ္မဒေသေသိ။ ရာဇာ ပသီဒိတွာ သတသဟဿဉ္ဇနကေန သီဝေယျကေန ဥတ္တရာသင်္ဂေန တထာဂတံ ပူဇေတွာ နဂရံ ပါရိသိ။ ပုနဒိဝသေ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာဝုသော ကောသလရာဇာ အသဒိသဒါနံ ဒတွာ တာဒိသေနပိ ဒါနေန အတိတ္ထော ဒသဗလေန ဓမ္မေ ဒေသိတေ ပုန သတသဟဿဉ္ဇနကံ သီဝေယျကဝတ္ထံ အဒါသိ။ ယာဝ အတိတ္ထော ဝတ အာဝုသော ဒါနေန ရာဇာ” တိ။ သတ္တာ အာဂန္တာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္ဓာ” တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ” တိ ပုတ္တေ “ဘိက္ခဝေ? ဗာဟိရဘဏ္ဍံ နာမ သုဒိန္နံ”^၃ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပံ ဥန္နင်္ဂလံ ကတွာ ဒေဝသိကံ ဆသတသဟဿပရိစ္စာဂေန ဒါနံ ဒေမာနာပိ ဗာဟိရဒါနေန အတိတ္ထာ ‘ဝိယဿ ဒါတာ ဝိယံ လဘတိ’ တိ သမ္ပတ္တယာစကာနံ အက္ခိနိ ဥပ္ပါဋေတွာ အဒံသုယေဝါ” တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ သိဝိရဋ္ဌေ အရိဋ္ဌပုရနဂရေ^၁ သိဝိမဟာရာဇေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ မဟာသတ္တော တဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ “သိဝိကုမာရေ” တိဿ နာမံ ကရိံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော တက္ကသိလံ ဂန္တာ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ အာဂန္တာ ပိတု သိပ္ပံ ဒေသေတွာ ဥပရဇ္ဇံ လဘိတွာ အပရဘာဂေ ပိတု အစွယေန ရာဇာ ဟုတွာ အဂတိဂမနံ ပဟာယ ဒသ ရာဇဓမ္မေ အကောပေတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ စတုသု ဒွါရေသု နဂရမဇ္ဈေ နိဝေသနဒွါရေ စာတိ ဆ ဒါနသာလာယော ကာရေတွာ ဒေဝသိကံ ဆသတသဟဿပရိစ္စာဂေန မဟာဒါနံ ပဝတ္တေသိ။ အဋ္ဌမိယံ စာတုဒ္ဓသိယံ ပန္နရသိယဉ္စ နိစ္စံ ဒါနသလံ ဂန္တာ ဒါနံ ဩလောကေသိ။ သော ကေဒါ ပုဏ္ဏမဒိဝသေ ပါတောဝ သမုဿိတသေတစ္ဆတ္တေ ရာဇပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓော အတ္တနာ ဒိန္နဒါနံ အာဝဇ္ဇေန္တော

၁-သောဝိရဇာတကေ (သီ၊ ဣ)၊ သိဝိရာဇဇာတကေ (သျှာ)၊ အာဒိတ္တဇာတကေ (?)
 ၂-ခု ၁-၄၀-ဝိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။
 ၄-သုဒဒံ (သီ)
 ၃-န ဘိက္ခဝေ (သျှာ၊ က)
 ၅-အရိဋ္ဌပုရေ (သီ)

ဗာဟိရဝတ္ထု၊ အတ္တနာ အဒိန္နံ နာမ အဒိသ္မာ “မယာ ဗာဟိရဝတ္ထု၊ အဒိန္နံ နာမ နတ္ထိ၊ န မံ ဗာဟိရဒါနံ တောသေတိ၊ အဟံ အဇ္ဈတ္တိကဒါနံ ဒါတုကာမော၊ အဟော ဝတ အဇ္ဇ မမ ဒါနသင်္ဂဟံ ဂတကာလေ ကောစိဒေဝ ယာစကော ဗာဟိရဝတ္ထု၊ အယာစိတွာ အဇ္ဈတ္တိကဿ နာမံ ဂဏှေယျ၊ သစေ ဟံ မေ ကောစိ ဟဒယ-မံသဿ နာမံ ဂဏှေယျ၊ ကဏယေန ဥရံ ပဟရိတွာ ပသန္နဥဒကတော သနာဠံ ပဒုမံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိယ လောဟိတဗိန္ဒုနိ ပဋ္ဌရန္တံ ဟဒယံ နိဟရိတွာ ဒဿာမိ။ သစေ သရီရမံသဿ နာမံ ဂဏှေယျ၊ အဝလေခနသတ္တကေန တေလသိဂ်” လိခန္တော ဝိယ သရီရမံသံ ဩတာရေတွာ ဒဿာမိ။ သစေ လောဟိတဿ နာမံ ဂဏှေယျ၊ ယန္တမုခေ ပက္ခန္တိတွာ ဥပနိတံ ဘာဇနံ ပူရေတွာ လောဟိတံ ဒဿာမိ။ သစေ ဝါ ပန ကောစိ ‘ဂေဟေ မေ ကမ္ပံ နပ္ပဝတ္တတိ၊ ဂေဟေ မေ ဒါသကမ္ပံ ကရေဟိ’တိ ဝဒေယျ၊ ရာဇဝေသံ အပနေတွာ ဗဟိ ဌတွာ အတ္တာနံ သာဝေတွာ ဒါသကမ္ပံ ကရိဿာမိ။ သစေ မေ ကောစိ အင်္ဂီနော နာမံ ဂဏှေယျ၊ တာလမိဉ္စ နိဟရန္တော ဝိယ အင်္ဂီနိ ဥပ္ပါဋေတွာ ဒဿာမိ”တိ စိန္တေသိ။

ဣတိ သော—

“ယံကိဉ္စိ မာနသံ ဒါနံ၊ အဒိန္နံ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
ယောပိ ယာစေယျ မံ စက္ခု၊ ဒဒေယျံ အဝိကမ္ပိတော”တိ—

စိန္တေတွာ သောဠသဟိ ဂန္ဓောဒကဿဋေဟိ နှာယိတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိ-မဏ္ဍိတော နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ အလင်္ကာတဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော ဒါနဂ္ဂံ အဂမာသိ။ သက္ကော တဿ အဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွာ “သိဝိရာဇာ ‘အဇ္ဇ သမ္ပတ္တ-ယာစကောနံ စက္ခုနိ ဥပ္ပါဋေတွာ ဒဿာမိ’တိ စိန္တေသိ၊ သင်္ကိဿတိ န ခေါ ဒါတုံ၊ ဥဒါဟု နော”တိ တဿ ဝိမံသနတ္ထာယ ဇရာပတ္တော အန္တမြာဟ္မဏော ဝိယ ဟုတွာ ရညော ဒါနဂ္ဂဂမနကာလေ ဧကသ္မိံ ဥန္တတပ္ပဒေသေ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ ရာဇာနံ ဇယာပေတွာ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တဒဘိမုခံ ဝါရဏံ ပေသေတွာ “မြာဟ္မဏ ကိံ ဝဒေသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထ နံ သက္ကော “မဟာရာဇ တဝ ဒါနဇ္ဈာသယံ နိဿာယ သမုဂ္ဂတေန ကိတ္တိဃောသေန သကလလောက-သန္တိဝါသော နိရန္တရံ ဖုဋ္ဌော၊ အဟံ အန္တော၊ တံ ခွိစက္ခုကော”တိ ဝတွာ စက္ခု ယာစန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၅၂။ “ဒူရေ အပဿံ^၁ ထေရောဝ၊ စက္ခု ယာစိတုမာဂတော။
ဧကနေတ္တာ ဘဝိဿာမ၊ စက္ခု မေ ဒေဟိ ယာစိတော”တိ။

တတ္ထ ဒူရေတိ ဣတော ဒူရေ ဝသန္တော။ ထေရေတိ ဇရာဇိဏ္ဏထေရော^၂။
ဧကနေတ္တာ^၃တိ ဧကံ နေတ္တံ မယံ ဒေဟိ၊ ဧဝံ ဒွေပိ ဧကေနန္တော^၃
ဘဝိဿာမာတိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော “ဣဒါနေဝါဟံ ပါသာဒေ နိဿိန္တော စိန္တေတွာ
အာဂတော၊ အဟော မေ လာဘော၊ အဇ္ဇေဝ မေ မနောရထော မတ္တကံ
ပ.ပါပုဏိဿတိ၊ အဒိန္နပုဗ္ဗံ ဒါနံ ဒဿာမီ”တိ တုဠမာနသော ဒုတိယံ ဂါထ-
မာဟ—

၅၃။ “ကေနာ’နုဿိဋ္ဌော ဣဓ မာဂတောသိ၊
ဝနိဗ္ဗက စက္ခုပထာနိ ယာစိတုံ။
သုဒုစ္စဇံ ယာစသိ ဥတ္တမင်္ဂ^၁၊
ယမာဟု နေတ္တံ ပုရိသေန “ဒုစ္စဇ”န္တိ။

တတ္ထ ဝနိဗ္ဗက^၁တိ တံ အာလပတိ။ စက္ခုပထာ^၂နိတိ စက္ခုနမေတံ နာမံ။
ယမာဟု^၃တိ ယံ ပဏှိတာ “ဒုစ္စဇ”န္တိ ကထေန္တိ။

ဣတော ပရံ ဥတ္တာနသမ္ပန္နဂါထာ ပါဠိနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ—

၅၄။ “ယမာဟု ဒေဝေသု သုဇမ္ပတိတိ၊
မဃဝါတိ နံ အာဟု မနုဿလောကေ။
တေနာ’နုဿိဋ္ဌော ဣဓ မာဂတောသိ၊
ဝနိဗ္ဗကော စက္ခုပထာနိ ယာစိတုံ။

၅၅။ ဝနိဗ္ဗတော မယု ဝနိ^၁ အနုတ္တရံ၊
ဒဒါဟိ တေ စက္ခုပထာနိ ယာစိတော။
ဒဒါဟိ မေ စက္ခုပထံ အနုတ္တရံ၊
ယမာဟု နေတ္တံ ပုရိသေန ဒုစ္စဇံ။

၅၆။ ယေန အတ္ထေန အာဂစ္ဆိ၊ ယမတ္ထ’မာဘိပတ္တယံ။
တေ တေ ဣဇ္ဈန္တ၊ သင်္ကပ္ပါ၊ လဘ စက္ခုနိ မြာဟူဏ။

၅၇။ ဧကံ တေ ယာစမာနဿ၊ ဥဘယာနိ ဒဒါမဟံ။

သ စက္ခုမာ ဂစ္ဆ ဇနဿ ပေက္ခတော၊
ယဒိစ္ဆဿေ တံ တဒတေ သမိဇ္ဈတူ”တိ။

တတ္ထ ဝနိဗ္ဗတောတိ ယာစန္တဿ^၁။ ဝနိန္တ ယာစနံ။ တေ တေတိ ဟေ တဝ
တဿ အတ္တဿ သင်္ကပ္ပိ။ သ စက္ခုမာတိ သော တံ မမ စက္ခုဟိ စက္ခုမာ
ဟုတွာ။ ယဒိစ္ဆဿေ တံ တဒတေ၊ သမိဇ္ဈတူတိ ယံ တံ မမ သန္တိကာ ဣစ္ဆယိ၊
တံ တေ သမိဇ္ဈတူတိ။

ရာဇာ ဧတ္ထကံ ကထေတွာ “ဣဓေဝ မယာ အင်္ဂီနိ ဥပ္ပါဋေတွာ ဒါတုံ
အသာရပ္ပ”န္တိ စိန္တေတွာ မြာဟ္မဏံ အာဒါယ အန္တေပုရံ ဂန္တော ရာဇာသနေ
နိသီဒိတွာ သီရိကံ နာမ ဝေဇ္ဇံ ပက္ခောသာပေတွာ “အင်္ဂီ” မေ သောဓေ-
ဟိ”တိ အာဟ။ “အမှာကံ ကိရ ရာဇာ အင်္ဂီနိ ဥပ္ပါဋေတွာ မြာဟ္မဏဿ
ဒါတုကာမော”တိ သကလနဂရေ ဧကကောလာဟလံ အဟောသိ။ အထ
သေနာပတိအာဒယော ရာဇဝလ္လဘာ စ နာဂရာ စ ဩရောဓာ စ သဗ္ဗေ
သန္တိပတိတွာ ရာဇာနံ ဝါရေန္တာ တိဿော ဂါထာ အဝေါစုံ—

၅၈။ “မာ နော ဒေဝ အဒါ စက္ခု၊ မာ နော သဗ္ဗေ ပရာကရိ။
ဧနံ ဒေဟိ မဟာရာဇ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ ဗဟူ။

၅၉။ ယုတ္တေ ဒေဝ ရထေ ဒေဟိ၊ အာဇာနိယေ စ’လင်္ကံတေ။
နာဂေ ဒေဟိ မဟာရာဇ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသေ။

၆၀။ ယထာ တံ သိဝယော သဗ္ဗေ၊ သယောဂ္ဂါ သရထာ သဒါ။
သမန္တာ ပရိကိရေယျု၊ ဧဝံ ဒေဟိ ရထေသဘာ”တိ။

တတ္ထ ပရာကရိတိ? ပရိစ္စဇိ။ အင်္ဂီသု ဟိ ဒိန္နေသု ရဇ္ဇံ တံ န ကာရေဿသိ၊
အညော ရာဇာ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝံ တယာ မယံ ပရိစ္စတ္တာ နာမ ဘဝိဿာမာတိ
အဓိပ္ပါယေနေဝမာဟံသု။ ပရိကိရေယျုန္တိ^၂ ပရိဝါရေယျု။ ဧဝံ ဒေဟိတိ ယထာ
တံ အဝိကလစက္ခု သိဝယော ပရိဝါရေယျု၊ ဧဝံ ဗာဟိရဓနမေဝဿ ဒေဟိ၊
မာ အင်္ဂီနိ။ အင်္ဂီသု ဟိ ဒိန္နေသု န တံ သိဝယော ပရိဝါရေဿန္တိတိ။

၁-ဝနိဗ္ဗတောတိ ယာစကော။ ယာစတောတိ ယာစန္တဿ (သျှာ)

၃-ပရက္ကရိတိ (သျှာ၊ က)

၂-တံ တေ (သျှာ၊ ဣ)

၄-ပရိကရေယျုန္တိ (သျှာ၊ ဣ)

အထ ရာဇာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၆၁။ “ယော ဝေ ဒဿန္တိ ဝတွာန၊ အဒါနေ ကုရုတေ မနော။
ဘူမံ သော ပတိတံ ပါသံ၊ ဂီဝါယံ ပဋိမုဉ္ဇတိ။

၆၂။ ယော ဝေ ဒဿန္တိ ဝတွာန၊ အဒါနေ ကုရုတေ မနော။
ပါပါ ပါပတရော ဟောတိ၊ သမ္ပတ္တော ယမသာဓနံ။

၆၃။ ယဉ္ဇိ ယာစေ တဉ္ဇိ ဒဒေ၊ ယံ န ယာစေ န တံ ဒဒေ။
သွာဟံ တမေဝ ဒဿာမိ၊ ယံ မံ ယာစတိ မြာဟ္မဏော”တိ။

တတ္ထ ပဋိမုဉ္ဇတိတိ ပဝေသေတိ။ ပါပါ ပါပတရောတိ လာမကာပိ လာမက-
တရော နာမ ဟောတိ။ သမ္ပတ္တော ယမသာဓနန္တိ ယမဿ အာဏာ-
ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ဥဿဒနိရယံ ဧသ ပတ္တောယေဝ နာမ ဟောတိ။ ယဉ္ဇိ ယာစေတိ ယံ
ယာစကော ယာစေယျ၊ ဒါယကောပိ တမေဝ ဒဒေယျ၊ န အယာစိတံ၊
အယဉ္ဇ မြာဟ္မဏော မံ စက္ခု ယာစတိ၊ န မုတ္တာဒိကံ ဓနံ၊ တဒေဝဿာဟံ
ဒဿာမိတိ ဝဒတိ။

အထ နံ အမစ္စာ “ကိ” ပတ္တေတွာ စက္ခုနိ ဒေသီ”တိ ပုစ္ဆန္တာ ဂါထ-
မာဟံသု—

၆၄။ “အာယံ န ဝဏ္ဏံ န သုခံ မလံ န၊
ကိ” ပတ္တယာနော န ဇနိန္ဒ ဒေသီ။
ကထဉ္ဇိ ရာဇာ သိဝိနံ အနုတ္တရော၊
စက္ခုနိ ဒဇ္ဇော ပရလောကဟေတူ”တိ။

တတ္ထ ပရလောကဟေတူတိ မဟာရာဇေ ကထံ နာမ တုမ္ဘာဒိသော ပဏ္ဍိတ-
ပုရိသော သန္တိဋ္ဌိကံ ဣဿရိယံ ပဟာယ ပရလောကဟေတူ စက္ခုနိ ဒဒေယျာတိ။

အထ နေသံ ကထေန္တော ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၆၅။ “န ဝါဟမေတံ ယသသာ ဒဒါမိ၊
န ပုတ္တမိစ္ဆေ န ဓနံ န ရဋ္ဌံ။
သတဉ္ဇ ဓမ္မော စရိတော ပုရာဏော၊
ဣစ္စေဝ ဒါနေ ရမတေ မနော မမာ”တိ။

တတ္ထ န ဝါဟန္တိ န ဝေ အဟံ။ ယသသ္မာတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနသဿ ဝါ ယသဿ ကာရဏာ။ န ပုတ္တဗိန္ဒေတိ ဣမဿ စက္ခုဒါနဿ ဖလေန နေဝါဟံ ပုတ္တံ ဣစ္ဆာမိ၊ န ဓနံ န ရဋ္ဌံ၊ အပိစ သတံ ပဏ္ဍိတာနံ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ သေ အာစိဏ္ဏော သမာစိဏ္ဏော ပေါရာဏကမဂ္ဂေါ၊ ယဒိဒံ ပါရမီပူရဏံ နာမ။ န ဟိ ပါရမိယော အပူရေတွာ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏ္ဏိတုံ သမတ္ထော နာမ အတ္ထိ၊ အဟဉ္စ ပါရမိယော ပူရေတွာ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိတု-ကာမော။ **ဣစ္ဆေဝ ဒါနေ ရမတေ မနော မမာတိ** ဣမိနာ ကာရဏေန မမ မနော ဒါနေယေဝ နိရတောတိ ဝဒတိ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါပိ ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရဿ စရိယာပိဋကံ ဒေ-သေန္တော “မယံ ဦးဟိ စက္ခုဟိပိ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ပိယတရ”န္တိ ဒီပေတုံ အာဟ—

“န မေ ဒေဿာ ဥဘော စက္ခု၊ အတ္တာနံ မေ န ဒေဿိယံ။
သဗ္ဗညုတံ ပိယံ မယံ၊ တသ္မာ စက္ခု အဒါသဟ”န္တိ ၁။

မဟာသတ္တဿ ပန ကထံ သုတွာ အမစ္စေသု အပ္ပဋိဘာဏေသု ဌိတေသု မဟာသတ္ထော သီဝိကံ ဝေဇ္ဇံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

၆၆။ “သခါ စ မိတ္တော စ မမာသိ သီဝိက၊
သုသိက္ခိတော သာဓု ကရေဟိ မေ ဝစော။
ဥဒ္ဓရိတွာ စက္ခုနိ မမံ ဇိဂိသတော၊
ဟတ္ထေသု ဌပေဟိ ဝနိဗ္ဗကဿာ”တိ။

တဿတ္ထော—သမ္မ သီဝိက တံ မယံ သဟာယော စ မိတ္တော စ ဝေဇ္ဇ-သိပ္ပေ စာသိ သုသိက္ခိတော၊ သာဓု မေ ဝစနံ ကရေဟိ၊ မမ ဇိဂိသတော ဥပဓာရေန္တဿ ဩလောကေန္တဿေဝ တာလမိဉ္စံ ပိယ မေ အက္ခိနိ ဥဒ္ဓရိတွာ ဣမဿ ယာစကဿ ဟတ္ထေသု ဌပေဟိတိ။

အထ နံ သီဝိကော အာဟ “စက္ခုဒါနံ နာမ ဘာရိယံ၊ ဥပဓာရေဟိ ဒေဝါ”တိ။ သီဝိက ဥပဓာရိတံ မယာ၊ တံ မာ ပပဉ္စံ ကရေဟိ၊ မာ မယာ သဒ္ဓိံ ဗဟုံ ကထေ-ဟိတိ။ သော စိန္တေသိ “အယုတ္တံ မာဒိသဿ သုသိက္ခိတဿ ဝေဇ္ဇဿ ရညော အက္ခိသု သတ္တပါတန”န္တိ။ သော နာနာဘေသဇ္ဇာနိ ဃံသိတွာ ဘေသဇ္ဇေရဏ္ဏေန

နီလုပ္ပလံ^၁ ပရိဘာဝေတွာ ဒက္ခိဏက္ခိ^၂ ဥပသိဃံာပေသိ၊ အက္ခိ ပရိဝတ္တိ၊ ဒုက္ခ-
ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သလ္လက္ခေဟိ မဟာရာဇ ပဋိပါကတိကကရဏံ မယံ ဘာရေတိ။
အလဗ္ဗိ^၂ တာတ မာ ပပဉ္စံ ကရိတိ။ သော ပရိဘာဝေတွာ ပုန ဥပသိဃံာပေသိ၊
အက္ခိ အက္ခိကူပတော မုတ္တိ၊ ဗလဝတရာ ဝေဒနာ ဥဒပါဒိ။ သလ္လက္ခေဟိ မဟာ-
ရာဇ၊ သက္ခောမဟံ ပဋိပါကတိကံ ကာတုန္တိ။ မာ ပပဉ္စံ ကရိတိ။ သော တတိယ-
ဝါရေ ခရတရံ ပရိဘာဝေတွာ ဥပနာမေသိ။ အက္ခိ ဩသဗေလေန ပရိဗ္ဗ-
မိတွာ အက္ခိကူပတော နိက္ခမိတွာ နာရသုတ္တကေန ဩလမ္ဗမာနံ အဋ္ဌာသိ။
သလ္လက္ခေဟိ နရိန္ဒ၊ ပုန ပါကတိကကရဏံ မယံ ဗလန္တိ။ မာ ပပဉ္စံ ကရိတိ။ အဓိ-
မတ္တာ ဝေဒနာ ဥဒပါဒိ၊ လောဟိတံ ပဋ္ဌရိ၊ နိဝတ္ထသာဠကာ လောဟိတေန
တေမိံသု။ ဩရောဓာ စ အမစ္စာ စ ရညော ပါဒမူလေ ပတိတွာ “ဒေဝ အက္ခိနိ
မာ ဒေဟိ”တိ မဟာပရိဒေဝံ ပရိဒေဝိံသု။

ရာဇာ ဝေဒနံ အဓိဝါသေတွာ “တာတ မာ ပပဉ္စံ ကရိ”တိ အာဟ။ သော
“သာဓု ဒေဝါ”တိ ဝါမဟတ္ထေန အက္ခိံ ဓာရေတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန သတ္တကံ
အာဒါယ အက္ခိသုတ္တကံ ဆိန္နိတွာ အက္ခိံ ဂဟေတွာ မဟာသတ္တဿ ဟတ္ထေ
ဌပေသိ။ သော ဝါမက္ခိနာဒက္ခိဏက္ခိံ ဩလောကေတွာ ဝေဒနံ အဓိဝါသေတွာ
“ဧဟိ မြာဟ္မဏာ”တိ မြာဟ္မဏံ ပက္ခောသိတွာ “မမ ဣတော အက္ခိတော
သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန သတသဟဿဂုဏေန သဗ္ဗညုတညာဏက္ခိမေဝ
ဝိယတရံ၊ တဿ မေ ဣဒံ ပစ္စယော ဟောတူ”တိ ဝတွာ မြာဟ္မဏဿ အက္ခိံ
အဒါသိ။ သော တံ ဥက္ခိပိတွာ အတ္တနော အက္ခိမိဌပေသိ။ တံ တဿာနုဘာဝေန
ဝိကသိတနီလုပ္ပလံ ဝိယ ဟုတွာ ပတိဋ္ဌာသိ။ မဟာသတ္ထော ဝါမက္ခိနာ
တဿ တံ အက္ခိံ ဒိသ္မာ “အဟော သုဒိန္နံ မယာ အက္ခိဒါန”န္တိ အန္တော
သမုဂ္ဂတာယ ဝိတိယာ နိရန္တရံ ဖုဋ္ဌော ဟုတွာ ဣတရမ္ပိ အက္ခိံ အဒါသိ။
သက္ခော တမ္ပိ အတ္တနော အက္ခိမိဌပေတွာ ရာဇနိဝေသနာ နိက္ခမိတွာ
မဟာဇနဿ ဩလောကေန္တဿေဝ နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဒေဝလောကမေဝ
ဂတော။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဒိယဗုဂါထမာဟ—

၆၇။ “စောဒိတော သိဝိရာဇေန၊ သိဝိကော ဝစနံကရော။
ရညော စက္ခုနုဒ္ဓရိတွာ၊ မြာဟ္မဏဿူပနာမယိ။
သစက္ခု မြာဟ္မဏော အာသိ၊ အန္တော ရာဇာ ဥပါရိသိ”တိ။

ရညောန စိရဿေဝ အင်္ဂါနိ ရဟိံသု၊ ရဟမာနာနိ စ အာဝါဒဟာဝံ အပ္ပတွာ
 ကမ္မလဂေဏ္ဍကေန ဝိယ ဥဂ္ဂတေန မံသပိဏ္ဍေန ပူရေတွာ စိတ္တကမ္မရူပဿ ဝိယ။
 အင်္ဂါနိ အဟေသု၊ ဝေဒနာ ပစ္ဆိဋ္ဌိ။ အထ မဟာသက္ကော ကတိပါဟံ ပါသာဒေ
 ဝသိတွာ “ကိ” အန္ဓဿ ရဇ္ဇေန၊ အမစ္စာနံ ရဇ္ဇံ နိယျာဒေတွာ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ
 ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အမစ္စေ ပက္ခောသာပေတွာ
 တေသံ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ “ဧကော မုခဓောဝနာဒိဒါယကော၊ ကပ္ပိယကာ-
 ရကောဝ မယံ သန္တိကေ ဘဝိဿတိ၊ သရီရကိစ္စဋ္ဌာနေသုပိ မေ ရဇ္ဇုကံ ဗန္ဓ-
 ထာ”တိ ဝတွာ သာရထိံ အာမန္တေတွာ “ရထံ ယောဇေဟိ”တိ အာဟ။ အမေ
 ပနဿ ရထေန ဂန္တု အဒတွာ သုဝဏ္ဏသိဝိကာယ နံ နေတွာ ပေါက္ခရဏီတီရေ
 နိသီဒါပေတွာ အာရက္ခံ သံဝိဓာယံ ပဋိက္ကမိံသု။ ရာဇာ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္ဓော
 အတ္တနောဒါနံ အာဝဇ္ဇေသိ။ တသ္မိံ ခဏေ သက္ကဿ အာသနံ ဥဏံ အဟောသိ။
 သော အာဝဇ္ဇေန္တော တံ ကာရဏံ ဒိသ္မာ “မဟာရာဇဿ ဝရံ ဒတွာ စက္ခု ပဋိ-
 ပါကတိကံ ကရိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ မဟာသတ္တဿ အဝိဇ္ဇာရေ
 အပရာပရံ စင်္ဂမိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဣမာ ဂါထာ အာဟ—

၆၈။ “တတော သော ကတိပါဟဿ၊ ဥပရူဠေသု စက္ခုသု။
 သူတံ အာမန္တယီ ရာဇာ၊ သိဝိနံ ရဋ္ဌဝေဒနော။

၆၉။ ယောဇေဟိ သာရထိ ယာနံ၊ ယုတ္တဉ္စ ပဋိဝေဒယ။
 ဥယျာနဘူမိံ ဂန္ထာမ၊ ပေါက္ခရညော ဝနာနိ စ။

၇၀။ သော စ ပေါက္ခရဏီတီရေ၊ ပလ္လင်္ကေန ဥပါဝိသိ။
 တဿ သက္ကော ပါတုရဟု၊ ဒေဝရာဇာ သုဇေတိ”တိ။

သက္ကောပိ မဟာသက္ကေန ပဒသဒ္ဓိ သုတွာ “ကော ဧသော”တိ ပုဋ္ဌော
 ဂါထမာဟ—

၇၁။ “သက္ကောဟမသ္မိ ဒေဝိန္ဓော၊ အာဂတောသ္မိ တဝန္တိကေ။
 ဝရံ ဝရဿု ရာဇိသိ၊ ယံ ကိဉ္စ မနသိစ္ဆသိ”တိ—

ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၇၂။ “ပဟူတံ မေ ဓနံ သက္က၊ ဗလံ ကောသော စ’နပ္ပကော။
 အန္ဓဿ မေ သတော ဒါနိ၊ မရဏညေဝ ရုစ္စတိ”တိ။

တတ္ထ မရဏဗျေဝ ရုစ္စတိတိ ဒေဝရာဇ ဣဒါနိ မယံ အန္ဓဘာဝေန မရဏ-
မေဝ ရုစ္စတိ၊ တံ မေ ဒေဟိတိ။

အထ နံ သက္ကော အာဟ “သိဝိရာဇ ကိံ ပနံ တံ မရိတုကာမော ဟုတွာ
မရဏံ ရောစေသိ၊ ဥဒါဟု အန္ဓဘာဝေနာ”တိ။ အန္ဓဘာဝေန ဒေဝါတိ။
မဟာရာဇ ဒါနံ နာမ န ကေဝလံ သမ္ပရာယတ္ထမေဝ ဒီယတိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မတ္ထာယပိ
ပစ္စယော ဟောတိ၊ တုဉ္စ ဧကံ စက္ခု ယာစိတော ဒွေ အဒါသိ၊ တေန သစ္စ-
ကိရိယံ ကရောဟိ”တိ ကထံ သမုဋ္ဌာပေတွာ အာဟ—

၇၃။ “ယာနိ သစ္စာနိ ခြိပဒိန္ဒ၊ တာနိ ဘာသဿု ခတ္တိယ။
သစ္စံ တေ ဘဏမာနဿ၊ ပုန စက္ခု ဘဝိဿတိ”တိ။

တံ သုတွာ မဟာသက္ကော “သက္က သစေသိ မမ စက္ခု ဒါတုကာမော၊ အညံ
ဥပါယံ မာ ကရိ၊ မမ ဒါနနိဿန္ဓေနေဝ မေ စက္ခု ဥပ္ပဇ္ဇတူ”တိ ဝတွာ သက္ကေန
“မဟာရာဇ အဟံ သက္ကော ဒေဝရာဇာပိ န ပရေသံ စက္ခု ဒါတုံ သက္ကောမိ၊
တယာ ဒိန္နဒါနဿ ဖလေနေဝ” တေ စက္ခု ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ ဝုတ္တေ “တေန
ဟိ မယာ ဒါနံ သုဒိန္န”န္တိ ဝတွာ သစ္စကိရိယံ ကရောန္တော ဂါထမာဟ—

၇၄။ “ယေ မံ ယာစိတုမာယန္တိ၊ နာနာဂေါတ္တာ ဝနိဗ္ဗကာ။
ယောပိ မံ ယာစတေ တတ္ထ၊ သောပိ မေ မနသော ပိယော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ စက္ခု မေ ဥပပဇ္ဇိယာ”တိ။

တတ္ထ ယေ မန္တိ ၂ ယေ မံ ယာစိတုံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေသု ယာစကေသု
အာဂစ္ဆန္တေသု ယောပိ မံ ယာစတေ၊ သောပိ မေ မနသော ပိယော။ ဧတေနာတိ
သစေ မမ သဗ္ဗေပိ ယာစကာ ပိယာ၊ သစ္စမေဝေတံ မယာ ဝုတ္တံ၊ ဧတေန မေ
သစ္စဝစနေန ဧကံ မေ စက္ခု ဥပပဇ္ဇိယ ဥပပဇ္ဇိတူတိ အာဟ။

အထဿ ဝစနာနန္တရမေဝ ပဌမံ စက္ခု ဥဒပါဒိ။ တတော ဒုတိယဿ
ဥပ္ပဇ္ဇနတ္ထာယ ဂါထာဒွယမာဟ—

၇၅။ “ယံ မံ သော ယာစိတုံ အာဂါ၊ ဒေဟိ စက္ခုန္တိ မြာဟ္မဏော။
တဿ စက္ခုနိ ပါဒါသိ၊ မြာဟ္မဏဿ ဝနိဗ္ဗတော။

၇၆။ ဘိယျော မံ အာဝိသိ ပီတိ၊ သောမနဿဉ္စ’နပ္ပကံ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဒုတိယံ မေ ဥပပဇ္ဇိယာ”တိ။

တတ္ထ ယံ မန္တိ ယော မံ ယာစတိ။ သောတိ သော စက္ခုရိကလော
 ပြာဟ္မဏော “ဒေဟိ မေ စက္ခု”န္တိ ယာစိတုံ အာဂတော။ ဝနိဗ္ဗတောတိ
 ယာစန္တဿ။ ဘိယျော မံ အာရိသီတိ ပြာဟ္မဏဿ စက္ခုနိ ဒတွာ အန္ဓ-
 ကာလတော ပဋ္ဌာယ တသ္မိံ အန္ဓကာလေ တထာရူပံ ဝေဒနံ အဂဏေဋ္ဌာ
 “အဟော သုဒိန္နံ မေ ဒါန”န္တိ ပစ္စဝေက္ခန္တံ မံ ဘိယျော အတိရေကတရာ ပီတိ
 အာရိသိ။ မမ ဟဒယံ ပဝိဋ္ဌာ၊ သောမနဿဉ္စ မမ အနန္တံ အပရိမာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။
 ဧတေနာတိ သစေ မမ တဒါ အနပ္ပကံ ပီတိသောမနဿံ ဥပ္ပန္နံ၊ သစ္စမေပေတံ
 မယာ ဝုတ္တံ၊ ဧတေန မေ သစ္စဝစနေန ဒုတိယမ္ပိ စက္ခု ဥပပဇ္ဇေတူတိ အာဟ။

တံဇ္ဇဏညေဝ ဒုတိယမ္ပိ စက္ခု ဥဒပါဒိ။ တာနိ ပနဿ စက္ခုနိ နေဝ ပါကတိ-
 ကာနိ၊ န ဒိဗ္ဗာနိ။ သက္ကပြာဟ္မဏဿ ဟိ ဒိန္နံ စက္ခု ပုန ပါကတိကံ ကာတုံ န
 သက္ကံ၊ ဥပဟတဝတ္ထုနော စဒိဗ္ဗစက္ခု နာမ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တာနိ ပနဿ သစ္စပါရမိ-
 ဟာနုဘာဝေန သမ္ဘူတာနိ စက္ခုနိတိ ဝုတ္တာနိ။ တေသံ ဥပ္ပတ္တိသမကာလမေဝ
 သက္ကာနုဘာဝေန သဗ္ဗာ ရာဇပရိသာ သန္နိပတိတာဝ အဟေသုံ။ အထဿ
 သက္ကော မဟာဇနမဇ္ဈေယေဝ ထုတိံ ကရောန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၇၇။ “ဓမ္မေန ဘာသိတာ ဂါထာ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓံ။
 တောနိ တဝ နေတ္တာနိ၊ ဒိဗ္ဗာနိ ပဋိဒိဿရေ။

၇၈။ တိရောကုဋံ တိရောသေလံ၊ သမတိဂ္ဂယ ပဗ္ဗတံ။
 သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဒဿနံ အနုဘောန္တ၊ တေ”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မေန ဘာသိတာတိ မဟာရာဇ ဣမာ တေ ဂါထာ ဓမ္မေန သဘာ-
 ဝေနေဝ ဘာသိတာ။ ဒိဗ္ဗာနိတိ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝယုတ္တာနိ။ ပဋိဒိဿရေတိ
 ပဋိဒိဿန္တိ။ တိရောကုဋန္တိ မဟာရာဇဣမာနိ တေ စက္ခုနိ ဒေဝတာနံ စက္ခုနိ
 ဝိယ ပရကုဋံ၊ ပရသေလံ ယံကိဉ္စ ပဗ္ဗတမ္ပိ သမတိဂ္ဂယ အတိက္ကမိတွာ သမန္တာ
 ဒဿ ဒိဿာ ယောဇနသတံ ရူပဒဿနံ အနုဘောန္တ၊ သာဓေန္တူတိ အတ္ထော။

ဣတိ သော အာကာသေ ဌတွာ မဟာဇနမဇ္ဈေ ဣမာ ဂါထာ ဘာသိတွာ
 “အပ္ပမတ္တော ဟောဟိ”တိ မဟာသတ္ထံ ဩဝေဒိတွာ ဒေဝလောကမေဝ ဂတော။
 မဟာသတ္တောပိ မဟာဇနပရိဝုတော မဟန္တေန သက္ကာရေန နဂရံ ပဝိသိတွာ
 သုစန္ဒကံ ပါသာဒံ အဘိရုဟိ။ တေန စက္ခုနံ ပဋိလဒ္ဓဘာဝေါသကလသိဝီရဋ္ဌေ
 ပါကဋ္ဌော ဇာတော။ အထဿ ဒဿနတ္ထံ သကလရဋ္ဌဝါသိနော ဗဟုံ

ပဏ္ဏာကာရံ ဂဟေတွာ အာဂမိံသု။ မဟာသတ္တော “ဣမသ္မိံ မဟာဇနသန္ဓိ-
ပါတေ မမ ဒါနံ ဝဏ္ဏယိဿာမီ”တိ ရာဇဒွါရေ မဟာမဏ္ဍပံ ကာရေတွာ
သမုဿိတသေတစ္ဆတ္ထေ ရာဇပလ္လင်္ကေ နိဿိန္နော နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ
သဗ္ဗသေနိယော သန္ဓိပါတေတွာ “အဟော သိဝိရဋ္ဌဝါသိနော ဣမာနိ မေ
ဒိဗ္ဗစက္ခုနိ ဒိဿာ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဒါနံ အဒတွာ မာ ဘုဉ္ဇထာ”တိ ဓမ္မံ
ဒေသေန္တော စတဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၇၉။ “ကော နိ’မ ဝိတ္တံ န ဒဒေယျ ယာစိတော၊
အပိ ဝိသိဋ္ဌံ သုဝိယမ္ပိ အတ္တနော။
တဒိဃံ သဗ္ဗေ သိဝယော သမာဂတာ၊
ဒိဗ္ဗာနိ နေတ္တာနိ မမ’ဇ္ဇ ပဿထ။

၈၀။ တိရောကုန္တံ တိရောသေလံ၊ သမတိဂ္ဂယ ပဗ္ဗတံ။
သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဒဿနံ အနုဘောန္တိ မေ။

၈၁။ န စာဂမတ္တာ ပရမတ္ထိ ကိဉ္စိ၊ မစ္စာနံ ဣမ ဇီဝိတေ။
ဒတွာန မာနုသံ စက္ခု၊ လဒ္ဓံ မေ စက္ခု အမာနုသံ။

၈၂။ တေမ္ပိ ဒိဿာ သိဝယော၊ ဒေထ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇထ။
ဒတွာ စ ဘုတွာ စ ယထာနုဘာဝံ၊ အနိန္ဒိတာ သဂ္ဂမုပေထ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ ကောနိ’မာတိ ကော န ဣမ။ အပိ ဝိသိဋ္ဌန္တိ ဥတ္တမမ္ပိ သမာနံ။
စာဂမတ္တာတိ စာဂပမာဏတော အညံ ဝရံ နာမ နတ္ထိ။ ဣမ ဇီဝိတေတိ
ဣမသ္မိံ ဇီဝလောကေ။ “ဣမ ဇီဝတ”န္တိပိ ပါဌော၊ ဣမသ္မိံ လောကေ
ဇီဝမာနာနန္တိ အတ္တော။ အမာနုသန္တိ ဒိဗ္ဗစက္ခု မယာ လဒ္ဓံ၊ ဣမိနာ ကာရဏေန
ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ “စာဂတော ဥတ္တမံ နာမ နတ္ထိ”တိ။ တေမ္ပိ ဒိဿာတိ ဧတံ
မယာ လဒ္ဓံ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဿာပိ။

ဣတိ ဣမာဟိ စတူဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ
အန္တဒ္ဓမာသံ ပန္နရသုပေါသထေသု မဟာဇနံ သန္ဓိပါတာပေတွာ နိစ္စံ ဣမာဟိ
ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ
ဒေဝလောကံ ပူရေန္တောဝ အဂမာသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ ဗာဟိရဒါနေန အသန္တုဋ္ဌာ သမ္ပတ္တယာစကာနံ အတ္တနော စက္ခူနိ ဥပ္ပါဋေတွာ အဒံသု”တိ ဝတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ သီရိကဝေဇ္ဇော အာနန္ဒော အဟောသိ၊ သက္ကော အနုရုဒ္ဓေါ အဟောသိ၊ သေသပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ သီရိရာဇော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သီရိဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-သိရိမန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၀၀)

၈၃-၁၀၃။ ပညာယု’ပေတံ သိရိယာ ဝိဟိနန္တိ အယံ သိရိမန္တပဉ္စော^၁ မဟာဥမဇ်^၂ အာဝိ ဘဝိဿတိ။

သိရိမန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ^၃ စတုတ္ထာ။

၅-ရောဟဏမိဂဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၀၁)

ဧတေ ယူထာ ပတိယန္တိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော အာယသ္မ-
တော အာနန္ဒဿ ဇီဝိတပရိစ္စာဂံ အာရပ္ပ ကထေသိ။ သော ပနဿ ဇီဝိတ-
ပရိစ္စာဂေါ အသီတိနိပါတေ ဣဒ္ဓဟံသဇာတကေ^၄ နေပါလဒမနေ အာဝိ
ဘဝိဿတိ။ ဧဝံ တေနာယသ္မတာ သတ္ထု အတ္ထာယ ဇီဝိတေ ပရိစ္စတ္တေ
ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာဝုသော အာယသ္မာ အာနန္ဒော
သေက္ခပဋိသန္တိဒပ္ပတ္တော ဟုတွာ ဒသဗလဿတ္တာယ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇိ”တိ။ သတ္တာ
အာဂန္တာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္တာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ
“ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပေသ မမတ္တာယ
ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇိယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ပြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ခေမာ နာမဿ
အဂ္ဂမဟေသီ အဟောသိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဟိမဝန္တပဒေသေ မိဂယောနိယံ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော အဟောသိ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော။ ကနိဋ္ဌာဝိဿ
မိတ္တမိဂေါ နာမ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောဝ အဟောသိ၊ ကနိဋ္ဌဘဂိနိဝိဿ သုတနာ

၁-သိရိမန္တပဉ္စော (သိ၊ ဣ၊ က)၊ သိရိမေဏ္ဍပဉ္စော (သျှာ)

၂-ခု ၆-၂၀၄-ပိဋေ။

၃-သိရိမန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (သိ၊ ဣ)၊ သိရိမေဏ္ဍဇာတကဝဏ္ဏနာ (သျှာ)

၄-ခု ၆-၈၃-ပိဋေ။

နာမ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာဝ အဟောသိ။ မဟာသတ္တော ပန ရောဟဏော^၁ နာမ မိဂရာဇာ အဟောသိ။ သော . ဟိမဝန္တေ ခွေ ပဗ္ဗတရာဇိယော အတိက္ကမိတွာ တတိယာယ အန္တရေ ရောဟဏံ^၂ နာမ သရံ နိဿာယ အသီတိမိဂသဟဿ- ပရိဝါရော ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သော အန္တေ ဇိဏ္ဏေ မာတာပိတရော ပေါသေသိ။ အထေကော ဗာရာဏသိတော အဝိဒူရေ နေသာဒဂါမဝါသီ နေသာဒပုတ္တော ဟိမဝန္တံ ပဝိဋ္ဌော မဟာသတ္တံ ဒိသွာ အတ္တနော ဂါမံ အာဂန္တာ အပရဘာဂေ ကာလံ ကရောန္တော ပုတ္တဿာရောစေသိ “တတ အမှာက် ကမ္မဘူမိယံ အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော မိဂေါ ဝသတိ၊ သစေ ရာဇာ ပုစ္ဆေယျ၊ ကထေယျာသိ”တိ။

အထေကဒိဝသံ ခေမာ ဒေဝီ ပစ္စုသကာလေ သုပိနံ အဋ္ဌသ။ ဧဝရူပေါ သုပိနော အဟောသိ — သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော မိဂေါ အာဂန္တာ ကဉ္စနပိဋ္ဌေ နိသီဒိတွာ သုဝဏ္ဏကိင်္ဂိကိကံ အာကောဋေန္တော ဝိယ မရုဿရေန ဒေဝိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သာ သာဓုကာရံ ဒတွာ ဓမ္မံ သုဏာတိ။ မိဂေါ ဓမ္မကထာယ အနိဋ္ဌိတာယ ဧဝ ဥဋ္ဌာယ ဂစ္ဆတိ၊ သာ “မိဂံ ဂဏှထ ဂဏှထာ”တိ ဝဒန္တိယေဝ ပဗုဇ္ဈိ။ ပရိစာရိကာယော တဿာ သဒ္ဓံ သုတွာ “ပိဟိတဒ္ဓါရဝါတပါနံ ဂေဟံ ဝါတဿပိ? ဩကာသော နတ္ထိ၊ အယျာ ဣမာယ ဝေလာယ မိဂံ ဂဏှာပေတိ”တိ အဝဟသိံသု။ သာ တသ္မိံ ခဏေ “သုပိနော အယ”န္တိ ဥတွာ စိန္တေသိ “သုပိနောတိ ဝုတ္တေ ရာဇာ အနာဒရော ဘဝိဿတိ၊ ‘ဒေါဟဋ္ဌော ဥပ္ပန္နော’တိ ဝုတ္တေ ပန အာဒရေန ပရိယေသိဿတိ၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏဿ မိဂဿ ဓမ္မကထံ သုဏိဿာမိ”တိ။ သာ ဂိလာနာလယံ ကတွာ နိပဇ္ဇိ။ ရာဇာ အာဂန္တာ “ဘဒ္ဒေ ကိံ တေ အဖာသုက”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ဒေဝ အညံ နတ္ထိ၊ ဒေါဟဋ္ဌော ပန မေ ဥပ္ပန္နောတိ။ ကိံ ဣစ္ဆသိ ဒေဝီတိ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏဿ ဓမ္မိကမိဂဿ ဓမ္မံ သောတုကာမာ ဒေဝါတိ။ ဘဒ္ဒေ ယံ နတ္ထိ၊ တတ္ထ တေ ဒေါဟဋ္ဌော ဥပ္ပန္နော၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော နာမ မိဂေါယေဝ နတ္ထိတိ။ သာ “သစေ န လဘာမိ၊ ဣဓေဝ မေ မရဏ”န္တိ ရညော ပိဋ္ဌံ ဒတွာ နိပဇ္ဇိ။

ရာဇာ “သစေ အတ္ထိ၊ လဘိဿသိ”တိ ပရိသမဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ မောရ-ဇာတကေ^၄ ဝုတ္တနယေနေဝ အမစ္စေ စ ပြာဟ္မဏေ စ ပုစ္ဆိတွာ “သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော မိဂါ နာမ ဟောန္တိ”တိ သုတွာ လုဒ္ဓကေ သန္နိပါတေတွာ “ဧဝရူပေါ မိဂေါ ကေန ဒိဋ္ဌော၊ ကေန သုတော”တိ ပုစ္ဆိတွာ တေန နေသာဒပုတ္တေန ပိတု သန္တိကာ

၁-ရောဟန္တာ (သီ၊ ဣ)

၃-ဇနဿပိ (သျှာ)

၂-ရောဟန္တံ (သီ၊ ဣ)

၄-၃ ၅-၃၀-ပိဋ္ဌေ။

သုတနိယာမေန ကထိတေ “သမ္မ တဿ တေ ဖိဂဿ အာနိတကာလေ မဟန္တံ သက္ကာရံ ကရိဿာမိ၊ ဂစ္ဆ အာနေဟိ န” နှိ ဝတွာ ပရိဗ္ဗယံ ဒတွာ တံ ပေသေသိ။ သောပိ “သစာဟံ ဒေဝ တံ အာနေတုံ န သက္ခိဿာမိ၊ စမ္မဿ အာနေဿာမိ၊ တံ အာနေတုံ အသက္ကောန္တော လောမာနိပိဿ အာနေဿာမိ၊ တုမေ မာ စိန္တယိတ္တာ” တိ ဝတွာ အတ္တနော နိဝေသနံ ဂန္တာ ပုတ္တဒါရဿ ပရိဗ္ဗယံ ဒတွာ တတ္ထ ဂန္တာ တံ ဖိဂရာဇာနံ ဒိဿာ “ကသ္မိံ န ခေါ ဌာနေ ပါသံ ဩဇ္ဇေတွာ ဣမံ ဖိဂရာဇာနံ ဂဏှိတုံ သက္ခိဿာမိ” တိ ဝိမံသန္တော ပါနိယတိတ္ထေ ဩကာသံ ပဿိ။ သော ဒဠိ စမ္ပယောတ္တံ ဝနေတွာ မဟာသတ္တဿ ပါနိယ-
ပိဝနဌာနေ ယဠိပါသံ ဩဇ္ဇေသိ။

ပုနဒိဝသေ မဟာသတ္တော အသီတိယာ ဖိဂသဟဿေဟိ သဒ္ဓိံ ဂေါစရံ^၁ စရိတွာ “ပကတိတိတ္ထေယေဝ ပါနိယံ ပိဝိဿာမိ” တိ တတ္ထ ဂန္တာ ဩတရန္တောယေဝ ပါသေ^၂ ဗန္ဓိ။ သော “သစာဟံ ဣဒါနေဝ ဗဒ္ဓရဝံ ရဝိဿာမိ၊ ဉာဘိဂဏာ ပါနိယံ အပိဝိတွာဝ ဘိတာ ပလာယိဿန္တိ” တိ စိန္တေတွာ ယဠိယံ အလ္လိယိတွာ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္ထေတွာ ပါနိယံ ပိဝန္တော ဝိယ အဟောသိ။ အထ အသီတိယာ ဖိဂသဟဿာနံ ပါနိယံ ပိဝိတွာ ဥတ္တရိတွာ ဌိတကာလေ “ပါသံ ဆိန္ဒိဿာမိ” တိ တိက္ခတ္တု အာကနိ၊ ပဌမဝါရေ စမ္ပံ ဆိဇ္ဇိ၊ ဒုတိယ-
ဝါရေ မံသံ ဆိဇ္ဇိ၊ တတိယဝါရေ နှာရုံ ဆိန္ဒိတွာ^၃ ပါသော အဠိံ အာဟစ္စ အဌာသိ။ သော ဆိန္ဒိတုံ အသက္ကောန္တော ဗဒ္ဓရဝံ ရဝိ၊ ဖိဂဂဏာ ဘာယိတွာ တိဟိ ဃဋ္ဌာဟိ ပလာယိံသု။ စိတ္တမိဂေါ တိက္ခမ္ပိ ဃဋ္ဌာနံ အန္တရေ မဟာသတ္တံ အဒိဿာ “ဣဒံ ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ မမ ဘာတု ဥပ္ပန္တံ ဘဝိဿတိ” တိ စိန္တေတွာ တဿ သန္တိကံ ဂန္တာ ဗဒ္ဓံ ပဿိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော ဒိဿာ “ဘာတိက မာ ဣဓ တိဋ္ဌ၊ သာသက်ံ ဣဒံ ဌာန” နှိ ဝတွာ ဥယျောဇေန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁၀၄။ “ဧတေ ယူထာ ပတိယန္တိ၊ ဘိတာ မရဏဿ^၄ စိတ္တက။
ဂစ္ဆ တုဝဗ္ဗိ မာ'ကဒိ၊ ဇိဝိဿန္တိ တယာ သဟာ” တိ။

တတ္ထ ဧတေတိ စက္ခုပထံ အတိက္ကမိတွာ ဒူရဂတေ သန္ဓာယာဟ။ ပတိယန္တိ^၅ တိ ပတိဂစ္ဆန္တိ၊ ပလာယန္တိ^၆ တိ အတ္ထော။ စိတ္တကာတိ တံ အာလပတိ။ တယာ သဟာတိ တံ ဧတေသံ မမ ဌာနေ ဌတွာ ရာဇာ ဟောဟိ၊ ဧတေ တယာ သဒ္ဓိံ ဇိဝိဿန္တိတိ။

တတော ဥဘိန္ဒမ္ပိ တိဿော ဧကန္တရိကဂါထာယော ဟောန္တိ—

၁၀၅။ “နာဟံ ရောဟဏ ဂစ္ဆာမိ၊ ဟဒယံ မေ အဝကဿတိ။
န တံ အဟံ ဇဟိဿာမိ၊ ဣဓ ဟိဿာမိ ဇီရိတံ။

၁၀၆။ တေ ဟိ နန္ဒ မရိဿန္တိ၊ အန္ဓာ အပရိဏာယကာ။
ဂစ္ဆ တုဝမ္ပိ မာ'ကဒ္ဓိ၊ ဇီရိဿန္တိ တယာ သဟ။

၁၀၇။ နာဟံ ရောဟဏ ဂစ္ဆာမိ၊ ဟဒယံ မေ အဝကဿတိ။
န တံ ဗဒ္ဓိ ဇဟိဿာမိ၊ ဣဓ ဟိဿာမိ ဇီရိတံ”န္တိ။

တတ္ထ ရောဟဏာတိ^၁ မဟာသတ္တံ နာမေနာလပတိ။ အဝကဿတိတိ ကမုယတိ^၂၊ သောကေန ဝါ ကဗျိယတိ။ တေ ဟိ နန္ဒာတိ တေ အမာကံ မာတာပိတရော ဧကံသေနော ဦးသုပိ အမွေသု ဣဓ မတေသု အပရိဏာယကာ ဟုတွာ အပ္ပဋ္ဌိဇဂ္ဂိယမာနာ သုဿိတွာ မရိဿန္တိ၊ တသ္မာ ဘာတိက စိတ္တက ဂစ္ဆ တုဝံ၊ တယာ သဟ တေ ဇီရိဿန္တိတိ အတ္ထော။ ဣဓ ဟိဿာမိတိ ဣမသ္မိ-ယေဝ ဌာနေ ဇီရိတံ ဇဟိဿာမိတိ။

ဣတိ ဝတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ဒက္ခိဏပဿံ နိဿာယ တံ သန္ဓာရေတွာ အဿာသေန္တော အဋ္ဌာသိ။ သုတနာပိ မိဂပေါတိကာ ပလာယိတွာ မိဂါနံ အန္တရေ ဥဘော ဘာတိကေ အပဿန္တိ “ဣဒံ ဘယံ မမ ဘာတိကာနံ ဥပ္ပန္နံ ဘဝိဿတိ”တိ နိဝတ္တိတွာ တေသံ သန္တိကံ အာဂတာ။ နံ အာဂစ္ဆန္တိ^၃ ဒိသ္မာ မဟာသတ္ထော ပဉ္စမံ ဂါထမာဟ—

၁၀၈။ “ဂစ္ဆ ဘိရု ပလာယဿ၊ ကုဋေ ဗဒ္ဓေါသ္မိ အာယသေ။
ဂစ္ဆ တုဝမ္ပိ မာ'ကဒ္ဓိ၊ ဇီရိဿန္တိ တယာ သဟာ”တိ။

တတ္ထ ဘိရုတိ မာတုဂါမော နာမ အပ္ပမတ္တကေနပိ ဘာယတိ၊ တေန နံ ဧဝံ အာလပတိ။ ကုဋေတိ ပဋိစ္ဆန္နပါသေ။ အာယသေတိ သော ဟိ အန္တောဥဒကေ အယက္ခန္တိ ကောဋေတွာ တတ္ထ သာရဒါရုံ ယဋ္ဌိ^၄ ဗန္ဓိတွာ ဩဦတော၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ တယာ သဟာတိ တေ အသီတိသဟဿာ မိဂါ တယာ သဗ္ဗိ^၅ ဇီရိဿန္တိတိ။

တတော ပရိ^၁ ပုရိမနယေနေဝ တိဿော ဂါထာ ဟောန္တိ—

၁၀၉။ “နာဟံ ရောဟဏ ဂစ္ဆာမိ၊ ဟဒယံ မေ အဝကဿတိ။
န တံ အဟံ ဇဟိဿာမိ၊ ဣမ ဟိဿာမိ ဇိဝိတံ။

၁၁၀။ တေ ဟိ နုန မရိဿန္တိ၊ အန္ဓာ အပရိဏာယကာ။
ဂစ္ဆ တုဝမ္ပိ မာ'ကမ္ပိ၊ ဇိဝိဿန္တိ တယာ သဟ။

၁၁၁။ နာဟံ ရောဟဏ ဂစ္ဆာမိ၊ ဟဒယံ မေ အဝကဿတိ။
န တံ ဗဒ္ဓိံ ဇဟိဿာမိ၊ ဣမ ဟိဿာမိ ဇိဝိတံ”န္တိ။

တတ္ထ တေ ဟိ နုနာတိ ဣဓာပိ မာတာပိတရေယေဝ သန္ဓာယာဟ။

သာပိ တထေဝ ပဋိက္ခိပိတွာ^၂ မဟာသတ္တဿ ဝါမပဿံ နိဿာယ
အဿာသယမာနာ အဋ္ဌာသိ။ လုဒ္ဓေါပိ တေ မိဂေ ပလာယန္တေ ဒိဿာ
ဗဒ္ဓရဝဉ္စ သုတွာ “ဗဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ မိဂရာဇာ”တိ ဒဠိံ ကစ္ဆံ ဗဒ္ဓိတွာ
မိဂမာရဏသတ္တိံ အာဒါယ ဝေဂေနာဂစ္ဆိ။ မဟာသတ္တော တံ အာဂစ္ဆန္တိ
ဒိဿာ နဝမံ ဂါထမာဟ—

၁၁၂။ “အယံ သော လုဒ္ဓကော ဧတိ၊ လုဒ္ဓရူပေါ သဟာဝုဓော။
ယော နော ဝိဿတိ အဇ္ဇ၊ ဥသုနာ သတ္တိယာ အပီ”တိ။

တတ္ထ လုဒ္ဓရူပေါတိ ဒါရုဏဇာတိကော။ သတ္တိယာ အပီတိ သတ္တိယာပိ နော
ပဟရိတွာ ဝိဿတိ၊ တဿ ယာဝ သော နာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ ပလာယထာတိ

တံ ဒိဿာပိ စိတ္တမိဂေါ န ပလာယိ၊ သုတနာ ပန သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ၊
အသက္ကောန္တိ မရဏဘယဘိတာ ထောကံ ပလာယိတွာ “အဟံ ဒွေ
ဘာတိကေ ပဟာယ ကုဟိ” ပလာယိဿာမိ”တိ အတ္တနော ဇိဝိတံ ဇဟိတွာ
နလာဋ္ဌေန^၄ မစ္စုံ အာဒါယ ပုနာဂန္ဓာ ဘာတု ဝါမပဿေ အဋ္ဌာသိ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ ဒသမံ ဂါထမာဟ—

၁၁၃။ “သာ မဟုတ္တံ ပလာယိတွာ၊ ဘယန္တာ ဘယတဇ္ဇိတာ။
သုဒုက္ကရံ အကရာ ဘိရု၊ မရဏာယူ'ပနိဝတ္တထာ”တိ။

တတ္ထ မရဏာယူ'ပနိဝတ္တထာတိ မရဏတ္ထာယ ဥပနိဝတ္တိ။

လုဒ္ဒေါပိ အာဂန္တော တေ တယော ဇနေ ဧကတော ဌိတေ ဒိသု-
မေတ္တစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဧကကုစ္ဆိယံ နိဗ္ဗတ္တဘာတရော ဝိယ တေ မညမာနော
စိန္တေသိ “မိဂရာဇာ တာဝ ပါသေ ဗဒ္ဒေါ၊ ဣမေ ပန ဒွေ ဇနာ ဟိရေတ္တပု-
ဗန္ဓနေန ဗဒ္ဒေါ၊ ကိံ န ခေါ ဣမေ ဧတဿ ဟောန္တိ”တိ။ အထ နံ ပုစ္ဆန္တော
ဂါထမာဟ—

၁၁၄။ “ကိန္တု တေ’မေ မိဂါ ဟောန္တိ၊ မုတ္တာ ဗဒ္ဓံ ဥပါသရေ။
န တံ စဇိတုမိစ္ဆန္တိ၊ ဇိဝိတဿပိ ကာရဏာ”တိ။

တတ္ထ ကိန္တု၊ တေ’မေတိ ကိံ န တေ ဣမေ။ ဥပါသရေတိ ဥပါသန္တိ။
အထဿ ဗောဓိသတ္တော အာစိက္ခိ—

၁၁၅။ “ဘာတရော ဟောန္တိ မေ လုဒ္ဓ၊ သောဒရိယာ ဧကမာတုကာ။
န မံ စဇိတုမိစ္ဆန္တိ၊ ဇိဝိတဿပိ ကာရဏာ”တိ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ မုဒုစိတ္တော အဟောသိ။
စိတ္တမိဂရာဇာ တဿ မုဒုစိတ္တဘာဝံ ဥတွာ “သမ္ပ လုဒ္ဓက မာ တံ တေ မိဂ-
ရာဇာနံ ‘မိဂမတ္တောယေဝါ’တိ မညိတ္ထ၊ အယပ္ပိ အသီတိယာ မိဂသဟဿာနံ
ရာဇာ သီလာစာရသမ္ပန္နော သမ္ပသတ္တေသု မုဒုစိတ္တော မဟာပညော အန္ဓေ
ဇိတ္တော မာတာပိတရော ပေါသေတိ၊ သစေ တံ ဧဝရူပံ ဓမ္မိကံ မိဂံ မာရေသိ၊
ဧတံ မာရေန္တော မာတာပိတရော စ နော မဇ္ဇ ဘဂိနိဇ္ဇ မေတိ အမှေ ပဇ္ဇပိ
ဇနေ မာရေသိယေဝ၊ မယံ ပန ဘာတု ဇိဝိတံ ဒေန္တော ပဇ္ဇန္တမ္ပိ ဇနာနံ
ဇိဝိတဒါယကောသိ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၁၁၆။ “တေ ဟိ နူန မရိဿန္တိ၊ အန္ဓာ အပရိဏာယကာ။
ပဇ္ဇန္တံ ဇိဝိတံ ဒေဟိ၊ ဘာတရံ မုဇ္ဇ လုဒ္ဓကာ”တိ။

သော တဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ ပသန္တစိတ္တော “မာ ဘာယိ သာဓိ”တိ
ဝတွာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၁၁၇။ “သော ဝေါ အဟံ ပမောက္ခာမိ၊ မာတာပေတ္တိဘရံ မိဂံ။
နန္တန္တု မာတာပိတရော၊ မုတ္တံ ဒိသွာ မဟာမိဂ”န္တိ။

တတ္ထ ဝေါတိ နိပါတမတ္တံ။ မုတ္တန္တိ ၂ ဗန္ဓနာ မုတ္တံ ပဿိတွာ။

ဝေဇ္ဇ ပန ဝတ္တာ စိန္တေသိ “ရညာ ဒိန္နယသော မယံ ကိံ ကရိဿတိ၊ သစာဟံ ဣမံ မိဂရာဇာနံ ဝဓိဿာမိ၊ အယံ ဝါ မေ ပထဝီ ဘိဇ္ဇိတွာ ဝိဝရံ ဒဿတိ၊ အသနိ ဝါ မေ မတ္တကေ ပတိဿတိ၊ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ န”န္တိ။ သော မဟာသတ္တံ ဥပသင်္က-
မိတွာ ယဉ္ဇိံ ပါတေဟွာ စမ္ပယောက္ခံ ဆိန္ဒိဟွာ မိဂရာဇာနံ အာလိင်္ဂိတွာ ‘ဥဒက-
ပရိယန္တေ နိပဇ္ဇာပေတွာ မုဒုစိတ္တေန သဏိကံ ပါသာ မောစေတွာ နှာရူဟိ
နှာရုံ၊ မံသေန မံသံ၊ စမ္ပေန စမ္ပံ သမောဓာနေတွာ ဥဒကေန လောဟိတံ
ဓောဝိတွာ မေတ္တစိတ္တေန ပုနပ္ပုနံ ပဋိမဇ္ဇိ။ တဿ မေတ္တာနုဘာဝေနော
မဟာသတ္တဿ ပါရမိတာနုဘာဝေန စ သဗ္ဗာနိ နှာရူမံသဇမ္ဗာနိ သန္တိယိံသု၊
ပါဒေါ သဉ္ဇန္တုဆဝိ သဉ္ဇန္တုလောမော အဟောသိ၊ အသုကဋ္ဌာနေ ဗဒ္ဓေါ
အဟောသိတိပိ န ပညာယိ။ မဟာသတ္တော သုဓပ္ပတ္တော ဟုတွာ အဋ္ဌာသိ။
တံ ဒိသွာ စိတ္တမိဂေါ သောမနဿဇာတော လုဒ္ဓဿ အနုမောဒနံ ကရောန္တော
ဂါထမာဟ—

၁၁၈။ “ဧဝံ လုဒ္ဓက နန္ဒဿ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉ္ဇတိတိ။
ယထာဟ’မဇ္ဇ နန္ဒာမိ၊ မုတ္တံ ဒိသွာ မဟာမိဂ”န္တိ။

အထ မဟာသတ္တော “ကိံ န ခေါ ဇေ လုဒ္ဓေါ မံ ဂဏှန္တော အတ္တနော
ကာမေန’ဂဏှိ၊ ဥဒါဟု အညဿ အာဏတ္တိယာ”တိ စိန္တေတွာ ဂဟိတကာရဏံ
ပုစ္ဆိ။ လုဒ္ဓပုတ္တော အာဟ “သာမိ န မယံ တုမေဟိ ကမ္ပံ အတ္တိ၊ ရညော ပန
အဂ္ဂမဟေသိ ခေမာ နာမ တုမှာကံ ဓမ္မကထံ သောတုကာမာ၊ တဒတ္တာယ
ရညော အာဏတ္တိယာ တံ မယာ ဂဟိတော”တိ။ သမ္ပ ဧဝံ သန္တေ မံ
ဝိဿဇ္ဇေန္တော အတိဒုက္ကရံ ကရောသိ၊ ဧဟိ မံ နေတွာ ရညော ဒဿေဟိ၊
ဒေဝိယာ ဓမ္မံ ကယေဿာမိတိ။ သာမိ ရာဇာနော နာမ ကက္ခဋ္ဌာ၊ ကော
ဇာနာတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ၊ မယံ ရညော ဒိန္နယသေ န ကမ္ပံ နတ္ထိ၊ ဂစ္ဆ တံ
ယထာသုခန္တိ။ ပုန မဟာသတ္တော “ဣမိနာ မံ ဝိဿဇ္ဇေန္တေန အတိဒုက္ကရံ
ကတံ၊ ယသပဋိလာဘဿ ဥပါယမဿ ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “သမ္ပ
ပိဋ္ဌိံ တာဝ မေ ဟတ္ထေန ပရိမဇ္ဇာ”တိ အာဇာ။ သော ပရိမဇ္ဇိ၊ ဟတ္ထော
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေဟိ လောမေဟိ ပူရိ။ သာမိ ဣမေ ဟိ လောမေဟိ ကိံ ကရောမိတိ။
သမ္ပ ဣမာနိ ဟရိတွာ ရညော စ ဒေဝိယာ စ ဒဿေတွာ “ဣမာနိ တဿ
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏမိဂဿ လောမာနိ”တိ ဝတ္တာ မမ ဌာနေ ဌတွာ ဣမာဟိ
ဂါထာဟိ ဒေဝိယာ ဓမ္မံ ဒေသေဟိ၊ တံ သုတွာယေဝ စဿာ ဒေါဟဋ္ဌော

ပဋိပ္ပဿန္တိဿတိတိ။ “ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇာ”တိ ဒသ ဓမ္မစရိယဂါထာ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ ပဉ္စ သီလနိ ဒတွာ အပ္ပမာဒေန ဩဝေဒိတွာ ဥယျောဇေသိ။ လုဒ္ဒပုတ္တော မဟာသတ္တံ အာစရိယဌာနေ ဌပေတွာ တိက္ခတ္ထံ ပဒက္ခိဏံကတွာ စတုသု ဌာနေသု ဝဋ္ဋိတွာ လောမာနိ ပဒုမိနိပတ္တေန ဂဟေတွာ ပက္ကာမိ။ တေပိ တယော ဇနာ ထောက် အနုဂန္ဓာ မုခေန ဂေါစရဉ္စ ပါနိယဉ္စ ဂဟေတွာ မာတာပိတူနံ သန္တိကံ ဂမိံသု။ မာတာပိတရော “တာတ ရောဟဏံ တံ ကိရ ပါသေ ဗဒ္ဓေါ ကထံ မုတ္တောသိ”တိ ပုစ္ဆန္တာ ဂါထမာဟံသု—

၁၁၉။ “ကထံ တံ ပမောက္ခော အာသိ၊ ဥပနိတသ္မိ ဇီဝိတေ။
ကထံ ပုတ္တ အမောစေသိ၊ ကုဋ္ဌပါသမှ လုဒ္ဓကော”တိ။

တတ္ထ ဥပနိတသ္မိတိ တဝ ဇီဝိတေ မရဏသန္တိကံ ဥပနိဟေ ကထံ ပမောက္ခော အာသိ။

တံ သုတွာ ဗောဓိသတ္တော တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၁၂၀။ “ဘဏံ ကဏ္ဍသုခံ ဝါစံ၊ ဟဒယင်္ဂံ ဟဒယသိတံ။
သုဘာသိတာဟိ ဝါစာဟိ၊ စိတ္တကော မံ အမောစယိ။

၁၂၁။ ဘဏံ ကဏ္ဍသုခံ ဝါစံ၊ ဟဒယင်္ဂံ ဟဒယသိတံ။
သုဘာသိတာဟိ ဝါစာဟိ၊ သုတနာ မံ အမောစယိ။

၁၂၂။ သုတွာ ကဏ္ဍသုခံ ဝါစံ၊ ဟဒယင်္ဂံ ဟဒယသိတံ။
သုဘာသိတာနိ သုတွာန၊ လုဒ္ဓကော မံ အမောစယိ”တိ။

တတ္ထ ဘဏန္တိ ဘဏန္တော။ ဟဒယင်္ဂန္တိ ဟဒယင်္ဂမံ။ ဒုတိယဂါထာယ ဘဏန္တိ ဘဏမာနာ။ သုတွာတိ သော ဣမေသံ ဥဘိန္တံ ဝါစံ သုတွာ။

အထဿ မာတာပိတရော အနုမောဒန္တာ အာဟံသု—

၁၂၃။ “ဧဝံ အာနန္ဒိတော ဟောတု၊ သဟ ဒါရေဟိ လုဒ္ဓကော။
ယထာ မယ’ဇ္ဇ နန္ဒာမ၊ ဒိသွာ ရောဟဏ’မာဂတ”န္တိ။

လုဒ္ဓေါပိ အရညာ နိက္ခမိတွာ ရာဇကုလံ ဂန္ဓာ ရာဇာနံ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ တံ ဒိသွာ ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၁၂၄။ “နန တံ အဝစ လုဒ္ဓ၊ ‘မိဂစမ္မာနိ အာဟရိ”။
အထ ကေန န ဝဏ္ဏေန၊ မိဂစမ္မာနိ နာဟရိ”တိ။

တတ္ထ မိဂဓမ္မာနီတိ မိဂံ ဝါ စမ္ပံ ဝါ။ အာဟရိန္တိ အာဟရိဿာမိ။ ဣဒံ
ပုတ္တံ ဟောတိ—အဟော လုဒ္ဒ နန တံ ဧဝံ အဝစ “မိဂံ အာနေတုံ
အသက္ကောန္တော စမ္ပံ အာဟရိဿာမိ၊ တံ အသက္ကောန္တော လောမာနီ”တိ၊
သော တံ ကေန ကာရဏေန နေဝ မိဂံ၊ န မိဂစမ္ပံ အာဟရိတိ။

တံ သုတွာ လုဒ္ဒေါ ဂါထမာဟ—

၁၂၅။ “အာဂမာ စေဝ ဟတ္ထတ္ထံ၊ ကုဋ္ဌပါသဉ္စ သော မိဂေါ။
အဗဇ္ဈိ တံ မိဂရာဇံ၊ တဉ္စ မုတ္တာ ဥပါသရေ။

၁၂၆။ တဿ မေ အဟု သံဝေဂေါ၊ အဟ္မတော လောမဟံသနော။
ဣမဉ္စာဟံ မိဂံ ဟညေ၊ အဇ္ဇ ဟိဿာမိ ဇီဝိတ”န္တိ။

တတ္ထ အာဂမာတိ မဟာရာဇ သော မိဂေါ မမ ဟတ္ထတ္ထံ ဟတ္ထပါသဉ္စေဝံ
မဿ ဩဒ္ဓိတံ ကုဋ္ဌပါသဉ္စ အာဂတော၊ တသ္မိဉ္စ ကုဋ္ဌပါသေ အဗဇ္ဈိ။ တဉ္စ
မုတ္တာ ဥပါသရေတိ တဉ္စ ဗဒ္ဓိ အပရေ မုတ္တာ အဗဒ္ဓါဝ ဒွေ မိဂါ အဿာသေန္တာ
တံ နိဿာယ အဋ္ဌံသု။ အဟ္မတောတိ ပုဗ္ဗေ အဘူတပုဗ္ဗော။ ဣမဉ္စာဟန္တိ
အထ မေ သံဝိဂ္ဂဿ ဧတဒဟောသိ “သစေ အဟံ ဣမံ မိဂံ ဟနိဿာမိ၊ အဇ္ဇေဝ
ဣမသ္မိယေဝ ဌာနေ ဇီဝိတံ ဇဟိဿာမိ”တိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အာဟ—

၁၂၇။ “ကိဒိသာ တေ မိဂါ လုဒ္ဒ၊ ကိဒိသာ ဓမ္မိကာ မိဂါ။
ကထံဝဏ္ဏာ၊ ကထံသီလာ၊ ဗာဠံ ခေါ နေ ပသံသသိ”တိ။

ဣဒံ သော ရာဇာ ဝိမှယဝသေန ပုနပ္ပုနံ ပုစ္ဆတိ။ တံ သုတွာ လုဒ္ဒေါ
ဂါထမာဟ—

၁၂၈။ ဩဒါဘသိင်္ဂါ သုစိဝါလာ၊ ဇာတရူပတစူပမာ။
ပါဒါ လောဟိတကာ တေသံ၊ အဋ္ဌိတက္ခာ မနောရမာ”တိ။

တတ္ထ ဩဒါဘသိင်္ဂါတိ ရဇတဒါမသဒိသသိင်္ဂါ။ သုစိဝါလာတိ စာမရိ-
ဝါလသဒိသေန သုစိနာ ဝါလေန သမန္တာဂတာ။ လောဟိတကာတိ ရတ္တနခါ
ပဝါဠသဒိသာ။ ပါဒါတိ ခုရပရိယန္တာ။ အဋ္ဌိတက္ခာတိ အဋ္ဌိတေဟိ ဝိယ
ဝိသုဒ္ဓပဉ္စပသာဒေဟိ အင်္ကျိဟိ သမန္တာဂတာ။

ဣတိ သော ကထေန္တောဝ မဟာသတ္တဿ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာနိ လောမာနိ
ရညော ဟတ္ထ ဌပေတွာ တေသံ မိဂါနံ သရီရဝဏ္ဏံ ပကာသေန္တော
ဂါယမာဟ—

၁၂၉။ “ဒေသာ တေ မိဂါ ဒေဝ၊ ဒေသာ ဓမ္မိကာ မိဂါ။
မာတာပေတ္တိဘရာ ဒေဝ၊ န တေ သော အဘိဟာရိတု”န္တ။

တတ္ထ မာတာပေတ္တိဘရာဟိ ဇိဏ္ဏေ အန္တေ မာတာပိတရာ ပေါသေန္တိ၊
တောဒိသာ နေသ မ္မိကတာ။ န တေ သော အဘိဟာရိတုန္တိ သော မိဂ-
ရာဇာ န သက္ကာ ကေနစိ တဝ ပဏ္ဏာကာရတ္ထာယ အဘိဟာရိတုန္တိ အတ္ထော။
“အဘိဟာရယိ”န္တိပိ ပါဌော၊ သော အဟံ တံ တေ ပဏ္ဏာကာရတ္ထာယ
နာဘိဟာရယိ” န အာဟရိန္တိ အတ္ထော။

ဣတိ သော မဟာသတ္တဿ • စိတ္တမိဂဿ စ သုတနာယ မိဂပေါတိကာယ
၁ ဂုဏ်ကထေတွာ “မဟာရာဇ အဟံ တေန မိဂရညာ ‘အတ္တနော လောမာနိ
ဒဿေတွာ မမ ဌာနေ ဌတွာ ဒသဟိ ရာဇဓမ္မစရိယဂါထာဟိ ဒေဝိယာ ဓမ္မ
ကထေယျာသိ’တိ ဥဂ္ဂဏာပိတော အာဏတ္ထော”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ
ရာဇာ နံ နှာပေတွာ အဟတဝတ္ထာနိ နိဝါသေတွာ သတ္တရတနခစိတေ ပလ္လင်္ဂေ
နိသီဒါပေတွာ သယံ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ နိစာသနေ ကေမန္တံ နိသီဒိတွာ တံ
အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂယ ယာစတိ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော အာဟ—

“ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မာတာပိတူသု ခတ္တိယ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ပုတ္တဒါရေသု ခတ္တိယ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိတ္တာမစ္စေသု ခတ္တိယ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဝါဟနေသု ဗလေသု စ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ရဋ္ဌေသု ဇနပဒေသု စ။
 ဣမ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
 ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သမဏဗြာဟ္မဏေသု စ။
 ဣမ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
 ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိဂပက္ခိသု ခတ္တိယ။
 ဣမ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
 ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မော စိဏ္ဍော သုခါဝဟော။
 ဣမ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
 ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သဇ္ဈန္ဒာ ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
 သုစိဏ္ဍေန ဒိဝံ ပတ္တာ၊ မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒေါ”တိ။

ဣတိ နေသာဒပုတ္တော မဟာသတ္တေန ဒေသိတနိယာမေန အာကာသဂ္ဂံ^၁
 ဩတာရေန္တော ဝိယ ဗုဒ္ဓလီလာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ မဟာဇနော သာဓကဘရ-
 သဟဿာနိ ပဝတ္တေသိ။ ဓမ္မကထံ သုတွာယေဝ ဒေဝိယာ ဒေါဟဋ္ဌော
 ပဋိပ္ပဿန္တိ။ ရာဇာ တုဿိတွာ လုဒ္ဒပုတ္တံ မဟန္တေန ယသေန သန္တပေဋ္ဌော
 တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

- ၁၃၀။ “ဒမ္မိ နိက္ခသတံ လုဒ္ဒ၊ ထူလဉ္စ မဏိကုဏ္ဍလံ။
 စတုဿဒဉ္စ ပလ္လက္ခံ၊ ဥမာပုပ္ဖသရိန္ဒိဘံ”။
 ၁၃၁။ ဒွေ စ သာဒိသိယော ဘရိယာ၊ ဥသဘဉ္စ ဂဝံ သတံ။
 ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေသံ၊ ဗဟုကာရော မေသိ လုဒ္ဒက။
 ၁၃၂။ ကသိဝါဏိဇ္ဇော ဣဏဒါနံ၊ ဥဉ္စာစရိယာ စ လုဒ္ဒက။
 ဧတေန ဒါရံ ပေါသေဟိ၊ မာ ပါပံ အကရီ ပုနာ”တိ။

တတ္ထ **ထူလ**န္တိ မဟဉ္စိ မဏိကုဏ္ဍလပသာနေဉ္စ တေ ဒမ္မိ။ **စတုဿဒ**န္တိ
 စတုရဿဒံ၊ စတုဥဿိသကန္တိ အတ္တော။ **ဥမာပုပ္ဖသရိန္ဒိဘ**န္တိ နိလပစ္စတ္တ-
 ရုဏတ္တာ ဥမာပုပ္ဖသဒိသာယ နိဘာယ ဩဘာသေန သမန္နာဂတံ၊ ကာဠဝဏ္ဏ-
 ဒါရုသာရမယံ ဝါ။ **သာဒိသိယော**တိ အညမညံ ရူပေန စ ဘောဂေန စ
 သဒိသာ။ **ဥသဘဉ္စ ဂဝံ သတ**န္တိ ဥသဘံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ဂဝံ သတဉ္စ တေ ဒမ္မိ။

၁-၃ ၆-၄၆-ပိဋေ။ ၂-ဥမာပုပ္ဖသရိန္ဒိဘံ (သီ၊ သျှာ)၊ ဥမာပုပ္ဖသရိန္ဒိဘံ (ဣ၊ က)
 ၃-စတုရဿန္တိ စတုတ္ထဿဒံ (သျှာ)

ကာရေဿန္တိ ဒသ ရာဇဓမ္မေ အကောပေန္တော ဓမ္မေနဝ ရဇ္ဇံ ကာရေဿာမိ။
မဟကာရော မေသီတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏဿ မိဂရညော ဌာနေ ဌတွာ ဓမ္မဿ
ဒေသိတတ္တာတံ မမ ဗဟုပကာရော၊ မိဂရာဇေန ပုတ္တနိယာမေနဝ တေ အဟံ
ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာပိတော။ ကသိဝါဏိဇ္ဇာတိ သမ္ပ လုဒ္ဒက အဟမ္ပိ မိဂရာ-
ဇာနံ အဒိသ္မာ တဿ ဝစနမေဝ သုတွာ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌိတော၊ တွမ္ပိ
ဣတော ပဌာယ သီလဝါဟောဟိ၊ ယာနိ တာနိ ကသိဝါဏိဇ္ဇာနိ ဣဏဒါနံ
ဥဇ္ဈာစရိယာတိ အာဇီဝမုခါနိ၊ ဧတေနဝ သမ္မာအာဇီဝေန တဝ ပုတ္တဒါရံ
ပေါသေဟိ၊ မာ ပုန ပါပံ ကရိတိ။

သော ရညော ကထံ သုတွာ “န မေ ဃရာဝါသေနတ္ထော၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ မေ
အနုဇာနာယ ဒေဝါ”တိ အနုဇာနာပေတွာ ရညော ဒိန္နဓနံ ပုတ္တဒါရဿ ဒတွာ
ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ
ဗြဟ္မလောကပရာယဏော အဟောသိ။ ရာဇာပိ မဟာသတ္တဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ
သဂ္ဂပုရံ ပူရေသိ၊ တဿ ဩဝါဒေါ ဝဿသဟဿံ ပဝတ္တိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေပိ မမတ္တာယ
အာနန္ဒေန ဇီဝိတံ ပရိစ္စတ္တမေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ
“တဒါလုဒ္ဓေါ ဆန္ဒော အဟောသိ၊ ရာဇာ သာရိပုတ္တော၊ ဒေဝီ ခေမာ
ဘိက္ခုနီ၊ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ၊ သုတနာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊
စိတ္တမိဂေါ အာနန္ဒော၊ အသီတိ မိဂသဟဿာနိ သာကိယဂဏော၊ ရောဟဏော
မိဂရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ရောဟဏမိဂဇာတကဝဏ္ဏနာ^၁ ပဉ္စမာ။

၆-ရူဠဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၀၂)

ဧတေ ဟံသာ ပက္ခမန္တိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော အာနန္ဒထေရဿ
ဇီဝိတပရိစ္စာဂမေဝ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တဒါပိ ဟိ ဓမ္မသဘာယံ ထေရဿ
ဂုဏကထံ ကထေန္တေသု ဘိက္ခုသု သတ္တာ အာဂန္တော “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ
ဧတရဟိ ကဿယ သန္တိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ပုတ္တေ
“န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ အာနန္ဒေန မမတ္တာယ ဇီဝိတံ ပရိစ္စတ္တမေဝါ”တိ
ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗဟုပုတ္တကော နာမ ရာဇာ ရဇံ ကာရေသိ။
 ခေမာ နာမဿ အဂ္ဂမဟေသီ အဟောသိ။ တဒါ မဟာသတ္တော
 သုဝဏ္ဏဟံသယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ နဂုတိဟံသသဟဿပရိဝတော စိတ္တ-
 ကူဠေ ဝသိ။ တဒါပိ ဒေဝီ ဝုတ္တနယေနော သုပိနံ ဒိသွာ ရညော သုဝဏ္ဏ-
 ဝဏ္ဏဟံသဿ ဓမ္မဒေသနာသဝနဒေါဟဉ္စ အာရောစေသိ။ ရာဇာပိ အမစ္စေ
 ပုစ္ဆိတွာ “သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏဟံသာ နာမ စိတ္တကူဠပဗ္ဗတေ ဝသန္တိ”တိ စ သုတွာ
 ခေမံ နာမ သရံ ကာရေတွာ နာနပ္ပကာရာနိ နိဝါပညောနိ ရောပါပေတွာ
 စတူသု ကဏ္ဍေသု ဒေဝသိကံ အဘယဃောသနံ ဃောသာပေသိ။ ကေဉ္စ
 လုဒ္ဒပုတ္တံ ဟံသာနံ ဂဟဏတ္ထာယ ပယောဇေသိ။ တဿ ပယောဇိတာ-
 ကာရော စ၊ တေန တတ္ထ သကုဏာနံ ဥပပရိက္ခိတဘာဝေါ စ၊ သုဝဏ္ဏဟံသာနံ
 အာဂတကာလေ ရညော အာရောစေတွာ ပါသာနံ ဩဉ္စိတနိယာမော စ၊
 မဟာသတ္တဿ ပါသေ ဗဒ္ဒနိယာမော စ၊ သုမုခဿ ဟံသသေနာပတိနော တိသု
 ဟံသဃဋ္ဌာသု တံ အဒိသွာ နိဝတ္တနဉ္စ သဗ္ဗံ **မဟာဟံသဇာတကေ** အာဝိ
 ဘဝိဿတိ။ ဣဓာပိ မဟာသတ္တော ယဠိပါသေ ဗဒ္ဓိတွာ ပါသယဠိယံ
 ဩလမ္ဗန္တောယေဝ ဂီဝံ ပသာရေတွာ ဟံသာနံ ဂတမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တော
 သုမုခံ အာဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ “အာဂတကာလေ နံ ဝိမံသိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ
 တသ္မိံ အာဂတေ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၁၃၃။ “ဧတေ ဟံသာ ပက္ကမန္တိ၊ ဝက္ကင်္ဂါ ဘယမေရိတာ။
 ဟရိတ္တစ ဟေမဝဏ္ဏ၊ ကာမံ သုမုခ ပက္ကမ။

၁၃၄။ ဩဟာယ မံ ဉှတိဂဏာ၊ ဧကံ ပါသဝသံ ဂတံ။
 အနပေက္ခမာနာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကိံ ဧကော အဝဟိယျသိ။

၁၃၅။ ပတေဝ ပတတံ သေဋ္ဌ၊ နတ္ထိ ဗဒ္ဓေ သဟာယတာ။
 မာ အနိဿာယ ဟာပေသိ၊ ကာမံ သုမုခ ပက္ကမာ”တိ။

တတ္ထ **ဘယမေရိတာ**တိ ဘယေရိတာ ဘယတဠိတာ ဘယစလိတာ။
ဟရိတ္တစ ဟေမဝဏ္ဏတိ ဒွိဟိပိ ဝစနေဟိ တမေဝါလပတိ။ **ကာမန္တိ** သုဝဏ္ဏ-
 ဣစ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏ သုန္ဒရမုခ ဧကံသေန ပက္ကမာဟိယေဝ၊ ကိံ တေ ဣဓာဂမနေ-
 နာတိ ဝဒတိ။ **ဩဟာယာ**တိ မံ ဇဟိတွာ ဥပ္ပတိတာ။ **အနပေက္ခမာနာ**တိ
 တေ မမ ဉှတကာ မယိ အနပေက္ခာဝ ဂစ္ဆန္တိ။ **ပတေဝါ**တိ ဥပ္ပတေဝ။ **မာ**

အနိဿာယာတိ ဣတော ဂန္ဓာ ပတ္တဗ္ဗာယ နိဒ္ဒါက္ခဘာဝါယ ဝီရိယံ မာ
ဟာပေသိ။

တတော သုမုခေါ ပင်္ကပိဋေ နိဿိဒိတွာ ဂါထမာဟ—

၁၃၆။ “နာဟံ ဒုက္ခပရေတော’တိ၊ စေတရဋ္ဌ တုဝံ ဇဟေ။
ဇီဝိတံ မရဏံ ဝါ မေ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဘဝိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ဒုက္ခပရေတောတိ မဟာရာဇ “တံ မရဏဒုက္ခပရေတော”တိ
တ္ထကေနေဝ နာဟံ တံ ဇဟာမိ။

ဧဝံ သုမုခေန သီဟနာဒေ ကထိတေ စေတရဋ္ဌော ဂါထမာဟ—

၁၃၇။ “ဧတဒရိယဿ ကလျာဏံ၊ ယံ တံ သုမုခ ဘာသသိ။
တဉ္စ ဝိမံသမာနောဟံ၊ ‘ပတတေ’တံ အဝဿဇိ”န္တိ။

တတ္ထ ဧတဒရိယဿာတိ ယံ တံ “နာဟံ တံ ဇဟေ”တိ ဘာသသိ။ ဧတံ
အာစာရသမ္ပန္နဿ အရိယဿ ကလျာဏံ ဥတ္တမဝစနံ။ ပတတေ’တန္တိ အဟဉ္စ
န တံ ဝိဿဇ္ဇေတုကာမောဝ ဧဝံ အဝစံ၊ အထ ခေါ တံ ဝိမံသမာနော
“ပတတူ”တိ ဧတံ ဝစနံ အဝဿဇိ၊ ဂစ္ဆာတိ တံ အဝေါစန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ တေသံကထေန္တာနညေဝ လုဒ္ဒပုတ္တော ဒဏ္ဍမာဒါယ ဝေဂေနာဂတော။
သုမုခေါ စေတရဋ္ဌ အဿာသေတွာ တဿာဘိမုခေါ ဂန္ဓာ အပစိတိ၊
ဒဿေတွာ ဟံသရညော ဂုဏေ ကထေသိ။ တာဝဒေဝ လုဒ္ဒေါ မုဒုစိတ္တော
အဟောသိ။ သော တဿ မုဒုစိတ္တတံ ဥတွာ ပုန ဂန္ဓာ ဟံသရာဇမေဝ
အဿာသေန္တော အဋ္ဌာသိ။ လုဒ္ဒေါပိ ဟံသရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဆဋ္ဌံ
ဂါထမာဟ—

၁၃၈။ “အပဒေန ပဒံ ယာတိ၊ အန္တလိက္ခစရော ဒိဇော။
အာရာ ပါသံ န ဗုဇ္ဈိ တံ၊ ဟံသာနံ ပဝရုတ္တမာ”တိ။

တတ္ထ အပဒေန ပဒန္တိ မဟာရာဇ တုမှာဒိသော အန္တလိက္ခစရော
ဒိဇော အပဒေ အာကာသေ ပဒံ ကတွာ ယာတိ။ န ဗုဇ္ဈိ ဟန္တိ သော တံ
ဝေရူပေါ ဒူရတောဝ ဣမံ ပါသံ န ဗုဇ္ဈိ န ဇာနိတိ ပုစ္ဆတိ။

မဟာသတ္တော အာဟ—

၁၃၉။ “ယဒါ ပရာဘဝေါ ဟောတိ၊ ပေါသော ဇီဝိတသင်္ခယေ။
အထ ဇာလဉ္စ ပါသဉ္စ၊ အာသဇ္ဇာပိ န ဗုဇ္ဈတိ”တိ။

တတ္ထ ဟဒါ ပရာဘဝေါတိ သမ္ပ လုဒ္ဒပုတ္တ ယဒါ ပရာဘဝေါ အဝုဓိ
ဝိနာသော သမ္ပတ္တော ဟောတိ၊ အထ ပေါသော ဇီဝိတသင်္ခယေ ပတ္တေ
ဇာလဉ္စ ပါသဉ္စ ပတွာပိ န ဇာနာတိတိ အတ္ထော။

လုဒ္ဒေါ ဟံသရညော ကထံ အဘိနန္ဒိတွာ သုမုခေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္နော
တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၁၄၀။ “ဧတေ ဟံသာ ပက္ကမန္တိ၊ ဝက္ကင်္ဂါ ဘယမေရိတာ။
ဟရိတ္တစ ဟေမဝဏ္ဏ၊ တွညေဝ အဝဟိယျသိ။

၁၄၁။ ဧတေ ဘုတွာ စ ပိဝိတွာ စ၊ ပက္ကမန္တိ ဝိဟင်္ဂမာ။
အနပေက္ခမာနာ ဝက္ကင်္ဂါ၊ တွညေဝေကော ဥပါသသိ။

၁၄၂။ ကိန္နု၊ ဘျာယံ ဒိဇော ဟောတိ၊ မုတ္တော ဗဒ္ဓံ ဥပါသသိ။
ဩဟာယ သကုဏာ ယန္တိ၊ ကိံ ဧကော အဝဟိယျသိ”တိ။

တတ္ထ တွညေဝါတိ တွမေဝ ဩဟိယျသိတိ ပုစ္ဆတိ။ ဥပါသသိတိ ပယိရု-
ပါသသိ။

သုမုခေါ အာဟ—

၁၄၃။ “ရာဇာ မေ သော ဒိဇော မိတ္တော၊ သခါ ပါဏသမော စ မေ။
နေဝ နံ ဝိဇဟိဿာမိ၊ ယာဝ ကာလဿ ပရိယာယ”န္တိ။

တတ္ထ ယာဝ ကာလဿ ပရိယာယန္တိ လုဒ္ဒပုတ္တ ယာဝ ဇီဝိတကာလဿ
ပရိယောသာနံ အဟံ ဧတံ န ဝိဇဟိဿာမိယေဝ။

တံ သုတွာ လုဒ္ဒေါ ပသန္တမိတ္တော ဟုတွာ “သစာဟံ ဧဝံ သီလသမ္ပန္နသု
ဣမေသု အပရုဇ္ဈိဿာမိ၊ ပထဝီပိ မေ ဝိဝရံ ဒုဒေယျ၊ ကိံ မေ ရညော
သန္တိကာ လဒ္ဓေန ဓနေန၊ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၄၄။ “ယော စ တုံ သဒိနော ဟောတု၊ ပါဏံ စဇိတုမိစ္ဆသိ။
သော တေ သဟာယံ မုဉ္ဇာမိ၊ ဟောတု ရာဇာ တဝါနဂေါ”တိ။

တတ္ထ ယော စ တွန္တိ ယော နာမ တုံ။ သောတိ သော အဟံ။ တဝါနဂေါတိ
ဧသ ဟံသရာဇာ တဝ ဝသံ အနုဂတော ဟောတု၊ တယာ သဒ္ဓိံ ကေ-
ဌာနေ ဝသတု။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတ္တာ၊ တေရဋ္ဌံ ယဋ္ဌိပါသတော ဩတာရေတွာ သရတီရံ
နေတွာ ပါသံ မုဉ္ဇိတွာ မုဒုစိတ္တေန လောဟိတံ ဓောဝိတွာ နာရအာဒိနိ
ပဋိပါဒေသိ။ တဿ မုဒုစိတ္တတာယ မဟာသတ္တဿ ပါရမိတာနဘာဝေန စ
တာဝဒေဝ ပါဒေါ သစ္ဆဝိ အဟောသိ၊ ဗဒ္ဒဌာနမ္ပိ န ပညာယိ။ သုမုခေါ
ဗောဓိသတ္တံ ဩလောကေတွာ တုဋ္ဌစိတ္တော အနုမောဒနံ ကရောန္တော
ဂါယမာဟ—

၁၄၅။ “ဧဝံ လုဒ္ဒက နန္ဒဿ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉှတိဘိ။
ယထာဟ'မဇ္ဇ နန္ဒာမိ၊ မုတ္တံ ဒိသ္မာ ဒိဇာမိပ”န္တိ။

တံ သုက္ခာ လုဒ္ဒေါ “ဂစ္ဆထ သာမီ”တိ အာဟ။ အထ နံ မဟာသတ္တော “ကိ”
ပန တုံ သမ္ပ မံ အတ္တနော အတ္တာယ ဗန္ဓိ၊ ဥဒါဟု အညဿ အာဏတ္တိယာ”တိ
ပုစ္ဆိတွာ တေန တသ္မိံ ကာရဏေ အာရောစိတေ “ကိ” န ခေါ မေ ဣတောဝ
စိတ္တကုဋ် ဂန္တု သေယျော၊ ဥဒါဟု နဂရ”န္တိ ဝိမံသန္တော “မယိ နဂရံ ဂတေ
လုဒ္ဒပုတ္တော ဓနံ လဘိဿတိ၊ ဒေဝိယာ ဒေါဟဋ္ဌော ပဋိပ္ပဿန္တိဿတိ၊
သုမုခဿ မိတ္တဓမ္မော ပါကဋ္ဌော ဘဝိဿတိ၊ တထာ မမ ဉှဏဗလံ၊
ခေမဉ္စ သရံ အဘယဒက္ခိဏံ ကတွာ လဘိဿာမိ၊ တသ္မာ နဂရမေဝ ဂန္တု
သေယျော”တိ သန္နိဌာနံ ကတွာ “လုဒ္ဒ တုံ အမှေ ကာဇေနာဒါယ ရညော
သန္တိကံ နေဟိ၊ သစေ နော ရာဇာ ဝိဿဇ္ဇေတုကာမော ဘဝိဿတိ၊
ဝိဿဇ္ဇေဿတိ”တိ အာဟ။ ရာဇာနော နာမ သာမိ ကက္ခဋ္ဌာ၊ ဂစ္ဆထ တုမှေတိ။
မယံ တာဒိသံ လုဒ္ဒမ္ပိ မုဒုကံ ကရိမှ၊ ရညော အာရာဓနေ အမှာကံ ဘာရော၊
နေဟိယေဝ နော သမ္မာတိ။ သော တထာ အကာသိ။ ရာဇာ ဟံသေ ဒိသ္မာဝ
သောမနဿဇာတော ဟုတွာ ဒွေဝိ ဟံသေ ကဉ္စနဝိဋ္ဌေ နိသီဒါပေတွာ မရ-
လာဇေ ခါဒါပေတွာ မရုရောဒကံ ပါယေတွာ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂယု ဓမ္မကထံ
အာယာစိ။ ဟံသရာဇာ တဿ သောတုကာမတံ ဝိဒိတွာ ပဌမံ တာဝ ပဋိ-

သန္တာရမကာသိ။ တတြိမာ ဟံသဿ စ ရညော စ ဝစနပဋိဝစနဂါထာယော
ဟောန္တိ—

၁၄၆။ “ကမ္မိန္ဒ၊ ဘောတော ကုသလံ၊ ကမ္မိ ဘောတော အနာမယံ။
ကမ္မိ ရဋ္ဌမိဒံ ဖိတံ၊ ဓမ္မေန မနုဿာသသိ။

၁၄၇။ ကုသလံ စေဝ မေ ဟံသ၊ အထော ဟံသ အနာမယံ။
အထော ရဋ္ဌမိဒံ ဖိတံ၊ ဓမ္မေန မနုဿာသ’ဟံ။

၁၄၈။ ကမ္မိ ဘောတော အမစ္စေသု၊ ဒေါသော ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။
ကမ္မိ အာရာ အမိတ္တာ တေ၊ ဆာယာ ဒက္ခိဏတောရိဝ။

၁၄၉။ အထောပိ မေ အမစ္စေသု၊ ဒေါသော ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။
အထော အာရာ အမိတ္တာ မေ၊ ဆာယာ ဒက္ခိဏတောရိဝ။

၁၅၀။ ကမ္မိ တေ သာဒိသီ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနိ။
ပုတ္တရူပယသုပေတာ၊ တဝ ဆန္ဒဝသာနဂါ။

၁၅၁။ အထော မေ သာဒိသီ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနိ။
ပုတ္တရူပယသုပေတာ၊ မမ ဆန္ဒဝသာနဂါ။

၁၅၂။ ကမ္မိ တေ ဗဟဝေါ ပုတ္တာ၊ သုဇာတာ ရဋ္ဌဝဗ္ဗန။
ပညာဇဝေန သမ္ပန္နာ၊ သမ္မောဒန္တိ တတော တတော။

၁၅၃။ သတမေကော စ မေ ပုတ္တာ၊ ဓတရဋ္ဌ မယာ သုတာ။
တေသံ တံ ကိစ္စမက္ခာဟိ၊ နာဝရဇ္ဈန္တိ တေ ဝစော’တိ။

တတ္ထ ကုသလန္တိ အာရောဂုံ၊ ဣတရံ^၁ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဖိတန္တိ ကမ္မိ
တေ ဣဒံရဋ္ဌမိဒံ သုဘိက္ခံ၊ ဓမ္မေန စ နံ အနုဿာသသိတိ ပုစ္ဆတိ။ ဒေါသောတိ
အပရာဓော။ ဆာယာ ဒက္ခိဏတောရိဝါတိ ယထာ နာမ ဒက္ခိဏဒိသာဘိ-
မုခါဆာယာ န ဝဗ္ဗတိ၊ ဧဝံတေ ကမ္မိ အမိတ္တာ န ဝဗ္ဗန္တိတိ ဝဒတိ။ သာဒိသီတိ
ဇာတိဂေါတ္တကုလပဒေသေဟိ^၂ သမာနာ။ ဧဝရူပါ ဟိ အတိစာရိနိ န
ဟောတိ။ အဿဝါတိ ဝစနပဋိဂ္ဂါဟိကာ။ ပုတ္တရူပယသုပေတာတိ ပုတ္တေဟိ စ

ရူပေန စ ယသေန စ ဥပေတာ။ ပညာဇောနာတိ ပညာဝေဂေန ပညံ
ဇဝါပေတွာ တာနိ တာနိ ကိစ္စာနိ ပရိစ္ဆိန္ဒတုံ သမတ္တာတိ ပုစ္ဆတိ။ သမ္မာဒန္တိ
တတော တတောတိ ယတ္ထ ယတ္ထ နိယုတ္တာ ဟောန္တိ၊ တတော တတော
သမ္မောဒန္တေဝ၊ န ဝိရုဇ္ဈန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။ မယာ သုတာတိ မယာ ဝိဿတာ။ မံ ဟိ
လောကော “ဗဟုပုတ္တရာဇာ”တိ^၁ ဝဒတိ၊ ဣတိ တေ မံ နိဿာယ ဝိဿတာ
ပါကဋ္ဌာ ဇာတာတိ မယာ သုတာ နာမ ဟောန္တိတိ ဝဒတိ။ တေသံ တုံ
ကိစ္စမက္ခာဟိတိတေသံ မမ ပုတ္တာနံ “ဣဒံ နာမ ကရောန္တ”တိ တုံ ကိစ္စမက္ခာဟိ၊
န တေ ဝစနံ အဝရုဇ္ဈန္တိ^၂၊ ဩဝါဒံ နေသံ ဒေဟိတိ အဓိပ္ပါယေနေဝဓာဟ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော တဿ ဩဝါဒံ ဒေန္တော ပဉ္စ ဂါထာ
အဘာသိ—

၁၅၄။ “ဥပပန္နောပိ စေ ဟောတိ၊ ဇာတိယာ ဝိနယေန ဝါ။
အထ ပစ္ဆာ ကုရုတေ ယောဂံ၊ ကိစ္ဆေ အာပါသုသီဒတိ။”

၁၅၅။ တဿ သံဟိရပညဿ၊ ဝိဝရော ဇာယတေ မဟာ။
ရတ္တိမန္တောဝ ရူပါနိ၊ ထူလာနိ မနုပဿတိ။

၁၅၆။ အသာရေ သာရယောဂည၊ မတိံ န တွေဝ ဝိန္ဒတိ။
သရဘောဝ ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိံ၊ အန္တရာယေဝ သီဒတိ။

၁၅၇။ ဟိနဇောပိ စေ ဟောတိ၊ ဥဋ္ဌာတာ မိတိမာ နရော။
အာစာရသီလသမ္ပန္နော၊ နိဿေ အဂ္ဂိဝ ဘာသတိ။

၁၅၈။ ဧတံ မေ ဥပမံ ကတွာ၊ ပုတ္တေ ဝိဇ္ဇာသု ဝါစယ။
သံဝိရုဇ္ဈေထ မေခေါ၊ ခေတ္တေ ဗီဇံ ဝုဋ္ဌိယာ”တိ။

တတ္ထ ဝိနယေနာတိ အာစာရေန။ ပစ္ဆာ ကုရုတေ ယောဂန္တိ ယော စေ
သိက္ခိတဗ္ဗသိက္ခာသု ဒဟရကာလေ ယောဂံ ဝိရိယံ အကတွာ ပစ္ဆာ မဟလ္လက-
ကာလေ ကရောတိ၊ ဧဝရူပေါ ပစ္ဆာ တထာရူပေ ဒုက္ခေ ဝါ အာပဒါသု ဝါ
ဥပ္ပန္နာသု သီဒတိ၊ အတ္တာနံ ဥဒ္ဓရိတုံ န သက္ကောတိ။ တဿ သံဟိရပညဿာတိ
တဿ အသိက္ခိတတ္တာ တတော တတော ဟရိတဗ္ဗပညဿ နိစ္စံ စလဗုဒ္ဓိနော^၃။
ဝိဝရောတိ ဘောဂါဒီနံ သိဒ္ဓိံ၊ ပရိဟာနိတိ အတ္ထော။ ရတ္တိမန္တောတိ ရတ္တန္တော^၄။

၁-ဗဟုပကာရော ရာဇာတိ(သိ)	၂-အဝရုဇ္ဈိဿန္တိ (သိ၊ ဣ)
၃-သံဟရိတဗ္ဗပညဿ အနိစ္စလဗုဒ္ဓိနော (သိ၊ သျာ၊ ဣ)	၄-နတ္တမန္တောတိ နတ္တနော (သိ၊ ဣ)

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ ရတ္တန္တော ရတ္တိကာဏော ရတ္တိံ စန္ဒောဘာသာဒီဟိ
 တူလရူပါနေဝ ပဿတိ၊ သုခုမာနိ ပဿိတုံ န သက္ကောတိ၊ ဧဝံ အသိက္ခိတော
 သံဟိရပညော ကိသ္ဗိဒ္ဓိဒေဝ ဘယေ ဥပ္ပန္တေ သုခုမာနိ ကိစ္စာနိ ပဿိတုံ
 န သက္ကောတိ၊ ဩဠာရိကေယေဝ ပဿတိ၊ တသ္မာ တဝ ပုတ္တေ ဒဟရကာလေ-
 ယေဝ သိက္ခာပေတုံ ဝနုတိတိ။

အသာရေတိ နိဿာရေ လောကာယတဝေဒသမယေ။ သာရယောဂညူတိ
 သာရယုတ္တော ဒေသ သမယောတိ မညမာနော။ မတိံ န တွေဝ ဝိန္ဒတိတံ ဗဟံ
 သိက္ခိတွာပိ ပညံ န လဘတိယေဝ။ ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိန္တိ သော ဝေရူပေါ ယထာ နာမ
 သရဘော အတ္တနော ဝသနဌာနံ အာဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ဝိသမဗ္ဗိ သမန္တိ
 မညမာနော ဂိရိဒုဂ္ဂေ ဝေဂေနာဂစ္ဆန္တော နရကပပါတံ ပတိဟော အန္တရာယေဝ
 သီဒတိ၊ အာဝါသံ န ပါပုဏာတိ၊ ဝေမေတံ အသာရံ လောကာယတဝေဒ-
 သမယံ သာရသညာယ ဥဂ္ဂဟေတွာ မဟာဝိနာသံ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ တဝ
 ပုတ္တေ အတ္တနိဿိတေသု ဝနိအာဝဟေသု ကိစ္စေသု ယောဇေတွာ သိက္ခာပေ-
 ဟိတိ။ နိဗ္ဗာန အဂ္ဂိဝါတိ မဟာရာဇ ဟိနဇာတိကောပိ ဥဋ္ဌာနာဒိရုဏသမ္ပန္တော
 ရတ္တိံ အဂ္ဂိက္ခန္တော ဝိယ ဩဘာသတိ။ ဧတံ မေတိ ဧတံ မယာ ဝုတ္တံ ရတ္တန္တ
 အဂ္ဂိက္ခန္တု ဥပမံ ကဘွာ တဝ ပုတ္တေ ဝိဇ္ဇာသု ဝါစယ၊ သိက္ခိတဗ္ဗယုတ္တာသု
 သိက္ခာသု ယောဇေဟိ။ ဧဝံ ယုတ္တော ဟိ ယထာ သုခေတ္တေ သုဝုဋ္ဌိယာ ဗီဇံ
 သံဝိရူဟတိ၊ တထေဝ မေခာဝိ သံဝိရူဟတိ၊ ယသေန စ ဘောဂေဟိ စ
 ဝနုတိတိ။

ဧဝံ မဟာသက္ကော သဗ္ဗရတ္တိံ ရညော ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ ဒေဝိယာ ဒေါဟဋ္ဌော
 ပဋိပ္ပဿန္တိ။ မဟာသက္ကော အရုဏုဂ္ဂမနဝေလာယမေဝ ရာဇာနံ ပဉ္စသု
 သီလေသု ပဟိဋ္ဌပေတွာ အပ္ပမာဒေန ဩဝဒိတွာ သဒ္ဓိံ သုမုခေန ဥတ္တရသီဟ-
 ပဉ္စရေန နိက္ခမိတွာ စိတ္တကုဋ္ဌမေဝ ဂတော။

သက္ကာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေပိ ဣမိနာ
 မမတ္တာယ ဇီဝိတံ ပရိစ္စက္ခမေဝါ”တိ ဝဘွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ
 လုဒ္ဓေါ ဆန္တော အဟောသိ၊ ရာဇာ သာရိပုတ္တော၊ ဒေဝိ ခေမာဘိက္ခုနီ၊
 ဟံသပရိသာ သာကိယဂဏော၊ သုမုခေါ အာနန္ဒော၊ ဟံသရာဇာ ပန အဟမေဝ
 အဟောသိ”န္တိ။

စူဠဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ။

၇-သတ္တိဂုဗ္ဗဇာတကပဏ္ဏနာ (၅၀၃)

ဧဝံလုဒ္ဓေါ မဟာရာဇာတိ ဣဒံ သတ္တာ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိံ မိဂဒါယေ ဝိဟရန္တော ဒေဝဒတ္တံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ဒေဝဒတ္တေန ဟိ သိလာယ ပရိဒ္ဓါယ ဘဂဝတော ပါဒေ သကလိကာယ ခတေ ဗလဝဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တထာဂတဿ ဒဿနတ္ထာယ ဗဟူ ဘိက္ခု။ သန္နိပတိံသု။ အထ ဘဂဝါ ပရိသံ သန္နိပတိတံ ဒိသ္မာ “ဘိက္ခဝေ ဣဒံ သေနာသနံ အတိသမ္ဗာဓံ၊ သန္နိပါတော မဟာ ဘဝိဿတိ၊ မံ မဇ္ဇသိဝိကာယ မဒ္ဒကုစ္ဆိံ နေထာ”တိ အာဟ။ ဘိက္ခု။ တထာ ကရိံသု။ ဇီဝကော တထာဂတဿ ပါဒံ ဖာသုကံ အကာသိ။ ဘိက္ခု။ သတ္ထု သန္တိကေ နိသိန္နာဝ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာရုဿော ဒေဝဒတ္တော သယမ္ဗိ ပါပေါ၊ ပရိသာပိဿ ပါပေါ၊ ဣတိ သော ပါပေါ ပါပပရိဝါရောဝ ဝိဟရတိ”တိ။ သတ္တာ “ကိ” ကထေထ ဘိက္ခဝေ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣဒံ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေဝိ ဒေဝဒတ္တော ပါပေါ ပါပပရိဝါရေယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဥတ္တရပဇ္ဇာလနဂရေ ပဇ္ဇာလော နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇိကာရေသိ။ မဟာသတ္တော အရညာယတနေ ကေသ္မိံ သာနုပဗ္ဗကေ သိမ္ဗလိဝနေ ဧကဿ သုဝရညော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ခွေ ဘာကဇရာ အဟောသုံ။ တဿ ပန ပဗ္ဗတဿ ဥပရိဝါတေ စောရဂါမကော အဟောသိ ပဉ္စန္ဒံ စောရသတာနံ နိဝါသော၊ အဘောဝါတေ အဿမော ပဉ္စန္ဒံ ဣသိသတာနံ နိဝါသော။ တေသံ သုဝပေါတကာနံ ပက္ခနိက္ခမနကာလေ ဝါတမဏ္ဍလိကာ ဥဒပါဒိ။ တာယ ပဟဇ္ဇော ဧကော သုဝပေါတကော စောရဂါမကေ စောရာနံ အာရုဇန္တရေ ပတိတော၊ တဿ တတ္ထ ပတိတတ္တာ “သတ္တိဂုဗ္ဗော”တွေဝ နာမံ ကရိံသု။ ဧကော အဿမေ ဝါလုကတလေ ပုပ္ဖန္တရေ ပတိ၊ တဿ တတ္ထ ပတိတတ္တာ “ပုပ္ဖကော”တွေဝ နာမံ ကရိံသု။ သတ္တိဂုဗ္ဗော စောရာနံ အန္တရေ ဝဓိတော၊ ပုပ္ဖကော ဣသိနံ။

အထေကဒိဝသံ ရာဇာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတော ရထဝရံ အဘိရုဟိတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန မိဂဝဇာယ နဂရတော နာတိဒူရေ သုပုပ္ဖိတဖလိတံ ရမဏီယံ ဥပဂုဗ္ဗဝနံ ဂန္ဓာ “ယဿ ပဿေန မိဂေါ ပလာယတိ၊ တဿေဝ ဂိဝါ”တိ ဝတွာ ရထာ ဩရုယ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဒိန္နေ ကောဠကေ ခနံ အာဒါယ အဋ္ဌာသိ။ ပုရိသေဟိ မိဂါနံ ဥဋ္ဌာပနတ္ထာယ ဝနဂုဗ္ဗေသု ပေါထိယမာနေသု ဧကော ဧကိမိဂေါ ဥဋ္ဌာယ ဂမနမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တော ရညော ဌိတဋ္ဌာနဿေဝ

ဝိဝိတ္တတံ ဒိသွာ တဒဘိမုခေါ ပက္ခန္တိတွာ ပလာယိ။ အမစ္စာ “ကဿ ပဿေန မိဂေါ ပလာယိတော”တိ ပုစ္ဆန္တာ “ရညော ပဿေနာ”တိ ဥတွာ ရညာ သဒ္ဓိံ ကေဋ္ဌိံ ကရိံသု။ ရာဇာ အသ္မိမာနေန တေသံ ကေဋ္ဌိံ အသဟန္တော “ဣဒါနိ တံ မိဂံ ဂဟေဿာမိ”တိ ရထံ အာရုယျ “သီဃံ ပေသေဟိ”တိ သာရထိံ အာဏာပေတွာ မိဂေန ဂတမဂ္ဂံ ပဋိပဋ္ဌိ။ ရထံ ဝေဂေန ဂစ္ဆန္တံ ပရိသာ အနုဗန္ဓိတုံ နာသက္ခိ။ ရာဇာ သာရထိဒုတိယော ယာဝ မဇ္ဈနိကာ ဂန္တော တံ မိဂံ အဒိသွာ နိဝတ္တန္တော တဿ စောရဂါမဿ သန္တိကေ ရမဏီယံ ကန္တရံ ဒိသွာ ရထာ ဩရုယျ နတွာ စ ဝိဝိတွာ စ ပစ္စုတ္တရိ။ အထဿ သာရထိ ရထဿ ဥတ္တရတ္တရဏံ ဩတာရေတွာ သယနံ ရုက္ခန္တောယာယ ပညပေသိ၊ သော တတ္ထ နိပဋ္ဌိ။ သာရထိဝိ တဿ ပါဒေ သမ္မာဟန္တော နိသီဒိ။ ရာဇာ အန္တရန္တရာ နိဒ္ဒါယတိ စေဝ ပဗုဇ္ဈတိ စ။

စောရဂါမဝါသိနော စောရာပိ ရညော အာရက္ခဏတ္တာယ အရညမေဝ ပဝိသိံသု။ စောရဂါမကေ သတ္တိဂုဗ္ဗော စေဝ ဘတ္တရန္တကော ပတိကောလဗ္ဗော နာမေကော ပုရိသော စာတိ ဒွေဝ ဩဟိယိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ သတ္တိဂုဗ္ဗော ဂါမကာ နိက္ခမိတွာ ရာဇာနံ ဒိသွာ “ဣမံ နိဒ္ဒါယမာနမေဝ မာရေတွာ အာဘရဏာနိ ဂဟေဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ ပတိကောလဗ္ဗဿ သန္တိကံ ဂန္တော တံ ကာရဏံ အာရောစေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၅၉။ “မိဂလုဒ္ဓေါ မဟာရာဇာ၊ ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘော။
နိက္ခန္တော သဟ သေနာယ၊ ဩဂဏော ဝနမာဂမာ။

၁၆၀။ တတ္ထဒ္ဓဿ အရညသ္မိံ၊ တတ္တရာနံ ကုဋ္ဌိံ ကတံ။
တဿာ ကုဋ္ဌိယာ နိက္ခမ္မ၊ သုဝေါ လုဒ္ဓါနိ ဘာသတိ။

၁၆၁။ သမ္ပန္နဝါဟနော ပေါသော၊ ယုဝါ သမ္ပဋ္ဌကုဏ္ဍလော။
သောဘတိ လောဟိတုဏှိသော၊ ဒိဝါ သူရိယောဝ ဘာသတိ။

၁၆၂။ မဇ္ဈနိကေ သမ္ပတိကေ၊ သုတ္တော ရာဇာ သသာရထိ။
ဟန္တဿာဘရဏံ သဗ္ဗံ၊ ဂဏှာမ သာဟဿာ မယံ။

၁၆၃။ နိသီထေပိ ရဟောဒါနိ၊ သုတ္တော ရာဇာ သသာရထိ။
အာဒါယ ဝတ္ထံ မဏိကုဏ္ဍလဉ္စ၊ ဟန္တာန သာခါဟိ အဝတ္ထရာမာ”တိ။

တတ္ထ မိဂလုဒ္ဒေါတိ လုဒ္ဒေါ ဝိယ မိဂါနံ ဂဝေသနတော “မိဂလုဒ္ဒေါ”တိ
 ဝုတ္တော။ ဩဂဏောတိ ဂဏာ ဩဟိနော ပရိဟိနော ဟုတွာ။ တတ္ထဇာနံ
 ကုဋိံ ကတန္တိ သော ရာဇာ တတ္ထ အရညေ စောရာနံ ဝေသနတ္ထာယ ကတံ
 ဂါမကံ အဒ္ဓသ။ တဿာတိ တတော စောရကုဋိတော။ လုဒ္ဒေါနိ ဘာသတိတိ
 ပတိကောလဗ္ဗေန သဒ္ဓိံ ဒါရုဏာနိ ဝစနာနိ ကထေတိ။ သမ္ပန္နဝါဟနောတိ
 သမ္ပန္နအဿဝါဟနော။ လောဟိတုဏှိသောတိ ရတ္တေန ဥဏှိသပနေန သမန္တာ-
 ဂတော။ သမ္ပတိကေတိ သမ္ပတိ ဣဒါနိ၊ ဧဝရူပေ ဌိတမဇ္ဈန္ဒိကကာလေတိ
 အတ္တော။ သာဟသောတိ သာဟသေန ပသယှာကာရံ ကတွာ ဂဏှာမာတိ
 ဝဒတိ။ နိသီထေပိ ရဟောဒါနိတိ နိသီထေပိ ဣဒါနိပိ ရဟော။ ဣဒံ ဝဒတိ—
 ယထာ နိသီထေ အခုရတ္တသမယေ မနုဿာ ကိလန္တော သယန္တိ၊ ရဟော နာမ
 ဟောတိ၊ ဣဒါနိ ဌိတမဇ္ဈန္ဒိကေပိ ကာလေ တထေဝါတိ။ ဟန္တာနာတိ ရာဇာနံ
 မာရေတွာ ဝတ္ထာဘရဏာနိဿ ဂဟေတွာ အထ နံ ပါဒေ ဂဟေတွာ ကမိတွာ
 ကေမန္တေ သာခါဟိ ပဋိစ္ဆာဒေမာတိ။

ဣတိ သော ဝေဂေန သက္ကံ နိက္ခမတိ၊ သက္ကံ ပတိကောလဗ္ဗဿ သန္တိကံ
 ဂစ္ဆတိ။ သော တဿ ဝစနံ သုတွာ နိက္ခမိတွာ ဩလောကေန္တော ရာဇဘာဝံ
 ဥတွာ ဘိတော ဂါထမာဟ—

၁၆၄။ “ကိန္နု၊ ဥမ္မတ္တရူပေါဝ၊ သတ္တိရုပ္ပ ပဘာသသိ။
 ဒုရာသဒါ ဟိ ရာဇာနော၊ အဂ္ဂိ ပဇ္ဇလိတော ယထာ”တိ။

အထ နံ သုဝေါ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

၁၆၅။ “အံထ တံ ပတိကောလဗ္ဗ၊ မတ္တော ထုလ္လာနိ ဂဇ္ဇသိ။
 မာတရိ မယှ နဂ္ဂါယ၊ ကိန္နု၊ တံ ဝိဇိရုစ္ဆသေ”တိ။

တတ္ထ အထ တွန္တိ နန တံ။ ●●တ္တာတိ စောရာနံ ဥဋ္ဌိဋ္ဌသုရံ လဘိတွာ
 တာယ မတ္တော ဟုတွာ ပုဗ္ဗေ မဟာဂဋ္ဌိတာနိ ဂဇ္ဇသိ။ ●●တရိတိ စောရဇေဋ္ဌ-
 ကဿ ဘရိယံ သန္တာယာဟ။ သာ ကိရ တဒါ သာခါဘင်္ဂံ နိဝါသေတွာ
 စရတိ။ ဝိဇိရုစ္ဆသေတိ မမ မာတရိ နဂ္ဂါယ ကိန္နု၊ တံ ဣဒါနိ စောရကမ္ပံ
 ဇိရုစ္ဆသိ၊ ကာတုံ န ဣစ္ဆသိတိ။

ရာဇာ ပဗုဇ္ဈိတွာ တဿ တေန သဒ္ဓိံ မနုဿဘာသာယ ကထေန္တဿ
 ဝစနံ သုတွာ “သပ္ပုဋိဘယံ ဣဒံ ဌာန”န္တိ သာရထိံ ဥဇ္ဇာပေန္တော ဂါထမာဟ—

၁၆၆။ “ဥဋ္ဌဟိ သမ္မ တရမာနော၊ ရထံ ယောဇေဟိ သာရထိ။
သကုဏော မေ န ရုစ္စတိ၊ အညံ ဂစ္ဆာမ အဿမ”န္တိ။

သောပိ သီဃံ ဥဋ္ဌဟိတွာ ရထံ ယောဇေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၆၇။ “ယုတ္တော ရထော မဟာရာဇ၊ ယုတ္တော စ ဗလဝါဟနော။
အဓိတိဋ္ဌ မဟာရာဇ၊ အညံ ဂစ္ဆာမ အဿမ”န္တိ။

တတ္ထ ဗလဝါဟနောတိ ဗလဝဝါဟနော၊ မဟာထာမအဿသမ္ပန္နောတိ
အတ္တော။ အဓိတိဋ္ဌာတိ အဘိရုဟ။

အဘိရုဋ္ဌမတ္တေယေဝ စ တသ္မိံ သိန္နဝါ ဝါတဝေဂေန ပက္ခန္တိံသု။
သတ္တိရမ္မော ရထံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ သံဝေဂပ္ပတ္တောံ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၆၈။ “ကော နှမေဝ ဂတာ သဗ္ဗေ၊ ယေ အသ္မိံ ပရိစာရကာ။
ဧသ ဂစ္ဆတိ ပဉ္စာလော၊ မုတ္တော တေသံ အဒဿနာ။

၁၆၉။ ကောဒဏ္ဍကာနိ ဂဏှထ၊ သတ္တိယော တောမရာနိ စ။
ဧသ ဂစ္ဆတိ ပဉ္စာလော၊ မာ ဝေါ မုပ္ဖိတ္ထ ဇီဝတ”န္တိ။

တတ္ထ ကော နှမေတိ ကုဟိံ နှ ဣမေ။ အသ္မိန္တိ ဣမသ္မိံ အဿမေ။
ပရိစာရကာတိ စောရာ။ အဒဿနာတိ ဧတေသံ စောရာနံ အဒဿနေန
မုတ္တော ဧသ ဂစ္ဆတိတိ၊ ဧတေသံ ဟတ္ထတော မုတ္တော ဟုတွာ ဧသ
အဒဿနံ ဂစ္ဆတိတိပိ အတ္တော။ ကောဒဏ္ဍကာနိတိ ခနုနိ။ ဇီဝတန္တိ တုမှာကံ
ဇီဝန္တာနံ မာ မုပ္ဖိတ္ထ၊ အာဝုဗေဟတ္တာ ဓာဝိတွာ ဂဏှထ နန္တိ။

ဧဝံ တဿ ပိရိတွာ အပရာပရံ ဓာဝန္တဿေဝ ရာဇာ ဣသိနံ အဿမံ
ပတ္တော။ တသ္မိံ ခဏေ ဣသယော ဖလာဖလတ္ထာယ ဂတာ။ ဧကော
ပုပ္ဖကသုဝေါဝ အဿမပဒေ ဌိဇဇာ ဟောတိ။ သော ရာဇာနံ ဒိသ္မာ
ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ ပဋိသန္တာရမကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
စတဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၁၇၀။ “အထာပရော ပဋိနန္တိတ္ထ၊ သုဝေါ လောဟိတတုဏ္ဏကော။
သ္မာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ဣဿရောသိ အနုပ္ပတ္တော၊ ယံ ဣတ္ထိ ပဝေဒယ။

သန္တိကေ။ အသတံ သော၊ သတံ အဟန္တိ သော အသာဓူနံ ဒုဿီလာနံ သန္တိကံ ဥပဂတော၊ အဟံ သာဓူနံ သီလဝန္တာနံ။ တေန ဓမ္မေန နော ဝိနာတိ မဟာရာဇ တံ သတ္တိဂုဗ္ဗံ စောရာ စောရဓမ္မေန စောရကိရိယာယ ဝိနေသုံ၊ မံ ဣသယော ဣသိဓမ္မေန ဣသိသီလာစာရေန၊ တဿွာ သောပိ တေန စောရဓမ္မေန နော ဝိနာ ဟောတိ၊ အဟမ္ပိ ဣသိဓမ္မေန နော ဝိနာ ဟောမိတိ။

ဣဒါနိ တံ ဓမ္မံ ဝိဘဇန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၇၈။ “တတ္ထ ဝဇော စ ဗန္ဓော စ၊ နိကတိ ဝဉ္ဇနာနိ စ။
အာလောပါ သာဟသာကာရာ၊ တာနိ သော တတ္ထ သိက္ခတိ။

၁၇၉။ ဣဓ သစ္စဉ္စ ဓမ္မော စ၊ အဟိံသာ သံယမော ဒမော။
အာသန္နဒကဒါယီနံ၊ အင်္ဂေ ဝဒ္ဓေါသ္မိ ဘာရဇော”တိ။

တတ္ထ နိကတိတိ ပတိရူပကေန ဝဉ္ဇနာ။ ဝဉ္ဇနာနိဟိ ဥဇုကဝဉ္ဇနာနေဝ။ အာလောပါတိ ဒိဝါ ဂါမဃာတာ။ သာဟသာကာရာတိ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ မရဏေန တဇ္ဇေတွာ သာဟသိကကမ္မကရဏာနိ။ သစ္စန္တိ သဘာဝေါ။ ဓမ္မောတိ သုစရိတဓမ္မော။ အဟိံသာတိ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဝေါ။ သံယမောတိ သီလသံယမော။ ဒမောတိ ဣန္ဒြိယဒမနံ။ အာသန္နဒကဒါယီနန္တိ အပ္ပာဂတာနံ အာသန္နဉ္စ ဥဒကဉ္စ ဒါနသီလာနံ။ ဘာရဇောတိ ၂ ရာဇာနံ အာလပတိ။

ဣဒါနိ ရညော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၈၀။ “ယံ ယံ ဟိ ရာဇ ဘဇတိ၊ သန္တံ ဝါ ယဒိ ဝါ အသံ။
သီလဝန္တံ ဝိသီလံ ဝါ၊ ဝသံ တဿေဝ ဂစ္ဆတိ။

၁၈၁။ ယာဒိသံ ကုရုတေ မိတ္တံ၊ ယာဒိသံ စူပသေဝတိ။
သောပိ တာဒိသကော ဟောတိ၊ သဟဝါသော ဟိ တာဒိသော။

၁၈၂။ သေဝမာနော သေဝမာနံ၊ သမ္ဗုဋ္ဌော သမ္ဗုဋ္ဌံ ပရံ။
သရော ဒိဒ္ဓေါ ကလာပံဝ၊ အလိတ္တံ မုပလိမ္ပတိ။
ဥပလေပဘယာ မိရော၊ နေဝ ပါပသခါ သိယာ။

၁၈၃။ ပူတိမန္တံ ကုသဂ္ဂေန၊ ယော နရော ဥပနယုတိ။
ကုသာပိ ပူတိ ဝါယန္တိ၊ ဧဝံ ဗာလူပသေဝနာ။

၁၈၅။ တသ္မာ ပတ္တပုဋ္ဌဿေဝ၊ ဥတွာ သမ္ဗာက'မတ္တနော။
အသန္တေ နောပသေဝေယျ၊ သန္တေ သေဝေယျ ပဏ္ဍိတော။
အသန္တော နိရယံ နေန္တိ၊ သန္တော ပါပေန္တိ သုဂ္ဂတိ"န္တိ။

ရာဇာ တဿ ဓမ္မကထာယ ပသီဒိ၊ ဣသိဂဏောပိ အာဂံတော။ ရာဇာ ဣသယော ဝန္တိတွာ “ဘန္တေ မံ အနုကမ္ပမာနာ မမ ဝသနဋ္ဌာနေ ဝသထာ”တိ ဝတွာ တေသံ ပဋိညံ ဂဟေတွံ နဂရံ ဂန္ဓာ သုဝါနံ အဘယံ အဒါသိ။ ဣသယောပိ တတ္ထ အဂမံသု။ ရာဇာ ဣသိဂဏံ ဥယျာနေ ဝသာပေန္တော ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌဟိတွာ သဂ္ဂပုရံ ပူရေသိ။ အထဿ ပုတ္တောပိ ဆတ္တံ ဥဿာ- ပေန္တော ဣသိဂဏံ ပဋိဇဉ်္ဇိယေဝါတိ တသ္မိံ ကုလပရိဝဇ္ဇေ သတ္တ ရာဇာနော ဣသိဂဏဿ ဒါနံ ပဝတ္တယိံသု။ မဟာသတ္တော အရညေ ဝသန္တောယေဝ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

၂-ကလျာဏမိတ္တသေဝီတိ (သျှာ)

၄-ပရိပါကဉ္စကဘာဝံ (သျှာ)၊ ပရိပါကဘာဝံ (က)၊ ဣတိဝုတ္တက-ဋ္ဌ ၂၃၀-မိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေပိ ဒေဝဒတ္တော ပါပေါ ပါပပရိဝါရောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ သတ္တိဂုဗ္ဗော ဒေဝဒတ္တော အဟောသိ၊ စောရာ ဒေဝဒတ္တပရိသာ၊ ရာဇာ အာနန္ဒော၊ ဣသိဂဏာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ပုပ္ဖကသုဝေါ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သတ္တိဂုဗ္ဗဇာတကဝဏ္ဏနာ သတ္တမာ။

ဂ-ဘလ္လာတိယဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၀၄)

ဘလ္လာတိယော နာမ အဟောသိ ရာဇာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော မလ္လိကံ ဒေဝံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တဿာ ကိရ ဧကဒိဝသံ ရညာ သဒ္ဓိံ သယနံ နိဿာယ ကလဟော အဟောသိ။ ရာဇာ ကုဠိတွာ နံ န ဩလောကေသိ။ သာ စိန္တေသိ “နန တထာဂတော ရညော မယိ ကုဒ္ဓ-ဘာဝံ န ဇာနာတိ”တိ။ သတ္တာ တံ ကာရဏံ ဥတွာ ပုနဒိဝသေ ဘိက္ခုသံဃ-ပရိဝုတော သာဝတ္ထိံ ဝိဇ္ဇာယ ပဝိသိတွာ ရညော ဂေဟဒ္ဓါရံ ဂတော။ ရာဇာ ပစ္စုဂ္ဂန္တော ပတ္တံ ဂဟေတွာ သတ္တာရံ ပါသာဒံ အာရောပေတွာ ပဋိပါဠိယာ ဘိက္ခုသံဃံ နိသီဒါပေတွာ ဒက္ခိဏောဒကံ ဒတွာ ပဏီတေနာဟာရေန ပရိဝိသိတွာ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ သတ္တာ “ကိံ န ခေါ မဟာရာဇ မလ္လိကာ န ပညာယတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အတ္တနော သုခမဒ-မတ္တတာယာ”တိ ဝုတ္တေ “နန မဟာရာဇ တံ ပုဗ္ဗေ ကိန္နရယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧကရတ္တိံ ကိန္နရိယာ ဝိနာ ဟုတွာ သတ္တ ဝဿသတာနိ ပရိဒေဝမာနော ဝိစရိ”တိ ဝတွာ တေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဘလ္လာတိယော နာမ ရာဇာ ရဇံ ကာရေန္တော “အင်္ဂါရပက္ကမိဂမံသံ ခါဒိဿာမိ”တိ ရဇံ အမစ္စာနံ နိယျာဒေတွာ သန္ဓုဒ္ဓ-ပဉ္စာဝုဓော သုသိက္ခိတကောလေယျကသုနခဂဏပရိဝုတော နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ အနဂင်္ဂံ ဂန္တော ဥပရိ အဘိရုဟိတုံ အသက္ကောန္တော ဧကံ ဂင်္ဂံ ဩတိဏ္ဏနဒိံ ဒိသွာ တဒနုသာရေန ဂစ္ဆန္တော မိဂသူကရာဒယော ဝဓိတွာ အင်္ဂါရပက္ကမံသံ ခါဒန္တော ဥစ္စဋ္ဌာနံ အဘိရုဟိ။ တတ္ထ ရမဏီယာ နဒိကော ပရိပုဏ္ဏကာလေ ထနပမာဏောဒကာ ဟုတွာ သန္တတိ၊ အညဒါ ဇက္ကာက-ပမာဏောဒကာ ဟောတိ။ တတ္ထ နာနပ္ပကာရကာ မစ္ဆကစ္ဆပါ ဝိစရန္တိ

ဥဒကမရိယန္တေ ရဇတပဋ္ဌဝဏ္ဏဝါလုကာ ဥဘောသု တီရေသု နာနာပုပ္ဖဗလ-
ဘရိတဝိနမိတာ ရုက္ခာ ပုပ္ဖဗလရသမတ္တေဟိ နာနာဝိဟင်္ဂမဘမရဂဏေဟိ
ဃဗ္ဗရိကိဏ္ဏာ ဝိဝိဓမိဂသံဃနိသေဝိတာ သီတစ္ဆာယာ။ ဧဝံ ရမဏီယာယ
ဟေမဝတနဒိယာ တီရေ ဒွေ ကိန္နရာ အညမညံ အာလိဂိတွာ ပရိစုဗ္ဗိတွာ
နာနပ္ပကာရေဟိ ပရိဒေဝန္တာ ရောဒန္တိ။

ရာဇာ တဿာ နဒိယာ တီရေန ဂန္ဓမာဒနံ အဘိရဟန္တာ တေ ကိန္နရေ
ဒိဿာ “ကိံ န ခေါ ဧတေ ဧဝံ ပရိဒေဝန္တိ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ နေ”တိ စိန္တေတွာ သုနခေ
ဩလောကေတွာ အစ္ဆရံ ပဟရိ။ သုသိက္ခိတကောလေယျကသုနခါ တာယ
သညာယ ဂုဗ္ဗံ ပဝိသိတွာ ဥရေန နိပဇ္ဇိံသု။ သော တေသံ ပဋိသလ္လိနဘာဝံ
ဥတွာ ဓနုကလာပဉ္စေဝ သေသာဝုဓာနိ စ ရုက္ခံ နိဿာယ ဌပေတွာ ပဒသဒ္ဓိ
အကရောန္တာ သဏိကံ တေသံ သန္တိကံ ဂန္တာ “ကိံကာရဏာ တုမှေ
ရောဒထာ”တိ ကိန္နရေ ပုစ္ဆိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တာ သတ္တာ တိဿော ဂါထာ
အဘာသိ—

၁၈၆။ “ဘလ္လာတိယော နာမ အဟောသိ ရာဇာ၊
ရဋ္ဌံ ပဟာယ မိဂဝံ အစာရိ သော။
အဂမာ ဂိရိဝရံ ဂန္ဓမာဒနံ၊
သုပုပ္ဖိတံ ကိဗ္ဗုရိသာနုစိဏ္ဏံ။

၁၈၇။ သာဠုရသံဃဉ္စ နိသေယေတွာ၊
ဧနံ ကလာပဉ္စ သော နိက္ခိပိတွာ။
ဥပါဂမိ ဝစနံ ဝတ္ထုကာမော၊
ယတ္ထဋ္ဌိတာ ကိဗ္ဗုရိသာ အဟေသု။

၁၈၈။ ဟိမစ္စယေ ဟေမဝတာယ တီရေ၊
ကိမိဓဋ္ဌိတာ မန္တယဝေါ အဘိဏ္ဍံ။
ပုစ္ဆာမိ ဝေါ မာနသဒေဟဝဏ္ဏေ၊
ကထံ ဝေါ ဇာနန္တိ မနုဿလောကေ”တိ။

တတ္ထ သာဠုရသံဃန္တိ သုနခဂဏံ။ ဟိမစ္စယေတိ စတုန္တံ ဟေမန္တ-
မာသာနံ အတိက္ကမေ။ ဟေမဝတာယာတိ ဣမိဿာ ဟေမဝတာယ နဒိယာ
တီရေ။

ရညော ဝစနံ သုတွာ ကိန္နရော တုဏှိ အဟောသိ၊ ကိန္နရီ ပန ရညာ သဒ္ဓိံ သလ္လပိ—

၁၈၉။ “မလ္လံ ဂိရိံ ပဏ္ဍရကံ တိကုဋံ၊
သီတောဒကာ အနုဝိစရာမ နဇ္ဇော။
မိဂါ မနုဿာဝ နိဘာသဝဏ္ဏာ၊
ဇာနန္တိ နော ကိဗ္ဗရိသာတိ လုဒ္ဒါ”တိ။

တတ္ထ မလ္လံ ဂိရိန္တိ သမ္ပ လုဒ္ဒက မယံ ဣမံ မလ္လဂိရိဉ္စ ပဏ္ဍရကဉ္စ တိကုဋဉ္စ ဣမာ စ နဇ္ဇော အနုဝိစရာမ။ “မာလာဂိရိ”န္တိပိ ပါဌော။ နိဘာသဝဏ္ဏာတိ နိဘာသမာနဝဏ္ဏာ၊ ဒိဿမာနသရိရာတိ အတ္ထော။

တတော ရာဇာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၁၉၀။ “သုကိစ္ဆရူပံ ပရိဒေဝယဌေါ၊
အာလိဂိတော စာသိ ပိယော ပိယာယ။
ပုစ္ဆာမိ ဝေါ မာနုသဒေဟဝဏ္ဏေ၊
ကိမိဓ ဝနေ ရောဒထ အပ္ပတိတာ။

၁၉၁။ သုကိစ္ဆရူပံ ပရိဒေဝယဌေါ၊
အာလိဂိတော စာသိ ပိယော ပိယာယ။
ပုစ္ဆာမိ ဝေါ မာနုသဒေဟဝဏ္ဏေ၊
ကိမိဓ ဝနေ ဝိလပထ အပ္ပတိတာ။

၁၉၂။ သုကိစ္ဆရူပံ ပရိဒေဝယဌေါ၊
အာလိဂိတော စာသိ ပိယော ပိယာယ။
ပုစ္ဆာမိ ဝေါ မာနုသဒေဟဝဏ္ဏေ၊
ကိမိဓ ဝနေ သောစထ အပ္ပတိတာ”တိ။

တတ္ထ သုကိစ္ဆရူပန္တိ သုဋ္ဌ၊ ဒုက္ခပ္ပတ္တာ ဝိယ ဟုတွာ။ အာလိဂိတော စာသိ ပိယော ပိယာယာတိ တယာ ပိယာယ တဝ ပိယော အာလိဂိတော စ အာသိ။ “အာလိဂိယော စာသိ”တိပိပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ ကိမိဓ ဝနေတိ ကိံကာရဏာ ဣဓ ဝနေ အန္တရန္တရာ အာလိဂိတွာ ပရိစုမ္ဘိတွာ ဝိယကထံ ကထေတွာ ပုန အပ္ပတိတာ ရောဒထာတိ။

တတော ပရာ ဥဘိန္ဒုမ္ပိ အာလာပသလ္လာပဂါထာ ဟောန္တိ—

၁၉၃။ “မယေ’ကရတ္တံ ဝိပုဝသိမှ လုဒ္ဓ၊
အကာမကာ အညမညံ သရန္တာ။
တမေကရတ္တံ အနုတပ္ပမာနာ၊
သောစာမ ‘သာ ရတ္တိ ပုနံ န ဟေဿတိ’။

၁၉၄။ ယမေကရတ္တံ အနုတပ္ပထေ’တံ၊
ဓနံ ဝ နဋ္ဌံ ပိတရံ ဝ ပေတံ။
ပုစ္ဆာမိ ဝေါ မာနုသဒေဟဝဏ္ဏေ၊
ကထံ ဝိနာ ဝါသ’မကပ္ပယိတ္ထ။

၁၉၅။ ယမိမံ နဒိ’ ပဿသိ သိဃသောတံ၊
နာနာဒုမစ္ဆာဒနံ သေလကူလံ။
တံ မေ ပိယော ဥတ္တရိ ဝဿကာလေ၊
မမဉ္ဇ မညံ အနုဗန္ဓတိတိ။

၁၉၆။ အဟဉ္ဇ အင်္ဂောလက’မောစိနာမိ၊
အတိမုတ္တကံ သတ္တလိယောထိကဉ္ဇ။
‘ပိယော စ မေ ဟေဟိတိ မာလဘာရိ၊
အဟဉ္ဇ နံ မာလိနိ အဇ္ဈုပေဿံ’။

၁၉၇။ အဟဉ္ဇိဒံ ကုရဝက’မောစိနာမိ၊
ဥဒ္ဓါလကာ ပါဠလိသိန္ဓုဝါရကာ။
‘ပိယော စ မေ ဟေဟိတိ မာလဘာရိ၊
အဟဉ္ဇ နံ မာလိနိ အဇ္ဈုပေဿံ’။

၁၉၈။ အဟဉ္ဇ သာလဿ သုပုပ္ဖိတဿ၊
ဩစေယျ ပုပ္ဖါနိ ကရောမိ မာလံ။
‘ပိယော စ မေ ဟေဟိတိ မာလဘာရိ၊
အဟဉ္ဇ နံ မာလိနိ အဇ္ဈုပေဿံ’။

၁၉၉။ အဟဉ္ဇ သာလဿ သုပုပ္ဖိတဿ၊
ဩစေယျ ပုပ္ဖါနိ ကရောမိ ဘာရံ။
ဣဒဉ္ဇ နော ဟေဟိတိ သန္တရတ္တံ၊
ယတ္ထဇ္ဇိမံ ဝိဟရိဿာမ ရတ္တိ’။

၂၀၀။ အဟဉ္ဇ ခေါ် အဂဋ္ဌုံ စန္ဒနဉ္စ၊
 သိလာယ ဝိသုဒ္ဓိ ပမတ္တရူပါ။
 ‘ဝိယော စ မေ ဟေဟိတိ ရောသိတင်္ဂါ၊
 အဟဉ္ဇ နံ ရောသိတာ အဇ္ဈုပေဿံ’။

၂၀၁။ အထာဂမာ သလိလံ သိဃသောတံ၊
 နဒိ သာလေ သလဋ္ဌေ ကဏ္ဍိကာရေ။
 အာပူရထ တေန မုဟုတ္တကေန၊
 သာယံ နဒိ အာသိ မယာ သုဒုတ္တရာ။

၂၀၂။ ဥဘောသု တီရေသု မယံ တဒါ ဌိတာ၊
 သမ္ပဿန္တာ ဥဘယော အညမညံ။
 သကိမ္ဘိ ရောဒါမ သကိံ ဟသာမ၊
 ကိစ္ဆေန နော အာဂမာ သံဝရိ သာ။

၂၀၃။ ပါတောဝ ခေါ ဥဂ္ဂတေ သူရိယမ္ဘိ၊
 စတုက္ကံ နဒိံ ဥတ္တရိယာန လုဒ္ဓ။
 အာလိင်္ဂိယာ အညမညံ မယံ ဥဘော၊
 သကိမ္ဘိ ရောဒါမ သကိံ ဟသာမ။

၂၀၄။ တိဟူနကံ သတ္တ သတာနိ လုဒ္ဓ၊
 ယမိဓ မယံ ဝိပ္ပဝသိမှ ပုဗ္ဗေ။
 ဝဿေ’ကိ’မံ ဇီဝိတံ ဘူမိပါလ၊
 ကော နိ’ဓ ကန္တာယ ဝိနာ ဝဿေယျ။

၂၀၅။ အာယုဉ္စ ဝေါ ကိဝတကော န သမ္ပ၊
 သစေဝိ ဇာနာထ ဝဒေထ အာယံ။
 အနုဿဝါ ပုဗ္ဗတော အာဂမာ ဝါ၊
 အက္ခာထ မေတံ အဝိကမ္ပမာနာ။

၂၀၆။ အာယုဉ္စ နော ဝဿသဟဿံ လုဒ္ဓ၊
 န စန္ဒရာ ပါပကော အတ္ထိ ရောဂေါ။
 အပ္ပဉ္စ ဒုက္ခံ သုခမေဝ ဘိယျော၊
 အဝိတရာဂါ ဝိဇဟာမ ဇီဝိတ”န္တိ။

တတ္ထ မယေ'ကရတ္တန္တိ မယံ ကေရတ္တံ။ ဝိပ္ပဝံသိမှာတိ ဝိပ္ပယုတ္တာ ဟုတွာ
 ဝသိမှ။ အနုတပ္ပမာနာတိ “အနိစ္စမာနာနံ နော ကေရတ္တော အတိတော”တိ တံ
 ကေရတ္တံ အနုစိန္တယမာနာ။ ပုနံ နံ ဟေဿတိတိ ပုန န ဘဝိဿတိ နာဂမိဿ-
 တိတိ သောစာမ။ ဓနံ ဝ နန္တံ ဝိတရံ ဝ ပေတန္တိ ဓနံ ဝါ နဉ္စ ဝိတရံ ဝါ မာတရံ
 ဝါပေတံ ကာလကတံ ကိံ န ခေါ တုမှေ စိန္တယမာနာ ကေန ကာရဏေနတံ
 ကေရတ္တံ ဝိနာ ဝါသံ အကပ္ပယိတ္ထ၊ ဣဒံ မေ အာစိက္ခထာတိ ပုစ္ဆတိ။ ယမိမန္တိ
 ယံ ဣမံ။ သေလက္ခလန္တိ ခြိန္တံ သေလာနံ အန္တရေ သန္တမာနံ။ ဝဿကာလေတိ
 ကေဿ မေဃဿ ဥဋ္ဌာယ ဝဿနကာလေ။ အမှာကဉ္စိ ဣမသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ
 ရတိဝသေန စရန္တာနံ ဧကော မေသော ဥဋ္ဌဟိ၊ အထ မေ ပိယသာမိကော
 ကိန္တရောမံ “ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆတိ”တိ မညမာနော ဧတံ နဒိံ ဥတ္တရိတိ အာဟ။

အဟဉ္ဇာတိ အဟံ ပနေတဿ ပရတိရံ ဂတဘာဝံ အဇာနန္တိ သုပုပ္ဖိတာနိ
 အင်္ဂေခလကာဒိနိ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနာမိ။ တတ္ထ သတ္တလိယောထိကဉ္ဇာတိ ကုန္ဒာလ-
 ပုပ္ဖဉ္စ သုဝဏ္ဏယောထိကဉ္ဇာဩစိနန္တိ ပန “ပိယော စ မေ မာလဘာရိ ဘဝိဿတိ၊
 အဟဉ္ဇ နံ မာလိနိ ဟုတွာ အဇ္ဈုပေဿ”န္တိ ဣမိနာ ကာရဏေန ဩစိနာမိ။
 ဥဒ္ဓါလကာ ပါဠိလိသိန္တု၊ ဝါရကာတိ တေပိ မယာ ဩစိတာယေဝါတိ ဝဒတိ။
 ဩဓေယျာတိ ဩစိနိတွာ။ အဂ္ဂု၊ စန္ဒနဉ္ဇာတိ ကာဠာဂဠုရတ္တစန္ဒနဉ္ဇ။
 ရောသိတင်္ဂါတိ ဝိလိတ္တသရိရော။ ရောသိတာတိ ဝိလိတ္တာ ဟုတွာ။ အဇ္ဈု-
 ပေဿန္တိ သယနေ ဥပဂမိဿာမိ။ နဒံ သာလေ သလဋ္ဌေ ကဏ္ဍိကာရေတိ ဧတာနိ
 မယာ ဩစိနိတွာ တိရေဌပိတာနိ ပုပ္ဖါနိ နဒန္တံ ဟရန္တံ။ သုဒုတ္တရာတိ တဿာ ဟိ
 ဩရိမတိရေ ဌိတကာလေယေဝ နဒိယာ ဥဒကံ အာဂတံ၊ တင်္ဂဏညေဝ
 သူရိယော အတ္တင်္ဂတော၊ ဝိဇ္ဇုလတာ နိစ္ဆရန္တိ၊ ကိန္တရာ နာမ ဥဒကဘိရုကာ
 ဟောန္တိ၊ ဣတိ သာ ဩတရိတုံ န ဝိသဟိ။ တေနာဟ “သာ'ယံ နဒိ အာသိ
 မယာ သုဒုတ္တရာ”တိ။

သမ္ပဿန္တာတိ ဝိဇ္ဇုလတာနိစ္ဆရဏကာလေ ပဿန္တာ။ ရောဒါမာတိ
 အန္တကာရကာလေ အပဿန္တာ ရောဒါမ၊ ဝိဇ္ဇုလတာနိစ္ဆရဏကာလေ
 ပဿန္တာ ဟသာမ။ သံဝရိတိ ရတ္တိ။ စတုတ္တန္တိ တုစ္ဆံ။ ဥတ္တရိယာနာတိ
 ဥတ္တရိတွာ။ တိဟူ'နကန္တိ တိဟိ ဦနာနိ သတ္တ ဝဿသတာနိ။ ယမိမ မယန္တိ ယံ
 ကာလံ ဣမ မယံ ဝိပ္ပဝသိမှ၊ သော ဣတော တိဟိ ဦနကာနိ သတ္တ ဝဿ-
 သတာနိ ဟောန္တိတိ ဝဒတိ။ ဝဿေ'ကိ'မန္တိ ဝဿံ ဧကံ ဣမံ၊ တုမှာကံ ကေမေဝ
 ဝဿသတံ ဣမံ ဇိဝိတန္တိ ဝဒတိ။ ကော နိ'ဓာတိ ဧဝံ ပရိတ္တကေ ဇိဝိတေ

ကော နု ဣမ ကန္တာယ ဝိနာ ဘဝေယျံ၊ အယုတ္တံ တဝ ပိယဘရိယာယ ဝိနာ ဘဝိတုန္တိ ဒီပေတိ။

ကိဝတကော နုတိ ရာဇာ ကိန္နရိယာ ဝစနံ သုတွာ “ဣမေသံ အာယုပ္ပမာဏံ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ “တုမှာကံ ကိတ္တဇကော အာယု”တိ ပုစ္ဆတိ။ အနုဿဝါတိ သစေ ဝေါကဿစိ ဝဒန္တဿ ဝါသုတံ၊ မာတာပိတုနံ ဝါ ဝုဗ္ဗာနံ မဟလ္လကာနံ သန္တိကာ အာဂမော အတ္ထိ၊ အထ မေ တတော အနုဿဝါ ဝုဗ္ဗတော အာဂမာ ဝါ ဧတံ အဝိကမ္ပမာနာ အက္ခာယ။ န စန္ဒရာတိ အမှာကံ ဝဿသဟဿံ အာယု၊ အန္တရာ စ နော ပါပကော ဇီဝိတန္တရာယကရော ရောဂေါပိ နတ္ထိ။ အဝိတရာဂါတိ အညမညံ အဝိဂတပေမာဝ ဟုတွာ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “ဣမေ ဟိ နာမ တိရစ္ဆာနဂတာ ဟုတွာ ဧကရတ္ထိံ ဝိပ္ပယောဂေန သတ္တ ဝဿသတာနိ ရောဒန္တာ ဝိစရန္တိ၊ အဟံ ပန တိယောဇန-သတိကေ ရဇ္ဇေ မဟာသမ္ပတ္တိံ ပဟာယ အရညေ ဝိစရာမိ၊ အဟော အကိဇ္ဇ-ကာရိမိ”တိ တတောဝ နိဝတ္တော ဗာရာဏသိံ ဂန္တာ “ကိံ တေ မဟာရာဇ ဟိမဝန္တေ အစ္ဆရိယံ ဒိဋ္ဌ”န္တိ အမစ္စေဟိ ပုဋ္ဌော သဗ္ဗံ အာရောစေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ဒါနာနိ ဒဒန္တော ဘောဂေ ဘုဉ္ဇိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ—

၂၀၇။ “ဣဒဉ္စ သုတွာန အမာနုသာနံ၊
ဘလ္လာတိယော ဣတ္တရံ ဇီဝိတန္တိ။
နိဝတ္ထထ န မိဂဝံ အစရိ၊
အဒါသ် ဒါနာနိ အဘုဉ္ဇိ ဘောဂေ”တိ—

ဣမံ ဂါထံ ဝတွာ ပုန ဩဝဒန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၂၀၈။ “ဣဒဉ္စ သုတွာန အမာနုသာနံ၊
သမ္မောဒထ မာ ကလဟံ အကတ္ထ။
မာ ဝေါ တပီ အတ္တကမ္မာပရာဓော၊
ယထာပိ တေ ကိဗ္ဗုရိသေကရတ္ထိ။

၂၀၉။ ဣဒဉ္စ သုတွာန အမာနုသာနံ၊
သမ္မောဒထ မာ ဝိဝါဒံ အကတ္ထ။
မာ ဝေါ တပီ အတ္တကမ္မာပရာဓော၊
ယထာပိ တေ ကိဗ္ဗုရိသေကရတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ အမာနုဿာနန္တိ ကိန္တရာနံ။ အတ္တကမ္မာပရာဇောတိ အတ္တနော ကမ္မ-
ဒေါသော။ ကိဗ္ဗုရိသေကရတ္တန္တိ ယထာ တေ ကိဗ္ဗုရိသေ ကေရတ္တိံ ကတော
အတ္တနော ကမ္မဒေါသော တပိ၊ တထာ တုမှေပိ မာ တပိတိ အတ္ထော။

မလ္လိကာ ဒေဝီ တထာဂဘဿ ဓမ္မဒေသနံ သုဘွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ အဗ္ဗလိံ
ပဂ္ဂယု ဒသဗလဿ ထုတိံ ကရောန္တိ ဩသာနဂါထမာဟ—

၂၁၀။ “ဝိဝိဓံ အဓိမနာ သုဏောမဟံ၊
ဝစနပထံ တဝ အတ္ထသံဟိတံ။
မုဉ္ဇံ ဂိရံ နုဒသေဝ မေ ဒရံ၊
သမဏ သုခါဝဟ ဇီဝ မေ စိရ”န္တိ။

တတ္ထ ဝိဝိဓံ အဓိမနာ သုဏောမဟန္တိ ဘန္တေ တုမှေဟိ ဝိဝိဓေဟိ နာနာကာရ-
ဏေဟိ အလင်္ကရိတွာ ဒေသိတံ ဓမ္မဒေသနံ အဟံ အဓိမနာ ပသန္တစိတ္တာ ဟုတွာ
သုဏောမိ။ ဝစနပထန္တိ တံ တုမှေဟိ ဝုတ္တံ ဝိဝိဓဝစနံ။ မုဉ္ဇံ ဂိရံ နုဒသေဝ
မေ ဒရန္တိ ကဏ္ဍသုခံ မဓရံ ဂိရံ မုဉ္ဇန္တော မမ ဟဒယေ သောကဒရထံ နုဒသိ-
ယေဝ ဟရသိယေဝ။ သမဏ သုခါဝဟ ဇီဝ မေ စိရန္တိ ဘန္တေ ဗုဒ္ဓသမဏ
ဒိဗ္ဗမာနုသလောကိယံလောကုတ္တရသုခါဝဟ မမ သာမိ ဓမ္မရာဇ စိရံ ဇီဝိတိ။

ကောသလရာဇော တတော ပဋ္ဌာယ တာယ သဒ္ဓိံ သမဂ္ဂဝါသံ ဝသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ
ကိန္တရော ကောသလရာဇော အဟောသိ၊ ကိန္တရိ မလ္လိကာ ဒေဝီ၊ ဘလ္လာတိယရာဇော
အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ဘလ္လာတိယဇာတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ။

၉-သောမနဿဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၀၅)

ကော. တံ ဟိံသတိ ဟေဋ္ဌေတီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော
ဒေဝဒတ္တဿ ဝဓာယ ပရိသက္ကနံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တဒါ ဟိ သတ္တာ “န
ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပေသ မမ ဝဓာယ ပရိသက္ကိယေဝါ”တိ ဝတွာ
အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ကုရုရဋ္ဌေ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရေ ရေဏှ နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ
 ကာရေသိ။ တဒါ မဟာရက္ခိတော နာမ တာပသော ပဉ္စသတတာပသ-
 ပရိဝါရော ဟိမဝန္တေ စိရံ ဝသိတွာ လောဏမ္ဘိလသေဝနတ္ထာယ စာရိကံ
 စရန္တော ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရံ ပတွာ ရာဇယျာနေ ဝသိတွာ သပရိသော ပိဏ္ဍာယ
 စရန္တော ရာဇဒွါရံ ပါပုဏိ။ ရာဇာ ဣသိဂဏံ ဒိသွာ ဣရိယာပထေ ပသန္တော
 အလင်္ကတမဟာတလေ နိသီဒါပေတွာ ပဏိတေနာဟာရေန ပရိဝိသိတွာ
 “ဘန္တေ ဣမံ ဝဿာရတ္တံ မမ ဥယျာနေယေဝ ဝသထာ”တိ ဝတွာ တေဟိ
 သဒ္ဓိံ ဥယျာနံ ဂန္တာ ဝသနဋ္ဌာနာနိ ကာရေတွာ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ ဒတွာ
 ဝဋ္ဋိတွာ နိက္ခမိ။ တတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗေပိ တေ ရာဇနိဝေသနေ ဘုဉ္ဇန္တိ။
 ရာဇာ ပန အပုတ္တကော ပုတ္တံ ပတ္တေတိ၊ ပုတ္တာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဝဿာရတ္တစွယေန
 မဟာရက္ခိတော “ဣဒါနိ ဟိမဝန္တော ရမဏီယော၊ တဇ္ဇေဝ ဂမိဿာမာ”တိ
 ရာဇာနံ အာပုစ္ဆိတွာ ရညာ ကတသက္ကာရသမ္ပာနော နိက္ခမိတွာ အန္တရာမဂ္ဂေ
 မဇ္ဈနိကသမယေ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္ဘ ဧကဿ သန္တန္တာယဿ ရုက္ခဿ ဟေဋ္ဌာ
 တရုဏတိဏပိဋ္ဌေ သပရိဝါရော နိသီဒိ။

တာပသာ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “ရာဇဂေဟေ ဝံသာနုရက္ခိတော ပုတ္တော
 နတ္ထိ၊ သာဓု ဝတဿ သစေ ရာဇာ ပုတ္တံ လဘေယျ၊ ပဝေဏိ ဃဋီယေထာ”တိ။
 မဟာရက္ခိတော တေသံ ကထံ သုတွာ “ဘဝိဿတိ န ခေါ ရညော ပုတ္တော၊
 ဥဒါဟု နော”တိ ဥပဓာရေန္တော “ဘဝိဿတိ”တိ ဥတွာ ဧဝမာဟ “မာ
 ဘောန္တော စိန္တယိတ္ထ၊ အဇ္ဇ ပစ္စုသကာလေ ဧကော ဒေဝပုတ္တော စဝိတွာ
 ရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏိဿတိ”တိ။ တံ သုတွာ ဧကော
 ကုဋ္ဌဇဋိလော “ဣဒါနိ ရာဇကုလူပကော ဘဝိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ တာပသာနံ
 ဂမနကာလေ ဂိလာနာလယံ ကတွာ နိပဇ္ဇိတွာ “ဧဟိ ဂန္တာမာ”တိ ပုတ္တော
 “န သုက္ကောမိ”တိ အာဟ။ မဟာရက္ခိတော တဿ နိပန္နကာရဏံ ဥတွာ “ယဒါ
 သုက္ကောသိ၊ တဒါ အာဂစ္ဆေယျာသိ”တိ ဝတွာ ဣသိဂဏံ အံဒါယ ဟိမဝန္တ-
 မေဝ ဂတော။ ကုဟကောပိ နိဝတ္တိတွာ ဝေဂေနာဂန္တာ ရာဇဒွါရေ ဌတွာ
 “မဟာရက္ခိတဿ ဥပဋ္ဌာကတာပသော အာဂတော”တိ ရညော အာရော-
 စာပေတွာ ရညာ ဝေဂေန ပုတ္တောသာပိတော ပါသာဒံ အဘိရုယ
 ပညတ္တာသနေ နိသီဒိ။ ရာဇာ ကုဟကံ တာပသံ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ
 နိသိန္တော ဣသိနံ အာရောဂုံ ပုစ္ဆိတွာ “ဘန္တေ အတိဒိပ္ပံ နိဝတ္တိတ္ထ၊ ဝေဂေန
 ကေနတ္ထေနာဂတတ္ထာ”တိ အာဟ။ အာမ မဟာရာဇ ဣသိဂဏော သုခနိသိန္တော
 “သာဓု ဝတဿ၊ သစေ ရညော ပဝေဏိပါလကော ပုတ္တော ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ

ကထံ သမုဋ္ဌာပေသိ၊ အဟံ ကထံ သုတွာ “ဘဝိဿတိ န ခေါ ရညော ပုတ္တော၊ ဥဒါဟု နော”တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဩလောကေန္တော “မဟိဒ္ဓိကော ဒေဝပုတ္တော စရိတွာ အဂ္ဂမဟေသိယာ သုဓမ္မာယ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ”တိ ဒိသွာ “အဇာနန္တာ ဂပ္ပံ နာသေယျ၊ အာစိက္ခိဿာမိ နေသ”န္တိ တုမှာကံ ကထနတ္ထာယ အာဂတော၊ ကထိတံ တေ မယာ၊ ဂစ္ဆာမဟံ မဟာရာဇာတိ။ ရာဇာ “ဘန္တေန သက္ကာ ဂန္တု”န္တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ပသန္တစိတ္တော ကုဟကတာပသံ ဥယျာနံ နေတွာ ဝသနဋ္ဌာနံ သံဝိဒဟိတွာ အဒါသိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ ရာဇကုလေ ဘုဇ္ဇန္တော ဝသတိ၊ “ဒိဗ္ဗစက္ခုကော”တွေဝဿ နာမံ အဟောသိ။

တဒါ ဗောဓိသတ္တော တာဝတိံသဘဝနာ စရိတွာ တတ္ထ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ ဇာတဿ စဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ “သောမနဿကုမာရော”တွေဝ နာမံ ကရိံသု။ သော ကုမာရပရိဟာရေန ဝဇုတိ။ ကုဟကတာပသောပိ ဥယျာနဿ ဧကေသိံ ပဿေ နာနပ္ပကာရံ သူပေယျသာကဉ္စ ဝလ္လိဗလာနိ စ ရောပေတွာ ပဏှိကာနံ ဟတ္ထေ ဝိက္ခိဏန္တော ဓနံ သဏ္ဌာပေသိ။ ဗောဓိသတ္တဿ သတ္တဝဿိကာကာလေ ရညော ပစ္စန္တော ကုပ္ပိ။ သော “ဒိဗ္ဗစက္ခုတာပသံ မာ ပမဇ္ဇိ”တိ ကုမာရံ ပဋိစ္ဆာပေတွာ “ပစ္စန္တံ ဝုပသမေဿာမိ”တိ ဂတော။ အထေကဒိဝသံ ကုမာရော “ဇဋ္ဌိလံ ပဿိဿာမိ”တိ ဥယျာနံ ဂန္တော ကုဋ္ဌဇဋ္ဌိလံ ဧကံ ဂဏှိကာကာသာဝံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဒွေ ဥဒကဃဋ္ဌေ ဂဟေတွာ သာကဝတ္ထုသိံ ဥဒကံ အာသိဉ္စန္တံ ဒိသွာ “အယံ ကုဋ္ဌဇဋ္ဌိလော အတ္တနော သမဏဓမ္မံ အကတွာ ပဏှိကာကမ္ပံ ကရောတိ”တိ ဥတွာ “ကိံ ကရောသိ ပဏှိကာဂဟပတိကာ”တိ တံ လဇ္ဇာပေတွာ အဝန္တိတွာဝ နိက္ခမိ။ ကုဋ္ဌဇဋ္ဌိလော “အယံ ဣဒါနေဝ ဧဝရူပေါ ပစ္စာမိတ္တော၊ ကော ဇာနာတိ ကိံ ကရိဿတိ၊ ဣဒါနေဝ နံ နာသေတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ စိန္တေတွာ ရညော အာဂမနကာလေ ပါသာဏဖလကံ ဧကမန္တံ ခိပိတွာ ပါနိယဃဋ္ဌံ ဘိန္တိတွာ ပဏှာသာလာယ တိဏာနိ ဝိကိရိတွာ သရိရံ တေလေန မက္ခေတွာ ပဏှာသာလံ ပဝိသိတွာ သသိသံ ပါရုပိတွာ မဟာဒုက္ခပ္ပတ္တော ဝိယ မဇ္ဇေ နိပဇ္ဇိ။ ရာဇာ အာဂန္တော နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ နိဝေသနံ အပဝိသိတွာဝ “မမ သာမိကံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကံ ပဿိဿာမိ”တိ ပဏှာသာလဒွါရံ ဂန္တော တံ ဝိပ္ပကာရံ ဒိသွာ “ကိံ န ခေါ ဧတ”န္တိ အန္တော ပဝိသိတွာ တံ နိပန္နကံ ဒိသွာ ပါဒေ ပရိမဇ္ဇန္တော ပဋ္ဌမံ ဂါထမာဟ—

၂၁၁။ “ကော တံ ဟိံသတိ ဟေဋ္ဌေတိ၊
 ကိံ ဒုမ္မနော သောစသိ အပ္ပတိတော။
 ကဿဇ္ဇ မာတာပိတရော ရဒန္တ၊
 ကုဇ္ဇ သေတု နိဟတော ပထဗျာ”တိ။

တတ္ထ ဟိံသတိတိ၊ ပဟရတိ။ ဧဟဋ္ဌေတိတိ အက္ခောသတိ။ ကုဇ္ဇ သေတုတိ
 ကော အဇ္ဇ သယတု။

တံ သုတွာ ကုဋ္ဌဇဋ္ဌိလော နိတ္ထုနန္တော ဥဋ္ဌာယ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၂၁၂။ “တုဋ္ဌောသ္မိ ဒေဝ တဝ ဒဿနေန၊
 စိရဿံ ပဿာမိ တံ ဘူမိပါလ။
 အဟိံသကော ရေဏုမနုပ္ပဝိဿ၊
 ပုတ္တေန တေ ဟေဋ္ဌယိတောသ္မိ ဒေဝါ”တိ။

ဣတော ပရာ ဥတ္တာနသမ္ပန္နဂါထာ ပါဠိနယေနဝ ဝေဒိတဗျာ—

၂၁၃။ “အာယန္တ၊ ဒေါဝါရိကာ ခဂ္ဂဗန္ဓာ၊
 ကာသာဝိယာ ယန္တ၊ အန္တေပုရန္တံ။
 ဟန္တာန တံ သောမနဿံ ကုမာရံ၊
 ဆေတွာန သီသံ ဝရမာဟရန္တံ။

၂၁၄။ ပေသိတာ ရာဇိနော ဒူတာ၊ ကုမာရံ တေဒဗြုဝံ။
 ဣဿရေန ဝိတိက္ခောသိ၊ ဝဓံ ပတ္တောသိ ခတ္တိယ။

၂၁၅။ သ ရာဇပုတ္တော ပရိဒေဝယန္တော၊
 ဒသင်္ဂလိံ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ။
 အဟမ္ဘိ ဣစ္ဆာမိ ဇနိန္ဒ ဒဋ္ဌ၊
 ဇိဝံ မံ နေတွာ ပဋိဒဿယေထ။

၂၁၆။ တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ရညော ပုတ္တံ အဒဿယံ။
 ပုတ္တော စ ပိတရံ ဒိသ္မာ၊ ဒူရတောဝဇ္ဈဘာသထ။

၂၁၇။ အာဂစ္ဆိံ ဒေါဝါရိကာ ခဂ္ဂဗန္ဓာ၊
 ကာသာဝိယာ ဟန္တ၊ မမံ ဇနိန္ဒ။
 အက္ခာဟိ မေ ပုစ္ဆိတော တေမတ္ထံ၊
 အပရာဓော ကော နိ'ဓ မမ'ဇ္ဇ အတ္ထိ'တိ။

တတ္ထ အဟိံသကောတိ အဟံ ကဿင်္ဂိ အဟိံသကော သီလာစာရသမ္ပန္နော။
 ရေဏုမနုပ္ပဝိဿာတိ မဟာရာဇ ရေဏု အဟံ တဝ ပုတ္တေန မဟာပရိဝါရေန
 အနုပဝိသိတွာ “အရေ ကုဋ္ဌတာပသ ကဿာ တံ ဣဓ ဝသသိ”တိ ဝတွာ
 ပါသာဏဖလကံ ခိပိတွာ သဋ္ဌံ ဘိန္ဒိတွာ ဟတ္ထေဟိ စ ပါဒေဟိ စ
 ကောဇ္ဇေန ဝိဟေဌိတောသ္မိတိ ဧဝံ သော အဘူတမေဝ ဘူတံ ဝိယ
 ကတွာ ရာဇာနံ သဒ္ဓဟာပေသိ။ အာယန္တိတိ ဂစ္ဆန္တိ။ “မမ သာမိမိ
 ဝိပ္ပုဋ္ဌိပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ မယိပိ သော န လဇ္ဇိဿတိ”တိ ကုဇ္ဈိတွာ တဿ
 ဝဓိ အာဏာပေန္တော ဧဝမာဟ။ ကာသာဝိယာတိ စောရဃာတကာ။ တေပိ
 ဖရသုဟတ္တာ အတ္တနော ဝိဓာနေန ဂစ္ဆန္တိတိ ဝဒတိ။ ဧရန္တိ ဝရံ သီသံ
 ဥတ္တမသီသံ ဆိန္ဒိတွာ အာဟရန္တိ။

ရာဇိနောတိ ဘိက္ခဝေ ရညော သန္တိကာ ဒုတာ ရညာ ပေသိတာ ဧဝဂေန
 ဂန္ဓာ မာတရာ အလင်္ကရိတွာ အတ္တနော အင်္ဂေ နိသိဒါပိတံ ကုမာရံ ပရိ-
 ဝါရေတွာ တေဒဝေါစုံ။ ဣဿရေနာတိ ရညာ။ ဝိတိက္ခောသိတိ ပရိစ္စတ္တောသိ။
 သ ရာဇပုတ္တောတိ ဘိက္ခဝေ တေသံ ဝစနံ သုတွာ မရဏဘယတဇ္ဇိတော မာတု
 အင်္ဂတော ဥဋ္ဌာယ သော ရာဇပုတ္တော။ ပဋိဒဿယေတာတိ ဒဿေထ။
 တဿာတိ ဘိက္ခဝေ တေ ဒုတာ ကုမာရဿ တံ ဝစနံ သုတွာ မာရေတုံ
 အဝိသဟန္တာ ဂေါဏံ ဝိယ နံ ရဇ္ဇုယာ ပရိကမုန္တာ နေတွာ ရညော ဒဿယံ။
 ကုမာရေ ပန နိယမာနေ ဒါသိဂဏပရိဝုတာ သဒ္ဓိံ ဩရောဓေဟိ သုဓမ္မာပိ
 ဒေဝိ နာဂရာပိ “မယံ နိရပရာဓံ ကုမာရံ မာရေတုံ န ဒဿာမာ”တိ တေန
 သဒ္ဓိံယေဝ အဂမံသု။ အာဂစ္ဆိန္တိ တုမှာကံ အာဏာယ မမ သန္တိကံ
 အာဂမိံသု။ ဟန္တိ မမန္တိ မံ မာရေတုံ။ ကော နိ'ဓာတိ ကော န ဣဓ မမ
 အပရာဓော၊ ယေန မံ တံ မာရေသိတိ ပုစ္ဆိ။

ရာဇာ “ဘဝဂ္ဂံ အတိနိစံ၊ တဝ ဒေါသော အတိမဟန္တော”တိ တဿ
 ဒေါသံ ကတေန္တော ဂါထမာဟ—

၂၁၈။ “သယံ စ ပါတော ဥဒကံ သဇာတိ၊
 အဂ္ဂိံ သဒါ ပါရိစရတ’ပွမတ္တော။
 တံ တာဒိသံ သံယတံ မြဟ္မစာရိံ၊
 ကသ္မာ တုဝံ မြုသိ ဂဟပတိ”တိ။

တတ္ထ ဥဒကံ သဇာတိတိ ဥဒကောရောဟဏကမ္ပံ ကရေတိ။ တံ တာဒိသန္တိ
 တံ တထာရူပံ မမ သာမိံ ဒိဗ္ဗစက္ခုတာပသံ ကသ္မာ တံ ဂဟပတိဝါဒေန
 သမုဒါစရသီတိ ဝဒတိ။

တတော ကုမာရော “ဒေဝ မယံ ဂဟပတိညေဝ ‘ဂဟပတိ’တိ ဝဒန္တဿ
 ကော ဒေါသော”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၂၁၉။ “တာလာ စ မူလာ စ ဖလာ စ ဒေဝ၊
 ပရိဂ္ဂဟာ ဝိဝိဓာ သန္တိ’မဿ။
 တေ ရက္ခတိ ဂေါပယတ’ပွမတ္တော၊
 တသ္မာ အဟံ မြုမိ ဂဟပတိ”တိ။

တတ္ထ မူလာတိ မူလကာဒိမူလာနိ။ ဖလာတိ နာနာဝိဓာနိ ဝလ္လိဖလာနိ။
 တေ ရက္ခတိ ဂေါပယတ’ပွမတ္တောတိ တေ ဒေဝ တဝ ကုလူပကတာပသော
 ပဏ္ဍိကကမ္ပံ ကရောန္တော နိသီဒိတွာ ရက္ခတိ၊ ဝတိံ ကတွာ ဂေါပယတိ အပ္ပ-
 မတ္တော၊ တေန ကာရဏေန သော တဝ မြာဟ္မဏော ဂဟပတိ နာမ ဟောတိ။

ဇုတိ နံ အဟဗ္ဗိ “ဂဟပတိ”တိ ကထေသိ။ သစေ န သဒ္ဓဟသိ၊ စတူသု
 ဒ္ဓါရေသု ပဏ္ဍိကေ ပုစ္ဆာပေတိ။ ရာဇာ ပုစ္ဆာပေသိ။ တေ “အာမ မယံ
 ဇုမဿ ဟတ္ထတော ပဏ္ဍု ဖလာဖလာနိ စ ကိဏာမာ”တိ အာဟံသု။
 ပဏ္ဍဝတ္ထုမိ ဥပဓာရာပေတွာ ပစ္စက္ခမကာသိ။ ပဏ္ဍသာလမ္ပိဿ ပဝိသိတွာ
 ကုမာရဿ ပုရိသာ ပဏ္ဍဝိက္ကယလဒ္ဓံ ကဟာပဏမာသကဘဏ္ဍိကံ နိဟရိတွာ
 ရညော ဒသေသုံ။ ရာဇာ မဟာသတ္တဿ နိဒ္ဒေါသဘာဝံ ဥတွာ ဂါထမာဟ—

၂၂၀။ “သစ္စံ ခေါ ဇေတံ ဝဒသိ ကုမာရ၊
 ပရိဂ္ဂဟာ ဝိဝိဓာ သန္တိ’မဿ။
 တေ ရက္ခတိ ဂေါပယတ’ပွမတ္တော၊
 သ မြာဟ္မဏော ဂဟပတိ တေန ဟောတိ”တိ။

တတော မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “ဧဝရူပဿ ဗာလဿ ရညော သန္တိကေ
 ဝါသတော ဟိမဝန္တံ ပဝိသိပွာ ပဗ္ဗဇိတုံ ဝရံ၊ ပရိသမဇ္ဈေယေဝဿ ဒေါသံ

အာဝိကတွာ အာပုစ္ဆိတွာ အဇ္ဇေဝ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ။ သော
ပရိဿာယ နမက္ကာရံ” ကတွာ ဂါထမာဟ—

၂၂၁။ “သုဏန္တု မယံ ပရိသာ သမာဂတာ၊
သနေဂမာ ဇာနပဒါ စ သဗ္ဗေ။
ဗာလာ’ယံ ဗာလဿ ဝစော နိသမ္မ၊
အဟေတုနာ ဃာတယတေ မံ ဇနိန္ဒော”တိ။

တတ္ထ ဗာလာ’ယံ ဗာလဿာတိ အယံ ရာဇာ သယံ ဗာလော ဣမဿ
ဗာလဿ ကုဋ္ဌဇဋ္ဌိလဿ ဝစနံ သုတွာ အဟေတုနာဝ မံ ဃာတယတေတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ပိတရံ ဝဋ္ဌိတွာ အတ္တာနံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အနုဇာနာပေန္တော
ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၂၂။ “ဒဠ္ဍသ္မိ မူလေ ဝိသဇ္ဇေ ဝိရုဠေ၊
ဒုန္နိက္ကယော ဝေဠု ပဿာခဇာတော။
ဝန္တာမိ ပါဒါနိ တဝ ဇနိန္ဒ၊
အနုဇာန မံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ ဒေဝါ”တိ။

တတ္ထ ဝိသဇ္ဇေတိ ဝိသာလေ မဟန္တေ ဇာတေ။ ဒုန္နိက္ကယောတိ၊ ဒုန္နိက္ကခိ-
ယော။

တတော ပရာ ရညော စ ပုတ္တဿ စ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ ဟောန္တိ—

၂၂၃။ “ဘုဉ္ဇဿု ဘောဂေ ဝိပုလေ ကုမာရ၊
သဗ္ဗန္တ တေ ဣဿရိယံ ဒေဝါမိ။
အဇ္ဇေဝ တံ ကုရုနံ ဟောဟိ ရာဇာ၊
မာ ပဗ္ဗဇိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟိ ဒုက္ခာ။

၂၂၄။ ကိန္နု’မ ဒေဝ တဝ’မတ္ထိ ဘောဂါ၊
ပုဗ္ဗေ’ဝဟံ ဒေဝလောကေ ရမိဿံ။
ရူပေဟိ သဒ္ဓေဟိ အထော ရသေဟိ၊
ဂန္ဓေဟိ ဖဿေဟိ မနောရမေဟိ။

၂၂၅။ ဘုတ္တဘ စ မေ ဘောဂါ တိဒိဝသ္မိံ ဒေဝ၊
 ပရိဝါရိတော အတ္တရာနံ ဂဏေန။
 တုဝဇ္ဇ ဗာလံ ပရနေယျံ ဝိဒိတွာ၊
 န တာဒိသေ ရာဇကုလေ ဝသေယျံ။

၂၂၆။ သစာဟံ ဗာလော ပရနေယျော အသ္မိ၊
 ကောပရာဓံ ခမ ပုတ္တ မယှံ။
 ပုနပိ စေ ဧဒိသကံ ဘဝေယျ၊
 ယထာမတိံ သောမနဿ ကရောဟိ”တိ။

တတ္ထ ဒုက္ခာတိ တာတ ပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ ပရပဋိဗဒ္ဓဇီဝိကတ္တာ ဒုက္ခာ၊ မာ
 ပဗ္ဗဇီ၊ ရာဇာ ဟောဟိတိ တံ ယာစိ။ ကိန္နု’စ ဒေဝါတိ ဒေဝံ ယေ တဝ
 ဘောဂါ၊ တေသု ကိံ နာမ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ အတ္တိ။ ပရိဝါရိတောတိ ပရိစာရိတော၊
 အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ တဿ ကိရ ဇာတိဿရဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တသ္မာ ဝေမာဟ။
 ပရနေယျန္တိ အန္တံ ဝိယ ယဋ္ဌိယာ ပရေန နေတဗ္ဗံ။ တာဒိသေတိ တာဒိသဿ
 ရညော သန္တိကေ န ပဏ္ဍိတေန ဝသိတဗ္ဗံ၊ မယာ အတ္တနော ဉာဏဗလေန
 အဇ္ဇ ဇီဝိတံ လဒ္ဓိ၊ နာဟံ တဝ သန္တိကေ ဝသိဿာမိတိ ဉာပေတုံ ဝေမာဟ။
 ယထာမတိန္တိ သစေ ပုန မယှံ ဝေရူပေါ ဒေါသော ဟောတိ၊ အထ တံ ယထာ-
 အဇ္ဈာသယံ ကရောဟိတိ ပုတ္တံ ခမာပေသိ။

မဟာသတ္တော ရာဇာနံ ဩဝဒန္တော အဋ္ဌ ဂါထာ အဘာသိ—

၂၂၇။ “အနိသမ္မ ကတံ ကမ္မံ၊ အနဝတ္ထာယ စိန္တိတံ။
 ဘေသဇ္ဇဿေဝ ဝေဘင်္ဂေါ၊ ဝိပါကော ဟောတိ ပါပကော။

၂၂၈။ နိသမ္မ စ ကတံ ကမ္မံ၊ သမ္မာ’ဝတ္ထာယ စိန္တိတံ။
 ဘေသဇ္ဇဿေဝ သမ္ပတ္တိ၊ ဝိပါကော ဟောတိ ဘဒြကော။

၂၂၉။ အလသော ဂိဟိ ကာမဘောဂီ န သာဓု၊
 အသညတော ပဗ္ဗဇိတော န သာဓု။
 ရာဇာ န သာဓု အနိသမ္မကာရီ၊
 ယော ပဏ္ဍိတော ကောဓနော တံ န သာဓု။

၂၃၀။ နိသမ္မ ခတ္တိယော ဟိ သိရာ၊ နာနိသမ္မ ဒိသမ္ပတိ။
 နိသမ္မကာရိနော ရာဇ၊ ယသော ကိတ္တိ စ ဝဗုတိ။

၂၃၁။ နိသမ္မ ဒဏ္ဍံ ပဏယေယျ ဣဿရော၊
 ဝေဂါ ကတံ တပ္ပတိ ဘူမိပါလ။
 သမ္မာပဏီမိ စ နရဿ အတ္ထာ၊
 အနာနုတပ္ပါ တေ ဘဝန္တိ ပစ္ဆာ။

၂၃၂။ အနာနုတပ္ပါနိ ဟိ ယေ ကရောန္တိ၊
 ဝိဘဇ္ဇ ကမ္မာယတနာနိ လောကေ။
 ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ သုခုဒြိယာနိ၊
 ဘဝန္တိ ဗုဒ္ဓါနုမတာနိ တာနိ။

၂၃၃။ အာဂစ္ဆ၊ ဒေါဝါရိကာ ခဂ္ဂဗန္ဓာ၊
 ကာသာဝိယာ ဟန္တ၊ မမံ ဇနိန္ဒ။
 မာတုဉ္စ အင်္ဂသ္မိမဟံ နိသိန္ဓော၊
 အာကမ္ပိတော သဟဿာ တေဟိ ဒေဝ။

၂၃၄။ ကဋ္ဌကံ ဟိ သမ္မာဓံ သုကိစ္ဆံ ပတ္တော၊
 မဓုရမ္ပိ ယံ ဇိဝိတံ လဒ္ဓ ရာဇ။
 ကိစ္ဆေနဟံ အဇ္ဇ ဝဓာ ပမုတ္တော၊
 ပဗ္ဗဇ္ဇမေဝါဘိမနောဟမသ္မိ”တိ။

တတ္ထ အနိသမ္မာတိ အနောလောကေတွာ အနုပဓာရေတွာ။ အနဝတ္ထာယ
 ဝိန္နိတန္တိ အနဝတ္ထပေတွာ အတုလေတွာ အတိရေတွာ စိန္တိတံ။ ဝိပါကော
 ဟောတိ ပါပကောတိ တဿ ဟိ ယထာ နာမ ဘေသဇ္ဇဿ ဝေဘင်္ဂါ
 ဝိပတ္တိ၊ ဝေမေဝံ ဝိပါကော ဟောတိ ပါပကော။ အသညတောတိ ကာယာ-
 ဒီဟိ အသညတော ဒုဿီလော။ တံ န သာရုတိ တံ တဿ ကောဓနံ န သာဓု။
 နာနိသမ္မာတိ အနိသာမေတွာ ကိဉ္စ ကမ္မံ န ကရေယျ။ ပဏယေယျာတိ ပဋ္ဌ-
 ပေယျ ပဝတ္တေယျ။ ဝေဂါတိ ဝေဂေန သဟဿာ။ သမ္မာပဏီမိ စာတိ
 ယောနိသော ဌပိတေန စိတ္တေန ကတာ နရဿ အတ္ထာ ပစ္ဆာ အနာနုတပ္ပါ
 ဘဝန္တိတိ အတ္ထော။ ဝိဘဇ္ဇာတိ “ဣမာနိ ကာတုံ ယုတ္တာနိ၊ ဣမာနိ
 အယုတ္တာနိ”တိ ဧဝံ ပညာယ ဝိဘဇိတွာ။ ကမ္မာယတနာနိတိ ကမ္မာနိ။
 ဗုဒ္ဓါနုမတာနိတိ ပဏ္ဍိတေဟိ အနုမတာနိ အနဝဇ္ဇာနိ ဟောန္တိ။ ကဋ္ဌကန္တိ

ဒေဝ ကဋကံ သမ္ဗာဓံ သုကိစ္ဆံ မရဏဘယံ ပတ္တောမိ။ လဒ္ဓါတိ အတ္တနော
ဉာဏဗလေန လဘိတွာ။ ပဗ္ဗဇ္ဇမေဝါဘိမနောဟမသ္မိတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိမုခဏိတ္တော-
ယေဝသ္မိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တေန ဓမ္မေ ဒေသိတေ ရာဇာ ဒေဝိ’ အာမန္တေတွာ ဂါထ-
မာဟ—

၂၃၅။ “ပုတ္တော တဝါယံ တရုဏော သုဓမ္မေ၊
အနုကမ္ပကော သောမနဿော ကုမာရော
တံ ယာစမာနော န လဘာမိ သုဇ္ဇ၊
အရဟသိ နံ ယာစိတဝေ တုဝဗ္ဗိ”တိ။

တတ္ထ ယာစိတဝေတိ ယာစိတုံ။

သာ ပဗ္ဗဇ္ဇာယမေဝ ဥယျောဇေန္တိ ဂါထမာဟ—

၂၃၆။ “ရမဿု ဘိက္ခာစရိယာယ ပုတ္တ၊
နိသမ္မ ဓမ္မေသု ပရိဗ္ဗဇေသု။
သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏ္ဍိ၊
အနိန္ဒိတော ဗြဟ္မမုပေဟိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ နိသမ္မာတိ ပဗ္ဗဇေန္တော စ နိသာမေတွာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဟာယ
သမ္မာဒိဋ္ဌိယုတ္တံ နိယျာနိကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇေ။

အထ ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၂၃၇။ “အစ္ဆေရရူပံ ဝတ ယာဒိသဉ္စ၊
ဒုက္ခိတံ မံ ဒုက္ခာပယသေ သုဓမ္မေ။
ယာစဿု ပုတ္တံ ဣတိ ဝုစ္စမာနာ၊
ဘိယျောဝ ဥဿာဟယသေ ကုမာရ”န္တိ။

တတ္ထ ယာဒိသဉ္စာတိ ယာဒိသံ ဣဒံ တုံ ဝဒေသိ၊ တံ အစ္ဆရိယရူပံ ဝတ။
ဒုက္ခိတန္တိ ပကတိယာပိ မံ ဒုက္ခိတံ ဘိယျော ဒုက္ခာပယသိ။

ပုန ဒေဝိ ဂါထမာဟ—

၂၃၈။ “ယေ ဝိပ္ပမုတ္တာ အနဝဇ္ဇဘောဂိနော၊
 ပရိနိဗ္ဗုတာ လောကမိမံ စရန္တိ။
 တမရိယမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇမာနံ၊
 န ဥဿဟေ ဝါရယိတုံ ကုမာရ”န္တိ။

တတ္ထ ဝိပ္ပမုတ္တာတိ ရာဂါဒိဟိ ဝိပ္ပမုတ္တာ။ ပရိနိဗ္ဗုတာတိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာ-
 နေန နိဗ္ဗုတာ။ တမရိယမဂ္ဂန္တိ တံ တေသံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အရိယာနံ သန္တကံ မဂ္ဂံ
 ပဋိပဇ္ဇမာနံ မမ ပုတ္တံ ဝါရေတုံ န ဥဿဟာမိ ဒေဝါတိ။

တဿာ ဝစနံ သုတွာ ရာဇာ ဩသာနဂါထမာဟ—

၂၃၉။ “အဒ္ဓါ ဟဝေ သေဝိတဗ္ဗာ သပညာ၊
 ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနော။
 ယေသာယံ သုတွာန သုဘာသိတာနိ၊
 အပ္ပေါဿုကာ ဝိတသောကာ သုဓမ္မာ”တိ။

တတ္ထ ဗဟုဌာနစိန္တိနောတိ ဗဟုကာရဏစိန္တိနော။ ယေသာယန္တိ ယေသံ
 အယံ။ သောမနဿကုမာရဿေဝ ဟိ သာ သုဘာသိတံ သုတွာ အပ္ပေါ-
 ဿုကာ ဇာတာ၊ ရာဇာပိ တဒေဝ သန္ဓာယာဟ။

မဟာသတ္တော မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ “သစေ မယံ ဒေါသော အတ္ထိ၊
 ခမထာ”တိ မဟာဇနဿ အဗ္ဗလိံ ကတွာ ဟိမဝန္တာဘိမုခေါ ဂန္ဓာ
 မနုဿေသု နိဝတ္တေသု မနုဿဝဏ္ဏေနာဂန္ဓာ ဒေဝတာဟိ သတ္တ ပဗ္ဗတ-
 ရာဇိယော အတိက္ကမိတွာ ဟိမဝန္တံ နိတော ဝိဿကမ္မုနာ နိဗ္ဗိတာယ ပဏ္ဏ-
 သာလာယ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိ။ တံ တတ္ထ ယာဝ သောဌသဝဿကာလာ
 ရာဇကုလပရိစာရိကဝေသေန ဒေဝတာယေဝ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ကုဋ္ဌဇဋိလမ္ဗိ
 မဟာဇနော ပေါထေတွာ ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေသိ။ မဟာသတ္တော ဈာနာဘိညံ
 နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ အဟောသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေပေသ မယံ
 ဝဓာယ ပရိသက္ကိယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ
 ကုဟကော ဒေဝဒတ္တော အဟောသိ၊ မာတာ မဟာမာယာ၊ မဟာရက္ခိတော
 သာရိပုတ္တော၊ သောမနဿကုမာရော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သောမနဿဇာတကဝဏ္ဏနာ နဝမာ။

၁၀-စမ္ပယူဇာတကဝဏ္ဏိနာ (၅၀၆)

ကော နု ဝိဇ္ဇုရိဝါဘာသီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဥပေါ-
သထကမ္ပံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ တဒါ ဟိ သတ္တာ “သာဓု ဝေါ ကတံ ဥပါ-
သကာ ဥပေါသထဝါသံ ဝသန္တေဟိ၊ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ နာဂသမ္ပတ္တိံ
ပဟာယ ဥပေါသထဝါသံ ဝသိံသုယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော
အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ အင်္ဂရဋ္ဌေ အင်္ဂေ စ မဂဓရဋ္ဌေ မဂဓေ စ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ
အင်္ဂမဂဓရဋ္ဌာနံ အန္တရေ စမ္ပာ နာမ နဒိ၊ တတ္ထ နာဂဘဝနံ အဟောသိ။
စမ္ပယျော နာမ နာဂရာဇော ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ ကဒါစိ မဂဓရာဇော အင်္ဂရဋ္ဌံ
ဂဏှာတိ၊ ကဒါစိ အင်္ဂရာဇော မဂဓရဋ္ဌံ။ အထေကဒိဝသံ မဂဓရာဇော အင်္ဂန
သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈိတွာ ယုဒ္ဓပရာဇိတော အသံ အာရုယ ပလာယန္တော အင်္ဂရညော
ယောဓေဟိ အနုဗဒ္ဓေါ ပုဏ္ဏံ စမ္ပာနဒိံ ပတွာ “ပရဟတ္ထေ မရဏတော နဒိံ
ပဝိသိတွာ မတံ သေယျော”တိ အသေနေဝ သဒ္ဓိံ နဒိံ ဩတရိ။ တဒါ
စမ္ပယျော နာဂရာဇော အန္တောဒကေ ရတနမဏ္ဍပံ နိဗ္ဗိနိတွာ မဟာပရိဝါရော
မဟာပါနံ ပိဝတိ။ အသော ရညော သဒ္ဓိံ ဥဒကေ နိမုဇ္ဈိတွာ နာဂရညော
ပုရတော ဩတရိ။ နာဂရာဇော အလင်္ကာတပဋိယတ္တံ ရာဇာနံ ဒိသ္မာ သိနေဟံ
ဥပ္ပါဒေတွာ အာသနာ ဥဋ္ဌာယ “မာ ဘာယိ မဟာရာဇော”တိ ရာဇာနံ
အတ္တနော ပလ္လင်္ကေ နိသီဒါပေတွာ ဥဒကေ နိမုဂ္ဂကာရဏံ ပုစ္ဆိ။ ရာဇော
ယထာဘူတံ ကထေသိ။ အထ နံ “မာ ဘာယိ မဟာရာဇေ၊ အဟံ တံ ဌိန္နံ
ရဋ္ဌာနံ သာမိကံ ကရိဿာမိ”တိ အဿာသေတွာ သတ္တာဟံ မဟန္တံ ယသံ
အနုဘဝိတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ မဂဓရာဇေန သဒ္ဓိံ နာဂဘဝနာ နိက္ခမိ။
မဂဓရာဇော နာဂရာဇဿာနုဘာဝေန အင်္ဂရာဇာနံ ဂဟေတွာ ဇီဝိတာ
ဝေါရောပေတွာ ဒီသု ရဋ္ဌေသု ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တကော ပဋ္ဌာယ ရညော စ
နာဂရာဇဿ စ ဝိဿာသော ထိရော အဟောသိ။ ရာဇော အနုသံဝစ္ဆရံ
စမ္ပာနဒိတိရေ ရတနမဏ္ဍပံ ကာရေတွာ မဟန္တေန ပရိစ္စာဂေန နာဂရညော
ဗလိကမ္ပံ ကရေတိ။ သောပိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန နာဂဘဝနာ နိက္ခမိတွာ
ဗလိကမ္ပံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တတိ။ မဟာဇနော နာဂရညော သမ္ပတ္တိံ ဩလောကေတိ။

တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဒလိဒ္ဓကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ရာဇပရိသာယ သဒ္ဓိံ နဒိတိရံ
ဂန္တာ တံ နာဂရာဇဿ သမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ လောဘံ ဥပ္ပါဒေတွာ တံ ပတ္တယ-
မာနော ဒါနံ ဒတွာ သီလံ ရက္ခိတွာ စမ္ပယူနာဂရာဇဿ ကာလကိရိယတော
သတ္တမေ ဒိဝသေ စဝိတွာ တဿ ဝသနပါသာဒေ သိရိဂဗ္ဘေ သိရိသယနပိဋ္ဌေ

နိဗ္ဗတ္တိ။ သရီရံ သုမနဒါမဝဏ္ဏံ မဟန္တံ အဟောသိ။ သော တံ ဒိသွာ ဝိပုဋ္ဌိ-
သာရီ ဟုတွာ “မယာ ကတကုသလနိဿန္ဓေန ဆသု ကာမသဂ္ဂေသု ဣဿရိယံ
ကောဋ္ဌေ ပဋိသမိတံ ခဉ် ဝိယ အဟောသိ၊ သွာဟံ ဣမိဿာ တိရစ္ဆာန-
ယောနိယာ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိံ၊ ကိံ မေ ဇီဝိတေနာ”တိ မရဏာယ စိတ္တံ
ဥပ္ပါဒေသိ။ အထ နံ သုမနာ နာမ နာဂမာဏဝိကာဒိသွာ “မဟာနုဘာဝေါ
သတ္တော နိဗ္ဗတ္တော ဘဝိဿတိ”တိ သေသနာဂမာဏဝိကာနံ သဉ် အဒါသိ၊
သဗ္ဗာ နာနာတူရိယဟတ္တာ အာဂန္တော တဿ ဥပဟာရံ ကရိံသု။ တဿ တံ
နာဂဘဝနံ သက္ကဘဝနံ ဝိယ အဟောသိ၊ မရဏစိတ္တံ ပဋိပ္ပဿန္တိ၊ သပ္ပ-
သရီရံ ဝိဇဟိတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏှိတော သယနပိဋ္ဌေ နိသီဒိ။ အထဿ
တတော ပဋ္ဌာယ ယသော မဟာ အဟောသိ။

သော တတ္ထ နာဂရဇ္ဇံ ကာရေန္တော အပရဘာဂေ ဝိပုဋ္ဌိသာရီ ဟုတွာ
“ကိံ မေ ဣမာယ တိရစ္ဆာနယောနိယာ၊ ဥပေါသထဝါသံ ဝသိတွာ၊ ဣတော
မုစ္ဆိတွာ မနုဿပထံ ဂန္တော သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿာမိ”တိ
စိန္တေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ တသ္မိံ ယေဝ ပါသာဒေ ဥပေါသထကမ္မံ ကရေတိ။
အလင်္ကာတနာဂမာဏဝိကာ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ယေဘုယျေနဿ သီလံ
ဘိဇ္ဇတိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ ပါသာဒါ နိက္ခမိတွာ ဥယျာနံ ဂစ္ဆတိ။ တာ
တတြာပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဥပေါသထော ဘိဇ္ဇတေဝ။ သော စိန္တေသိ “မယာ
ဣတော နာဂဘဝနာ နိက္ခမိတွာ မနုဿလောကံ ဂန္တော ဥပေါသထဝါသံ
ဝသိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ ဥပေါသထဒီဝသေသု နာဂဘဝနာ
နိက္ခမိတွာ ဧကဿ ပစ္စန္နဂါမဿ အဝိဒူရေ မဟာမဂ္ဂသမိပေ ဝမ္ဘိကမတ္ထကေ
“မမ စမ္မာဒီဟိ အတ္တိကာ ဂဏှန္တု၊ မံ ကိဋ္ဌာသပ္ပံ ဝါကာတုကာမာ ကရေန္တု”တိ
သရီရံ ဒါနမုခေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဘောဂေ အာဘုဇိတွာ နိပန္နော ဥပေါသထဝါသံ
ဝသတိ။ မဟာမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တော စ အာဂစ္ဆန္တော စ တံ ဒိသွာ ဂန္ဓာဒီဟိ ပူဇေတွာ
ပက္ကမန္တိ။ ပစ္စန္နဂါမဝါသိနော ဂန္တော “မဟာနုဘာဝေါ နာဂရာဇာ”တိ
တဿ ဥပရိ မဏ္ဍပံ ကရိတွာ သမန္တာ ဝါလုကံ ဩကိရိတွာ ဂန္ဓာဒီဟိ
ပူဇယိံသု။ တတော ပဋ္ဌာယ မနုဿာ မဟာသတ္တေ ပသီဒိတွာ ပူဇံ ကတွာ ပုတ္တံ
ပတ္တေန္တိ၊ ဓိတရံ ပတ္တေန္တိ။

မဟာသတ္တောပိ ဥပေါသထကမ္မံ ကရေန္တော စာတုဒ္ဓသီပန္နရသီသု ဝမ္ဘိက-
မတ္ထကေ နိပဇ္ဇိတွာ ပါဋိပဒေ နာဂဘဝနံ ဂစ္ဆတိ။ တဿေဝံ ဥပေါသထံ
ကရေန္တဿ အဒ္ဓါ ဝိတိဝတ္တော။ ဧကဒီဝသံ သုမနာ အဂ္ဂမဟေသိ အာဟ

“ဒေဝ တံ မနုဿလောကံ ဂန္ဓာ ဥပေါသထံ ဥပဝသသိ၊ မနုဿလောကော စ သာသကော သပ္ပုဋ္ဌိဘယော၊ သစေ တေ ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အထ မယံ ယေန နိမိတ္တေန ဇာနေယျာမ၊ တံ နော အာစိက္ခာဟိ”တိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော မင်္ဂလပေါက္ခရဏိယာ တီရံ နေတွာ “သစေ မံ ဘဒ္ဒေ ကောစိ ပဟရိတွာ ကိလမေဿတိ၊ ဣမိဿာ ပေါက္ခရဏိယာ ဥဒကံ အာဝိလံ ဘဝိဿတိ၊ သစေ သုပဏ္ဏော ဂဟေဿတိ၊ ဥဒကံ ပက္ကုဋိဿတိ”၊ သစေ အဟိတုဏ္ဏိကော ဂဏိဿတိ၊ ဥဒကံ လောဟိတဝဏ္ဏံ ဘဝိဿတိ”တိ အာဟ။ ဧဝံ တဿာ တီဏိ နိမိတ္တာနိ အာစိက္ခိတွာ စာတုဒ္ဒသိဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာယ နာဂဘဝနာ နိက္ခမိတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဝဗ္ဗိကမတ္ထကေ နိပဇ္ဇိ သရီရံသောဘာယ ဝဗ္ဗိကံ သောဘာယမာနော။ သရီရဉ္စိဿ ရဇတဒါမံ ဝိယ သေတံ အဟောသိ မတ္ထကော ရတ္တကမ္မလဂေဏှာ- ကော ဝိယ။ ဣမသ္မိံ ပန ဇာတကေ ဗောဓိသတ္တဿ သရီရံ နင်္ဂလသီသပမာဏံ အဟောသိ၊ ဘူရိဒတ္တဇာတကေ^၂ ဥရုပ္ပမာဏံ၊ သင်္ခပါလဇာတကေ^၃ ကေ- ဒေါဏိကနာဝပမာဏံ။

တဒါ ဧကော ဗာရာဏသီဝါသိ မာဏဝေါ တက္ကသိလံ ဂန္ဓာ ဒိသာ- ပါမောက္ခဿ အာစရိယဿ သန္တိကေ အလမ္ဘာယနမန္တံ^၄ ဥဂ္ဂဏိတွာ တေန မဂ္ဂေန အတ္တနော ဂေဟံ ဂစ္ဆန္တော မဟာသတ္တံ ဒိဿာ “ဣမံ သပ္ပံ ဂဟေတွာ ဂါမနိဂမရာဇောနိသု ကိဋ္ဌာပေန္တော ဓနံ ဥပ္ပါဒေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ဒိဗ္ဗောသဓာနိ ဂဟေတွာ ဒိဗ္ဗမန္တံ ပရိဝတ္တေတွာ တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ဒိဗ္ဗမန္တသုတကာလတော ပဋ္ဌာယ မဟာသတ္တဿ ကဏ္ဏေသု အယသလာက- ပဝေသနကာလော ဝိယ ဇာတော၊ မတ္ထကော^၅ သီခရေန အဘိမတ္ထိယ- မာနော^၆ ဝိယ ဇာတော။ သော “ကော နု ခေါဇသော”တိ ဘောဂန္တရတော သီသံ ဥက္ခိပိတွာ ဩလောကေန္တော အဟိတုဏ္ဏိကံ ဒိဿာ စိန္တေသိ “မမ ဝိသံ မဟန္တံ၊ သစာဟံ ကုဇ္ဈိတွာ နာသဝါတံ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ၊ ဧတဿ သရီရံ ဘဿမုဋ္ဌိ^၇ ဝိယ ဝိပ္ပကိရိဿတိ၊ အထ မေ သီလံ ခဏှံ ဘဝိဿတိ၊ န ဒါနိ တံ ဩလောကေဿာမီ”တိ။ သော အက္ခိနိ နိဗ္ဗိလေတွာ သီသံ ဘောဂန္တရေ ဌပေသိ။

၁-ပက္ကုဋိဿတိ (သိ)၊ ပက္ကုဋိဿတိ (သျှာ)၊ ပက္ကုမိဿတိ (ဣ)

၂-ခု ၆-၂၂၁-ပိဋ္ဌေ၊

၃-ခု ၆-၁၆-ပိဋ္ဌေ။

၄-အာလမ္ဘာယနမန္တံ (သိ)၊ အာလမ္ဘာယနမန္တံ (သျှာ)၊ အာလမ္ဘနမန္တံ (ဣ)

၅-မတ္ထကေ (က)

၆-အဘိမန္တိယမာနော (သိ)၊ အဘိမန္တိယမာနော (က)

၇-ဘုသမုဋ္ဌိ (သိ၊ ဣ)

အဟိတုဏ္ဏိကော ဗြာဟ္မဏော ဩသဓံ ခါဒိတွာ မန္တံ ပရိဝတ္တေတွာ ခေဋ္ဌံ မဟာသတ္တဿ သရီရေ ဩပိံ။ ဩသဓာနဉ္စ မန္တဿ စာနုဘာဝေန ခေဋ္ဌေန ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဌာနေ ဖောဋ္ဌာနံ ဥဋ္ဌာနကာလော ဝိယ ဇာတော။ အထ နံ သောနဂုံဋ္ဌေ ဂဟေတွာ ကမ္မိတွာ ဒိဃသော နိပဇ္ဇာပေတွာ အဇပဒေန ဒဏ္ဍေန ဥပ္ပိဋ္ဌေန္တော ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ သီသံ ဒဋ္ဌံ ဂဟေတွာ နိပ္ပိဋ္ဌံ။ မဟာသတ္တဿ ၂ မုခံ ဝိဝရိ။ အထဿ မုခေ ခေဋ္ဌံ ဩပိတွာ ဩသဓမန္တံ ကတွာ ဒန္တေ ဘိန္ဒိ။ မုခံ လောဟိတဿ ပူရိ။ မဟာသတ္တော အတ္တနော သီလဘေဒဘယေန ဝေရူပံ ဒုက္ခံ အဓိဝါသေန္တော အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဩလောကနမတ္တမ္ပိ နာကရိ။ သောပိ “နာဂရာဇာနံ ဒုဗ္ဗလံ ကရိဿာမီ”တိ နဂုံဋ္ဌတော ပဋ္ဌာယဿ အဋ္ဌိနိ စုဏ္ဏယမာနော ဝိယ သကလသရီရံ မဒ္ဒိတွာ ပဉ္စကဝေဌနံ နာမ ဝေဌေသိ။ တန္တမဇ္ဇိတံ နာမ မဇ္ဇိ။ နဂုံဋ္ဌံ ဂဟေတွာ ဒုဿပေါထိမံ နာမ ပေါထေသိ။ မဟာသတ္တဿ သကလသရီရံ လောဟိတမက္ခိတံ အဟောသိ။ သော မဟာဝေဒနံ အဓိဝါသေသိ။

အထဿ ဒုဗ္ဗလဘာဝံ ဥတွာ ဝလ္လိဟိ ပေဋ္ဌံ ကရိတွာ တတ္ထ နံ ပက္ခိပိတွာ ပစ္စန္တဂါမံ နေတွာ မဟာဇနမဇ္ဈေ ကိဋ္ဌာပေသိ။ နိလာဒိသု ဝဏ္ဏေသု ဝဋ္ဋစတုရဿာဒိသု သဏ္ဌာနေသု အဏုံထူလာဒိသု ပမာဏေသု ယံ ယံ ဗြာဟ္မဏော ဣစ္ဆတိ။ မဟာသတ္တော တံတဒေဝ ကတွာ နစ္ဆတိ။ ဖဏသတံ ဖဏသဟဿမ္ပိ ကရောတိယေဝ။ မဟာဇနော ပသီဒိတွာ ဗဟုံ ခနံ အဒါသိ။ ဧကဒိဝသမေဝ ကဟာပဏသဟဿဉ္စေဝ သဟဿဉ္စနကေ စ ပရိက္ခာရေ လဘိ။ ဗြာဟ္မဏော အာဒိတောဝ သဟဿံ လဘိတွာ “ဝိဿဇ္ဇေဿာမီ”တိ စိန္တေသိ။ တံ ပန ခနံ လဘိတွာ “ပစ္စန္တဂါမေယေဝ တာဝ မေ ဧတ္ထကံ ခနံ လဒ္ဓိံ။ ရာဇရာဇမဟာမစ္စာနံ သန္တိကေ ဗဟုံ ခနံ လဘိဿာမီ”တိ သကဋ္ဌဉ္စ သုခယာနကဉ္စ ဂဟေတွာ သကဋ္ဌေ ပရိက္ခာရေ ဌပေတွာ သုခယာနကေ နိသိန္တော မဟန္တေန ပရိဝါရေန မဟာသတ္တံ ဂါမနိဂမာဒိသု ကိဋ္ဌာပေန္တော “ဗာရာဏသိယံ ဥဂ္ဂသေနရညော သန္တိကေ ကိဋ္ဌာပေတွာ ဝိဿဇ္ဇေဿာမီ”တိ အဂမာသိ။ သော မဏ္ဍုကေ မာရေတွာ နာဂရညော ဒေတိ။ နာဂရာဇာ “ပုနပ္ပုနံ ဒေဝ မံ နိဿာယ မာရေဿတိ”တိ န ခါဒတိ။ အထဿ မရုလာဇေ အဒါသိ။ မဟာသတ္တော “သစာဟံ ဘောဇနံ ဂဏှိဿာမိ။ အန္တောပေဋ္ဌာယ ဧဝ မရဏံ ဘဝိဿတိ”တိ တေပိ န ခါဒတိ။ ဗြာဟ္မဏော မာသမတ္တေန ဗာရာဏသိပတွာ ဒွါရဂါမေသု ကိဋ္ဌာပေန္တော ဗဟုံ ခနံ လဘိ။

ရာဇာပိ နံ ပက္ခောသာပေတွာ “အမှာကံ ကိဋ္ဌာပေဟိ”တိ အာဟ။ သာဓု ဒေဝ, သွေ ပန္နရသေ တုမှာကံ ကိဋ္ဌာပေဿာမီတိ။ ရာဇာ “သွေ နာဂရာဇာ ရာဇင်္ဂဏေ နစ္စိဿတိ၊ မဟာဇနော သန္တိပတိတွာ ပဿတူ”တိ ဘေရိံ စရာ-
ပေတွာ ပုနဒိဝသေ ရာဇင်္ဂဏံ အလင်္ကာရာပေတွာ မြာဟ္မဏံ ပက္ခောသာပေသိ။
သော ရတနပေဋ္ဌာယ မဟာသတ္တံ နေတွာ ဝိစိတ္တတ္ထရေ ပေဋ္ဌံ ဌပေတွာ နိသီဒိ။
ရာဇာပိ ပါသာဒါ ဩရုယ မဟာဇနပရိဝုတော ရာဇသနေ နိသီဒိ။ မြာဟ္မ-
ဏော မဟာသတ္တံ နိဟရိတွာ နစ္စာပေသိ။ မဟာဇနော သကဘာဝေန
သဏ္ဌာတုံ အသက္ခောန္တော စေလုက္ခေပသဟဿံ ပဝတ္တေတိ။ ဗောဓိ-
သတ္တဿ ဥပရိ သတ္တရတနဝဿံ ဝဿတိ။ တဿ ဂဟိတဿ မာသော သမ္ပုရိ။
တ္ထေကံ ကာလံ နိရာဟာရောဝ အဟောသိ။ သုမနာ “အတိစိရာယတိ မေ
ပိယသာမိကော၊ ဣဒါနိဿ ဣမ အနာဂစ္ဆန္တဿ မာသော သမ္ပုရိတ္ထော၊ ကိံ
န ခေါ ကာရဏ”န္တိ ဂန္တော ပေါက္ခရဏိံ ဩလောကေန္တိ လောဟိတဝဏ္ဏံ
ဥဒကံ ဒိသ္မာ “အဟိတုဏ္ဍိကေန ဂဟိတော ဘဝိဿတိ”တိ ဥတွာ နာဂဘဝနာ
နိက္ခမိတွာ ဝဗ္ဗိကသန္တိကံ ဂန္တော မဟာသတ္တဿ ဂဟိတဋ္ဌာနဉ္စ ကိလမိတဋ္ဌာနဉ္စ
ဒိသ္မာ ရောဒိတွာ ကန္တိတွာ ပစ္စန္နဂါမံ ဂန္တော ပုစ္ဆိတွာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ
ဗာရာဏသိံ ဂန္တော ရာဇင်္ဂဏေ ပရိသမဇ္ဈေ အာကာသေ ရောဒမာနာ အဋ္ဌာသိ။
မဟာသတ္ထော နစ္စန္တောဝ အာကာသံ ဩလောကေတွာ တံ ဒိသ္မာ လဇ္ဇိတော
ပေဋ္ဌံ ပဝိသိတွာ နိပဇ္ဇိ။ ရာဇာ တဿ ပေဋ္ဌံ ပဝိဋ္ဌကာလေ “ကိံ န ခေါ
ကာရဏ”န္တိ ဣတော စိတော စ ဩလောကေန္တော တံ အာကာသေ ဌိတံ
ဒိသ္မာ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၂၄၀။ “ကာ နု ဝိဇ္ဇုရိဝါဘာသိ၊ ဩသမိ ဝိယ တာရကာ။
ဒေဝတာ နုသိ ဂန္ဓဗ္ဗိ၊ န တံ မညာမိ မာနုသိ”န္တိ။

တတ္ထ န တံ မညာမိ မာနုသိန္တိ အဟံ တံ မာနုသိတိ န မညာမိ၊ တယာ
ကောယ ဒေဝတာယ ဂန္ဓဗ္ဗိယာ ဝါ ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝဒတိ။

ဣဒါနိ တေသံ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ ဟောန္တိ—

၂၄၁။ “နမိ ဒေဝိ န ဂန္ဓဗ္ဗိ၊ န မဟာရာဇ မာနုသိ။
နာဂကညာသ္မိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ အတ္ထေနမိ ဣဓာဂတာ။

၂၄၂။ ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တာ ကုပိတိန္ဒြိယာသိ၊
 နေတ္ထေဟိ တေ ဝါရိဂဏာ သဝန္တိ။
 ကိံ တေ နဋ္ဌံ ကိံ ပန ပတ္တယာနာ၊
 ဣဓာဂတာ နာရိ တဒိဿံ ပြူဟိ။

၂၄၃။ ယမုဂ္ဂတေဇော ဥရဂေါတိ စာဟု၊
 နာဂေါတိ နံ အာဟု ဇနာ ဇနိန္ဒ။
 တမဂ္ဂဟိ ပုရိသော ဇိဝိကတ္ထော၊
 တံ ဗန္ဓနာ မုဉ္ဇ ပတိ မမေသော။

၂၄၄။ ကထံ နွ'ယံ ဗလဝိရိယူပပန္နော၊
 ဟတ္ထတ္တမာဂစ္ဆိ ဝနိဗ္ဗကဿ။
 အက္ခာဟိ မေ နာဂကညေ တမတ္ထိ၊
 ကထံ ဝိဇာနေမု ဂဟိတနာဂံ။

၂၄၅။ နဂရမ္ပိ နာဂေါ ဘသ္မိ ကရေယျ၊
 တထာ ဟိ သော ဗလဝိရိယူပပန္နော။
 ဓမ္မဉ္ဇ နာဂေါ အပစာယမာနော၊
 တသ္မာ ပရက္ကမ္မ တပေါ ကရောတိ"တိ။

တတ္ထ အတ္ထေန နှိတိ အဟံ ဧကံ ကာရဏံ ပဋိစ္စ ဣဓာဂတာ။ ကုပိတိန္ဒြိယာတိ ကိလန္တိန္ဒြိယာ။ ဝါရိဂဏာတိ အဿုဗိန္ဒုဃဉ္ဇာ။ ဥရဂေါတိ စာဟုတိ ဥရဂေါတိ စာယံ မဟာဇနော ကထေသိ။ တမဂ္ဂဟိ ပုရိသောတိ အယံ ပုရိသောတံ နာဂရာဇာနံ ဇိဝိကတ္ထာယ အဂ္ဂဟေသိ။ ဝနိဗ္ဗကဿာတိ ဣမဿ ဝနိဗ္ဗကဿ ကထံ န ဇေယ မဟာနဘာဝေါ သမာနော ဟတ္ထတ္ထံ အာဂတောတိ ပုစ္ဆတိ။ ဓမ္မဉ္ဇာတိ ပဉ္စသီလဓမ္မံ ဥပေါသထဝါသဓမ္မဉ္ဇ ဂရံ ကုရောန္တော ဝိဟရတိ၊ တသ္မာ ဣမိနာ ပုရိသေန ဂဟိတောပိ “သစာဟံ ဣမဿ ဥပရိ နာသဝါတံ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ၊ ဘသ္မမုဉ္ဇ ဝိယ ဝိကိရိဿတိ၊ ဧဝံ မေ သီလံ ဘိဇ္ဇိဿတိ”တိ သီလဘေဒဘယာ ပရက္ကမ္မ တံ ဒုက္ခံ အဓိဝါသေတွာ တပေါ ကရောတိ၊ ဝိရိယမေဝ ကရောတိတိ အာဟ။

ရာဇော “ကဟံ ပနေသော ဣမိနာ ဂဟိတော”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ သာ အာစိက္ခန္တိ ဂါထမာဟ—

၂၄၆။ “စာတုဒ္ဓသိ” ပဉ္စဒသိ” စ ရာဇ၊
 စတုပ္ပထေ သမ္ပတိ နာဂရာဇာ။
 တမဂ္ဂဟိ ပုရိသော ဇိဝိကတ္ထော၊
 တံ ဗန္ဓနာ မုဉ္ဇ ပတိ မမေသော”တိ။

တတ္ထ စတုပ္ပထေတိ စတုက္ကမဂ္ဂဿ အာသန္ဓဋ္ဌာနေ ကေသိ” ဝမ္ဘိကေ
 စတုရင်္ဂသမန္ဓာဂတံ အဓိဋ္ဌာနံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဥပေါသထဝါသံ ဝသန္ဓော
 နိပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ တံ ဗန္ဓနာတိ တံ ဧဝံ ဓမ္ဘိကံ ဂုဏဝန္တံ နာဂရာဇာနံ
 ဧတဿ ဓနံ ဒတွာ ပေဋ္ဌဗန္ဓနာ ပမုဉ္ဇ။

ဧဝမ္ပ ပန ဝတွာ ပုနပိ တံ ယာစန္တိ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၂၄၇။ “သောဋ္ဌသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
 ဝါရိဂေဟသယာ နာရိ၊ တာပိ တံ သရဏံ ဂတာ။

၂၄၈။ ဓမ္မေန မောစေဟိ အသာဟသေန၊
 ဂါမေန နိက္ခေန ဂဝံ သတေန။
 ဩဿဋ္ဌကာယော ဥရဂေါ စရာတု၊
 ပုညတ္ထိကော မုဉ္ဇတု ဗန္ဓနသွာ”တိ။

တတ္ထ သောဋ္ဌသိတ္ထိသဟဿာနိတိ မာ တံ သေ ယော ဝါ သော ဝါ
 ဒလိဒ္ဓနာဂေါတိ မညိတ္ထ၊ ဧတဿ ဟိ ဧတ္တကာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ
 ဣတ္ထိယောဝ၊ သေသာ သမ္ပတ္တိ အပရိမာဏာတိ ဒဿေတိ။ ဝါရိဂေဟ-
 သယာတိ ဥဒကစ္ဆဒနံ ဥဒကဂန္တံ ကတွာ တတ္ထ သယနသီလာ။ ဩဿဋ္ဌ-
 ကာယောတိ နိဿဋ္ဌကာယော ဟုတွာ။ စရာတူတိ စရာတု။

အထ နံ ရာဇာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၂၄၉။ “ဓမ္မေန မောစေမိ အသာဟသေန၊
 ဂါမေန နိက္ခေန ဂဝံ သတေန။
 ဩဿဋ္ဌကာယော ဥရဂေါ စရာတု၊
 ပုညတ္ထိကော မုဉ္ဇတု ဗန္ဓနသွာ။

၂၅၀။ ဒမ္ဘိ နိက္ခသတံ လုဒ္ဓ၊ ထူလမ္ဘ မဏိကုဏ္ဍလံ။
 စတုဿဒမ္ဘ ပလ္လင်္ဂံ၊ ဥမာပုပ္ဖသရိန္ဒိဘံ။

၂၅၁။ ဒွေ စ သာဒိသိယော ဘရိယာ၊
ဥသဘန္တ ဂဝံ သတံ။
ဩဿဋ္ဌကာယော ဥရဂေါ စရာတု၊
ပုညတ္ထိကော မုဇ္ဈတု ဗန္ဓနသွာ”တိ။

တတ္ထ လုဒ္ဒါတိ ရာဇာ ဥရဂံ မောစေတုံ အဟိတုဏ္ဍိကံ အာမန္တေတွာ
တဿ ဒါတဗ္ဗံ ဒေယျဓမ္မံ ဒဿေန္တော ဧဝမာဟ။ ဂါထာ ပန ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တတ္ထာယေဝ။

အထ နံ လုဒ္ဒေါ အာဟ—

၂၅၂။ “ဝိနာပိ ဒါနာ တဝ ဝစနံ ဇနိန္ဒ၊
မုဇ္ဈေမု နံ ဥရဂံ ဗန္ဓနသွာ။
ဩဿဋ္ဌကာယော ဥရဂေါ စရာတု၊
ပုညတ္ထိကော မုဇ္ဈတု ဗန္ဓနသွာ”တိ။

တတ္ထ တဝ ဝစနန္တိ မဟာရာဇ ဝိနာပိ ဒါနေန တဝ ဝစနမေဝ အမှာကံ
ဂရ။ မုဇ္ဈေမု နန္တိ မုဇ္ဈိဿာမိ ဇေတန္တိ ဝဒတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ မဟာသတ္တံ ပေဋ္ဌတော နိဟရိ။ နာဂရာဇာ နိက္ခမိတွာ
ပုပ္ဖန္တရံ ပဝိသိတွာ တံ အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ မာဏဝကဝဏ္ဏေန အလင်္ကတ-
သရီရော ဟုတွာ ပထဝီံ ဘိန္ဒန္တော ဝိယ နိက္ခန္တော အဋ္ဌာသိ။ သုမနာ အာကာ-
သတော ဩတရိတွာ တဿ သန္တိကေ ဌိတာ၊ နာဂရာဇာ အဉ္စလီံ ပဂ္ဂယု
ရာဇာနံ နမဿမာနော အဋ္ဌာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဒွေ ဂါထာ
အဘာသိ—

၂၅၃။ “မုတ္တော စမ္မေယျကော နာဂေါ၊ ရာဇာနံ ဇေတဒဗြုဝိ။
နမော တေ ကာသိရာဇတ္ထု၊ နမော တေ ကာသိဝဇန။
အဉ္စလီံ တေ ပဂ္ဂဏှာမိ၊ ပဿေယျံ မေ နိဝေသနံ။

၂၅၄။ အဒ္ဓါ ဟိ ဒုဗ္ဗိဿသ’မေတ’မာဟု၊
ယံ မာနုသော ဝိဿသေ အမာနုသမ္ပိ။
သစေ စ မံ ယာစသိ ဇေတမတ္ထံ၊
ဒက္ခေမု တေ နာဂ နိဝေသနာနိ”တိ။

တတ္ထ ပဿေယျံ မေ နိဝေသနန္တိ မမ နိဝေသနံ စမ္ပေယျနာဂဘဝနံ
ရမဏီယံ ပဿိတဗ္ဗယုတ္တကံ၊ တံ တေ အဟံ ဒဿေတုကာမော၊ တံ သဗလ-
ဝါဟနော တံ အာဂန္တာ ပဿ နရိန္ဒာတိ ဝဒတိ။ ဒုဗ္ဗိဿသန္တိ ဒုရိဿာသနီယံ။
သစေ စာတိ သစေ မံ ယာစသိ၊ ပဿေယျာမ တေ နိဝေသနာနိ၊ အပိ စ
ခေါ ပန တံ န သဒ္ဓဟာမိတိ ဝဒတိ။

အထ နံ သဒ္ဓဟာပေတုံ သပထံ ကရောန္တော မဟာသတ္တော ဒွေ ဂါထာ
အဘာသိ—

၂၅၅။ “သစေပိ ဝါတော ဂိရိ’မာဝဟေယျ၊
စန္ဒော စ သုရိယော စ ဆမာ ပတေယျုံ။
သဗ္ဗာ စ နဇ္ဇော ပဋိသောတံ ဝဇေယျုံ၊
န တွေဝ’ဟံ ရာဇ မုဿာ ဘဏေယျုံ။

၂၅၆။ နဘံ ဖလေယျ ဥဒဓိပိ သုဿ၊
သံဝဇ္ဇယေ ဘူတဓရာ ဝသုန္ဓရာ။
သိလုစ္စယော မေရု သမူလ’မုပ္ပတေ၊
န တွေဝ’ဟံ ရာဇ မုဿာ ဘဏေယျ’”န္တိ။

တတ္ထ သံဝဇ္ဇယေ ဘူတဓရာ ဝသုန္ဓရာတိ အယံ ဘူတဓရာတိ စ ဝသုန္ဓရာတိ
စ သင်္ခံ ဂတာ မဟာပထဝီ ကိလဉ္စံ ဝိယ သံဝဇ္ဇယျ။ သမူလ’မုပ္ပတေတိ’ ဧဝံ
မဟာသိနေရုပဗ္ဗတော သမူလော ဥဋ္ဌာယ ပုရာဏပဏ္ဍိံ ဝိယ အာကာသေ
ပက္ခန္ဓေယျ။

သော မဟာသတ္တေန ဧဝံ ဝုတ္တေပိ အသဒ္ဓဟန္တော—

၂၅၇။ “အဒ္ဓါ ဟိ ဒုဗ္ဗိဿသ’မေတ’မာဟု၊
ယံ မာနသော ဝိဿသေ အမာနသမ္ပိ။
သစေ စ မံ ယာစသိ ဧတမတ္ထံ၊
ဒက္ခေမု တေ နာဂ နိဝေသနာနိ”တိ—

ပုနပိ တမေဝ ဂါထံ ဝတော “တံ မယာ ကတဂုဏံ ဇာနိတုံ အရဟသိ၊ သဒ္ဓဟိတုံ
ပန ယုတ္တဘာဝံ ဝါ အယုတ္တဘာဝံ ဝါ အဟံ ဇာနိဿာမီ”တိ ပကာသေန္တော
ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၅၈။ “တုမေ ခေါတ္တ ဘောရိသာ ဥဠာရာ၊
မဟာတေဇာ ဝိပ္ပကောဝီ စ ဟောထ။
မိကာရဏာ ဗန္ဓနသ္မာ ပုမုတ္တော၊
အရဟံ နော ဇာနိတုယေ ကတာနိ”တိ။

တတ္ထ ဥဠာရာတိ ဥဠာရိသာ။ ဇာနိတုယေတိ^၁ ဇာနိတုံ။
အထ နံ သဒ္ဓဟာပေတုံ ပုန သပထံ ကရောန္တော မဟာသတ္တော ဂါထ-
မာဟ—

၂၅၉။ “သော ပစ္စတံ နိရယေ ဘောရရူပေ၊
မာ ကာယိကံ သာတ’မလတ္တ ကိဉ္စိ။
ပေဠာယ ဗဒ္ဓေါ မရဏံ ဥပေတု၊
ယော တာဒိသံ ကမ္မကတံ န ဇာနေ”တိ။

တတ္ထ ပစ္စတန္တိ ပစ္စတု။ ကမ္မကတန္တိ ကတကမ္မံ ဧဝံ ဂုဏကာရကံ တုမ္မာ-
ဒိသံ ယော န ဇာနာတိ၊ သော ဧဝရူပေါ ဟောတူတိ ဝဒတိ။
အထသံ ရာဇာ သဒ္ဓဟိတွာ ထုတိ^၂ ကရောန္တော ဂါထမာဟ—

၂၆၀။ “သစ္စပုဋိညာ တဝ မေသ ဟောတု၊
အက္ခောဓနော ဟောဟိ အနုပနာဟိ။
သဗ္ဗံ စ တေ နာဂကုလံ သုပဏ္ဏာ၊
အဂ္ဂိံ ဂိမ္မေသု ဝိဝဇ္ဇေယန္တ”တိ။

တတ္ထ တဝ မေသ ဟောတူတိ တဝ သော ပုဋိညာ သစ္စာ ဟောတု။ အဂ္ဂိံ ဂိ-
မ္မေသု ဝိဝဇ္ဇေယန္တတိ ယထာ မနုဿာ ဂိမ္မကာလေ သန္တာပံ အနိစ္စန္တော
ဇလမာနံ အဂ္ဂိံ ဝိဝဇ္ဇေန္တိ၊ ဧဝံ ဝိဝဇ္ဇေန္တိ၊ နုရတောဝ ပရိဟရန္တိ။
မဟာသတ္တောပိ ရညော ထုတိ^၃ ကရောန္တော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၆၁။ “အနုကမ္မသီ နာဂကုလံ ဇနိန္ဒ၊
မာတာ ယထာ သုပ္ပိယံ ကေပုတ္တံ။
အဟဉ္စ တေ နာဂကုလေန သဗ္ဗိံ၊
ကာဟာမိ ဝေယျာဝဋ္ဋိကံ ဥဠာရ”န္တိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ နာဂဘဝနံ ဂန္ထကာမော သေနံ ဂမနသဇ္ဇံ ကာတုံ
အာဏာပေန္တော ဂါထမာဟ—

၂၆၂။ “ယောဇေန္တု ဝေ ရာဇရထေ သုစိတ္တေ၊
ကမ္မောဇကေ အဿတရေ သုဒန္တေ။
နာဂေ စ ယောဇေန္တု သုဝဏ္ဏကပ္ပဇေ၊
ဒက္ခေမု နာဂဿ နိဝေသနာနိ”တိ။

တတ္ထ ကမ္မောဇကေ အဿတရေ သုဒန္တေတိ သုသိက္ခိတေ ကမ္မောဇရဋ္ဌ-
သမ္ဘဝေ အဿတရေ ယောဇေန္တု။

ဣတရာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဂါထာ—

၂၆၃။ “ဘေရီ မုဒိင်္ဂါ ပဏဝါ စ သင်္ခါ၊
အဝဇ္ဇယိံသု ဥဂ္ဂသေနဿ ရညော။
ပါယာသိ ရာဇာ ဗဟု သောဘမာနော၊
ပုရက္ခတော နာရိဂဏဿ မဇ္ဈေ”တိ။

တတ္ထ ဗဟု သောဘမာနောတိ ဘိက္ခဝေ ဗာရာဏသိရာဇာ သောဠသ-
ဟိ နာရီသဟဿေဟိ ပုရက္ခတော ပရိဝါရိတော တဿ နာရိဂဏဿ မဇ္ဈေ
ဗာရာဏသိတော နာဂဘဝနံ ဂန္ထန္တော အတိဝိယ သောဘမာနော ပါယာသိ။

တဿ နဂရာ နိက္ခန္တကာလေယေဝ မဟာသတ္တော အတ္တနော အာနု-
ဘာဝေန နာဂဘဝနံ သဗ္ဗရတနမယံ ပါကာရဉ္စ ခွါရဇ္ဇာလကေ စ ဒိဿ-
မာနရူပေ ကတွာ နာဂဘဝနဂါမိ မဂ္ဂံ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ မာပေသိ။
ရာဇာ သပရိသော တေန မဂ္ဂေန နာဂဘဝနံ ပဝိသိတွာ ရမဏီယံ ဘူမိဘာ-
ဂဉ္စ ပါသာဒေ စ အဒ္ဓသ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၆၄။ “သုဝဏ္ဏစိတကံ ဘူမိံ၊ အဒ္ဓက္ခိ ကာသိဝဓုနော။
သောဝဏ္ဏမယပါသာဒေ၊ ဝေဠုရိယဖလကတ္တတေ။

၂၆၅။ သ ရာဇာ ပါဝိသိ ဗျုပ္ပံ၊ စမ္ပေယျဿ နိဝေသနံ။
အာဒိစ္စဝဏ္ဏသန္နိတံ၊ ကံသဝိဇ္ဇုပဘဿရံ။

၂၆၆။ နာနာရက္ခေဟိ သဉ္ဇန္တံ၊ နာနာဂန္ဓသမီရိတံ။
သော ပါဝေက္ခိ ကာသိရာဇာ၊ စမ္မေယျဿ နိဝေသနံ။

၂၆၇။ ပဝိဋ္ဌသ္မိံ ကာသိရညေ၊ စမ္မေယျဿ နိဝေသနံ။
ဒိဗ္ဗာ တူရိယာ ပဝဇ္ဇိံသု၊ နာဂကညာ စ နစ္စိသုံ။

၂၆၈။ တံ နာဂကညာ စရိတံ ဂဏေန၊
အန္ဓာရဟိ ကာသိရာဇာ ပသန္ဓော။
နိသိဒ္ဓိ သောဝဏ္ဏမယမိ ပိဋေ၊
သာပဿယေ စန္ဒနသာရလိတ္တေ”တိ။

တတ္ထ သုဝဏ္ဏဓိတကန္တိ သုဝဏ္ဏဝါလုကာယ သန္တတံ။ ဗျဗ္ဗန္တိ အလင်္ကတ-
နာဂဘဝနံ။ စမ္မေယျဿာတိ နာဂဘဝနံ ပဝိသိတွာ စမ္မေယျနာဂရာဇဿ
နိဝေသနံ ပါဝိသိ။ ကံသဝိဇ္ဇုပဘဿရန္တိ မေဃမုခေ သဉ္ဇရဏသုဝဏ္ဏဝိဇ္ဇု၊^၁ ဝိယ
ဩဘာသမာနံ။ နာနာဂန္ဓသမီရိတန္တိ နာနာဝိဓေဟိ ဒိဗ္ဗဂန္ဓေဟိ အနုသဉ္ဇရိတံ။
စရိတံ ဂဏေနာတိ တံ နိဝေသနံ နာဂကညာဂဏေန စရိတံ အနုသဉ္ဇရိတံ။
စန္ဒနသာရလိတ္တေတိ ဒိဗ္ဗသာရစန္ဒနေန အနုလိတ္တေ။

တတ္ထ နိသိန္ဓမတ္တဿေဝဿ နာနဂ္ဂရသံ ဒိဗ္ဗဘောဇနံ ဥပနာမေသုံ၊ တထာ
သောဠသန္တံ ဣတ္ထိသဟဿာနံ သေသရာဇပရိသာယ စ။ သော သတ္တာဟမတ္တံ
သပရိသော ဒိဗ္ဗန္တုပါနာဒီနိ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမဂုဏေဟိ အဘိရမိတွာ
သုခဿယနေ နိသိန္ဓော မဟာသတ္တဿ ယသံ ဝဏ္ဏေတွာ “နာဂရာဇ တံ ဝေရူပံ
သမ္ပတ္တိံ” ပဟာယ မနုဿလောကေ ဝဓိကမတ္တကေ နိပဇ္ဇိတွာ ကဿာ
ဥပေါသထဝါသံ ဝသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သောပိဿ ကထေသိ။ တမတ္တံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ အာဟ—

၂၆၉။ သော တတ္ထ ဘုတွာ စ အထော ရမိတွာ၊
စမ္မေယျကံ ကာသိရာဇာ အဝေါစ။
ဝိမာနသေဠာနိ ဣမာနိ တုယံ၊
အာဒိစ္စဝဏ္ဏာနိ ပဘဿရာနိ။
နေ’တာဒိသံ အတ္ထိ မနုဿလောကေ၊
ကိံ ပတ္ထယံ၊^၂ နာဂ တပေါ ကရောသိ။

၂၇၀။ တာ ကမ္မကာယူရဓရာ သုဝတ္ထာ၊
 ဝဋ်လီ တမ္မတလူပပန္နာ။
 ပဂ္ဂယ ပါယေန္တိ အနောမဝဏ္ဏာ၊
 နေ'တာဒိသံ အတ္ထိ မနုဿလောကေ။
 ကိံ ပတ္ထယံ နာဂ တပေါ ကရောသိ။

၂၇၁။ နဇ္ဇော စ တေ'မာ ပုထုလောမမစ္ဆာ၊
 အာဠာသကုန္တာဘိရဒါ သုတိတ္တာ၊
 နေ'တာဒိသံ အတ္ထိ မနုဿလောကေ၊
 ကိံ ပတ္ထယံ နာဂ တပေါ ကရောသိ။

၂၇၂။ ကောဇ္ဇာ မယူရာ ဒိဝိယာ စ ဟံသာ၊
 ဝဂ္ဂဿရာ ကောကီလာ သမ္ပတန္တိ။
 နေ'တာဒိသံ အတ္ထိ မနုဿလောကေ၊
 ကိံ ပတ္ထယံ နာဂ တပေါ ကရောသိ။

၂၇၃။ အမ္ဘာ စ သာလာ တိလကာ စ ဇမ္ဗုယော၊
 ဥဒ္ဒါလကာ ပါဠိလိယော စ ဖုလ္လာ၊
 နေ'တာဒိသံ အတ္ထိ မနုဿလောကေ၊
 ကိံ ပတ္ထယံ နာဂ တပေါ ကရောသိ။

၂၇၄။ ဣမာ စ တေ ပေါက္ခရညော သမန္တတော၊
 ဒိဗ္ဗာ စ ဂန္ဓာ သတတံ ပဝါယန္တိ။
 နေ'တာဒိသံ အတ္ထိ မနုဿလောကေ၊
 ကိံ ပတ္ထယံ နာဂ တပေါ ကရောသိ။

၂၇၅။ န ပုတ္တဟေတု န ဓနဿ ဟေတု၊
 န အာယုနော စာပိ ဇနိန္ဒ ဟေတု။
 မနုဿယောနိံ အဘိပတ္ထယာနော၊
 တသ္မာ ပရက္ကမ္မ တပေါ ကရောမိ'တိ။

တတ္ထ တာတိ သောဠာသသဟဿနာဂကညာယော သန္ဓာယာဟ။ ကမ္မ-
 ကာယူရဓရာတိ သုဝတ္ထာဘရဏဓရာ။ ဝဋ်လီတိ ပဝါဠိကံရသဒိသဝဋ်လီ။
 တမ္မတလူပပန္နာတိ အဘိရတ္တေဟိ ဟတ္ထပါဒတလေဟိ သမန္တာဂတာ။

ပါယေန္တိတိ ခိဗ္ဗပါနံ ဥက္ခိပိတွာ တံ ပါယေန္တိ။ ပုထူလောမမန္တာတိ ပုထုလ-
ပတ္တေဟိ နာနာမန္တေဟိ သမန္တာဂတာ။ အာဠာသကုန္တာဘိရုဒါတိ အာဠာ-
သဒါတေဟိ^၁ သကုဏေဟိ အဘိရုဒါ။ သုတိတ္တာတိ သုန္ဒရတိတ္တာ။ ဒိဋ္ဌိယာ
• ဟံသာတိ ခိဗ္ဗဟံသာ စ။ သမ္ပတန္တိတိ မနုညရဝံ ရဝန္တာ ရုက္ခတော
ရုက္ခံ သမ္ပတန္တိ။ ဒိဗ္ဗာ • ဂန္ဓာတိ တာသု ပေါက္ခရဏီသု သတတံ ခိဗ္ဗဂန္ဓာ
ဝါယန္တိ။ အဘိပတ္တယာနောတိ ပတ္တယန္တော ဝိစရာမိ။ တသ္မာတိ တေန
ကာရဏေန ပရက္ကမ္မ ဝီရိယံ ပဂ္ဂဟေတွာ တပေါ ကရောမိ၊ ဥပေါသထံ
ဥပဝသာမိတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ အာဟ—

၂၇၆။ “တံ လောဟိတက္ခော ဝိဟတန္တရံသော၊
အလင်္ကတော ကပ္ပိတကေသမသု။
သုရောသိတော လောဟိတစန္ဒနေန၊
ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာဝ ဒိသာ ပဘာသသိ။

၂၇၇။ ဒေဝိဒ္ဓိပတ္တောသိ မဟာနဘာဝေါ၊
သဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမင်္ဂိဘူတော။
ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂရာဇေ'တမတ္ထံ၊
သေယျော ဣတော ကေန မနုဿလောကော”တိ။

တတ္ထ သုရောသိတောတိ သုဝိလိတ္တော။

အထဿ အာစိက္ခန္တော နာဂရာဇာ အာဟ—

၂၇၈။ “ဇနိန္ဒ နာညတြ မနုဿလောကာ၊
သုဒ္ဓိ ဝ သံဝိဇ္ဇတိ သံယမော ဝါ။
အဟဉ္စ လဒ္ဓါန မနုဿယောနိ^၂၊
ကာဟာမိ ဇာတိမရဏဿ အန္တ”န္တိ။

တတ္ထ သုဒ္ဓိ ဝါတိ မဟာရာဇ အညတြ မနုဿလောကာ အမတမဟာ-
နိဗ္ဗာနသင်္ခါတာ သုဒ္ဓိ ဝါ သီလသံယမော ဝါ နတ္ထိ။ အန္တန္တိ မနုဿယောနိ^၂
လဒ္ဓါ ဇာတိမရဏဿ အန္တ ကရိဿာမိတိ တပေါ ကရောမိတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အာဟ—

၁-အဒါသကုန္တာဘိရုဒါတိ အဒါသသင်္ခါတေဟိ (ဣ)၊ အာဒါသကုန္တာဘိရုဒါတိ
အာဒါသသင်္ခါတေဟိ (ဣာ)

၂၇၉။ “အဒ္ဓါ ဟဝေ သေဝိတဗ္ဗာ သပညာ၊
ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနော။
နာရိယော စ ဒိဿာန တုဝဉ္စ နာဂ၊
ကာဟာမိ ပုညာနိ အနပ္ပကာနိ”တိ။

တတ္ထ နာရိယော စာတိ ဣမာ တဝ နာဂကညာယော စ တုဝဉ္စ ဒိဿာ
ဗဟုနိ ပုညာနိ ကရိဿာမိတိ ဝဒတိ။

အထ နံ နာဂရာဇာ အာဟ—

၂၈၀။ “အဒ္ဓါ ဟဝေ သေဝိတဗ္ဗာ သပညာ၊
ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနော။
နာရိယော စ ဒိဿာန မမဉ္စ ရာဇ၊
ကရောဟိ ပုညာနိ အနပ္ပကာနိ”တိ။

တတ္ထ ကရောဟိတိ ကရေယျာသိ မဟာရာဇာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဥဂ္ဂသေနော ဂန္တုကာမော ဟုတွာ “နာဂရာဇ စိရံ ဝသိမှ၊
ဂမိဿာမာ”တိ အာပုစ္ဆိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော “တေန ဟိ မဟာရာဇ
ယာဝဒိစ္ဆကံ ခနံ ဂဏှာဟိ”တိ ခနံ ဒသေသန္တော အာဟ—

၂၈၁။ “ဣဒဉ္စ မေ ဇာတရူပံ ပဟူတံ၊
ရာသိ သုဝဏ္ဏဿ စ တာလမတ္တာ။
ဣတော ဟရိတွာန သုဝဏ္ဏဿရာနိ၊
ကရဿု ရူပိယပါကာရံ ကရောန္တု။

၂၈၂။ မုတ္တာ စ ဝါဟသဟဿာနိ ပဉ္စ၊
ဝေဠုရိယမိဿာနိ ဣတော ဟရိတွာ။
အန္တေပုရေ ဘူမိယံ သန္တရန္တု၊
နိက္ကဒ္ဒမာ ဟေဟိတိ နိရဇာ စ။

၂၈၃။ တောဒိသံ အာဝသ ရာဇသေဌ၊
ဝိမာနသေဌံ ဗဟု သောဘမာနံ။
ဗာရာဏသိ နဂရံ ဣဒ္ဓံ ဖိတံ၊
ရဇဉ္စ ကာရေဟိ အနောမပညာ”တိ။

တတ္ထ ရာသီတိ တေသု တေသု ဌာနေသု တာလပမာဏာ ရာသိယော။ သုဝဏ္ဏဃရာနီတိ သုဝဏ္ဏဂေဟာနိ။ နိက္ကဒ္ဒမာတိ ဧဝံ တေ အန္တေပုရေ ဘူမိ နိက္ကဒ္ဒမာ စ နိရဇာ စ ဘဝိဿတိ။ တောဒိသန္တိ ဧဝရူပံ သုဝဏ္ဏမယံ ရဇတ- ပါကာရံ မုတ္တာဝေဠုရိယသန္တတဘူမိဘာဝံ။ ဖိတန္တိ ဖိတံ ဗာရာဏသိနဂရဉ္စ အာဝဿ။ အနောမပညာတိ အလာမကပည။

ရာဇာ တဿ ကုထံ သုတွာ အဓိဝါသေသိ။ အထ မဟာသတ္တော နာဂဘဝနေ ဘေရိံ စရာပေသိ “သဗ္ဗာ ရာဇပရိသာ ယာဝဒိစ္ဆကံ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိကံ ဓနံ ဂဏှန္တု”တိ။ ရညော စ အနေကေဟိ သကဋသတေဟိ ဓနံ ပေသေသိ။ ရာဇာ မဟန္တေန ယသေန နာဂဘဝနာ နိက္ခမိတွာ ဗာရာဏသိမေဝ ဂတော။ တတော ပဋ္ဌာယ ကိရ ဇမ္ဗုဒီပတလံ သဟိရညံ ဇာတံ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ နာဂသမ္ပတ္တိံ ပဟာယ ဥပေါသထဝါသံ ဝသိသု”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ အဟိတုဏ္ဍိကော ဒေဝဒတ္တော အဟောသိ၊ သုမနာ ရာဟုလမာတာ၊ ဥဂ္ဂသေနော သာရိပုတ္တော၊ စမ္ပေယျနာဂရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

စမ္ပေယျဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒသမာ။

၁၁-မဟာပလောဘနဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၀၇)

ဗြဟ္မလောကာ စရိတွာနာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဝိသုဒ္ဓ- သံကိလေသံ အာရဟ္တ ကထေသိ။ ဝတ္ထု ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ ဣဓ ပန သတ္တာ “ဘိက္ခု မာတုဂါမော နာမေသ ဝိသုဒ္ဓသတ္တေဝိ သံကိလိဋ္ဌေ ကရောတိ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိဇတ ဗာရာဏသိယန္တိ ဣဋ္ဌပလောဘနေ^၁ ဝုတ္တနယေနေဝ အတိတဝတ္ထု ဝိတ္တာရိတဗ္ဗံ။ တဒါ ပန မဟာသတ္တော ဗြဟ္မလောကာ စရိတွာ ကာသိရညော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အနိတ္ထိဂန္ဓကုမာရော နာမ အဟောသိ။ ဣတ္ထိနံ ဟတ္ထေန သဏ္ဌာတိ၊ ပုရိသဝေသေန နံ ထညံ ပါယေန္တိ၊ ဈာနာဂါရေ ဝသတိ၊ ဣတ္ထိယော န ပဿတိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ စတဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၂၀၄။ “ဗြဟ္မလောကာ စရိတွာန၊ ဒေဝပုတ္တော မဟိဒ္ဓိကော။
ရညော ပုတ္တော ဥဒုပါဒိ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိသု။

၂၀၅။ ကာမာ ဝါ ကာမသညာ ဝါ၊ ဗြဟ္မလောကေ န ဝိဇ္ဇတိ။
သွာသု တာယေဝ သညာယ၊ ကာမေဟိ ဝိဇိဂုစ္ဆထ။

၂၀၆။ တဿ စန္ဒေပုရေ အာသိ၊ ဈာနာဂါရံ သုမာပိတံ။
သော တတ္ထ ပဋိသလ္လိနော၊ ဧကော ရဟသိ ဈာယထ။

၂၀၇။ သ ရာဇာ ပရိဒေဝေသိ၊ ပုတ္တသောကေန အဋ္ဌိတော။
ဧကပုတ္တော စ'ယံ မယံ၊ န စ ကာမာနိ ဘုဉ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိသုတိ သဗ္ဗကာမာနံ သမိဒ္ဓိသု သမ္ပတ္တိသု ဌိတဿ^၁
ရညော ပုတ္တော ဟုတွာ ဧကော ဒေဝပုတ္တော နိဗ္ဗတ္တိ။ သွာသုတိ သော^၂
ကုမာရော။ တာယေဝါတိ တာယ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတာယ ဈာနသညာယ
ဝေ။ သုမာပိတန္တိ ပိတရာ သုဋ္ဌ၊ မနာပံ ကတွာ မာပိတံ။ ရဟသိ ဈာယထာတိ
မာတုဂါမံ အပဿန္တော ဝသိ။ ပရိဒေဝေသိတိ ဝိလပိ။

ပဉ္စမာ ရညော ပရိဒေဝနဂါထာ—

၂၀၈။ “ကော နု ခွေတ္တ ဥပါယော သော၊
ကော ဝါ ဇာနာတိ ကိဉ္ဇနံ။
ယော မေ ပုတ္တံ ပလောဘေယျ၊
ယထာ ကာမာနိ ပတ္တယေ”တိ။

တတ္ထ ကော နု ခွေတ္တ^၃ ဥပါယောတိ ကော နု ခေါ ခွေတ္တ ဧတဿ ကာမာနံ
ဘုဉ္ဇနဥပါယော။ “ကော နု ခေါ ဣရုပါယော သော”တိဝိ ပါဌော၊ အဋ္ဌကထာယံ
ပန “ကော နု ခေါ ဧတံ ဥပဝသိတွာ ဥပလာပနကာရဏံ ဇာနာတိ”တိ
ဝုတ္တံ။ ကော ဝါ ဇာနာတိ ကိဉ္ဇနန္တိ ကော ဝါ ဧတဿ ပလိဗောကောရဏံ
ဇာနာတိတိ အတ္ထော။

တတော ပရံ ဒိယမုဂါထာ အဘိသမ္ပုဒ္ဓဂါထာ—

၂၀၉။ “အဟု ကုမာရိ တတ္ထေဝ၊ ဝဏ္ဏရူပသမာဟိတာ။
ကုသလာ နစ္စဂိတဿ၊ ဝါဒိတေ စ ပဒက္ခိဏာ။

၂၉၀။ သာ တတ္ထ ဥပသင်္ကမ္မ၊ ရာဇာနံ တေဒဗြုဗိ”တိ။

တတ္ထ အဟူတိ ဘိက္ခဝေ တတ္ထေဝ အန္တေပုရေ စူဠနာဠကာနံ အန္တရေ ကော
တရုဏကုမာရိကာ အဟောသိ။ ပဒက္ခိဏာတိ သုသိက္ခိတာ။

“အဟံ ခေါ နံ ပလောဘေယျံ၊ သစေ ဘတ္တာ ဘဝိဿတိ”တိ—
ဥပခုဂါထာ ကုမာရိကာယ ဝုတ္တာ။

တတ္ထ သစေ ဘတ္တာတိ သစေ ဒေသ မယံ ပတိ ဘဝိဿတိတိ။

၂၉၁။ တံ တထာဝါဒိနိံ ရာဇာ၊ ကုမာရိံ တေဒဗြုဗိ။
တွညေဝ နံ ပလောဘေဟိ၊ တဝ ဘတ္တာ ဘဝိဿတိတိ။

တတ္ထ တဝ ဘတ္တာတိ တဝေသ ပတိ ဘဝိဿတိ၊ တွညေဝ တဿ
အဂ္ဂမဟေသိ ဘဝိဿသိ၊ ဂစ္ဆ နံ ပလောဘေဟိ၊ ကာမရသံ ဇာနာပေဟိတိ။

ဧဝံ ဝတွာ ရာဇာ “ဇုမိဿာ ကိရ ဩကာသံ ကရောန္တ။”တိ ကုမာရဿ
ဥပဋ္ဌာကာနံ ပေသေသိ။ သာပစ္စုသကာလေ ဝိဏံ အာဒါယ ဂန္ဓာ ကုမာရဿ
သယနဂစ္ဆဿ ဗဟိ အဝိဒူရေ ဌတွာ အဂ္ဂနခေဟိ ဝိဏံ ဝါဒေန္တိ မရုသရေန
ဂါယိတွာ တံ ပလောဘေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၉၂။ “သာ စ အန္တေပုရံ ဂန္ဓာ၊ ဗဟံ ကာမုပသံဟိတံ၊
ဟဒယင်္ဂမာ ပေမနိယာ၊ စိတြာ ဂါထာ အဘာသထ။

၂၉၃။ တဿာ စ ဂါယမာနာယ၊ သဒ္ဓိ သုတွာန နာရိယာ။
ကာမစ္ဆန္တ’ဿ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဇနံ သော ပရိပုစ္ဆထ။

၂၉၄။ ကဿေ’သော သဒ္ဓေါ ကော ဝါ သော၊ ဘဏတိ ဥစ္စာဝစံ ဗဟံ။
ဟဒယင်္ဂမံ ပေမနိယံ၊ အဟော ကဏ္ဍသုခံ မမ။

၂၉၅။ သော ခေါ ပမဒါ ဒေဝ၊ ခိဉ္စာ သော အနုပ္ပိကာ။
သစေ တံ ကာမေ ဘုဇ္ဇေယျ၊ ဘိယျော ဘိယျော ဆာဒေယျ၊ တံ။

၂၉၆။ ဣဃံ အာဂစ္ဆတော’ရေန၊ အဝိဒူရမိ ဂါယတု။
အဿမဿ သမိပမိ၊ သန္တိကေ မယု ဂါယတု။

၂၉၇။ တိရောကုဋ္ဌမိ ဂါယိတွာ၊ ဈာနာဂါရမိ ပါဝိသိ။
ဗန္ဓိ နံ အနုပုဗ္ဗေန၊ အာရညမိဝ ကုဉ္ဇရံ။

- ၂၉၈။ တဿ ကာမရသံ ဥတွာ၊ ဣဿာဓမ္မော အဇာယထ။
‘အဟမေဝ ကာမေ ဘုဉ္ဇေယျံ၊ မာ အညော ပုရိသော အဟု’။
- ၂၉၉။ တတော အသိံ ဂဟေတွာန၊ ပုရိသေ ဟန္တံ ဥပက္ကမိ။
အဟမေဝေကော ဘုဉ္ဇိဿံ၊ မာ အညော ပုရိသော သိယာ။
- ၃၀၀။ တတော ဇာနပဒါ သဗ္ဗေ၊ ဝိက္ကန္တိံသု သမာဂတာ။
ပုတ္တော တျာယံ မဟာရာဇ၊ ဇနံ ဟေဋ္ဌေတျဒ္ဓသကံ။
- ၃၀၁။ တဉ္စ ရာဇာဝိဝါဟေသိ၊ သမ္ဘာ ရဋ္ဌာ စ ခတ္တိယော။
ယာဝတာ ဝိဇိတံ မယျံ၊ န တေ ဝတ္ထဗ္ဗ တာဝဒေ။
- ၃၀၂။ တတော သော ဘရိယမာဒါယ၊ သမုဒ္ဓံ ဥပသင်္ကမိ။
ပဏ္ဏသလံ ကရိတွာန၊ ဝနမုဉ္ဇာယ ပါဝိသိ။
- ၃၀၃။ အထေ’တ္ထ ဣသိ မာဂစ္ဆိ၊ သမုဒ္ဓံ ဥပရူပရိ။
သော တဿ ဂေဟံ ပါဝေက္ခိ၊ ဘတ္တကာလေ ဥပဋ္ဌိတေ။
- ၃၀၄။ တဉ္စ ဘရိယာ ပလောဘေသိ၊ ပဿ ယာဝ သုဒါရုဏံ။
စုတော သော မြဟ္မစရိယမ္ဘာ၊ ဣဒ္ဓိယာ ပရိဟာယထ။
- ၃၀၅။ ရာဇပုတ္တော စ ဥဉ္ဇာတော၊ ဝနမူလဗလံ ဗဟုံ။
သာယံ ကာဇေန အာဒါယ၊ အဿမံ ဥပသင်္ကမိ။
- ၃၀၆။ ဣသိ စ ခတ္တိယံ ဒိသ္မာ၊ သမုဒ္ဓံ ဥပသင်္ကမိ။
‘ဝေဟာယသံ ဂမိဿ’န္တိ၊ သိဒ္ဓတေ သော မဟဏ္ဏဝေ။
- ၃၀၇။ ခတ္တိယော စ ဣသိံ ဒိသ္မာ၊ သိဒ္ဓမာနံ မဟဏ္ဏဝေ။
တဿေဝ အနုကမ္ဘာယ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
- ၃၀၈။ အဘိဇ္ဇမာနေ ဝါရိသ္မိံ၊ သယံ အာဂမ္မ ဣဒ္ဓိယာ။
မိဿိဘာဝိ’တ္ထိယာ ဂန္ဓာ၊ သံသိဒ္ဓသိ မဟဏ္ဏဝေ။
- ၃၀၉။ အာဝဇ္ဇနီ မဟာမာယာ၊ မြဟ္မစရိယဝိကောပနာ။
သိဒ္ဓန္တိ နံ ဝိဒိတွာန၊ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယေ။
- ၃၁၀။ အနုလာ မုဒုသမ္ဘာသာ၊ ဒုပ္ပုရာ တာ နဒိသမာ။
သိဒ္ဓန္တိ နံ ဝိဒိတွာန၊ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယေ။

၃၁၁။ ယံ ဧတာ ဥပသေဝန္တိ၊ ဆန္ဒဿ ဝါ ဓနေန ဝါ။
ဇာတဝေဒေါဝ သံ ဌာနံ၊ ခိပ္ပံ အနုဒဟန္တိ တံ။

၃၁၂။ ခတ္တိယဿ ဝစော သုတွာ၊ ဣသိဿ နိဗ္ဗိဒါ အဟု။
လဒ္ဓါ ပေါရာဏကံ မဂ္ဂံ၊ ဂစ္ဆတေ သော ဝိဟာယသံ။

၃၁၃။ ခတ္တိယော စ ဣသိံ ဒိသွာ၊ ဂစ္ဆမာနံ ဝိဟာယသံ။
သံဝေဂံ အလဘိ ဓိရော၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ သမရောစယိ။

၃၁၄။ တတော သော ပဗ္ဗဇိတွာန၊ ကာမရာဂံ ဝိရာဇယိ။
ကာမရာဂံ ဝိရာဇေတွာ၊ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ အဟူ”တိ။

တတ္ထ အန္တေပုရန္တိ ကုမာရဿ ဝသနဌာနံ။ ဗဟုန္တိ ဗဟုံ နာနပ္ပကာရံ။
ကာမုပသံဟိတန္တိ ကာမနိဿိတံ ဂိတံ ပဝတ္တယမာနာ။ ကာမစ္ဆန္တိ’ဿာတိ
အဿ အနိတ္ထိဂန္ဓကုမာရဿ ကာမစ္ဆန္တော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ဇနန္တိ အတ္တနော သန္တိ-
ကာဝစရံ ပရိစာရိကဇနံ။ ဥစ္စာဝေန္တိ ဥဂ္ဂတဉ္စ အနုဂ္ဂတဉ္စ။ ဘုဉ္ဇေယျာတိ သစေ
ဘုဉ္ဇေယျာသိ။ ဆာဒေယျ၊ တန္တိ ဧတေ ကာမာ နာမ တဝ ရုစ္စေယျံ။ သော
“ပမဒါ”တိ ဝစနံ သုတွာ တုဏှိ အဟောသိ။ ဣတရာ ပုနဒိဝသေပိ ဂါယိ။
ဧဝံ ကုမာရော ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ တဿာ အာဂမနံ ရောစေန္တော
ပရိစာရိကေ အာမန္တေတွာ “ဣဃံ”တိ ဂါထမာဟ။

တိရောကုနုဒ္ဓိတိ သယနဂပ္ပကုဋ္ဌဿ ဗဟိ။ မာ အညောတိ အညော ကာမေ
ပရိဘုဉ္ဇန္တော ပုရိသော နာမ မာ သိယာ။ ဟန္တိ၊ ဥပက္ကမိတိ အန္တရိယံ ဩတ-
ရိတွာ မာရေတုံ အာရဘိ။ ဝိကန္တိ’သုတိ ကုမာရေန ကတိပယေသု ပုရိသေသု
ပဟတေသု ပုရိသာ ပလာယိတွာ ဂေဟာနိ ပဝိသိ’သု။ သော ပုရိသေ အလ-
ဘန္တောထောကံ ဝိဿမိ။ တသ္မိံ ခဏေ ရာဇင်္ဂဏေ သန္တိပတိတွာ ဥပက္ကောသိ’သု။
ဇနံ ဟေဋ္ဌေတျ’ဉ္ဇသကန္တိ နိရပရာဓံ ဇနံ ဟေဋ္ဌေတိ၊ တံ ဂဏှာပေထာတိ ဝဒိ’သု။
ရာဇော ဥပါယေန ကုမာရံ ဂဏှာပေတွာ “ဣမဿ ကိံ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိ။
“ဒေဝ အညံ နတ္ထိ၊ ဣမံ ပန ကုမာရံ တာယ ကုမာရိကာယ သဒ္ဓိံ ရဌာ ပဗ္ဗာဇေတုံ
ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တေ တထာ အကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ “တဉ္စာ”တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိဝါဟေသိတိ’ ပဗ္ဗာဇေသိ။ န တေ ဝတ္ထုဗ္ဗ တာဝဒေတိ
ယတ္ထကံ မယုံ ဝိဇိတံ၊ တတ္ထကေ တယာ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ ဥဉ္စာယာတိ ဖလာ-
ဖလတ္တာယ။

တသို့ ပန ဝနံ ပဝိဋ္ဌေ ဣတရာ ယံ တတ္ထ ပစိတဗ္ဗယုတ္တကံ အတ္ထိ၊ တံ ပစိတွာ တဿာဂမနံ ဩလောကေန္တိ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ နိသီဒတိ။ ဧဝံ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ဧကဒိဝသံ အန္တရဒီပကဝါသီ ဧကော ဣဋ္ဌိမန္တတာပသော အဿမပဒတော နိက္ခမိတွာ မဏိဖလကံ ဝိယ ဥဒကံ မဒ္ဒမာနောဝ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ ဘိက္ခာစာရံ ဂစ္ဆန္တော ပဏ္ဏသာလာယ ဥပရိဘာဂံ ပတွာ ဓူမံ ဒိသ္မာ “ဣမသို့ ဌာနေ မနဿာ ဝသန္တိ မညေ”တိ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ ဩတရိ။ သာ တံ ဒိသ္မာ နိသီဒါပေတွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ ဣတ္ထိကုတ္တံ ဒဿေတွာ တေန သဒ္ဓိံ အနာစာရံ အစရိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ “အထေ’တ္တာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဣသိ မာဂန္တိတိ ဣသိ အာဂန္တိ။ သမုဒ္ဓံ ဥပဉ္စပရိတိ သမုဒ္ဓဿ မတ္တကမတ္တကေန။ ပဿ ယာဝ သုဒါရုဏန္တိ ပဿထ ဘိက္ခဝေ တာယ ကုမာရိကာယ ယာဝ သုဒါရုဏံ ကမ္မံ ကတန္တိ အတ္ထော။

သာယန္တိ သာယန္တသမယေ။ ဒိသ္မာတိ တံ ဝိဇဟိတုံ အသက္ကောန္တော သကလဒိဝသံ တတ္ထေဝဟုတွာ သာယန္တသမယေ ရာဇပုတ္တံ အာဂတံ ဒိသ္မာ ပလာယိတုံ “ဝေဟာယသံ ဂမိဿ”န္တိ ဥပ္ပတနာကာရံ ကရောန္တော ပတိတွာ မဟဏ္ဏဝေ သီဒတိ။ ဣသိံ ဒိသ္မာတိ အနုဗန္ဓမာနော ဂန္တော ပဿိတွာ။ အနုကမ္မာယာတိ သစာယံ ဘူမိယာ အာဂတော အဘဝိဿ၊ ပလာယိတွာ အရညံ ပဝိသေယျ၊ အာကာသေန အာဂတော ဘဝိဿတိ၊ တသ္မာ သမုဒ္ဓေ ပတိတောပိ ဥပ္ပတနာကာရမေဝ ကရေတိတိ အနုကမ္မံ ဥပ္ပါဒေတွာ တဿေဝ အနုကမ္မာယ အဘာသထ။ တာသံ ပန ဂါထာနံ အတ္ထော တိကနိပါတေ ဝုတ္တောယေဝ။ နိဗ္ဗိဒါ အဟူတိ ကာမေသု နိဗ္ဗေဒေါ ဇာတော။ ပေါရာဏကံ မဂ္ဂန္တိ ပုဗ္ဗေ အဓိဂတံ ဈာနဝိသေသံ။ ပဗ္ဗဇိတွာနာတိ တံ ဣတ္ထိံ မနဿာဝါသံ နေတွာ နိဝတ္တိတွာ အရညေ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ကာမရာဂံ ဝိရာဇယိ၊ ဝိရာဇေတွာ မြဟ္မလောကူပဂေါ အဟောသီတိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဘိက္ခဝေ မာတုဂါမံ ပဋိစ္စ ဝိသုဒ္ဓသတ္တာပိ သံကိလိဿန္တိ”တိ ဝတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပတ္တော။ တဒါ အနိတ္ထိဂန္ဓကုမာရော အဟမေဝ အဟောသိန္တိ။

မဟာပလောဘနဇာတကဝဏ္ဏနာ ဧကောဒသမာ။

၁၂-ပဉ္စပဏ္ဍိတဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၀၈)

၃၁၅-၃၃၆။ ပဉ္စပဏ္ဍိတဇာတကံ မဟာဥမဏံ အာဝိ ဘဝိဿတိ။
ပဉ္စပဏ္ဍိတဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒွါဒသမာ။

၁၃-ဟတ္ထိပါလဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၀၉)

စိရဿံ ဝတ ပဿာမာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော မဟာ-
ဘိနိက္ခမနံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တဒါ ဟိ သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊
ပုဗ္ဗေဝိ တထာဂတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တောယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ
အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဧသုကာရိ နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ တဿ
ပုရောဟိတော ဒဟရကာလတော ပဋ္ဌာယ ဝိယသဟာယော၊ တေ ဥဘောပိ
အပုတ္တကာ အဟေသုံ။ တေ ကေဒိဝသံ သုခဿယနေ နိသိန္နာ မန္တယိံသု
“အမှာကံ ဣဿရိယံ မဟန္တံ၊ ပုတ္တော ဝါ ဓိတာ ဝါ နတ္ထိ၊ ကိံ န ခေါ
ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ။ တတော ရာဇာ ပုရောဟိတံ အာဟ “သမ္မ သစေ တဝ ဂေဟေ
ပုတ္တော ဇာယိဿတိ၊ မမ ရဇဿ သာမိကော ဘဝိဿတိ၊ သစေ မမ ပုတ္တော
ဇာယိဿတိ၊ တဝ ဂေဟေ ဘောဂါနံ သာမိကော ဘဝိဿတိ”တိ။ ဧဝံ
ဥဘောပိ အညမညံ သက်ရိံသု။

အထေကဒိဝသံ ပုရောဟိတော ဘောဂဂါမံ ဂန္တော အာဂမနကာလေ ဒက္ခိဏ-
ဒွါရေန နဂရံ ပဝိသန္တော ဗဟိနဂရေ ဧကံ ဗဟုပုတ္တိကံ နာမ ဒုဂ္ဂတိတ္ထိံ ပဿိ။
တဿာ သတ္တ ပုတ္တာ သဗ္ဗေဝ အရောဂါ၊ ဧကော ပစနဘာဇနကပလ္လံ ဂဏှိ၊
ဧကော သယနကဋ္ဌသာရကံ၊ ဧကော ပုရတော ဂစ္ဆတိ၊ ဧကော ပစ္ဆတော၊
ဧကော အင်္ဂုလိံ ဂဏှိ၊ ဧကော အင်္ဂေ နိသိန္နော၊ ဧကော ခန္ဓေ။ အထ နံ ပုရော-
ဟိတော ပုစ္ဆိ “ဘဒ္ဒေ ဣမေသံ ဒါရကာနံ ပိတာ ကုဟိ”န္တိ။ သာမိ ဣမေသံ ပိတာ
နာမ နိဗဒ္ဓေါ နတ္ထိတိ။ ဧဝရူပေ သတ္တ ပုတ္တေ ကိန္တိ ကတွာ အလတ္ထာတိ။ သာ
အညံ ဂဟဏံ အပဿန္တိ နဂရဒွါရေ ဌိတံ နိဂြောဓရက္ခံ ဒဿေတွာ “သာမိ
ဧတသ္မိံ နိဂြောဓေ အဓိဝတ္ထာယ ဒေဝတာယ သန္တိကေ ပတ္တေတွာ လဘိံ၊
ဧတာယ မေ ပုတ္တာ ဒိန္နာ”တိ အာဟ။ ပုရောဟိတော “တေန ဟိ ဂစ္ဆ တွ”န္တိ

ရထား ဩရုယ နိဂြောဓမူလံ ဂန္ဓာ သာခါယ ဂဟေတွာ စာလေတွာ “အန္တော
ဒေဝတေ တံ ရညော သန္တိကာ ကိံ နာမ န လဘသိ၊ ရာဇာ တေ အနု-
သံဝစ္ဆရံ သဟဿံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဗလိကမ္ပံ ကရေတိ၊ တဿ ပုတ္တံ န ဒေသိ၊
ဧတာယ ဒုဂ္ဂတိတ္ထိယာ တဝ ကော ဥပကာရော ကတော၊ ယေနဿာ သတ္တ
ပုတ္တေ အဒါသိ၊ သစေ အမှာကံ ရညော ပုတ္တံ န ဒေသိ၊ ဣတော တံ သတ္တမေ
ဒိဝသေ သမူလံ ဆိန္ဒာပေတွာ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ကာရေဿာမီ”တိ ရုက္ခဒေဝတံ
တဇ္ဇေတွာ ပက္ကာမိ။ သော ဧတေန နိယာမေနေဝ ပုနဒိဝသေဝီတိ ပဋိပါဋိယာ
ဆ ဒိဝသေ ကထေသိ။ ဆဋ္ဌေ ပန ဒိဝသေ သာခါယ ဂဟေတွာ “ရုက္ခဒေဝတေ
အဇ္ဇေကရတ္ထိမတ္တကမေဝ သေသံ၊ သစေ မေ ရညော ပုတ္တံ န ဒေသိ၊ သွေ တံ
နိဋ္ဌာပေဿာမီ”တိ အာဟ။

ရုက္ခဒေဝတာ အာဇ္ဇေတွာ တံ ကာရဏံ တထတော ဥတွာ “အယံ
ဗြာဟ္မဏော ပုတ္တံ အလဘန္တော မမ ဝိမာနံ နာသေဿတိ၊ ကေန န ခေါ
ဥပါယေန တဿ ပုတ္တံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စတုန္တံ မဟာရာဇာနံ သန္တိကံ ဂန္ဓာ
တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ တေ “မယံ တဿ ပုတ္တံ ဒါတုံ န သက္ခိဿာမာ”တိ
ဝဒိံသု။ အဋ္ဌဝိသတိယက္ခသေနာပတိနံ သန္တိကံ အဂမာသိ၊ တေပိ တထေ-
ဝါဟံသု။ သက္ကဿ ဒေဝရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ ကထေသိ။ သောပိ “လဘိဿတိ
န ခေါ ရာဇာ အနုစ္ဆရိကေ ပုတ္တေ၊ ဥဒါဟု နော”တိ ဥပဓာရေန္တော ပုညဝန္တေ
စတ္တာရော ဒေဝပုတ္တေ ပဿိ။ တေ ကိရ ပုရိမဘဝေ ဗာရာဏသိယံ ပေသကာရာ
ဟုတွာ တေန ကမ္ပေန လဒ္ဓကံ ပဉ္စကောဋ္ဌာသံ ကတွာ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ
ပရိဘုဉ္ဇိံသု၊ ပဉ္စမံ ဂဟေတွာ ဧကတောဝ ဒါနံ အဒံသု။ တေ တတော စုတာ
တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိံသု၊ တတော ယာမဘဝနေတိ ဧဝံ အနုလောမပဋိ-
လောမံ ဆသု ဒေဝလောကေသု သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တာ ဝိစရန္တိ။ တဒါ ပန
နေသံ တာဝတိံသဘဝနတော စဝိတွာ ယာမဘဝနံ ဂမနဝါရော ဟောတိ။
သက္ကော တေသံ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ပက္ခောသိတွာ “မာရိသာ တုမှေဟိ မနုဿ-
လောကံ ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ၊ ဒေသကာရိရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုတ္တိမိ နိဗ္ဗတ္တ-
ထာ”တိ အာဟ။ တေ တဿ ဝစနံ သုတွာ “သာဓု ဒေဝ ဂမိဿာမ၊ န
ပနမှာကံ ရာဇကုလေနတ္ထော၊ ပုရောဟိတဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒဟရ-
ကာလေယေဝ ကာမေ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမာ”တိ ဝဒိံသု။ သက္ကော
“သာဓု”တိ တေသံ ပဋိညံ ဂဟေတွာ အာဂန္ဓာ ရုက္ခဒေဝတာယ တမတ္ထံ
အာရောစေသိ။ သာ တုဋ္ဌမာနသာ သက္ကံ ဝဋ်တွာ အတ္တနော ဝိမာနမေဝ
ဂတာ။

ပုရောဟိတောပိ ပုနဒိဝသေ ဗလဝပုရိသေ သန္နိပါတာပေတွာ ဝါသိဖရသု-
 အာဒိနိ ဂါဟာပေတွာ ရုက္ခမူလံ ဂန္ဓာ ရုက္ခသာခါယ ဂဟေတွာ “အမွှော
 ဒေဝတေ အဇ္ဇေ မယံ တံ ယာစန္တဿ သတ္တမော ဒိဝသော၊ ဣဒါနိ တေ
 နိဋ္ဌာနကာလော”တိ အာဟ။ တတော ရုက္ခဒေဝတာ မဟန္တေနာနုဘာဝေန
 ခန္ဓဝိဝရတော နိက္ခမိတွာ မရုရသရေန တံ အာမန္တေတွာ “ဗြာဟ္မဏ တိဋ္ဌတု
 ဧကော ပုတ္တော၊ စတ္တာရော တေ ပုတ္တေ ဒဿာမိ”တိ အာဟ။ မမ ပုတ္တေ-
 နတ္တော နတ္ထိ၊ အမှာကံ ရညော ပုတ္တံ ဒေဟိတိ။ တုယံယေဝ ဒေမိတိ။ တေန
 ဟိ မမ ဒွေ၊ ရညော ဒွေ ဒေဟိတိ။ ရညော န ဒေမိ၊ စတ္တာရောပိ တုယုမေဝ
 ဒမ္မိ၊ တယာ စ လဒ္ဓမတ္တာဝ ဘဝိဿန္တိ၊ အဂါရေ ပန အဋ္ဌတွာ ဒဟရကာလေ-
 ယေဝ ပဗ္ဗဇိဿန္တိတိ။ တံ မေ ကေဝလံ ပုတ္တေ ဒေဟိ၊ အပဗ္ဗဇနကာရဏံ ပန
 အမှာကံ ဘာရေတိ။ သာ တဿ ပုတ္တဝရံ ဒတွာ အတ္တနော ဘဝနံ ပါဝိသိ။
 တတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝတာယ သက္ကာရော မဟာ အဇ္ဇဟာသိ။

ဇေဋ္ဌကဒေဝပုတ္တော စဝိတွာ ပုရောဟိတဿ ဗြာဟ္မဏိယာ ကုန္တိမိ နိဗ္ဗတ္တိ၊
 တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ “ဟတ္ထိပါလော”တိ နာမံ ကတွာ အပဗ္ဗဇနတ္ထာယ
 ဟတ္ထိဂေါပကေ ပဋိစ္ဆာပေသုံ။ သော တေသံ သန္တိကေ ဝေုတိ။ တဿ ပဒသာ
 ဂမနကာလေ ဒုတိယော စဝိတွာ အဿာံ ကုန္တိမိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿပိ ဇာတ-
 ကာလေ “အဿပါလော”တိ နာမံ ကရိံသု။ သော အဿဂေါပကာနံ
 သန္တိကေ ဝေုတိ။ တတိယဿ ဇာတကာလေ “ဂေါပါလော”တိ နာမံ
 ကရိံသု။ သော ဂေါပါလေဟိ သဒ္ဓိံ ဝေုတိ။ စတုတ္ထဿ ဇာတကာလေ
 “အဇပါလော”တိ နာမံ ကရိံသု။ သော အဇပါလေဟိ သဒ္ဓိံ ဝေုတိ။ တေ
 ပုရိမန္တာယ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ အဟေသုံ။

အထ နေသံ ပဗ္ဗဇိတဘယေန ရညော ဝိဇိတာ ပဗ္ဗဇိတေ နိဟရိံသု။
 သကလကာသိရဋ္ဌေ ဧကပဗ္ဗဇိတောပိ နာဟေသိ။ တေ ကုမာရာ အတိ-
 ဖရသာ အဟေသုံ၊ ယာယ ဒိသာယ ဂစ္ဆန္တိ၊ တာယ အာဟရိယမာနံ ပဏ္ဏာ-
 ကာရံ ဝိလုမ္ပန္တိ။ ဟတ္ထိပါလဿ သောဋ္ဌသဝဿကာလေ ကာယသမ္ပတ္တိံ
 ဒိသွာ ရာဇာ စ ပုရောဟိတော စ “ကုမာရာ မဟလ္လကာ ဇာတာ၊ ဆတ္တုဿာ-
 ပနသမယော၊ တေသံ ကိံ န ခေါ ကာတဗ္ဗ”န္တိ မန္တေတွာ “ဧတေ အဘိ-
 သိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ အတိဿရာ ဘဝိဿန္တိ၊ တတော တတော
 ပဗ္ဗဇိတာ အာဂမိဿန္တိ၊ တေ ဒိသွာ ပဗ္ဗဇိဿန္တိ၊ ဧတေသံ ပဗ္ဗဇိတကာလေ
 ဇနပဒေါ ဥလ္လောဋ္ဌော ဘဝိဿတိ၊ ဝိမံသိဿာမ တာဝ နေ၊ ပစ္ဆာ အဘိ-
 သိဋ္ဌိဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ ဥဘောပိ ဣသိဝေသံ ဂဟေတွာ ဘိက္ခံ စရန္တာ

ဟတ္ထိပါလဿ ကုမာရဿ နိဝေသနဒွါရံ အဂမံသု။ ကုမာရော တေ
ဒိသ္မာဝ တုဋ္ဌော ပသန္ဓော ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ တိဿော ဂါယာ
အဘာသိ—

၃၃၇။ “စိရဿံ ဝတ ပဿာမ၊ မြာဟ္မဏံ ဒေဝဝဏ္ဏိနံ။
မဟာဇဉ် ခါရိဓရံ၊ ပင်္ကဒန္တံ ရဇဿိရံ။

၃၃၈။ စိရဿံ ဝတ ပဿာမ၊ ဣသိံ ဓမ္မရဏေ ရတံ။
ကာသာယဝတ္ထဝသနံ၊ ဝါကစီရံ ပဋိစ္ဆဒံ။

၃၃၉။ အာသနံ ဥဒကံ ပဇ္ဇံ၊ ပဋိဂဏှာတု နော ဘဝံ။
အဋ္ဌေ ဘဝန္တံ ပုစ္ဆာမ၊ အဋ္ဌံ ကုရတု နော ဘဝ”န္တိ။

တတ္ထ မြာဟ္မဏန္တိ ဗာဟိတပါပမြာဟ္မဏံ။ ဒေဝဝဏ္ဏိနန္တိ သေဋ္ဌဝဏ္ဏိနံ
သောရတပံ ပရမတိက္ခိန္ဒြိယံ^၁ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ ဥပဂတန္တိ အတ္ထော။ ခါရိဓရန္တိ^၂
ခါရိဘာရဓရံ။ ဣသိန္တိ သီလက္ခန္ဓာဒယော ပရိယေသိတွာ ဌိတံ။ ဓမ္မရဏေ ရတန္တိ
သုစရိတကောဋ္ဌာသေ အဘိရတံ။ “အာသန”န္တိ ဣဒံ တေသံ နိသီဒနတ္ထာယ
အာသနံ ပညပေတွာ ဂန္ဓောဒကဉ္စ ပါဒဗ္ဗဉ္စနဉ္စ ဥပနေတွာ အာဟ။ အဋ္ဌေတိ
ဣမေ သဗ္ဗေပိ အာသနာဒယော အဋ္ဌေ ဘဝန္တံ ပုစ္ဆာမ။ ကုရတု နောတိ
ဣမေ နော အဋ္ဌေ ဘဝံ ပဋိဂဏှတူတိ။

ဧဝံ သော တေသု ဧကေကံ ဝါရေနာဟ။ အထ နံ ပုရောဟိတော အာဟ
“တာတ ဟတ္ထိပါလ တံ အမှေ ‘ကေ ဣမေ’တိ မညမာနော ဧဝံ ကထေသိ”တိ။
ဟေမဝန္တကာ^၃ ဣသယောတိ။ န မယံ တာတ ဣသယော၊ ဒေ ရာဇာ သေ-
ကာရိ၊ အဟံ တေ ပိတာ ပုရောဟိတောတိ။ အထ ကဿ ဣသိဝေသံ
ဂဏှိတ္တာတိ။ တဝ ဝိမံသနတ္ထာယာတိ။ မမ ကိံ ဝိမံသထာတိ။ သစေ အမှေ
ဒိသ္မာ န ပဗ္ဗဇိဿသိ၊ အထ တံ ရဇဇေ အဘိသိဉ္စိတုံ အာဂတာမှာတိ။ တာတ
န မေ ရဇဇေနတ္ထော၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟန္တိ။ အထ နံ ပိတာ “တာတ ဟတ္ထိပါလ
နာယံ ကာလော ပဗ္ဗဇာယာ”တိ ဝတွာ ယထာဇ္ဈာသယံ အနုသာသန္ဓော
စတုတ္ထဂါယမာဟ—

၁-ပရိဝါရိတိန္ဒြိယံ (သိ)၊ ပရိမာရိတိန္ဒြိယံ (ဣ)၊ ပရမာနိတိန္ဒြိယံ (သျှာ)

၂-ဘာရဓရန္တိ (ဣ)

၃-ဟေမဝတကာ (သိ၊ ဣ)

၃၄၀။ “အဓိစ္စ ဝေဒေ ပရိယေသ ဝိတ္တံ၊
 ပုတ္တေ ဂေဟေ တာတ ပတိဋ္ဌပေတွာ။
 ဂန္ဓေ ရသေ ပစ္စနဘုယျ သဗ္ဗံ၊
 အရညံ သာဓု မုနိ သော ပသတ္ထော”တိ။

တတ္ထ အဓိဇ္ဇာတိ သဇ္ဈာယိတွာ။ ပုတ္တေတိ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ နာဠကေ
 ဝါရေန ဥပဋ္ဌာပေတွာ ပုတ္တဓိတာဟိ ဝိမိတွာ တေ ပုတ္တေ ဂေဟေ ပတိဋ္ဌာ-
 ပေတွာတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗန္တိ ဧတေ စ ဂန္ဓရသေ သေသဉ္စ သဗ္ဗံ ဝတ္ထုကာမံ
 အနုဘဝိတွာ။ အရညံ သာဓု မုနိ သော ပသတ္ထောတိ ပစ္စာ မဟလ္လကကာလေ
 ပဗ္ဗဇိတဿ အရညံ သာဓု လဒ္ဓကံ ဟောတိ၊ သော ဧဝရူပေ ကာလေ ပဗ္ဗဇတိ၊
 သော မုနိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ အရိယေဟိ ပသတ္ထောတိ ဝဒတိ။

တတော ဟတ္ထိပါလော ဂါထမာဟ—

၃၄၁။ “ဝေဒါ န သစ္စာ န စ ဝိတ္တလာဘော၊
 န ပုတ္တလာဘေန ဇရံ ဝိဟန္တိ။
 ဂန္ဓေ ရသေ မုစ္စနမာဟု သန္တော၊
 သကမ္မုနာ ဟောတိ ဖလူပပတ္တိ”တိ။

တတ္ထ န သစ္စာတိ ယံ သဋ္ဌဉ္စ မဂ္ဂဉ္စ ဝဒန္တိ၊ န တံ သာဓေန္တိ၊ တုန္တော နိဿာရာ
 နိပ္ပလာ။ န စ ဝိတ္တလာဘောတိ နေလာဘောဝိ ပဉ္စသာဓာရဏတ္တာသဗ္ဗော
 ကေသဘာဝေါ န ဟောတိ။ ဇရန္တိ တာတ ဇရံ ဝါ ဗျာဓိမရဏံ ဝါ န ကောစိ
 ပုတ္တလာဘေန ပဋိဇာဟိတုံ သမတ္ထော နာမ အတ္တိ။ ဒုက္ခမူလာ ဟေတေ
 ဥပဓယော။ ဂန္ဓေ ဗုဒ္ဓေတိ ဂန္ဓေ စ ရသေ စ သေသေသု အာရမ္မဏေသု စ
 မုစ္စနံ မုတ္တိမေဝ ဗုဒ္ဓါဒယော ပဏှိတာ ကထေန္တိ။ သကမ္မုနာတိ အတ္တနာ
 ကတကမ္မေနေဝ သတ္တာနံ ဖလူပပတ္တိ ဖလနိပ္ပတ္တိ ဟောတိ။ ကမ္မဿကာ ဟိ
 တာတ သတ္တာတိ။

ကုမာရဿ ဝစနံ သုက္ခာ ရာဇော ဂါထမာဟ—

၃၄၂။ “အဒ္ဓါ ဟိ သစ္စံ ဝစနံ တဝေတံ၊
 သကမ္မုနာ ဟောတိ ဖလူပပတ္တိ။
 ဇိဏ္ဏာ စ မာတာဂိတရော တဝိမေ၊
 ပဿယျံ တံ ဝဿသတံ အရောဂ”န္တိ။

တတ္ထ ဝဿသတံ အရောဂန္တိ ဇေတ ဝဿသတံ အရောဂံ တံ ပဿေယျုံ၊
တွမ္ပိ ဝဿသတံ ဇီဝန္တော မာတာပိတရော ပေါသဿုတိ၊ ဝဒတိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော “ဒေဝ တွံ ကိ” နာမေတံ ဝဒသီ”တိ၊ ဝတွာ ဒွေ
ဂါထာ အဘာသိ—

၃၄၃။ “ယဿ’ဿ သက္ခိ မရဏေန ရာဇ၊
ဇရာယ မေတ္တိ နရပီရသေဋ္ဌ။
ယော စာပိ ဇညာ န မရိဿံ ကဒါစိ၊
ပဿေယျုံ တံ ဝဿသတံ အရောဂံ။

၃၄၄။ ယထာပိ နာဝံ ပုရိသော ဒကမ္ပိ၊
ဇေရတိ စေ နံ ဥပနေတိ တိရံ။
ဇေမ္ပိ ဗျာဓိ သတတံ ဇရာ စ၊
ဥပနေတိ မစ္စံ ဝဿမန္တကဿာ”တိ။

တတ္ထ သက္ခိတိ မိတ္တဓမ္မော။ မရဏေနာတိ ဒတ္တော မတော မိတ္တော^၁၊
မထောတိ သမ္ပုတိမရဏေန။ ဇရာယာတိ ပါကဋ္ဌဇရာယ ဝါ^၂ သဒ္ဓိ^၃ ယဿ၊
မေတ္တိ ဘဝေယျ၊ ယဿေတံ မရဏဉ္စ ဇရာ စ မိတ္တဘာဝေန နာဂစ္ဆေယျာတိ^၃၊
အတ္တော။ ဇေရတိ စေ နန္တိ မဟာရာဇ ယထာ နာမ ပုရိသော နဒိတိတ္ထေ
ဥဒကမ္ပိ နာဝံ ဌပေတွာ ပရတိရဂါမိ^၃ ဇနံ အာရောပေတွာ သစေ အရိတ္တေန
ဥပ္ပိဋ္ဌေန္တော ဖိယေန ကမုန္တော စာလေတိ သန္တေတိ၊ အထ နံ ပရတိရံ
နေတိ၊ ဧဝံ ဗျာဓိ ဇရာ စ နိစ္စံ အန္တကဿ မစ္စုနော ဝသံ ဥပနေတိယေဝါတိ။

ဧဝံ ဣမေသံ သတ္တာနံ ဇီဝိတသင်္ခါရဿ ပရိတ္တဘာဝံ ဒဿေတွာ
“မဟာရာဇ တုမေ တိဋ္ဌထ၊ တုမေဟိ သဒ္ဓိ” ကထယန္တမေဝ မံ ဗျာဓိဇရာ-
မရဏာနိ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ အပ္ပမတ္တာ ဟောထာ”တိ ဩဝါဒံ ဒတွာ ရာဇာနဉ္စ ပိတရဉ္စ
ဝန္တိတွာ အတ္တနော ပရိစာရကေ ဂဟေတွာ မာရာဏသိယံ ရဇ္ဇံ ပဟာယ
“ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ နဂရတော နိက္ခမိ၊ “ပဗ္ဗဇော နာမေသာ သောဘနာ
ဘဝိဿတိ”တိ ဟတ္ထိပါလကုမာရေန သဒ္ဓိ^၃ မဟာဇနော နိက္ခမိ။ ယောဇနိကာ
ပရိသာ အဟောသိ။ သော တာယ ပရိသာယ သဒ္ဓိ^၃ ဂင်္ဂါယ တိရံ ပတွာ
ဂင်္ဂါယ ဥဒကံ ဩလောကေတွာ ကသိဏပရိကမ္ပံ ကတွာ ဗျာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ

၁-မိတ္တော (က) ၂-ပါကဋ္ဌဇရာယ စ (သိ)၊ ပါကဋ္ဌာ ဇရာယေဝ (ဣ)၊ ပါကဋ္ဌဇရာယ ဟိ (သျှာ)

၃-နာဂိဂစ္ဆေယျာတိ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

စိန္တေသိ “အယံ သမာဂမော မဟာ ဘဝိဿတိ၊ မမ တယော ကနိဋ္ဌဘာ-
တရော မာတာပိတရော ရာဇာ ဒေဝီတိ သဗ္ဗေ သပရိသာ ပဗ္ဗဇိဿန္တိ၊ ဗာရာ-
ဏသီ သုညာ ဘဝိဿတိ၊ ယာဝ ဧတေသံ အာဂမနာ ဣဓေဝ ဘဝိဿာမီ”တိ။
သော တတ္ထေဝ မဟာဇနဿ ဩဝါဒံ ဒေန္တော နိဿိဒိ။

ပုနဒိဝသေ ရာဇာ စ ပုရောဟိတော စ စိန္တေသိ “ဟတ္ထိပါလကုမာရော
တာဝ ‘ရဇ္ဇံ ပဟာယ မဟာဇနံ အာဒါယ ပဗ္ဗဇိဿာမီ’တိ ဂန္တော ဂင်္ဂါတီရေ
နိဿိန္တော၊ အဿပါလံ ဝိမံသိတွာ အဘိသိပ္ပိဿာမာ”တိ။ တေ ဣသိဝေသေနေဝ
တဿပိ ဂေဟဒ္ဒါရံ အဂမံသု။ သောပိ တေ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော
ဥပသင်္ကမိတွာ “ဝိရဿံ ဝတ ပဿာမာ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော တထေဝ
ပဋိပဇ္ဇိ။ တေပိ တံ တထေဝ ဝတွာ အတ္တနော အာဂတကာရဏံ ကထယိံသု။
သော “မမ ဘာတိကေ ဟတ္ထိပါလကုမာရေ သန္တေ ကထံ ပဌမတရံ
မယုမေဝ သေတစ္ဆတ္တံ ပါပုဏာတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “တာတ ဘာတာ တေ ‘န
မယံ ရဇ္ဇေနတ္ထော၊ ပဗ္ဗဇိဿာမီ’တိ ဝတွာ နိက္ခန္တော”တိ ဝုတ္တေ “ကဟံ
ပနေသော ဣဒါနီ”တိ ဝတွာ “ဂင်္ဂါတီရေ နိဿိန္တော”တိ ဝုတ္တေ “တာတ မမ
ဘာတရာ ဆဒ္ဓိတဓေဋ္ဌေန ကမ္ပံ နတ္ထိ၊ ဗာလာ ဟိ ပရိတ္တကပညာ သတ္တာ
တေံ ကိလေသံ ဇဟိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ အဟံ ပန ဇဟိဿာမီ”တိ ရညော စ
ပိတု စ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၄၅။ “ပင်္ကော စ ကာမာ ပလိပေါ စ ကာမာ၊

မနောဟရာ ဒုတ္တရာ မစ္စုဇေယျာ။

ဧတသ္မိံ ပင်္ကေ ပလိပေ ဗျသန္တာ၊

ဟိနတ္တရူပါ န တရန္တိ ပါရံ။

၃၄၆။ အယံ ပုရေ လုဒ္ဒမကာသိ ကမ္ပံ၊

သွာယံ ဂဟိတော န ဟိ မောက္ခိ’တော မေ။

ဩရန္တိယာ နံ ပရိရက္ခိဿာမိ၊

မာ’ယံ ပုန လုဒ္ဒမကာသိ ကမ္ပ”န္တိ။

တတ္ထ ပင်္ကောတိ ယော ကောစိ ကဒ္ဒမော။ ပလိပေါတိ သုခုမဝါလုက-
မိဿော သဏ္ဍကဒ္ဒမော။ တတ္ထ ကာမာ လဂ္ဂါပနဝသေန ပင်္ကော နာမ၊
ဩသိဒါပနဝသေန ပလိပေါ နာမာတိ ဝုတ္တာ။ ဒုတ္တရာတိ ဒုရတိက္ကမာ။
မစ္စုဇေယျာတိ မစ္စုနော အဓိဋ္ဌာနာ။ ဧတေသု ဟိ လဂ္ဂါ ဧဝံ အနုပဝိဋ္ဌာ စ
သတ္တာ ဥတ္တရိတုံ အသက္ကောန္တာ ဒုက္ခက္ခန္ဓပရိယာယေ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဒုက္ခဓမ္မံ

မရဏ္ဍ ပါပုဏန္တိ။ တေနာဟ “တေသ္မိံ ပဏံ ပလိပေ ဗျသန္တာ ဟိနတ္တုပါ
န တရန္တိ ပါရ”န္တိ။ တတ္ထ ဗျသန္တာတိ သန္တာ။ “ဝိသန္တာ”တိပိ ပါဌော၊
အယမေဝတ္ထော။ ဟိနတ္တုပါတိ ဟိနစိတ္တသဘာဝါ။ န တရန္တိ ပါရန္တိ
နိဗ္ဗာနပါရံ ဂန္တံ န သက္ကောန္တိ။

အယန္တိ မဟာရာဇ အယံ မမတ္တဘာဝေါ ပုဗ္ဗေ အဿဂေါပကေဟိ
သဒ္ဓိံ ဝဓုန္တော မဟာဇနဿ ဝိလုပ္ပနဝိဟေဌနာဒိဝသေန ဗဟံ လုဒ္ဓိံ သာဟ-
သိကကမ္ပံ အကာသိ။ သွာယံ ဂဟိတောတိ သော အယံ တဿ ကမ္မဿ
ဝိပါကော မယာ ဂဟိတော။ န ဟိ မောက္ခိတော မေတိ သံသာရဝဋေ သတိ
န ဟိ မောက္ခော ဣတော အကုသလဖလတော မမ အတ္ထိ။ ဩရန္တိယာ န
ပရိရက္ခိဿာမီတိ ဣဒါနိ နံ ကာယဝစီမနောဒွါရာနိ ပိဒဟန္တော ဩရန္တိတွာ
ပရိရက္ခိဿာမိ။ ကိံကာရဏာ? ဇာ’ယံ ပုန လုဒ္ဓမကာသိ ကမ္ပံ။ အဟဉ္စိ
ဣတော ပဉ္စာယ ပါပံ အကတွာ ကလျာဏမေဝ ကရိဿာမိ။

ဧဝံ အဿပါလကုမာရော ဒွိဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ “တိဋ္ဌထ
တုမှေ၊ တုမှေဟိ သဒ္ဓိံ ကထေန္တမေဝ မံ ဗျာမိဇရာမရဏာနိ ဥပဂစ္ဆန္တိ”တိ
ဩဝါဒံ ဒတွာ ယောဇနိကံ ပရိသံ ဂဟေတွာ နိက္ခမိတွာ ဟတ္ထိပါလ-
ကုမာရဿေဝ သန္တိကံ ဂတော။ သော တဿ အာကာသေ နိသီဒိတွာ ဓမ္မံ
ဒေသေတွာ “ဘာတိက အယံ သမာဂမော မဟာ ဘဝိဿတိ၊ ဣဓေဝ
တာဝ ဟောမာ”တိ အာဟ။ ဣတရောပိ “သာရ”တိ သမ္ပုဋိစ္ဆိ။ ပုနဒိဝသေ
ရာဇာ စ ပုရောဟိတော စ တေနေဝုပါယေန ဂေါပါလကုမာရဿ နိဝေသနံ
ဂန္တာ တေနပိ တထေဝ ပဋိနန္တိတွာ အတ္တနော အာဂမနကာရဏံ အာစိက္ခိံ သု။
သောပိ အဿပါလကုမာရော ဝိယ ပဋိက္ခိပိတွာ “အဟံ စိရတော ပဉ္စာယ
ပဗ္ဗဇိတုကာမော ဝနေ နဋ္ဌဂေါဏံ ဝိယ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဓာရေန္တော ဝိစရာမိ၊ တေန
မေ နဋ္ဌဂေါဏဿ ပဒံ ဝိယ ဘာတိကာနံ ဂတမဂ္ဂေါ ဒိဌော၊ သွာဟံ တေနေဝ
မဂ္ဂေန ဂမိဿာမီ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၃၄၇။ “ဂဝံ နန္ဒံ ပုရိသော ယထာ ဝနေ၊
အန္တေသတိ ရာဇ အပဿမာနော။
ဧဝံ နဋ္ဌော သေုကာရီ မမတ္ထော၊
သောဟံ ကထံ န ဂဝေသေယျံ ရာဇာ”တိ။

တတ္ထ သေနာရီတိ ရာဇာနံ အာလပတိ။ မမတ္ထောတိ ဝံနေ ဂေါဏော
မမ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခါတော အတ္ထော နဋ္ဌော။ သောဟန္တိ သော အဟံ အဇ္ဇ
ပဗ္ဗဇိတာနံ မဂ္ဂံ ဒိသ္မာ ကထံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ န ဂဝေသေယျံ။ မမ ဘာတိကာနံ
ဂတမဂ္ဂမေဝ ဂမိဿာမိ နရိန္ဒာတိ။

အထ နံ “တာတ ဂေါပါလ ကောဟံ ဒွိဟံ အာဂမေဟိ၊ အမေ သမဿာ-
သေတွာ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိဿသိ”တိ ဝဒိံသု။ သော “မဟာရာဇ အဇ္ဇ ကတ္တဗ္ဗကမ္ပံ
‘သွေ ကရိဿာမိ’တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကလျာဏကမ္ပံ နာမ အဇ္ဇေဝ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ
ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၃၄၈။ “ဟိယျောတိ ဟိယျတိ ပေါသော၊
ပရေတိ ပရိဟာယတိ။
အနာဂတံ နေတ’မတ္ထိတိ ဥတွာ၊
ဥပ္ပန္နဆန္တံ ကော ပနဒေယျ မိရော”တိ။

တတ္ထ ဟိယျောတိ သွေတိ အတ္ထော။ ပရေတိ ပုနဒိဝသေ။ ဣဒံ ဂုတ္တံ
ဟောတိ—ယော မဟာရာဇ အဇ္ဇ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္ပံ “သွေ”တိ၊ သွေ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္ပံ
“ပရေ”တိ ဝတွာ န ကရေတိ၊ သော တတော ပရိဟာယတိ၊ န တံ ကမ္ပံ
ကာတုံ သက္ကောတိတိ။ ဧဝံ ဂေါပါလော ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ^၁ နာမ ကထေသိ။
သွာယမတ္ထော ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တေန ကထေတဗ္ဗော။ အနာဂတံ နေတ’မတ္ထိတိ
ယံ အနာဂတံ၊ တံ “နေတံ အတ္ထိ”တိ ဥတွာ ဥပ္ပန္နံ ကုသလန္တံ ကော
ပဏ္ဍိတော ပနဒေယျ ဟရေယျ။

ဧဝံ ဂေါပါလကုမာရော ဒွိဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ “တိဋ္ဌထ တုမေ၊
တုမေဟိ သဒ္ဓိံ ကထေန္တမေဝ မံ ဗျာမိဇရာမရဏာနိ ဥပဂစ္ဆန္တိ”တိ ယောဇနိကံ
ပရိသံ ဂဟေတွာ နိက္ခမိတွာ ဒွိန္တံ ဘာတိကာနံ သန္တိကံ ဂတော။ ဟတ္ထိပါလော
တဿပိ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ပုနဒိဝသေ ရာဇာ စ ပုရောဟိတော စ တေနေဝု-
ပါယေန အဇပါလကုမာရဿ နိဝေသနံ ဂန္ဓာ တေနပိ တထေဝ ပဋိနန္ဒိတွာ၊
အတ္တနော အာဂမနကာရဏံ အာစိက္ခိတွာ “ဆတ္တံ တေ ဥဿာပေဿာမာ”တိ
ဝဒိံသု။ ကုမာရော အာဟ “မယံ ဘာတိကာ ကုဟိ”န္တိ။ တေ “အမှာကံ
ရဇေနတ္ထော နတ္ထိ”တိ သေတစ္ဆတ္တံ ပဟာယ တိယောဇနိကံ ပရိသံ ဂဟေတွာ
နိက္ခမိတွာ ဂင်္ဂါတိရေ နိသိန္နာတိ။ နာဟံ မမ ဘာတိကေဟိ ဆဒ္ဓိတခေဋ္ဌံ
သိသေနာဒါယ ဝိစရိဿာမိ၊ အဟမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။ တာတ တံ တာဝ

ဒဟရော၊ အမှောက် ဟတ္ထဘာရော၊ ဝယပ္ပတ္တကာလေ ပဗ္ဗဇိဿသီတိ။ အထ နေ
ကုမာရော “ကိ” တုမှေ ကထေထ၊ နနု ဣမေ သတ္တာ ဒဟရကာလေပိ မဟလ္လက-
ကာလေပိ မရန္တိယေဝ၊ ‘အယံ ဒဟရကာလေ မရိဿတိ၊ အယံ မဟလ္လကကာ-
လေ’တိ ကဿဓိ ဟတ္ထေ ဝါ ပါဒေ ဝါ နိမိတ္တံ နတ္ထိ၊ အဟံ မမ မရဏကာလံ န
ဇာနာမိ၊ တသ္မာ ဣဒါနေဝ ပဗ္ဗဇိဿသံမီ”တိ ဝတ္တာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၄၉။ “ပဿာမိ ဝေါဟံ ဒဟရံ ကုမာရိ၊
မတ္တုပမံ ကေတကပုပ္ဖနေတ္ထံ။
အဘုတ္တဘောဂေ ပဌမေ ဝယသ္မိ၊
အာဒါယ မစ္စ၊ ဝဇေတေ ကုမာရိ။”

၃၅၀။ ယုဝါ သုဇာတော သုမုခေါ သုဒဿနော၊
သာမော ကုသုမ္ဘပရိကိဏ္ဏမဿ။
ဟိတွာန ကာမေ ပဋိဟစ္စ ဂေဟံ၊
အနုဇာန မံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ ဒေဝါ”တိ။

ဟတ္ထ ဝေါဟံ နိပါတမတ္တံ၊ ပဿာမိစ္စေဝါတိ အတ္ထော။ မတ္တုပမံန္တိ
ဟာသဘာသဝိလာသေဟိ^၁ မတ္တံ ဝိယ စရန္တိ။ ကေတကပုပ္ဖနေတ္တန္တိ ကေတက-
ပုပ္ဖပတ္တံ ဝိယ ပုထုလာယတနေတ္တံ။ အဘုတ္တဘောဂေတိ ဧဝံ^၂ ဥတ္တမရူပဓရံ
ကုမာရိ^၃ ပဌမဝယေ ဝတ္တမာနံ အဘုတ္တဘောဂမေဝ မာတာပိတုနံ ဥပရိ
မဟန္တံ သောကံ ပါတေတွာ မစ္စ၊ ဂဟေတွာဝ ဂစ္ဆတိ။ သုဇာတောတိ
သုသဏ္ဌိတော။ သုမုခေါတိ ကဉ္စနာဒါသပုဏ္ဏစန္ဒသဒိသမုခေါ။ သုဒဿနောတိ
ဥတ္တမရူပဓာရိတာယ သမ္ပန္နဒဿနော။ သာမောတိ သုဝဏ္ဏသာမော။ ကုသုမ္ဘ-
ပရိကိဏ္ဏမဿတိ သန္တိသိန္နဋ္ဌေန သုခုမဋ္ဌေန စ တရုဏကုသုမ္ဘကေသရသဒိသ-
ပရိကိဏ္ဏမဿ။ ဣမိနာ ဝေရူပေါပိ ကုမာရော မစ္စ၊ ဝသံ ဂစ္ဆတိ။ တထာဝရဓမ္မံ ဟိ
သိနေရံ ဥပ္ပါတေန္တော ဝိယ နိက္ကရုဏော မစ္စ၊ အာဒါယ ဂစ္ဆတိတိ ဒဿေတိ။
ဟိတွာန ကာမေ ပဋိဟစ္စ^၄ ဂေဟံ၊ အနုဇာန မံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ ဒေဝါတိ ဒေဝ
ပုတ္တဒါရဗန္ဓနသိပ္ပံ ဥပ္ပန္နေ တံ ဗန္ဓနံ ဒုစ္ဆေဒနီယံ ဟောတိ၊ တေနာဟံ ပုရေတရ-
ညေဝ ကာမေ စ ဂေဟဉ္စ ဟိတွာ ဣဒါနေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ အနုဇာန မန္တိ။

၁-ဟာဝဘာဝလီလာဝိလာသေဟိ (သိ)၊ ဟာသဘာသလီလာဝိလာသေဟိ (ဣ)

၂-အဘုတ္တဘောဂေတိ အဘုတ္တာဝဘောဂေ။ ဝဇေတေတိ ဧဝံ (သျှ၊က)၊ အဘုတ္တဘောဂေတိ
အဘုတ္တဘောဂေ။ ဝဇေတေတိ ဧဝံ (ဣ)

၃-ပဋိဂစ္စ (သိ)၊ ပဋိဂစ္စ (သျှ၊ဣ၊က)

ဝေဉ္ဇူ ပန ဝတွာ “တိဋ္ဌထ တုမေ၊ တုမေဟိ သဒ္ဓိံ ကထေန္တမေဝ မံ ဗျာဓိဇရာ-
မရဏာနိ ဥပဂစ္ဆန္တိ”တိ တေ ဥဘောပိ ဝန္တိတွာ ယောဇနိကံ ပရိသံ ဂဟေတွာ
နိက္ခမိတွာ ဂင်္ဂါတီရမေဝ အဂမာသိ။ ဟတ္ထိပါလော တဿပိ အာကာသေ နိသီ-
ဒိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ “သမာဂမော မဟာ ဘဝိဿတိ”တိ တတ္ထေဝ နိသီဒိ။
ပုနဒိဝသေ ပုရောဟိတော ပလ္လင်္ဂဝရမဇ္ဈဂတော နိသီဒိတွာ စိန္တေသိ “မမ ပုတ္တာ
ပဗ္ဗဇိတာ၊ ဣဒါနာဟံ ဧကကောဝ မနုဿခါဏုကော ဇာတောမိ၊ အဟမ္ဘိ
ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။ သော မြာဟ္မဏိယာ သဒ္ဓိံ မန္တေန္တော ဂါထမာဟ—

၃၅၁။ “သခါဟိ ရုက္ခော လဘတေ သမညံ၊
ပဟိနသာခံ ပန ခါဏု’မာဟု။
ပဟိနပုတ္တဿ မမ’ဇ္ဇ ဘောတိ၊
ဝါသေဋ္ဌိ ဘိက္ခာစရိယာယ ကာလော”တိ။

တတ္ထ လဘတေ သမညန္တိ ရုက္ခောတိ ဝေါဟာရံ လဘတိ။ ဝါသေဋ္ဌိတိ
မြာဟ္မဏိ အာလပတိ။ ဘိက္ခာစရိယာယာတိ မယုမ္ဘိ ပဗ္ဗဇာယ ကာလော၊
ပုတ္တာနံ သန္တိကမေဝ ဂမိဿာမိတိ။

သော ဧဝံ ဝတွာ မြာဟ္မဏေ ပက္ခောသာပေသိ၊ သဋ္ဌိ မြာဟ္မဏသဟဿာနိ
သန္တိပတိံ သု။ အထ နေ အာဟ “တုမေ ကိံ ကရိဿထာ”တိ။ တုမေ ပန
အာစရိယာတိ။ အဟံ မမ ပုတ္တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။ န တုမာကမေဝ
နိရယော ဥဏှော၊ မယုမ္ဘိ ပဗ္ဗဇိဿာမာတိ။ သော အသီတိကောဋီဓနံ
မြာဟ္မဏိယာ နိယျာဒေတွာ ယောဇနိကံ မြာဟ္မဏပရိသံ အာဒါယ နိက္ခမိတွာ
ပုတ္တာနံ သန္တိကညေဝ ဂတော။ ဟတ္ထိပါလော တာယပိ ပရိသာယ အာကာသေ
ဌတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ပုနဒိဝသေ မြာဟ္မဏိ စိန္တေသိ “မမ စတ္တာရေ ပုတ္တာ
သေတစ္ဆတ္တံ ပဟာယ ‘ပဗ္ဗဇိဿာမာ’တိ ဂတာ၊ မြာဟ္မဏောပိ ပုရောဟိတ-
ဌာနေန သဒ္ဓိံ အသီတိကောဋီဓနံ ဆဇ္ဇေတွာ ပုတ္တာနညေဝ သန္တိကံ ဂတော၊
အဟမေဝ ဧကော’ ကိံ ကရိဿာမိ၊ ပုတ္တာနံ ဂတမဂ္ဂေန ဂမိဿာမိ”တိ။
သာ အတိတံ ဥဒါဟရဏံ အာဟရန္တိ ဥဒါနဂါထမာဟ—

၃၅၂။ “အဿသ္မိ ကောဉ္ဇာဝ ယထာ ဟိမစ္စယေ၊
ကတာနိ ဇာလာနိ ပဒါလိယ ဟံသာ။
ဂစ္ဆန္တိ ပုတ္တာ စ ပတိ စ မယုံ၊
သာဟံ ကထံ နာနုဝဇေ ပဇာန”န္တိ။

တတ္ထ အဃသ္မိ ကောဉ္ဇာဝ ယထာတိ ယထေပ အာကာသေ ကောဉ္ဇာ-
သကုဏာ အသဇ္ဇမာနာ ဂစ္ဆန္တိ။ ဟိမစ္စယေတိ ဝဿာနစ္စယေ။ ကတာနိ^၁
ဇာလာနိ ပဒါလိယ ဟံသာတိ အတိတေ ကိရ ဆန္ဒဂုဟိသဟဿာ သုဝဏ္ဏ-
ဟံသာဝဿာရတ္တပဟောနကံ သာလိ။ ကဉ္ဇနဂုဟာယံနိက္ခိပိတွာ ဝဿာတယေန
ဗဟိ အနိက္ခမိတွာ စတုမာသံ တတ္ထ ဝသန္တိ။ အထ နေသံ ဥဏ္ဏနာဘိ နာမ
မက္ကဋကော ဂုဟာဒ္ဓါရေ ဇာလံ ဗန္ဓတိ။ ဟံသာ ဒိန္နံ တရုဏဟံသာနံ
ဒွိဂုဏံ ဝဋ်^၂ ဒေန္တိ။ တေ ထာမသမ္ပန္နတာယ တံ ဇာလံ ဆိန္ဒိတွာ ပုရတော
ဂစ္ဆန္တိ။ သေသာ တေသံ ဂတမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တိ။ သာ တမတ္ထံ ပကာသေန္တိ
ဝေမာဟ။ ဣဒံ ဂုတ္တံ ဟောတိ—ယထေဝ အာကာသေ ကောဉ္ဇာသကုဏာ
အသဇ္ဇမာနာ ဂစ္ဆန္တိ။ တထာ ဟိမစ္စယေ ဝဿာနာဘိက္ကမေ ဒွေ တရုဏ-
ဟံသာ ကတာနိ^၃ ဇာလာနိ ပဒါလေတွာ ဂစ္ဆန္တိ၊ အထ နေသံ ဂတမဂ္ဂေန
ဣတရေ ဟံသာ။ ဣဒါနိ ပန မမ ပုတ္တာ တရုဏဟံသာ ဇာလံ ဝိယ ကာမဇာလံ
ဆိန္ဒိတွာ ဂတာ၊ မယာပိ တေသံ ဂတမဂ္ဂေန ဂန္တဗ္ဗန္တိ ဣမိနာဓိပ္ပါယေန
“ဂစ္ဆန္တိ ပုတ္တာ ဝ ပတိ ဝ မယျံ၊ သာဟံ ကထံ နာနုဝဇေ ပဇာန”န္တိ အာဟ။

ဣတိ သာ “ကထံ အဟံ ဧဝံ ပဇာနန္တိ န ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ
ယေဝါ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ပြာဟ္မဏိယော ပက္ခောသာပေတွာ ဝေမာဟ
“တုမေ ကိံ ကရိဿထာ”တိ။ တုမေ ပန အယျေတိ။ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။
မယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမေတိ။ သာ တံ ဝိဘဝံ ဆဇ္ဇေတွာ ယောဇနိကံ ပရိသံ
ဂဟေတွာ ပုတ္တာနံ သန္တိကမေဝ ဂတာ။ ဟတ္ထိပါလော တာယပိ ပရိသာယ
အာကာသေ နိသိဒ္ဓိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ပုနဒိဝသေ ရာဇာ “ကုဟိ” ပုရော-
ဟိတော”တိ ပုစ္ဆိ။ ဒေဝ ပုရောဟိတော စ ပြာဟ္မဏိ စ သဗ္ဗံ ဓနံ ဆဇ္ဇေတွာ
ဒွိယောဇနိကံ ပရိသံ ဂဟေတွာ ပုတ္တာနံ သန္တိကံ ဂတာတိ။ ရာဇာ “အသင်္ခမိကံ
ဓနံ အမှာကံ ပါပုဏာတိ”တိ တဿ ဂေဟတော ဓနံ အာဟရာပေသိ။
အထဿ အဂ္ဂမဟေသိ “ရာဇာ ကိံ ကရေတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ပုရောဟိတဿ
ဂေဟတော ဓနံ အာဟရာပေတိ”တိ ပုတ္တေ “ပုရောဟိတော ကုဟိ”န္တိ ဝတွာ
“သပဇာပတိကော ပဗ္ဗဇ္ဇတ္ထာယ နိက္ခန္ဓော”တိ သုတွာ “အယံ ရာဇာ
ပြာဟ္မဏေန စ ပြာဟ္မဏိယာ စ စတူဟိ ပုတ္တေဟိ စ ဇဟိတံ ဥက္ကာရံ မောဟေန
မူဠော အတ္တနော သရံ အာဟရာပေတိ၊ ဥပမာယ နံ ဗောဓေဿာမိ”တိ၊
သုနတော မံသံ အာဟရာပေတွာ ရာဇင်္ဂဏေ ရာသိံ ကာရေတွာ ဥဇုမဂ္ဂံ

၁-တန္တာနိ (သီ၊ ဣ)

၃-တန္တာနိ (သီ၊ ဣ)

၂-ဝေတနံ (က)

၄-ဆဉ္ဇာပေဿာမိတိ (သျှာ၊ က)

ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဇာလံ ပရိက္ခိပါပေသိ။ ဂိဇ္ဈာ ဒုရတောဝ ဒိသွာ တဿတ္ထာယ
 ဩတရိံသု။ တတ္ထ သပ္ပညာ ဇာလံ ပသာရိတံ ဥတွာ အတိဘာရိကာ ဟုတွာ
 “ဥဇုကံ ဥပ္ပတိတုံ န သက္ခိဿာမာ”တိ အတ္တနာ ခါဒိတမံသံ ဆဇ္ဇေတွာ ဝမိတွာ
 ဇာလံ အနုလ္လိယိတွာ ဥဇုကမေဝ ဥပ္ပတိတွာ ဂမိံသု။ အန္ဓဗာလာ ပန တေဟိ
 ဆဒ္ဓိတံ ဝမိတံ ခါဒိတွာ ဘာရိယာ ဟုတွာ ဥဇုကံ ဥပ္ပတိတုံ အသက္ကောန္တာ
 အာဂန္တာ ဇာလေ ဗဇ္ဈိံသု။ အထေကံ ဂိဇ္ဈိ အာနေတွာ ဒေဝိယာ ဒဿယိံသု။
 သာ တံ အာဒါယ ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ “ဧေ တာဝ မဟာရာဇ၊ ရာဇင်္ဂဏေ
 ဧကံ ကိရိယံ ပဿိဿာမာ”တိ သီဟပဉ္ဇရံ ဝိဝရိတွာ “ဣမေ ဂိဇ္ဈေ
 ဩလောကေဟိ မဟာရာဇာ”တိ ဝတွာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၅၃။ “ဧတေ ဘုတွာ ဝမိတွာ စ၊ ပက္ကမန္တိ ဝိဟင်္ဂမာ။
 ယေ စ ဘုတွာ န ဝမိံသု၊ တေ မေ ဟတ္ထတ္ထမာဂတာ။

၃၅၄။ အဝမိ မြာဟ္မဏော ကာမေ၊ သော တုံ ပစ္စာဝမိဿသိ။
 ဝန္တာဒေါ ပုရိသော ရာဇ၊ န သော ဟောတိ ပသံသိယော”တိ။

တတ္ထ ဘုတွာ ဝမိတွာ စာတိ မံသံ ခါဒိတွာ ဝမိတွာ စ။ ပစ္စာဝမိဿသိတိ
 ပဋိဘုဉ္ဇိဿသိ။ ဝန္တာဒေါတိ ပရဿ ဝမိတခါဒကော။ န ပသံသိယောတိ
 သော တဏှာဝသိကော ဗာလော ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ ပသံသိတဗ္ဗော န
 ဟောတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ဝိပ္ပုဋ်သာရိ အဟောသိ၊ တယော ဘဝါ အာဒိတ္တာ ဝိယ
 ဥပဋ္ဌဟိံသု။ သော “အဇ္ဇေဝ ရဇ္ဇံ ပဟာယ မမ ပဗ္ဗဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဥပ္ပန္န-
 သံဝေဂေါ ဒေဝိယာ ထုတိံ ကရောန္တာ ဂါထမာဟ—

၃၅၅။ “ပဏေံ စ ပေါသံ ပလိပေ ဗျသန္တံ၊
 မလီ ယထာ ဒုဗ္ဗလမုဒ္ဒရေယျ။
 ဧဝမ္ပိ မံ တုံ ဥဒတာရိ ဘောတိ၊
 ပဉ္စာလိ ဂါထာဟိ သုဘာသိတာဟိ”တိ။

တတ္ထ ဗျသန္တန္တိ နိမုဂ္ဂံ၊ “ဝိသန္တ”န္တိပိ ပါဌော။ ဥဒ္ဓရေယျာတိ ကေသေသု ဝါ
 ဟတ္ထေသု ဝါ ဂဟေတွာ ဥက္ခိပိတွာ ထလေ ဌပေယျ။ ဥဒတာရိတိ ကာမ-
 ပဏ်တော ဥတ္တာရယိ။ “ဥဒတာသိ”တိပိ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ “ဥဒ္ဓဋ္ဌာ-
 သိ”တိပိ ပါဌော၊ ဥဒ္ဓရိတိ အတ္ထော။ ပဉ္စာလိတိ ပဉ္စာလရာဇမိတေ။

ဝေဠု ပန ဝတော တင်္ဂဏညေဝ ပဗ္ဗဇိတုကာမော ဟုတွာ အမဇ္ဈေ ပက္ခော-
သာပေတွာ အာဟ “တုမေ ကိံ ကရိဿထာ”တိ။ တုမေ ပန ဒေဝါတိ။
အဟံ ဟတ္ထိပါလဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။ မယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမ ဒေဝါတိ။
ရာဇာ ဒွါဒသယောဇနိကေ ဗာရာဏသိနဂရေ ရဇံ ဆဇ္ဇေတွာ “အတ္ထိကာ
သေတစ္ဆတ္တံ ဥဿာပေန္တ။”တိ အမဇ္ဈပရိဝုတော တိယောဇနိကံ ပရိသံ
ဂဟေတွာ ကုမာရဿေဝ သန္တိကံ ဂတော။ ဟတ္ထိပါလော တဿာပိ ပရိသာယ
အာကာသေ နိသိန္နော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သတ္တာ ရညော ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ
ပကာသေန္တော ဂါထမာဟ—

၃၅၆။ “ဣဒံ ဝတွာ မဟာရာဇာ၊ သေကာရီ ဒိသမ္ပတိ။
ရဇံ ဟိတွာန ပဗ္ဗဇိ၊ နာဂေါ ဆေတွာဝ ဗန္ဓန”န္တိ။

ပုနဒိဝသေ နဂရေ ဩဟိနဇနော သန္တိပတိတွာ ရာဇဒွါရံ ဂန္တော ဒေဝိယာ
အာရောစေတွာ နိဝေသနံ ပဝိသိတွာ ဒေဝိံ ဝန္တိတွာ ကေမန္တံ ဌိတော
ဂါထမာဟ။

၃၅၇။ “ရာဇာ စ ပဗ္ဗဇ္ဇ’မရောစယိတ္ထ၊
ရဇံ ပဟာယ နရဝီရသေဋ္ဌော။
တုဝမ္ပိ နော ဟောဟိ ယထေဝ ရာဇာ၊
အမေဟိ ဂုတ္တာ အနုသာသ ရဇ္ဇ”န္တိ။

တတ္ထ အနုသာသတိ အမေဟိ ဂုတ္တာ ဟုတွာ ဓမ္မေန ရဇံ ကာရေဟိ။
သာ မဟာဇနဿ ကထံ သုတွာ သေသဂါထာ အဘာသိ—

၃၅၈။ “ရာဇာ စ ပဗ္ဗဇ္ဇ’မရောစယိတ္ထ၊
ရဇံ ပဟာယ နရဝီရသေဋ္ဌော။
အဟမ္ပိ ကော စရိဿာမိ လောကေ၊
ဟိတွာန ကာမာနိ မနောရမာနိ။

၃၅၉။ ရာဇာ စ ပဗ္ဗဇ္ဇ’မရောစယိတ္ထ၊
ရဇံ ပဟာယ နရဝီရသေဋ္ဌော။
အဟမ္ပိ ကော စရိဿာမိ လောကေ၊
ဟိတွာန ကာမာနိ ယထောဓိကာနိ။

၃၆၀။ အစွေန္တိ ကာလာ တရယန္တိ ရတ္တိယော၊
 ဝယောဂုဏာ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိ။
 အဟမ္ဘိ ကော စရိဿာမိ လောကေ၊
 ဟိတွာန ကာမာနိ မနောရမာနိ။

၃၆၁။ အစွေန္တိ ကာလာ တရယန္တိ ရတ္တိယော၊
 ဝယောဂုဏာ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိ။
 အဟမ္ဘိ ကော စရိဿာမိ လောကေ၊
 ဟိတွာန ကာမာနိ ယထောဓိကာနိ။

၃၆၂။ အစွေန္တိ ကာလာ တရယန္တိ ရတ္တိယော၊
 ဝယောဂုဏာ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိ။
 အဟမ္ဘိ ကော စရိဿာမိ လောကေ၊
 သီတိဘူတာ သဗ္ဗမတိစ္စ သင်္ဂန္တိ။

တတ္ထ ကောတိ ပုတ္တဓိတုကိလေသသမ္ဘာဓေဟိ မုစ္စိတွာ ဣမသ္မိံ လောကေ
 ကေကာဝ စရိဿာမိ။ ကာမာနိတိ ရူပါဒယော ကာမဂုဏေ။ ယစောဇီ-
 ကာနိတိ ယေန ယေန ဩဓိနာ ဌိတာနိ၊ တေန တေန ဌိတာနေဝ
 ဇဟိဿာမိ၊ န ကိဉ္စိ အာမသိဿာမိတိ အတ္ထော။ အစွေန္တိ ကာလာတိ
 ပုဗ္ဗဏှာဒယော ကာလာ အတိက္ကမန္တိ။ တရယန္တိတိ အတုန္တာ ဟုတွာ အာယု-
 သဇီရံ ခေပယမာနာ ခါဒယမာနာ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝယောဂုဏာတိ ပဌမဝယာဒယော
 တယော၊ မန္တဒသကာဒယော ဝါ ဒသ ကောဋ္ဌာသာ။ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိတိ
 ဥပရူပရိကောဋ္ဌာသံ အပ္ပတွာ တတ္ထ တတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ။ သီတိဘူတာတိ
 ဥဏှကာရကေ ဥဏှသဘာဝေ ကိလေသေ ပဟာယ သီတလာ ဟုတွာ။
 သဗ္ဗမတိစ္စ သင်္ဂန္တိ ရာဂသင်္ဂါဒိကံ သဗ္ဗသင်္ဂံ အတိက္ကမိတွာ ကော စရိဿာမိ၊
 ဟတ္ထိပါလကုမာရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။

ဣတိ သာ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ အမစ္စဘရိယာ-
 ယော ပက္ခောသာပေတွာ အာဟ “တုမေ ကိံ ကရိဿထာ”တိ။ တုမေ ပန
 အယျေတိ။ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။ မယမ္ဘိ ပဗ္ဗဇိဿာမာတိ။ သာ “သာဓု”တိ
 ရာဇနိဝေသနေ သုဝဏ္ဏကောဋ္ဌာဂါရာဒိနိ ဝိဝရာပေတွာ “အသုကဋ္ဌာနေ စ
 အသုကဋ္ဌာနေ စ မဟာနိမိ နိဒဟိတ”န္တိ သုဝဏ္ဏပဋေ လိခါပေတွာ “ဒိန္နဉ္ဇေဝ၊
 အတ္ထိကာ ဟရန္တ”တိ ဝတွာ သုဝဏ္ဏပဋံ မဟာတလေ ထဋ္ဌေ ဗန္ဓာပေတွာ
 နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ မဟာသမ္ပတ္တိံ ဆဋ္ဌေတွာ နဂရာ နိက္ခမိ။

တသို့ ခဏေ သကလနဂရံ သင်္ချိတိ။ “ရာဇာ စ ကိရ ဒေဝီ စ ရဇံ ပဟာယ
 ‘ပဗ္ဗဇိဿာမာ’တိ နိက္ခမန္တိ၊ မယံ ဣမ ကိံ ကရိဿာမာ”တိ တတော
 တတော မနုဿာ ယထာပူရိတာနေဝ ဂေဟာနိ ဆဇ္ဇေတွာ ပုတ္တေ ဟတ္ထေသု
 ဂဟေတွာ နိက္ခမိံသု။ သဗ္ဗာပဏာ ပသာရိတနိယာမေနေဝ ဌိတာ၊ နိဝတ္တိတွာ
 ဩလောကေန္တော နာမ နာဟောသိ၊ သကလနဂရံ တုစ္ဆံ အဟောသိ၊ ဒေဝီပိ
 တိယောဇနိကံ ပရိသံ ဂဟေတွာ တတ္ထေဝ ဂတာ။ ဟတ္ထိပါလော တဿာပိ
 ပရိသာယ အာကာသေ နိသိန္ဓော ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ဒွါဒသယောဇနိကံ ပရိသံ
 ဂဟေတွာ ဟိမဝန္တာဘိမုခေါ ပါယာသိ။ “ဟတ္ထိပါလကုမာရော ကိရ ဒွါဒသ-
 ယောဇနိကံ ဗာရာဏသိံ တုစ္ဆံ ကတွာ ‘ပဗ္ဗဇိဿာမိ’တိ မဟာဇနံ အာဒါယ
 ဟိမဝန္တံ ဂစ္ဆတိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန မယ”န္တိ သကလကာသိရဋ္ဌံ သင်္ချိတိ။ အပရဘာဂေ
 ပရိသာ တိံသယောဇနိကာ အဟေသု၊ သော တာယ ပရိသာယ သဒ္ဓိံ
 ဟိမဝန္တံ ပါပိသိ။

သက္ကော အာဝဇ္ဇေန္တော တံ ပဝတ္တိံ ဥတွာ “ဟတ္ထိပါလကုမာရော မဟာ-
 ဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တော၊ သမာဂမော မဟာ ဘဝိဿတိ၊ ဝသနဌာနံ လဒ္ဓါ
 ဝဇ္ဇတိ”တိဝိဿကမ္မံ အာဏာပေသိ “ဂစ္ဆ အာယာမတော ဆတ္တိံသယောဇနံ၊
 ဝိတ္တာရတော ပန္နရသယောဇနံ အဿမံ မာပေတွာ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ
 သမ္ဗာဒေဟိ”တိ။ သော “သာရူ”တိ ပဋိသုဏိတွာ ဂင်္ဂါတီရေ ရမဏီယေ
 ဘူမိဘာဂေ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ အဿမပဒံ မာပေတွာ ပဏ္ဏသာလာသု ကဋ္ဌတ္ထရဏ-
 ပဏ္ဏတ္ထရဏအာသနာဒီနိ ပညပေတွာ သဗ္ဗေ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ မာပေသိ။
 ဧကေကိဿာ ပဏ္ဏသာလာယ ဒွါရေ ဧကေကော စင်္ဂမော ရတ္ထိဌာန-
 ဒိဝါဌာနပရိစ္ဆိန္ဓော ကတသုဓာပရိကမ္မော အာလမ္ပနဖလကော၊ တေသု
 တေသု ဌာနေသု နာနာဝဏ္ဏသုရဘိကုသုမသဉ္စန္ဓာ ပုပ္ဖဂစ္ဆာ၊ ဧကေကဿ
 စင်္ဂမဿ ကောဋိယံ ဧကေကော ဥဒကဘရိတော ကူပေါ၊ တဿ သန္တိကေ
 ဧကေကော ဖလရက္ခော၊ သော ဧကောဝ သဗ္ဗဖလာနိ ဖလတိ။ ဣဒံ သဗ္ဗံ
 ဒေဝတာနုဘာဝေန အဟောသိ။ ဝိဿကမ္မော အဿမပဒံ မာပေတွာ ပဏ္ဏ-
 သာလာသု ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ ဌပေတွာ “ယေ ကေစိ ပဗ္ဗဇိတုကာမာ ဣမေ
 ပရိက္ခာရေ ဂဏှန္တူ”တိ ဇာတိဟိဂ်လကေန ဘိတ္တိယာ အက္ခရာနိ လိခိတွာ
 အတ္တနော အာနုဘာဝေန ဘေရဝသဒ္ဓေ မိဂပက္ခီ ဒုဒ္ဓသိကေ အမနုဿေ စ
 ပဋိက္ကမာပေတွာ သကဌာနမေဝ ဂတော။

ဟတ္ထိပါလကုမာရော ဧကပဒိကမဂ္ဂေန သက္ကဒတ္တိယံ အဿမံ ပပိသိတွာ
 အက္ခရာနိ ဒိသွာ “သက္ကေန မမ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တဘာဝေါ ဤတော

ဘဝိဿတိ”တိ ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ ပဏ္ဏသလံ ပဝိသိတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇလိဂ်^၁
 ဂဟေတွာ နိက္ခမိတွာ စက်မံ ဩတရိတွာ ကတိပယေ ဝါရေ အပရာပရံ
 စက်မိတွာ သေသဇနကာယံ ပဗ္ဗာဇေတွာ အဿမပဒံ ဝိစာရေန္တော တရုဏ-
 ပုတ္တာနံ ဣတ္ထိနံ မဇ္ဈဌာနေ ပဏ္ဏသလံ အဒါသိ၊ တတော အနန္တရံ မဟလ္လ-
 ကိတ္ထိနံ၊ တတော အနန္တရံ မဇ္ဈိမိတ္ထိနံ^၂၊ သမန္တာ ပရိက္ခိပိတွာ ပန ပုရိသာနံ
 အဒါသိ။ အထေကော ရာဇာ “ဗာရာဏသိယံ ကိရ ရာဇာ နတ္ထိ”တိ အာဂန္တော
 အလင်္ကတပဋိယတ္တံ နဂရံ ဩလောကေတွာ ရာဇနိဝေသနံ အာရုယ တတ္ထ တတ္ထ
 ရတနရာသိ” ဒိသော “ဝေရူပံ နဂရံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဌာယ
 ပဗ္ဗဇော နာမေသာ ဥဌာရာ ဘဝိဿတိ”တိ သုရာသောဏှေ မဂ္ဂံ ပုစ္ဆိတွာ
 ဟတ္ထိပါလဿ သန္တိကံ ပါယာသိ။ ဟတ္ထိပါလော တဿ ဝနန္တရံ^၃ အာဂတ-
 ဘာဝံ ဥတွာ ပဋိမဂ္ဂံ ဂန္တော အာကာသေ နိသိန္တော ပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ
 အဿမပဒံ နေတွာ သဗ္ဗပရိသံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ ဧတေနုပါယေန အညေပိ ဆ
 ရာဇာနော ပဗ္ဗဇိ”သု။ သတ္တ ရာဇာနော ဘောဂေ ဆဉ္စယိ”သု၊ ဆတ္ထိ”သ-
 ယောဇနိကော အဿမော နိရန္တရော ပရိပူရိ။ ယော ကာမဝိတက္ကာဒိသု
 အညတရံ ဝိတက္ကေတိ၊ မဟာပုရိသော တဿ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ မြဟ္မ-
 ဝိဟာရဘာဝနဉ္စေဝ ကသိဏဘာဝနဉ္စ အာစိက္ခတိ။ တေ ယေဘုယျေန
 ဈာနာဘိညာ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တီသု ကောဌာသေသု ဒွေ ကောဌာသာ မြဟ္မ-
 လောကေ နိဗ္ဗတ္တိ”သု။ တတိယကောဌာသံ တိဓာ ကတွာ ဧကော ကောဌာသော
 မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဧကော ဆသု ကာမသဂ္ဂေသု၊ ဧကော ဣသိနံ ပါရိစရိယံ
 ကတွာ မနုဿလောကေ တီသု ကုလသမ္ပတ္တိသု နိဗ္ဗတ္တိ။ ဧဝံ ဟတ္ထိပါလဿ
 သာသနံ အပဂတနိရယတိရစ္ဆာနယောနိပေတ္တိဝိသယာသုရကာယံ အဟောသိ။

ဣမသ္မိံ တဗ္ဗပဏ္ဍိဒိပေ ပထဝိစာလကဓမ္မဂုတ္တတ္ထေရေ၊ ကဋကန္ဓကာရဝါသိ^၄
 ဖုဿဒေဝတ္ထေရေ၊ ဥပရိမဏ္ဍလာဝါသိ^၅ မဟာသံဃရက္ခိတတ္ထေရေ၊ မလယ-
 မဟာဒေဝတ္ထေရေ^၆၊ အဘယဂိရိဝါသိ^၇ မဟာဒေဝတ္ထေရေ၊ ဂါမန္တပဗ္ဗာရဝါသိ
 မဟာသီဝတ္ထေရေ၊ ကာဠဝလ္လိမဏ္ဍပဝါသိ မဟာနာဂတ္ထေရေ ကုဒ္ဒါလသမာ-
 ဂမေ မူဂပက္ခသမာဂမေ စူဠသုတသောမသမာဂမေ အယောဃရပဏ္ဍိတ-
 သမာဂမေ ဟတ္ထိပါလသမာဂမေ စ သဗ္ဗပစ္စာ နိက္ခန္တပုရိသာ^၈ အဟေသုံ။
 တေနေဝါဟ ဘဂဝါ—

၁-ဝိဇ္ဇိတ္ထိနံ (သီ၊ ဣ) ၂-ဝနန္တံ (သီ၊ ဣ) ၃-ကတကဏ္ဍကာရဝါသိ (သျှာ)
 ၄-ဥပရိမဏ္ဍလာယကမလယဝါသိ (သီ၊ ဣ)၊ ဥပရိမဏ္ဍကမာဋကဝါသိ (သျှာ)
 ၅-မလိယမဟာဒေဝတ္ထေရေ (သီ)၊ မလိမဟာဒေဝတ္ထေရေ (ဣ)၊ မာလယမဟာဒေဝတ္ထေရေ (သျှာ)
 ၆-ဘဂိရိဝါသိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ၇-နိက္ခန္တသဒိသာ (သျှာ)၊ နိက္ခန္တပရိသာ (က)

“အဘိတ္ထရေထ ကလျာဏေ၊ ပါပါ စိတ္တံ နိဝါရယေ။
ဒန္တံ ကရေတော ပုညံ၊ ပါပသ္မိံ ရမတေ မနော”တိ။

တစ္ဆာ ကလျာဏံ တုရိတတုရိတေနော ကာတဗ္ဗန္တိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဓာသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေပိ တထာဂတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ သေကာရီ ရာဇော သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇော အဟောသိ၊ ဒေဝီ မဟာမာယာ၊ ပုရောဟိတော ကဿပေါ၊ ဗြာဟ္မဏီ ဘဒ္ဒကာပိလာနိ၊ အပေါလော အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဂေါပါလော မောက္ကလ္လာနော၊ အဿပါလော သာရိပုတ္တော၊ သေသပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ဟတ္ထိပါလော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ဟတ္ထိပါလဇာတကဝဏ္ဏနာ တေရသမာ။

၁၄-အယောဃရဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၀)

ယမေကရန္တိ ဗဒ္ဓမန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော မဟာဘိနိက္ခမ-
နညေဝ အာရဟန္တ ကထေသိ။ တဒါပိ ဟိ သော “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ
တထာဂတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တောယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇံ ကာရေန္တေ ဗြဟ္မဒတ္တဿ ရညော
အဂ္ဂမဟေသိ ဂန္တံ ပဋိလဘိတွာ လဒ္ဓဂဗ္ဘပရိဟာရာ ပရိဏတဂဗ္ဘာ ပစ္စုသ-
သမနန္တရေ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တဿာ ပုရိမတ္တဘာဝေ ကော သပတ္တိကာ၊ “တဝ
ဇာတံ ဇာတံ ပဇံ ခါဒိတုံ လဘိဿာမီ”တိ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပေသိ။ သာ ကိရ
သယံ ဓမ္မာ ဟုတွာ ပုတ္တမာတုကောဓေန တံ ပတ္တနံ ကတွာ ယက္ခယောနိယံ
နိဗ္ဗတ္တိ။ ဣတရာ ရညော အဂ္ဂမဟေသိ ဟုတွာ ဣမံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ သာ ယက္ခိနိ
တဒါ ဩကာသံ လဘိတွာ ဒေဝိယာ ပဿန္တိယာဝ ဝိဘန္တုရူပါ? ဟုတွာ
အာဂန္တော တံ ဒါရကံ ဂဟေတွာ ပလာယိ။ ဒေဝီ “ယက္ခိနိ မေ ပုတ္တံ ဂဟေတွာ
ပလာယိ”တိ မဟာသဒ္ဓေန ဝိရဝိ။ ဣတရာဝိ ဒါရကံ မူလကန္တံ ဝိယ မုရုံ မုရုံ
ကရေန္တိ ခါဒိတွာ ဒေဝိယာ ဟတ္ထဝိကာရာဒိဟိ ဘေရဝံ ပကာသေတွာ
တန္တေတွာ ပတ္တာမိ။ ရာဇော တံ ဝစနံ သုတွာ “ကိ” သက္ကာ ယက္ခိနိယာ
ကာတု”န္တိ တုဏှိ အဟောသိ။ ပန ဒေဝိယာ ဝိဇာယနကာလေ ဒဉံ အာရက္ခ-
မကာသိ။ ဒေဝီ ပုတ္တံ ပန ဝိဇာယိ။ ယက္ခိနိ အာဂန္တော တမ္ပိ ခါဒိတွာ ဂတာ။

တတိယဝါရေ တဿာ ကုစ္ဆိယံ မဟာသတ္တော ပဋိသန္ဓိံ ဂဏီ။ ရာဇာ မဟာ-
ဇနံ သန္ဓိပါတေတွာ “ဒေဝိယာ ဇာတံ ဇာတံ ပဇံ ကော ယက္ခိနိ ခါဒတိ၊ ကိံ
န ခေါ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ အထေကော “ယက္ခာ နာမ တာလပဏ္ဏဿ
ဘာယန္တိ၊ ဒေဝိယာ ဟတ္ထပါဒေသု တာလပဏ္ဏံ ဗန္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ အာဟ။
အထေကော “အယောသရဿ ဘာယန္တိ၊ အယောသရံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ
အာဟ။ ရာဇာ “သာရ”တိ အတ္ထနော ဝိဇိတေ ကမ္မာရေ သန္ဓိပါတေတွာ
“အယောသရံ ကရေထာ”တိ အာဏာပေတွာ အာယုတ္တကေ အဒါသိ။
အန္တောနဂရေယေဝ ရမဏီယေ ဘူမိဘာဂေ ဂေဟံ ပဋ္ဌပေသုံ၊ ထန္တေ အာဒိံ
ကတွာ သဗ္ဗဂေဟသမ္ဘရာ အယောမယာဝ အဟေသုံ၊ နဝဟိ မာသေဟိ
အယောမယံ မဟန္တံ စတုရဿသာလံ နိဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။ တံ နိစ္စံ ပဋ္ဌလိတ-
ပဒီပမေဓ ဟောတိ။

ရာဇာ ဒေဝိယာ ဂမ္ဘပရိပါကံ ဥတွာ အယောသရံ အလင်္ကာရာပေတွာ တံ
အာဒါယ အယောသရံ ပါဝိသိ။ သာ တတ္ထ ခညပုညလက္ခဏသမ္ပန္နံ ပုတ္တံ
ဝိဇာယိ၊ “အယောသရကုမာရေ”တွေဝဿ နာမံ ကရိံသု။ တံ ဓာတိနံ ဒတွာ
မဟန္တံ အာရက္ခံ သံဝိဒဟိတွာ ရာဇာ ဒေဝိံ အာဒါယ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
အလင်္ကာတပါသာဒတလမေဝ အဘိရုဟိ။ ယက္ခိနိပိ ဥဒကဝါရံ ဂန္တာ ဝေဿ-
ဝဏဿ ဥဒကံ ဝဟန္တိ ဇီဝိတက္ခယံ ပတ္တာ။ မဟာသတ္တော အယောသရေယေဝ
ဝနီတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော တတ္ထေဝ သဗ္ဗသိပ္ပာနိ ဥဂ္ဂဏီ။ ရာဇာ “ကော မေ
ပုတ္တဿ ဝယံပွဒေသော”တိ အမဇ္ဈေ ပုစ္ဆိတွာ “သောဠသဝသော ဒေဝ
သုရော ထာမံသမ္ပန္နော ယက္ခသဟဿမ္ပိ ပဋိဗာဟိတုံ သမတ္ထော”တိ သုတွာ
“ရဇမဿ ဒဿာမိ၊ သကလနဂရံ အလင်္ကာရိတွာ အယောသရတော တံ
နိဟရိတွာ အာနေထာ”တိ အာဟ။ အမဇ္ဈာ “သာရ ဒေဝါ”တိ ဒွါဒသယော-
ဇနိကံ ဗာရာဏသီ အလင်္ကာရိတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရဝိဘူသိတံ မင်္ဂလဝါရဏံ
အာဒါယ တတ္ထ ဂန္တာ ကုမာရံ အလင်္ကာရာပေတွာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ နိသိဒါပေတွာ
“ဒေဝ ကုလသန္တကံ အလင်္ကာတနဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပိတရံ ကာသိရာဇာနံ
ဝန္တထ၊ အဇ္ဈေဝ သေတစ္ဆတ္ထံ လဘိဿထာ”တိ အာဟံသု။

မဟာသတ္တော နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော အာရာမရာမဏေယျကဝန-
ပေါက္ခရဏိဘူမိရာမဏေယျကပါသာဒရာမဏေယျကာဒိနိ ဒိသွာ စိန္တေသိ “မမ
ပိတာ မံ ဧတ္တကံ ကာလံ ဗန္ဓနာဂါရေ ဝသာပေသိ၊ ဧဝရူပံ အလင်္ကာတနဂရံ
ဒဠုံ နာဒါသိ၊ ကော န ခေါ မယံ ဒေါသော”တိ အမဇ္ဈေ ပုစ္ဆိ။ ဒေဝ နတ္ထိ
တုမှာကံ ဒေါသော၊ တုမှာကံ ပန ဒွေဘာတိကေ ကော ယက္ခိနိ ခါဒိ၊ တေန

ဝေါ ပိတာ အယောဃရေ ဝဿာပေသိ၊ အယောဃရေန ဇီဝိတံ တုမှာကံ လဒ္ဓန္တိ။ သော ဧတသံ ဝစနံ သုဘွာ စိန္တေသိ “အဟံ ဒသ မာသေ လောဟ- ကုမ္ဘိနိရယေ ဝိယ စ ဂူထနိရယေ ဝိယ စ မာတုကုမ္ဘိမိ ဝသိတွာ မာတုကုမ္ဘိ- တော နိက္ခန္တကာလတော ပဋ္ဌာယ သောဋ္ဌသ ဝဿာနိ ဧတသ္မိ ဗန္ဓနာဂါရေ ဝသိ၊ ဗဟိ ဩလောကေတုမ္ပိ န လဘိ၊ ဥဿဒနိရယေ ခိတ္တော ဝိယ အဟောသိ၊ ယက္ခိနိယာ ဟတ္ထတော မုတ္တောပိ ပနာဟံ နေဝ အဇရော၊ န အမရော ဟောမိ၊ ကိံ မေ ရဇ္ဇေန၊ ရဇ္ဇေ ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဒုန္နိက္ခမနံ ဟောတိ၊ အဇ္ဇေဝ မမ ပိတရံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုဇာနာပေတွာ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။ သော နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ရာဇကုလံ ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ ဝဋ္ဋိတွာ အဋ္ဌာသိ။

ရာဇာ တဿ သရီရသောဘံ ဩလောကေတွာ ဗလဝသိနေဟေန အမစ္စေ ဩလောကေသိ။ ဟေ “ကိံ ကရောမ ဒေဝါ”တိ ဝဒိံသု။ ပုတ္တံ မေ ရတန- ရာသိမိ ဌပေတွာ တိဟိ သင်္ခေဟိ အဘိသိဉ္စိတွာ ကဉ္စနမာလံ သေတန္တတ္တံ ဥဿာပေထာတိ။ မဟာသတ္တော ပိတရံ ဝဋ္ဋိတွာ “န မယံ ရဇ္ဇေနတ္တော၊ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ မေ အနုဇာနာထာ”တိ အာဟ။ တာတ ရဇ္ဇံ ပဋိက္ခိပိတွာ ကိံကာရဏာ ပဗ္ဗဇိဿသိတိ။ “ဒေဝ အဟံ မာတုကုမ္ဘိမိ ဒသ မာသေ ဂူထ- နိရယေ ဝိယ ဝသိတွာ မာတုကုမ္ဘိတော နိက္ခန္တော ယက္ခိနိဘယေန သောဋ္ဌသ ဝဿာနိ ဗန္ဓနာဂါရေ ဝသန္တော ဗဟိ ဩလောကေတုမ္ပိ န အလဘိ၊ ဥဿဒ- နိရယေ ခိတ္တော ဝိယ အဟောသိ၊ ယက္ခိနိယာ ဟတ္ထတော မုတ္တောမိတိပိ အဇရော အမရော န ဟောမိ။ မစ္စ၊ နာမေသ န သက္ကာ ကေနစိ ဇိနိတုံ၊ ဘဝေ ဥက္ကဏ္ဍိတောမိ၊ ယာဝ မေ ဗျာဓိဇရာမရဏာနိ နာဂန္တန္တိ၊ တာဝဒေဝ ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မံ စရိဿာမိ၊ အလံ မေ ရဇ္ဇေန၊ အနုဇာနာထ မံ ဒေဝါ”တိ ဝတွာ ပိတု ဓမ္မံ ဒေသေန္တော အာဟ—

၃၆၃။ “ယမေကရတ္ထိံ ပဌမံ၊ ဂဗ္ဘေ ဝသတိ မာဏဝေါ။
အတ္တုဋ္ဌိတောဝ သော ယာတိ၊ သ ဂန္တံ န နိဝတ္တတိ။

၃၆၄။ န ယုဇ္ဈမာနာ န ဗလေန’ဝသိတာ၊
နရာ န ဇီရန္တိ န စာပိ မိယရေ။
သဗ္ဗံ ဟိဒံ ဇာတိဇရာယုပဒ္ဓုတံ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။

- ၃၆၅။ စတုရင်္ဂိနိံ သေနံ သုဘိံသရူပံ၊
ဇယန္တိ ရဋ္ဌာဓိပတိ ပဿယ။
န မစ္စုနော ဇယိတု'မုဿဟန္တိ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၆၆။ ဟတ္ထိဟိ အဿေဟိ ရထေဟိ ပတ္တိဘိ၊
ပရိဝါရိတာ မုစ္စရေ ဧကစ္စေယျာ။
န မစ္စုနော မုစ္စိတု'မုဿဟန္တိ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၆၇။ ဟတ္ထိဟိ အဿေဟိ ရထေဟိ ပတ္တိဘိ၊
သုရာ ပဘဉ္ဇန္တိ ပဓံသယန္တိ။
န မစ္စုနော ဘဉ္ဇိတု'မုဿဟန္တိ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၆၈။ မတ္တာ ဂဇာ ဘိန္နဂဋ္ဌာ ပဘိန္နာ၊
နဂရာနိ မဒ္ဒန္တိ ဇနံ ဟနန္တိ။
န မစ္စုနော မဒ္ဒိတု'မုဿဟန္တိ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၆၉။ ဣဿာသိနော ကတဟတ္တာပိ ဝီရာ၊
ဒူရေပါတိ အက္ခဏဝေဓိနောပိ။
န မစ္စုနော ဝိဇ္ဈိတု'မုဿဟန္တိ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၇၀။ သရာနိ ဒီယန္တိ သသေလကာနနာ၊
သဗ္ဗံ ဟိဒံ ဒီယကိ ဒီဃမန္တရံ။
သဗ္ဗံ ဟိဒံ ဘဉ္ဇရေ ကာလပရိယာယံ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၇၁။ သဗ္ဗေသမေဝံ ဟိ နရာန နာရိနံ၊
စလာစလံ ပါဏဘုနော'မ ဇီဝိတံ။
ပဋ္ဌောဝ ခုတ္တဿ၊ ဒုမောဝ ကူလဇော၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။

- ၃၇၂။ ဒုမပ္ပလာနေ'ဝ ပတန္တိ မာဏဝါ၊
ဒဟရာ စ ဝုဒ္ဓါ စ သရီရဘေဒါ။
နာရိယော နရာ မဇ္ဈိမပေါရိသာ စ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၇၃။ နာယံ ဝယော တာရကရာဇသန္တိဘော၊
ယဒပ္ပတိတံ ဂတမေဝ ဒါနိ တံ။
ဇိဏ္ဏဿ ဟိ နတ္ထိ ရတိ ကုတော သုခံ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၇၄။ ယက္ခာ ပိသာစာ အထဝါပိ ပေတော၊
ကုပိတာ တေ အဿသန္တိ မနုဿေ။
န မစ္စုနော အဿသိတု'ဿဟန္တိ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၇၅။ ယက္ခေ ပိသာစေ အထဝါပိ ပေတေ၊
ကုပိတေပိ တေ နိဇ္ဈပနံ ကရေန္တိ။
န မစ္စုနော နိဇ္ဈပနံ ကရေန္တိ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၇၆။ အပရာဓကေ ဒူသကေ ဟေဌကေ စ၊
ရာဇာနော ဒဏ္ဍေန္တိ ဝိဒိတွာန ဒေါသံ။
န မစ္စုနော ဒဏ္ဍဟိတု'ဿဟန္တိ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၇၇။ အပရာဓကာ ဒူသကာ ဟေဌကာ စ၊
လဘန္တိ တေ ရာဇိနော နိဇ္ဈပေတုံ။
န မစ္စုနော နိဇ္ဈပနံ ကရေန္တိ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။
- ၃၇၈။ န ခတ္တိယောတိ န စ ပြာဟ္မဏောတိ၊
န အခုကာ ဗလဝါ တေဇဝါပိ။
န မစ္စုရာဇဿ အပေက္ခမတ္ထိ၊
တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။

၃၇၉။ သီဟာ စ ဗျဉ္ဇါ စ အထောဝိ ဒိဝိယော၊
 ပဿယ ခါဒန္တိ ဝိပ္ပန္နမာနံ။
 န မစ္စုနော ခါဒိတု'မုဿဟန္တိ၊
 တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။

၃၈၀။ မာယာကာရာ ရဂ်မဇ္ဈေ ကရောန္တဉ္စ၊
 မောဟေန္တိ စက္ခူနိ ဇနဿ ဟာဝဒေ။
 န မစ္စုနော မောဟယိတု'ဿဟန္တိ၊
 တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။

၃၈၁။ အာသီဝိသာ ကုပိတာ ဥဂ္ဂတေဇာ၊
 ခုံသန္တိ မာရေန္တိပိ တေ မနုဿေ။
 န မစ္စုနော ခုံသိတု'မုဿဟန္တိ၊
 တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။

၃၈၂။ အာသီဝိသာ ကုပိတာ ယံ ခုံသန္တိ၊
 တိကိစ္စကာ တေသ ဝိသံ ဟနန္တိ။
 န မစ္စုနော ဒဠ္ဋဝိသံ ဟနန္တိ၊
 တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။

၃၈၃။ ဓမ္မန္တရီ ဝေတ္တရဏီ စ ဘောဇော၊
 ဝိသာနိ ဟန္တာန ဘုဇင်္ဂမာနံ။
 သုယုန္တိ တေ ကာလကတာ တထေဝ၊
 တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။

၃၈၄။ ဝိဇ္ဇာဓရာ ယောရ'မဓိယမာနာ၊
 အဒဿနံ ဩသဓေဟိ ဝဇန္တိ။
 န မစ္စုရာဇဿ ဝဇန္တ'ဒဿနံ၊
 တံ မေ မတိ ဟောတိ စရာမိ ဓမ္မံ။

၃၈၅။ ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိ°၊
 ဓမ္မော သုစိဏ္ဏော သုဓမာဝဟာတိ။
 သောနိသံသော ဓမ္မေ သုစိဏ္ဏေ၊
 န ဒုဂ္ဂတိ° ဂစ္ဆတိ ဓမ္မစာရိ။

၃၈၆။ န ဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ၊ ဥဘော သမဝိပါကိနော။
အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မော ပါပေတိ သုဂ္ဂတိ”န္တိ။

တတ္ထ ယမေကရတ္တိန္တိ ယေဘုယျေန သတ္တာ မာတုကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှန္တာ
ရတ္တိယံယေဝ ဂဏှန္တိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော—ယံ
ဧကရတ္တိံ ဝါ ဒိဝါ ဝါ ပဌမမေဝ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိတွာ မာတုကုစ္ဆိသင်္ခါတေ
ဂဗ္ဘေ ဝသတိ။ မာဏဝေါတိ သတ္ထော ကလလဘာဝေန ပတိဋ္ဌာတိ။
အန္တုန္တိတောဝ သော ယာတိတိ သော မာဏဝေါ ယထာ နာမ ဝလာဟက-
သင်္ခါတော အဗ္ဘော ဥဋ္ဌိဘော နိဗ္ဗတ္တော ဝါယုဝေဂါဟတော^၁ ပဋိဂစ္ဆတိ၊
တထေဝ—

ပဌမံ ကလလံ ဟောတိ၊ ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗုဒ္ဓံ။
အဗ္ဗုဒ္ဓါ ဇာယတေ ပေသိ၊ ပေသိ နိဗ္ဗတ္တတိ^၂ ဃနော။
ဃနာ ပသာခါ ဇာယန္တိ၊ ကေသာ လောမာ နခါပိ စ။

ယဉ္ဇဿ ဘုဉ္ဇတိ မာတာ၊ အန္တံ ပါနဉ္ဇ ဘောဇနံ။
တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ၊ မာတုကုစ္ဆိဂတော နရောတိ^၃။

ဣမံ မာတုကုစ္ဆိယံ ကလလာဒိဘာဝံ၊ မာတုကုစ္ဆိတော စ နိက္ခန္ဓော
မန္တဒသကာဒိဘာဝံ အာပဇ္ဇမာနော သတတံ သမိတံ ဂစ္ဆတိ။ သ ဂန္တံ န
နိဝတ္တတိတိ သစာယံ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တော ပုန အဗ္ဗုဒ္ဓတော ကလလဘာဝံ၊
ပေသိအာဒိတော ဝါ အဗ္ဗုဒ္ဓါဒိဘာဝံ၊ ဒိဋ္ဌာဒသကတော မန္တဒသကဘာဝံ၊
ဝဏ္ဏဒသကာဒိတော ဝါ ဒိဋ္ဌာဒသကာဒိဘာဝံ ပါပုဏှိတုံ န နိဝတ္တတိ။
ယထာ ပန သော ဝလာဟကော ဝါတဝေဂေန သံစုဏှိယမာနော
“အဟံ အသုကဋ္ဌာနေ နာမ ဥဋ္ဌိတော ပုန နိဝတ္တိတွာ တတ္ထေဝ ဂန္တော
ပကတိဘာဝေန ဌဿာမိ”တိ န လဘတိ၊ ယံ ဒိသံ ဂတံ၊ တံ ဂတမေဝ၊
ယံ အန္တရဟိတံ၊ တံ အန္တရဟိတမေဝ ဟောတိ၊ တထာ သောပိ ကလ-
လာဒိဘာဝေန ဂစ္ဆမာနော ဂစ္ဆတေဝ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ သင်္ခါရာ
ပုရိမာနံ ပုရိမာနံ ပစ္စယာ ဟုတွာ ပစ္ဆတော အနိဝတ္တိတွာ တတ္ထ တတ္ထေဝ
ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ဇရာကာလေ သင်္ခါရာ “အမှေဟိ ဧသ ပုဗ္ဗေ ယုဝါ ထာမသမ္ပန္နော
ကတော၊ ပုန နံ နိဝတ္တိတွာ တတ္ထေဝ ကရိဿာမာ”တိ န လဘန္တိ၊ တတ္ထ
တတ္ထေဝ အန္တရဓာယန္တိတိ ဒဿေတိ။

၁-ဝါယုဝေဂေန ဟတော (သျှ၊ ဣ)

၂-ပေသိယာ ဇာယတေ (သျှ၊ ဣ၊ က)

၃-သံ ၁-၂၀၈-ပိဋေ။

န ယုတ္တမာနာတိ ဥဘတော ဗျဉ္ဇေ သင်္ဂါမေ ယုတ္တန္တာ။ န မလေန-
 သိတာတိ န ကာယဗလေန ဝါ ယောဗလေန ဝါ ဥပဂတာ သမန္တာ-
 ဂတာ။ န ဇီရန္တိတိ ပုရိမန-ကာရံ အာဟရိတွာ ဝေရူပါပိ နရာ န ဇီရန္တိ
 န စာပိ န ဗိယရေတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ သဗ္ဗံ ဟိဒန္တိ မဟာရာဇ သဗ္ဗမေဝ
 ဣဒံ ပါဏမဏ္ဍလံ မဟာယန္တေန^၁ ဝိဠိယမာနာ ဥစ္ဆုဿဒ္ဓိကာ ဝိယ ဇာတိယာ စ
 ဇရာယ စ ဥပဒ္ဓုတံ နိစ္စံ ဝိဠိတံ။ တံ မေ မတိ ဟောတိတိ တေန ကာရဏေန
 မမ “ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မံ စရာမိ”တိ မတိ ဟောတိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

စတုရနိန္ဒိ ဟတ္ထိအာဒိဟိ စတုရင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတံ။ သေနံ သုဘိသရူပန္တိ
 သုဠု ဘိသနကဇာတိကံ သေနံ။ ဇယန္တိတိ ကဒါစိ ဧကစ္စေ ရာဇာနော
 အတ္တနော သေနာယ ဇယန္တိ။ န မစ္စုနောတိ တေပိ ရာဇာနော မဟာသေနဿ
 မစ္စုနော သေနံ ဇယိတုံန ဥဿဟန္တိ၊ န ဗျာဓိဇရာမရဏာနိ မဒ္ဓိတုံ သက္ကောန္တိ။
 မုစ္စရေ ဧကစ္စေယျာတိ ဧတေဟိ ဟတ္ထိအာဒိဟိ ပရိဝါရိတာ ဧကစ္စေ
 ပစ္စာမိတ္တာနံ ဟတ္ထတော မုစ္စန္တိ၊ မစ္စုနော ပန သန္တိကာ မုစ္စိတုံ န သက္ကောန္တိ။
 ပဘဉ္ဇန္တိတိ ဧတေဟိ ဟတ္ထိအာဒိဟိ ပစ္စတ္ထိကရာဇေန နဂရာနိ ပဘဉ္ဇန္တိ။
 ပဓိသယန္တိတိ မဟာဇေန ဓိသေန္တာ ပဓိသေန္တာ ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေန္တိ။
 န မစ္စုနောတိ တေပိ မရဏကာလေ ပတ္တေ မစ္စုနော ဘဉ္ဇိတုံ န သက္ကောန္တိ။

ဘိန္နဂဠာ ပဘိန္နာတိ တိသု ဌာနေသု ပဘိန္နာ ဟုတွာ^၂ မဒံ ဂဠန္တာ၊
 ပဠာရိတမဒါတိ အတ္ထော။ န မစ္စုနောတိ တေပိ မဟာမစ္စု မဒ္ဓိတုံ န သက္ကောန္တိ။
 ဣဿာသိနောတိ ဣဿာသာ ဓနုဂ္ဂဟာ။ ကတဟတ္တာတိ သုသိက္ခိတာ။
 ဒူရေပါတိတိ သရံ ဒူရေ ပါတေတုံ သမတ္တာ။ အက္ခဏဝေဓိနောတိ အဝိရဒ္ဓ-
 ဝေဓိနော၊ ဝိဇ္ဇုအာလောကေန ဝိဇ္ဇုနသမတ္တာ ဝါ။ သရာနိတိ အနောတတ္တာ-
 ဒိနိ မဟာသရာနိ ဒီယန္တိယေဝ။ သသေလကာနနာတိ သပဗ္ဗတဝနသဏ္ဍာ
 မဟာပထဝီပိ ဒီယတိ။ သဗ္ဗံ ဟိဒန္တိ သဗ္ဗမိဒံ သင်္ခါရဂတံ ဒီသမန္တရံ ဌတွာ
 ဒီယတေဝ၊ ကပ္ပုဋ္ဌာနဂ္ဂိ^၃ ပတွာ မဟာသိနေရူပိ အဂ္ဂိမုခေ မဓုသိတ္ထကံ ဝိယ
 ဝိလိယတေဝ၊ အဏုမတ္တောပိ သင်္ခါရေ ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ ကာလပရိယာ-
 ယန္တိ ကာလပရိယာယံ နဿနကာလဝါရံ ပတွာ သဗ္ဗံ ဘဉ္ဇရေ၊ သဗ္ဗံ သင်္ခါရဂတံ
 ဘိဇ္ဇတေဝ။ တဿ ပကာသနတ္ထံ သတ္တသုရိယသုတ္တံ^၄ အာဟရိတဗ္ဗံ။

စလာစလန္တိ စဉ္ဇလံ သကဘာဝေန ဌာတုံ အသမတ္တံ နာနာဘာဝဝိနာဘာဝ-
 သဘာဝမေဝ။ ပါဏဘူနော^၅ ဇိဝိတန္တိ ဣဓ လောကေ ဣမေသံ ပါဏဘူတာနံ

၁-မဟာယန္တေ (သီ၊ဣ) ၂-ပဘိန္နာ ဧဝံ ဘိန္နာ ဟုတွာ (ဣ၊က) ၃-အံ ၂-၄၇၃-ပိဋေ။

ဇီဝိတံ။ ပဋေဝံ ရတ္တဿ၊ ဒုမောဝ ကူလဇောတိ သုရဓုတ္တော ဟိ သုရံ ဒိသ္မာဝ
ဥဒရေ ဗဒ္ဓိံ သာဠကံ ဒတွာ ပိဝတေဝ၊ နဒီကူလေ ဇာတဒုမောဝ ကူလေ
လုဇ္ဈမာနေ လုဇ္ဈတိ၊ ယထာ ဧသ ပဋေဝံ စ ဒုမော စ စဉ္စလော၊ ဧဝံ သတ္တာနံ
ဇီဝိတံ ဒေဝါတိ။ ဒုမပ္ပလာနေ'ဝါတိ ယထာ ပက္ကာနိ ဖလာနိ ဝါတာဟတာနိ
ဒုမဂ္ဂတော ဘူမိယံ ပတန္တိ၊ တထေဝိမေ မာဏဝါ ဇရာဝါတာဟတာ ဇီဝိတာ
ဂဋ္ဌိတွာ မရဏပထဝိယံ ပတန္တိ။ ဒဟရာတိ အန္တမသော ကလလဘာဝေဋ္ဌိတာပိ။
မန္တိပပေါရိသတိ နာရိနရာနံ မဇ္ဈေ ဋ္ဌိတာ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကနပုံသကာ။

တာရကရာဇသန္တိဘောတိ ယထာ တာရကရာဇော ကာဠပက္ခေ ဒီဏော၊
ပုန ဇုဏ္ဍပက္ခေ ပူရတိ၊ န ဧဝံ သတ္တာနံ ဝယော။ သတ္တာနံ ဟိ ယံ အပ္ပတိတံ၊
ဂတမေဝ ဒါနိ တံ၊ န တဿ ပုနာဂမနံ အတ္ထိ။ ကုတော သုခန္တိ ဇရာဇိဏ္ဏဿ
ကာမဂုဏေသု ရတိပိ နတ္ထိ၊ တေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ ကုတောယေဝ။
ယက္ခာတိ မဟိဒ္ဓိကာ ယက္ခာ။ ဝိသာဇာတိ ပံသုပိသာစကာ။ ပေတောတိ
ပေတ္တိဝိသယိကာ။ အဿသန္တိတိ အဿာသဝါတေန ဥပဟနန္တိ၊ အာဝိသန္တိတိ
ဓါ အတ္ထော။ န မစ္စုနောတိ မစ္စု ပန တေပိ အဿာသေန ဥပဟနိတုံ၊ ဝါ
အာဝိသိတုံ ဝါ န သက္ကောန္တိ။ နိဗ္ဗုပနံ ကရောန္တိတိ ဗလိကမ္ပဝသေန ခမာပေန္တိ
ပသာဒေန္တိ။ အပရာဓကေတိ ရာဇာပရာဓကာရကေ။ ဥသကေတိ ရဇ္ဇဥသကေ။
ဟေဌကေတိ သန္တိစ္ဆေဒါဒိဟိ လောကဝိဟေဌကေ။ ရာဇာနောတိ ရာဇာနော။
ဝိဒိတွာန ဒေါသန္တိ ဒေါသံ ဇာနိတွာ ယထာနုရူပေန ဒဏ္ဍေန ဒဏ္ဍေန္တိတိ
အတ္ထော။ န မစ္စုနောတိ တေပိ မစ္စု ဒဏ္ဍယိတုံ န သက္ကောန္တိ။

နိဗ္ဗုပေတုန္တိ သက္ခိဟိ အတ္တနော နိရပရာဘာဝံ 'ပကာသေတွာ ပသာ-
ဒေတုံ'။ န အဓုကာ ဗလဝါ တေဇဝါဒိတိ "ဣမေ အဗု၊ အယံ
ကာယဗလဉာဏဗလာဒိဟိ ဗလဝါ၊ အယံ တေဇဝါ"တိ ဧဝံ န မစ္စုရာဇဿ
အပေက္ခံ အတ္ထိ၊ ကေသုပ္ပိ သံတ္တေ အပေက္ခံ ပေမံ သိနေဟော နတ္ထိ၊ သဗ္ဗမေဝ
အဘိမဒ္ဒတိတိ ဒဿေတိ။ ပသယှာတိ ဗလက္ခာရေန အဘိဘဝိတွာ။ န မစ္စု-
နောတိ တေပိ မစ္စု ခါဒိတုံ န သက္ကောန္တိ။ ကရောန္တာတိ မာယံ ကရောန္တာ။
မောဟေန္တိတိ အဘူတံဘူတံ ကတွာ ဒဿေန္တာမောဟေန္တိ။ ဥဂ္ဂတေဇာတိ ဥဂ္ဂ-
တေန ဝိသတေဇေန သမန္တာဂတာ။ တိကိစ္ဆကာတိ ဝိသဝေဇာ။ ဓမ္မန္တရိ ဝေတ္တ-
ရဏီ စ ဘောဇောတိ ဧတေ ဧဝံနာမကာ ဝေဇာ။ ဃောရ'မဓိယမာနာတိ
ဃောရံ နာမ ဝိဇ္ဇံ အဓိယန္တာ။ ဩသဓေဟိတိ ဃောရံ ဝါဂန္နာရိ' ဝါ ဝိဇ္ဇံ သာဝေ-
တွာ ဩသဓံ အာဒါယ တေဟိ ဩသဓေဟိ ပစ္စုတ္တိကေန အဒဿနံ ဝေန္တိ။

စေတနာတိ သုစရိတဓမ္မော။ ရက္ခတိတိ ယေန ရက္ခိတော၊ တံ ပဋိရက္ခတိ။ သုန္ဒြိ
ယု ကာမသဂ္ဂေသု သုခံ အာဝဟတိ။ ပါပတိတိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဥပနေတိ။

ဧဝံ မဟာသက္ကော စတုရိသတိယာ ဂါယာဟိ ပိတု ဓမ္မံ ဒေသေတွာ
“မဟာရာဇ တုမှာကံ ရဇံ တုမှာကမေဝ ဟောတု၊ န မယံ ဣမိနာ အက္ကော၊
တုမှေဟိ ပန သဒ္ဓိံ ကထေန္တမေဝ မံ ဗျာဓိဇရာမရဏာနိ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ တိဋ္ဌထ
တုမှေ”တိ ဝတွာ အယဒါမံ ဆိန္ဒိတွာ မတ္တဟတ္ထိ ဝိယ ကဉ္စနပဉ္စရံ ဆိန္ဒိတွာ
သီဟပေါတကော ဝိယ ကာမေ ပဟာယ မာတာပိတရော ဝန္တိတွာ နိက္ခမိ။
အထဿ ပိတာ “မမပိ ရဇေနက္ကော နတ္ထိ”တိ ရဇံ ပဟာယ တေန
သဒ္ဓိဉ္ဇေဝ နိက္ခမိ၊ တသ္မိံ နိက္ခန္တေ ဒေဝီပိ အမစ္စာပိ မြာဟ္မဏဂဟပတိ-
ကာဒယောပိတိ သကလနဂရဝါသိနော ဂေဟာနိ ဆဇ္ဇေတွာ နိက္ခမိံသု။
သမာဂမော မဟာ အဟောသိ၊ ပရိသာ ဒွါဒသယောဇနိကာ ဇာတာ။ တံ
အာဒါယ မဟာသက္ကော ဟိမဝန္တံ ပါဝိသိ။ သက္ကော တဿ နိက္ခန္တဘာဝံ
ဥတွာ ဝိဿကမ္ပံ ပေသေတွာ ဒွါဒသယောဇနာယာမံ သတ္တယောဇနဝိတ္ထာရံ
အဿမပဒံ ကာရေသိ၊ သဗ္ဗေ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ ပဋိယာဒါပေသိ။ ဣတော
ပရံ မဟာသတ္တဿ ပဗ္ဗဇော စ ဩဝါဒဒါနဉ္စ မြဟ္မလောကပရာယဏတာ စ
ပရိသာယ အနုပါယဂမနိယတာ စ သဗ္ဗာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေပိ တထာဂတော
မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ
“တဒါ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ အဟေသုံ၊ သေသပရိသာ
ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ အယောသရပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဓ အဟောသိ”န္တိ။

အယောသရဇာတကဝဏ္ဏနာ စုဒ္ဒသမာ။

ဇာတကုဒ္ဒါနံ

မာတင်္ဂါ စိတ္တသမ္ဘူတော၊ သိဝိ သိရိ စ ရောဟဏံ။
ဟံသော သတ္တိဂုဗ္ဗော ဘလ္လာ၊ နာမနဿံ စမ္ပေယျကံ။
ပလောဘံ ပဉ္စပဏ္ဍိတံ၊ ဟတ္ထိပါလံ အယောသရံ။
ဝိသတိယမ္ပိ ဇာတကာ၊ စတုဒ္ဒသေဝ သင်္ဂီတာ။

ဝိသတိနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(စတုတ္ထော ဘာဓေါ နိဋ္ဌိဏာ)

ရုက္ခကနိကာယ

ဇာတကဋကထာ

(ပဉ္စမော ဘာဂေါ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁၆-ကိံသနိပါတ

၁-ကိံဆန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၁)

ကိံဆန္ဒော ကိမိပ္ပယောတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဥပေါသထကမ္ပံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ကေဒိဝသဉ္စိ သတ္တာ ဗဟူ ဥပါသကေ စ ဥပါသိကာယော စ ဥပေါသထိကေ ဓမ္မသုဝနတ္ထာယ အာဂန္တော ဓမ္မသဘာယံ နိဿိန္တေ “ဥပေါသထိကာတ္ထ ဥပါသကာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အာမ ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေ “သာဓု ဝေါ ကတံ ဥပေါသထံ ကရောန္တေဟိ၊ ပေါရာဏကာ ဥပဗျူပေါသထကမ္မဿ နိဿန္တေန မဟန္တံ ယသံ ပဋိလဘိံသူ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တော ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော သဒ္ဓေါ အဟောသိ ဒါနသီလဥပေါသထကမ္မေသု အပ္ပမတ္တော။ သော သေသေပိ အမစ္စာဒယော ဒါနာဒိသု သမာဒပေသိ။ ပုရောဟိတော ပနဿ ပရိပိဋ္ဌိမံသိကော လဉ္စခါဒကော ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆယိကော အဟောသိ။ ရာဇော ဥပေါသထဒိဝသေ အမစ္စာဒယော ပက္ခောသာပေတွာ “ဥပေါသထိကာ ဟောထာ”တိ အာဟ။ ပုရောဟိတော ဥပေါသထံ န သမာဒိယိ။ အထ နံ ဒိဝါ လဉ္စ ဂဟေတွာ ကုဋ္ဌံ ကတွာ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတံ ရာဇော “တုမေ ဥပေါသထိကာ”တိ အမစ္စေ ပုစ္ဆန္တော “တွမ္မိ အာစရိယ ဥပေါသထိကော”တိ ပုစ္ဆိ။ သော “အာမာ”တိ

မုသာဝါဒိ ကတော ပါသာဒါ ဩတရိ။ အထ နံ ဧကော အမစ္စော “နန တုမေ
 န ဥပေါသထိကာ”တိ စောဒေသိ။ သော အာဟ “အဟံ ဝေလာယမေဝ
 ဘုဉ္ဇိ။ ဂေဟံ ပန ဂန္တာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဥပေါသထံ အမိဋ္ဌာယ သာယံ
 န ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ ရတ္တိံ သီလံ ရက္ခိဿာမိ၊ ဧဝံ မေ ဥပဗျူပေါသထကမ္ပံ
 ဘဝိဿတိ”တိ။ သာဓု အာစရိယာတိ။ သော ဂေဟံ ဂန္တာ တထာ အကာသိ။
 ပုနေကဒိဝသံ တသ္မိံ ဝိနိစ္ဆယေ နိသိန္ဓေ အညတရာ သီလဝတီ ဣတ္ထိ အဉ္စံ
 ကရောန္တိ ဃရံ ဂန္တု အလဘမာနာ “ဥပေါသထကမ္ပံ နာတိက္ကမိဿာမိ”တိ
 ဥပကဋ္ဌေ ကာလေ မုခံ ဝိက္ခာလေတုံ အာရတိ။ တသ္မိံ ခဏေ ပြာဟ္မဏဿ
 သုပက္ကာနံ အဗ္ဗုဒ္ဓလာနံ အဗ္ဗုပ္ပိဏ္ဏိ အာဟရိယိတ္ထ။ သော တဿာ ဥပေါသထိက-
 ဘာဝံ ဥတွာ “ဣမာနိ ခါဒိတွာ ဥပေါသထိကာ ဟောဟိ”တိ အဒါသိ။ သာ
 တထာ အကာသိ။ ဧတ္တကံ ပြာဟ္မဏဿ ကမ္ပံ။

သော အပရဘာဂေ ကာလံ ကတွာ ဟိမဝန္တပဒေသေ ကောသိကိဂင်္ဂါယ
 တီရေ တိယောဇနိကေ အဗ္ဗုဒ္ဓေန ရမဏီယေ ဘူမိဘာဂေ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တေ
 ကနကဝိမာနေ အလင်္ကတသိရိသယနေ သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါ ဝိယ နိဗ္ဗတ္တိ အလင်္ကတ-
 ပဋိယတ္တော ဥတ္တမရူပဓရော သောဋ္ဌသသဟဿဒေဝကညာပရိဝါရော။ သော
 ရတ္တိဉ္စေဝ တံ သိရိသမ္ပတ္တိံ အနုဘောတိ။ ဝေမာနိကပေတဘာဝေန ဟိဿ
 ကမ္ပသရိက္ခကော ဝိပါကော အဟောသိ၊ တသ္မာ အရဏေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ အဗ္ဗုဒ္ဓနံ
 ပဝိသတိ၊ ပဝိဋ္ဌက္ခဏေယေဝဿ ဒိဗ္ဗတ္တဘာဝေါ အန္တရဓာယတိ၊ အသီတိ-
 ဟတ္ထတာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏော အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ သကလသရီရံ ဈာယတိ၊
 သုပုပ္ဖိတကိံသုကော ဝိယ ဟောတိ။ ဒွိသု ဟတ္ထေသု ဧကေကာဝ အင်္ဂလိ၊
 တတ္ထ မဟာကုဒ္ဒါလပ္ပမာဏာ နခါ ဟောန္တိ။ တေဟိ နခေဟိ အတ္တနော
 ပိဋ္ဌိမံသံ ဖာလေတွာ ဥပ္ပါဋ္ဌေတွာ ခါဒန္တော ဝေဒနာပ္ပတ္တော မဟာရဝံ
 ရဝန္တော ဒုက္ခံ အနုဘောတိ။ သူရိယေ အတ္တင်္ဂတေ တံ သရီရံ အန္တရဓာယတိ၊
 ဒိဗ္ဗသရီရံ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ ဒိဗ္ဗနာဠကိတ္ထိယော နာနာတူရိယာနိ
 ဂဟေတွာ ပရိဝါရေန္တိ။ သော မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော ရမဏီယေ
 အဗ္ဗုဒ္ဓေန ဒိဗ္ဗပါသာဒံ အဘိရဟတိ။ ဣတိ သော ဥပေါသထိကာယ ဣတ္ထိယာ
 အဗ္ဗုဒ္ဓလဒါနဿ နိဿန္ဓေန တိယောဇနိကံ အဗ္ဗုဒ္ဓနံ ပဋိလဘတိ၊ လဉ္စံ
 ဂဟေတွာ ကုဋ္ဌနုကရဏနိဿန္ဓေန ပန ပိဋ္ဌိမံသံ ဥပ္ပါဋ္ဌေတွာ ခါဒတိ၊ ဥပဗျူ-
 ပေါသထဿ နိဿန္ဓေန ရတ္တိံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘောတိ၊ သောဋ္ဌသသဟဿနာဠ-
 ကိတ္ထိဟိ ပရိဝုတော ပရိစာရေသိ။

တသ္မိံ ကာလေ ဗာရာဏသီရာဇာ ကာမေသု ဒေါသံ ဒိသ္မာ ဣသိပဗ္ဗန္တံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဓောဂင်္ဂါယ ရမဏီယေ ဘူမိပဒေသေ ပဏ္ဍသလံ ကာရေတွာ ဥဉ္ဇာစရိယာယ ယာပေန္တော ဝိဟာသိ။ အထေကဒိဝသံ တမ္ဘာ အဗ္ဗဝနာ မဟာသဋ္ဌပမာဏံ အဗ္ဗပက္ကံ ဂင်္ဂါယ ပတိတွာ သောတေန ဝုယုမာနံ တဿ တာပသဿ ပရိဘောဂတိတ္တာဘိမုခံ အဂမာသိ။ သော မုခံ ဓောဝန္တော တံ မဇ္ဈေ နဒိယာ အာဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာ ဥဒကံ တရန္တော ဂန္တော အာဒါယ အဿမပဒံ အာဟရိတွာ အဂျာဂါရေ ဌပေတွာ သတ္တကေန ဖာလေတွာ ယာပနမတ္တံ ခါဒိတွာ သေသံ ကဒလိပဏ္ဍေဟိ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ပုနပ္ပုနံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ယာဝ ပရိက္ခယာ ခါဒိ။ တသ္မိံ ပန ဒိဏေ အညံ ဖလာဖလံ ခါဒိတုံ နာသက္ခိ၊ ရသတဏှာယ ဗဇ္ဈိတွာ “တမေဝ အဗ္ဗပက္ကံ ခါဒိဿာမီ”တိ နဒိတီရံ ဂန္တော နဒိံ ဩလောကေန္တော “အမ္ဘံ အလဘိတွာ န ဥဋ္ဌဟိဿာမီ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ နိသိဒိ။ သော တတ္ထ နိရာဟာရော ကေမ္ဘိ ဒိဝသံ၊ ဒွေဝိ၊ တိဏိ၊ စတု၊ ပဉ္စ၊ ဆ ဒိဝသာနိ ဝါတာတပေန ပရိသုဿန္တော အမ္ဘံ ဩလောကေန္တော နိသိဒိ။ အထ သတ္တမေ ဒိဝသေ နဒိဒေဝတာ^၁ အာဝဇ္ဇမာနာ တံ ကာရဏံ ဥတွာ “အယံ တာပသော တဏှာဝသိကော ဟုတွာ သတ္တာဟံ နိရာဟာရော ဂင်္ဂံ ဩလောကေန္တော နိသိဒိ၊ ဣမဿ အဗ္ဗပက္ကံ အဒါတုံ န ယုတ္တံ၊ အလဘန္တော မရိဿတိ၊ ဒဿာမိ တဿာ”တိ အာဂန္တော ဂင်္ဂါယ ဥပရိ အာကာသေ ဌတွာ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တိ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁။ “ကိံဆန္တော ကိမဓိပ္ပါယော၊ ဧကော သမ္ပသိ သမ္ပနိ။

ကိံပတ္တယာနော ကိံ သေ၊ ကေန အတ္ထေန မြာဟ္မဏာ”တိ။

တတ္ထ ဆန္တောတိ အဇ္ဈာသယော။ အဓိပ္ပါယောတိ စိတ္တံ။ သမ္ပသိတိ အစ္ဆသိ။ သမ္ပနိတိ ဂိမ္ဗေ။ သေန္တိ သေန္တော။ မြာဟ္မဏာတိ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ တာပသံ အာလပတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—မြာဟ္မဏ တံ ကိံအဓိပ္ပါယော ကိံ စိန္တေန္တော ကိံ ပတ္ထေန္တော ကိံ ဂဝေသန္တော ကေနတ္ထေန ဣမသ္မိံ ဂင်္ဂါတီရေ ဂင်္ဂံ ဩလောကေန္တော နိသိန္တောတိ။

တံ သုတွာ တာပသော နဝါ ဂါထာ အဘာသိ—

၂။ “ယထာ မဟာ ဝါရိဓရော၊ ကုမ္ဘော သုပရိဏာဟဝါ။

တထူပမံ အဗ္ဗပက္ကံ၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသုတ္တမံ။

- ၃။ တံ ဝုယုမာနံ သောတေန၊ ဒိသ္မာနာ'မလမဇ္ဈိမေ။
ပါဏီဘိ နံ ဂဟေတွာန၊ အဂ္ဂာယတနမာဟရိ။
- ၄။ တတော ကဒလိပတ္တေသု၊ နိက္ခိပိတွာ သယံ အဟံ။
သတ္တေန နံ ဝိကပ္ပေတွာ၊ ခုပ္ပိပါသံ အဟာသိ မေ။
- ၅။ သောဟံ အပေတဒရထော၊ ဗျန္တိဘူတော ဒုခက္ခမော။
အဿာဒံ နာမိဂစ္ဆာမိ၊ ဖလေသ္မ'ညေသု ကေသုစိ။
- ၆။ သောသေတွာ နူန မရဏံ၊ တံ မမံ အာဝဟိဿတိ။
အမ္ပိယ'ဿ ဖလံ သာဒု၊ မဓုရဂ္ဂံ မနောရမံ။
ယမုဒ္ဓရိ' ဝုယုမာနံ၊ ဥဒမိသ္မာ မဟဏ္ဏဝေ။
- ၇။ အက္ခာတံ တေ မယာ သဗ္ဗံ၊ ယသ္မာ ဥပဝသာမဟံ။
ရမ္ပံ ပတိ နိသိန္ဓောသ္မိ၊ ပုထုလောမာယုတာ ပုထု။
- ၈။ တုဉ္စ ခေါ မေဝ အက္ခာဟိ၊ အတ္တာနမပလာယိနိ။
ကာ ဝါ တုမသိ ကလျာဏိ၊ ကိဿ ဝါ တံ သုမဇ္ဈိမေ။
- ၉။ ရူပ္ပပဉ္စပလိမဋ္ဌိဝ၊ ဗျန္တိဝ ဂိရိသာနုဇာ။
ယာ သန္တိ နာရိယော ဒေဝေသု၊ ဒေဝါနံ ပရိစာရိကာ။
- ၁၀။ ယာစ မနုဿလောကသ္မိ'၊ ရူပေနာ'န္တာဂတိတ္ထိယော။
ရူပေန တေ သဒိသိ နတ္ထိ၊ ဒေဝေသု ဂန္ဓဗ္ဗမနုဿလောကေ။
ပုဋ္ဌာသိ မေ စာရုပုဗ္ဗဂိ၊ ဗြူဟိ နာမဉ္စ ဗန္ဓဝေ"တိ။

တတ္ထ ဝါရိဓရော ကုဗ္ဗောတိ ဥဒကဿဇော။ သုပရိဏာဟဝါတိ
သုသဏ္ဌာနော။ ဝဏ္ဏာန္တရသုတ္တမန္တိ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသေဟိ ဥတ္တမံ။ ဒိသ္မာနာတိ
ဒိသ္မာ။ အမလမဇ္ဈိမေတိ နိမ္မလမဇ္ဈေ။ ဒေဝတံ အာလပန္နော ဇေမာဟ။
ပါဏီဘိတိ ဟတ္ထေဟိ။ အဂ္ဂာယတနမာဟရိန္တိ အတ္တနော အဂ္ဂိဟုတသာလံ
အာဟရိ။ ဝိကပ္ပေတွာတိ ဝိန္တိန္တိတွာ။ “ဝိကန္တေတွာ”တိပိ ပါဌော။ “ခါဒိ”န္တိ
ပါဌသေသော။ အဟာသိ ဓေတိ တံ ဇိဝ္ဋဂ္ဂေ ဌပိတမတ္တမေဝ သတ္တ ရသ-
ဟရဏိသဟဿာနိ' ဖရိတွာ မမ ခုဒ္ဓ ပိပါသဉ္စ ဟရိ။ အပေတဒရထောတိ

ဝိဂတကာယစိတ္တဒရထော။ သုခဘောဇနံ ဘုတ္တဿ ဝိယ ဟိ တဿ သဗ္ဗ-
ဒရထံ အပဟရိ။ ဗျန္တိဘူတောတိ တဿ အဗ္ဗပက္ကဿ ဝိဂတန္တော ဇာတော၊
ပရိက္ခိဏအဗ္ဗပက္ကော ဟုတွာတိ အတ္ထော။ ဒုခက္ခမောတိ ဒုက္ခေန အသာ-
တေန ကာယက္ခမေန စေဝ စိတ္တက္ခမေန စ သမန္တာဂတော။ အညေသု ပန
ကဒလိပနသာဒိသု ဖလေသု ပရိတ္တကမ္ပိ အဿာဒံ နာမိဂစ္ဆာမိ၊ သဗ္ဗာနိ မေ
ဇိဝှိယ ဌပိတမတ္တာနိ တိတ္တကာနေဝ သမ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဒီပေတိ။

သောသေတွာတိ နိရာဟာရတာယ သောသေတွာ သုက္ခာပေတွာ။ တံ မမန္တိ
တံ မမ။ ယဿာတိ ယံ အဿ၊ အဟောသီတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
ယံ ဖလံ မမ သာဒု^၁ အဟောသိ၊ ယမဟံ ဂမ္ဘိရေ ပုထုလဥဒကက္ခန္ဓသင်္ခါတေ
မဟဏ္ဏဝေ ဝုယုမာနံ တတော ဥဒမိသ္မာ ဥဒ္ဓရိ၊ တံ အဗ္ဗံ မမ မရဏံ
အာဝဟိဿတိတိ မညာမိ၊ မယံ တံ အလဘန္တဿ ဇီဝိတံ နပ္ပဝတ္တိဿတိတိ။
ဥပဝသာဒီတိ ခုပ္ပပါသာဟိ ဥပဂတော ဝသာမိ။ ရမ္မံ ပတိ နိသိန္ဓောသ္မိတိ
ရမဏီယံ နဒိ^၂ ပတိ အဟံ နိသိန္ဓော။ ပုထုလောမာယုတာ ပုထုတိ အယံ
နဒိ ပုထုလောမေဟိ မစ္ဆေဟိ အာယုတာ ပုထု ဝိပုလ၊ အပိ နာမ မေ
ဣတော သောတ္ထိ ဘဝေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ အပလာယိနီတိ အပလာ-
ယိတွာ မမ သမ္ပုဓေ^၂ ဌိတေတိ တံ ဒေဝတံ အာလပတိ။ “အပလာသိနိ”တိဝိ
ပါဌော၊ ပလာသရဟိတေ အနဝဇ္ဇသရီရေတိ အတ္ထော။ ကိဿ ဝါတိ ကိဿ ဝါ
ကာရဏာ ဣဓာဂတာသီတိ ပုစ္ဆတိ။

ရူပပဋ္ဌပလိမဋ္ဌိ ဝါတိ သုဋ္ဌ၊ ပရိမဇ္ဇိတကဉ္စနပဋ္ဌသဒိသိ။ ဗျန္တိဝါတိ လိလာ-
ဝိလာသေန တရုဏဗျုပ္ပေါတိကာ ဝိယ။ ဒေဝါနန္တိ ဆန္တံ ကာမာဝစရဒေဝါနံ။
ယာ စ မနုဿလောကသ္မိန္တိ ယာ စ မနုဿလောကေ။ ရူပေနာန္တာဂတိတ္ထိ-
ယောတိ ရူပေန အန္တာဂတာ ဣတ္ထိယော နတ္ထိတိ အတ္တနော သမ္ဘာဝနာယ ဝေ-
မာဟ။ တဝ ရူပသဒိသာယ နာမ န ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဟိဿ အဓိပ္ပါယော။ ဂန္ထဗ္ဗ-
မနုဿလောကေတိ မူလဂန္တာဒိနိဿိတေသု ဂန္ထဗ္ဗေသု စ မနုဿလောကေ စ။
စာရုပ္ပဗ္ဗာတိ စာရုနာ ပုဗ္ဗင်္ဂေန ဥရုလက္ခဏေန သမန္တာဂတေ။ နာမဉ္စ ဗန္ဓဝေတိ
အတ္တနော နာမဂေါတ္တဉ္စ ဗန္ဓဝေ စ မယံ အက္ခာဟိတိ ဝဒတိ။

တတော ဒေဝဓိတာ အဋ္ဌ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၁။ “ယံ တံ ပတိ နိသိန္ဓောသိ၊ ရမ္မံ ပြာဟ္မဏ ကောသိကိ”။
သာဟံ ဘုဿာလယာဝုတ္တာ၊ ဝရဝါရိဝဟောဃဿ။

- ၁၂။ နာနာဒုမဂဏာကိဏ္ဍာ၊ ဗဟုကာ ဂိရိကန္တရာ။
မမေဝ ပမုခါ ဟောန္တိ၊ အဘိသန္တန္တိ ပါဝုသေ။
- ၁၃။ အထော ဗဟူ ဝနတောဒါ၊ နီလဝါရိဝဟိန္တရာ။
ဗဟုကာ နာဂဝိတ္ထောဒါ၊ အဘိသန္တန္တိ ဝါရိနာ။
- ၁၄။ တာ အဗ္ဗဇမ္ဗုလဗုဇာ၊ နိပါ တာလာ စုဒ္ဓမ္မရာ။
ဗဟူနိ ဖလဇာတာနိ၊ အာဝဟန္တိ အဘိဏ္ဍာသော။
- ၁၅။ ယံ ကိဉ္စိ ဥဘတော တီရေ၊ ဖလံ ပတတိ အဗ္ဗုနိ။
အသံသယံ တံ သောတဿ၊ ဖလံ ဟောတိ ဝဿာနုဂံ။
- ၁၆။ တေဒညာယ မေခေါ၊ ပုထုပံည သုဏောဟိ မေ။
မာ ရောစယ မဘိသင်္ဂံ၊ ပဋိသေခ ဇနာဓိပ။
- ၁၇။ န ဝါဟံ ဝခုဝံ မညေ၊ ယံ တံ ရဋ္ဌဘိဝံစုန။
အာစေယျမာနော ရာဇိသိ၊ မရဏံ အဘိကင်္ခသိ။
- ၁၈။ တဿ ဇာနန္တိ ပိတရော၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ စ သဒေဝကာ။
ယေ စာပိ ဣသယော လောကေ၊ သညတတ္တာ တပဿိနော။
အသံသယံ တေပိ ဇာနန္တိ၊ ပဋ္ဌဘူတာ ယသဿိနော”တိ။

တတ္ထ ကောသိကိန္တိ ယံ တံ ပြာဟ္မဏ ရမ္မံ ကောသိကိံ ဂင်္ဂံ ပတိ နိသိန္နော။
ဘုသလယာဝုတ္တဘိတ် ဘုသေ စဏ္ဍာသောတေ အာလယော ယဿ ဝိမာ-
နဿ၊ တသ္မိံ အဓိဝတ္ထာ၊ ဂင်္ဂဋ္ဌကဝိမာနဝါသိနိတိ အတ္ထော။ ဝရဝါရိဝဟော-
ဃသဘိတ် ဝရဝါရိဝဟေန ဩဃေန သမန္ဓာဂတာ။ ပမုခါတိ တာ ဝုတ္တပု-
ကာရာ ဂိရိကန္တရာ မံ ပမုခံ ကရောန္တိ၊ အဟံ တာသံ ပါမောက္ခာ ဟောမိတိ
ဒဿေတိ။ အဘိသန္တန္တိတိ သန္တန္တိ ပဝတ္တန္တိ၊ တတော တတော အာဂန္ဓာ မံ
ကောသိကိဂင်္ဂံ ပဝိသန္တိတိ အတ္ထော။ ဝနတောဒါတိ န ကေဝလံ ကန္တရာဝ၊
အထခေါဗဟူ ဝနတောဒါ တမှာ တမှာ ဝနမှာ ဥဒကာနိပိ မံ ဗဟူနိ ပဝိသန္တိ။
နီလဝါရိဝဟိန္တရာတိ မဏိဝဏ္ဏေန နီလဝါရိနာ ယုတ္တေ ဥဒကက္ခန္ဓသင်္ခါတေ
ဝဟေ ဓာရယန္တိယော။ နာဂဝိတ္ထောဒါတိ နာဂါနံ ဝိတ္တိကာရေန နေသင်္ခါ-
တေန ဝါဉ္စ ဥဒကေန သမန္ဓာဂတာ။ ဝါရိနာတိ ဧဝရူပါဟိ ဗဟူ နဒိယော
မံ ဝါရိနာဝ အဘိသန္တန္တိ ပူရေန္တိတိ ဒဿေတိ။

တၢ်တိ တၢ် နဒိယော။ အၢဝဟန္တိတိ တောနိ အဗ္ဗာဒိနိ အာကမုန္တိ။ သဗ္ဗာနိ ဟိ တောနိ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနာနိ။ အထ ဝါ တၢ်တိ ဥပယောဂဗဟုဝစနံ။ အၢဝဟန္တိတိ ဣမာနိ အဗ္ဗာဒိနိ တၢ် နဒိယော အာဂစ္ဆန္တိ။ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော၊ ဧဝံ ဥပဂတာနိ ပန မမ သောတံ ပဝိသန္တိတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။ သောတဿာတိ ယံ ဥဘတော တီရေ ဇာတရက္ခေဟိ ဖလံ မမ အဗ္ဗုနိ ပတတိ၊ သဗ္ဗံ တံ မမ သောတဿေဝ ဝဿာနံ ဟောတိ။ နတ္ထေတ္ထ သံသယောတိ ဧဝံ အဗ္ဗပက္ကဿ နဒိသောတေန အာဂမနကာရဏံ ကထေသိ။

မေဇာဝိ ပုထုပညာတိ ဥဘယံ အာလပနမေဝ။ မာ ရောဓယာတိ ဧဝံ တဏှာဘိသင်္ဂံ မာ ရောဓယ။ ပဋိသေဇာတိ ပဋိသေဇေဟိ နန္တိ ရာဇာနံ ဩဝဒတိ။ ဝဇ္ဇန္တိ ပညာဝဇ္ဇဘာဝံ ပဏှိတဘာဝံ။ ရဋ္ဌာဘိဝဇ္ဇနာတိ ရဋ္ဌဿ အဘိဝဇ္ဇန။ အာဓေယျမာနောတိ မံသလောဟိတေဟိ အာဓိယန္တော ဝဇ္ဇန္တော၊ တရုဏောဝ ဟုတွာတိ အတ္ထော။ ရုဇိသိတိ တံ အာလပတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယံ တွံ နိရာဟာရတာယ သုဿမာနော တရုဏောဝ သမာနော အဗ္ဗလောဘေန မရဏံ အဘိကံသိ၊ န ဝေ အဟံ တဝ ဣမံ ပဏှိတဘာဝံ မညာမိတိ။

တဿာတိ ယော ပုဂ္ဂလော တဏှာဝသိကော ဟောတိ၊ တဿ တဏှာဝသိကဘာဝံ “ဝိတရေ”တိ သင်္ဂံ ဂတာ ပြဟ္မာနော စ သဒ္ဓိံ ကာမာဝစရဒေဝေဟိ ဂန္ဓဗ္ဗာ စ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ ဣသယော စ အသံသယံ ဇာနန္တိ။ အနစ္စရိယဉ္စေတံ၊ ယံ တေ ဣဒ္ဓိမန္တော ဇာနေယျံ “အသုကော ဟိ နာမ တဏှာဝသိကော ဟောတိ”တိ။ ပုန တေသံ ဘာသမာနာနံ ဝစနံ သုတွာ ယေဝိ တေသံ ပဋ္ဌဘူတာ ယသသိနော ပရိစာရကာ၊ တေဝိ ဇာနန္တိ။ ပါပကမ္မံ ကရေန္တဿ ဟိ ရဟော နာမ နတ္ထိတိ တာပဿဿ သံဝေဂံ ဥပ္ပါဒေန္တိ ဧဝမာဟ။

တတော တာပသော စတသော ဂါထာ အဘာသိ—

၁၉။ “ဧဝံ ဝိဒိတွာ ဝိဒူ သဗ္ဗမေဓံ၊
ဝိဒ္ဓိသနံ စဝနံ ဇီဝိတဿ။
န ဝိယတိ တဿ နရဿ ပါပံ၊
သစေ န စေတေတိ ဝဇာယ တဿ။

၂၀။ ဣသိပူဂဿမညာတေ၊ ဧဝံ လောကျာ ဝိဒိတာ သတိ။
အနရိယပရိသမ္ဘာသေ၊ ပါပကမ္မံ ဇိဂိသသိ။

၂၁။ သစေ အဟံ မရိဿာမိ၊ တိရေ တေ ပုထုသုဿောဏီ။
အသံသယံ တံ အသိလောကော၊ မယိ ပေတေ အာဂမိဿတိ။

၂၂။ တသ္မာ ဟိ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ရက္ခဿေဝ သုမဇ္ဈိမေ။
မာ တံ သဗ္ဗော ဇေနော ပစ္ဆာ၊ ပကုဋ္ဌာယိ မယိ မတေ”တိ။

တတ္ထ ဧဝံ ဝိဒိတွာတိ ယထာ အဟံ သီလဉ္စ အနိစ္စတဉ္စ ဇာနာမိ၊ ဧဝံ
ဇာနိတွာ ဌိတဿ။ ဝိဒူတိ ဝိဒုနော။ သဗ္ဗဓမ္မန္တိ သဗ္ဗံ သုစရိတဓမ္မံ။ တိဝိဓံ ဟိ
သုစရိတံ ဣဓ သဗ္ဗဓမ္မောတိ အဓိပ္ပေတံ။ ဝိဒ္ဓံသနန္တိ ဘဂ်”။ ဝေဒနန္တိ စုတိ”။
ဇိဂိတဿာတိ အာယုနော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဧဝံ ဝိဒိတွာ ဌိတဿ
ပဏ္ဍိတဿ သဗ္ဗံ သုစရိတဓမ္မံ ဇိဂိတဿ စ အနိစ္စတံ ဇာနန္တဿ ဧဝရူပဿ
နရဿ ပါပံ န စိယတိ န ဝေဒတိ။ သစေ န စေတေတိ ဝေဿ တဿာတိ
တဿ သင်္ခံ ဂတဿ ပရပုဂ္ဂလဿ ဝေဿ န စေတေတိ န ပကပ္ပေတိ၊
နေဝ ပရပုဂ္ဂလံ ဝေဿ စေတေတိ၊ နာပိ ပရသန္တကံ ဝိနာသေတိ၊ အဟဉ္စ
ကဿမိ” ဝေဿ အစေတေတွာ ကေဝလံ အဗ္ဗပက္ခေ အာသင်္ဂံ ကတွာ ဂင်္ဂံ
ဩလောကေန္တော နိသိန္တော၊ တံ မယံ ကိ” နာမ အကုသလံ ပဿသိတိ။

ဣသိပူဂဿမညာတေတိ ဣသိဂဏေန သုဋ္ဌ၊ အညာတေ ဣသိနံ သမ္မတေ။
ဧဝံ လောကျာတိ တံ နာမ ပါပပဝါဟနေန လောကဿ ဟိတာတိ ဧဝံ ဝိဒိတာ။
သတိတိ သတိ သောဘနေ ဥတ္တမေတိ အာလပနမေတံ။ အနရိယ-
ပရိသမ္ဘာသေတိ “တဿ ဇာနန္တိ ပိတရေ”တိအာဒိကာယ အသုန္တရာယ
ပရိဘာသာယ သမန္တာဂတေ။ ဇိဂိသသိတိ မယိ ပါပေ အသံဝိဇ္ဇန္တေပိ၊ မံ ဧဝံ
ပရိဘာသန္တိ စ ပရမရဏံ အဇ္ဈုပေက္ခန္တိ စ အတ္တနော” ပါပကမ္မံ ဂဝေသသိ
ဥပ္ပါဒေသိ။ တိရေ တေတိ တဝ ဂင်္ဂါတိရေ။ ပုထုသုဿောဏီတိ ပုထုလာယ
သုန္တရာယ သောဏိယာ သမန္တာဂတေ။ ပေတေတိ အဗ္ဗပက္ခံ အလဘိတွာ
ပရလောကံ ဂတေ၊ မတေတိ အတ္ထော။ ပကုဋ္ဌာယိတိ၂ အတ္ထောသိ ဂရဟိ နိဋ္ဌိ။
“ပက္ခတ္ထာသိ”တိပိ” ပါဌော။

တံ သုတွာ ဒေဝဓိတာ ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိ—

၂၃။ “အညာတ’မေတံ အဝိသယုသာဟိ၊

အတ္တာန’မမ္ဘန္တ ဒဒါမိ တေ တံ။

ယော ဒုစ္စဇေ ကာမဂုဏေ ပဟာယ၊

သန္တိဉ္စ ဓမ္မဉ္စ အဓိပ္ပိတောသိ။

၂၄။ ယော ဟိတွာ ပုပ္ဖသညောဂံ၊ ပစ္ဆာသံယောဇနေ ဌိတော။

အဓမ္မဉ္စေဝ စရတိ၊ ပါပဉ္စဿ ပဝေတိ။

၂၅။ ဧဟိ တံ ပါပယိဿာမိ၊ ကာမံ အပ္ပေါဿုကော ဘဝ။

ဥပနယာမိ သီတသ္မိံ၊ ဝိဟရာဟိ အနုဿုကော။

၂၆။ တံ ပုပ္ဖရသမတ္တေဘိ၊ ဝက္ကဏ်ဟိ အရိန္ဒမ။

ကောဉ္စာ မယူရာ ဒိဝိယာ၊ ကောလဋ္ဌိမရသာဋ္ဌိကာ။

ကုဇိတာ ဟံသပူဂေဟိ၊ ကေသကိလေတ္တ ပဗောဓရေ။

၂၇။ အဓမ္မ’တ္ထ ဝိပ္ပဿာခဂ္ဂါ၊ ပလာလခလသန္တိဘာ။

ကောသမ္ပသလဋ္ဌာ နိပါ၊ ပက္ကတာလဝိလမ္ဘိနော”တိ။

တတ္ထ အညာတ’မေတန္တိ “ဂရဟာ တေ ဘဝိဿတိတိ ဝဒန္တော အဓမ္မ-
ပက္ကတ္တာယ ဝဒသိ”တိ ဧတံ ကာရဏံ မယာ အညာတံ။ အဝိသယုသာဟိတိ
ရာဇာနော နာမ ဒုဿဟံ သဟန္တိ၊ တေန နံ အာလပန္တိ ဧဝမာဟ။ အတ္တာနံန္တိ
တံ အာလိဂိတွာ အဓမ္မဝနံ နယန္တိ အတ္တာနဉ္စ တေ ဒဒါမိ တဉ္စ အမ္ပံ။ ကာမ-
ဂုဏေတိ ကဉ္စနမာလာသေတစ္ဆတ္တပဋိမဏ္ဍိတေ ဝတ္ထုကာမေ။ သန္တိဉ္စ ဓမ္မဉ္စာတိ
ဒုဿိလျူပသမေန သန္တိသင်္ခါတံ သီလဉ္စေဝ သုစရိတဓမ္မဉ္စ။ အဓိပ္ပိတောသိတိ
ယော တွံ ဣမေ ဂုဏေ ဥပဂတော၊ ဧတေသု ဝါ ပတိပ္ပိတောတိ အတ္ထော။

ပုပ္ဖသညောဂန္တိ ပုရိမဗန္ဓနံ။ ပစ္ဆာသံယောဇနေတိ ပစ္ဆိမဗန္ဓနေ။ ဣဒံ ဂုတ္တံ
ဟောတိ—အဟော တာပသ ယော မဟန္တိ ရဇ္ဇသိရိဝိဘဝံ ပဟာယ အဓမ္မပက္က-
မတ္တေ ရသတဏှာယ ဗမ္မိတွာ ဝါတာတပံ အဂဏေတွာ နဒီတိရေ သုဿမာနော
နိသီဒတိ၊ သော မဟာသမုဒ္ဒံ တရိတွာ ဝေလန္တေ သံသီဒနပုဂ္ဂလသဒိသော။
ယော ပုဂ္ဂလော ရသတဏှာဝသိကော အဓမ္မဉ္စေဝ စရတိ၊ ရသတဏှာဝသေန
ကရိယမာနံ ပါပဉ္စဿ ပဝေတိတိ။ ဣတိ သာ တာပသံ ဂရဟန္တိ ဧဝမာဟ။

ကာမံ အပ္ပေါဿုကော ဘဝိတိ ဧကံသေနော အဓမ္မပက္ကေ နိရာလယော
ဟောဟိ။ သီတသ္မိန္တိ သီတလေ အဓမ္မဝနေ။ တန္တိ ဧဝံ ဝဒမာနာဝ ဒေဝတာ

တာပသံ အာလိဂိတွာ ဥရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ အာကာသေ ပက္ခန္ဓာ တိယော-
ဇနိကံ ဒိဗ္ဗအဗ္ဗဓနံ ဒိသ္မာ သကုဏသဒ္ဓဉ္စ သုတွာ တာပသဿ အာစိက္ခန္တိ
“တ”န္တိ ဝေမာဟ။ ပုပ္ဖရသမဇ္ဈဘိတိ ပုပ္ဖရသေန မတ္တေဟိ။ ဝတ္တဇနိ-
ဟိတိ ဝက်ဂိဝေဟိ သကုဏေဟိ အဘိနာဒိတန္တိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ တေ
သကုဏေ အာစိက္ခန္တိ “ကောဉ္ဇာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒိဝိယာတိ ဒိဗျာ။
ကောလဋ္ဌိမရသန္တိကာတိ ကောလဋ္ဌိသကုဏာ။ ၂ စ နာမ သုဝဏ္ဏသာဋ္ဌိကာ
သကုဏာ စ။ ဧတေ ဒိဗ္ဗသကုဏာ။ ဧတ္ထ ဝသန္တိတိ ဒဿေတိ။ ဣဇိတာ
ဟံသပ္ပူဂေဟိတိ ဟံသဂဏေဟိ ဥပကုဇိတာ ဝိရဝသံသန္တိတာ။ ကောကိလေတ္ထ
ပဗောဇရေတိတ္ထေ အဗ္ဗဓနေ ကောကိလာ ဝသန္တိယော အတ္တာနံ ပဗောဇေန္တိ
ဉ္စပေန္တိ။ အဗ္ဗေတ္တာတိ အဗ္ဗာ ဧတ္ထ။ ဝိပ္ပသာခဂ္ဂါတိ ဖလဘာရေန ဩနမိတ-
သာခဂ္ဂါ။ ပလာလခလသန္တိဘာတိ ပုပ္ဖသန္တိစယေန သာလိပလာလခလသဒိသာ။
ပက္ကတာလဝိလန္တိနောတိ ပက္ကတာလဖလဝိလန္တိနော။ ဧဝရူပါ ရက္ခာ စ ဧတ္ထ
အတ္ထိတိ အဗ္ဗဓနံ ဝဏ္ဏေတိ။

ဝဏ္ဏယိတွာ စ ပန တာပသံ တတ္ထဩတာရေတွာ “ဣမသိ” အဗ္ဗဓနေ အဗ္ဗာနိ
ခါဒန္တော အတ္တနော တဏှံ ပူရေဟိ”တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ တာပသော အဗ္ဗာနိ
ခါဒိတွာ တဏှံ ပူရေတွာ ဝိဿမိတွာ အဗ္ဗဓနေ ဝိစရန္တော တံ ပေတံ ဒုက္ခံ
အနဘဝန္တံ ဒိသ္မာ ကိဉ္စ ဝတ္တု နာသက္ခိ။ သူရိယေ ပန အတ္ထင်္ဂတေ တံ နာရူကိတ္ထိ-
ပရိဝါရိတံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနဘဝမာနံ ဒိသ္မာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

- ၂၀။ “မာလီ ကိရိဋ္ဌိ ကာယူရိ၊ အင်္ဂဒီ စန္ဒနုဿဒေါ။
ရတ္ထိံ တုံ ပရိစာရေသိ၊ ဒိဝါ ဝေဒေသိ ဝေဒနံ။
- ၂၉။ သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ ယာ တေ’မာ ပရိစာရိကာ။
ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါသိ၊ အပ္ပုတော လောမဟံသနော။
- ၃၀။ ကိံ ကမ္မမကရိ ပုဗ္ဗေ၊ ပါပံ အတ္တဒုခါဝဟံ။
ယံ ကရိတွာ မနုဿေသု၊ ပိဋ္ဌိမံသာနိ ခါဒသိ”တိ။

တတ္ထ မာလီတိ ဒိဗ္ဗမာလာမရော။ ကိရိဋ္ဌိတိ ဒိဗ္ဗဝေဌနမရော။ ကာယူရိတိ
ဒိဗ္ဗဘာရဏပဋိမဏ္ဍိတော။ အင်္ဂဒီတိ ဒိဗ္ဗင်္ဂဒသမန္နာဂတော။ စန္ဒနုဿဒေါတိ
ဒိဗ္ဗစန္ဒနဝိလိတ္တော။ ပရိစာရေသိတိ ဣန္ဒြိယာနိ ဒိဗ္ဗဝိသယေသု စာရေသိ။ ဒိဝါတိ

၁-တေန္တိ (သိ)၊ ဧဟိ တန္တိ (ဣ၊က) ၂-ကောယဋ္ဌိမရသလိကာတိ ကောယဋ္ဌိသကုဏာ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

ဒိဝါ ပန မဟာဒုက္ခံ အနုဘောသိ။ ယာ တေမာတိ ယာ တေ ဣမာ။ အန္တိ-
တောတိ မနုဿလောကေ အဘူတပုဗ္ဗော။ လောမဟံသနောတိ ယေ တံ
ပဿန္တိ၊ တေသံ လောမာနိ ဟံသန္တိ။ ပုဗ္ဗေတိ ပုရိမဘဝေ။ အတ္တဒုခါဝဟန္တိ
အတ္တနော ဒုက္ခာဝဟံ။ မနုဿေသုတိ ယံ မနုဿလောကေ ကတွာ ဣဒါနိ
အတ္တနော ပိဋ္ဌိမံသာနိ ခါဒသိတိ ပုစ္ဆတိ။

ပေတော တံ သဉ္ဇာနိတွာ “တုမေ မံ န သဉ္ဇာနာထ၊ အဟံ တုမာကံ
ပုရောဟိတော အဟောသိ၊ ဣဒံ မေ ရတ္ထိံ သုခါနဘဝနံ တုမေ နိဿာယ
ကတဿ ဥပဗျူပေါသထဿ နိဿန္တေန လဉ္စံ၊ ဒိဝါ ဒုက္ခာနဘဝနံ ပန မယာ
ပကတဿ ပါပဿေဝ နိဿန္တေန။ အဟဉ္စိ တုမေဟိ ဝိနိစ္ဆယေ ဌပိတော
ကုဋ္ဌံ ကရိတွာ လဉ္စံ ဂဟေတွာ ပရပိဋ္ဌိမံသိကော ဟုတွာ တဿ ဒိဝါ ကတဿ
ကမ္မဿ နိဿန္တေန ဣဒံ ဒုက္ခံ အနုဘဝါမိ”တိ ဝတွာ ဂါထာဒွယမာဟ—

၃၁။ “အဇ္ဈေနာနိ ပဋိဂ္ဂယ၊ ကာမေသု ဂမိတော အဟံ။
အစရိံ ဒိဃမဒ္ဒါနံ၊ ပရေသံ အဟိတာယဟံ။

၃၂။ ယော ပိဋ္ဌိမံသိကော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဥက္ကစ္စ ခါဒတိ။
ယထာဟံ အဇ္ဇ ခါဒါမိ၊ ပိဋ္ဌိမံသာနိ အတ္တနော”တိ။

တတ္ထ အဇ္ဈေနာနိတိ ဝေဒေ။ ပဋိဂ္ဂယာတိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အဓိယိတွာ။
အစရိန္တိ ပဋိပဇ္ဇိ။ အဟိတာယဟန္တိ အဟိတာယ အတ္တနာသနာယ အဟံ။
ယော ပိဋ္ဌိမံသိကောတိ ယော ပုဂ္ဂလော ပရေသံ ပိဋ္ဌိမံသါဒကော ပိသုဏော
ဟောတိ။ ဥက္ကစ္စာတိ ဥက္ကန္တိတွာ။

ဣဒဉ္စ ပန ဝတွာ တာပသံ ပုစ္ဆိ “တုမေ ကထံ ဣဓာဂတာ”တိ။ တာပသော
လဉ္စံ ဝိက္ခာရေန ကထေသိ။ ဣဒါနိ ပန ဘန္တေ ဣဓေဝ ဝသိဿထ၊ ဂမိဿ-
ထာတိ။ န ဝသိဿာမိ၊ အဿမပဒံယေဝ ဂမိဿာမိတိ။ ပေတော “သာဓု ဘန္တေ
အဟံ ဝေါ နိဗ္ဗန္တိ အဗ္ဗပက္ကေန ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ”တိ ဝတွာ အတ္တနော အာနု-
ဘာဝေန အဿမပဒေယေဝ ဩတာရေတွာ “အနုက္ကဏ္ဍာ ဣဓေဝ ဝသထာ”တိ
ပဋိညံ ဂဟေတွာ ဂတော။ တတော ပဋ္ဌာယ နိဗ္ဗန္တိ အဗ္ဗပက္ကေန ဥပဋ္ဌဟိ။
တာပသော တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ကသိဏပရိကမ္ဘံ ကတွာ ဈာနာဘိညာ နိဗ္ဗတ္တေတွာ
ဗြဟ္မလောကပရာယဏော အဟောသိ။

သတ္တာ ဥပါသကာနံ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ
ဇာတကံ သမောဓာနေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ကေမိ သောတာပန္နာ

အဟောသုံ၊ ကေစိ သကဒါဂါမိနော၊ ကေစိ အနာဂါမိနော။ တဒါ ဒေဝဓိတာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ အဟောသိ၊ တာပသော ပန အဟမေဝ အဟောသိန္နိ။

ကိုဆန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-ကုမ္ဘဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၂)

ကော ပါတုရာသီတိ ဣဒံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဝိသာခါယ သဟာယိကာ သုရာပိတာ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော အာရပ္ပ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ သုရာဆဏော သံဃုဋ္ဌေ တာ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော သာမိကာနံ ဆဏော ကိဋ္ဌမာနာနံ^၁ တိက္ခသုရံ ပဋိယာဒေတွာ “ဆဏံ ကိဋ္ဌိဿာမာ”တိ သဗ္ဗာပိ ဝိသာခါယ သန္တိကံ ဂန္တော “သဟာယိကေ ဆဏံ ကိဋ္ဌိဿာမာ”တိ ဝတွာ “အယံ သုရာဆဏော၊ န အဟံ သုရံ ပိဝိဿာမီ”တိ ဝုတ္တေ “တုမေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဒါနံ ဒေထ၊ မယံ ဆဏံ ကရိဿာမာ”တိ အာဟံသု။ သာ “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ တာ ဥယျောဇေတွာ သတ္တာရံ နိမန္တာပေတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ဗဟုံ ဂန္ဓမာလံ အာဒါယ သာယနသမယေ ဓမ္မကထံ သောတုံ တာဟိ ပရိဝုတာ ဇေတဝနံ အဂမာသိ။ တာ ပနိတ္ထိယော သုရံ ပိဝမာနာဝ တာယ သဒ္ဓိံ ဂန္တော ဒွါရကောဋ္ဌကေ ဌတွာ သုရံ ပိဝိတွာဝ တာယ သဒ္ဓိံ သတ္ထု သန္တိကံ အဂမံသု။ ဝိသာခါ သတ္တာရံ ဝဋ္ဌိတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ဣတရာသု ကေစ္စာ သတ္ထု သန္တိကေယေဝ နစိံသု၊ ကေစ္စာ ဂါယိံသု၊ ကေစ္စာ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စပါဒကုက္ကုစ္စာနိ၊ ကေစ္စာ ကုလဟံ အကံသု။

သတ္ထာ တာသံ သံဝေဂဇနနတ္ထာယ ဘမုကလောမတော ရံသိ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ အန္ဓကာရတိမိသာ အဟောသိ။ တာ ဘိတာ အဟောသုံ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ၊ တေန တာသံ သုရာ ဇီရိ။ သတ္ထာ နိသိန္နပလ္လင်္ဂေ အန္တရဟိတော သိနေရမုဒ္ဓနိ ဌတွာ ဥဏ္ဏလောမတော ရံသိ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ စန္ဒသူရိယသဟဿဂ္ဂမနံ ဝိယ အဟောသိ။ သတ္ထာ တတ္ထ ဌိတောဝ တာသံ သံဝေဂဇနနတ္ထာယ—

“ကော န ဟာသော ကိမာနန္တော၊ နိစ္စံ ပဇ္ဇလိတေ သတိ။

အန္ဓကာရေန ဩနဒ္ဓါ၊ ပဒီပံ န ဂဝေသထာ”တိ။—

ဣမံ ဂါထမာဟ။ ဂါထာပရိယောသာနေ တာ ပဉ္စသတာပိ သောတာပတ္တိ-
ဖလေပတိဋ္ဌဟိံသု။ သတ္ထာ အာဂန္တော ဂန္ဓကုဋ္ဌိဆာယာယ ဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိ။

အထ နံ ဝိသာခါ ဝဋ်တွာ “ဘန္တေ ဣဒံ ဟိရေတ္တပ္ပဘေဒကံ သုရာပါနံ နာမ ကဒါ ဥပ္ပန္န”န္တိ ပုစ္ဆိ။ သော တဿာ အာစိက္ခန္တော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဧကော ကာသိရဋ္ဌ-
ဝါသီ သုရော နာမ ဝနစရကော ဘဏ္ဍုပရိယေသနတ္ထာယ ဟိမဝန္တံ အဂမာသိ။
တတ္ထေကော ရုက္ခော ဥဂန္တာ ပေါရိသမတ္တေ ဌာနေ တိဓာကပ္ပေါ အဟောသိ။
တဿ တိဏ္ဍံ ကပ္ပါနံ အန္တရေ စာဠိပ္ပမာဏော အာဝါဠော အဟောသိ။
သော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဥဒကေန ပူရိတော၊ တံ ပရိဝါရေတွာ ဟရိတကီ
အာမလကီ မရိစဂစ္ဆော စ အဟောသိ၊ တေသံ ပက္ကာနိ ဖလာနိ ဆိဇ္ဇိတွာ
တတ္ထ ပတန္တိ။ တဿာဝိဒူရေ သယံဇာတသာလီ ဇာတော၊ တတော
သုဝကာ သာလိသီသာနိ အာဟရိတွာ တသ္မိံ ရုက္ခေ နိသီဒိတွာ ခါဒန္တိ။
တေသံ ခါဒမာနာနံ သာလီဝိ တဏှုလာဝိ တတ္ထ ပတန္တိ။ ဣတိ တံ ဥဒကံ
သုရိယသန္တာပေန ပစ္စမာနံ ရသံ လောဟိတဝဏ္ဏံ အဟောသိ။ နိဒါသသမယေ
ပိပါသိတာ သကုဏဂဏာ အာဂန္တာ တံ ပိဝိတွာ မတ္တာ ပရိဝတ္တိတွာ ရုက္ခ-
မူလေ ပတိံသု၊ တသ္မိံ ထောက် နိဒ္ဒါယိတွာ ဝိကူဇမာနာ ပက္ကမန္တိ။ ရုက္ခ-
သုနမေတ္တဋ္ဌာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဝနစရကော တံ ဒိသ္မာ “သစေ ဣဒံ
ဝိသံ ဘဝေယျ၊ ဣမေ မရေယျ၊ ဣမေ ပန ထောက် နိဒ္ဒါယိတွာ ယထာသုခံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ နယိဒံ ဝိသ”န္တိ သယံ ပိဝိတွာ မတ္တော ဟုတွာ မံသံ ခါဒိတုကာမော
အဟောသိ။ တတော အဂ္ဂိံ ကတွာ ရုက္ခမူလေ ပတိတေ တိတ္ထိရကုက္ကုဋ္ဌာဒယော
မာရေတွာ မံသံ အင်္ဂါရေ ပစိတွာ ဧကေန ဟတ္ထေန နစ္စန္တော ဧကေန မံသံ
ခါဒန္တော ကောဟဒ္ဒိဟံ တတ္ထေဝ အဟောသိ။

တတော ပန အဝိဇ္ဇာရေ ဧကော ဝရုဏော နာမ တာပသော ဝသတိ။
ဝနစရကော အညဒါပိ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆတိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “ဣဒံ
ပါနံ တာပသေန သဒ္ဓိံ ပိဝိဿာမိ”တိ။ သော ဧကံ ဝေဠုနာဠိကံ ပူရေတွာ
ပက္ကမံသေန သဒ္ဓိံ အာဟရိတွာ ပဏ္ဍသာလံ ဂန္တာ “ဘန္တေ ဣမံ ပိဝထာ”တိ
တွာ ဥဘောပိ မံသံ ခါဒန္တော ပိဝိံသု။ ဣတိ သုရေန စ ဝရုဏေန စ ဒိဋ္ဌတ္တာ
တဿ ပါနဿ “သုရာ”တိ စ “ဝရုဏာ”တိ၊ စ နာမံ ဇာတံ။ တေ ဥဘောပိ
“အတ္ထေသော ဥပါယော”တိ ဝေဠုနာဠိယော ပူရေတွာ ကာဇေနာဒါယ
ပစ္စန္နနဂရံ ဂန္တာ “ပါနကာရကာ နာမ အာဂတာ”တိ ရညော အာရော-
စာပေသုံ၊ ရာဇာနေ ပက္ခောသာပေသိ၊ တေ တဿ ပါနံ ဥပနေသုံ။ ရာဇာ
ဓွေ တယော ဝါရေပိဝိတွာ မဇ္ဇိ၊ တဿ တံ ကောဟဒ္ဒိဟမတ္တမေဝ အဟောသိ။

အထ နေ “အညွှိ အတ္ထိ” တိ ပုစ္ဆိ။ အတ္ထိ ဒေဝါတိ။ ကုဟိန္တိ။ ဟိမဝန္တေ ဒေဝါတိ။
 ၆၃ ဟိ အာနေထာတိ။ တေ ဂန္ဓာ ဧကေသေ ဝါရေ အာနေတွာ “နိဗ္ဗိ
 ဂန္တိ န သက္ခိဿာမာ” တိ သမ္ဘာရေ သလ္လက္ခေတွာ တဿ ရုက္ခဿ တစံ
 အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗသမ္ဘာရေ ပက္ခိပိတွာ နဂရေ သုရံ ကရိံသု။ နာဂရာ သုရံ
 ပိပိတွာ ပမာဒံ အာပန္နာ ဒုဂ္ဂတာ အဟေသုံ၊ နဂရံ သုညံ ဝိယ အဟောသိ၊ တေနံ
 ပါနကာရကာ တတော ပလာယိတွာ ဗာရာဏသိံ ဂန္ဓာ “ပါနကာရကာ
 အာဂတာ” တိ ရညော အာရောစာပေသုံ။ ရာဇာ နေ ပက္ခောသာပေတွာ ပရိဗ္ဗယံ
 အဒါသိ။ တေ တတ္ထာပိ သုရံ အကံသု၊ တမ္ပိ နဂရံ တထေဝ ဝိနဿိ၊ တတော
 ပလာယိတွာ သာကေတံ၊ သာကေတတော သာဝတ္ထိံ အဂမံသု။

တဒါ သာဝတ္ထိယံ သဗ္ဗမိတ္တော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ သော တေသံ သင်္ဂဟံ ကတွာ “ကေန ဝေါ အတ္တော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သမ္ဘာရမူလေန စေဝ သင်္ဂဟံ ပိဋေန စ ပဉ္စဟိ စာဠိသတေဟိ စာ”တိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗံ ဒါပေသိ။ တေ ပဉ္စသု စာဠိသတေသု သုရံ သဏ္ဌာပေတွာ မူသိကဘယေန စာဠိရက္ခဏတ္ထာယ ဧကေ- ကာယ စာဠိယာ သန္တိကေ ဧကေကံ ဗိဇ္ဇာရံ ဗန္ဓိံသု။ တေ ပုစ္ဆိတွာ ဥတ္တရဏ- ကာလေ စာဠိကုစ္ဆိသု ပဉ္စရန္တံ သုရံ ပိဝိတွာ မတ္တာ နိဒ္ဒါယိံသု။ မူသိကာ အာဂန္တာ တေသံ ကဏ္ဍနာသိကဒါဠိကနဂ်ဌေ ခါဒိတွာ အဂမံသု။ “ဗိဇ္ဇာရာ သုရံ ပိဝိတွာ မတာ”တိ အာယုတ္တကပုရိသာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ “ဝိသကာရကာ ဧတေ ဘဝိဿန္တိ”တိ တေသံ ဒွိန္ဒမ္ပိ ဇနာနံ သိသာနိ ဆိန္ဒာ- ပေသိ။ တေ “သုရံ ဒေဝ၊ မရရံ ဒေဝါ”တိ ဝိရဝန္တာဝ မရိံသု။ ရာဇာ တေ မာရာပေတွာ “စာဠိယော ဘိန္ဒထာ”တိ အာဏာပေသိ။ ဗိဇ္ဇာရာပိ သုရာယ ဇိဏ္ဌာယ ဥဠဟိတွာ ကိဠန္တာ ဝိစရိံသု။ တေ ဒိသွာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ “သစေ ဝိသံ အဿ၊ ဧတေ မရေယျ၊ မရရေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ပိဝိဿာမိ န”န္တိ နဂရံ အလင်္ကာရာပေတွာ ရာဇင်္ဂဏေ မဏ္ဍပံ ကာရာပေတွာ အလင်္ကာတ- မဏ္ဍပေ သမုဿိတသေတစ္ဆတ္တေ ရာဇပလ္လင်္ဂေ နိသိဒိတွာ အမစ္စဂဏပရိဝုတော သုရံ ပါတုံ အာရဘိ။

တဒါ သက္ကော ဒေဝရာဇာ “ကေ န ခေါ မာတုပဋ္ဌာနာဒိသု အပ္ပမတ္တာ တိဏိ သုစရိတာနိ ပူရေန္တိ”တိ လောကံ ဝေါလောကေန္တော တံ ရာဇာနံ သုရံ ပါတုံ နိသိန္တံ ဒိသ္မာ “သစာယံ သုရံ ပိဝိဿတိ၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေါ နဿိဿတိ။ ယထာ န ပိဝိဿတိ၊ တထာ နံ ကရိဿာမိ”တိ ဧကံ သုရာပုဏ္ဏံ ကုန္တံ ဟတ္ထ-တလေ ဌပေတွာ ပြာဟ္မဏဝေသေနာဂန္တော ရညော သမ္ဗုဒ္ဓောနေ အာကာသေ

၎င်းတို့ “ဣမံ ကုမ္ဘံ ကိဏာယ၊ ဣမံ ကုမ္ဘံ ကိဏာယ”တို့ အာဟ။ သဗ္ဗမိတ္တ-
ရာဇာ တံ ဟထာ ဝဒန္တံ အာကာသေ ဌိတံ ဒိဿှာ “ကုတော န ခေါ
မြာဟ္မဏော အာဂစ္ဆတိ”တို့ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္နော တိဿော ဂါထာ
အဘာသိ—

၃၃။ “ကော ပါတုရာသီ တိဒိဝါ နဘမ္ဘိ၊
ဩဘာသယံ သံဝရိံ စန္ဒိမာဝ။
ဂတ္တေဟိ တေ ရသ္မိယော နိစ္ဆရန္တိ၊
သတေရတာ ဝိဇ္ဇရိဝန္တလိက္ခေ။

၃၄။ သော ဆိန္ဒဝါတံ ကမသီ အဃမ္ဘိ၊
ဝေဟာယသံ ဂစ္ဆသိ တိဌသိ စ။
ဣဒ္ဓိ န တေ ဝတ္ထုကတာ သုဘာဝိတာ၊
အနဒ္ဓဂ္ဂနံ အပိ ဒေဝတာနံ။

၃၅။ ဝေဟာယသံ ဂမ္မမာဂမ္မာ တိဌသိ၊
ကုမ္ဘံ ကိဏာထာတိ ယမေတမတ္ထိ။
ကော ဝါ တုဝံ ကိဿ ဝါ တာယ ကုမ္ဘော၊
အက္ခာဟိ မေ မြာဟ္မဏ တေမတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ ကော ပါတုရာသီတိ ကုတော ပါတုဘူတောသိ၊ ကုတော
အာဂယောသီတိ အတ္ထော။ **တိဒိဝါ နဘမ္ဘိ**တိ ကိံ တာဝတိံသဘဝနာ
အာဂန္တာ ဣမ နဘမ္ဘိ အာကာသေ ပါကဋ္ဌော ဇာတောသီတိ ပုစ္ဆတိ။
သံဝရိန္တိ ရတ္တိ။ **သတေရတာတိ** ဧဝံနာမိကာ။ **သော**တိသောတံ။ **ဆိန္ဒဝါ**တန္တိ
ဝလာဟကောပိ တာဝဝါတေန ကမတိ ၂၊ တဿ ပန သောပိ ဝါတော နတ္ထိ၊
တေနောမာဟ။ **ကမသီ**တိ ပဝတ္တေသိ။ **အဃမ္ဘိ**တိ အပ္ပဋ္ဌိဗေ အာကာသေ။
ဝတ္ထုကတာတိ ဝတ္ထု ဝိယ ပတိဌာ ဝိယ ကတာ။ **အနဒ္ဓဂ္ဂနံ အပိ ဒေဝတာ-**
နန္တိ ယာ ပဒသာ အဒ္ဓါနံ အဂမနေန အနဒ္ဓဂ္ဂနံ ဒေဝတာနံ ဣဒ္ဓိ၊ သာ အပိ
တဝ သုဘာဝိတာတိ ပုစ္ဆတိ။ **ဝေဟာယသံ ဂမ္မမာဂမ္မာ**တိ? အာကာသေ
ပဝတ္ထံ ပဒဝီတိဟာရံ ပဋိစ္စ နိဿာယ။ “**တိဌသိ**”တိ ဣမဿ “**ကော ဝါ တုဝံ**”န္တိ
ဣမိနာ သမ္ပန္နော၊ ဧဝံ တိဌမာနော ကော ဝါ တုန္တိ အတ္ထော။ **ယမေတမတ္ထိ**
ယံ ဧတံ ဝဒသိ။ ဣမဿ “**ကိဿ ဝါ တာယ**”န္တိ ဣမိနာ သမ္ပန္နော၊ ယံ ဧတံ ကုမ္ဘံ
ကိဏာထာတိ ဝဒသိ၊ ကိဿ ဝါ တေ အယံ ကုမ္ဘောတိ အတ္ထော။

တတော သက္ကော “တေန ဟိ သုဏာဟိ”တိ ဝတွာ သုရာယ ဒေါသေ
 ၆ သန္တော အာဟ—

၃၆။ “န သပ္ပိကုမ္ဘော နပိ တေလကုမ္ဘော၊
 န ဖာဏိတဿ န မဇုဿ ကုမ္ဘော။
 ကုမ္ဘဿ ဝဇ္ဇာနိ အနပ္ပကာနိ၊
 ဒေါသေ ဗဟူ ကုမ္ဘဂတေ သုဏာထ။

၃၇။ ဂဠေယျ ယံ ပိတွာ ပတေ ပပါတံ၊
 သောန္တံ ဂဟံ စန္ဒနိယောဠိဂလ္လံ။
 ဗဟုမ္ပိ ဘုဠေယျ အဘောဇနေယျံ၊
 တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၃၈။ ယံ ပိတွာ စိတ္တသ္မိံ အနေသမာနော၊
 အာဟိဏ္ဍတိ ဂေါရိဝ ဘက္ခဿာဒီ။
 အနာထမာနော ဥပဂါယတိ နစ္စတိ စ၊
 တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၃၉။ ယံ ဝေ ပိပိတွာ အစေလောဝ နဂ္ဂေါ၊
 စရေယျ ဂါမေ ဝိသိခန္တရာနိ။
 သမ္ပုဠစိတ္တော အတိဝေလဿာယိ၊
 တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၀။ ယံ ပိတွာ ဥဋ္ဌာယ ပဝေဓမာနော၊
 သီသဉ္စ ဗာဟုဉ္စ ပစာလယန္တော။
 သော နစ္စတိ ဒါရုကဋ္ဌလ္လကောဝ၊
 တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၁။ ယံ ဝေ ပိပိတွာ အဂ္ဂိဒဗ္ဗာ သယန္တိ၊
 အထော သိဂါလေဟိပိ ခါဒိတာသေ။
 ဗန္ဓံ ဝဓံ ဘောဂဇာနိဉ္စ၊ ပေန္တိ၊
 တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

- ၄၂။ ယံ ပိတွာ ဘာသေယျ အဘာသနေယျ၊
သဘာယ'မာသိနော အပေတဝတ္ထော။
သမ္ပက္ခိတော ဝန္တဂတော ဗျသန္ဓော၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၄၃။ ယံ ဝေ ပိပိတွာ ဥက္ကဋ္ဌော အာဝိလက္ခော၊
မမေဝ သဗ္ဗပထဝီတိ မညေ။
န မေ သမော စာတုရန္တောပိ ရာဇော၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၄၄။ မာနာတိမာနာ ကလဟာနိ ပေသုဏီ၊
ဒုဗ္ဗဏ္ဏိနိ နဂ္ဂယိနိ ပလာယိနိ။
စောရာန ဓုတ္တာန ဂတိ နိကေတော၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၄၅။ ဣဒ္ဓါနိ ဖီတာနိ ကုလာနိ အဿု၊
အနေကသာဟဿဓနာနိ လောကေ။
ဥစ္ဆိဒ္ဓါယဇ္ဇကတာနိ'မာယ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၄၆။ ဧညံ ဓနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ၊
ခေတ္တံ ဂဝံ ယတ္ထ ဝိနာသယန္တိ။
ဥစ္ဆေဒနိ ဝိတ္တဂတံ ကုလာနံ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၄၇။ ယံ ဝေ ပိတွာ ဒိတ္တရူပေါဝ ပေါသော၊
အက္ခောသတိ မာတရံ ပိတရဉ္စ။
သဿုမ္ဘိ ဂဏှေယျ အထောပိ သုဏ္ဏံ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၄၈။ ယံ ဝေ ပိတွာ ဒိတ္တရူပေါ နာရိ၊
အက္ခောသတိ သဿုရံ သာမိကဉ္စ။
ဒါသမ္ဘိ ဂဏှေ ပရိစာရိကမ္ဘိ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

- ၄၉။ ယံ ဝေ ပိဝိတွာန ဟနေယျ ပေါသော၊
ဓမ္မေ ဌိတံ သမဏံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ။
ဂစ္ဆေ အပါယမ္ပိ တတောနိဒါနံ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၀။ ယံ ဝေ ပိဝိတွာ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ၊
ကာယေန ဝါစာယ စ စေတဿာ စ။
နိရယံ ဝဇန္တိ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၁။ ယံ ယာစမာနာ န လဘန္တိ ပုဗ္ဗေ၊
ဗဟုံ ဟိရညမ္ပိ ပရိစ္စဇန္တာ။
သော တံ ပိဝိတွာ အလိကံ ဘဏာတိ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၂။ ယံ ဝေ ပိတွာ ပေသနေ ပေသိယန္တော၊
အစွာယိကေ ကရဏီယမ္ပိ ဇာတေ။
အတ္ထမ္ပိ သော နပ္ပဇာနာတိ ပုတ္တော၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၃။ ဟိရိမနာပိ အဟိရိကဘာဝံ၊
ပါတုံ ကရောန္တိ မဒနာယ မတ္တာ။
ဓိရာပိ သန္တာ ဗဟုကံ ဘဏန္တိ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၄။ ယံ ဝေ ပိတွာ ဧကထူပါ သယန္တိ၊
အနာသကာ ထဏ္ဍိလဒုက္ခသေယျံ။
ဒုဗ္ဗဏ္ဍိယံ အာယသကျဉ္စ ပေန္တိ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၅။ ယံ ဝေ ပိတွာ ပတ္တခန္ဓာ သယန္တိ၊
ဂါဝေါ ကုဋ္ဌဟတာဝ န ဟိ ဝါရဏီယာ။
ဝေဂေါ နရေန သုသဟောရိဝ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၅၆။ ယံ မနုဿာ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ သပ္ပံ ဘောရဝိသမိဝ။
တံ လောကေ ဝိသသမာနံ၊ ကော နရော ပါတုမရဟံတိ။

၅၇။ ယံ ဝေ ပိတွာ အန္တကဝေဏှပုတ္တာ၊
သမုဒ္ဒတီရေ ပရိစာရယန္တာ။
ဥပက္ကမုံ မုသလေဘိ အညမညံ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၅၈။ ယံ ဝေ ပိတွာ ပုဗ္ဗဒေဝါ ပမတ္တာ၊
တိဒိဝါ စုတာ သဿတိယာ သမာယာ။
တံ တာဒိသံ မဇ္ဇမိမံ နိရတ္ထကံ၊
ဇာနံ မဟာရာဇ ကထံ ပိဝေယျ။

၅၉။ နယိမသ္မိံ ကုမ္ဘသ္မိံ ဒမိ ဝါ မရ ဝါ၊
ဧဝံ အဘိညာယ ကိဏာဟိ ရာဇ။
ဧဝဉ္စိမံ ကုမ္ဘဂတာ မယာ တေ၊
အက္ခာတရူပံ တဝ သဗ္ဗမိတ္တာ”တိ။

တတ္ထ ဝန္ဓာနီတိ အာဒိနဝါ။ ဂဠေယျာတိ ဂစ္ဆန္တော ပဒေ ပဒေ ပရိ-
ဝတ္တေယျ။ ယံ ပိတွာ ပတေတိ ယံ ပိပိတွာ ပတေယျ။ သောဗ္ဗန္တိ အာဝါဂ္ဂံ။
စန္ဒနိယောဠိဂလ္လန္တိ စန္ဒနိကဉ္စ ဩဠိဂလ္လဉ္စ။ အဘောဇနေယျန္တိ ဘုဉ္စိတုံ အယုတ္တံ။
အနေသမာနောတိ အနဿရော။ ဂေါရိဝါတိ ဂေါဏော ဝိယ။ ဘက္ခသဒ္ဓိတိ^၁
ပုရာဏကသဋ္ဌခါဒကော^၂၊ ယထာ သော တတ္ထ တတ္ထ ဘက္ခသံ ပရိယေသန္တော
အာဟိဏ္ဍတိ၊ ဧဝံ အာဟိဏ္ဍတိတိ အတ္ထော။ အနာထမာနောတိ နိရ-
ဝဿယော အနာထော ဝိယ။ ဥပဂါယတိတိ အညံ ဂါယန္တံ ဒိသ္မာ ဥပဂန္တာ
ဂါယတိ။ အစေလောဝါတိ အစေလကော ဝိယ။ ဝိသိန္နရာနီတိ အန္တရ-
ဝိထိယော။ အတိဝေလသယီတိ အတိဝိရမ္ပိ^၃ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမေယျ။ “အတိ-
ဝေလစာရီ”တိပိ ပါဠော၊ အတိဝေလစာရီ ဟုတွာ စရေယျာတိ အတ္ထော။

ဒါရုကဋ္ဌလ္လကော ဝါတိ ဒါရုမယယန္တရူပကံ ဝိယ။ ဘောဂဇာနိဉ္စ-
ပေန္တိတိ ဘောဂဇာနိဉ္စ ဥပေန္တိ၊ ပါဏာတိပါတာဒိနိ ကတွာ ဒဏ္ဍပိဋိတာ
ဓနဇာနိဉ္စ အညဉ္စ ဝဓဗန္ဓနာဒိဒုက္ခံ ပါပုဏန္တိတိ အတ္ထော။ ဝန္တဂတောတိ
အတ္တနော ဝန္တသ္မိံ ဂတော။ ဗျသန္တောတိ ဗျသနာပန္တော။ “ဝိသန္တော”တိပိ

ပါဌော၊ တသ္မိံ စန္ဒေ ဩသန္ဓောတိ အတ္ထော။ ဥက္ကဋ္ဌောတိ အဟံ မဟာ-
 ယောဓော၊ ကော မယာ သဒိသော အတ္ထိတိ ဧဝံ ဥက္ကံသဂတော ဟုတွာ။
 အာဝိလက္ခောတိ ရတ္တက္ခော။ သဗ္ဗပထဝီတိ သဗ္ဗာ ပထဝီ။ “သဗ္ဗပုထုဝီ”တိပိ
 ပါဌော။ စာတုရန္တောတိ စတုသမုဒ္ဒပရိယန္တာယ ပထဝီယာ ဣဿရော။
 မာနာတိမာနာတိ မာနကာရိကာ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဂတိတိ
 နိဗ္ဗတ္တိ။ နိကေတောတိ နိဝါသော။ တဿာ ပုဏ္ဏန္တိ ယာ ဧဝရူပါ၊ တဿာ
 ပုဏ္ဏံ၊ ဣဒ္ဓါနိတိ သမိဒ္ဓါနိ။ ဖိတာနိတိ ဝတ္ထာလင်္ကာရကပ္ပဘဏ္ဍေဟိ ပုပ္ဖိတာနိ။
 ဥန္တိန္ဒဒါယဇ္ဇကတာနိတိ ဥန္တိန္ဒဒါယာဒါနိ နိဒ္ဒနာနိ ကတာနိ။ ယတ္ထ ဝိနာ-
 သယန္တိတိ ယံ နိဿာယ ယတ္ထ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဧဝံ ဗဟုမ္ပိ နေညောဒိသာပတေယျံ
 နာသယန္တိ၊ ကပဏာ ဟောန္တိ။

ဒိတ္တရူပေါတိ ဒပ္ပိတရူပေါ။ ဂဏှေယျာတိ ဘရိယသညာယ ကိလေသ-
 ဝသေန ဟတ္ထေ ဂဏှေယျ။ ဒါသမ္ပိ ဂဏှေတိ အတ္တနော ဒါသမ္ပိ
 ကိလေသဝသေန “သာမိကော မေ”တိ ဂဏှေယျ။ ဝိဝိတွာနာတိ ဝိဝိတွာ။
 ဒုစ္စရိတံ ဝရိတွာတိ ဧဝံ တိဟိ ဒွါရေဟိ ဒသဝိဓေမ္ပိ အကုသလံ ကတွာ။
 ယံ ယာစမာနာတိ ယံ ပုရိသံ ပုဗ္ဗေ သုရံ အဝိဝန္တံ ဗဟံ ဟိရညံ ပရိစ္စန္ဒန္တော
 မုသာဝါဒံ ကရောဟိတိ ယာစမာနာ န လဘန္တိ။ ဝိတွာတိ ဝိဝိတွာ
 ဌိတော။ နပ္ပဇာနာတိ ဝုတ္တောတိ “ကေနဌေန အာဂတောသိ”တိ ဝုတ္တော
 သာသနဿ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ တံ အတ္ထံ န ဇာနာတိ။ ဟိရိမနာပီတိ ဟိရိယုတ္တ-
 ဝိတ္တာပိ။ ကေတူပေါတိ သူကရပေါတကာ ဝိယ ဟိနဇစ္စေဟိပိ သဒ္ဓိံ ကေရာသိ
 ဟုတွာ။ အနာသကာတိ နိရာဟာရာ။ ထဏှိလဒုက္ခသေယျန္တိ ဘူမိယံ ဒုက္ခသေယျံ
 သယန္တိ။ အာယသကျန္တိ ဂရဟံ။

ပတ္တခန္ဓာတိ ပတိတက္ခန္ဓာ။ ကုဋ္ဌဟတာဝါတိ ဂိဝါယ ဗဒ္ဓေန ကုဋ္ဌေန
 ဟတာ ဂါဝေါ ဝိယ၊ ယထာ တာ တိဏံ အခါဒန္တိယော ပါနီယံ အဝိဝန္တိယော
 သယန္တိ၊ တထာ သယန္တိတိ အတ္ထော။ ဃောရဝိသမိဝါတိ ဃောရဝိသံ ဝိယ။
 ဝိသသမာနန္တိ ဝိသသဒိသံ။ အန္တကဝေဏှပုတ္တာတိ ဒသ ဘာတိကရာဇာနော။
 ဥပက္ကပုန္တိ ပဟရိံသု။ ပုဗ္ဗဒေဝါတိ အသုရာ။ တိဒိဝါတိ တာဝတိံသဒေဝ-
 လောကာ။ သဿတိယာတိ သဿတာ၊ ဒိဿာယုကဘာဝေန နိစ္စသမ္ပတာ
 ဒေဝလောကာတိ အတ္ထော။ သမာယာတိ သဒ္ဓိံ အသုရမာယာဟိ။ ဇာနန္တိ
 ဧဝံ “နိရတ္ထကံ ဧတ”န္တိ ဇာနန္တော တုမှာဒိသော ပဏ္ဍိတော ပုရိသော ကထံ

ပိဝေယျ။ ကုမ္ဘဂတာ မယာတိ ကုမ္ဘဂတံ မယာ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။
အက္ခာတုပ္ပန္နိ သဘာဝတော အက္ခာတံ။

တံ သုတွာ ရာဇာ သုရာယ အာဒီနဝံ ဥတွာ တုဌော သက္ကဿ ထုတိ°
 ကရောန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၆၀။ “န မေ ဝိတာ ဝါ အထဝါပိ မာတာ၊
 တောဒိသာ ယာဒိသကော တုဝံသိ။
 ဟိတာနုကမ္ပိ ပရမတ္ထကာမော၊
 သောဟံ ကရိဿံ ဝစနံ တဝံဇ္ဇ။

၆၁။ ဒဒါမိ တေ ဂါမဝရာနိ ပဉ္စ၊
 ဒါသီသတံ သတ္တ ဂဝံသတာနိ။
 အာဇညယုတ္တေ စ ရထေ ဒသ ဣမေ၊
 အာစရိယော ဟောသိ မမတ္ထကာမော”တိ။

တတ္ထ ဂါမဝရာနိတိ၊ ပြာဟ္မဏ အာစရိယဿ နာမ အာစရိယဘာဂေါ
 ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ သံဝစ္ဆရေ သံဝစ္ဆရေ သတသဟဿုဋ္ဌာနကေ တုယံ ပဉ္စ ဂါမေ
 ဒဒါမိတိ ဝဒတိ။ ဒသ ဣမေတိ ဣမေ ဒသ ပုရတော ပြိတေ ကမ္ဘနဝိစိတ္တေ
 ရထေ ဒသေန္တော ဝေမာဟ။

တံ သုတွာ သက္ကော ဒေဝတ္တဘာဝံ ဒသေတွာ အတ္တာနံ ဇာနာပေန္တော
 အာကာသေ ဌတွာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၆၂။ “တဝေဝ ဒါသီသတမတ္ထ၊ ရာဇ၊
 ဂါမာ စ ဂါဝေါ စ တဝေဝ ဟောန္တ၊။
 အာဇညယုတ္တာ စ ရထာ တဝေဝ၊
 သက္ကောဟမသ္မိ တိဒသာနမိန္ဒော။

၆၃။ မံသောဒနံ သပ္ပိပါယာသံ ဘုဉ္ဇ၊
 ခါဒဿု စ တံ မရမာသပူဝေ။
 ဧဝံ တုဝံ ဓမ္မရတော ဇနိန္ဒ၊
 အနိန္ဒိတော သဂ္ဂမုပေဟိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ ဧဝံ တုဝံ ဓမ္မရတောတိ ဧဝံ တံ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဉ္ဇန္တော
 သုရာပါနာ ဝိရတော တိဏိ ဒုစ္စရိတာနိ ပဟာယ တိဝိသေစရိတဓမ္မရတော
 ဟုတွာ ကေနစိ အနိန္ဒိတော သဂ္ဂဌာနံ ဥပေဟိတိ။

ဣတိ သက္ကော တဿ ဩဝါဒံ ဒတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ သောပိ သုရံ အပိဝိတွာ သုရာဘာဇနာနိ ဘိန္ဒာပေတွာ သီလံ သမာဒါယ ဒါနံ ဒတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။ ဇမ္ဗုဒီပေပိ အနုက္ကမေန သုရာပါနံ ဝေပုလ္လပုတ္တံ ဇာတံ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ရာဇာ’ အာနန္ဒော အဟောသိ၊ သက္ကော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ကုမ္ဘဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃-ဇယဒ္ဒိသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၃)

ဝိရဿံ ဝတ မေတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော’ ဧကံ မာတုပေါ- သကဘိက္ခု၊ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ပစ္စုပ္ပန္နဝတ္ထု သမဇာတကသဒိသံ။ တဒါ ပန သတ္တာ “ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ ကဉ္စနမာလံ သေတစ္ဆတ္တံ ပဟာယ မာတာပိတရော ပေါသေသု”န္တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ကပိလရဋ္ဌေ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရေ ပဉ္စာလော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ တဿ အဂ္ဂမဟေသိ ဂဗ္ဘံ ပဋိလဘိတွာ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တဿာ ပုရိမဘဝေ ဧကော သပတ္တိကာ ကုဇ္ဈိတွာ “တုယံ ဇာတံ ဇာတံ ပဇံ ခါဒိတုံ သမတ္တာ ဘဝိဿာမီ”တိ ပတ္ထနံ ဌပေတွာ ယက္ခိနိ အဟောသိ။ သာ တဒါ ဩကာသံ လဘိတွာ တဿာ ပဿန္တိယာဝ တံ အလ္လမံသပေသိဝဏ္ဏံ ကုမာရကံ ဂဟေတွာ မုရုမုရာယန္တိ၊ ခါဒိတွာ ပက္ကာမိ။ ဒုတိယဝါရေပိ တထေဝ အကာသိ။ တတိယဝါရေ ပန တဿာ ပသုတိသရံ ပဝိဋ္ဌကာလေ ဂေဟံ ပရိဝါရေတွာ ဂါဠိ အာရက္ခံ အကံသု။ ဝိဇာတဒိဝသေ ယက္ခိနိ အာဂန္တာ ပုန ဒါရကံ အဂ္ဂဟေသိ။ ဒေဝိ “ယက္ခိနိ”တိ မဟာသဒ္ဓမကာသိ။ အာဝုဟေတ္တာ ပုရိသာ အာဂန္တာ ဒေဝိယာ ဒိန္နသညာယ ယက္ခိနိ အနုဗန္ဓိသု။ သာ ခါဒိတုံ ဩကာသံ အလဘန္တိ တတော ပလာယိတွာ ဥဒကနိဒ္ဓမနံ ပါဝိသိ။ ဒါရကော မာတု- သညာယ တဿာ ထနံ မုခေန ဂဏိ။ သာ ပုတ္တသိနေဟံ ဥပ္ပါဒေတွာ တတော ပလာယိတွာ သုသာနံ ဂန္တာ ဒါရကံ ပါသာဏလေဏေ ဌပေတွာ ပဋိဇဂ္ဂိ။ အထဿ အနုက္ကမေန ဝဗုမာနဿ မနဿမံသံ အာဟရိတွာ အဒါသိ။

ဥဘောပိ မနုဿမံသံ ခါဒိတွာ တတ္ထ ဝသိံသု။ ဒါရကော အတ္တနော မနုဿ-
ဘာဝံ န ဇာနာတိ “ယက္ခိနိပုတ္တောသ္မိ”တိ သညာယ။ သော အတ္တဘာဝံ
ဇဟိတွာ အန္တရဓာယိတုံ န သက္ကောတိ။ အထဿ သာ အန္တရဓာနတ္ထာယ
ဧကံ မူလံ အဒါသိ။ သော မူလာနုဘာဝေန အန္တရဓာယိတွာ မနုဿမံသံ
ခါဒန္တော ဝိစရတိ။ ယက္ခိနိ ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ ဝေယျာဝစ္စတ္ထာယ
ဂတာ တတ္ထေဝ ကာလမကာသိ။ ဒေဝီပိ စတုတ္ထဝါရေ အညံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။
သော ယက္ခိနိယာ မုတ္တတ္တာ အရောဂေါ အဟောသိ။ ပစ္စာမိတ္တံ ယက္ခိနိ
ဇိနိတွာ ဇာတတ္တာ “ဇယဒ္ဓိသကုမာရော”တိဿ နာမံ အကံသု။ သော
ဝယပ္ပတ္တော သဗ္ဗသိပ္ပေသု နိဗ္ဗတ္တိံ ပတွာ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ ရဇ္ဇမနုဿာသိ။

တဒါ ဗောဓိသတ္တော တဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုန္တိမိ နိဗ္ဗတ္တိ။
“အလီနသတ္တကုမာရော”တိဿ နာမံ ကရိံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဥဂ္ဂဟိတ-
သဗ္ဗသိပ္ပေါ ဥပရာဇာ အဟောသိ။ သောပိ ယက္ခိနိပုတ္တော အပရဘာဝေ
ပမာဒေန တံ မူလံ နာသေတွာ အန္တရဓာယိတုံ အသက္ကောန္တော ဒိဿမာန-
ရူပေါဝ သုသာနေ မနုဿမံသံ ခါဒိ။ မနုဿာ တံ ဒိသွာ ဘိတာ အာဂန္တော
ရညော ဥပက္ကောသိံသု “ဒေဝ ဧကော ယက္ခော ဒိဿမာနရူပေါ သုသာနေ
မနုဿမံသံ ခါဒတိ။ သော အနုက္ကမေန နဂရံ ပဝိသိတွာ မနုဿေ မာရေတွာ
ခါဒိဿတိ။ တံ ဂါဟာပေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ ရာဇာ “သာရူ”တိ ပဋိဿုဏိတွာ
“ဂဏှထ န”န္တိ အာဏာပေသိ။ ဗလကာယော ဂန္တော သုသာနံ ပရိဝါရေတွာ
အဋ္ဌာသိ။ ယက္ခိနိပုတ္တော နဂ္ဂေါ ဥဗ္ဗိဂ္ဂရူပေါ မရဏဘယဘိတာ ဝိရဝန္တော
မနုဿာနံ အန္တရံ ပက္ခန္တိ။ မနုဿာ “ယက္ခော”တိ မရဏဘယဘိတာ ဒွိဓာ
ဘိဇ္ဇိံသု။ သောပိ တတော ပလာယိတွာ အရညံ ပါဝိသိ။ န ပုန မနုဿပထံ
အာဂန္တိ။ သော ဧကံ မဟာဝတ္ထနိအဋ္ဌဝိံ နိဿာယ မဂ္ဂပဋိပန္နေသု မနုဿေသု
ဧကေကံ ဂဟေတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ မာရေတွာ ခါဒန္တော ဧကသ္မိံ
နိဂြောဓမူလေ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။

အထေကော သတ္တဝါဟဗြာဟ္မဏော အဋ္ဌဝိပါလာနံ သဟဿံ ဒတွာ
ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိ တံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ မနုဿယက္ခော ဝိရဝန္တော ပက္ခန္တိ။
ဘိတာ မနုဿာ ဥရေန နိပဇ္ဇိံသု။ သော ဗြာဟ္မဏံ ဂဟေတွာ ပလာယန္တော
ခါဏုနာ ပါဒေ ဝိဒ္ဓေါ အဋ္ဌဝိပါလေသု အနုဗန္ဓန္တေသု ဗြာဟ္မဏံ ဆဇ္ဇေတွာ
အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနရက္ခမူလေ နိပဇ္ဇိ။ တဿ တတ္ထ နိပန္နဿ သတ္တမေ
ဒိဝသေ ဇယဒ္ဓိသရာဇာ မိဂဝဓံ အာဏာပေတွာ နဂရာ နိက္ခမိ။ တံ နဂရာ

နိက္ခန္တမတ္တမေဝ တက္ကသိလဝါသီ နန္ဒော နာမ မာတုပေါသကမြာဟူဏော
စတသော သတာရဟဂါထာယော အာဒါယ အာဂန္တာ ရာဇာနံ အဒ္ဓသ။
ရာဇာ “နိဝတ္တိတွာ သုဏိဿာမီ”တိ တဿ နိဝါသဂေဟံ ဒါပေတွာ မိဂဝံ
ဂန္တာ “ယဿ ပဿေန မိဂေါ ပလာယတိ၊ တဿေဝ ဂိဝါ”တိ အာဟ။
အထေကော ပသဒမိဂေါ ဥဋ္ဌဟိတွာ ရညော အဘိမုခေါ ဂန္တာ ပလာယိ။
အမစ္စာ ပရိဟာသံ ကရိံသု။ ရာဇာ ခဂ္ဂံ ဂဟေတွာ တံ အနုဗန္ဓိတွာ
တိယောဇနမတ္တကေ ပတွာ ခဂ္ဂေန ပဟရိတွာ ဒွေ ခဏ္ဍာနိ ကရိတွာ ကာဇေ-
နာဒါယ အာဂစ္ဆန္တော မနုဿယက္ခဿ နိပန္နဋ္ဌာနံ ပတွာ ဒဗ္ဗတိဏေသု
နိသီဒိတွာ ထောကံ ဝိဿမိတွာ ဂန္တု အာရတိ။ အထ နံ သော ဥဋ္ဌာယ
“တိဋ္ဌ ကုဟိ” ဂစ္ဆသိ၊ ဘက္ခောသိ မေ”တိ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ ပဌမံ
ဂါထမာဟ—

၆၄။ “စိရဿံ ဝတ မေ ဥဒပါဒိ အဇ္ဇ၊
ဘက္ခော မဟာ သတ္တမိဘတ္တကာလေ။
ကုတောသိ ကောဝါသိ တဒိဿံ မြူဟိ၊
အာစိက္ခ ဇာတိံ ဝိဒိတော ယထာသိ”တိ။

တတ္ထ ဘက္ခော မဟာတိ မဟာဘက္ခော။ သတ္တမိဘတ္တကာလေတိ ပါရိ-
ပဒတော ပဋ္ဌာယ နိရာဟာရဿ သတ္တမိယံ ဘတ္တကာလေ။ ကုတောသိတိ
ကုတော အာဂတောသိတိ။

ရာဇာ ယက္ခံ ဒိသ္မာ ဘိတော ဦရုတ္တန္တံ ပတွာ ပလာယိတုံ နာသက္ခိ၊
သတိံ ပန ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၆၅။ “ပဉ္ဇာလရာဇာ မိဂဝံ ပဝိဋ္ဌော၊
ဇယဋ္ဌိသော နာမ ယဒိဿုတော တေ။
စရာမိ ကစ္ဆာနိ ဝနာနိ စာဟံ၊
ပသဒံ ဣမံ ခါဒ မမ’ဇ္ဇ မုဉ္ဇာ”တိ။

တတ္ထ မိဂဝံ ပဝိဋ္ဌောတိ မိဂဝဇာယ ရဋ္ဌာ နိက္ခန္တော။ ကစ္ဆာနိတိ
ပဗ္ဗတပဿာနိ။ ပသဒန္တိ ပသဒမိဂံ။

တံ သုတွာ ယက္ခော တတိယံ ဂါထမာဟ—

၆၆။ “သေနော တံ ပဏသိ သဿမာနော၊
မမေသ ဘက္ခော ပသဒေါ ယံ ဝဒေသိ။
တံ ခါဒိယာန ပသဒံ ဇိဃညံ၊
ခါဒိဿံ ပစ္ဆာ န ဝိလာပကာလော”တိ။

တတ္ထ ဓာနောတိ မမ သန္တကေနော။ ပဏသိတိ ဝေါဟရသိ အတ္တာနံ
ဝိတ္တိကာသိ။ သဿမာနောတိ ဝိဟိံသယမာနော။ တံ ခါဒိယာနာတိ တံ
မဇ္ဈံ ခါဒိတွာ။ ဇိဃညန္တိ ဃသိတုကာမော။ ခါဒိဿန္တိ တေံ ပစ္ဆာ
ခါဒိဿာမိ။ န ဝိလာပကာလောတိ မာ ဝိလပိ၊ နာယံ ဝိလာပကာလောတိ
ဝဒတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ နန္ဒမြာဟ္မဏံ သရိတွာ စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ—

၆၇။ “န စတ္ထိ မောက္ခော မမ နိက္ကယေန၊
ဂန္တာန ပစ္ဆာဂမနာယ ပဏှေ။
တံ သင်္ဂရံ မြာဟ္မဏဿပုဒါယ၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇိဿ”န္တိ။

တတ္ထ န စတ္ထိတိ န စေ၊ မယံ နိက္ကယေန၊ ဝိမောက္ခော အတ္ထိ။ ဂန္တာနာတိ
ဧဝံ သန္တေ အဇ္ဇေ ဣမံ မိဂမံသံ ခါဒိတွာ မမ နဂရံ ဂန္တာ။ ပဏှေတိ ပဂေ-
ယေဝ၊ သွေဝ ပါတရာသကာလေ ပစ္စာဂမနတ္ထာယ ပဋိညံ ဂဏှာဟိတိ
အဓိပ္ပါယော။ တံ သင်္ဂရန္တိ၊ မယာ “ဓနံ တေ ဒဿာမိ”တိ မြာဟ္မဏဿ
သင်္ဂရော၊ ကတော၊ တံ တဿ ဒတွာ ဣဒံ မယာ ဝုတ္တံ သစ္စံ အနုရက္ခန္တော
အဟံ ပုန အာဂမိဿာမိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ယက္ခော ပဉ္စမံ ဂါထမာဟ—

၆၈။ “ကိံ ကမ္မဇာတံ အနုတပ္ပတေ တံ၊
ပတ္တံ သမိပံ မရဏဿ ရာဇ။
အာစိက္ခ မေ တံ အပိ သက္ကုဏေမု၊
အနုဇာနိတုံ အာဂမနာယ ပဏှေ”တိ။

၁-ဝိက္ကယေန (သိ၊ သျှာ)

၄-သင်္ဂရန္တိ (က)

၂-သစေ (သိ၊ သျှာ)၊ န စ (က)

၅-သင်္ဂရော (က)

၃-ဝိက္ကယေနပိ (သိ၊ သျှာ)

၆-အနုတပ္ပတိ တံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

တတ္ထ ကမ္မမေဝ ကမ္မဇာတံ။ အနုတပ္ပတေတိံ တံ အနုတပ္ပတိ။ ပုတ္တန္တိ ဥပဂတံ။ အပိ သက္ကုဏေမူတိ အပိ နာမ တံ တဝ သောကကာရဏံ သုတွာ ပါတောဝ အာဂမနာယ တံ အနုဇာနိတုံ သက္ကုဏေယျာမာတိ အတ္ထော။

ရာဇာ တံ ကာရဏံ ကထေန္တော ဆဋ္ဌံ ဂါထမာဟ—

၆၉။ “ကတာ မယာ မြာဟ္မဏဿ နောသာ၊
တံ သင်္ဂရံ ပဋိမုက္ကံ န မုတ္တံ။
တံ သင်္ဂရံ မြာဟ္မဏဿပုဒါယ၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇေယျ”န္တိ။

တတ္ထ ပဋိမုက္ကံ န ပုတ္တန္တိ စတသော သတာရဟာ ဂါထာ သုတွာ “ဓနံ တေ ဒဿာမိ”တိ ပဋိညာယ မယာ အတ္တနိ ပဋိမုတ္တိတွာ ဌပိတံ၊ န ပန တံ မုတ္တံ နေဿ အဒိန္နတ္တာ။

တံ သုတွာ ယက္ခော သတ္တမံ ဂါထမာဟ—

၇၀။ “ယာ တေ ကတာ မြာဟ္မဏဿ နောသာ၊
တံ သင်္ဂရံ ပဋိမုက္ကံ န မုတ္တံ။
တံ သင်္ဂရံ မြာဟ္မဏဿပုဒါယ၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇေယျ”တိ။

တတ္ထ ပုနရာဝဇေယျတိ ပုန အာဂစ္ဆဿ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ရာဇာနံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သော တေန ဝိဿဇ္ဇော “တုံ မာ စိန္တယိ၊ အဟံပါတောဝ အာဂမိဿာမိ”တိ ဝတွာ မဂ္ဂနိမိတ္တာနိ သလ္လက္ခေန္တော အတ္တနော ဗလကာယံ ဥပဂန္တော ဗလကာယပရိပုတော နဂရံ ပဝိသိတွာ နန္ဒ-
မြာဟ္မဏံ ပက္ခောသာပေတွာ မဟာရဟေ အာသနေ နိသီဒါပေတွာ တာ ဂါထာ သုတွာ စတ္တာရိ သဟဿာနိ ဒတွာ ယာနံ အာရောပေတွာ “ဣမံ တက္ကသိလမေဝ နေထာ”တိ မနုဿေ ဒတွာ မြာဟ္မဏံ ဥယျောဇေတွာ ဒုတိယ-
ဒိဝသေ ပဋိဂန္တုကာမော ဟုတွာ ပုတ္တံ အာမန္တေတွာ အနုဿာသိ။ တမတ္ထံ ဒိပေန္တော သတ္တာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၇၁။ “မုတ္တော စ သော ပေါရိသာဒဿ ဟတ္တာ၊
ဂန္တာ သင်္ကံ မဉ္ဇိရံ ကာမကာမီ။
တံ သင်္ကံ ပြာဟူဏဿပုဒါယ၊
အာမန္တယီ ပုတ္တမလိနသတ္တံ။”

၇၂။ အဇ္ဇေဝ ရဇ္ဇံ အဘိသိဉ္ဇယဿ၊
ဓမ္မံ စရ သေသု ပရေသု စာပိ။
အဓမ္မကာရော စ တေ မာဟု ရဇ္ဇေ၊
ဂန္တာမဟံ ပေါရိသာဒဿ ဥတ္တေ”တိ။

တတ္ထ အလိနသတ္တံ နိဗ္ဗာန်မဟံ ကုမာရံ။ ပါဠိယံ ပန “အရိနသတ္တံ” နိ
လိဒိတံ။ အဇ္ဇေဝ ရဇ္ဇံ ပုတ္တ ရဇ္ဇံ တေ ဒမ္မိ၊ တံ အဇ္ဇေဝ မုဒ္ဒနိ အဘိသေကံ
အဘိသိဉ္ဇယဿ။ ဥတ္တေတိ အဘျာသေ၊ သန္တိကေတိ အတ္တော။

တံ သုတွာ ကုမာရော ဒသမံ ဂါထမာဟ—

၇၃။ “ကိ” ကမ္မ ကြိဗ္ဗံ တဝ ဒေဝ ပါဝ၊
နာရာဇယီ တံ တဒိန္နာမိ သောတုံ။
ယ’မဇ္ဇ ရဇ္ဇမိ ဥဒဿယေ တုဝံ၊
ရဇ္ဇမိ နိစ္ဆေယျံ တယာ ဝိနာဟ” နိ။

တတ္ထ ကြိဗ္ဗံ ကရောဇ္ဇော။ ယ’မဇ္ဇာတိ ယေန အနာရာဇကမ္ပေန အဇ္ဇ
မံ ရဇ္ဇမိ တံ ဥဒဿယေ ဥဿာပေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တံ မေ အာစိက္ခ၊ အဟံ
ဟိ တယာ ဝိနာ ရဇ္ဇမိ န ဣန္ဒာမီတိ အတ္တော။

တံ သုတွာ ရာဇာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၇၄။ “န ကမ္မုနာ ဝါ ဝစသာ ဝ တာတ၊
အပရာမိတောဟံ တုဝိယံ သရာမိ။
သန္တိဉ္ဇ ကတွာ ပုရိသာဒကေန၊
သစ္စာနရက္ခိ ပုနာဟံ ဂမိဿ” နိ။

တတ္ထ အပရာမိတောတိ အပရာမိ ဣတော။ တုဝိယန္တိ တဝ သန္တကံ။ ဣဒံ
ပုတ္တံ ဟောတိ—တာတ အဟံ ဣတော တဝ ကမ္မတော ဝါ တဝ ဝစနတော

၁-ဓမ္မဉ္ဇ ရဇ္ဇေသု ဇနေသု စာပိ(သီ၊ သျှာ) ၂-အရိနသတ္တံ(သီ)၊ အလိနသတ္တံ(သျှာ)၊ အရိနသတ္တံ(ဇ)

၃-ဥတ္တေတိ နယန္တေ (သီ)၊ ဥတ္တေတိ ဘျန္တေ (ဇ)၊ ဥန္တေတိ ဘျန္တေ(သျှာ)

၄-ပါဒေ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ၊ က)

၅-သန္တိကံ (သျှာ၊ က)

ဝါကိ၌ မမ အပ္ပိယံ အပရာဓံ န သရာမိတိ။ သန္တိန္ဒ ကတွာတိ မံ ပန မိဂဝံ ဂတံ
 ဧကော ယက္ခော “ခါဒိဿာမိ”တိ ဂဏိ။ အထာဟံ ပြာဟူဏဿ ဓမ္မကထံ
 သုတွာ တဿ သက္ကာရံ ကတွာ “သွေ တဝ ပါတရာသကာလေ အာဂမိဿာ-
 မိ”တိ တေန ပုရိသာဒကေန သန္တိ သစ္စံ ကတွာ အာဂတော၊ တသ္မာ တံ
 သစ္စံ အနုရက္ခန္တော ပုန တတ္ထ ဂမိဿာမိ၊ တံ ရဇ္ဇံ ကာရေဟိတိ ဝဒတိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော ဂါထမာဟ—

၇၅။ “အဟံ ဂမိဿာမိ ဣဓေဝ ဟောဟိ၊
 နတ္ထိ တတော ဇီဝတော ဝိပ္ပမောက္ခော။
 သစေ တုဝံ ဂစ္ဆသိယေဝ ရာဇ၊
 အဟမ္မိ ဂစ္ဆာမိ ဥဘော န ဟောမာ”တိ။

တတ္ထ ဣဓေဝါတိ တံ ဣဓေဝ ဟောဟိ။ တတောတိ တဿ သန္တိကာ
 ဇီဝန္တဿ မောက္ခော နာမ နတ္ထိ။ ဥဘောတိ ဧဝံ သန္တေ ဥဘောပိ န
 ဘဝိဿာမ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၇၆။ “အဒ္ဓါ ဟိ တာတ သတာနေသ ဓမ္မော၊
 မရဏာ စ မေ ဒုက္ခတရံ တဒဿ။
 ကမ္မာသပါဒေါ တံ ယဒါ ပစိတွာ၊
 ပသယ ခါဒေ ဘိဒါ ရုက္ခသူလေ”တိ။

တဿတ္ထော—အဒ္ဓါ ဧကံသေန သေ တာတ သတာနံ ပဏ္ဍိတာနံ ဓမ္မော
 သဘာဝေါ၊ ယုတ္တံ တံ ဝဒသိ၊ အပိ စ ခေါ ပန မယံ မရဏတောပေတံ ဒုက္ခတရံ
 အဿ၊ ယဒါ တံ သော ကမ္မာသပါဒေါ။ ဘိဒါ ရုက္ခသူလေတိ တိဒိဏရုက္ခ-
 သူလေ ဘိတွာ ပစိတွာ ပသယ မလက္ကာကာရေန ခါဒေယျာတိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော ဂါထမာဟ—

၇၇။ “ပါဏေန တေ ပါဏမဟံ နိမိဿံ၊
 မာ တံ အဂါ ပေါရိသာဒဿ ဥတ္တေ။
 ဧတေ တေ ပါဏမဟံ နိမိဿံ၊
 တသ္မာ မတံ ဇီဝိတဿ ဝဏ္ဏေမိ”တိ။

တတ္ထ နိမိဿန္တိ အဟံ ဣဓေဝ တဝ ပါဏေန မမ ပါဏံ ပရိဝတ္တေသံ။
တသ္မာတိ ယသ္မာ ဧတံ ပါဏံ တဝ ပါဏေနာဟံ နိမိဿံ၊ တသ္မာ တဝ
ဇီဝိတဿတ္ထာယ မမ မရဏံ ဝဏ္ဏေမိ မရဏမေဝ ဝရေမိ၊ ဣစ္ဆာမီတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ရာဇာ ပုတ္တဿ ဗလံ ဇာနန္တော “သာဓု တာတ ဂစ္ဆာဟိ”တိ
သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ သော မာတာပိတရော ဝန္တိတွာ နဂရမှာ နိက္ခမိ။ တမတ္ထံ ပကာ-
သေန္တော သတ္တာ ဥပခုဂါထမာဟ—

၇၈။ “တတော ဟဝေ မိတိမာ ရာဇပုတ္တော၊
ဝန္တိတွာ မာတု စ ပိတု စ ပါဒေ”တိ။

တတ္ထ ပါဒေတိ ပါဒေ ဝန္တိတွာ နိက္ခန္တောတိ အတ္ထော။

အထဿ မာတာပိတရောပိ ဘဂိနိပိ ဘရိယာပိ အမစ္စပရိဇနေဟိ၊ သဒ္ဓိယေဝ
နိက္ခမိသု။ သော နဂရ နိက္ခမိတွာ ပိတရံ မဂ္ဂံ ပုစ္ဆိတွာ သုဠ၊ ဝဝတ္ထပေတွာ
မာတာပိတရော ဝန္တိတွာ သေသာနံ ဩဝါဒံ ဒတွာ အစ္ဆန္တိတော ကေသရ-
သီဟော ဝိယ မဂ္ဂံ အာရယု ယက္ခာဝါသံ ပါယာသိ။ တံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ မာတာ
သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တိ ပထဝိယံ ပတိ။ ပိတာ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု
မဟန္တေန သဒ္ဓေန ကန္တိ။ တမ္ပိ အတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ—

“ဒုခိနိဿ မာတာ နိပတာ ပထဗျာ၊
ပိတာဿ ပဂ္ဂယု ဘုဇာနိ ကန္တတိ”တိ—

ဥပခုဂါထံ ဝတွာ တဿ ပိတရာ ပယုတ္တံ အာသိသဝါဒံ အဘိဝါဒနဝါဒံ
မာတရာ ဘဂိနိဘရိယာဟိ စ ကတံ သစ္စကိရိယံ ပကာသေန္တော အပရာပိ
စတဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၇၉။ “တံ ဂစ္ဆန္တံ တာဝ ပိတာ ပိဒိတွာ၊
ပရမ္ပုခေါ ဝန္တတိ ပဉ္စလိကော။
သောမော စ ရာဇာ ဝရဏော စ ရာဇာ၊
ပဇာပတိ စန္ဒိမာ သူရိယော စ။
ဧတေဟိ ဂုတ္တော ပုရိသာဒကမှာ၊
အနုညာတော သောတ္ထိ ပစ္စေဟိ တာတ။

၈၀။ ယံ ဒဏ္ဍကိရညော ဂတဿ မာတာ၊
ရာမဿ'ကာသိ သောတ္တာနံ သုဂုတ္တာ။
တံ တေ အဟံ သောတ္တာနံ ကရောမိ၊
ဧတေန သစ္စေန သရန္တ၊ ဒေဝါ။
အနုညာတော သောတ္ထိ ပစ္စေဟိ ပုတ္တ။

၈၁။ အာရီ ရဟော ဝါပိ မနောပဒေါသံ၊
နာဟံ သရေ ဇာတု မလိနသတ္တေ။
ဧတေန သစ္စေန သရန္တ၊ ဒေဝါ၊
အနုညာတော သောတ္ထိ ပစ္စေဟိ ဘာတိက။

၈၂။ ယသ္မာ စ မေ အနဓိမနောသိ သာမိ၊
န စာပိ မေ မနသာ အပ္ပိယောသိ။
ဧတေန သစ္စေန သရန္တ၊ ဒေဝါ၊
အနုညာတော သောတ္ထိ ပစ္စေဟိ သာမိ'တိ။

တတ္ထ ပရမ္ပုခေါတိ အယံ မေ ပုတ္တော ပရမ္ပုခေါ မာတာပိတရော
ဝန္တိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ဣတိ ဧတံ ပရမ္ပုခံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ဝိဒိတွာ။ ပဉ္စလိကောတိ
တသ္မိံ ကာလေ သိရသိ အဉ္စလိံ ဌပေတွာ ဝန္တတိ ဒေဝတာ နမဿတိ။ ပုရိသ-
ဒကမ္ဘာတိ ပုရိသာဒဿ သန္တိကာ တေန အနုညာတော သောတ္ထိနာ ပစ္စေဟိ။

ရာမဿ'ကာသိတိ ရာမဿ အကာသိ။ ဧကော ကိရ ဗာရာဏသိဝါသိ
ရာမောနာမ မာတုပေါသကော မာတာပိတရောပဋိဇ္ဇေန္တောဝေါဟာရတ္ထာယ
ဂတော ဒဏ္ဍကိရညော ဝိဇိတေ ကုမ္ဘဝတိနဂရံ ဂန္တော နဝရိဇေန ဝဿေန
သကလရဋ္ဌေ ဝိနာသိယမာနေ မာတာပိတုနံ ဂုဏံ သရိ။ အထ နံ မာတုပဋ္ဌာန-
ကမ္မဿ ဖလေန ဒေဝတာ သောတ္ထိနာ အာနယိတွာ မာတု အဒံသု။ တံ
ကာရဏံ သုတဝသေနာဟရိတွာ ဧဝမာဟ။ သောတ္တာနန္တိ သောတ္ထိဘာဝံ။
တံ ပန ကိဉ္စာပိ ဒေဝတာ ကရိ'သု၊ မာတုပဋ္ဌာနံ နိဿာယ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ပန
မာတာ အကာသိတိ ပုတ္တံ။ တံ တေ အဟန္တိ အဟမ္ပိ တေ တမေဝ သောတ္တာနံ
ကရောမိ၊ မံ နိဿာယ တထေဝ တဝ သောတ္ထိဘာဝေါ ဟောတူတိ အတ္ထော။
အထ ဝါကရောမီတိ ဣစ္ဆာမိ။ ဧတေန သစ္စေနာတိ သစေ ဒေဝတာဟိ တဿ
သောတ္ထိနာ အာနိတဘာဝေါ သစ္စော၊ ဧတေန သစ္စေန မမပိ ပုတ္တံ သရန္တ၊

ဒေဝါ၊ ရာမံ ဝိယ တမ္ပိ အာဟရိတွာ မမ ဒဿန္တူတိ အတ္ထော။ အနုညာ-
တောတိ ပေါရိသာဒေန “ဂစ္ဆာ”တိ အနုညာတော ဒေဝတာနံ အာနုဘာ-
ဝေန သောတ္ထိ ပဋိအာဂစ္ဆ ပုတ္တာတိ ဝဒတိ။

ဇာတု မလိနသတ္တေတိ ဇာတု ဧကံသေန အလိနသတ္တေ မမ ဘာတ်ကေ
အဟံ သမ္ပုခါ ဝါ ပရမ္ပုခါ ဝါ မနောပဒေါသံ န သရာမိ၊ န မယာ တမ္ပိ
မနောပဒေါသော ကတပုဗ္ဗောတိ ဧဝမဿ ကနိဋ္ဌာ သစ္စမကာသိ။ ယံသ္မာ ဝ
မေ အနဓိမနောသိ သာမီတိ မမ သာမိအလိနသတ္တု ယသ္မာ တံ အနဓိမနောသိ၊
မံ အဘိဘဝိတွာ အတိက္ကမိတွာ အညံ မနေန န ပတ္တေသိ။ န စာပိ မေ မနသာ
အပ္ပိယောသီတိ မယုမ္ပိ စ မနသာ တံ အပ္ပိယော န ဟောသိ၊ အညမညံ
ဝိယသံဝါသာဝ မယန္တိ ဧဝမဿ အဂ္ဂမဟေသိ သစ္စမကာသိ။

ကုမာရောပိ ဝိတရာ အက္ခာတနယေန ယက္ခာဝါသမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ယက္ခောပိ
“ခတ္ထိယာ နာမ ဗဟုမာယာ ဟောန္တိ၊ ကော ဇာနာတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ”တိ
ရက္ခံ အဘိရဟိတွာ ရညော အာဂမနံ ဩလောကေန္တော နိသီဒိ။ သော
ကုမာရံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိဿာ “ဝိတရံ နိဝတ္တေတွာ ပုတ္တော အာဂတော ဘဝိဿတိ၊
နတ္ထိ မေ ဘယ”န္တိ ဩတရိတွာ တဿ ဝိဇ္ဇံ ဒဿေန္တော နိသီဒိ။ သော
အာဂန္တော တဿ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ အထ ယက္ခော ဂါထမာဟ—

၈၃။ “ဗြဟ္မာ ဥဇ္ဇ စာရုမုခေါ ကုတောသိ၊
န မံ ပဇာနာသိ ဝနေ ဝသန္တံ။
လုဒ္ဒံ မံ ဥတွာ ‘ပုရိသာဒကော’သိ၊
ကော သောတ္ထိမာဇာန’မိဓာ’ဝဇေယျာ”တိ။

တတ္ထ ကော သောတ္ထိမာဇာန’မိဓာ’ဝဇေယျာတိ ကုမာရ ကော နာမ
ပုရိသော အတ္တနော သောတ္ထိဘာဝံ ဇာနန္တော ဣစ္ဆန္တော ဣဓာဂစ္ဆေယျ၊ တံ
အဇာနန္တော အာဂတော မညေတိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော ဂါထမာဟ—

၈၄။ “ဇာနာမိ လုဒ္ဒ ပုရိသာဒကော တံ၊
န တံ န ဇာနာမိ ဝနေ ဝသန္တံ။
အဟဉ္စ ပုတ္တောသ္မိ ဇယဒ္ဓိသဿ၊
မမ’ဇ္ဇ ခါဒ ဝိတုနော ပမောက္ခာ”တိ။

တတ္ထ ပမောက္ခာတိ ပမောက္ခဟေတု အဟံ ပိတု ဇီဝိတံ ဒတွာ ဣဇာ-
ဂတော၊ တသ္မာ တံ မုဉ္ဇ၊ မံ ခါဒါဟိတိ အတ္ထော။

တတော ယက္ခော ဂါထမာဟ—

၈၅။ “ဇာနာမိ ပုတ္တောတိ ဇယဉ္ဇိသဿ၊
တထာ ဟိ ဝေါ မုခဝဏ္ဏော ဥဘိန္နံ။
သုဒုက္ကရညေဝ ကတံ တဝေဒံ၊
ယော မတ္တု’မိန္ဒေ ပိတုနော ပမောက္ခာ”တိ။

တတ္ထ တထာ ဟိ ဝေါတိ တာဒိသော ဝေါ တုမှာကံ ဥဘိန္နမ္ပိ သဒိသောဝ
မုခဝဏ္ဏော ဟောတိတိ အတ္ထော။ ကတံ တဝေဒန္တိ ဣဒံ တဝ ကမ္ပံ သုဒုက္ကရံ။

တတော ကုမာရော ဂါထမာဟ—

၈၆။ “န ဒုက္ကရံ ကိဉ္စိ မဟေတ္ထ မညေ၊
ယော မတ္တု’မိန္ဒေ ပိတုနော ပမောက္ခာ။
မာတု စ ဟေတု ပရလောက ဂန္ဓာ၊
သုခေန သဂ္ဂေန စ သမ္ပယုတ္တော”တိ။

တတ္ထ ကိဉ္စိ မဟေတ္ထ မညေတိ ကိဉ္စိ အဟံ ဧတ္ထ န မညာမိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—ယက္ခ ယော ပုဂ္ဂလော ပိတု ဝါ ပမောက္ခတ္ထာယ မာတု ဝါ ဟေတု
ပရလောကံ ဂန္ဓာ သုခေန သဂ္ဂေန နိဗ္ဗတ္တနကသုခေန သမ္ပယုတ္တော ဘဝိတုံ
မတ္တု’မိန္ဒေ မရိတုံ ဣန္ဒြိယံ၊ တသ္မာ အဟံ ဧတ္ထ မာတာပိတုနံ အတ္ထာယ
ဇီဝိတပရိစ္စာဂေ ကိဉ္စိ ဒုက္ကရံ န မညာမိတိ။

တံ သုတွာ ယက္ခော “ကုမာရ မရဏဿ အဘယာနကသတ္တော နာမ နတ္ထိ၊
တံ ကသ္မာ န ဘာယသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော တဿ ကထေန္တော ဒွေ ဂါထာ
အဘာသိ—

၈၇။ “အဟဉ္စ ခေါ အတ္တနော ပါပကိရိယံ၊
အာဝိ ရဟော ဝါပိ သရေ န ဇာတု။
သင်္ခါတဇာတိမရဏော’ဟမသ္မိ၊
ယထေဝ မေ ဣဓ တထာ ပရတ္ထ။

၈၈။ ခါဒ'ဇ္ဇ မံ ဒါနိ မဟာနဘာဝ၊
 ကရဿု ကိစ္စာနိ ဣမံ သရီရံ။
 ရုက္ခဿ ဝါ တေ ပပတာမိ အဂ္ဂါ၊
 ဆာဒယမာနော မယံ တွမဒေသိ မံသ"န္တိ။

တတ္ထ သရေ န ဇာတုတိ ဧကံသေနေဝ န သရာမိ။ သင်္ခါတဇာတိမရဏော'-
 ဟမသ္မိတိ အဟံ ဉဉဏေန သုပရိစ္ဆိန္နဇာတိမရဏော၊ ဇာတသတ္တော အမရဏ-
 ဓမ္မော နာမ နတ္ထိတိ ဇာနာမိ။ ယထေဝ မေ ဣဇာတိ ယထေဝ မမ ဣဓ၊
 တထာ ပရလောကေ၊ ယထာ စ ပရလောကေ၊ တထာ ဣဇာပိ မရဏတော
 မုတ္တိ နာမ 'နတ္ထိတိ ဣဒဋ္ဌိ မမ ဉဉဏေန သုပရိစ္ဆိန္နံ။ ကရဿု ကိစ္စာနိတိ ဣမိနာ
 သရီရေန ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနိ ကရ၊ ဣမံ တေ မယာ နိဿဋ္ဌံ သရီရံ။ ဆာဒယ-
 မာနော မယံ တွမဒေသိ မံသန္တိ မယိ ရုက္ခဂ္ဂါ ပတိတွာ မတေ မမ သရီရတော
 တံ ဆာဒယမာနော ရောဓယမာနော ယံ ယံ ဣစ္ဆယိ၊ တံ တံ မံသံ အဒေသိ၊
 ခါဒေယျာသိတိ အတ္တော။

ယက္ခော တဿ ဝစနံ သုတွာ ဘိတော ဟုတွာ “န သက္ကာ ဣမဿ မံသံ
 ခါဒိတုံ၊ ဥပါယေန နံ ပလာပေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၈၉။ “ဣဒဉ္စ တေ ရုစ္စတိ ရာဇပုတ္တ၊
 စဇေသိ ပါဏံ ပိတုနော ပမောက္ခာ။
 တဿာ ဟိ သော တံ တရမာနရူပေါ၊
 သမ္ဘန္တ ကဋ္ဌာနိ ဇလေဟိ အဂ္ဂိ”န္တိ။

တတ္ထ ဇလေဟိတိ အရညံ ပဝိသိတွာ သာရဒါရူနိ အာဟရိတွာ အဂ္ဂိ
 ဇာလေတွာ နိဗ္ဗူမေ အင်္ဂါရေ ကရ၊ တတ္ထ တေ မံသံ ပစိတွာ ခါဒိဿာမိတိ
 ဒီပေတိ။

သော တထာ ကတွာ တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ တံ ကာရဏံ ပကာ-
 သေန္တော သတ္တာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၉၀။ “တတော ဟဝေ မိတိမာ ရာဇပုတ္တော၊
 ဒါရုံ သမာဟရိတွာ မဟန္တမဂ္ဂိ”။
 သန္တိပယိတွာ ပဋိဝေဒယိတ္ထ၊
 အာဒိပိတော ဒါနိ မဟာ'ယ'မဂ္ဂိ”တိ။

ယက္ခော အဂ္ဂိံ ကတွာ အာဂတံ ကုမာရံ ဩလောကေတွာ “အယံ ပုရိသသီဟော၊ မရဏာပိဿ ဘယံ နတ္ထိ၊ မယာ ဧတ္တကံ ကာလံ ဧဝံ နိဗ္ဗယော နာမ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော”တိ လောမဟံသဇာတော ကုမာရံ ပုနပ္ပုနံ ဩလောကေန္တော နိဿိဒိ။ ကုမာရော တဿ ကိရိယံ ဒိသ္မာ ဂါထမာဟ—

၉၁။ “ခါဒ’ဇ္ဇ မံ ဒါနိ ပသယုကာရိ၊
 ကိံ မံ မုဟုံ ပေက္ခသိ ဟဋ္ဌလောမော။
 တထာ တထာ တုယုမဟံ ကရောမိ၊
 ယထာ ယထာ မံ ဆာဒယမာနော အဒေသိ”တိ။

တတ္ထ မုဟုန္တိ ပုနပ္ပုနံ။ တထာ တထာ တုယုမဟန္တိ အဟံ တုယုံ တထာ တထာ ဝစနံ ကရောမိ၊ ဣဒါနိ ကိံ ကရိဿာမိ၊ ယထာ ယထာ မံ ဆာဒယမာနော ရောဓယမာနော အဒေသိ ခါဒိဿသိ၊ တသ္မာ ခါဒဇ္ဇ မန္တိ။

အထဿ ဝစနံ သုတွာ ယက္ခော ဂါထမာဟ—

၉၂။ “ကော တာဒိသံ အရဟတိ ခါဒိတာယေ၊
 ဓမ္မေ ဌိတံ သစ္စဝါဒိံ ဝဒညျံ။
 မုဒ္ဒါပိ တဿ ဝိဖလေယျ သတ္တဓာ၊
 ယော တာဒိသံ သစ္စဝါဒိံ အဒေယျာ”တိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော “သစေ မံ န ခါဒိတုကာမောသိ၊ အထ ကသ္မာ ဒါရုနိ ဘဉ္ဇာပေတွာ အဂ္ဂိံ ကာရေသိ”တိ ဝတွာ “ပလာယိဿတိ န ခေါ၊ နောတိ တဝ ပရိဂ္ဂဏှနတ္ထာယာ”တိ ဝုတ္တေ “တွံ ဣဒါနိ မံ ကထံ ပရိဂ္ဂဏှိဿသိ၊ ယောဟံ တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော သက္ကဿ ဒေဝရညော အတ္တာနံ ပရိဂ္ဂဏှိတုံ နာဒါသိ”န္တိ ဝတွာ အာဟ—

၉၃။ “ဣဒံ ဟိ သော ပြာဟ္မဏံ မညမာနော၊
 သသော အဝါသေသိ သကေ သရီရေ။
 တေနော သော စန္ဒိမာ ဒေဝပုတ္တော၊
 သသတ္ထုတော ဘိက္ခုနာမဒုဟဇ္ဇ ယက္ခော”တိ။

ကဿတ္ထော—ဣဒံ ဟိ သော သသပဏ္ဍိတော “ပြာဟ္မဏော ဧသော”တိ ပြာဟ္မဏံ မညမာနော “အဇ္ဇ ဣမံ သရီရံ ခါဒိတွာ ဣဓေဝ ဝဿာ”တိ ဧဝံ သကေ သရီရေ အတ္တနော သရီရံ ဒါတုံ^၂ အဝါသေသိ၊ ဝဿာပေသိတိ အတ္ထော။

သရီရဉ္စဿ ဘက္ခတ္ထာယ အဒါယိ။ သက္ကော ပဗ္ဗတရသံ ပိဋေတွာ အာဒါယ
စန္ဒမဏ္ဍလေ သသလက္ခဏံ အကာယိ။ တတော ပဋ္ဌာယ တေနော သသလက္ခ-
ဏေန သော စန္ဒိမာ ဒေဝပုတ္တော “သသိ သသိ”တိ ဧဝံ သသတ္ထုတော
လောကဿ ကာမဒုဟော ပေမဝမုနော အဇ္ဇ ယက္ခ ဝိရောစတိ။ ကပ္ပဋ္ဌိယံ
ဟေတံ ပါဠိဟာရိယန္တိ။

တံ သုတွာ ယက္ခော ကုမာရံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ဂါထမာဟ—

၉၄။ “စန္ဒော ယထာ ရာဟုမုခါ ပမုတ္တော၊
ဝိရောစတေ ပန္နရသေဝ အာဏုမာ။
ဧဝံ တုဝံ ပေါရိသာဒါ ပမုတ္တော၊
ဝိရောစ ကပ္ပိလေ မဟာနဘာဝ။
အာမောဒယံ ဝိတရံ မာတရဉ္စ၊
သဗ္ဗော စ တေ နန္ဒတု ဉ္ဇတိပက္ခော”တိ။

တတ္ထ အာဏုမာတိ သူရိယော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ ပန္နရသေ
ရာဟုမုခါ မုတ္တော စန္ဒော ဝါ အာဏုမာ ဝါ ဝိရောစတိ။ ဧဝံ တုမ္ပိ မမ
သန္တိကာ မုတ္တော ကပိလရဋ္ဌေ ဝိရောစ မဟာနဘာဝါတိ။ နန္ဒတုတိ တုဿတု။

ဂစ္ဆ မဟာဝိရာတိ မဟာသတ္တံ ဥယျောဇေသိ။ သောပိ တံ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကတွာ
ပဉ္စ သီလာနိ ဒတွာ “ယက္ခော န ခေါဇေ၊ နော”တိ ပရိဂ္ဂဟန္တော “ယက္ခာနံ
အက္ခိနိ ရတ္တာနိ ဟောန္တိ အနိဗ္ဗိသာနိ စ၊ ဆာယာ န ပညာယတိ၊ အစ္ဆုပ္ပိတာ
ဟောန္တိ။ နာယံ ယက္ခော၊ မနုဿော ဧသော။ မယံ ဝိတု ကိရ တယော
ဘာတရော ယက္ခိနိယာ ဂဟိတာ။ တေသု တောယ ဒွေ ခါဒိတာ ဘဝိဿန္တိ၊
ဧကော ပုတ္တသိနေဟေန ပဋိဇဉ္ဇိတော ဘဝိဿတိ၊ ဣမိနာ တေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဣမံ
နေတွာ မယံ ဝိတု အာစိက္ခိတွာ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာပေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “ဧဟိ
အဗ္ဘော၊ န တံ ယက္ခော၊ ဝိတု မေ ဇေဋ္ဌဘာတိကောသိ၊ ဧဟိ မယာ သဒ္ဓိ”
ဂန္တော ကုလသန္တကေ ရဇ္ဇေ ဆတ္တံ ဥဿာပေဟိ”တိ ဝတွာ ဣတရေန “နာဟံ
မနုဿော”တိ ဝုတ္တေ “န တံ မယံ သဒ္ဓဟသိ၊ အတ္ထိ ပန သော၊ ယဿ
သဒ္ဓဟသိ”တိ ပုတ္တိတွာ “အတ္ထိ အသုကဋ္ဌာနေ ဒိဗ္ဗစက္ခုကတာပသော”တိ
ဝုတ္တေ တံ အာဒါယ တတ္ထ အဂမာသိ။ တာပသော တေ ဒိဿာဝ “ကိ”
ကရေန္တာ ဝိတာပုတ္တာ အရညေ စရထာ”တိ ဝတွာ တေသံ ဉ္ဇတိဘာဝံ

ကထေသိ။ ပေါရိသာဒေါ တဿ သဒ္ဓဟိတွာ “တာတ တံ ဂစ္ဆ၊ အဟံ ဧကသ္မိ-
ညေဝ အတ္တဘာဝေ ဌိမာ ဇာတော၊ န မေ ရဇ္ဇေနတ္ထော၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟ”န္တိ
တာပဿဿ သန္တိကေ ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိ။ အထ နံ ကုမာရော ဝန္တိတွာ နဂရံ
အဂမာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ—

၉၅။ “တတော ဟဝေ မိတိမာ ရာဇပုတ္တော၊
ကတဉ္စလီ ပရိယာယ” ပေါရိသာဒံ။
အနုညာတော သောတ္ထိ သုဒ္ဓိ အရောဂေါ၊
ပစ္စာဂမာ ကပိလ’မလိနသတ္တာ”တိ—

ဂါထံ စတွာ တဿ နဂရံ ဂတဿ နေဂမာဒီဟိ ကတကိရိယံ ဒသေသန္တော
ဩသာနဂါထမာဟ—

၉၆။ “တံ နေဂမာ ဇာနပဒေါ စ သဗ္ဗေ၊
ဟတ္တာရောဟာ ရထိကာ ပတ္တိကာ စ။
နမဿမာနာ ပဉ္စလိကာ ဥပါဂမံ၊
နမတ္ထု တေ ဒုက္ကရကာရကောသိ”တိ။

ရာဇာ “ကုမာရော ကိရ အာဂတော”တိ သုတွာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ အကာသိ။
ကုမာရော မဟာဇနပရိဝါရော ဂန္ဓာ ရာဇာနံ ဝန္တိ။ အထ နံ သော ပုစ္ဆိ
“တာတ ကထံ တာဒိဿ ပေါရိသာဒေါ မုတ္တောသိ”တိ။ “တာတ နာယံ
ယက္ခော၊ တုမှာကံ ဇေဋ္ဌဘာတိကော၊ ဧသ မယံ ပေတ္တေယျော”တိ သဗ္ဗံ
ပဝတ္ထိ အာရောစေတွာ “တုမှေဟိ မမ ပေတ္တေယျံ ဒဋ္ဌံ ဝဇ္ဇတိ”တိ အာဟ။
ရာဇာ တံဇ္ဈာညေဝ ဘေရိ စရာပေတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန တာပဿာနံ
သန္တိကံ အဂမာသိ။ မဟာတာပသော တဿ ယက္ခိနိယာ အာနေတွာ
အခါဒိတွာ ပေါသိတကာရဏဉ္စ ယက္ခဘာဝကာရဏဉ္စ တေသံ ဉှုတိဘာဝဉ္စ
သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရတော ကထေသိ။ ရာဇာ “ဧဟိ ဘာတိက ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ”တိ
အာဟ။ အလံ မဟာရာဇာတိ။ တေန ဟိ ဧထ ဥယျာနေ ဝသိဿထ၊ အဟံ
ဝေါ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိဿာမီတိ။ န အာဂစ္ဆာမိ မဟာရာဇာတိ။
ရာဇာ တေသံ အဿမပဒတော အဝိဒူရေ ဧကံ ပဗ္ဗတန္တရံ ဗန္တိတွာ မဟန္တံ
တဋ္ဌာကံ ကာရေတွာ ကေဒါရေ သမ္ပာဒေတွာ မဟဗုလသဟဿံ အာနေတွာ
မဟာဂါမံ နိဝါသေတွာ တာပဿာနံ ဘိက္ခာစာရံ ပဋ္ဌပေသိ။ သော ဂါမော

စူဠကမ္မာသဒမ္ဗန်ဂမော နာမ ဇာတော။ သုတသောမမဟာသတ္တေန ပေါရိ-
သာဒဿ ဒမိတပဒေသော ပန မဟာကမ္မာသဒမ္ဗန်ဂမောတိ ဝေဒိတဗျော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ မာတုပေါသကတ္ထေရော သောတာပတ္တိ-
ဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ တဒါ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ အဟေသုံ၊
တာပသော သာရိပုတ္တော၊ ပေါရိသာဒေါ အင်္ဂုလိမာလော၊ ကနိဋ္ဌာ ဥပ္ပလ-
ဝဏ္ဏာ၊ အဂ္ဂမဟေသိ ရာဟုလမာတာ၊ အလိနသတ္တုကုမာရော ပန အဟမေဝ
အဟောသိန္တိ။

ဇယဒ္ဓိသဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-ဆဒ္ဒန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၄)

ကို နု သောစသီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေဝိဟရန္တော ဧကံ ဒဟရတိက္ခုနိံ
အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာ ကိရ သာဝတ္ထိယံ ကုလဓိတာ ဃရာဝါသေ အာဒိနဝံ
ဒိသ္ဗာ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဧကံဒိဝသံ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ဓမ္မသဝနာယ ဂန္တော
အလင်္ကတဓမ္မာသနေ နိသီဒိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ ဒသဗလဿ အပရိမာဏ-
ပုညပဘာဝါဘိနိဗ္ဗတ္တံ ဥတ္တမရူပသမ္ပတ္တိယုတ္တံ အတ္တဘာဝံ ဩလောကေတွာ
“ပရိစိဏ္ဍပုဗ္ဗာ နု ခေါ မေ ဘဝသ္မိံ ဝိစရန္တိယာ ဣမဿ မဟာပုရိသဿ
ပါဒပရိစာရိကာ”တိ စိန္တေသိ။ အထဿာ တင်္ဂဏညေဝ ဇာတိဿရဉာဏံ
ဥပ္ပဇ္ဇိ “ဆဒ္ဒန္တဝါရဏကာလေ” အဟံ ဣမဿ မဟာပုရိသဿ ပါဒပရိစာရိကာ
ဘူတပုဗ္ဗာ”တိ။ အထဿာ သရန္တိယာ မဟန္တံ ဝီတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သာ
ဝီတိဝေဂေန မဟာဟသိတံ ဟသိတွာ ပုန စိန္တေသိ “ပါဒပရိစာရိကာ နာမ
သာမိကာနံ ဟိတဇ္ဈာသယာ အပ္ပကာ၊ အဟိတဇ္ဈာသယာဝ ဗဟုတရာ၊
ဟိတဇ္ဈာသယာ နု ခေါ အဟံ ဣမဿ မဟာပုရိသဿ အဟောသိံ၊ အဟိ-
တဇ္ဈာသယာ”တိ။ သာ အနုဿရမာနာ “အဟံ အပ္ပမတ္တကံ ဒေါသံ ဟဒယေ
ဌပေတွာ ဝိသရတနသတိကံ ဆဒ္ဒန္တမဟာဂဇိဿရံ သောနုတ္တရံ” နာမ နေသာဒံ
ပေသေတွာ ဝိသဝီတသလ္လေန ဝိဇ္ဈာပေတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေသိ”န္တိ အဒ္ဓသ။
အထဿာ သောကော ဥဒပါဒိ၊ ဟဒယံ ဥဏှံ အဟောသိ၊ သောကံ သန္တာရေတုံ
အသက္ကောန္တိ အဿသိတွာ ပဿသိတွာ မဟာသဒ္ဓေန ပရောဒိ။ တံ ဒိသ္ဗာ

သတ္တာ သိတံ ပါတု ကရိတွာ “ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု၊ ကော ပစ္စယော သိတဿ ပါတုကမ္မာယာ”တိ ဘိက္ခုသံဃေန ပုဋ္ဌော “ဘိက္ခဝေ အယံ ဒဟရဘိက္ခုနီ ပုဗ္ဗေ မယိ ကတံ အပရာဓံ သရိတွာ ရောဒတိ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဟိမဝန္တပဒေသေ ဆဒ္ဒန္တဒဟံ ဥပနိဿာယ အဋ္ဌသဟဿာ ဟတ္ထိနာဂါ ဝသိံသု ဣဒ္ဓိမန္တာ ဝေဟာသင်္ဂမာ။ တဒါဗောဓိသတ္တော ဇေဋ္ဌက-
ဝါရဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော သဗ္ဗသေတော အဟောသိ ရတ္တမုခ-
ပါဒေါ။ သော အပရဘာဂေ ဝုဒ္ဓိပုတ္တော အဋ္ဌာသိတိဟတ္ထုဗ္ဗေခေ အဟောသိ
ဝိသရတနသတဘယာမော။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္တာယ ရဇတဒါမသဒိသာယ
သောဏ္ဏာယ သမန္တာဂတော။ ဒန္တာ ပနဿ ပရိက္ခေပဟော ပန္နရသဟတ္တာ
အဟေသု ဒိဃတော တိံသဟတ္တာ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသိဟိ သမန္တာဂတော။ သော
အဋ္ဌန္တံ နာဂသဟဿာနံ ဇေဋ္ဌကော အဟောသိ၊ ပဉ္စသတေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ
ပူဇေသိ။ တဿ ဒွေ အဂ္ဂမဟေသိယော အဟေသု စူဠသုဘဒ္ဓါ မဟာသုဘဒ္ဓါ
စာတိ။ နာဂရာဇာ အဋ္ဌနာဂသဟဿပရိဝါရော ကမ္ဘနဂုဟာယံ ဝသတိ။ သော
ပန ဆဒ္ဒန္တဒဟော အာယာမတော စ ဝိတ္တာရတော စ ပဏ္ဏာသယောဇနော
ဟောတိ။ တဿ မဇ္ဈေ ဒွါဒသယောဇနပ္ပမာဏေ ဌာနေ သေဝါလော ဝါ
ပဏကံ ဝါ နတ္ထိ၊ မဏိက္ခန္ဓဝဏ္ဏဥဒကမေဝ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တဒနန္တရံ ယောဇန-
ဝိတ္တတံ သုဒ္ဓိံ ကလ္လဟာရဝနံ၊ တံ ဥဒကံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတံ၊ တဒနန္တရံ
ယောဇနဝိတ္တတမေဝ သုဒ္ဓိံ နိလုပ္ပလဝနံ တံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတံ၊ တတော
ယောဇနယောဇနဝိတ္တတာနေဝ ရတ္တုပ္ပလသေတုပ္ပလရတ္တပဒုမသေတပဒုမ-
ကုမုဒဝနာနိ ပုရိမံ ပုရိမံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတာနိ။ ဣမေသံ ပန သတ္တန္တံ ဝနာနံ
အနန္တရံ သဗ္ဗေသမ္ဘိ တေသံ ကလ္လဟာရာဒိဝနာနံ ဝသေန ဩဓိဿကဝနံ
ယောဇနဝိတ္တတမေဝ တာနိ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတံ။ တဒနန္တရံ နာဂါနံ ကဋိပ္ပမာဏေ
ဥဒကေ ယောဇနဝိတ္တတမေဝ ရတ္တသင်္ခလဝနံ၊ တဒနန္တရံ ဥဒကပရိယန္တေ
ယောဇနဝိတ္တတမေဝ နိလဝီတလောဟိတဩဒါတသုရဘိသုခုမကုသုမသမာ-
ကိဏ္ဏံ ခုဒ္ဒကဂစ္ဆဝနံ၊ ဣတိ ဣမာနိ ဒသ ဝနာနိ ယောဇနဝိတ္တတာနေဝ။ တတော
ခုဒ္ဒကရာဇမာသမဟာရာဇမာသမုဂ္ဂဝနံ၊ တဒနန္တရံ တိပုသလောလုကလာဗု-
ကုမ္ဘဏ္ဍဝလ္လိဝနာနိ၊ တတော ပူဂရုက္ခပ္ပမာဏံ ဥစ္ဆုဝနံ၊ တတော ဟတ္ထိဒန္တပ္ပ-
မာဏဖလံ ကဒလိဝနံ၊ တတော သာလဝနံ၊ တဒနန္တရံ စာဋိပ္ပမာဏဖလံ
ပနသဝနံ၊ တတော မရုရဖလံ စိဉ္စဝနံ၊ တတော အမ္ပဝနံ၊ တတော ကပိဋ္ဌဝနံ၊
တတော ဩဓိဿကော မဟာဝနသဏ္ဍော၊ တတော ဝေဠုဝနံ၊ အယမဿ

တသ္မိံ ကာလေ သမ္ပတ္တိ။ သံယုတ္တဋ္ဌကထာယံ ပန ဣဒါနိ ပဝတ္တမာနသမ္ပတ္တိယေဝ ကထိတာ။

ဝေဠုဝနံ ပန ပရိက္ခိပိတွာ သတ္တ ပဗ္ဗတာ ဌိတာ။ တေသံ ဗာဟိရန္တတော ပဋ္ဌာယ ပဋ္ဌမော စူဠကာဋ္ဌပဗ္ဗတော နာမ၊ ဒုတိယော မဟာကာဋ္ဌပဗ္ဗတော နာမ၊ တတော ဥဒကပဗ္ဗတော^၁ နာမ၊ တတော စန္ဒိမပဿပဗ္ဗတော နာမ၊ တတော သူရိယပဿပဗ္ဗတော နာမ၊ တတော မဏိပဿပဗ္ဗတော နာမ၊ သတ္တမော သုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗတော နာမ။ သော ဥဗ္ဗေဓတော သတ္တယောဇနိ-
ကော ဆဒ္ဒန္တဒဟံ ပရိက္ခိပိတွာ ပတ္တဿ မုခဝဋ် ဝိယ ဌိတော။ တဿ အပ္ပန္နရိမံ ပဿံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ တတော နိက္ခန္တေန ဩဘာသေန ဆဒ္ဒန္တဒဟော သမုဂ္ဂတဗာလသူရိယော ဝိယ ဟောတိ။ ဗာဟိရပဗ္ဗတေသု ပန ဧကော ဥဗ္ဗေဓတော ဆယောဇနိကော၊ ဧကော ပဉ္စ၊ ဧကော စတ္တာရိ၊ ဧကော တိဏိ၊ ဧကော ဒွေ၊ ဧကော ယောဇနိကော၊ ဧဝံ သတ္တပဗ္ဗတပရိက္ခိတ္တဿ ပန တဿ ဒဟဿ ပုဗ္ဗတ္ထရကဏ္ဏေ ဥဒကဝါတပ္ပဟရဏောကာသေ မဟာ-
နိဂြောဓရက္ခော အတ္ထိ။ တဿ ခန္ဓော ပရိက္ခေပတော ပဉ္စယောဇနိကော၊ ဥဗ္ဗေဓတော သတ္တယောဇနိကော၊ စတုသု ဒိသာသု စတဿေဝ သာခါ ဆယောဇနိကာ၊ ဥဒ္ဓံ ဥဂ္ဂတသာခါပိ ဆယောဇနိကာဝံ၊ ဣတိ သော မူလတော ပဋ္ဌာယ ဥဗ္ဗေဓေန တေရသယောဇနိကော၊ သာခါနံ ဩရိမန္တတော ယာဝ ပါရိမန္တာ^၂ ဒွါဒသယောဇနိကော၊ အဋ္ဌဟိပါရောဟသဟဿေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတော မုဏ္ဏမဏိပဗ္ဗတော ဝိယ ဝိလာသမာနော တိဋ္ဌတိ။ ဆဒ္ဒန္တဒဟဿ ပန ပစ္စိမ-
ဒိသာဘာဂေ သုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗတေ ဒွါဒသယောဇနိကာ ကဉ္စနဂဟာ တိဋ္ဌတိ။ ဆဒ္ဒန္တော နာမ နာဂရာဇော ဝဿာရတ္တေ ဟေမန္တေ အဋ္ဌသဟဿနာဂ-
ပရိဝုတော ကဉ္စနဂဟာယံ ဝသတိ။ ဂိမ္မကာလေ ဥဒကဝါတံ သမ္ပုဋိန္ဒမာနော မဟာနိဂြောဓမူလေ ပါရောဟန္တရေ တိဋ္ဌတိ။

အထဿ ဧကဒိဝသံ “မဟာသာလဝနံ ပုပ္ဖိတ”န္တိ တရုဏနာဂါ အာဂန္တော အာရောစယိံသု။ သော သပရိဝါရော “သာလကီဠံ ကိဋ္ဌိဿာမီ”တိ သာလဝနံ ဂန္တော ဧကံ သုပုပ္ဖိတံ သာလရုက္ခံ ကုမ္ဘေန ပဟရိ။ တဒါ စူဠသုဘဒ္ဓါ ပဋိဝါတ-
ပဿေ ဌိတာ၊ တဿာ သရီရေ သုက္ခဒဏ္ဍကမိဿကာနိ ပုရာဏပဏ္ဏာနိ စေဝ တမ္ပကိပိလ္လိကာနိ စ ပတိံသု။ မဟာသုဘဒ္ဓါ အဓောဝါတပဿေ ဌိတာ၊ တဿာ သရီရေ ပုပ္ဖရေဏုကိဉ္ဇက္ခပတ္တာနိ ပတိံသု။ စူဠသုဘဒ္ဓါ “အယံ နာဂ-
ရာဇော အတ္တနော ဝိယဘရိယာယ ဥပရိ ပုပ္ဖရေဏုကိဉ္ဇက္ခပတ္တာနိ ပါတေသိ၊

မမ သရီရေ သုက္ခဒဏ္ဍကမိဿာနိ ပုရာဏပဏ္ဏာနိ စေဝ တမ္ဗကိပိလိကာနိ စ ပါတေသိ၊ ဟောတု၊ ကာတဗ္ဗံ ဇာနိဿာမီ”တိ မဟာသတ္တေ ဝေရံ ဗန္ဓိ။

အပရမ္ပိ ဒိဝသံ နာဂရာဇာ သပရိဝါရော နှာနတ္ထာယ ဆဒ္ဒန္တဒဟံ ဩတရိ။ အထ ခွေ တရုဏနာဂါ သောဏ္ဍာဟိ ဥသိရကလာပေ ဂဟေတွာ ကေလာသ- ကူဋံ မဇ္ဇန္တာ ဝိယ နှာပေသုံ။ တသ္မိံ နှတွာ ဥတ္တိဏ္ဏေ ခွေ ကရေဏယော နှာပေသုံ။ တာပိ ဥတ္တရိတွာ မဟာသတ္တဿ သန္တိကေ အဋ္ဌံသု။ တတော အဋ္ဌသဟဿနာဂါသရံ ဩတရိတွာ ဥဒကကီဋ္ဌံ ကီဋ္ဌိတွာသရတော နာနာပုပ္ဖါနိ အာဟရိတွာ ရဇတထူပံ အလင်္ကရေန္တာ ဝိယ မဟာသတ္တံ အလင်္ကရိတွာ ပစ္စာ ခွေ ကရေဏယော အလင်္ကရိံသု။ အထေကော ဟတ္ထိံ သရေ ဝိစရန္တော သတ္တုဒ္ဓယံ နာမ မဟာပဒုမံ လဘိတွာ အာဟရိတွာ မဟာသတ္တဿ အဒါသိ။ သော တံ သောဏ္ဍာယ ဂဟေတွာ ရေဏံ ကုမ္ဘေ ဩကိရိတွာ ဇေဋ္ဌကာယ မဟာသုဘဒ္ဓါယ အဒါသိ။ တံ ဒိသ္မာ ဣတရာ “ဣဒမ္ပိ သတ္တုဒ္ဓယံ မဟာပဒုမံ အတ္တနော ဝိယဘရိယာယ ဧဝ အဒါသိ၊ န မယျ”န္တိ ပုနပိ တသ္မိံ ဝေရံ ဗန္ဓိ။

အထေကဒိဝသံ ဗောဓိသတ္တေ မရရဖလာနိ စေဝ ဘိသမုဋ္ဌာလာနိ စ ပေါက္ခရမဓုနာ ယောဇေတွာ ပဉ္စသတေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဘောဇေန္တေ ဖုဋ္ဌ- သုဘဒ္ဓါ အတ္တနာ လဒ္ဓဖလာဖလံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနိ ဒတွာ “ဘန္တေ ဣတော စဝိတွာ မဒ္ဒရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သုဘဒ္ဓါ နာမ ရာဇကညာ ဟုတွာ ဝယပ္ပတ္တာ ဗာရာဏသိရညော အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ ပတွာ တဿ ဝိယာ မနာပါ တံ အတ္တနော ရုစိံ ကာရေတုံ သမတ္တာ ဟုတွာ တဿ အာစိက္ခိတွာ ဧကံ လုဒ္ဓကံ ပေသေတွာ ဣမံ ဟတ္ထိံ ဝိသပီတေန သလ္လေန ဝိဇ္ဈာပေတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသိံ ဝိဿဇ္ဇေန္တေ ယမကဒန္တေ အာဟရာပေတုံ သမတ္တာ ဟောမီ”တိ ပတ္ထနံ ဌပေသိ။ သာ တတော ပဋ္ဌာယ ဂေါစရံ အဂ္ဂဟေတွာ သုဿိတွာ နစိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ မဒ္ဒရဋ္ဌေ ရာဇအဂ္ဂမဟေသိယာ ကုမ္ဘိမိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သုဘဒ္ဓါတိဿာ နာမံ ကရိံသု။ အထ နံ ဝယပ္ပတ္တံ ဗာရာဏသိရညော အဒံသု။ သာ တဿ ဝိယာ အဟောသိ မနာပါ၊ သောဋ္ဌသန္တံ ဣတ္ထိသဟဿာနံ ဇေဋ္ဌိကာ ဟုတွာ ဇာတိဿရဉ္ဇာဏဉ္စ ပဋိလဘိ။ သာ စိန္တေသိ “သမိဒ္ဓါ မေ ပတ္ထနာ၊ ဣဒါနိ တဿ နာဂဿ ယမကဒန္တေ အာဟရာပေဿာမီ”တိ။ တတော သရိရံ တေလေန မက္ခေတွာ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ ဂိလာနာကာရံ ဒဿေတွာ သိရိဂစ္ဆံ ပဝိသိတွာ မဉ္ဇကေ နိပဇ္ဇိ။ ရာဇာ “ကုဟိံ သုဘဒ္ဓါ”တိ ဝတွာ “ဂိလာနာ”တိ သုတွာ သိရိဂစ္ဆံ ပဝိသိတွာ မဉ္ဇကေ နိသိဒိတွာ တဿာ ပိဋိံ ပရိမဇ္ဇန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၉၇။ “ကို နု သောစသိ’နုစွနီ၊ ပဏ္ဏာ’သိ ဝရဝဏ္ဏိနီ။
မိလာယသိ ဝိသာလက္ခိ၊ မာလာဝ ပရိမဒ္ဓိတာ”တိ။

တတ္ထ အနုစွနီတိ ကဉ္စနသန္ဓိဘသရီရေ။ မာလာဝ ပရိမဒ္ဓိတာတိ ဟတ္ထေဟိ
ပရိမဒ္ဓိတာ ပဒုမမာလာ ဝိယ။

တံ သုတွာ သာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၉၈။ “ဒေါဟဋ္ဌော မေ မဟာရာဇ၊ သုပိနန္တေန’ပဇ္ဈဂါ။
န သော သုလဘရူပေါ၊ ယာဒိသော မမ ဒေါဟဋ္ဌော”တိ။

တတ္ထ န သောတိ ယာဒိသော မမ သုပိနန္တေန’ပဇ္ဈဂါ သုပိနေ ပဿန္တိယာ
မယာ ဒိဋ္ဌော ဒေါဟဋ္ဌော၊ သော သုလဘရူပေါ ဝိယ န ဟောတိ၊ ဒုလ္လဘော
သော၊ မယံပန တံ အလဘန္တိယာ ဇီဝိတံ နတ္ထိတိ အဝစ။

ဘံ သုတွာ ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၉၉။ “ယေ ကေဓိ မာနုသာ ကာမာ၊ ဣဓ လောကမ္ပိ နန္ဒနေ။
သဗ္ဗေ တေ ပရုရာ မယံ၊ အဟံ တေ ဒမ္ပိ ဒေါဟဋ္ဌ”န္တိ။

တတ္ထ ပရုရာတိ ဗဟူ သုလဘာ။()^၁။

တံ သုတွာ ဒေဝိ “မဟာရာဇ ဒုလ္လဘော မမ ဒေါဟဋ္ဌော၊ န တံ ဣဒါနိ
ကထေမိ၊ ယာဝတ္ထကာ ပန တေ ဝိဇိတေ လုဒ္ဓါ၊ တေ သံဗ္ဗေ သန္တိပါတေထ၊
တေသံ မဇ္ဈေ ကထေဿာမိ”တိ ဒိပေန္တိ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၁၀၀။ “လုဒ္ဓါ ဒေဝ သမာယန္တ၊ ယေ ကေဓိ ဝိဇိတေ တဝ။
ဧတေသံ အဟမက္ခိဿံ၊ ယာဒိသော မမ ဒေါဟဋ္ဌော”တိ။()^၂။

ရာဇာ “သာဓူ”တိ သိရိဂဗ္ဘာ နိက္ခမိတွာ “ယာဝတိကာ တိယောဇနသတိကေ
ကာသိကရဋ္ဌေ လုဒ္ဓါ၊ တေသံ သန္တိပါတတ္ထာယ ဘေရိ’ စရာပေထာ”တိ အမစ္စေ
အာဏာပေသိ။ တေ တထာ အကံသု။ နစိရဿေဝ ကာသိရဋ္ဌဝါသိနော
လုဒ္ဓါ ယထာဗလံ ပဏ္ဏာကာရံ ဂဟေတွာ အာဂန္တာ အာဂတဘာဝံ ရညော

၁-(ဘဒ္ဒေ သုဘဒ္ဒေ ဣဓ လောကသ္မိ’ မာနုသာ ကာမာ မနုဿေဟိ ပတ္တိယမာနာ ယေ
ကေဓိ သတ္တ ရတနာ၊ နန္ဒနေ မာနုဿေ ယေ ကေဓိ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ တေ
ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေ အဟံ တေ တုယံ ဒေါမိတိ ဝဒတိ။) (သျှာ၊က)

၂-(တတ္ထ ဒေဝ ယေ ကေဓိ တဝ ဝိဇိတေ လုဒ္ဓါ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ တေ လုဒ္ဓါ သမာယန္တ၊ ပက္ခောသဿ၊
အဟံ ယာဒိသော မမ ဒေါဟဋ္ဌော၊ ဧတေသံ လုဒ္ဓါနံ အက္ခိဿံ အက္ခိဿာမိတိ။) (သျှာ၊က)

အာရောဓာပေသုံ။ တေ သဗ္ဗေပိ သဗ္ဗိသဟဿမတ္တာ အဟေသုံ။ ရာဇာ တေသံ
အာဂတဘာဝံ ဥတွာ ဝါတပါနေ ဌိတော ဟတ္ထံ ပဿာရေတွာ တေသံ
အာဂတဘာဝံ ဒေဝိယာ ကထေန္တော အာဟ—

၁၀၁။ “ဣမေ တေ လုဒ္ဒကာ ဒေဝိ၊ ကတဟတ္တာ ဝိသာရဒါ။
ဝနညူ စ မိဂညူ စ၊ မမ’တ္ထေ စတ္တဇီဝိတာ”တိ။

တတ္ထ ဣမေ တေတိ ယေ တံ သန္ဓိပါတာပေသိ၊ ဣမေ တေ။ ကတဟတ္တာတိ
ဝိဇ္ဈနဆေဒနေသု ကတဟတ္တာ ကုသလာ သုသိက္ခိတာ။ ဝိသာရဒါတိ နိဗ္ဗယာ။
ဝနညူ စ မိဂညူ စာတိ ဝနာနိ စ မိဂေ စ ဇာနန္တိ။ မမ’တ္ထေတိ သဗ္ဗေပိ စေတေ
မမတ္ထေ’ စတ္တဇီဝိတာ၊ ယမဟံ ဣစ္ဆာမိ၊ တံ ကရေန္တိတိ။

တံ သုတွာ ဒေဝိ တေ အာမန္တေတွာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၁၀၂။ “လုဒ္ဒပုတ္တာ နိသာမေထ၊ ယာဝန္တေ’တ္ထ သမာဂတာ။
ဆဗ္ဗိသာဏံ ဂဇံ သေတံ၊ အဒ္ဓသံ သုပိနေ အဟံ။
တဿ ဒန္တေဟိ မေ အတ္ထော၊ အလာဘေ နတ္ထိ ဇီဝိတ”န္တိ။

(တတ္ထ နိသာမေထာတိ သုဏာထ။ ဆဗ္ဗိသာဏန္တိ ဆဗ္ဗဏ္ဍဝိသာဏံ။) ၂

တံ သုတွာ လုဒ္ဒပုတ္တာ အာဟံသု—

၁၀၃။ “န နော ပိတူနံ န ပိတာမဟာနံ၊
ဒိဋ္ဌော သုတော ကုဉ္ဇရော ဆဗ္ဗိသာဏော။
ယမဒ္ဓဿ သုပိနေ ရာဇပုတ္တိ၊
အက္ခာဟိ နော ယာဒိသော ဟတ္ထိနာဂေါ”တိ။

တတ္ထ ပိတူနန္တိ ကရုဏတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—ဒေဝိ နေဝ
အမှာကံ ပိတူဟိ၊ န ပိတာမဟေဟိ ဧဝရူပေါ ကုဉ္ဇရော ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ပဂေဝ
အမှေဟိ၊ တဿ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌလက္ခဏဝသေန အက္ခာဟိ နော၊ ယာဒိသော
တယာ ဒိဋ္ဌော ဟတ္ထိနာဂေါတိ။

၁-မမ တေတိ သဗ္ဗေပိ တေ မမ (ဣ)

၂-တတ္ထ ဘောန္တော လုဒ္ဒပုတ္တာ ဧတ္ထ တေသ္မိ’ ဌာနေ ယာဝန္တော ယတ္တကာ တုမှေ သမာဂတာ
မေ မေ ဝစနံ နိသာမေထ သုဏာထ။ ဆဗ္ဗိသာဏန္တိ ဆဗ္ဗဏ္ဍဝိသာဏံ။ အဟံ ဂဇံ ကိဒိသံ?
ဆဗ္ဗိသာဏံ သေတံ ဧဝရူပံ ဂဇံ သုပိနေ အဒ္ဓသံ ပဿာမိ၊ တဿ နာဂရာဇဿ ဒန္တေဟိ မေ
အတ္ထော၊ အလာဘေ နတ္ထိ ဇီဝိတန္တိ။ (သျှာ၊ က)

အနန္တရဂါထာပိ တေဟေဝ ဝုတ္တာ—

၁၀၄။ “ဒိသာ စတဿော ဝိဒိသာ စတဿော၊
ဥဒ္ဓိ အဓော ဒသ ဒိသာ ဣမာယော။
ကတမံ ဒိသံ တိဋ္ဌတိ နာဂရာဇာ၊
ယမဒ္ဓဿ သုပိနေ ဆဗ္ဗိသာဏ”န္တိ။

တတ္ထ ဒိသာတိ ဒိသာသု။ ကတမန္တိ တောသု ဒိသာသု ကတမာယ
ဒိသာယာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သုဘဒ္ဓါ သဗ္ဗေ လုဒ္ဓေ ဩလောကေတွာ တေသံ အန္တရေ
ပတ္တုပပါဒံ ဘတ္တပုဋ္ဌသဒိသဇဇံ မဟာဇာဏုကံ မဟာဇာသုကံ ဗဟလမဿု-
တဗ္ဗဒါဌိကံ နိဗ္ဗိဒ္ဓပိဂ်လံ ဒုဿဏ္ဍာနံ ဗိဘန္တံ သဗ္ဗေသံ မတ္တကမတ္တကေန ပညာယ-
မာနံ မဟာသတ္တဿ ပုဗ္ဗဝေရိံ သောနုတ္တရံ နာမ နေသာဒံ ဒိသွာ “ဧသ မမ
ဝစနံ ကာတုံ သက္ခိဿတိ”တိ ရာဇာနံ အနုဇာနာပေတွာ တံ အာဒါယ သတ္တ-
ဘူမိကပါသာဒဿ ဥပရိမတလံ အာရုယ ဥတ္တရသီဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ ဥတ္တရ-
ဟိမဝန္တာဘိမုခံ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ စတဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၁၀၅။ “ဣတော ဥဇုံ ဥတ္တရိယံ ဒိသာယံ၊
အတိက္ကဗ္ဗ သော သတ္တ ဂိရိ မြဟန္တေ။
သုဝဏ္ဏပဿော နာမ ဂိရိ ဥဋ္ဌာရော၊
သုပုပ္ဖိတော ကိမ္ပုရိသာနုစိန္တော။

၁၀၆။ အာရုယ သေလံ ဘဝနံ ကိန္နရာနံ၊
ဩလောကယ ပဗ္ဗတပါဒမူလံ။
အထ ဒက္ခသီ မေဃသမာနဝဏ္ဏံ၊
နိဂြောရောဇံ အဋ္ဌသဟဿပါဒံ။

၁၀၇။ တတ္ထ’စ္ဆတိ ကုဉ္ဇရော ဆဗ္ဗိသာဏော၊
သဗ္ဗသေတော ဒုပ္ပသဟော ပရေဘိ။
ရက္ခန္တိ နံ အဋ္ဌသဟဿနာဂါ၊
ဤသာဒန္တာ ဝါတဇဂပ္ပဟာရိနော။

၁၀၈။ တိဋ္ဌန္တိ တေ တုမူလံ ပဿသန္တာ၊
 ကုပ္ပန္တိ ဝါတဿပိ ဧရိတဿ။
 မနုဿဘူတံ ပန တတ္ထ ဒိသွာ၊
 ဘသ္မိံ ကရေယျု နာဿ ရဇောပိ တဿာ”တိ။

တတ္ထ ဣတောတိ ဣမဗ္ဗာ ဌာနာ။ ဥတ္တရိယန္တိ ဥတ္တရာယ။ ဥဋ္ဌာရောတိ မဟာ
 ဣတရေဟိ ဆဟိ ပဗ္ဗတေဟိ ဥစ္စတရော။ ဩလောကယာတိ ဩလောကေယျာသိ။
 တတ္ထ’န္တိတိ တသ္မိံ နိဂြောဓမူလေ ဂိမ္ဗသမယေ ဥဒကဝါတံ သမ္ပုဋ္ဌန္တော
 တိဋ္ဌတိ။ ဒုပ္ပသဟောတိ အညေဟံ ဥပဂန္တာ ပသယုကာရံ ကာတုံ သမတ္တာ နာမ
 နတ္ထိတိ ဒုပ္ပသဟော ပရေတိ။ ဤသဒန္တောတိ ရထိသာယ သမာနဒန္တာ။ ဝါတ-
 ဇေပဗ္ဗဟာရိနောတိ ဝါတဇေနေ ဂန္တာ ပစ္စာမိတ္ထေ ပဟရဏသီလာ ဇေရူပါ အဋ္ဌ-
 သဟဿနာဂါ နာဂရာဇာနံ ရက္ခန္တိ။ တုမူလန္တိ ဘိသနကံ မဟာသဒ္ဓါနုဗန္ဓံ
 အဿာသံ^၂ မုဉ္ဇန္တာ တိဋ္ဌန္တိ။ ဧရိတဿာတိ ဝါတပဟရိတဿ ယံ သဒ္ဓါနုဗန္ဓံ
 ဧရိတံ စလနံ ကမ္ပနံ၊ တဿပိ ကုပ္ပန္တိ၊ ဇေဝရုသာ တေ နာဂါ။ နာဿာတိ တဿ
 နာသဝါဟေန ဝိဒ္ဓိသေတွာ ဘသ္မိံ ကတဿ တဿ ရဇောပိ န ဘဝေယျာတိ။

တံ သုတွာ သောနုတ္တရော မရဏဘယဘိတော အာဟ—

၁၀၉။ “ဗဟူ ဟိ”မေ ရာဇကုလမ္ဘိသန္တိ၊
 ဝိဋ္ဌန္တနာ ဇာတရူပဿ ဒေဝိ။
 မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယာမယာ စ၊
 ကိံ ကာဟသိ ဒန္တဝိဋ္ဌန္တနေန။
 မာရေတုကာမာ ကုဉ္ဇရံ ဆဗ္ဗိသာဏံ၊
 ဥဒါဟု ဃာတေဿသိ လုဒ္ဒပုတ္တေ”တိ။

တတ္ထ ဝိဋ္ဌန္တနာတိ အာဘရဏာနိ။ ဝေဠုရိယာမယာတိ ဝေဠုရိယမယာနိ။
 ဃာတေဿသိတိ ဥဒါဟု ဝိဋ္ဌန္တနာပဒေသေန လုဒ္ဒပုတ္တေ ဃာတာပေတု-
 ကာမာသိတိ ပုစ္ဆတိ။

တတော ဒေဝိ ဂါထမာဟ—

၁၁၀။ “ဿ ဣဿိတာ ဒုက္ခိတာ စသ္မိ လုဒ္ဓ၊
 ဥဒ္ဓဉ္စ သုဿာမိ အနုဿရန္တိ။
 ကရောဟိ မေ လုဒ္ဓက ဇေတမတ္ထိ၊
 ဒဿာမိ တေ ဂါမဝရာနိ ပဉ္စာ”တိ။

တတ္ထ သာတိ သာ အဟံ။ အနုဿရန္တိတိ တေန ဝါရဏေန ပုရေ မယိ
ကတံ ဝေရံ အနုဿရမာနာ။ ဒဿာမိ တေတိ တေသ္မိံ တေ အတ္ထေ နိပ္ပု-
ဒိတေ သံဝစ္ဆရေ သတသဟဿုဋ္ဌာနကေ ပဉ္စ ဂါမဝရေ ဒဒါမိတိ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ “သမ္ပ လုဒ္ဒပုတ္တ အဟံ ‘ဧတံ ဆဒ္ဒန္တဟတ္ထိ’ မာရာပေတွာ
ယမကဒန္တေ အာဟရာပေတုံ သမတ္တာ ဟောမိ”တိ ပုဗ္ဗေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဒါနံ
ဒတွာ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပေသိ။ မယာ သုပိနန္တေန ဒိဋ္ဌံ နာမ နတ္ထိ။ သာ ပန မယာ
ပတ္တိတပတ္တနာ သမိဇ္ဈိယတိ။ တံ ဂစ္ဆန္တော မာ ဘာယိ”တိ တံ သမဿာ-
သေတွာ ပေသေသိ။ သော “သာဓု အယျေ”တိ တဿာ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ-
တွာ “တေန ဟိ မေ ပါကဋံ ကတွာ တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ကထေဟိ”တိ
ပုစ္ဆန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၁၁၁။ “ကတ္ထ’န္တတိ ကတ္ထ မုပေတိ ဌာနံ၊
ဝိထိ’ဿ ကာ နှာနဂတဿ ဟောတိ။
ကထဉ္စိ သော နှာယတိ နာဂရာဇာ၊
ကထံ ဝိဇာနေမု ဂတိံ ဂဇဿာ”တိ။

တတ္ထ ကတ္ထ’န္တတိ ကတ္ထ ဝသတိ။ ကတ္ထ မုပေတိ ကတ္ထ ဥပေတိ။ ကတ္ထ
တိဋ္ဌတိတိ အတ္ထော။ ဝိထိ’ဿ ကာတိ တဿ နှာနဂတဿ ကာ ဝိထိ ဟောတိ။
ကတရမဂ္ဂေန သော ဂစ္ဆတိ။ ကထံ ဝိဇာနေမု ဂတိန္တိ တယာ အကထိတေ
မယံ ကထံ တဿ နာဂရာဇဿ ဂတိံ ဝိဇာနိဿာမ၊ တသ္မာ ကထေဟိ
နောတိ အတ္ထော။

တတော သာ ဇာတိဿရဉ္စာဏေန° ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ တဿ
အာစိက္ခန္တိ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၁၂။ “တတ္ထေဝ သာ ပေါက္ခရဏီ အဒူရေ၊
ရမ္မာ သုတိတ္တာ စ မဟောဒိကာ စ။
သမ္ပုပ္ပိတာ ဘမရဂဏာနုစိတ္တာ၊
ဇတ္ထ ဟိ သော နှာယတိ နာဂရာဇာ။

၁၁၃။ သီသံ နဟာတု'ပ္ပလမာလဘာရီ၊
 သဗ္ဗသေတော ပုဏ္ဏရိကတ္တစရိ။
 အာမောဒမာနော ဂစ္ဆတိ သန္ဓိကေတံ၊
 ပုရက္ခတွာ မဟေသိ' သဗ္ဗဘဒ္ဒန္တိ။

တတ္ထ တတ္ထေဝါတိ တဿ ဝသနဌာနေယေဝ။ ပေါက္ခရဏီတိ ဆဒ္ဒန္တဒဟံ သန္ဓာယာဟ။ သဗ္ဗုပ္ပိတာတိ ဒုဝိဓေဟိ ကုမုဒေဟိ တိဝိဓေဟိ ဥပ္ပလေဟိ ပဉ္စဝဏ္ဏေဟိ စ ပဒုမေဟိ သမန္တတော ပုပ္ဖိတာ။ ဧတ္ထ ဟိ သောတိ သော နာဂရာဇော ဧတ္ထ ဆဒ္ဒန္တဒဟေ နာယတိ။ ဥပ္ပလမာလဘာရီတိ^၂ ဥပ္ပလာဒိနံ ဇလဇယလဇာနံ ပုပ္ဖါနံ မာလံ ဓာရေန္တော^၃။ ပုဏ္ဏရိကတ္တစရိတိ ပုဏ္ဏရိကသဒိသတစေန ဩဒါတေန အင်္ဂေန သမန္တာဂတော။ အာမောဒမာနောတိ အာမောဒိတပမောဒိတော။ သန္ဓိကေတန္တိ အတ္တနော ဝသနဌာနံ။ ပုရက္ခတွာတိ သဗ္ဗဘဒ္ဒိ နာမ မဟေသိ' ပုရတော ကတွာ အဋ္ဌဟိ နာဂသဟဿေဟိ ပရိဝုတော အတ္တနော ဝသနဌာနံ ဂစ္ဆတိတိ။

တံ သုတွာ သောနုတ္တရော “သာဓု အယျေ၊ အဟံ တံ ဝါရဏံ မာရေတွာ တဿ ဒန္တေ အာဟရိဿာမီ”တိ သမ္ပုဋိစ္ဆိ။ အထဿ သာ တုဌာ သဟဿံ ဒတွာ “ဂေဟံ တာဝ ဂစ္ဆ၊ ဣတော သတ္တာဟစ္စယေန တတ္ထ ဂမိဿသီ”တိ တံ ဥယျောဇေတွာ ကမ္မာရေ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတာ အမှာကံ ဝါသိ-ဇရသုကုဒ္ဒါလ နိခါဒန မုဋ္ဌိကဝေဠုရုမ္မန္တေဒန သတ္တတိဏလာယန အသိလောဟဒဏ္ဍကကစခါဏုကအယသိဃံာဋကေဟိ အတ္ထော၊ သဗ္ဗံ သီဃံ ကတွာ အာဟရဏာ”တိ အာဏာပေတွာ စမ္မကာရေ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတာ အမှာကံ ကုမ္ဘဘာရဂါဟိတံ စမ္မဘဿံ ကာတုံ ဝန္တတိ၊ စမ္မယောတ္တဝရတ္တဟတ္ထိပါဒဥပါဟနစမ္မဆတ္တေဟိပိ နော အတ္ထော၊ သဗ္ဗံ သီဃံ ကတွာ အာဟရဏာ”တိ အာဏာပေသိ။ တေ ဥဘောပိ သဗ္ဗာနိ တာနိ သီဃံ ကတွာ အာဟရိတွာ အဒိသု။ သာ တဿ ပါထေယျံ သံဝိဒဟိတွာ အရဏီသဟိတံ အာဒိ' ကတွာ သဗ္ဗံ ဥပကရဏဉ္စ ဗဒ္ဒသတ္တုမာဒိ' ကတွာ ပါထေယျဉ္စ စမ္မဘဿာယံ ပက္ခိပိ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ကုမ္ဘဘာရမတ္တံ အဟောသိ။

သောနုတ္တရောပိ အတ္တနော ပရိဝစ္ဆံ ကတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ အာဂန္တာဒေဝိ' ဝဋ္ဌိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ သာ “နိဋ္ဌိတံ တေ သမ္မ သဗ္ဗပကရဏံ၊ ဣမံ တာဝ ပသိဗ္ဗကံ ဂဏှာ”တိ အာဟ။ သော ပန မဟာထာမော ပဉ္စန္ဒိ ဟတ္ထိနံ

၁-တတ္ထ (သီ၊ သျာ) ၂-ဥပ္ပလမာလဘာရီတိ (သီ၊ သျာ) ၃-ဘရန္တော (ဣ)

ဗလံ ဓာရေတိ၊ တသ္မာ တဗ္ဗလပသိဗ္ဗကံ ဝိယ ဥက္ခိပိတွာ ဥပကစ္ဆန္တရေ
 ဌပေတွာ ရိတ္တဟတ္ထော ဝိယ အဋ္ဌာသိ။ သုဘဒ္ဒါ လုဒ္ဒဿ ပုတ္တဒါရာနံ ပရိဗ္ဗယံ
 ဒတွာ ရညော အာစိက္ခိတွာ သောနုတ္တရံ ဥယျောဇေသိ။ သောပိ ရာဇာနဉ္စ
 ဒေဝိဉ္စ ဝန္တိတွာ ရာဇနိဝေသနာ ဩရုယ ရထေ ဌတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန
 နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဂါမနိဂမဇနပဒပရမ္ပရာယပစ္စန္တံ ပတွာ ဇာနပဒေ နိဝတ္တေတွာ
 ပစ္စန္တဝါသီဟိ သဒ္ဓိံ အရညံ ပဝိသိတွာ မနုဿပထံ အတိက္ကမ္မ ပစ္စန္တ-
 ဝါသိနောပိ နိဝတ္တေတွာ ဧကကောဂ ဂစ္ဆန္တော တိံသယောဇနံ ပတွာ ပဌမံ
 ဒဗ္ဗဂဟနံ ကာသဂဟနံ တိဏဂဟနံ တုလသိဂဟနံ သရဂဟနံ တိရိစ္ဆဂဟနန္တိ
 ဆဂဟနာနိ၊ ကဏ္ဍကဝေဠုဂုဗ္ဗဂဟနာနိ၊ ဝေတ္တဂဟနံ ဩမိဿကဂဟနံ နဋ္ဌဂဟနံ
 သရဂဟနသဒိသံ ဥရဂေနပိ ဒုဗ္ဗိနိဝိဇ္ဇံ သနဝနဂဟနံ ရုက္ခဂဟနံ ဝေဠုဂဟနံ
 အပရမ္ပိ ဝေဠုဂုဗ္ဗဂဟနံ ကလလဂဟနံ ဥဒကဂဟနံ ပဗ္ဗတဂဟနန္တိ အဋ္ဌာရသ
 ဂဟနာနိ ပဋိပါဋိယာ ပတွာ ဒဗ္ဗဂဟနာဒိနိ အသိတေန လာယိတွာ
 တုလသိဂဟနာဒိနိ ဝေဠုဂုဗ္ဗစ္ဆေဒနသတ္ထေန ဆိန္တိတွာ ရုက္ခေ ဖရသုနာ
 ကောဋေတွာ အတိမဟန္တေ ရုပ္ပေ နိခါဒနေန ဝိဇ္ဇိတွာ မဂ္ဂံ ကရောန္တော
 ဝေဠုဝနေ နိဿေဏိ ကတွာ ဝေဠုဂုဗ္ဗံ အာရုယ ဝေဠုံ ဆိန္တိတွာ အပရဿ
 ဝေဠုဂုဗ္ဗဿ ဥပရိ ပါတေတွာ ဝေဠုဂုဗ္ဗမတ္ထကေန ဂန္တော ကလလဂဟနေ
 သုက္ခရုက္ခပဒရံ အတ္ထရိတွာ တေန ဂန္တော အပရံ အတ္ထရိတွာ ဣတရံ ဥက္ခိ-
 ပိတွာ ပုန ပုရတော အတ္ထရန္တော တံ အတိက္ကမိတွာ ဥဒကဂဟနေ ဒေါဏိံ
 ကတွာ တာယ ဥဒကဂဟနံ တရိတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ ဌတွာ အယသိဃံာဋ္ဌကံ
 ယောတ္ထေန ဗန္တိတွာ ဥဒ္ဓံ ခိပိတွာ ပဗ္ဗတေ လင်္ဂါပေတွာ ယောတ္ထေနာရုယ
 ဝဇီရဂ္ဂေန လောဟဒဏ္ဍေန ပဗ္ဗတံ ဝိဇ္ဇိတွာ ခါဏုကံ ကောဋေတွာ တတ္ထ ဌတွာ
 သိဃံာဋ္ဌကံ အာကမ္ဘိတွာ ပုန ဥပရိ လင်္ဂါပေတွာ တတ္ထ ဌိတော စမ္ပယောတ္တံ
 ဩလမ္ပေတွာ တံ အာဒါယ ဩတရိတွာ ဟေဋ္ဌိမခါဏုကေ ဗန္တိတွာ ဝါမဟတ္ထေန
 ယောတ္တံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန မုဂ္ဂရံ အာဒါယ ယောတ္တံ ပဟရိတွာ
 ခါဏုကံ နိဟရိတွာ ပုန အဘိရုဟတိ။ ဧတေနပါယေန ပဗ္ဗတမတ္ထကံ အဘိရုယ
 ပရတော ဩတရန္တော ပုရိမနယေနဝ ပဌမံ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ခါဏုကံ
 ကောဋေတွာ စမ္ပပသိဗ္ဗကေ ယောတ္တံ ဗန္တိတွာ ခါဏုကေ ဝေဌေတွာ သယံ
 အန္တောပသိဗ္ဗကေ နိသိဒိတွာ မက္ကဋ္ဌကာနံ မက္ကဋ္ဌသုတ္တဝိဿဇ္ဇနာကာရေန
 ယောတ္တံ ဝိနိဝေဌေန္တော ဩတရတိ။ စမ္ပဆတ္ထေန ဝါတံ ဂါဟာပေတွာ
 သကုဏော ဝိယ ဩတရတိတိပိ ဝဒန္တိယေဝ။

ဧဝံ တဿ သုဘဒ္ဒါယ ဝစနံ အာဒါယ နဂရာ နိက္ခမိတွာ သတ္တရသ
 နာနိ အတိက္ကမိတွာ ပဗ္ဗတဂဟနံ ပတွာ တတြာပိ ဆ ပဗ္ဗတေ အတိက္က-
 မိတွာ သုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗတမတ္ထကံ အာရဠဘာဝံ အာဝိကရောဇ္ဇော သတ္တာ
 အာဟ—

၁၁၄။ “တတ္ထေဝ သော ဥဂ္ဂဟေတွာန ဝါကျံ၊
 အာဒါယ တူဏိဉ္စ နေဉ္စ လုဒ္ဒေါ။
 ဝိတုရိယတိ သတ္တ ဂိရိ မြဟန္တေ၊
 သုဝဏ္ဏပဿံ နာမ ဂိရိ ဥဠာရံ။

၁၁၅။ အာရယု သေလံ ဘဝနံ ကိန္နရာနံ၊
 ဩလောကယီ ပဗ္ဗတပါဒမူလံ။
 တတ္ထဒ္ဓသာ မေဿသမာနဝဏ္ဏံ၊
 နိဠောရေဇံ အဠသဟဿပါဒံ။

၁၁၆။ တတ္ထဒ္ဓသာ ကုဉ္ဇရံ ဆဗ္ဗိသာဏံ၊
 သဗ္ဗသေတံ ဒုပ္ပသဟံ ပရေတိ။
 ရက္ခန္တိ နံ အဠသဟဿနာဂါ၊
 ဤသာဒန္တာ ဝါတဇဝပ္ပဟာရိနော။

၁၁၇။ တတ္ထဒ္ဓသာ ပေါက္ခရဏိ အဒူရေ၊
 ရမ္မံ သုတိတ္ထဉ္စ မဟောဒိကဉ္စ။
 သမ္ပုပ္ဖိတံ ဘမရဂဏာနုစိတ္တံ၊
 ယတ္ထ ဟိ သော နှာယတိ နာဂရာဇာ။

၁၁၈။ ဒိဿာန နာဂဿ ဂတိံ ဌိတိဉ္စ၊
 ဝိထိဿယာ နှာနဂတဿ ဟောတိ။
 ဩပါတမာဂန္တိ အနရိယရူပေါ၊
 ပယောဇိတော စိတ္တဝသာနုဂါယာ”တိ။

တတ္ထ သောတိ ဘိက္ခဝေ သော လုဒ္ဒေါ တတ္ထေဝ သတ္တဘူမိကပါသာဒ-
 တလေ ဌိတာယ တဿာ သုဘဒ္ဒါယ ဝစနံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သရတူဏိဉ္စ မဟာနေဉ္စ
 အာဒါယ ပဗ္ဗတဂဟနံ ပတွာ “ကတရောန ခေါသုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗတော နာမာ”တိ

သတ္တမဟာပဗ္ဗတေ ဝိတုရိယတိ၊ တသ္မိံ ကာလေ တုလေတိ တီရေတိ။ သော ဧဝံ တီရေန္တော သုဝဏ္ဏပဿံ နာမ ဂိရိံ ဥဋ္ဌာရံ ဒိသ္မာ “အယံ သော ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေသိ။ **ဩလောကယီ**တိ တံ ကိန္ဓရာနံ ဘဝနဘူတံ ပဗ္ဗတံ အာရုယု သုဘဒ္ဒါယ ဒိန္နသညာဝသေန ဟေဋ္ဌာ ဩလောကေသိ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ပဗ္ဗတ-ပါဒမူလေ အဝိဒူရေယေဝ တံ နိဂြောဓံ အဒ္ဓသ။

တတ္ထာတိ တသ္မိံ နိဂြောဓရက္ခမူလေ ဌိတံ။ **တတ္ထာ**တိ တတ္ထေဝ အန္တောပဗ္ဗတေ တဿ နိဂြောဓဿာဝိဒူရေ ယတ္ထ သော နာယတိ၊ တံ ပေါက္ခရဏံ အဒ္ဓသ။ **ဒိသ္မာနာ**တိ သုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗဟာ ဩရုယု ဟတ္ထိနံ ဂတကာလေ ဟတ္ထိပါဒဥပါ-ဟနံ အာရုယု တဿ နာဂရဉ္စော ဂတဋ္ဌာနံ နိဗ္ဗေဝသနဋ္ဌာနံ ဥပဓာရေန္တော “ဣမိနာ မဂ္ဂေန ဂစ္ဆတိ၊ ဣမ နာယတိ၊ နုတွာ ဥတ္တိဏ္ဏော၊ ဣမ တိဋ္ဌတိ”တိ သဗ္ဗံ ဒိသ္မာ အဟိရိကဘာဝေန အနရိယရူပေါ တာယ စိတ္တဝသာနုဂါယ ပယော-ဇိတော၊ တသ္မာ ဩပါတံ အာဂစ္ဆိ ပဋိပဇ္ဇိ၊ အာဝါဉ္စ ခဏီတိ အတ္ထော။

တကြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—“ဧဝာ ကိရ မဟာသတ္တဿ ဝသနောကာသံ သတ္တမာသာမိကေဟိ သတ္တဟိ သံဝစ္ဆရေဟိ သတ္တဟိ စ ဒိဝသေဟိ ပတွာ ဝုတ္တနယေနော တဿ ဝသနောကာသံ သလ္လက္ခေတွာ “ဣမ အာဝါဉ္စ ခဏီတွာ တသ္မိံ ဌိတော ဝါရဏာမိပတိံ ဝိသဝိတေန သလ္လေန ဝိဇ္ဈိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေဿာမိ”တိ ဝဝတ္ထပေတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ ထမ္ဘာဒီနံ အတ္ထာယ ရုက္ခေ ဆိန္ဒိတွာ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေ သဇ္ဇေတွာ ဟတ္ထိသု နာနတ္ထာယ ဂတေသု တဿ ဝသနောကာသေ မဟာကုဒ္ဒါလေန စတုရဿံ အာဝါဉ္စ ခဏီတွာ ဥဒ္ဓတပံသု ဗီဇံ ဝပန္တော ဝိယ ဥဒကေန ဝိကိရိတွာ ဥဒုက္ခလပါသာဏာနံ ဥပရိ ထမ္ဘေ ပတိဋ္ဌပေတွာ တုလာ စ ကာဇေ စ^၁ ဒတွာ ပဒရာနိ အတ္ထရိတွာ ကဏ္ဍပ္ပမာဏံ^၂ ဆိဒ္ဓိံ ကတွာ ဥပရိ ပံသုဉ္စ ကစဝရဉ္စ ပက္ခိပိတွာ ဧကေန ပဿေန အတ္တနော ပဝိ-သနဋ္ဌာနံ ကတွာ ဧဝံ နိဋ္ဌိတေ အာဝါဉ္စေ ပစ္စုသကာလေယေဝ ပတိသီသကံ^၃ ပဋိ-မုဉ္ဇိတွာ ကာသာယာနိ ပရိဒဟိတွာ သဒ္ဓိံ ဝိသဝိတေန သလ္လေန ဓနံ အာဒါယ အာဝါဉ္စ ဩတရိတွာ အဋ္ဌာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၁၉။ “ခဏီတွာန ကာသုံ ဖလကေဟိ ဆာဒယိ၊
အတ္တာနံ မောဓာယ ဓနုဉ္စ လုဒ္ဒေါ။
ပဿာဂတံ ပုထုသလ္လေန နာဂံ၊
သမပ္ပယိ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ။

၁၂၀။ ဝိဒ္ဓေါ စ နာဂေါ ကောဉ္ဇ'မနာဒိ ယောရံ၊
 သဗ္ဗေ စ နာဂါ နိန္ဒဒုံ ယောရရူပံ။
 တိဏဉ္ဇ ကဋ္ဌဉ္ဇ ရဏံ ကရောန္တာ၊
 ဓာဝိံသု တေ အဋ္ဌ ဒိဿာ သမန္တတော။

၁၂၁။ ဝိဿမေတန္တိ ပရာမသန္တော၊
 ကာသာဝမဒ္ဒက္ခိ ဇေ ဣသိနံ။
 ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌဿု'ဒပါဒိ သညာ၊
 အရဟဒ္ဓဇော သဒ္ဓိ အဝဇ္ဈရူပေါ'တိ။

တတ္ထ ဩဇာယာတိ ဩဒဟိတွာ ပဝေယေတွာ။ မဿာမေတန္တိ အပ္ပယနော အာဝါဠဿ ပဿံ အာဂတံ။ သော ကိရ ဒုတိယဒိဝယေ အာဂန္တာ နတွာ ဥတ္တိဏ္ဏောတသ္မိံ မဟာဝိဿာလမာလကေ နာမ ပဒေသေ အဋ္ဌာယိ။ အထဿ သရီရတော ဥဒကံ နာဘိပဒေသေန ဩဂလိတွာ တေန ဝိဒ္ဓေန လုဒ္ဓဿ သရီရေ ပတိ။ တာယ သညာယ သော မဟာသတ္တဿ အာဂန္တာ ဌိဟတာဝံ ဥတွာ တံ ပဿာဂတံ ပုထုနာ သလ္လေန သမပ္ပလိ ဝိဇ္ဈိ။ ဒုက္ခဒုက္ခဓမ္မဇာရိတိ တဿ မဟာသတ္တဿ ကာယိကစေတသိကဿ ဒုက္ခဿ ဥပ္ပါဒနေန ဒုက္ခဋ္ဌဿ ကမ္မဿ ကာရကော။

ကောဉ္ဇ'မနာဒိတိ ကောဉ္ဇနာဒံ အကရိ။ တဿ ကိရ နံ သဋ္ဌိံ နာဘိယံ ပဝိသိတွာ ဝိဟကာဒိနိ သဉ္ဇုဏ္ဏေတွာ အန္တာနိ ဆိန္ဒိတွာ ဝိဌိတာဝံ ဖရသုနာ ပဒါလေန္တံ ဝိယ ဥဂန္တာ အာကာသေ ပက္ခန္တိ။ ဘိန္ဒရဇဟကုမ္ဘတော ရဇနံ ဝိယ ပဟာရမုခေန လောဟိတံ ပဉ္စရိ၊ မလဝဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဈိ။ သော ဝေဒနံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော ဝေဒနာပ္ပတ္တော သကလဝဗ္ဗတံ ကေနိန္ဒာဒံ ကရောန္တာ တိက္ခတ္တု မဟန္တ ကောဉ္ဇနာဒံ နဒိ။ သဗ္ဗေ စာတိ၊ တေဝိ သဗ္ဗေ အဋ္ဌသဟဿနာဂါ တံ သဒ္ဓိံ သုတွာ မရဏဘယဘိတာ ယောရရူပံ နိန္ဒဒုံ အနုရဝံ ကရိံသု။ ရဏံ? ကရောန္တာတိ တေန သဒ္ဓေန ဝန္တာ ဆဒ္ဒန္တပါရဏံ ဝေဒနာပ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ “ပစ္စာမိတ္တံ ဂဏိဿာမာ”တိ တိဏဉ္ဇ ကဋ္ဌဉ္ဇ ဖုဏ္ဏဝိဖုဏ္ဏံ ကရောန္တာ သမန္တာ ဓာဝိံသု။

ဝိဿမေတန္တိ “ဘိက္ခဝေ သော ဆဒ္ဒန္တဝါရဏော ဒိဿာ ပက္ခန္တေသု နာဂေသု သုဘဒ္ဓါယ ကရေဏုယာ ပဿေ ဌတွာ သန္တာရေတွာ သမဿာ- သယမာနာယ ဝေဒနံ အဓိဝါသေတွာ ကဏ္ဍဿ အာဂတဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေန္တော

“သစေ ဣဒံ ပုရတ္ထိမဒိသာဒီဟိ အာဂတံ အဘဝိဿ၊ ကုမ္ဘာဒီဟိ ပဝိသိတွာ ပစ္စိမကာယာဒီဟိ နိက္ခမိဿ” ၊ ဣဒံ ပန နာဘိယာ ပဝိသိတွာ အာကာသံ ပက္ခန္ဓိ၊ တဿ ပထဝီယံ ဌိတေန ဝိဿဋ္ဌံ ဘဝိဿတိ” တိ ဥပဓာရေတွာ ဌိတဋ္ဌာနံ ဥပပရိက္ခိတုကာမော “ကော ဇာနာတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ၊ သုဘဒ္ဓိံ အပနေတုံ ဝဇ္ဇတိ” တိ စိန္တေတွာ “ဘဒ္ဒေ အဋ္ဌသဟဿနာဂါ မမ ပစ္စာမိတ္တံ ပရိယေသန္တာ ဒိသာ ပက္ခန္ဓာ၊ တံ ဣမ ကိံ ကရောသိ” တိ ဝတွာ “ဒေဝ အဟံ တုမေ သန္တာ- ရေတွာ သမဿာသေန္တိ ဌိတာ၊ ခမထ မေ” တိ တိက္ခတ္တံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ စတုသု ဌာနေသု ဝဋ္ဌိတွာ တာယ အာကာသံ ပက္ခန္ဓာယ နာဂရာဇော ဘူမိံ ပါဒနခေန ပဟရိ၊ ပဒရံ ဥပ္ပတိတွာ ဂတံ။ သော ဆိဒ္ဓေန ဩလောကေန္တော သောနုတ္တရံ ဒိသ္မာ “ဝဓိဿာမိ န” န္တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ ရဇတဒါမဝဏ္ဏသောဏ္ဏံ ပဝေသေတွာ ပရာမသန္တော ဗုဒ္ဓါနံ ဣသိနံ ဇေ ကာသာဝံ အဒ္ဓက္ခိ။ လုဒ္ဓေါ ကာသာဝံ မဟာသတ္တဿ ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ သော တံ ဥက္ခိပိတွာ ပုရတော ဌပေသိ။ အထဿ တေန တထာရူပေနပိ ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌဿ “အရဟဒ္ဓဇော နာမ သမ္ဘိ ပဏ္ဍိတေဟိ အဝဇ္ဈရူပေါ၊ အညဒတ္ထ၊ သက္ကာတဗ္ဗော ဂရုကာတဗ္ဗော- ယေဝါ” တိ အယံ သညာ ဥဒပါဒိ။

သော တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၂၂။ “အနိက္ကသာဝေါ ကာသာဝံ၊ ယော ဝတ္ထံ ပရိဒဟိဿတိ။
အပေတော ဒမသစ္စေန၊ န သော ကာသာဝမရဟတိ။

၁၂၃။ ယော စ ဝန္တကသာဝဿ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
ဥပေတော ဒမသစ္စေန၊ သ ဝေ ကာသာဝမရဟတိ” တိ။

တဿတ္ထော—သမ္ဘု လုဒ္ဓပုတ္တ ယော ပုရိသော ရာဂါဒီဟိ ကသာဝေဟိ အနိက္ကသာဝေါ ဣန္ဒြိယဒမေန စေဝ ဝစီသစ္စေန စ အပေတော အနုပဂတော တေဟိ ဂုဏေဟိ ကသာဝရသပီတံ ကာသာဝဝတ္ထံ ပရိဒဟတိ၊ သော တံ ကာသာဝံ နာရဟတိ၊ နာနုစ္ဆရိကော သော တဿ ဝတ္ထဿ။ ယော ပန တေသံ ကသာဝါနံ ဝန္တတ္တာ ဝန္တကသာဝေါ အဿ သီလေသု သုသမာဟိတော သုပတိဌိတော ပရိပုဏ္ဏသီလာစာရော၊ သော တံ ကာသာဝံ အရဟတိ နာမာတိ။

ဧဝံ ဝတွာ မဟာသတ္ထော တသ္မိံ စိတ္တံ နိဗ္ဗာပေတွာ “သမ္ဘု ကိမတ္ထံ တံ မံ ဝိဇ္ဈသိ၊ ကိံ အတ္တနော အတ္တာယ၊ ဥဒါဟု အညေန ပယောဇိတောသိ” တိ ပုစ္ဆိ။ တမတ္ထံ အာဝိကရောန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၄။ “သမပ္ပိတော ပုထုသလ္လေန နာဂေါ၊
 အဒုဋ္ဌစိတ္တော လုဒ္ဓကမဇ္ဈဘာသိ။
 ကိ’မတ္ထယံ ကိဿ ဝါ သမ္ပ ဟေတု၊
 မမံ ဝဇီ ကဿ ဝါ’ယံ ပယောဂေါ”တိ။

တတ္ထ ကိ’မတ္ထယန္တိ အာယတိ° ကိ° ပတ္ထေန္တော။ ကိဿ ဝါတိ ကိဿ
 ဟေတု ကေန ကာရဏေန၊ ကိ° နာမ တဝ မယာ သဒ္ဓိ° ဝေရန္တိ အဓိပ္ပါယော။
 ကဿ ဝါတိ ကဿ ဝါ အညဿ အယံ ပယောဂေါ၊ ကေန ပယော-
 ဇိတော မံ အဝဇီတိ အတ္ထော။

အထဿ အာစိက္ခန္တော လုဒ္ဓေါ ဂါထမာဟ—

၁၂၅။ “ကာသိဿ ရညော မဟေသီ ဘဒန္တေ၊
 သာ ပူဇိတာ ရာဇကုဇော သုဘဒ္ဓါ။
 တံ အဒ္ဓဿ သာ စ မမံ အသံသိ၊
 ဒန္တေဟိ အတ္ထောတိ စ မံ အဝေါစာ”တိ။

တတ္ထ ပူဇိတာတိ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ပူဇိတာ။ အဒ္ဓဿတိ သာ
 ကိရ တံ သုပိနန္တေ အဒ္ဓဿ။ အသံသိတိ သာ စ မမ သက္ကာရံ ကာရေတွာ “ဟိမ-
 ဝန္တပဒေသေ ဝေရူပေါ နာမ နာဂေါ အသုကသ္မိ° နာမ ဌာနေ ဝသတိ”တိ မမံ
 အာစိက္ခိ။ ဒန္တေဟိတိ ကဿ နာဂဿ ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသိသမုဇ္ဈလာ ဒန္တာ၊ တေဟိ မမ
 အတ္ထော၊ ပိဋန္နနံ ကာရေတုကာမာမှိ၊ တေ မေ အာဟရာတိ မံ အဝေါစာတ်။

တံ သုတွာ “ဣဒံ စူဠသုဘဒ္ဓါယ ကမ္မ”န္တိ ဥတွာ မဟာသတ္တော ဝေဒနံ
 အဓိဝါသေတွာ “တဿာ မမ ဒန္တေဟိ အတ္ထော နတ္ထိ၊ မံ မာရေတုကာမတာယ
 ပန ပဟိဏီ”တိ ဒိပေန္တော ဂါထာဒ္ဓယမာဟ—

၁၂၆။ “ဗဟူ ဟိမေ ဒန္တယုဂါ ဥဋ္ဌာရာ၊
 ယေ မေ ပိတုနဉ္စ ပိတာမဟာနံ။
 ဇာနာတိ သာ ကောဓနာ ရာဇပုတ္တိ၊
 ဝဇ္ဇိကာ ဝေရမကာသိ ဗာလာ။

၁၂၇။ ဥဋ္ဌေဟိ တံ လုဒ္ဓ ခရံ ဂဟေတွာ၊
 ဒန္တေ ဣမေ ဆိန္ဒ ပုရာ မရာမိ။
 ဝဇ္ဇာသိ တံ ကောဓနံ ရာဇပုတ္တိ°၊
 နာဂေါ ဟတော ဟန္တ ဣမ’ဿ ဒန္တာ”တိ။

တတ္ထ ဣမေတိ တဿ ကိရ ပိတု ပိတာမဟာနံ ဒန္တာ မာ ဝိနဿန္တုတိ
ဂဟာယံ သန္တိစိတာ၊ တေ သန္ဓာယ ဝေမာဟ။ ဇာနာတိတိ ဗဟူနံ ဝါရဏာနံ
ဣဓ သန္တိစိဟေ ဒန္တေ ဇာနာတိ။ ဝေတ္ထိကာတိ ကေဝလံ ပန သာ မံ မာရေ-
တုကာမာ အပ္ပမတ္တကံ ဒေါသံ ဟဒယေ ဌပေတွာ အတ္တနော ဝေရံ အကာသိ၊
ဝေရူပေန ဖရုသကမ္ပေန မတ္တကံ ပါပေသိ။ ခရန္တိ ကကစံ။ ပုရာ မရာဇိတိ
ယာဝ န မရာမိ။ ဝန္ဓာသီတိ ဝဒေယျာသိ။ ဟန္တ ဣမဿ ဒန္တာတိ ဟတော
သော မယာ နာဂေါ၊ မနောရထော တေ မတ္တကပ္ပတ္တော၊ ဂဏှ၊ ဣမေ
တဿ ဒန္တာတိ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ နိသီဒနဋ္ဌာနာ ပုဋ္ဌာယ ကကစံ အာဒါယ
“ဒန္တေ ဆိန္ဒိယာမီ”တိ တဿ သန္တိကံ ဥပဂတော။ သော ပန ဥဗ္ဗေဓတော
အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထော ရဇတပဗ္ဗတော ဝိယ ဌိတော၊ တေနဿ သော ဒန္တဋ္ဌာနံ
န ပါပုဏိ။ အထ^၁ မဟာသတ္တော ကာယံ ဥပနာမေန္တော ဟေဋ္ဌာသီသကော
နိပဋ္ဌိ။ တဒါ နေသာဒေါ မဟာသတ္တဿ ရဇတဒါမသဒိသံ သောဏှံ မဒ္ဒန္တော
အဘိရုဟိတွာ ကေလာသကူဠေ ဝိယ ကုမ္ဘေ ဌတွာ မုခကောဋိမံသံ ဓနုကေန^၂
ပဟရိတွာ အန္တော ပက္ခိပိတွာ ကုမ္ဘတော ဩရုယှ ကကစံ အန္တောမုခေ ပဝေ-
သေသိ၊ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဒဋ္ဌိ အပရာပရံကမ္ပိ။ မဟာသတ္တဿ ဗလဝဝေဒနာ
ဥပဋ္ဌိ၊ မုခံ လောဟိတေန ပူရိ။ နေသာဒေါ ဣတော စိတော စ သဗ္ဗာရေန္တော
ကကစေန ဆိန္ဒိတုံ နာသက္ခိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော မုခတော လောဟိတံ
ဆဇ္ဇေတွာ ဝေဒနံ အဓိဝါသေတွာ “ကိံ သမ္မ ဆိန္ဒိတုံ န သက္ကောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။
အာမ သာမိတိ။ မဟာသတ္တော သတိံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ “တေန ဟိ သမ္မ မမ
သောဏှံ ဥက္ခိပိတွာ ကကစကောဋိံ ဂဏှာပေဟိ၊ မမ သယံ သောဏှံ ဥက္ခိပိတုံ
ဗလံ နက္ခိ”တိ အာဟ။ နေသာဒေါ တထာ အကာသိ။

မဟာသတ္တော သောဏှာယ ကကစံ ဂဟေတွာ အပရာပရံ စာရေသိ^၃၊
ဒန္တာ ကဠိရာ ဝိယ ဆိန္ဒိံသု။ အထ နံ တေ အာဟရာပေတွာ ဂဏှိတွာ “သမ္မ
လုဒ္ဒပုတ္တ အဟံ ဣမေ ဒန္တေ တုယံ ဒဒမာနော နေဝ ‘မယံ အပ္ပိယာ’တိ ဒမ္မိ၊ န
သက္ကတ္တမာရတ္တဗြဟ္မတ္တာနိ ပတ္ထေန္တော၊ ဣမေဟိ ပန မေ ဒန္တေဟိ သတဂုဏေန
သဟဿဂုဏေန သတသဟဿဂုဏေန သဗ္ဗညုတညာဏဒန္တာဝ ပိယတရာ၊
သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပုဋိဝေဓာယ မေ ဣဒံ ပုညံ ပစ္စယော ဟောတူ”တိ ဒန္တေ
ဒတွာ “သမ္မ ဣဒံ ဌာနံ ကိတ္တကေန ကာလေန အာဂတောသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ
“သတ္တမာသသတ္တဒိဝသာဓိကေဟိ သတ္တဟိ သံဝစ္ဆရေဟိ”တိ ဝုတ္တေ “ဂစ္ဆ

ဣမေသံ ဒန္တာနံ အာနုဘာဝေန သတ္တဒိဝသန္တန္တရေယေန ဗာရာဏသီ ပါပ-
ဏိဿသီ”တိ ဝတ္တာ ကဿ ပရိတ္တံ ကတွာ တံ ဥယျောဇေသိ။ ဥယျောဇေတွာ
စ ပန အနာဂတေသုယေဝ တေသု နာဂေသု သုဘဒ္ဒါယ စ အနာဂတာယ
ကာလမကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟံ—

၁၂၈။ “ဥဋ္ဌာယ သော လုဒ္ဓေါ ခရံ ဂဟေတွာ၊
ဆေတွာန ဒန္တာနိ ဂဇုတ္တမဿ။
ဝဂ္ဂ။ သုဘေ အပ္ပဋ္ဌိမေ ပထဗျာ၊
အာဒါယ ပက္ကာမိ တတော ဟိ ခိပ္ပ”န္တိ။

ဟတ္ထ ဝဂ္ဂ။တိ ဝိလာသဝန္တေ။ သုဘေတိ သုန္တရေ။ အပ္ပဋ္ဌိမေတိ ဣမိဿံ
ပထဝီယံ အညေဟိ ဒန္တေဟိ အသဒိသေတိ။

တသ္မိံ ပက္ကန္တေ တေ နာဂါ ပစ္စာမိတ္တံ အဒိသွာ အာဂမိံသု။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟံ—

၁၂၉။ “ဘယဒ္ဓိတာ နာဂဝဇေန အဋ္ဌာ၊
ယေ တေ နာဂါ အဋ္ဌ ဒိသာ ဝိဓာဝံ။
အဒိသွာန ပေါသံ ဂဇပစ္စမိတ္တံ၊
ပစ္စာဂမုံ ယေန သော နာဂရာဇာ”တိ။

တတ္ထ ဘယဒ္ဓိတာတိ ခ မရဏဘယေန ဥပဒ္ဓုတာ။ အဋ္ဌာတိ ဒုက္ခိတာ။
ဂဇပစ္စမိတ္တန္တိ ဂဇဿ ပစ္စာမိတ္တံ။ ယေန သောတိ ယတ္ထ ဝိသာလမာလကေ
သော နာဂရာဇာ ကာလံ ကတွာ ကေလာသပဗ္ဗတော ဝိယ ပတိတော၊ တံ
ဌာနံ ပစ္စာဂမုန္တိ အတ္ထော။

တေဟိ ပန သဒ္ဓိံ မဟာသုဘဒ္ဓါပိ အာဂတာ။ တေ သဗ္ဗေပိ အဋ္ဌသဟဿ-
နာဂါ တတ္ထ ရောဒိတွာ ကန္တိတွာ မဟာသတ္တဿ ကုလုပကာနံ ပစ္စေနဗုဒ္ဓါနံ
သန္တိကံ ဂန္တာ “ဘန္တေ တုမှာကံ ပစ္စယဒါယကော ဝိသပိတေန သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ
ကာလကတော၊ သိဝထိကဒဿနမဿ အာဂစ္ဆတာ”တိ ဝဒိံသု။ ပဉ္စသတာ
ပစ္စေနဗုဒ္ဓါပိ အာကာသေနာဂန္တာ ဝိသာလမာလကေ ဩတရိံသု။ တသ္မိံ
ခဏေ ဒွေ တရုဏနာဂါ နာဂရညော သရီရံ ဒန္တေဟိ ဥက္ခိပိတွာ ပစ္စေနဗုဒ္ဓေ
ဝန္တာပေတွာ စိတကံ အာရောပေတွာ ဖျာပယိံသု။ ပစ္စေနဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗရတ္တိံ

အာဠာဟနေ ဓမ္မသဇ္ဈာယမကံသု။ အဠာဟဿနာဂါ အာဠာဟနံ နိဗ္ဗာ-
ပေတွာ ဝဋ္ဋိတွာ နတွာ မဟာသုဘဒ္ဓံ ပုရကော ကတွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ
အဂမံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၃၀။ “တေ တတ္ထံ ကဋ္ဌိတွာ ရောဒိတွာနံ နာဂါ၊
သီသေ သကေ ပံသုကံ ဩကိရိတွာ။
အဂမံသု တေ သဗ္ဗေ သကံ နိကေတံ၊
ပုရက္ခတွာ မဟေသီ သဗ္ဗဘဒ္ဓ”န္တိ။

တတ္ထ ပံသုကန္တိ အာဠာဟနပံသုကံ။

သောနုတ္တရောပိ အပ္ပတ္တေယေဝ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဒန္တေ အာဒါယ
ဗာရာဏသီ သမ္မာပုဏိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၃၁။ “အာဒါယ ဒန္တာနိ ဂဇုတ္တမဿ၊
ဝဂ္ဂ။ သုဘေ အပ္ပဋ္ဌိမေ ပထဗျာ။
သုဝဏ္ဏရာဇိဟိ သမန္တ’မောဒရေ၊
သော လုဒ္ဒကော ကာသိပုရံ ဥပါဂမိ။
ဥပနေသိ သော ရာဇကညာယ ဒန္တေ၊
နာဂေါ ဟတော ဟန္တ ဣမ’ဿ ဒန္တာ”တိ။

တတ္ထ သုဝဏ္ဏရာဇိဟိ သုဝဏ္ဏရာဇိရံသိဟိ။ သမန္တ’မောဒရေဟိ သမန္တ-
တော ဩဘာသန္တေ သကလဝနသဏ္ဍံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဍံ ဝိယ ကရောန္တေ။
ဥပနေသိဟိ အဟံ ဆဒ္ဒန္တဝါရဏဿ ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသိဝိဿန္တေန ယမကဒန္တေ
အာဒါယ အာဂစ္ဆာမိ၊ နဂရံ အလင်္ကာရာပေထာတိ ဒေဝိယာ သာသနံ
ယေသေတွာ တာယ ရညော အာရောစာပေတွာ ဒေဝနဂရံ ဝိယ နဂရေ
အလင်္ကာရာပိတေ သောနုတ္တရောပိ နဂရံ ပရိသိတွာ ပါသာဒံ အာရဟိတွာ
ဒန္တေ ဥပနေသိ၊ ဥပနေတွာ စ ပန “အယျေ ယဿ ကိရ တုမေ အပ္ပမတ္တကံ
ဒေါသံ ဟဒယေ ကရိတ္တ၊ သော နာဂေါ မယာ ဟတော မတော၊ မတဘာဝံ
မေ အာရောစေယျာသိ”တိ အာဟ၊ တဿ မတဘာဝံ တုမေ ဇာနာထ၊ ဂဏှထ၊
ဣမေ တဿ ဒန္တာ”တိ ဒန္တေ အဒါသိ။

သာ မဟာသတ္တဿ ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသိဝိဿန္တဒန္တေ မဏိတာလဝဏ္ဏေန ဂဟေတွာ
ဦရူသု ဌပေတွာ ပုရိမဘဝေ၊ အတ္တနော ဝိယသာမိကဿ ဒန္တေ ဩလောကေန္တိ

“ဝေရူပံ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ ဝါရဏံ ဝိသဝီဟေန သလ္လေန ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ
ဣမေ ဒန္တေ ဆိန္ဒိတွာ သောနုတ္တရော အာဂတော”တိ မဟာသတ္တံ အနုဿရန္တိ
သောကံ ဥပ္ပါဒေတွာ အဓိဝါသေတုံ နာသက္ခိ။ အထဿာ တတ္ထေဝ ဟဒယံ
ဖလိ၊ တံ ဒိဝသမေဝ ကာလမကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၁၃၂။ “ဒိသွာန ဒန္တာနိ ဂဇုတ္တမဿ၊
ဘတ္တုပ္ပိယဿ ပုရိဗာယ ဇာတိယာ။
တတ္ထေဝ တဿာ ဟဒယံ အဖာလိ၊
တေနေဝ သာ ကာလမကာသိ ဗာလာ”တိ။

၁၃၃။ “သမ္မောဓိပတ္တော သ မဟာနုဘာဝေါ၊
သိတံ အကာသီ ပရိသာယ မဇ္ဈေ။
ပုစ္ဆိံသု ဘိက္ခု။ သုဝိမုတ္တစိတ္တာ၊
နာကာရဏေ ပါတုကရောန္တိ ဗုဒ္ဓေါ။

၁၃၄။ ယ’မဒ္ဒသာထ ဒဟရိံ ကုမာရိ၊
ကာသာယဝတ္ထံ အနဂါရိယံ စရန္တိ။
သာ ခေါ တဒါ ရာဇကညာ အဟောသိ၊
အဟံ တဒါ နာဂရာဇာ အဟောသိ။

၁၃၅။ အာဒါယ ဒန္တာနိ ဂဇုတ္တမဿ၊
ဝဂ္ဂူ သုဘော အပ္ပဋ္ဌိမေ ပထဗျာ။
ယော လုဒ္ဓကော ကာသိပုရံ ဥပါဂမိ၊
သော ခေါ တဒါ ဒေဝဒတ္တော အဟောသိ။

၁၃၆။ အနာဝသုရံ စိရရတ္တသံသိတံ၊
ဥစ္စာဝဓံ စရိတမိဒံ ပုရာဏံ။
ဝိတဒ္ဓရော ဝိတသောကော ဝိသလ္လော၊
သယံ အဘိညာယ အဘာသိ ဗုဒ္ဓေါ။

၁၃၇။ အဟံ ဝေါ တေန ကာလေန၊ အဟောသိံ တတ္ထ ဘိက္ခဝေါ။
နာဂရာဇာ တဒါ ဟောမိ၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဇာတက”န္တိ—

ဣမာ ဂါတာ ဒသဗလဿ ဂုဏေ ဝဏ္ဏေန္တေဟိ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ
ဌပိတာ။

တတ္ထ သိတံ အကာသီတိ သော သမ္မောဓိပ္ပတ္တော သတ္တာ မဟာနုဘာဝေါ
အလင်္ကတဓမ္မသဘာယံ အလင်္ကတဓမ္မာသနေ ပရိသမဇ္ဈေ နိဿိန္နော ဧကဒိဝသံ
သိတံ အကာသိ။ နာကာရဏေတိ “ဘန္တေ ဗုဒ္ဓါ နာမ အကာရဏေ သိတံ န
ကရောန္တိ၊ တုမေဟိ စ သိတံ ကတံ၊ ကေနန ခေါ ကာရဏေန သိတံ ကတ”န္တိ
မဟာဒီဏာသဝါ ဘိက္ခု။ ပုစ္ဆိံသု။ ယ’မဒ္ဒသာဏာတိ ဧဝံ ပုဋ္ဌော အာဝုသော
သတ္တာ အတ္တနော သိတကာရဏံ အာစိက္ခန္တော ဧကံ ဒဟရဘိက္ခုနိံ ဒဿေတွာ
ဝေမာဟ၊ ဘိက္ခုဝေ ယံ ဧကံ ဒဟရံ ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တံ ကုမာရိံ ကာသာယဝတ္ထံ
အနဂါရိယံ ဥပေတံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဣမသ္မိံ သာသနေ စရန္တိံ အဒ္ဓသာယ ပဿထ၊
သာ တဒါ “ဝိသပီတေန သလ္လေန နာဂရာဇံ ဝိဇ္ဈိတွာ ဝဇေဟိ”တိ သောနုတ္တ-
ရဿ ပေသေတာ ရာဇကညာ အဟောသိ။ တေန ဂန္ဓာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပိတော
အဟံ တဒါသော နာဂရာဇာ အဟောသိန္တိ အတ္ထော။ ဒေဝဒတ္တောတိ ဘိက္ခုဝေ
ဣဒါနိ ဒေဝဒတ္တော တဒါ သော လုဒ္ဒကော အဟောသိ။

အနာဝသုရန္တိ န အဝသုရံ၊ အနတ္ထင်္ဂတသုရိယန္တိ အတ္ထော။ ဖိရုရတ္တသံသိ-
တန္တိ ဣတော စိရရတ္တေ အနေကဝဿကောဂ္ဂိမတ္ထကေ သံသိတံ သံသရိတံ အနု-
စိန္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အာဝုသော ဣတော အနေကဝဿကောဂ္ဂိမတ္ထကေ
သံသရိတမ္ပိ ပုဗ္ဗဏှေ ကတံ တံ ဒိဝသမေဝ သာယနေ သရန္တော ဝိယ အတ္တနော
စရိတဝသေန ဥစ္စတ္တာ တာယ ရာဇဓိတာယ စ သောနုတ္တရဿ စ စရိတဝသေန
နိစ္စတ္တာ ဥစ္စာနိစံ စရိတံ ဣဒံ ပုရာဏံ ရာဂါဒိနံ ဒရာနံ ဝိဂတတာယ ဝိတဒ္ဓရေ၊
ဉ္ဇတိနေသောကာဒိနံ အဘာဝေန ဝိတသောကော၊ ရာဂသလ္လာဒိနံ ဝိဂတတ္တာ
ဝိသလ္လော အတ္တနာဝ ဇာနိတွာ ပုဋ္ဌေါ အဘာသီတိ။ အဟံ ဝေါတိ ဧတ္ထ ဝေါတိ
နိပါတမတ္တံ၊ ဘိက္ခုဝေ အဟံ တေန ကာလေန တတ္ထ ဆဒ္ဒန္တဒဟေ အဟောသိန္တိ
အတ္ထော။ နာဂရာဇာတိ ဟောန္တော စ ပန န အညော ကောစိ တဒါ
ဟောမိ၊ အထ ခေါ နာဂရာဇာ ဟောမီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဇာရေထာတိ တုမေ
တံ ဇာတကံ ဧဝံ ဇာရေထ ဥဂ္ဂဏှာထ ပရိယာပုဏှာထာတိ။

ဣမဉ္စ ပန ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဗဟူ သောတာပန္နာဒယော အဟေသုံ။ သာ
ပန ဘိက္ခုနိ ပစ္ဆာ ဝိပဿိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တာတိ။

ဆဒ္ဒန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

၅-သမ္ဘဝဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၅)

ရဇ္ဇေ ပဋိပန္နာ'သ္မာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ပညာပါရမိ^၁
အာရတ္တ ကထေသိ။ ပစ္စုပ္ပန္နဝတ္ထု မဟာဥမင်္ဂဇာတကေ^၂ အာဝိ ဘဝိဿတိ။

အတိတေ ပန ကုရုရဋ္ဌေ ဣန္ဒပတ္တနဂရေ^၃ နေဉ္ဇယကောရဗျော နာမ
ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တဿ သုစိရတော နာမ မြာဟ္မဏော ပုရောဟိတော
အတ္ထဓမ္မာနုဿာသကော အဟောသိ။ ရာဇာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကရောန္တော
ဓမ္မေန ရဇ္ဇမနုဿာသိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဓမ္မယာဂံ နာမ ပဉ္စ အဘိသင်္ခရိတွာ
သုစိရတံ နာမ မြာဟ္မဏံ ပုရောဟိတံ အာသနေ နိဿိဒါပေတွာ သက္ကာရံ
ကတွာ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တော စတဿော ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၃၈။ “ရဇ္ဇေ ပဋိပန္နာ'သ္မ၊ အာဝိပစ္စံ သုစိရတ။
မဟတ္ထံ ပတ္တုမိစ္ဆာမိ၊ ဝိဇေတုံ ပထဝိ^၄ ဣမံ။

၁၃၉။ ဓမ္မေန နော အဓမ္မေန၊ အဓမ္မော မေ န ရုစ္စတိ။
ကိစ္စောဝ ဓမ္မော စရိတော၊ ရညော ဟောတိ သုစိရတ။

၁၄၀။ ဣဓ စေဝါနိန္ဒိတာ ယေန၊ ပေစ္စ ယေန အနိန္ဒိတာ။
ယသံ ဒေဝမနုဿေသု၊ ယေန ပပ္ဖေါမု မြာဟ္မဏ။

၁၄၁။ ယောဟံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ကတ္တုမိစ္ဆာမိ မြာဟ္မဏ။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ မြာဟ္မဏ'က္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ။

တတ္ထ ရဇ္ဇန္တိ အာစရိယ မယံ ဣမသ္မိ^၅ သတ္တယောဇနိကေ ဣန္ဒပတ္တနဂရေ
ရဇ္ဇေ၊ တိယောဇနသတိကေ ကုရုရဋ္ဌေ ဣဿရဘာဝသင်္ခါတံ အာဝိပစ္စဉ္စ။
ပဋိပန္နာ'သ္မာတိ အဓိဂတာ ဘဝါမ။ မဟတ္တန္တိ ဣဒါနိ မဟန္တဘာဝံ။ ပတ္တု-
မိစ္ဆာမိ ဝိဇေတုန္တိ ဣမံ ပထဝိ^၆ ဓမ္မေန အဘိဘဝိတုံ အဇ္ဈောတ္ထရိတုံ ဣစ္ဆာမိ။
ကိစ္စောဝါတိ အဝဿေသဇနေဟိ ရညော စရိတော ဓမ္မော ကိစ္စော ကရဏီယ-
တရော။ ရာဇာနုဝတ္တကော ဟိ လောကော၊ သော ကသ္မိ^၇ ဓမ္မိကေ သဗ္ဗောပိ
ဓမ္မိကော ဟောတိ။ တသ္မာ သေ ဓမ္မော နာမ ရညောဝ ကိစ္စောတိ။

ဣဓ စေဝါနိန္ဒိတာတိ ယေန မယံ ဣလောကေ ပရလောကေ စ
အနိန္ဒိတာ။ ယေန ပပ္ဖေါမုတိ^၈ ယေန မယံ နိရယာဒိသု အနိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒေဝေသု
စ မနုဿေသု စ ယသံ ဣဿရိယံ သောဘဂ္ဂံ ပါပုဏေယျာမ၊ တံ နော ကာရဏံ

ကထေဟိတိ။ ယောဟန္တိ ဗြာဟ္မဏ ယော အဟံ ဖလဝိပါကသဒ္ဓါတံ အတ္ထု
တဿ အတ္ထဿ ဟေတုဘူတံ ဓမ္မေ ကတ္ထု သမာဒါယ ဝတ္တိတုံ ဥပ္ပါဒေတု
ဣစ္ဆာမိ။ တံ တွန္တိ တဿ မယံ တံ သုခေန နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂံ အာရယ
အပဋိသန္ဓိကဘာဝံ ပတ္တေန္တဿ တံ အတ္ထု ဓမ္မေ ပုစ္ဆိတော အက္ခာဟိ၊ ပါကဋံ
ကတွာ ကထေဟိတိ ဗြာဟ္မဏံ ဓမ္မယာဂပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။

အယံ ပန ပဉ္စော ဂန္ထိရော ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓမေဝ တံ ပုစ္ဆိတုံ
ယုတ္တံ၊ တသ္မိံ အသတိ သဗ္ဗညုတညာဏပရိယေသကံ ဗောဓိသတ္တန္တိ။
သုစိရတော ပန အတ္တနော အဗောဓိသတ္တကာယ ပဉ္စံ ကလေတုံ နာသက္ခိ၊
အသက္ခောန္တော စ ပဏ္ဍိတမာနံ အကတွာ အတ္တနော အသမတ္တဘာဝံ
ကထေန္တော ဂါထမာဟ—

၁၄၂။ “နာညတြ ဝိရော ရာဇ၊ တေဒက္ခာတုမရဟတိ။
ယံ တံ အတ္ထု ဓမ္မေ၊ ကတ္ထုမိစ္ဆသိ ခတ္တိယာ”တိ။

တဿက္ခော—အဝိသယော ဧသ မဟာရာဇ ပဉ္စော မာဒိသာနံ။ အဟဉ္စိ
နေဝဿ အာဒိ၊ န ပရိယောသာနံ ပဿာမိ၊ အန္ဓကာရံ ပဝိဋ္ဌော ဝိယ ဟောမိ။
ဗာရာဏသိရညော ပန ပုရောဟိတော ဝိရော နာမ ဗြာဟ္မဏော အတ္တိ၊ သော
ဧတံ အာစိက္ခေယျ၊ တံ ဌပေတွာ ယံ တံ အတ္ထု ဓမ္မေ ကတ္ထုမိစ္ဆသိ၊ ဧတံ
အက္ခာတုံ န အညော အရဟတိတိ။

ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “တေန ဟိ ဗြာဟ္မဏ ခိပ္ပံ တဿ သန္တိကံ
ဂစ္ဆာဟိ”တိ ပဏ္ဍာကာရံ ဒတွာ တံ ပေသေတုကာမော ဟုတွာ ဂါထမာဟ—

၁၄၃။ “ဧဟိ ခေါ ပဟိတော ဂစ္ဆ၊ ဝိရဿ ဥပန္တိကံ။
နိက္ခဉ္စိမံ သုဝဏ္ဏဿ၊ ဟရံ ဂစ္ဆ သုစိရတ။
အဘိဟာရံ ဣမံ ဒဇ္ဇော၊ အတ္ထဓမ္မာနုသိဋ္ဌိယာ”တိ။

တတ္ထ ဥပန္တိကန္တိ သန္တိကံ။ နိက္ခန္တိ ပဉ္စသုဝဏ္ဏော၊^၂ ဧကော နိက္ခော။ အယံ
ပန ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ နိက္ခသဟဿံ ဒတွာ ဧဝမာဟ။ ဣမံ ဒဇ္ဇောတိ တေန
ဣမသ္မိံ ဓမ္မယာဂပဉ္စေ ကထိတေ တဿ အတ္ထဓမ္မာနုသိဋ္ဌိယာ အဘိဟာရပူဇံ
ကုရောန္တော ဣမံ နိက္ခသဟဿံ ဒဒေယျာသိတိ။

ဧဝေ ပန ဝတွာ ပဉ္စဝိသုဇ္ဇနဿ လိခနတ္ထာယ သတသကဿ ဣနကံ
သုဝဏ္ဏပဉ္စေ ဂမနတ္ထာယ ယာနံ၊ ပရိဝါရတ္ထာယ ဗလကာယံ၊ တေ ပဏ္ဍာကာရံ

၁-နိက္ခံ ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ (သိ၊ သျာ)

၂-ပဉ္စတုလာသုဝဏ္ဏံ (သိ)၊ ပဉ္စသုဝဏ္ဏာ (ဣ၊ က)

ဒတွာ တံဃ်ဏညေဝ ဥယျောဇေသိ။ သော ပန ဣန္ဒပတ္တနဂရာ နိက္ခမိတွာ
ဥဇုကမေဝ ဗာရာဏသိံ အဂန္တာ ယတ္ထ ယတ္ထ ပဏ္ဍိတာ ဝသန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ
တာနိ ဌာနာနိ ဥပသင်္ကမိတွာ သကလဇမ္ပဒီပေ ပဉ္စဿ ဝိသဇ္ဇေတာရံ
အလင်္ကီတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဗာရာဏသိံ ပတွာ ဧကသ္မိံ ဌာနေ နိဝါသံ ဂဟေတွာ
ကတိပယေဟိ ဇနေဟိ သဒ္ဓိံ ပါတရာသဘုဉ္ဇနဝေလာယ ဝိရုဓဿ နိဝေသနံ
ဂန္တာ အာဂတဘာဝံ အာရောစာပေတွာတေန ပက္ခောသာပိတော တံ သကေ
သရေ ဘုဉ္ဇမာနံ အဒ္ဓသ။ တမတ္ထံ အာဝိကရောန္တော သတ္တာ သတ္တမံ ဂါထ-
မာဟ—

၁၄၄။ “သွာ’ဗိပ္ပါဂါ ဘာရဒွါဇော၊ ဝိရုဓဿ ဥပန္နိကံ။
တမဒ္ဓသ မဟာဗြဟ္မာ၊ အသမာနံ သကေ သရေ”တိ။

တတ္ထ သွာ’ဗိပ္ပါဂါတိ သော ဘာရဒွါဇဂေါတ္တော သုစိရတော အဗိပ္ပါဂါ၊
ဂတောတိ အတ္တော။ မဟာဗြဟ္မာတိ မဟာဗြာဟ္မဏော။ အသမာနန္တိ ဘုဉ္ဇမာနံ။

သော ပန တဿ ဗာလသဟာယကော ဧကစရိယကုလေ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ၊
တဿွာ တေန သဒ္ဓိံ ဧကတော ဘုဉ္ဇိတွာ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ သုခ-
နိသိန္ဓော “သမ္ပ ကိမတ္ထံ အာဂတောသိ”တိ ပုဋ္ဌော အာဂမနကာရဏံ
အာစိက္ခန္တော အဋ္ဌမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၅။ “ရညောဟံ ပဟိတော ဒူတော၊ ကောရဗျဿ ယသသိနော။
‘အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆေသိ’၊ ဣစ္စဗြိဝိ ယုမိဋ္ဌိလော။
တံ တံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဝိရုဓ’က္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ။

တတ္ထ ရညောဟန္တိ အဟံ ရညော ကောရဗျဿ ယသသိနော ဒူတော။ ပဟိ-
တောတိ တေန ပေသိတော ဣဓာဂမိံ။ ပုစ္ဆေသိတိ သော ယုမိဋ္ဌိလဂေါတ္တော
ခနဉ္စယရာဇာ မံ ဓမ္မယာဂပဉ္စ နာမ ပုစ္ဆိ၊ အဟံ ကထေတုံ အသက္ခောန္တော
“တံ သက္ခိဿသိ”တိ ဥတွာ တဿ အာရောစေသိံ၊ သော စ ပဏ္ဍာကာရံ
ဒတွာ ပဉ္စပုစ္ဆနတ္ထာယ မံ တဝ သန္တိကံ ပေသေန္တော “ဝိရုဓဿ သန္တိကံ ဂန္တာ
ဣမဿ ပဉ္စဿ အတ္ထဉ္စ ပါဠိဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆေယျာသိ”တိ အဗြိဝိ။ တံ တံ ဣဒါနိ
မယာ ပုစ္ဆိတော အက္ခာဟိတိ။

တဒါ ပန သော ဗြာဟ္မဏော “မဟာဇနဿ စိတ္တံ ဂဏှိဿာမိ”တိ ဂင်္ဂံ
ဝိဒဟန္တော ဝိယ ဝိနိစ္ဆယံ ဝိစာရေတိ။ တဿ ပဉ္စဝိသဇ္ဇနေ ဩကာသော
နတ္ထိ။ သော တမတ္ထံ အာစိက္ခန္တော နဝမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၆။ “ဂင်္ဂံ မေ ပိဒဟိဿန္တိ၊ နံ တံ သက္ကောမိ မြာဟူဏ။
အပိဓေတုံ မဟာသိန္နံ၊ တံ ကထံ သော ဘဝိဿတိ။
န တေ သက္ကောမိ အက္ခာတုံ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတော”တိ။

တဿတ္ထော—မြာဟူဏ မယံ “မဟာဇနဿ နာနာစိတ္တဂတိသင်္ခါတံ
ဂင်္ဂံ ပိဒဟိဿ”န္တိ ဗျာပါရော ဥပ္ပန္နော၊ တမဟံ ဟောသိန္နံ၊ အပိဓေတုံ န
သက္ကောမိ၊ တသ္မာ ကထံ သော ဩကာသော ဘဝိဿတိ၊ ယသ္မာ တေ
အဟံ ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေယျံ။ ဣတိ စိတ္တေနဂ္ဂတဉ္စေ ဩကာသဉ္စ အလဘန္တော န
တေ သက္ကောမိ အက္ခာတုံ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတောတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတ္တာ “ပုတ္တော မေ ပဏ္ဍိတော မယာ ဉာဏဝန္တတရော၊ သော
တေ ဗျာကရိဿတိ၊ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆာဟိ”တိ ဝတ္တာ ဒသမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၇။ “ဘဒြကာရော စ မေ ပုတ္တော၊ ဩရသော မမ အတြဇော။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဂန္တော ပုစ္ဆဿု မြာဟူဏာ”တိ။

တတ္ထ ဩရသောတိ ဥရေ သံဝဇော။ အတြဇောတိ အတ္တနာ ဇာတောတိ။

တံ သုတ္တာ သုစိရတော ဝိရရဿ သရာ နိက္ခမိတွာ ဘဒြကာရဿ ဘုတ္တ-
ပါတရာသဿ အတ္တနော ပရိသမဇ္ဈေ နိသိန္တကာလေ နိဝေသနံ အဂမာသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ကောဒသမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၈။ “သွာ’မိပ္ပါဂါ ဘာရဒ္ဒါဇော၊ ဘဒြကာရဿု’ပန္တိကံ။
တမဒ္ဒသ မဟာမြဟ္တာ၊ နိသိန္တံ သမိ ဝေသ္မနီ”တိ။

တတ္ထ ဝေသ္မနီတိ သရေ။

သော တတ္ထ ဂန္တော ဘဒြကာရမာဏဝေန ကတာသနာဘိဟာရသက္ကာရော
နိသိဒိတွာ အာဂမနကာရဏံ ပုဋ္ဌော ဒွါဒသမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၉။ “ရညောဟံ ပဟိတော ဒူတော၊ ကောရဗျဿ ယသသိနော။
‘အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆေသိ’၊ ဣစ္စမြိဝိ ယုမိဋ္ဌိလော။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဘဒြကာရ ပမြူဟိ” မေ”တိ။

အထ နံ ဘဒြကာရော “တာတ အဟံ ဣမေသု ဒိဝသေသု ပရဒါရိကကမ္မေ
အဘိနိဝိဋ္ဌော၊ စိတ္တံ မေ ဗျာကုလံ၊ တေန ဘျာဟံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ န သက္ခိဿာမိ။

မယ့် ပန ကနိဋ္ဌော သမ္ဘယကုမာရော နာမ မယာ အတိဝိယ ဉာဏဝန္တတရော၊
တံ ပုစ္ဆ၊ သော တေ ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေဿတိ”တိ တဿ သန္တိကံ ပေသေန္တော ဒွေ
ဂါထာ အဘာသိ—

၁၅၀။ “မံသကာဇံ အဝဟာယ၊ ဂေါဓံ အနုပတာမဟံ။
န တေ သက္ကောမိ အက္ခာတုံ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတော။

၁၅၁။ သမ္ဘယော နာမ မေ ဘာတာ၊ ကနိဋ္ဌော မေ သုစီရတ။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဂန္တာ ပုစ္ဆဿ ပြာဟ္မဏာ”တိ။

တတ္ထ မံသကာဇန္တိ ယထာ နာမ ပုရိသော ထူလမိဂမံသံ ကာဇေနာဒါယ
ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ဂေါဓပေါတကံ ဒိသ္မာ မံသကာဇံ ဆဇ္ဇေတွာ တံ အနု-
ပန္နေယျ၊ ဧဝမေဝ အတ္တနော ဃရေ ဝသဝတ္ထိနိ” ဘရိယံ ဆဇ္ဇေတွာ ပရဿ
ရက္ခိတဂေါပိတံ ဣတ္ထိ” အနုပန္နန္တော ဟောမီတိ ဒီပေန္တော ဧဝမာဟာတိ။

သော တသ္မိ” ခဏေ သမ္ဘယဿ နိဝေသနံ ဂန္တာ တေန ကတသက္ကာရော
အာဂမနကာရဏံ ပုဋ္ဌော အာစိက္ခိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဒွေ
ဂါထာ အဘာသိ—

၁၅၂။ “သွာ’မိပ္ပါဂါ ဘာရဒ္ဒါဇော၊ သမ္ဘယဿ ဥပန္တိကံ။
တမဒ္ဒသ မဟာပြဟ္မာ၊ နိသိန္တံ သမိ ဝေသ္မနိ။

၁၅၃။ ရညောဟံ ပဟိတော ဒူတော၊ ကောရဗျဿ ယသဿိနော။
‘အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆေသိ’၊ ဣစ္စမြိဝိ ယုဓိဋ္ဌိလော။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ သမ္ဘယ’က္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ။

သမ္ဘယကုမာရော ပန တဒါ ပရဒါရမေဝ သေဝတိ။ အထဿ သော
“အဟံ တာတ ပရဒါရံ သေဝါမိ၊ သေဝန္တော စ ပန ဂင်္ဂံ ဩတရိတွာ ပရ-
တိရံ ဂစ္ဆာမိ၊ တံ မံ သာယဉ္စ ပါတော စ နဒိ” တရန္တံ မစ္စ၊ ဂိလတိ နာမ၊
တေန စိတ္တံ မေ ဗျာကုလံ၊ န ဘျာဟံ အာစိက္ခိတုံ သက္ခိဿာမိ၊ ကနိဋ္ဌော ပန
မေ သမ္ဘဝကုမာရော နာမ အတ္ထိ ဇာတိယာ သတ္တဝသိကော၊ မယာ သတ-
ဂုဏေန သဟဿဂုဏေန သတသဟဿဂုဏေနာဓိကဉာဏတရော၊ သော
တေ အာစိက္ခိဿတိ၊ ဂစ္ဆ တံ ပုစ္ဆာဟိ”တိ အာဟ။ ဣမမတ္ထံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၅၄။ “သဒါ မံ ဂိလတေ မစ္စ၊ သာယံ ပါတော သုစီရတ။
န တေ သက္ကောမိ အက္ခာတုံ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတော။”

၁၅၅။ သမ္ဘဝေါ နာမ မေ ဘာတာ၊ ကနိဋ္ဌော မေ သုစီရတ။
တံ တွံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဂန္တာ ပုစ္ဆဿ ပြာဟူဏာ”တိ။

တံ သုတွာ သုစီရတော “အယံ ပဉ္စော ဣမသ္မိံ” လောကေ အပ္ပုတော
ဘဝိဿတိ၊ ဣမံ ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ မညေ”တိ စိန္တေတွာ
ဒွေ ဂါဏာ အဘာသိ—

၁၅၆။ “အပ္ပုတော ဝတ ဘော ဓမ္မော၊ နာယံ အသ္မာက ရုစ္စတိ။
တယော ဇနာ ပိတာပုတ္တာ၊ တေ သု ပညာယ နော ဝိဒူ။

၁၅၇။ န တံ သက္ကောထ အက္ခာတုံ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတာ။
ကထံ န ဒဟရော ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတော”တိ။

တတ္ထ နာယန္တိ အယံ ပဉ္စဓမ္မော အပ္ပုတော၊ ဣမံ ကထေတုံ သမတ္ထေန
နာမ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ ယံ တွံ “ကုမာရော ကထေဿတိ”တိ ဝဒသိ၊
နာယံ အသ္မာကံ ရုစ္စတိ။ တေ သူတိ ဧတ္ထ သု-ကာရော နိပါတမတ္ထံ။ ဝိဇာတိ
ဝိရုရော ပဏ္ဍိတော၊ ပုတ္တာ ဘဒြိကာရော သဉ္ဇယော စာတိ တေပိ တယော
ပိတာပုတ္တာ ပညာယ ဣမံ ဓမ္မံ နော ဝိဒူ၊ န ဝိဇာနန္တိ၊ အညော ကော
ဇာနိဿတိတိ အတ္ထော။ န တန္တိ တုမှေ တယော ဇနာ ပုစ္ဆိတာ ဧတံ
အက္ခာတုံ န သက္ကောထ၊ ဒဟရော သတ္တဝသိကော ကုမာရော ပုစ္ဆိတော
ကထံ န ဇညာ၊ ကေန ကာရဏေန ဇာနိတုံ သက္ခိဿတိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ သဉ္ဇယကုမာရော “တာတ သမ္ဘဝကုမာရံ ‘ဒဟရေ’တိ မာ
ဉ္ဇညာသိ”၊ သစေပိ ပဉ္စဝိဿဇ္ဇေနောတ္ထိကော၊ ဂစ္ဆ နံ ပုစ္ဆာ”တိ အတ္ထဒီပနာဟိ
ဉ္ဇပမာဟိ ကုမာရဿ ဝဏ္ဏံ ပကာသေန္တော ဒွါဒသ ဂါဏာ အဘာသိ—

၁၅၈။ “မာ နံ ဒဟရေတိ ဉ္ဇညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပြာဟူဏ။

၁၅၉။ ယထာပိ စန္ဒော ဝိမလော၊ ဂစ္ဆံ အာကာသဓာတုယာ။
သဗ္ဗေ တာရာဂဏေ လောကေ၊ အဘာယ အတိရောစတိ။

- ၁၆၀။ ဧဝံဗြဟ္မာပေတော၊ ပညာယောဂေန သမ္ဘဝေါ။
မာ နံ ဗြဟ္မာရေတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ မြာဟ္မဏ။
- ၁၆၁။ ယထာပိ ရမ္မကော မာသော၊ ဂိမ္မာနံ ဂေါတမိ မြာဟ္မဏ။
အတေ'ဝ'ညေဟိ မာသေဟိ၊ ဒုမပုပ္ဖေဟိ သောဘတိ။
- ၁၆၂။ ဧဝံဗြဟ္မာပေတော၊ ပညာယောဂေန သမ္ဘဝေါ။
မာ နံ ဗြဟ္မာရေတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ မြာဟ္မဏ။
- ၁၆၃။ ယထာပိ ဟိမဝါ မြဟ္မေ၊ ပဗ္ဗတော ဂန္ဓမာဒနော။
နာနာရက္ခေဟိ သဉ္စန္ဓော၊ မဟာဘူတဂဏာလယော။
ဩသဓေဟိ စ ဒိဗ္ဗေဟိ၊ ဒိသာ ဘာတိ ပဝါတိ စ။
- ၁၆၄။ ဧဝံဗြဟ္မာပေတော၊ ပညာယောဂေန သမ္ဘဝေါ။
မာ နံ ဗြဟ္မာရေတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ မြာဟ္မဏ။
- ၁၆၅။ ယထာပိ ပါဝကော မြဟ္မေ၊ အစိမာလီ ယသသိမာ။
ဇလမာနော ဝနေ ဂစ္ဆေ၊ အနလော' ကဏ္ဍဝတ္တနီ။
- ၁၆၆။ သတာသနော ဓူမကေတု၊ ဥတ္တမာဟေဝနန္ဒဟော။
နိသီထေ ပဗ္ဗတဂ္ဂသ္မိံ၊ ပဟူတေဓော ဝိရောစတိ။
- ၁၆၇။ ဧဝံဗြဟ္မာပေတော၊ ပညာယောဂေန သမ္ဘဝေါ။
မာ နံ ဗြဟ္မာရေတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ မြာဟ္မဏ။
- ၁၆၈။ ဇဝေန ဘဒ္ဒိ ဇာနန္တိ၊ ဗလိဗဒ္ဒဉ္စ ဝါဟိယေ။
ဒေါကေန ဓေနံ ဇာနန္တိ၊ ဘာသမာနဉ္စ ပဏ္ဍိတံ။
- ၁၆၉။ ဧဝံဗြဟ္မာပေတော၊ ပညာယောဂေန သမ္ဘဝေါ။
မာ နံ ဗြဟ္မာရေတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ မြာဟ္မဏာ'တိ။

တတ္ထ ဇေညာတိ ဇာနိဿသိ။ စန္ဒောတိ ပုဏ္ဏစန္ဒော။ ဝိမလောတိ အပ္ပာဒိ-
မလဝိရဟိတော။ ဧဝံ ဖိ ဖဟရူပေတောတိ ဧဝံ သမ္ဘဝကုမာရော ဒဟရဘာဝေန
ဥပေတောပိ ပညာယောဂေန သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပတလေ အဝသေသေ ပဏ္ဍိတေ
အတိတ္တမိတွာ ဝိရောစတိ။ ရမ္မဏောတိ စိတ္တမာသော။ အတေ'ဝ'ညေဟိတိ
အတိဝိယ အညေဟိ ဧကာဒသဟိ မာသေဟိ။ ဧဝံ ဧဝံ သမ္ဘဝေါပိ ပညာ-
ယောဂေန သောဘတိ။ ဟိမဝေါတိ ဟိမပါတသမယေ ဟိမယုတ္တောတိ
ဟိမဝါ၊ ဂိမှကာလေ ဟိမံ ဝမတိတိ ဟိမဝါ။ သမ္ပတ္တံ ဇနံ ဂန္ဓေန မဒယ-
တိတိ^၁ ဂန္ဓမာဒနော။ မဟာဘူတဂဏာလယောတိ ဒေဝဂဏာနံ နိဝါသော။
ဒိဿာ ဘာတိတိ သဗ္ဗဒိဿာ ဧကောဘာသာ ဝိယ ကရောတိ။ ပဝါတိတိ
ဂန္ဓေန သဗ္ဗဒိဿာ ဝါယတိ။ ဧဝံ ဧဝံ သမ္ဘဝေါပိ ပညာယောဂေန
သဗ္ဗဒိဿာ ဘာတိ ဧဝံ ပဝါတိ စ။

ယသဿိမာတိ တေဇသမ္ပတ္တိယာ ယသဿိမာ။ အစ္စိမာလိတိ အစ္စိဟိ
ယုတ္တော။ ဇလမာနော ဝနေ ဂန္ဓေတိ ဂစ္ဆသင်္ခါတေ မဟာဝနေ ဇလန္တော
စရတိ။ အနလောတိ အတိတ္တော။ ဂတမဂ္ဂဿ ကဏ္ဍဘာဝေန ကဏ္ဍဝတ္တနိ။
ယညေ အာဟုတိဝသေန အာဟုတံ သတံ အသ္မာတိတိ သတသနော။ ဓူမော
ကေတုကိစ္စံ အဿ သာဓေတိတိ ဓူမကေတု။ ဥတ္တမာဟေဝနန္ဒဟောတိ
အဟေဝနံ ဝုစ္စတိ ဝနသဏ္ဍော၊ ဥတ္တမံ ဝနသဏ္ဍံ ဒဟတိတိ အတ္တော။
နိသီထေတိ ရတ္တိဘာဂေ။ ပဗ္ဗတဂ္ဂသ္မိန္တိ ပဗ္ဗတသိခရေ။ ပဟူတေဇောတိ
ပဟူတဣန္ဒနော။ ဝိရောစတိတိ သဗ္ဗဒိဿာသု ဩဘာသတိ။ ဧဝံ ဧဝံ မမ
ကနိဋ္ဌော သမ္ဘဝကုမာရော ဒဟရောပိ ပညာယောဂေန ဝိရောစတိ။ ဘဒြိန္တိ
ဘဒြိ အဿာဇာနိယံ ဇဝသမ္ပတ္တိယာ ဇာနန္တိ၊ န သရီရေန။ ဝါဟိယေတိ
ဝဟိတဗ္ဗဘာရေ သတိ ဘာရဝဟတာယ “အယံ ဥတ္တမော”တိ ဗလိဗဒ္ဓံ
ဇာနန္တိ။ ဒေါဟေနာတိ ဒေါဟသမ္ပတ္တိယာ ဓေနံ “သုဒ္ဓိရာ”တိ ဇာနန္တိ။
ဘာသမာနန္တိ ဧတ္ထ “နာဘာသမာနံ ဇာနန္တိ၊ မိဿံ ဗာလေဟိ ပဏ္ဍိတ”န္တိ
သုတ္တံ၊ အာဟရိတဗ္ဗံ။

သုစိရတော ဧဝံ တသ္မိံ သမ္ဘဝံ ဝဏ္ဏေန္တေ “ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိဿာမိ”တိ
“ကဟံ ပန တေ ကုမာရကနိဋ္ဌော”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ သောသီဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ
ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ “ယော ဒေသိ ပါသာဒဒ္ဓါရေ အန္တရဝိထိယာ ကုမာရကေဟိ
သဒ္ဓိံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ကိဋ္ဌတိ၊ အယံ မမ ကနိဋ္ဌော၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပုစ္ဆိ၊
ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ တေ ပဉ္စ ကထေဿတိ”တိ အာဟ။ သုစိရတော တဿ ဂစနံ

သုတွာ ပါသာဒါဩရယ ကုမာရဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ကာယ ဝေလာယာတ်? ကုမာရဿ နိဝတ္ထသာဠကံ မောစေတွာ ခန္ဓေ ခိပိတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပံသုံ ဂဟေတွာ ဌိတဝေလာယ။ တမတ္ထံ အာဝိကရောန္တော သတ္တာ ဂါထမာဟ—

၁၇၀။ “သွာ’ဗိပ္ပါဂါ ဘာရဒွါဇော၊ သမ္ဘဝဿ ဥပန္တိကံ။
တမဒ္ဒသ မဟာဗြဟ္မာ၊ ကိဋ္ဌမာနံ ဗဟိပုရေ”တိ။

တတ္ထ ဗဟိပုရေတိ ဗဟိနိဝေသနေ။

မဟာသတ္တောပိ ဗြာဟ္မဏံ အာဂန္တော ပုရတော ဌိတံ ဒိသွာ “တာတ ကေနတ္ထေနာဂတောသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “တာတ ကုမာရ အဟံ ဇမ္ဗုဒီပတလေ အာဟိဏ္ဍန္တော မယာ ပုစ္ဆိတံ ပဉ္စံ ကထေတုံ သမတ္ထံ အလဘိတွာ တဝ သန္တိကံ အာဂတောမိ”တိ ပုတ္တေ “သကလဇမ္ဗုဒီပေ ကိရ အဝိနိစ္ဆိတော ပဉ္စော မမ သန္တိကံ အာဂတော၊ အဟံ ဉာဏေန မဟလ္လကော”တိ ဟိရောတ္တပုံ ပဋိလဘိတွာ ဟတ္ထဂတံ ပံသုံ ဆဇ္ဇေတွာ ခန္ဓတော သာဠကံ အာဒါယ နိဝါသေတွာ “ပုစ္ဆ ဗြာဟ္မဏ၊ ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ တေ ကထေဿာမိ”တိ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေသိ။ တတော ဗြာဟ္မဏော—

၁၇၁။ “ရညောဟံ ပဟိတော ဒူတော၊ ကောရဗျဿ ယသသိနော။
‘အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆေသိ’၊ ဣစ္စဗြိယ ယုဗိဋ္ဌိလော။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ သမ္ဘဝ’က္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ—

ဂါထာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။

တဿ အတ္ထော သမ္ဘဝပဏ္ဍိတဿ ဂဂနမဇ္ဈေ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ ပါကဇ္ဇော အဟောသိ။

အထ နံ “တေန ဟိ သုဏောဟိ”တိ ဝတွာ ဓမ္မယာဂပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ဂါထမာဟ—

၁၇၂။ “တုဿ တေ အဟမက္ခိဿံ၊ ယထာပိ ကုသလော တထာ။
ရာဇာ စ ခေါ တံ ဇာနာတိ၊ ယဒိ ကာဟတိ ဝါ န ဝါ”တိ။

တဿ အန္တရိထိယံ ဌတွာ မရုဿရေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ သဒ္ဓေါ ဒွါဒသယောဇနိကံ သကလဗာရာဏသိနဂရံ အဝတ္ထရိ။ အထ ရာဇာ စ ဥပရာဇာဒယော စ သဗ္ဗေ သန္တိပတိံသု။ မဟာသတ္တော မဟာဇနဿ မဇ္ဈေ ဓမ္မဒေသနံ ပဌပေသိ။

တတ္ထ တန္တိတိ ဧကံသဝစနံ။ ယထာပိ ကုသလောတိ ယထာ အတိ-
ကုသလောသဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါအာစိက္ခတိ၊ တထာ တေ ဧကံသေနေဝ အဟမက္ခိဿန္တိ
အတ္ထော။ ရာဇာ စ ခေါ တန္တိ အဟံ တံ ပဉ္စ ယထာ တုမှာကံ ရာဇာ ဇာနိတုံ
သက္ကောတိ၊ တထာ ကထေဿာမိ။ တတော ဥတ္တရိ ရာဇာ ဧဝံ တံ ဇာနာတိ၊
ယဒိ ကရိဿတိ ဝါ န ဝါ ကရိဿတိ၊ ကရောန္တဿ ဝါ အကရောန္တဿ ဝါ
တဿေဝေတံ ဘဝိဿတိ၊ မယံ ပန ဒေါသော နတ္ထိတိ ဒီပေတိ။

ဧဝံ ဣမာယ ဂါထာယ ပဉ္စကထနံ ပဋိဇာနိတွာ ဣဒါနိ ဓမ္မယာဂပဉ္စ
ကထေန္တော အာဟ—

၁၇၃။ “အဇ္ဇ သုဝေတိ သံသေယျ၊ ရညာ ပုဋ္ဌော သုစီရတ။
မာ ကတွာ အဝသိ ရာဇာ၊ အတ္ထေ ဇာတေ ယုမိဋ္ဌိလော။

၁၇၄။ အဇ္ဈတ္တညေဝ သံသေယျ၊ ရညာ ပုဋ္ဌော သုစီရတ။
ကုမ္မဂ္ဂံ န နိဝေသေယျ၊ ယထာ မူဋ္ဌော အစေတသော။

၁၇၅။ အတ္တာနံ နာတိဝတ္ထေယျ၊ အဓမ္မံ န သမာစရေ။
အတိတ္ထေ နပ္ပတာရေပျ၊ အနတ္ထေ န ယုတော သိယာ။

၁၇၆။ ယော စ တောနိ ဌာနာနိ၊ ကတ္တု ဇာနာတိ ခတ္ထိယော။
သဒါ သော ဝဗုတေ ရာဇာ၊ သုက္ကပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။

၁၇၇။ ဣတိနဉ္စ ပိယော ဟောတိ၊ မိတ္ထေသု စ ဝိရောစတိ။
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော၊ သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ သံသေယျာတိ ကထေယျ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တာတ သုစီရတ
သစေ တုမှာကံ ရညာ “အဇ္ဇ ဒါနံ ဒေမ၊ သီလံ ရက္ခာမ၊ ဥပေါသထကမ္မံ
ကရောမာ”တိ ကောစိ ပုဋ္ဌော “မဟာရာဇေ အဇ္ဇ တာဝ ပါဏံ ဟနာမ”၊
ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇာမ၊ သုရံ ပိဝါမ၊ ကုသလံ ပန ကရိဿာမ သုဝေ”တိ ရညော
ကထေယျ၊ တဿ အတိမဟန္တဿပိ အမစ္စဿ ဝစနံ ကတွာ တုမှာကံ ရာဇာ
ယုမိဋ္ဌိလဂေါတ္ထော တထာရူပေ အတ္ထေ ဇာတေ တံ ဒီဝသံ ပမာဒေန
ဝိတိနာမေန္တော မာ အဝသိ၊ တဿ ဝစနံ အကတွာ ဥပ္ပန္နံ ကုသလစိတ္တံ
အပရိဟာပေတွာ ကုသလပဋိသံယုတ္တံ ကမ္မံ ကရောတုယေဝ၊ ဣဒမဿ
ကထေယျာသိတိ။ ဧဝံ မဟာသက္ကော ဣမာယ ဂါထာယ—

“အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ”တိ—

ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တဇေဝ၊

“အပ္ပမာဒေါ အမတပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနောပဒ”န္တိ—

အပ္ပမာဒေါဝါဒဉ္စ ကထေသိ။

အဇ္ဈတ္တဇေဝါတိ တာတ သုစိရတ သမ္ဘဝပဏ္ဍိတော တယာ ဓမ္မယာဂ-
ပဉ္ဇေ ပုစ္ဆိတေ ကိံ ကထေသိတိ ရညာ ပုဋ္ဌော သမာနော တုမှာကံ ရညော
အဇ္ဈတ္တဇေဝ သံသေယျ၊ နိယကဇ္ဈတ္တသင်္ခါတံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဟုတွာ အဘာဝတော
အနိစ္စန္တိ ကထေယျာသိ။ ဧတ္တာဝတာ မဟာသတ္တော—

“သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ ?။

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော”တိ—

ဧဝံ ဝိဘာဝိတံ အနိစ္စတံ ကထေသိတိ။

ကုမ္ပဂ္ဂန္တိ ဗြာဟ္မဏ ယထာ မူဠော အစေတနော အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနော
ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတသင်္ခါတံ ကုမ္ပဂ္ဂံ သေဝတိ၊ ဧဝံ တဝ ရာဇာ တံ ကုမ္ပဂ္ဂံ န
သေဝေယျ၊ နိယျာနိကံ ဒသကုသလကမ္မပထမဂ္ဂမေဝ သေဝတု၊ ဧဝမဿ
ဝဒေယျာသိတိ။

အတ္တာနန္တိ ဣမံ သုဂတိယံ ဌိတံ အတ္တဘာဝံ နာတိဝတ္တေယျ၊ ယေန ကမ္မေန
တိဿော ကုသလသမ္ပတ္တိယော သဗ္ဗကာမသဂ္ဂေ အတိက္ကမိတွာ အပါယေ
နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တံ ကမ္မံ န ကရေယျာတိ အတ္တော။ အဓမ္မန္တိ တိဝိဒေုစရိတသင်္ခါတံ
အဓမ္မံ န သမာစရေယျ။ အတိတ္ထေတိ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေ အတိတ္ထေ နပ္ပတာ-
ရေယျ န ဩတာရေယျ။ “န တာရေယျာ”တိဝိ ပါဌော၊ အတ္တနော ဒိဋ္ဌာန-
ဂတိမာပဇ္ဇန္တံ ဇနံ န ဩတာရေယျ။ အနတ္တေတိ အကာရဏေ။ န ယုတောတိ
ယုတ္တပယုတ္တော န သိယာ။ ဗြာဟ္မဏ ယဒိ တေ ရာဇာ ဓမ္မယာဂပဉ္ဇေ ဝတ္တိတု-
ကာမော၊ “ဣမသ္မိံ ဩဝါဒေ ဝတ္တတူ”တိ တဿ ကထေယျာသိတိ အယမေတ္ထ
အဓိပ္ပာယော။

သဒါတိ သတတံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော ခတ္တိယော ဧတာနိ ကာရ-
ဏာနိ ကာတုံ ဇာနာတိ၊ သော ရာဇာ သုက္ကပက္ခေ စန္ဒော ဝိယ သဒါ

၁-မ ၃-၂၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၃-ခု ၁-၅၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-ခု ၁-၁၆-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

၄-ဒီ ၂-၁၂၉-ပိဋ္ဌေ။

ဝေတိတိ။ ဝိရောစတိတိ မိတ္တာမစ္စာနံ မဇ္ဈေ အတ္တနော သီလာစာရဉာဏာဒီဟိ
ဂုဏေဟိ သောဘတိ ဝိရောစတိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ဂဂနတလေ စန္ဒံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ
မြာဟ္မဏဿ ပဉ္စံ ကထေသိ။ မဟာဇနော နဒန္တော သေလေန္တော အပ္ပေါ-
ဒေန္တော သာဓုကာရသဟဿာနိ အဒါသိ၊ စေလုက္ခေပေ စ အင်္ဂုလိဖောဋေ စ
ပဝတ္တေသိ၊ ဟတ္ထဝိဋ္ဌန္နနာဒီနိ ဒိဝိ။ ဧဝံ ဒိတ္တဓနံ ကောဋိမတ္တံ အဟောသိ။
ရာဇာဝိဿ တုဋ္ဌော မဟန္တံ ယသံ အဒါသိ။ သုစိရတောပိ နိက္ခသဟဿေန
ပူဇံ ကတွာ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌေ ဇာတိဟိဂ်လကေန ပဉ္စဝိဿန္တနံ လိခိတွာ ဣန္ဒပတ္တနဂရံ
ဂန္တော ရညော ဓမ္မယာဂပဉ္စံ ကထေသိ။ ရာဇာ တသ္မိံ ဓမ္မေ ဝတ္တိတွာ
သဂ္ဂပုရံ ပူရေသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ
တထာဂတော မဟာပညောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ
“တဒါ နေဉ္ဇယရာဇာ အာနန္တော အဟောသိ၊ သုစိရတော အနုရုဒ္ဓေါ၊
ဝိရောဓေ ကဿပေါ၊ ဘဒြိကာရော မောဂ္ဂလ္လာနော၊ သဉ္ဇယမာဏဇေါ သာရိ-
ပုတ္တော၊ သမ္ဘဝပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သမ္ဘဝဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဉ္စမာ။

၆-မဟာကဝိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၆)

ဗာရာဏသျှံ အဟူ ရာဇာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော ဒေဝဒတ္တဿ
သီလာပရိဇ္ဈနံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ တေန ဟိ နေဂ္ဂဟေ ပယောဇေတွာ
အပရဘာဂေ သီလာယ ပရိဒ္ဓါယ ဘိက္ခုဟိ ဒေဝဒတ္တဿ အဝဏ္ဏေ ကထိတေ
သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဒေဝဒတ္တော မယံ သီလံ ပရိဇ္ဈိယေဝါ”တိ
ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ကာသိကဂါမကေ
ဧကော ကဿကမြာဟ္မဏော ခေတ္တံ ကသိတွာ ဂေါဏေ ဝိဿဇေတွာ
ကုဒ္ဒါလကမ္ပံ ကာတံ အာရဘိ။ ဂေါဏာ ဧကသ္မိံ ဂစ္ဆေ ပဏ္ဏာနိ ခါဒန္တော
အနုက္ကမေန အဋ္ဌဝိံ ပရိသိတွာ ပလာယိံသု။ သော ဝေလံ သလ္လက္ခေတွာ ကုဒ္ဒါလံ
ဌပေတွာ ဂေါဏေ ဩလောကေန္တော အဒိသ္မာ ဒေါမနဿပုတ္တော တေ

ပရိယေသန္တော အန္တောအဋ္ဌဝိံ ပဝိသိတွာ အာဟိဏ္ဏန္တော ဟိမဝန္တံ ပါရိသိ။
 သော တတ္ထ ဒိသာမူဠော ဟုတွာ သတ္တာဟံ နိရာဟာရော ဝိစရန္တော ဧကံ
 တိန္ဒြကရုက္ခံ ဒိသွာ အဘိရုပ္ပ ဖလာနိ ခါဒန္တော တိန္ဒြကရုက္ခတော ပရိဂဋ္ဌိတွာ
 သဋ္ဌိဟတ္ထေ နရကပပါတေ ပတိ။ တတြဿ ဒသ ဒိဝသာ ဝိတိဝတ္တာ။ တဒါ
 ဗောဓိသတ္တော ကပိယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဖလာဖလာနိ ခါဒန္တော တံ ပုရိသံ
 ဒိသွာ သိလာယ ယောဂ္ဂံ ကတွာ တံ ပုရိသံ ဥဒ္ဓရိတွာ သိလာယ မတ္ထကေ
 နိသီဒါပေတွာ ဧဝမာဟ “ဘော ဗြာဟ္မဏ အဟံ ကိလမာမိ၊ မုဟုတ္တံ နိဒ္ဒါ-
 ယိဿာမိ၊ မံ ရက္ခာဟိ”တိ။ သော တဿ နိဒ္ဒါယန္တဿ သိလာယ မတ္ထကံ
 ပဒါလေသိ။ မဟာသတ္တော တဿ တံ ကမ္မံ ဥတွာ ဥပ္ပတိတွာ သာခါယ
 နိသီဒိတွာ “ဘော ပုရိသ တွံ ဘူမိယာ ဂစ္ဆ၊ အဟံ သာခဂ္ဂေန တုယံ မဂ္ဂံ
 အာစိက္ခန္တော ဂမိဿာမိ”တိ တံ ပုရိသံ အရညတော နိဟရိတွာ မဂ္ဂေ ဌပေတွာ
 ပဗ္ဗတပါဒမေဝ ပါရိသိ။ သော ပုရိသော မဟာသတ္တော အပရဇ္ဈိတွာ ကုဋ္ဌိ
 ဟုတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မေယေဝ မနုဿပေတော အဟောသိ။

သော သတ္ထ ဝဿာနိ ဒုက္ခဝိဋ္ဌိတော ဝိစရန္တော ဗာရာဏသီယံ မိဂါဇိနံ
 နာမ ဥယျာနံ^၁ ပဝိသိတွာ ပါကာရန္တရေ ကဒလိပဏ္ဍိ အတ္ထရိတွာ
 ဝေဒနာပ္ပတ္တော နိပဇ္ဇိ။ တဒါ ဗာရာဏသီရာဇော ဥယျာနံ ဂန္တော တတ္ထ
 ဝိစရန္တော တံ ဒိသွာ “ကောသိ တွံ၊ ကိံ ဝါ ကတွာ ဣမံ ဒုက္ခံ ပတ္တော”တိ ပုစ္ဆိ။
 သောပိဿ သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရတော အာစိက္ခိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
 အာဟ—

၁၇၈။ “ဗာရာဏသျံ အဟူ ရာဇော၊ ကာသိနံ ရဋ္ဌဝစုနော။
 မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဠော၊ အဂမာသိ မိဂါဇိနံ။

၁၇၉။ တတ္ထ ဗြာဟ္မဏမဒ္ဒက္ခိ၊ သေတံ စိတြိ ကိလာသိနံ။
 ဝိဒ္ဓတ္ထံ ကောဝိဋ္ဌာရံဝ၊ ကိသံ မေနိသန္တတံ။

၁၈၀။ ပရမကာရုညတံ ပတ္တံ၊ ဒိသွာ ကိစ္ဆဂတံ နရံ။
 အဝစ ဗျုပ္ပိတော ရာဇော၊ ယက္ခာနံ ကတမော နုသိ။

၁၈၁။ ဟတ္ထပါဒါ စ တေ သေတာ၊ တတော သေတတရံ သိရော။
 ဂတ္ထံ ကမ္မာသဝဏ္ဏံ တေ၊ ကိလာသဗဟုလော စသိ။

၁၈၂။ ဝဇ္ဇနာဝဋ္ဋိသင်္ကာသာ၊ ပိဋိ တေ နိန္ဒတုန္ဒတာ။
ကာဠပဗ္ဗာဝ တေ အင်္ဂါ၊ နာညံ ပဿာမိ ဒေသံ။

၁၈၃။ ဥဋ္ဌနူပါဒေါ တသိတော၊ ကိသော မေဓိသန္တတော။
ဆာတော အာတတ္တရူပေါသိ၊ ကုတောသိ ကတ္တ ဂစ္ဆသိ။

၁၈၄။ ဒုဒ္ဓသီ အပ္ပကာရောသိ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဘိမဒဿနော။
ဇနေတ္ထိ ယာပိ တေ မာတာ၊ န တံ ဣစ္ဆေယျ ပဿိတုံ။

၁၈၅။ ကိံ ကမ္မမကရံ ပုဗ္ဗေ၊ ကံ အဝဇ္ဇံ အဿာတယိ။
ကိဗ္ဗိသံ ယံ ကရိတွာန၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဥပါဂမိ”တိ။

တတ္ထ ဗာရာဏသျှန္တိ ဗာရာဏသိယံ။ မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဋ္ဌောတိ^၁ မိတ္တေဟိ
စ ဒဠဘတ္တိဟိ၊^၂ အမစ္စေဟိ စ ပရိဝုတော။ မိဂါဇိနန္တိ ဧဝံနာမကံ ဥယျာနံ။
သေတန္တိ သေတကုဋ္ဌေန သေတံ ကဗရကုဋ္ဌေန ဝိစိတြိ ပရိဘိန္နေန ကဏ္ဍုယန-
ကိလာသကုဋ္ဌေန ကိလာသိနံ ဝေဒနာပုတ္တံ ကဒလိပဏ္ဏေ နိပန္နံ အဒ္ဓသ။ ဝိဒ္ဓန္တံ
ကောဝိဋ္ဌာရံဝါတိ ဝဏမုခေဟိ ပဋ္ဌရန္တေန မံသေန ဝိဒ္ဓန္တံ ပုပ္ဖိတကော-
ဝိဋ္ဌာရသဒိသံ။ ကိသန္တိ ဧကစ္စေသု ပဒေသေသု အဋ္ဌိစမ္မမတ္တသရိရံ သိရာဇာလ-
သန္တတံ။ ဗျုဒ္ဓိတောတိ ဘိတော ဝိမှယမာပန္နော ဝါ။ ယက္ခာနန္တိ ယက္ခာနံ
အန္တရေ တံ ကတရယက္ခော နာမာသိ။ ဝဇ္ဇနာဝဋ္ဋိသင်္ကာသာတိ ပိဋိကဏ္ဍ-
ကဋ္ဌာနေ အာဝုနိတွာ ဌပိတာဝဇ္ဇနာဝဋ္ဋိသဒိသာ။ အင်္ဂါတိ ကာဠပဗ္ဗဝလ္လိ-
သဒိသာနိ တေ အင်္ဂါနိ။ နာညန္တိ အညံ ပုရိသံ ဒေသံ န ပဿာမိ။ ဥဋ္ဌနူပါဒေါတိ
ရဇောကိဏ္ဍပေါဒေါ။ အာတတ္တရူပေါတိ သုက္ခသရိရော။ ဒုဒ္ဓသီတိ ဒုက္ခေန
ပဿိတဗ္ဗော။ အပ္ပကာရောသီတိ သရိရပ္ပကာရရဟိတောသိ၊ ဒုဿဏ္ဏာနော-
သီတိ အတ္ထော။ ကိံ ကမ္မမကရန္တိ၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ ကိံ ကမ္မံ အကရံ၊ အကာသီတိ
အတ္ထော။ ကိဗ္ဗိသန္တိ ဒါရုဏကမ္မံ။

တတော ပရံ မြာဟ္မဏော အာဟ—

၁၈၆။ “တဋ္ဌ တေ အဟမက္ခိသံ၊ ယထာပိ ကုသလော တထာ။
သစ္စဝါဒိံ ဟိ လောကသ္မိံ၊ ပသံသန္တိမ ပဏ္ဍိတာ။

၁-မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဋ္ဌောတိ (သိ၊ ဣ)
၃-ကိံ ကမ္မမကရာတိ (သိ)

၂-ဒဠမိတ္တေဟိ (က)
၄-အကရ (သျှာ)

- ၁၈၇။ ကော စရံ ဂေါဂဝေသော၊ မူဠော အစွသရိံ ဝနေ။
အရညေ ဣရိဏေ ဝိဝနေ၊ နာနာကုဉ္ဇရသေဝိတေ။
- ၁၈၈။ ဝါဠမိဂါနုစရိတေ၊ ဝိပ္ပနဋ္ဌောသ္မိ ကာနနေ။
အစရိံ တတ္ထ သတ္တာဟံ၊ ခုပ္ပပါသသမပ္ပိတော။
- ၁၈၉။ တတ္ထ တိန္ဒြကမဒ္ဒက္ခိံ၊ ဝိသမဋ္ဌံ ဗုဘုက္ခိတော။
ပပါတမဘိလမ္ပန္တံ၊ သမ္ပန္နဖလဓာရိနံ။
- ၁၉၀။ ဝါတသ္မိတာနိ ဘက္ခေသိံ၊ တာနိ ရုတ္တိံသု မေ ဘုသံ။
အတိတ္ထော ရုက္ခမာရူဟိံ၊ တတ္ထ ဟေဿာမိ အာသိတော။
- ၁၉၁။ ဧကံ မေ ဘက္ခိတံ အာသိ၊ ဒုတိယံ အဘိပတ္တိတံ။
တတော သာ ဘဉ္ဇထ သာခါ၊ ဆိန္ဒာ ဖရသုနာ ဝိယ။
- ၁၉၂။ သောဟံ သဟာဝ သာခါဟိ၊ ဥဒ္ဓံပါဒေါ အဝံသိရော။
အပ္ပတိဋ္ဌေ အနာလဓမ္မေ၊ ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိ ပါပတံ။
- ၁၉၃။ ယသ္မာ စ ဝါရိ ဂမ္ဘီရံ၊ တသ္မာ န သမပဇ္ဇိသံ။
တတ္ထ သေသိံ နိရာနန္ဒော၊ အနုနာ ၂ ဒသ ရတ္တိယော။
- ၁၉၄။ အထေတ္ထ ကပိ မာဂဉ္စိ၊ ဂေါနဂ်လော ဒရိစရော။
သာခါဟိ သာခံ ဝိစရန္တော၊ ခါဒမာနော ဒုမပ္ပလံ။
- ၁၉၅။ သော မံ ဒိသ္မာ ကိသံ ပဏ္ဍု၊ ကာရုညမကရံ မယိ။
အန္တော ကော နာမ သော ဧတ္ထ၊ ဧဝံ ဒုက္ခေန အဋ္ဌိတော။
- ၁၉၆။ မနုဿော အမနုဿော ဝါ၊ အတ္တာနံ မေ ပဝေဒယ။
တဿဉ္ဇလိံ ပဏာမေတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိံ။
- ၁၉၇။ မနုဿောဟံ ဗျသမ္ပတ္တော၊ သာ မေ နတ္ထိ ဣတော ဂတိ။
တံ ဝေါ ဝဒါမိ ဘဒ္ဒံ ဝေါ၊ တုဉ္ဇ မေ သရဏံ ဘဝ။
- ၁၉၈။ ဂရုံ သိလံ ဂဟေတွာန၊ ဝိစရိ ပဗ္ဗတေ ကပိ။
သိလာယ ယောဂ္ဂံ ကတွာန၊ နိသဘော ဧတဒဗြဝိံ။

- ၁၉၉။ ဧဟိ မေ ပိဋ္ဌိမာရယု၊ ဂိဝံ ဂဏှာဟိ ဗာဟုဘိ။
အဟံ တံ ဥဒ္ဓရိဿာမိ၊ ဂိရိဒုဂ္ဂတ ဝေဂဿ။
- ၂၀၀။ တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဝါနရိန္ဒဿ သိရိမတော။
ပိဋ္ဌိမာရယု ဓိရဿ၊ ဂိဝံ ဗာဟုဘိ အဂ္ဂဟိ။
- ၂၀၁။ သော မံ တတော သမုဋ္ဌာသိ၊ တေဇသီ ဗလဝါ ကပိ။
ဝိဟညမာနော ကိစ္ဆေန၊ ဂိရိဒုဂ္ဂတ ဝေဂဿ။
- ၂၀၂။ ဥဒ္ဓရိတွာန မံ သန္တော၊ နိသဘော ဧတဒဗြဟ္မိ။
ဣဃံ မံ သမ္ဗ ရက္ခဿု၊ ပသုပိဿံ မဟုတ္တကံ။
- ၂၀၃။ သီဟာ ဗျုပ္ပါ စ ဒီပီ စ၊ အစ္ဆကောကတရစ္ဆယော။
တေ မံ ပမတ္တံ ဟိံသေယျု၊ တေ တံ ဒိသွာ နိဝါရယ။
- ၂၀၄။ ဧဝံ မေ ပရိတ္တာတူန၊ ပသုပိ သော မဟုတ္တကံ။
တဒါဟံ ပါပိကံ ဒိဋ္ဌိ၊ ပဋိလစ္ဆိံ အယောနိသော။
- ၂၀၅။ ဘက္ခော အယံ မနုဿာနံ၊ ယထာ စညေ ဝနေ မိဂါ။
ယံ နူနိမံ ဝမိတွာန၊ ဆာတော ခါဒေယျ ဝါနရံ။
- ၂၀၆။ အသိတော စ ဂမိဿာမိ၊ မံသမာဒါယ သမ္ဗလံ။
ကန္တာရံ နိတ္ထရိဿာမိ၊ ပါထေယျံ မေ ဘဝိဿတိ။
- ၂၀၇။ တတော သိလံ ဂဟေတွာန၊ မတ္တကံ သန္တိတာဠယိ။
မမ ဂတ္တကိလန္တဿ၊ ပဟာရော ဒုဗ္ဗလော အဟု။
- ၂၀၈။ သော စ ဝေဂေနဒပ္ပတ္တော၊ ကပိ ရဟိရမက္ခိတော။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ၊ ရောဒန္တော မံ ဥဒိက္ခတိ။
- ၂၀၉။ မာ'ယျော မံ ကရိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ တုဉ္ဇ နာမေဒိသံ ကရိ။
တံ စ ခေါ နာမ ဒိဃာဝု၊ အညေ ဝါရေတုမရဟသိ။
- ၂၁၀။ အဟော ဝတ ရေ ပုရိသ၊ တာဝဒုက္ကရကာရက။
ဧဒိဿာ ဝိသမာ ဒုဂ္ဂါ၊ ပပါတာ ဥဒ္ဓတော မယာ။
- ၂၁၁။ အာနိတော ပရလောကာဝ၊ ဒုဗ္ဗေယျံ မံ အမညထ။
တံ တေန ပါပကမ္မေန၊ ပါပံ ပါပေန စိန္တိတံ။

- ၂၁၂။ မာ ဟေဝ တံ အဓမ္မဋ္ဌ၊ ဝေဒနံ ကဋ္ဌကံ ဖုသိ။
မာ ဟေဝ ပါပကမ္မံ တံ၊ ဖလံ ဝေဋ္ဌံဝ တံ ဝမိ။
- ၂၁၃။ တယိ မေ နတ္ထိ ဝိဿာသော၊ ပါပဓမ္မ အသညတ။
ဧဟိ မေ ပိဋ္ဌိတော ဂစ္ဆ၊ ဒိဿမာနောဝ သန္တိကေ။
- ၂၁၄။ မုတ္တောသိ ဟတ္တာ ဝါဠာနံ၊ ပတ္တောသိ မာနသိံ ပဒံ။
သေ မဂ္ဂေါ အဓမ္မဋ္ဌ၊ တေန ဂစ္ဆ ယထာသုခံ။
- ၂၁၅။ ဣဒံ ဝတ္တာ ဂိရိစရော၊ ရဟဒေါ ပက္ခလျ မတ္တကံ။
အဿုနိ သဗ္ဗမဇ္ဇိတွာ၊ တတော ပဗ္ဗတမာရဟိ။
- ၂၁၆။ သောဟံ တေနာဘိသတ္တောသ္မိ၊ ပရိဠာဟေန အနိတော။
ဥယျမာနေန ဂတ္တေန၊ ဝါရိံ ပါတုံ ဥပါဂမိံ။
- ၂၁၇။ အဂ္ဂိနာ ဝိယ သန္တတ္တော၊ ရဟဒေါ ရဟိရမက္ခိတော။
ပုဗ္ဗလောဟိတသင်္ကာသော၊ သဗ္ဗေမာ မေ သမပဇ္ဇေယ။
- ၂၁၈။ ယာဝန္တော ဥဒဗိန္ဒုနိ၊ ကာယသ္မိံ နိပတိံသု မေ။
တာဝန္တော ဂဏ္ဍ ဇာယေထ၊ အဒ္ဓဗေလုဝသာဒိသာ။
- ၂၁၉။ ပဘိန္နာ ပဠာရိံသု မေ၊ ကုဏ္ဍပိ ပုဗ္ဗလောဟိတာ။
ယေန ယေနော ဂစ္ဆာမိ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။
- ၂၂၀။ ဒဏ္ဍဟတ္တာ နိဝါရေန္တိ၊ ဣတ္ထိယော ပုရိသာ စ မံ။
ဩတ္တိတာ ပူတိဂန္ဓေန၊ မာဿု ဩရေန အာဂမာ။
- ၂၂၁။ တောဒိသံ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ သတ္တ ဝဿာနိ ဒါနိ မေ။
အနဘောမိ သကံ ကမ္မံ၊ ပုဗ္ဗေ ဒုက္ကဋ္ဌမတ္တနော။
- ၂၂၂။ တံ ဝေါ ဝဒါမိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။
မာဿု မိတ္တာန ဒုပ္ပိတ္တော၊ မိတ္တဒုန္တော ဟိ ပါပကော။
- ၂၂၃။ ကုဋ္ဌိ ကိလာသိ ဘဝတိ၊ ယော မိတ္တာနိဓ ဒုပ္ပတိ။
ကာယဿ ဘေဒါ မိတ္တဒ္ဓု၊ နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ ကုသလောတိ ယထာ ဆေကော ကုသလော ကထေတိ၊ တထာ ဝေါ ကထေဿာမိ။ ဂေါဂဝေသောတိ နဋ္ဌေ ဂေါဏေ ဂဝေသန္တော။ အစ္စ-
သရိန္တိ မနုဿပထံ အတိက္ကမိတွာ ဟိမဝန္တံ ပါရိသိ။ အရဗျေတိ အရာဇကေ
သုညေ။ ဣရိဏေတိ သုက္ခကန္တာရေ။ ဝိဝနေတိ ဝိဝိတ္တေ။ ဝိပ္ပနဋ္ဌောတိ
မဂ္ဂမူဋ္ဌော။ ဗုဘူက္ခိတောတိ သဉ္ဇာတဗုဘူက္ခော ဆာတဇ္ဈတ္တော။ ပပါတဗဒိ-
လဗ္ဗန္တိ ပပါတာသိမုခံ ဩလဗ္ဗန္တိ။ သဗ္ဗန္တဖလဓာရိနန္တိ မရုရဖလဓာရိနံ။
ဝါတသိတာနီတိ ပဌမံ တာဝ ဝါတပတိတာနိ ခါဒိ။ တတ္ထ ဟေဿာဝီတိ
တသ္မိ ရုက္ခေ သုဟိတော ဘဝိဿာမီတိ အာရဋ္ဌောမိ။ တတော သာ ဘန္ဓထ
သာခါတိ တဿ အဘိပတ္တိတဿ အတ္ထာယ ဟတ္ထေ ပသာရိတေ သာ
မယာ အဘိရဋ္ဌာ သာခါ ဖရသုနာ ဆိန္ဒာ ဝိယ အဘန္ဓထ။ အနာလဗ္ဗေတိ
အာလဗ္ဗိတဗ္ဗဋ္ဌာနရဟိတေ။ ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိန္တိ ဂိရိဝိသမေ။ သေသိန္တိ သယိတောမိ။

ကဝိ ဗာဂဋ္ဌိတိ ကဝိ အာဂဋ္ဌိ။ ဂေါနဂ်လောတိ ဂုန္တံ နဂ်ဋ္ဌသဒိသနဂ်ဋ္ဌော။
“ဂေါနဂ်ဋ္ဌော”တိပိ ပါဋ္ဌော။ “ဂေါနဂ်လိ”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ။ အကရံ မယီတိ အကရာ
မယိ။ အန္တောတိ မဟာရာဇ သော ကဝိရာဇာ တသ္မိ နရကပပါတေ မမ ဥဒက-
ပေါထနသဒ္ဓိ သုတွာ မံ “အန္တော”တိ အာလပိတွာ “ကော နာမေသော”တိ
ပုတ္တိ။ ဗျသဗ္ဗတ္တောတိ ဗျသနံ ပတ္တော၊ ပပါတဿ ဝသံ ပတ္တောတိ ဝါ အတ္တော၊
ဘဒ္ဒိ ဝေါတိ တသ္မာ တုမေ ဝဒါမိ “ဘဒ္ဒိ တုမှာကံ ဟောတူ”တိ။ ဂရုံ သီလန္တိ
မဟာရာဇ သော ကဝိရာဇာ မယာ ဧဝံ ဝုတ္တေ “မာ ဘာယိ”တိ မံ အဿာ-
သေတွာ ပဌမံ တာဝ ဂရုံ သီလံ ဂဟေတွာ ယောဂံ ကရောန္တော ပဗ္ဗတေ ဝိစရိ။
နိသဘောတိ ပုရိသနိသဘော ဥတ္တမဝါနရိန္တော ပဗ္ဗတပပါတေ ဌတွာ မံ
တေဒဗြုဝိတိ။

ဗာဟုဘိတိ ဋ္ဌိဟိ ဗာဟုဘိ မမ ဂိဝံ သုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှ။ ဧဝဂသောတိ
ဝေဂေန။ သီရိဗတောတိ ပုညဝန္တဿ။ အဂ္ဂဟိန္တိ သဋ္ဌိဟတ္ထံ နရကပပါတံ
ဝါတဝေဂေန ဩတရိတွာ ဥဒကဝိဋ္ဌေ ဌိတဿ အဟံ ဝေဂေန ပိဋ္ဌမဘိရဟိတွာ
ဥဘောဟိ ဗာဟုဘိ ဂိဝံ အဂ္ဂဟေသိ။ ဝိဟညဗာနောတိ ကိလမန္တော။
ကိန္တေနာတိ ဒုက္ခေန။ သန္တောတိ ပဏှိတော၊ အထ ဝါ ပရိသန္တော
ကိလန္တော။ ရုက္ခသ္မုတိ အဟံ တံ ဥဒ္ဓရန္တော ကိလန္တော မဟုတ္ထံ ဝိဿမန္တော
ပသုပိဿံ၊ တသ္မာ မံ ရက္ခာဟိ။ ယထာ ဝဗျေ ဝနော ဝေါတိ သီဟာဒိဟိ
အညေပိ ယေ ဣမသ္မိ ဝနော ဝါဠမိဂါ။ ပါဠိယံ ပန “အစ္စကောကတရစ္စ-
ယော”တိ လိခန္တိ။ ဗရိတ္တာတူနာတိ မဟာရာဇ ဧဝံ သော ကဝိရာဇာ မံ

အတ္တနော ပရိတ္တာဏံ ကတွာ ဗုဟုတ္တံ ပသုပိ။ အဓောနိဇ္ဈာတိ အယော-
နိသောမနသိကာရေန။ အက္ခောတိ ခါဒိတဗ္ဗယုတ္တကော။ အသိဇ္ဈာတိ
ဓာတော သုဟိတော။ ခဗ္ဗလန္တိ ပါထေယျံ။ ဗတ္တကံ သန္တိတဗ္ဗသိန္တိ တဿ
ဝါနရိန္ဒဿ မတ္တကံ ပဟရိ။ “သန္တိတဗ္ဗဿ”န္တိပိ ပါဌော။ ဗုဗ္ဗလော အဟူတိ
န ဗလဝါ အာသိ၊ ယထာဓိပ္ပါယံ န အဂမာသိတိ။

ဝေဝေနာတိ မယာ ပဟဋ္ဌပါသာဏဝေဝေန။ ဥဒပ္ပတ္တောတိ ဥဋ္ဌိတော။
မာယျောတိ တေန ခိတ္တဒုတ္တိပုရိသေန သိလာယ ပဝိဒ္ဓါယ မဟာစမ္ပ
ဆိန္ဒိတွာ ဩလမ္ပိ၊ ရဟိရံ ပဋ္ဌရိ။ မဟာသတ္တော ဝေဒနာပုတ္တော စိန္တေသိ
“ဣမသ္မိ” ဌာနေ အညော နတ္ထိ၊ ဣဒံ ဘယံ ဣမံ ပုရိသံ နိဿာယ ဥပ္ပန္န”န္တိ။ သော
မရဏဘယဘိတော ဩလမ္ပန္တံ စမ္ပဗန္တံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ဥပ္ပတိတွာ သာခံ
အဘိရုယ တေန ပါပပုရိသေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော “မာ’ယျော မ”န္တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ မာ’ယျော မံ ကရိ ဘဒ္ဒန္တေတိ မာ အကရိ အယျော မံ
ဘဒ္ဒန္တေတိ တံ နိဝါရေတိ။ တံ စ ခေါ နာမာတိ တံ နာမ ဧဝံ မယာ
ပပါတာ ဥဒ္ဓဋ္ဌော ဒေသံ ဖရသကမ္ပံ မယိ ကရိ၊ အဟော တေ အယုတ္တံ ကတန္တိ။
အဟော ဝတာတိ တံ ဂရဟန္တော ဝေမာဟ။ တာဝဒုတ္တရကာရကာတိ မယိ
အပရဇ္ဈနေန အတိဒုတ္တရကမ္ပကာရက။ ဗရလောကာဝါတိ ပရလောကတော
ဝိယ အာနိတော။ ဗုဗ္ဗယုန္တိ ဒုတ္တိတဗ္ဗံ ဝဓိတဗ္ဗံ။ ဝေဒနံ ကဋ္ဌကန္တိ ဧဝံ
သန္တေပိ တံ အဓမ္မဋ္ဌ ယာဒိသံ ဝေဒနံ အဟံ ဖုဿာမိ၊ ဒေသံ ဝေဒနံ ကဋ္ဌကံ
မာ ဖုသိ၊ တံ ပါပကမ္ပံ ဖလံ ဝေဠုဝ တံ မာ ဝဓိ။ ဣတိ မံ မဟာရာဇ သော
ဝိယပုတ္တကံ ဝိယ အနုကမ္ပိ။

အထ နံ အဟံ တေဒဝေါစံ “အယျ မယာ ကတံ ဒေါသံ ဟဒယေ မာ
ကရိ၊ မာ မံ အသပ္ပုရိသံ ဝေရူပေ အရညေ နာသယ၊ အဟံ ဒိဿာမူဠော
မဂ္ဂံ န ဇာနာမိ၊ အတ္တနာ ကတံ ကမ္ပံ မာ နာသေထ၊ ဇီဝိတဒါနံ မေ ဒေထ၊
အရညာ နိဟရိတွာ မနုဿပထေ ဌပေထာ”တိ။ ဧဝံ ပုတ္တေ သော မယာ
သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော “တယိ မေ နတ္ထိ ဝိဿာသော”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ
တယိတိ ဣတော ပဋ္ဌာယ မယံ တယိ ဝိဿာသော နတ္ထိ။ ဧဟိတိ ဘော ပုရိသ
အဟံ တယာ သဒ္ဓိံ မဂ္ဂေန န ဂမိဿာမိ၊ တံ ပန ဧဟိ မမ ပိဋ္ဌိတော အဝိဒူရေ
ဒိဿမာနသရီရောဝ ဂစ္ဆ၊ အဟံ ရုက္ခဂ္ဂေဟေဝ ဂမိဿာမိတိ။ မုတ္တောသိတိ
အထ သော မံ မဟာရာဇ အရညာ နိဟရိတွာ ဘော ပုရိသ ဝါဠုမိဂါနံ
ဟတ္တာ မုတ္တောသိ။ ပတ္တောသိ ဇာနုသိံ ပဒန္တိ မနုဿပစာရံ ပတ္တော
အာဂတောသိ၊ သေ တေ မဂ္ဂေါ၊ တေေန ဂစ္ဆာတိ အာဟ။

ဝိရိဝရောတိ ဝိရိစာရိ ဝါနရော။ ပက္ခလျာတိ ဓောဝိတွာ။ တေနာဘိ-
သက္ကောသ္မိတိ သော အဟံ မဟာရာဇ တေန ဝါနရေန အဘိသက္ကော။ ပါပကမ္မေ
ပရိဏတေ တေနာဘိသက္ကောသ္မိတိ မညမာနော ဝေမာဟ။ အဋ္ဌိတောတိ
ဥပဒ္ဓုတော။ ဥပါဂမိန္တိ ဧကံ ရဟဒံ ဥပဂတောသ္မိ။ သမပစ္စယာတိ ဇာတော၊
ဝေရူပေါ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာသိ။ ယာဝန္တောတိ ယတ္တကာနိ။ ဂဏှ ဇာယေထာတိ
ဂဏှာ ဇာယိံသု။ သော ကိရ ပိပါသံ သန္တာရေတုံ အသက္ကောန္တော ဥဒကဉ္စလိံ
ဥက္ခိပိတွာ ထောကံ ပိပိတွာ သေသံ သရိရေ သိဉ္စိ။ အထဿ တာဝဒေဝ
ဥဒကမိန္ဒုဂဏနာယ အမုဗေလဝပက္ကပ္ပမာဏာ ဂဏှာ ဥဋ္ဌဟိံသု၊ တသ္မာ
ဝေမာဟ။ မဘိန္ဒာတိ တေ ဂဏှာ တံ ဒိဝသမေဝ ဘိဇ္ဇိတွာ ကုဏပါ ပူတိဂန္ဓိကာ
ဟုတွာ ပုဗ္ဗလောဟိတာနိ ပဉ္စရိံသု။ ယေန ယေနာတိ ယေန ယေန မဂ္ဂေန။
ဩန္တိတောတိ ပူတိဂန္ဓေန ဩကိဏှာ ပရိက္ခိတ္တာ ပရိဝါရိတာ။ မာဿ ဩရေန
အာဂဓာတိ ဒုဋ္ဌသတ္တ ဩရေန မာဿ အာဂမာ၊ အမှာကံ သန္တိကံ မာ
အာဂမိတိ ဧဝံ ဝဒန္တာ မံ နိဝါရေန္တိတိ အက္ကော။ သတ္တ ဝဿာနိ ဘါနိ မေတိ
မဟာရာဇ တတော ပဋ္ဌာယ ဣဒါနိ သတ္တ ဝဿာနိ မမ ဧတ္တကံ ကာလံ
သကံ ကမ္မံ အနုဘောမိ။

ဣတိ သော အတ္တနော မိတ္တဒုတ္တိကမ္မံ ပိတ္တာရေတွာ “မဟာရာဇ မညေဝ
ဩလောကေတွာ ဧဝရူပံ ကမ္မံ န ကေနပိ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ “တံ ဝေါ”တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ တန္တိ တသ္မာ။ ယသ္မာ ဧဝရူပံ ကမ္မံ ဧဝံ ဒုက္ခဝိပါကံ၊
တသ္မာတိ အက္ကော။

၂၂၃။ “ကုဋ္ဌိ ကိလာသိ ဘဝတိ၊ ယော မိတ္တာနိဓ ဒုပ္ပတိ။

ကာယဿ ဘေဒါ မိတ္တဒ္ဓု၊ နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ”တိ—

အယံ အဘိသမ္ပုဒ္ဓဂါထာ။ ဘိက္ခဝေ ယော ဣဓ လောကေ မိတ္တာနိ ဒုပ္ပတိ
ဟိံသတိ၊ သော ဧဝရူပေါ ဟောတီတိ အက္ကော။

တဿပိ ပုရိသဿ ရညာ သဒ္ဓိံ ကထေန္တဿေဝ ပထဝီ ဝိဝရံ အဒါသိ။
တင်္ခဏညေဝစရိတွာ အဝိစိမ္မိ နိဗ္ဗတ္တော။ ရာဇာ တသ္မိံ ပထဝီံ ပဝိဋ္ဌေ ဥယျာနာ
နိက္ခမိတွာ နဂရံ ပဝိဋ္ဌော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ
ဒေဝဒက္ကော မယံ သိလံ ပဋိဝိဋ္ဌိယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ

“တဒါ မိတ္တဒုန္တိ ပုရိသော ဒေဝဒတ္တော အဟောသိ၊ ကပိရာဇာ ပန အဟမေဝ
ဟောသိ”န္တိ။

မဟာကပိဇာတကဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ။

၇-ဒကရက္ခသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၇)

၂၂၄-၂၅၇။ သစေ ဝေါ ဝုယမာနာနန္တိ ဒကရက္ခသဇာတကံ။ တံ သဗ္ဗံ
မဟာဥမင်္ဂဇာတကေ အာရိ ဘဝိဿတိတိ။

ဒကရက္ခသဇာတကဝဏ္ဏနာ သတ္တမာ။

၈-ပဏ္ဍရနာဂရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၈)

ဝိဇ္ဇိန္တဝါစန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော မုသာဝါဒံ ကတွာ
ဒေဝဒတ္တဿ ပထဝိပ္ပဝေသနံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ တဒါ ဟိ သတ္တာ ဘိက္ခုဟိ
တဿ အဝဏ္ဏေ ကထိတေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဒေဝဒတ္တော
မုသာဝါဒံ ကတွာ ပထဝိ ပဝိဋ္ဌောယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတ္တေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ပဉ္စသတဝါဏီဇာ
နာဝါယ သမုဒ္ဒံ ပက္ခန္တိတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ အတိရဒဿနိယာ နာဝါယ
သမုဒ္ဒပိဋ္ဌေ ဘိန္နာယ ဌပေတွာ ဧကံ အဝသေသာ မစ္ဆကစ္ဆပဘက္ခာ အဟေသုံ၊
ဧကော ပန ဝါတဝေဂေန ကရမ္ဘိယပဋ္ဌနံ နာမ ပါပုဏီ။ သော သမုဒ္ဒတော
ဥတ္တရိတွာ နဂ္ဂဘောဂေါ တသ္မိံ ပဋ္ဌနေယေဝ ဘိက္ခာယ စရိ။ တမေနံ မနဿာ
“အယံ သမဏော အပ္ပိန္နော သန္တုဋ္ဌော”တိ သမ္ဘာဝေတွာ သက္ကာရံ ကရိံသု။
သော “လဒ္ဓေါ မေ ဇီဝိကူပါယော”တိ တေသု နိဝါသနပါရူပနံ ဒေန္တေသုပိ
န ဣန္တိ။ တေ “နတ္ထိ ဣတော ဥတ္တရိ အပ္ပိန္နော သမဏော”တိ ဘိယျော
ဘိယျော ပသီဒိတွာ တဿ အဿမပဒံ ကတွာ တတ္ထ နံ နိဝါသာပေသုံ။
သော “ကရမ္ဘိယအစေလော”တိ ပညာယိ။ တဿ တတ္ထ ဝသန္တဿ မဟာ-
လာဘသက္ကာရော ဥဒပါဒိ။

ဧကော နာဂရာဇာပိဿ သုပဏ္ဏရာဇာ စ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။ တေသု နာဂရာဇာ နာမေန ပဏ္ဏရာ နာမ။ အထေကဒိဝသံ သုပဏ္ဏရာဇာ တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ဧဝမာဟ “ဘန္တေ အမှာကံ ဉ္စတကာ နာဂေ ဂဏ္ဍန္တာ ဗဟူ ဝိနဿန္တိ၊ ဧတေသံ နာဂါနံ ဂဟဏနိယာမံ မယံ န ဇာနာမ၊ ဂုပ္ပကာရဏံ ကိရ တေသံ အတ္ထိ၊ သက္ကုဏေယျာယ န ခေါ တုမေ ဧတေ ပိယာယမာနာ ပိယ တံ ကာရဏံ ပုစ္ဆိတု”န္တိ။ သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိတ္ထိတွာ သုပဏ္ဏရာဇေ ဝဋ္ဋိတွာ ပက္ကန္တေ နာဂရာဇဿ အာဂတကာလေ ဝဋ္ဋိတွာ နိဿိန္နံ နာဂရာဇာနံ ပုစ္ဆိ “နာဂရာဇေ သုပဏ္ဏာ ကိရ တုမေ ဂဏ္ဍန္တာ ဗဟူ ဝိနဿန္တိ၊ တုမေ ဂဏ္ဍန္တာ ကထံ ဂဏ္ဍိတုံ န သက္ကောန္တိ”တိ။ ဘန္တေ ဣဒံ အမှာကံ ဂုပ္ပံ ရဟဿံ၊ မယာ ဣမံ ကထေန္တေန ဉ္စတိသံဃဿ မရဏံ အာဟဋ္ဌံ ဟောတိတိ။ ကိံ ပန တံ အာဂုသော “အယံ အညဿ ကထေဿတိ”တိ ဧဝံသညိ ဟောသိ၊ နာဟံ အညဿ ကထေဿာမိ၊ အတ္တနာ ပန ဇာနိတုကာမတာယ ပုစ္ဆာမိ၊ တံ မယံ သဒ္ဓဟိတွာ နိဗ္ဗယော ဟုတွာ ကထေဟိတိ။ နာဂရာဇာ “န ကထေဿာမိ ဘန္တေ”တိ ဝဋ္ဋိတွာ ပက္ကာမိ။ ပုနဒိဝသေပိ ပုစ္ဆိ၊ တထာပိဿ န ကထေသိ။

အထ နံ တတိယဒိဝသေ အာဂန္ဓာ နိဿိန္နံ “နာဂရာဇေ အဇ္ဇ တတိယော ဒိဝသော၊ မမ ပုစ္ဆန္တဿ ကိမတ္ထံ န ကထေသိ”တိ အာဟ။ “တုမေ အညဿ အာစိက္ခိဿထာ”တိ ဘယေန ဘန္တေတိ။ ကဿစိ န ကထေဿာမိ၊ နိဗ္ဗယော ကထေဟိတိ။ “တေန ဟိ ဘန္တေ အညဿ မာ ကထယိတ္တာ”တိ ပဋိညံ ဂဟေတွာ “ဘန္တေ မယံ မဟန္တေ မဟန္တေ ပါသာဏေ ဂိလိတွာ ဘာရိယာ ဟုတွာ နိပဇ္ဇိတွာ သုပဏ္ဏာနံ အာဂမနကာလေ မုခံ နိဗ္ဗာဟေတွာ ဒန္တေ ဝိဝရိတွာ သုပဏ္ဏေ ခုံသိတုံ အစ္ဆာမ”၊ တေ အာဂန္ဓာ အမှာကံ သီသံ ဂဏ္ဍန္တိ၊ တေသံ အမေ ဂရဘာရေ ဟုတွာ နိပဇ္ဇေ ဥဒ္ဓရိတုံ ဝါယမန္တာနညေဝ ဥဒကံ ဩတ္ထရတိ။ တေ သီဒန္တာ အန္တောဥဒကေယေဝ မရန္တိ၊ ဣမိနာ ကာရဏေန ဗဟူ သုပဏ္ဏာ ဝိနဿန္တိ၊ တေသံ အမေ ဂဏ္ဍန္တာနံ ကိံ သီသေန ဂဟိတေန၊ ဗာလာ နဂုံဋ္ဌေ ဂဟေတွာ အမေ ဟေဋ္ဌာသီသကေ ကတွာ ဂဟိတံ ဂေါစရံ မုခေန ဆဇ္ဇာပေတွာ လဟုကေ ကတွာ ဂန္တု သက္ကောန္တိ”တိ သော အတ္တနော ရဟဿကာရဏံ တဿ ဒုဿီလဿ ကထေသိ။

အထ တသ္မိံ ပက္ကန္တေ သုပဏ္ဏရာဇာ အာဂန္ဓာ ကရမ္ပိယအစေလံ ဝဋ္ဋိတွာ “ကိံ ဘန္တေ ပုစ္ဆိတံ တေ နာဂရာဇဿ ဂုပ္ပကာရဏ”န္တိ အာဟ။ သော

“အာမာရသော”တိ ဝတော သဗ္ဗံ စေန ကထိတနိယာမေန ဝ ကထေသိ။ တံ သုက္ခာ သုပဏ္ဏော “နာဂရာဇေန အယုတ္တံ ကတံ၊ ဣတိနံ နာမ နဿနနိယာမော ပရဿ န ကထေတဗ္ဗော၊ ဟောတု၊ အဇ္ဇေဝ မယာ သုပဏ္ဏဝါတံ ကတွာ ပဌမံ ဧတမေဝ ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ သုပဏ္ဏဝါတံ ကတွာ ပဏ္ဍရနာဂရာဇာနံ နဂုံဇ္ဇေ ဇဟေတွာ ဟေဋ္ဌာသိသံ ကတွာ ဂဟိတဂေါစရံ ဆဋ္ဌာပေတွာ ဥပ္ပတိတွာ အာကာသံ ပက္ခန္တိ။ ပဏ္ဍရော အာကာသေ ဟေဋ္ဌာသိသကံ ဩလမ္ဗန္တော “မယာဝ မမ ဒုက္ခံ အာဘတ”န္တိ ပရိဒေဝန္တော အာဟ—

၂၅၈။ “ဝိကိဏ္ဏဝါစံ အနိဂုယမန္တံ၊
အသညတံ အပရိစက္ခိတာရံ။
ဘယံ တ’မန္တေတိ သယံ အဗောဓံ၊
နာဂံ ယထာ ပဏ္ဍရကံ သုပဏ္ဏော။

၂၅၉။ ယော ဂုယမန္တံ ပရိရက္ခဏေယျံ၊
မောဟာ နရော သံသတိ ဟာသမာနော။
တံ ဘိန္တမန္တံ ဘယမန္တေတိ ခိပ္ပံ၊
နာဂံ ယထာ ပဏ္ဍရကံ သုပဏ္ဏော။

၂၆၀။ နာနုမိတ္တော ဂရံ အတ္ထံ၊ ဂုယံ ဝေဒိတုမရဟတိ။
သုမိတ္တော စ အသမ္ပုဒ္ဓံ၊ သမ္ပုဒ္ဓံ ဝါ အနတ္ထဝါ။

၂၆၁။ ဝိဿာသမာပဋိမဟံ အစေလံ၊
သမဏော အယံ သမ္ပတော ဘာဝိတတ္တော။
တဿာဟမက္ခိံ ဝိဝရိံ ဂုယမတ္ထံ၊
အတိတမတ္တော ကပဏံ ရုဒါမိ။

၂၆၂။ တဿာဟံ ပရမံ မြဟေ ဂုယံ၊
ဝါစံ ဟိမံ နာသက္ခိံ သံယမေတုံ။
တပ္ပက္ခတော ဟိ ဘယမာဂတံ မမံ၊
အတိတမတ္တော ကပဏံ ရုဒါမိ။

၂၆၃။ ယော ဝေ နရော သုဟဒံ မညမာနော၊
ဂုယမတ္ထံ သံသတိ ဒုက္ခလီနော။
ဒေါသာ ဘယာ အထဝါ ရာဂရတ္တာ၊
ပဏ္ဍတ္တိတော ဗာလော အသံသယံ သော။

၂၆၄။ တိရောက္ခဝါစော အသတံ ပဝိဋ္ဌော၊
 ယော သင်္ဂတီသု မုဒိရေတိ ဝါကျံ။
 အာသီဝိသော ဒုမ္မုခေါတျာဟု တံ နရံ၊
 အာရာ အာရာ သံယမေ တာဒိသမှာ။

၂၆၅။ အနံ ပါနံ ကာသိကစန္ဒနဉ္စ၊
 မနာပိတ္တိယော မာလမုစ္ဆာဒနဉ္စ။
 ဩဟာယ ဂစ္ဆာမသေ သဗ္ဗကာပေ၊
 သုပဏ္ဏ ပါဏူပဂတာဝ တျမှာ”တိ။

တဉ္စ ဝိဇ္ဇိန္ဒြဝါစန္တိ ပတ္တုဋ္ဌဝစနံ။ အနိရုပ္ပဗန္ဓန္တိ အပုဂ္ဂိစ္စန္တမန္တိ။ အသ-
 ဉ္စတန္တိ ကာယဒွါရာဒိနိ ရက္ခိတုံ အသက္ကောန္တိ။ အပရိသက္ခိတရန္တိ “အယံ
 မယာ ကထိတမန္တိ ရက္ခိတုံ သက္ခိယတိ၊ န သက္ခိယတိ”တိ ပုဂ္ဂလံ ဩလော-
 ကေတုံ ဥပပရိက္ခိတုံ အသက္ကောန္တိ။ အယံ ဟပန္နေတိတိ တံ ဣမေဟိ စတူဟိ
 အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ အဗောဓံ ဒုပ္ပညံ ပုဂ္ဂလံ သယံကတမေဝ ဘယံ အန္တေတိ၊
 ယထာ မံ ပဏ္ဏရကနာဂံ သုပဏ္ဏော အန္တာဂတောတိ။ သံသတိ ဟာသမာနောတိ
 ရက္ခိတုံ အသမတ္တဿ ပါပပရိသဿ ဟာသမာနော ကထေတိ။ နာနုမိတ္တောတိ
 အနုဝတ္တနမတ္တေန ယော မိတ္တော၊ န ဟဒယေန၊ သော ဂယံ အတ္ထံ ဇာနိတုံ
 နာရဟတိတိ ပရိဒေဝတိ။ အသမ္ပုဒ္ဓန္တိ အသမ္ပုဒ္ဓန္တော အဇာနန္တော၊
 အပ္ပညောတိ အတ္တော။ သမ္ပုဒ္ဓန္တိ သမ္ပုဒ္ဓန္တော အဇာနန္တော၊ သပ္ပညောတိ
 အတ္တော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယောပိ သုဟဒယော မိတ္တော ဝါ အမိတ္တော
 ဝါ အပ္ပညော သပ္ပညောပိ ဝါ? ယော အနတ္တံဝါ အနတ္တစရော၊ သောပိ ဂယံ
 ဝေဒိတုံ နာရဟတေတိ။

သမဏော အယန္တိ အယံ သမဏောတိ စ လောကသမ္ပတောတိ စ
 ဘာဝိကတ္တောတိ စ မညမာနော အဟံ ဧတသ္မိံ ဝိဿာသမာပဇ္ဇိ။ အက္ခိန္တိ
 ကထေသိ။ အတိတမတ္တောတိ အတိတတ္တော၊ အတိက္ကန္တတ္တော ဟုတွာ
 ဣဒါနိ ကပဏံ ရုဒါမိတိ ပရိဒေဝတိ။ တဿာတိ တဿ အစေလကဿ။
 ဗြဟ္မေတိ သုပဏ္ဏံ အာလပတိ။ သံယမေဟုန္တိ ဣမံ ဂယံဝါစံ ရဟဿကာရဏံ
 ရက္ခိတုံ နာသက္ခိ။ တပ္ပက္ခတော ဟိတိ ဣဒါနိ ‘ဣဒံ ဘယံ မမ တဿ
 အစေလကဿ ပက္ခတော ကောဋ္ဌာသတော သန္တိကာ အာဂတံ၊ ဣတိ

၁-အသမ္ပုဒ္ဓံ(သိ)၊ အသမ္ပုဒ္ဓံ (သျှာ၊ဇု)

၂-သမ္ပုဒ္ဓံ(သိ)၊ သမ္ပုဒ္ဓံ (သျှာ၊ဇု)

၃-ယောပိ သုဟဒယော မိတ္တော အပ္ပညောပိ သပ္ပညောပိ ဝါ(သိ၊ သျှာ)

အတိတတ္ထော ကပဏံ ရဒါမီတိ။ ယုဟဒန္တိ “သုဟဒေါ မမ အယ”န္တိ မည-
မာနော။ ဗုတ္တုလီနေတိ အကုလဇေ နိစေ။ ဒေါသာတိ ဧတေဟိ ဒေါသာဒိဟိ
ကာရဏေဟိ ယော ဧဝရူပံ ဂုယံ သံသတိ၊ သော ဗာလော အသံသယံ
ပလ္လတ္တိတော ပရိဝတ္တေတွာ ပါပိတော၊ ဟတောယေဝ နာမာတိ အတ္ထော။

တိရောက္ခဝါစောတိ အတ္တနော ယံ ပါစံ ကထေတုကာမော၊ တဿာ
တိရောက္ခကတတ္တာ ပဋိစ္ဆန္တဝါစော။ အသတံ ပရိဇ္ဇောတိ အသပ္ပုရိသာနံ
အန္တရံ ပရိဇ္ဇော အသပ္ပုရိသေသု ပရိယာပန္နော။ သင်္ဂတိသု မုဒီရေတိ
ယော ဧဝရူပေါ ပရေသံ ရဟဿံ သုတွာဝ ပရိသမဇ္ဈေသု “အသုကေန
အသုကံ နာမ ကတံ ဝါ ဝုတ္တံ ဝါ”တိ ဝါကျံ ဥဒီရေဟိ၊ တံ နရံ “အာသိဝိသော
ဒုမ္မုခေါ ပုတိမုခေါ”တိ အာဟု၊ တာဒိသမှာ ပရိယာ အာရာ အာရာ သံယမေ၊
ဒူရတော ဒူရတောဝ ဝိရမေယျ၊ ပရိဝဇ္ဇေယျ နန္တိ အတ္ထော။ မာလမုစ္ဆာဒနဉ္စာတိ
မာလဉ္စ ဒိဗ္ဗံ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓဉ္စ ဥစ္ဆာဒနဉ္စ။ ဩဟာယာတိ ဧတေဒိဗ္ဗအန္ဓာ-
ဒယော သဗ္ဗကာမေ အဇ္ဇေ မယံ ဩဟာယ ဆဉ္စေတွာ ဂမိဿာမ။ သုပဏ္ဍ
ပါဏုပဂတာဝ ဟုမှာတိ ဘော သုပဏ္ဍ ပါဏေဟိ ဥပဂတာဝ တေ အမှာ၊
သရဏံ နော ဟောဟိတိ။

ဧဝံ ပဏ္ဍရကော အာကာသေ ဟေဋ္ဌာသီသကော ဩလမ္ဗန္တော အဋ္ဌဟိ
ဂါထာဟိ ပရိဒေဝိ။ သုပဏ္ဍော ဟဿ ပရိဒေဝနသဒ္ဓိံ သုတွာ “နာဂရာဇ
အတ္တနော ရဟဿံ အစေလကဿ ကထေတွာ ဣဒါနိ ကိမတ္ထံ ပရိဒေဝသီ”တိ
တံ ဂရဟိတွာ ဂါထမာဟ —

၂၆၆။ “ကော နိဓ တိဏ္ဍံ ဂရဟံ ဥပေတိ၊
အသ္မိံခ လောကေ ပါဏဘူ နာဂရာဇ။
သမဏော သုပဏ္ဍော အထဝါ တွမေဝ၊
ကိံကာရဏာ ပဏ္ဍရက’ဂ္ဂဟိတော”တိ။

တတ္ထ ကော နိဓတိ ဣဓ အမှေသု တိသု ဇနေသု ကော န။ အသ္မိံခတိ ဧတ္ထ
ဣဓတိ နိပါတမတ္ထံ၊ အသ္မိံ လောကေတိ အတ္ထော။ ပါဏဘူတိ ပါဏဘူတော။
အထဝါ တွမေဝါတိ ဥဒါဟု တံယေဝ။ တတ္ထ သမဏံ တာဝ မာ ဂရဟ၊ သော
ဟိ ဥပါယေန တံ ရဟဿံ ပုစ္ဆိ။ သုပဏ္ဍမ္ပိ မာ ဂရဟ၊ အဟဉ္စိ တဝ ပစ္စတ္တိကောဝ။
ပဏ္ဍရက’ဂ္ဂဟိတောတိ သမ္ပ ပဏ္ဍရက “အဟံ ကိံကာရဏာ သုပဏ္ဍေန ဂဟိ-
တော”တိစိန္တေတွာ စ ပန အဗ္ဘာနမေဝ ဂရဟ၊ တယာ ဟိ ရဟဿံ ကထေန္တေန
အတ္တနာဝ အတ္တနော အနတ္ထော ကတောတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။

တံ သုတွာ ပဏ္ဍရကော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၆၇။ “သမဏောတိ မေ သမ္ပတက္ခော အဟောသိ၊
 ပိယော စ မေ မနဿ ဘာဝိတက္ခော။
 တဿာဟမက္ခိံ ဝိဝေရိံ ဂုယမတ္ထံ၊
 အတိတမက္ခော ကပဏံ ရုဒါမိ”တိ။

တတ္ထ သမ္ပတက္ခောတိ သော သမဏော မယံ “သပ္ပုရိသော အယ”န္တိ
 သမ္ပတဘာဝေါ အဟောသိ။ ဘာဝိတက္ခောတိ သမ္ဘာဝိတဘာဝေါ ၂ စ မေ
 အဟောသိတိ။

တတော သုပဏ္ဍော စတသော ဂါထာ အဘာသိ—

၂၆၈။ “န စတ္ထိ သက္ခော အမရော ပထဗျာ၊
 ပညာဝိဓာ နတ္ထိ န နိန္ဒိတဗျာ။
 သစ္စေန ဓမ္မေန ဓိတိယာ ဒမေန၊
 အလမ္ဘမဗျာဟရတိ နရော ဣဓ။

၂၆၉။ မာတာ ပိတာ ပရမာ ဗန္ဓဝါနံ၊
 နာဿ တတိယော အနုကမ္ပက’တ္ထိ။
 တေသမ္ပိ ဂုယံ ပရမံ န သံသေ၊
 မန္တဿ ဘေဒံ ပရိသင်္ကမာနော။

၂၇၀။ မာတာ ပိတာ ဘဂိနီ ဘာတရော စ၊
 သဟာယာ ဝါ ယဿ ဟောန္တိ သပက္ခာ။
 တေသမ္ပိ ဂုယံ ပရမံ န သံသေ၊
 မန္တဿ ဘေဒံ ပရိသင်္ကမာနော။

၂၇၁။ ဘရိယာ စေ ပုရိသံ ဝဇ္ဇော၊ ကောမာရိ ပိယဘာဏိနီ။
 ပုတ္တရူပယသူပေတာ၊ ဉ္ဇတိသံဃပုရက္ခတာ။
 တဿာပိ ဂုယံ ပရမံ န သံသေ၊
 မန္တဿ ဘေဒံ ပရိသင်္ကမာနော”တိ။

တတ္ထ အမရောတိ အမရဏသဘာဝေါသက္ခော နာမ နတ္ထိ။ ပညာဝိဓာ နတ္ထိတိ
 န-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ ပညာဝိဓာ အတ္ထိတိ အက္ခော။ ဣဒံ ဂုတ္တံ ဟောတိ—

နာဂရာဇ လောကေ အမရောပိ နတ္ထိ၊ ပညာဝိဇာပိ အတ္ထိ၊ သာ အညေသံ ပညာကောဋ္ဌာသသင်္ခါတာ ပညာဝိဇာ အတ္တနော ဇိဝိဟဟေတု န နိဗ္ဗိတဗ္ဗာတိ။ အထ ဝါ ပညာဝိဇာတိ ပညာသဒိသာ န နိဗ္ဗိတဗ္ဗာ နာမ အညာ ဓမ္မဇာတိ နတ္ထိ၊ တံ ကသ္မာ နိဗ္ဗသီတိ။ ယေသံ ပန “ပညာဝိဇာနဗ္ဗိ န နိဗ္ဗိတဗ္ဗ”န္တိပိ ပါဌော၊ တေသံ ဥဇုံကမေဝ။ သစ္စေနာတိအာဒိသု ဝစီသစ္စေန စ သုစရိတဓမ္မေန စ ပညာသင်္ခါတာယ ဓိတိယာ စ ဣန္ဒြိယဒမေန စ အလန္တိ ဒုလ္လဘံ အဋ္ဌသမာပတ္တိ-မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသင်္ခါတဗ္ဗိ ဝိသေသံ အဗျာဟရတိ အာဝဟတိ တံ နိပ္ပါဒေတိ နရော ဣဓ၊ တသ္မာ နာရဟသိ အစေလံ နိဗ္ဗိတုံ၊ အတ္တာနမေဝ ဂရဟ။ အစေလေန ဟိ အတ္တနော ပညဝန္တတာယ ဥပါယကုသလတာယ စ ဝဇ္ဇေတွာ တံ ရဟသံ ဂုယံ မန္တံ ပုစ္ဆိတောတိ အတ္ထော။

ပရမာတိ ဧတေ ဥဘော ဗန္ဓဝါနံ ဥတ္တမဗန္ဓဝါ နာမ။ နာဿ တတိယောတိ အဿ ပုဂ္ဂလဿ မာတာပိတူဟိ အညော တတိယော သတ္ထော အနုကမ္ပကော နာမ နတ္ထိ၊ မန္တဿ ဘေဒံ ပရိသင်္ကမာနော ပဏ္ဍိတော တေသံ မာတာပိတူနဗ္ဗိ ပရမံ ဂုယံ န သံသေယျ၊ တံ ပန မာတာပိတူနဗ္ဗိ အကထေတဗ္ဗံ အစေလကဿ ကထေသီတိ အတ္ထော။ သဟာယာ ဝါတိ သုဟဒယမိတ္တာ ဝါ။ သမက္ခာတိ ပေတ္တေယျမာတုလပိတုစ္ဆာဒယော သမာန-ပက္ခာ ဉာတယော။ တေသန္တိတိ ဧတေသဗ္ဗိ ဉာတိမိတ္တာနံ န ကထေယျ၊ တံ ပန အစေလကဿ ကထေသိ၊ အတ္တနောဝ ကုဇ္ဈသုတိ ဒီပေတိ။ ဘရိယာ စေတိ ကောမာရိ ပိယဘာဏိနိ ပုတ္တေဟိ စ ရူပေန စ ယသေန စ ဥပေတာ ဝေရူပါ ဘရိယာပိ စေ “အာစိက္ခာဟိ မေ တဝ ဂုယ”န္တိ ဝဒေယျ၊ တဿာပိ န သံသေယျ။

တတော ပရာ—

၂၇၂။ “န ဂုယမတ္ထံ ဝိဝရေယျ၊ ရက္ခေယျ နံ ယထာ နိဗ္ဗိ”။
န ဟိ ပါတုကတော သာဓု၊ ဂုယော အတ္ထော ပဇာနတာ။

၂၇၃။ ထိယာ ဂုယံ န သံသေယျ၊ အမိတ္တဿ စ ပဏ္ဍိတော။
ယော စာမိသေန သံဟိရော၊ ဟဒယတ္ထေနော စ ယော နရော။

၂၇၄။ ဂုယမတ္ထံ အသမ္ပုဒ္ဓံ၊ သမ္မောယေတိ ယော နရော။
မန္တဘေဒဘယာ တဿ၊ ဒါသဘူတော တိတိက္ခတိ။

၂၇၅။ ယာဝန္တော ပုရိသဿ'တ္ထံ၊ ဂုယံ ဇာနန္တိ မန္တိနံ။
တာဝန္တော တဿ ဥဗ္ဗေဂါ၊ တသ္မာ ဂုယံ န ဝိဿဇေ။

၂၇၆။ ဝိဝိစ္စ ဘာသေယျ ဒိဝါ ရဟဿံ၊
ရတ္ထိံ ဂိရံ နာတိဝေလံ ပမုဇ္ဈေ။
ဥပဿုတိကာ ဟိ သုဏန္တိ မန္တိ၊
တသ္မာ မန္တော ခိပ္ပမုပေတိ ဘေဒ"န္တိ—

ပဉ္စ ဂါထာ ဥမင်္ဂဇာတကေ ပဉ္စပဏ္ဍိတပဌေ အာဝိ ဘဝိဿန္တိ။
တတော ပရာသု—

၂၇၇။ “ယထာပိ အဿ နဂရံ မဟန္တိ^၁၊
အဒ္ဓါရကံ အာယသံ ဘဒ္ဒသလံ။
သမန္တခါတာပရိခါဥပေတံ၊
ဧဝမ္ပိ မေ တေ ဣဓ ဂုယမန္တာ။

၂၇၈။ ယေ ဂုယမန္တာ အဝိကိဏ္ဍဝါစာ၊
ဒဠာ သဒတ္ထေသု နရာ ဒုဇိဌ။
အာရာ အမိတ္တာ ဗျဝဇန္တိ တေဟိ၊
အာသီဝိသာ ဝါ ရိဝ သတ္တုသဃံာ”တိ—

ဒီသု ဂါထာသု ဘဒ္ဒသလန္တိ အာပဏာဒီဟိ သာလာဟိ သမ္ပန္တံ။ သမန္တ-
ခါတာပရိခါဥပေတန္တိ သမန္တခါတာဟိ တိဟိ ပရိခါဟိ ဥပဂတံ။ ဧဝမ္ပိ မေတိ
ဧဝမ္ပိ မယံ တေ ပုရိသာ ခါယန္တိ။ ကတရေ? ယေ ဣဓ ဂုယမန္တာ။ ဣဒံ
ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ အဒ္ဓါရကဿ အယောမယနဂရဿ မနုဿာနံ
ဥပဘောဂပရိဘောဂေါ အန္တောဝ ဟောတိ၊ န အဗ္ဗန္တရိမာ ဗဟိ နိက္ခမန္တိ၊ န
ဗာဟိရာ အန္တော ပဝိသန္တိ၊ အပရာပရံ သဉ္ဇာရော ဆိဇ္ဇတိ၊ ဂုယမန္တာ ပုရိသာ
ဧဝရူပါ ဟောန္တိ၊ အတ္တနော ဂုယံ အတ္တနော အန္တောယေဝ ဇီရာပေန္တိ၊ န
အညဿ ကထေန္တိတိ။ ဒဠာ သဒတ္ထေသုတိ အတ္တနော အတ္ထေသု ထိရာ။
ဒုဇိဌတိ ပဏ္ဍရကနာဂံ အာလပတိ။ ဗျဝဇန္တိတိ ပဋိက္ခမန္တိ။ အာသီဝိသာ
ဝါ ရိဝ သတ္တုသဃံာတိ^၂ ဧတ္ထ ဝါတိ နိပါတမတ္ထံ၊ အာသီဝိသာ သတ္တုသဃံာ
ရိဝါတိ? အတ္ထော။ ယထာ အာသီဝိသတော သတ္တုသဃံာ ဇီဝိတုကာမာ

မနုဿာ အာရာ ပဋိက္ခမန္တိ၊ ဧဝံ တေဟိ ဂုယုမန္တေဟိ နရေဟိ အာရာ အဓိတ္တာ ပဋိက္ခမန္တိ၊ ဥပဂန္တံ ဩကာသံ န လဘန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဧဝံ သုပဏ္ဏေန ဓမ္မေ ကထိတေ ပဏ္ဍရကော အာဟ—

၂၇၉။ “ဟိတွာ သရံ ပဗ္ဗဇိတော အစေလော၊
နဂ္ဂေါ မုဏ္ဍော စရတိ သာသဟေတု။
တမ္ပိ န ခေါ ဝိဝရိံ ဂုယုမတ္ထံ၊
အတ္တာ စ ဓမ္မာ စ အပဂ္ဂတာမှာ။

၂၈၀။ ကထံကရော ဟောတိ သုပဏ္ဏရာဇ၊
ကိံသီလော ကေန ဝတေန ဝတ္တံ။
သမဏော စရံ ဟိတွာ မမာယိတာနိ၊
ကထံကရော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ သာသဟေတုတိ နိဿိရိကော ကုမ္ဘိပူရဏတ္ထာယ ခါဒနီယဘော-
ဇနီယ ပရိယေသန္တော စရတိ။ အပဂ္ဂတာမှာတိ^၁ အပဂတံ ပရိဟိနာမှာ။
ကထံကရောတိ ဣဒံ နာဂရာဇာ တဿ နဂ္ဂဿ သမဏဘာဝံ ဥတွာ
သမဏပဋိပတ္တိံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ။ တတ္ထ ကိံသီလောတိ ကတရေန အာစာ-
ရေန သမန္တာဂတော။ ကေန ဝတေနာတိ ကတရေန ဝတသမာဒါနေန
ဝတ္တန္တော။ သမဏော စရန္တိ ပဗ္ဗဇာယ စရန္တော တဏှာမမာယိတာနိ ဟိတွာ
ကထံ သမိတပါပသမဏော နာမ ဟောတိ။ သဂ္ဂန္တိ ကထံ ကရောန္တော စ
သုဋ္ဌ၊ အဂ္ဂံ ဒေဝနဂရံ သော သမဏော ဥပေတိတိ။

သုပဏ္ဏော အာဟ—

၂၈၁။ “ဟိရိယာ တိတိက္ခာယ ဒမေနပေတော၊
အက္ခောဓနော ပေသုဏီယံ ပဟာယ။
သမဏော စရံ ဟိတွာ မမာယိတာနိ၊
ဧဝံကရော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ ဟိရိယာတိ သမ္ပ နာဂရာဇာ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနေဟိ ဟိရောတ္တပ္ပေဟိ
တိတိက္ခာသင်္ခါတာယ အဓိဝါသနခန္တိယာ ဣန္ဒြိယဒမေန စ ဥပေတော အကုဇ္ဈန-
သီလော ပိသုဏဝါစံ ပဟာယ တဏှာမမာယိတာနိ စ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇာယ

၁-အပါဂတာမှာတိ (သီ)၊ အပဂတာမှာတိ (သျှာ)၊ အဝါဂတာမှာတိ (ဣ)

စရန္တော သမဏော နာမ ဟောတိ၊ ဧဝံပရောဓာယံ စ တောနိ ဟိရိအာဒိနိ
ကုသလာနိ ကရောန္တော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာနန္တိ။

ဣမံ သုပဏ္ဏရာဇဿ ဓမ္မကလံ သုတံ ပဏ္ဏရုက္ခာ ဇီဝိတံ ယာစန္တော
ဂါထမာဟ—

၂၀၂။ “မာတာဝ ပုတ္တံ တရုဏံ တနုဇ္ဈံ၊
သမ္ဘဿတာ သဗ္ဗဂတ္တံ ဖရေတိ။
ဧဝမ္ပိ မေ တံ ပါတုရဟု ဒိဇန္တု၊
မာတာဝ ပုတ္တံ အနုကမ္မမာနော”တိ။

တဿတ္ထော—ယထာ မာတာ တနုဇ္ဈံ အတ္တနော သရီရဇာတံ တရုဏံ
ပုတ္တံ သမ္ဘဿတံ၊ ဒိသ္မာ တံ ဥရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ထညံ ပါယေန္တိ ပုတ္တ-
သမ္ဘဿနသဗ္ဗံ အတ္တနော ဂတ္တံ ဖရေတိ၊ နပိ မာတာ ပုတ္တတော ဘာယတိ၊
နပိ ပုတ္တော မာတိတော၊ ဧဝမ္ပိ မေ တံ ပါတုရဟု ပါတုဘူတော ဒိဇန္တု
ဒိဇရာဇ၊ တသ္မာ မာတာဝ ပုတ္တံ မုဒုကေန ဟဒယေန အနုကမ္မမာနော မံ
ပဿ၊ ဇီဝိတံ မေ ဒေဟိတိ။

အထဿ သုပဏ္ဏော ဇီဝိတံ ဒေန္တော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၀၃။ “ဟန္တဇ္ဇေ တံ မုဉ္ဇ ဝဓာ ဒုဇိဌ၊
တယော ဟိ ပုတ္တာ န ဟိ အညော အတ္ထိ။
အန္တေဝါသီ ဒိန္တကော အဩဇော စ၊
ရဇ္ဇဿ ပုတ္တညတရော မေ အဟောသီ”တိ။

တတ္ထ မုဉ္ဇာတိ မုစ္စ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ဒုဇိဌတိ တံ အာလပတိ။
အညောတိ အညော စတုတ္ထော ပုတ္တော နာမ နတ္ထိ။ အန္တေဝါသီတိ သိပ္ပံ
ဝါ ဥဂ္ဂဏ္ဍမာနော ပဉ္စံ ဝါ သုဏန္တော သန္တိကော နိပုတ္တော။ ဒိန္တကောတိ
“အယံ တေ ပုတ္တော ဟောတူ”တိ ပရေဟိ ဒိန္တော။ ရဇ္ဇဿတိ အဘိရမဿ။
အညတရောတိ တီသု ပုတ္တေသု အညတရော အန္တေဝါသီ ပုတ္တော မေ တံ
ဇာတောတိ ဒိပေတိ။

ဧဝံ ပန ဝတွာ အာကာသာ ဩတရိတွာ တံ ဘူမိယံ ဝတိဋ္ဌာပေသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁-သမ္ဘဿ တံ (သီ၊ ဣ)၊ သမ္ဘဿတာ (သျှာ)

၂-သမ္ဘဿ (သီ)၊ သမ္ဘဿတာ (သျှာ)၊ သမ္ဘဿံ (ဣ)

၃-မုစ္စာတိ မုဉ္ဇ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂၀၄။ “ဣစ္စေဝ ဝါကျံ ဝိသဇ္ဇိ သုပဏ္ဏော၊
 ဘုမ္မံ ပတိဋ္ဌာယ ဒိဇော ဒုဇိဝံ။
 မုတ္တဇ္ဇ တံ သဗ္ဗဘယာတိဝတ္တော၊
 ထလူဒကေ ဟောဟိ မယာဘိဂုတ္တော။

၂၀၅။ အာတင်္ဂိနံ ယထာ ကုသလော ဘိသက္ကော၊
 ပိပါသိတာနံ နေဒေါဝ သီတော။
 ဝေသ္မံ ယထာ ဟိမသီတနိတာနံ၊
 ဧဝမ္ပိ တေ သရဏမဟံ ဘဝါမိ”တိ။

တတ္ထ ဣစ္စေဝ ဝါကျန္တိ ဣတိ ဧဝံ ဝစနံ ဝတွာ တံ နာဂရာဇံ ဝိသဇ္ဇိ။
 ဘုမ္မန္တိ သော သယမ္ပိ ဘုမ္မိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဒိဇော တံ ဒုဇိဝံ သမဿာသေန္တော
 မုတ္တော အဇ္ဇ တံ ဣတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗဘယာနိ အတိဝတ္တော ထလေ စ ဥဒကေ
 စ မယာ အဘိဂုတ္တော ရက္ခိတော ဟောဟိတိ အာဟ။ အာတင်္ဂိနန္တိ
 ဂိလာနာနံ။ ဧဝမ္ပိ တေတိ ဧဝံ အဟံ တဝ သရဏံ ဘဝါမိ။

ဂစ္ဆ တွန္တိ တံ ဥပျောဇေသိ။ သော နာဂရာဇာ နာဂဘဝနံ ပါဝိသိ။
 ဣတရောပိ သုပဏ္ဏဘဝနံ ဂန္တာ “မယာ ပဏ္ဍရကနာဂေါ သပထံ ကတွာ
 သဒ္ဓဟာပေတွာ ဝိသဇ္ဇိတော၊ ကိဒိသံ န ခေါ မယိ တဿ ဟဒယံ၊ ဝိမံ-
 သိဿာမိ န”န္တိ နာဂဘဝနံ ဂန္တာ သုပဏ္ဏဝါတံ အကာသိ။ တံ ဒိသ္မာ နာဂေါ
 “သုပဏ္ဏရာဇာ မံ ဂဟေတုံ အာဂတော ဘဝိဿတိ”တိ မညမာနော ဗျာမ-
 သဟဿမတ္ထံ အတ္တဘာဝံ မာပေတွာ ပါသာဏေ စ ဝါလုကဉ္စ ဂိလိတွာ
 ဘာရိကော ဟုတွာ နဂုံဌံ ဟေဋ္ဌာကတွာ ဘောဂမတ္ထကေ ဖဏံ ဓာရယမာနော
 နိပဇ္ဇိတွာ သုပဏ္ဏရာဇာနံ ခုံသိတုကာမော ဝိယ အဟောသိ။ တံ ဒိသ္မာ
 သုပဏ္ဏော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၀၆။ “သဒ္ဓိံ ကတွာ အမိတ္တေန၊ အဏ္ဏဇေန ဇလာဗုဇ။
 ဝိဝရိယ ဒါဌံ သေသိ၊ ကုတော တံ ဘယမာဂတ”န္တိ။

တံ သုတွာ နာဂရာဇာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၂၀၇။ “သင်္ကေထေဝ အမိတ္တသ္မိံ၊ မိတ္တသ္မိမ္ပိ န ဝိဿသေ။
 အဘယာ ဘယမုပ္ပန္နံ၊ အပိ မူလာနိ ကန္တတိ။

၂၀၈။ ကထံ န ဝိဿသေ တျမ္ပိ၊ ယေနာသိ ကလဟော ကတော။
 နိစ္စယတ္တေန ဌာတဗ္ဗံ၊ သော ဒိသန္တိ န ရဇ္ဇတိ။

၂၀၉။ ဝိဿာသယော န စ တံ ဝိဿယေယျ၊
 အသင်္ကိတော သင်္ကိတော စ ဘဝေယျ။
 တထာ တထာ ဝိညူ ပရက္ကမေယျ၊
 ယယာ ယထာ ဘာဝံ ပရော န ဇညာ”တိ။

တတ္ထ အဘယောတိ အဘယဋ္ဌာနဘူဟာ မိတ္တမှာ ဘယံ ဥပ္ပန္နံ ဇီဝိတသင်္ခါ-
 တာနိ မူလာနေဝ ကန္တတိ။ ဣဒ္ဓိတိ တသ္မိံ။ ယေနာသီတိ ယေန သဒ္ဓိံ
 ကလဟော ကတော အဟောသိ။ နိစ္စယက္ခေနာတိ နိစ္စပဋိယက္ခေန။ သော
 ဒိသန္တိ န ရုဇ္ဇတိတိ ယော နိစ္စယက္ခေန အဘိတိဋ္ဌတိ။ သော အတ္တနော သတ္တုဟိ
 သဒ္ဓိံ ဝိဿာသဝသေန န ရုဇ္ဇတိ။ ဟတော တေသံ ယထာကာမကရဏီယော
 န ဟောကိတိ အတ္ထော။ ဝိဿာသယေတိ ပရံ^၁ အတ္တနိ ဝိဿာသယေ၊ တံ
 ပန ဘယံ န ဝိဿာသေယျ။ ပရေန အသင်္ကိတော အတ္တနာ စ သော^၂ သင်္ကိတော
 ဘဝေယျ။ တာဝံ ပရောတိ ယယာ ယထာ ပဏ္ဍိတော ပရက္ကမတိ။ တထာ တထာ
 တဿ ပရော ဘာဝံ န ဇညာတိ။ ကသ္မာ ပဏ္ဍိတေန ဝိရိယံ ကာတဗ္ဗမေဝါတိ
 ဒိပေတိ။

ဣတိ တေ အညမညံ သလ္လပိက္ခာ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ ဥဘောပိ အစေ-
 လကဿ အဿမံ အဂမိ”သု။ ဟမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၉၀။ “တေ ဒေပဝဏ္ဏာ သုခမာလရူပါ၊
 ဥဘော သမာ သုဇယာ ပုညခန္ဓာ။
 ဥပါဂမုံ ကရမ္ဗိယံ^၃ အစေလံ၊
 မိဿိဘူတာ အဿဝါဟာဝ နာဂါ”တိ။

တတ္ထ သမာတိ သမာနရူပါ သဒိသသဏ္ဌာနာ ဟုတွာ။ သုဇယာတိ
 သုဝယာ^၄ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ပုညခန္ဓာတိ ကဟကုသလတာယ
 ပုညက္ခန္ဓာ ဝိယ။ မိဿိဘူတာတိ ဟတ္ထေန ဟတ္ထံ ဂဟေတွာ ကာယမိဿိဘာဝံ
 ဥပဂတာ။ အဿဝါဟာဝ နာဂါတိ ဓုရေ ယုတ္တကာ ရထဝါဟာ ဒွေ အဿာ
 ဝိယ ပုရိသနာဂါ တဿ အဿမံ အဂမိ”သု။

ဂန္ဓာ စ ပန သုပဏ္ဏရာဇာ စိန္တေသိ “အယံ နာဂရာဇာ အစေလကဿ ဇီဝိတံ
 န ဒဿတိ၊ ဧတံ ဒုဿိလံ န ဝဒ္ဓိဿာမိ”တိ။ သော ဗဟိ ဌတွာ နာဂရာဇာနမေဝ
 တဿ သန္တိကံ ပေသေသိ။ တံ သန္ဓာယ သတ္တာ ဣတရံ ဂါထမာဟ။

၁-ယော (က)

၃-ကာဒမ္ဗိယံ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-အတ္တာပ တံ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၄-သုဇယောတိ သုဇယော (သိ၊ ဣ)

၂၉၁။ “တတော ဟဝေ ပဏ္ဍရကော အစေလံ၊
သယမေဂုပါဂမ္မ ဣဒံ အဝေါစ။
မုတ္တု’ဇ္ဇဟံ သဗ္ဗဘယာတိဝတ္ထော၊
န ဟိ နူန တုယံ မနသော ပိယ’မှာ”တိ။

တတ္ထ ပိယ’မှာတိ ဒုဿီလ နဂ္ဂဘောဂ္ဂ မုသာဝါဒိ နူန မယံ တဝ မနသော
န ပိယာ အဟုမှာတိ ပရိဘာသိ။

တတော အစေလော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၉၂။ “ပိယော ဟိ မေ အာသိ သုပဏ္ဍရာဇာ၊
အသံသယံ ပဏ္ဍရကေန သစ္စံ။
သော ရာဂရတ္တောဝ အကာသိ’မေတံ၊
ပါပကမ္ပံ သမ္ပဇာနော န မောဟာ”တိ။

တတ္ထ ပဏ္ဍရကေနာတိ တယာ ပဏ္ဍရကေန သော မမ ပိယတရော
အဟောသိ၊ သစ္စမေတံ။ သောတိ သော အဟံ တသ္မိံ သုပဏ္ဍ ရာဂေန
ရတ္တော ဟုတွာ တေ ပါပကမ္ပံ ဇာနဇ္ဇောဝ အကာသိ’ န မောဟေန
အဇာနဇ္ဇောတိ။

ဤ သုတွာ နာဂရာဇာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

၂၉၃။ “န မေ ပိယံ အပ္ပိယံ ဝါပိ ဟောတိ၊
သမ္ပဿတော လောကမိမံ ပရဉ္စ။
သုသညတနံ ပိယဉ္စနေန၊
အသညတော လောကမိမံ စရာသိ။

၂၉၄။ အရိယာဝကာသောသိ အနရိယောဝါသိ၊
အသညတော သညတသန္တိကာသော။
ကဏ္ဍာဘိဇာတိကောသိ အနရိယရူပေါ၊
ပါပံ ဗဟုံ ဒုစ္စရိတံ အစာရိ”တိ။

တတ္ထ န မေတိ အတ္တေ ဒုဿီလ နဂ္ဂ မုသာဝါဒိ ပဗ္ဗဇိတဿ ဟိ ဣမဉ္စ ပရဉ္စ
လောကံ သမ္ပဿတော ပိယံ ဝါ မေ အပ္ပိယံ ဝါပိ မေတိ န ဟောတိ၊ တံ ပန
သုသညတနံ သီလဝန္တာနံ ဗျဉ္စနေန ပဗ္ဗဇိတလိင်္ဂေန အသညတော ဟုတွာ ဣမံ
လောကံ ဝဉ္ဇေန္တော စရာသိ။ အရိယာဝကာသောသိတိ အရိယပဂ္ဂိရူပကောသိ။

အသညတောတိ ကာယာဒီဟိ အသညတောသိ။ ကဏှာဘိဇာတိကောတိ
ကဋကသဘာဝေါ။ အနရိယရူပေါတိ အဟိရိကသဘာဝေါ။ အစာရိတိ
အကာသိ။

ဣတိ တံ ဂရဟိတွာ ဣဒါနိ အဘိသပန္နော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၉၅။ “အဒုဋ္ဌဿ တုဝံ ဒုတ္တိ၊ ဒုတ္တိ စ ပိသုဏော စသိ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ မုဒ္ဒါ တေ ဖလတု သတ္တဓာ”တိ။

တဿတ္ထော—အတ္ထော ဒုတ္တိ တံ အဒုဋ္ဌဿ မိတ္တဿ ဒုတ္တိ စသိ၊ ပိသုဏော
စသိ၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန မုဒ္ဒါ တေ သတ္တဓာ ဖလတုတိ။

ဣတိ နာဂရာဇဿ သပန္နဿေဝ အစေလကဿ သီသံ သတ္တဓာ ဖလိ။
နိသိန္နဋ္ဌာနေယေဝဿ ဘူမိ ဝိဝရံ အဒါသိ။ သော ပထဝီ ပရိသိတွာ အဝိစိမ္မိ
နိဗ္ဗတ္တိ၊ နာဂရာဇသုပဏ္ဏရာဇာနောပိ အတ္တနော ဘဝနမေဝ အဂမိံသု။ သတ္တာ
တဿ ပထဝီ ပရိဋ္ဌဘာဝံ ပကာသေန္တော ဩသာနဂါထမာဟ—

၂၉၆။ “တသ္မာ ဟိ မိတ္တာနံ န ဒုတ္တိတဗ္ဗံ၊
မိတ္တဒုတ္တာ ပါပိယော နတ္ထိ အညော။
အာသိတ္တသတ္တော နိဟတော ပထဗျာ၊
ဣန္ဒဿ ဝါကျေန ဟိ သံဝရေ ဟတော”တိ။

တတ္ထ တသ္မာတိ ယသ္မာ မိတ္တဒုတ္တိကမ္မဿ ဖရသော ဝိပါကော၊ တသ္မာ။
အာသိတ္တသတ္တောတိ အာသိတ္တဝိသေန သတ္တော။ ဣန္ဒဿာတိ နာဂိန္ဒဿ
ဝါကျေန။ သံဝရေတိ “အဟံ သံဝရေ ဌိတောသ္မိ”တိ ပဋိညာယ ဧဝံ ပညာတော
အာဇီဝကော ဟတောတိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဒေဝ-
ဒတ္တော မုသာဝါဒံ ကတွာ ပထဝီ ပရိဋ္ဌာယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ အစေလကော ဒေဝဒတ္တော အဟောသိ၊ နာဂရာဇာ
သာရိပုတ္တော၊ သုပဏ္ဏရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ပဏ္ဏရနာဂရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ။

၉-သမ္ဗုဒ္ဓါဘူတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၉)

ကာ ဝေဓမာနာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော မလ္လိကံ ဒေဝီ^၁ အာရဟန္တ ကထေသိ။ ဝတ္ထု ကုမ္မာသပိဏ္ဍိတဘူတကေ^၂ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ သာ ပန တထာဂတဿ တိဏ္ဍိ ကုမ္မာသပိဏ္ဍိကာနံ ဒါနာနုဘာဝေန တံ ဒိဝသညေဝ ရညော အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ ပတွာ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိတာဒီဟိ^၂ ပဉ္စဟိ ကလျာဏဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတာ ဉာဏသမ္ပန္နာ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာယိကာ ပတိဒေဝတာ အဟောသိ။ တဿာ ပတိဒေဝတာဘာဝေါ သကလနဂရေ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။ အထေကဒိဝသံ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာရုသော မလ္လိကာ ဒေဝီ ကိရ ဝတ္ထသမ္ပန္နာ ဉာဏသမ္ပန္နာ ပတိဒေဝတာ”တိ။ သတ္တာ အာဂန္တော “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပေသာ ဝတ္ထသမ္ပန္နာ ပတိဒေဝတာယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒတ္တဿ ရညော သောတ္ထိသေနော နာမ ပုတ္တော အဟောသိ။ တံ ရာဇာ ဝယပ္ပတ္တံ ဥပရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌပေသိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓါ နာမဿ အဂ္ဂမဟေသိ အဟောသိ ဥတ္တမရူပဓရာ သရီရပ္ပဘာသမ္ပန္နာ၊ နိဝါတေ ဇလမာနာ ဒိပသိခါ ဝိယ ခါယတိ။ အပရဘာဝေ သောတ္ထိသေနဿ သရီရေ ကုဋ္ဌံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝေဇ္ဇော တိကိစ္ဆိတုံ နာသက္ခိံသု။ သော ဘိဇ္ဇမာနေ ကုဋ္ဌေ ပဋိကူလော ဟုတွာ ဝိပ္ပဋိသာရံ ပတွာ “ကော မေ ရဇ္ဇေန အတ္ထော၊ အရညေ အနာထမရဏံ မရိဿာမီ”တိ ရညော အာရောစာပေတွာ ဣတ္ထာဂါရံ ဆဇ္ဇေတွာ နိက္ခမိ။ သမ္ဗုဒ္ဓါ ဗဟူဟိ ဥပါယေဟိ နိဝတ္တိယမာနာပိ အနိ-
ဝတ္တိတွာဝ “အဟံ တံ သာမိကံ အရညေ ပဋိဇဉ်ဇိဿာမီ”တိ ဝတွာ သဒ္ဓိညေဝ နိက္ခမိ။ သော အရညံ ပဝိသိတွာ သုလဘမူလဖလာဖလေ ဆာယူဒကသမ္ပန္နေ ပဒေသေ ပဏ္ဏသာလံ ကတွာ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ ရာဇဓိတာ တံ ပဋိဇဉ်ဇိ။ ကထံ? သာ ဟိ ပါတော ဝုဋ္ဌာယ အဿမပဒံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ ပါနိယပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌ-
ပေတွာ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ မုခဓောဝနဉ္စ ဥပနာမေတွာ မုခေ ဓောတေ နာနာဩသ-
ဓာနိ ပိသိတွာ တဿ ဝဏေ မက္ခေတွာ မဓုရမဓုရာနိ ဖလာဖလာနိ ခါဒါ-
ပေတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဟတ္ထေသု ဓောတေသု “အပ္ပမတ္တော ဟောဟိ ဒေဝါ”တိ ဝတွာ ဝန္တိတွာ ပစ္ဆိမဏိတ္ထိအင်္ဂသကေ အာဒါယ ဖလာဖလတ္ထာယ အရညံ ပဝိသိတွာ ဖလာဖလာနိ အာဟရိတွာ ဧကမန္တေ ဌပေတွာ သဋ္ဌေန ဥဒကံ အာဟရိတွာ နာနာစုဏ္ဏေဟိ စ မတ္တိကာဟိ စ သောတ္ထိသေနံ နှာပေတွာ

၁-၃ ၅-၁၇၂-ပိဋက။ ၂-ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိကာဒီဟိ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

ပုန မရရဖလာဖလာနိ ဥပနာမေတိ။ ပရိဘောဂါဝသာနေ ဝါသိတပါနီယံ
ဥပနေတွာ သယံ ဖလာဖလာနိ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပဒရသန္တရံ သံဝိဒဟိတွာ တသ္မိံ
ကတ္တ နိပဇ္ဇေ တဿ ပါဒေ ဓောဝိတွာ သိသပရိကမ္မဝိဋ္ဌိပရိကမ္မပါဒပရိကမ္မာနိ
ဥပဂန္တာ နိပဇ္ဇေတိ။ ဧတေနပါယေန သာမိကံ ပဋိဇဉ်။

သာ ကေဗိဝသံ အရညေ ဖလာဖလံ အာဟရန္တိ ဧကံ ဂိရိကန္တရံ ဒိသ္မာ
ဘိဘေတေ ပဋိံ ဩတာရေတွာ ကန္တရတိရေ ဌပေတွာ “နာယိဿာမိ”တိ
ဩဟရိတွာ ဟလိဗ္ဗါယ သရီရံ ဥဗ္ဗဇေတွာ နွတွာ သုဓောတသရိရာ ဥတ္တရိတွာ
ဝါကစီရံ နိဝါသေတွာ ကန္တရတိရေ အဋ္ဌာသိ။ အထဿာ သရိရပ္ပဘာယ ဝနံ
ဧကောဘာသံ အဟောသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဧကော ဒါနဝေါ ဂေါစရတ္တာယ
စရန္တော တံ ဒိသ္မာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ ဂါထာဒွယံ အာဟ—

၂၉၇။ “ကာ ဝေဓမာနာ ဂိရိကန္တရာယံ၊
ဧကာ တုဝံ တိဋ္ဌသိ သံဟိတူရ။
ပုဋ္ဌာသိ မေ ပါဏိပမေယျမဇ္ဈေ၊
အက္ခာဟိ မေ နာမဉ္စ ဗန္ဓဝေ စ။

၂၉၈။ ဩဘာသယံ ဝနံ ရမ္မံ၊ သိဟဗျုပ္ပနိသေဝိတံ။
ကံ ဝေါ တုမသိ ကလျာဏိ၊ ကဿ ဝါ တံ သုမဇ္ဈိမေ။
အဘိဝါဒေမိ တံ ဘဒ္ဒေ၊ ဒါနဝါဟံ နမတ္ထု တေ”တိ။

ကတ္တ ကာ ဧဝမောနာ ၃ နာနမတ္တတာယ သိတဘာဝေန ကမ္မမာနာ။
သိတိဗျုပ္ပတိ သမ္ပိဏ္ဏိတု ၂ ကမ္မမဉ္ဇိရလက္ခဏေ။ ပါဏိပမေယျမဇ္ဈေတိ ဟတ္ထေန
နိဗ္ဗိတဗ္ဗမဇ္ဈေ။ ကာ ဝေါ တုန္တိ ကာ နာမ ဝေါ တံ ဘဝသိ။ အဘိဝါဒေမိတိ
ဝန္တာဝေါ ဒါနဝေါဟန္တိ အဟံ ဧကော ဒါနဝေါ၊ အယံ နမတ္တာရော တဝ အတ္ထု၊
အဉ္ဇလိ” တေ ပဂ္ဂဏာမိတိ အဝစ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၂၉၉။ “ယော ပုတ္တော ကာသိရာဇဿ၊ သောတ္ထိသေနောတိ တံ ဝိဒူ။
တဿာဟံ သမ္ဗုလ္လာ ဘရိယာ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ဒါနဝ။
အဘိဝါဒေမိ ဟံ ဘန္တေ၊ သမ္ဗုလ္လာဟံ နမတ္ထု တေ။

၃၀၀။ ဧဝဒေဟပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ ဝနေ ဝသတိ အာတုရော။
ကမဟံ ရောဂသမ္ပတ္တိ၊ ဧကာ ဧကံ ဥပဋ္ဌဟံ။

၃၀၁။ အဟဉ္စ ဝနမုဉ္ဇာယ၊ မရံမံသံ မိဂါဗိလံ။
ယဒါဟရာမိ တံ ဘက္ခော၊ တဿ နူနဇ္ဇ နာဓေတိ”တိ။

တတ္ထ ဝေဒဟပုတ္တောတိ ဝေဒဟရာဇမိတာယ ပုတ္တော။ ဧရာဝသမ္ပတ္တိ
ရာဂပိဋိတံ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ ဥပဋ္ဌဟာမိ ပဋိဇဂ္ဂါမိ။ “ဥပဋ္ဌိတာ”တိပိ ပါဌော။
ဝနမုဉ္ဇာယာတိ ဝနံ ဥဉ္ဇေတွာ ဥဉ္ဇာစရိယံ စရိတွာ။ မရံမံသန္တိ နိဗ္ဗန္တိကံ မရဉ္စ
မိဂါဗိလမံသဉ္စ သီဟဗျူမိဂေဟိ ခါဒိတမံသတော အတိရိတ္တကောဌာသံ။
တံ ဘက္ခောတိ ယံ အဟံ အာဟရာမိ၊ တံ ဘက္ခောဝ သော မမ သာမိကော။
တဿ နူနဇ္ဇာတိ တဿ မညေ အဇ္ဇ အာဟာရံ အလဘမာနဿ သရိရံ
အာတပေ ပက္ခိတ္တပဒုမံ ဝိယ နာဓေတိ ဥပတပ္ပတိ မိလာယတိ။

တတော ပရံ ဒါနဝဿ စ တဿာ စ ဝစနပဋိဝစနဂါထာယော ဟောန္တိ—

၃၀၂။ “ကိ” ဝနေ ရာဇပုတ္တေန၊ အာတုရေန ကရိဿသိ။
သမ္ဗုလေ ပရိစိဏ္ဍေန၊ အဟံ ဘတ္တာ ဘဝါမိ တေ။

၃၀၃။ သောကဉ္စာယ ဒုရတ္တာယ၊ ကိ” ရူပံ ဝိဇ္ဇတေ မမ။
အညံ ပရိယေသ ဘဒ္ဒန္တေ၊ အဘိရူပတရံ မယာ။

၃၀၄။ ဧဟိ’မံ ဂိရိမာရယ၊ ဘရိယာ မေ စတုဿတာ။
တာသံ တွံ ပဝရာ ဟောဟိ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနိ။

၃၀၅။ နူန တာရကဝဏ္ဏာဘေ၊ ယံ ကိဉ္စ မနသိစ္ဆသိ။
သဗ္ဗံ တံ ပစုရံ မယံ၊ ရမဿုဇ္ဇ မယာ သဟ။

၃၀၆။ နော စေ တုဝံ မဟေသေယျံ၊ သမ္ဗုလေ ကာရယိဿသိ။
အလံ တွံ ပါတရာသာယ၊ ပဏှေ ဘက္ခာ ဘဝိဿသိ။

၃၀၇။ တဉ္စ သတ္တဇဇော လုဒ္ဓေါ၊ ကဋ္ဌာရော ပုရိသာဒကော။
ဝနေ နာထံ အပဿန္တိ၊ သမ္ဗုလံ အဂ္ဂဟိ ဘုဇေ။

၃၀၈။ အမိပန္နာ ပိသာစေန၊ လုဒ္ဓေနာမိသစက္ခနာ။
သာ စ သတ္တုဝသံ ပတ္တာ၊ ပတိမေဝါနုသောစတိ။

၃၁၁။ “ဣတ္ထိနမေသာ ပဝရာ ယသဿိနီ၊
သန္တာ သမာ အဂ္ဂိရိပုဂ္ဂတေဇာ။
တဉ္စေ တုဝံ ရက္ခသာဒေသိ ကညံ၊
မုဒ္ဒါ စ ဟိ သတ္တဓာ တေ ဖလေယျ။
မာ တံ ဒဟိ မုဉ္စ ပတိဗ္ဗတာယာ”တိ။

တတ္ထ သန္တာတိ ဥပသန္တာ၊ အထ ဝါ ပဏ္ဍိတာ ဉာဏသမ္ပန္နာ။ သမာတိ ကာယဝိသမာဒိဝိရဟိတာ။ အဒေသိတိ ခါဒသိ။ ဖလေယျာတိ ဣမိနာ မေ ဣန္ဒဝဇိရေန ပဟရိတွာ မုဒ္ဒါ၂ ဘိဇ္ဇေထ။ မာ တံ ဒဟိတိ တံ ဣမံ ပတိဗ္ဗတံ မာ တာပေယျာသိတိ။

တံ သုတွာ ဒါနဝေါ သမ္ဗုလံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သက္ကော “ပုနပိ ဒေသ ဧဝရူပံ ကရေယျာ”တိစိန္တေတွာ ဒါနဝံ ဒေဝသင်္ခလိကာယ ဗန္ဓိတွာ ပုန အနာဂမနာယ တတိယေ ပဗ္ဗတန္တရေ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ရာဇဓိတရံ အပ္ပမာဒေန ? ဩဝေဒိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ ရာဇဓိတာပိ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ စန္ဒာလောကေန အဿမံ ပါပုဏိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အဋ္ဌ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၁၂။ “သာ စ အဿမမာဂစ္ဆိ၊ ပမုတ္တာ ပုရိသာဒကာ။
နိဠိ ပဠိနံ သကုဏိဝ၊ ဂတသိင်္ဂံ အာလယံ။

၃၁၃။ သာ တတ္ထ ပရိဒေဝေသိ၊ ရာဇပုတ္တိ ယသဿိနီ။
သမ္ဗုလာ ဥတုမတ္တက္ခာ၊ ဝနေ နာထံ အပဿန္တိ။

၃၁၄။ သမဏေ မြာဟ္မဏေ ဝန္တေ၊ သမ္ပန္နစရဏေ ဣသေ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ တုမှံမှိ သရဏံ ဂတာ။

၃၁၅။ ဝန္တေ သီဟေ စ ဗျဠေ စ၊ ယေ စ အညေ ဝနေ မိဂါ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ တုမှံမှိ သရဏံ ဂတာ။

၃၁၆။ တိဏာ လတာနိ ဩသရော၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ တုမှံမှိ သရဏံ ဂတာ။

၃၁၇။ ဝန္တေ ဣန္ဒိဝရိသာမံ၊ ရတ္တိံ နက္ခတ္တမာလိနိ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ တုမှံမှိ သရဏံ ဂတာ။

၃၀၉။ န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ ယံ မံ ခါဒေယျ ရက္ခသော။
ယဉ္ဇ မေ အယျပုတ္တဿ၊ မနော ဟေဿတိ အညထာ။

၃၁၀။ န သန္တိ ဒေဝါ ပဝသန္တိ နုန၊
န ဟိ နုန သန္တိ ဣဓ လောကပါလာ။
သဟဿာ ကရေန္တာန'မသညတာနံ၊
န ဟိ နုန သန္တိ ပဋိသေမိတာရေ'တိ။

တတ္ထ ပရိစိတ္တေနာတိ တေန အာတုရေန ပရိစိတ္တေန ကိံ ကရိဿသိ။
သောကဇ္ဇာယာတိ သောကာတုရာယ။ “သောကဇ္ဇာယာ”တိပိ ပါဠော၊
သောကေ ဌိတာယာတိ အတ္ထော။ ဒုရတ္တာယာတိ ဒုဂ္ဂတကပဏဘာဝပုတ္တဿ
အတ္တဘာဝါယ။ ဧဟိ'မန္တိ မာ တံ ဒုရတ္တာမှိတိ စိန္တယိ၊ ဧတံ မမ ဂိရိမှိ ဒိဗ္ဗ-
ဝိမာနံ၊ ဧဟိ ဣမံ ဂိရိံ အာရဟ။ စတုဿတာတိ တသ္မိံ မေ ဝိမာနေ အပရာပိ
စတုဿတာ ဘရိယာယော အတ္ထိ။ သဗ္ဗံ တန္တိ ယံ ကိန္တိ ဥပဘောဂပရိဘောဂ-
ဝတ္ထာဘရဏာဒိကံ ဣစ္ဆသိ၊ သဗ္ဗံ တံ နုန မယံ ပစုရံ ဗဟံ သုလဘံ၊ တသ္မာ မာ
ကပဏာမှိတိ စိန္တယိ၊ ဧဟိ မယာ သဟ ရမဿူတိ ဝဒတိ။

မဟေသေယျန္တိ “ဘဒ္ဒေ သမ္ဗုလေ နော စေ မေ တံ မဟေသိဘာဝံ
ကာရေဿသိ၊ ပရိယတ္တာ တံ မမ ပါတရာသာယ၊ တေန တံ ဗလက္ကာရေန
ဝိမာနံ နေဿာမိ၊ တတြ မံ အသင်္ဂဏန္တိ မမ သွေ ပါတောဝ ဘက္ခာ
ဘဝိဿသိ”တိ ဧဝံ ဝတွာ သော သတ္တဟိ ဇဠာဟိ သမန္နာဂတော လုဒ္ဒကော
ဒါရုဏော နိက္ခန္တဒန္တော တံ တသ္မိံ ဝနေ ကိန္တိ အတ္တနော နာထံ အပဿန္တိ
သမ္ဗုလံ ဘုဇေ အဂ္ဂဟေသိ။ အဓိပန္နာတိ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌာ။ အာမိသဝက္ခုနာတိ
ကိလေသလောလေန။ ပတိမေဝါတိ အတ္တနော အစိန္တေတွာ ပတိမေဝ
အနုသောစတိ။ မနော ဟေဿတိတိ မံ စိရာယန္တိ ဝိဒိတွာ အညထာ စိတ္တံ
ဘဝိဿတိ။ န သန္တိ ဒေဝါတိ ဣဒံ သာ ဒါနဝေန ဘုဇေ ဂဟိတာ ဒေဝ-
တုဇ္ဈာပနံ ကရေန္တိ အာဟ။ လောကပါလာတိ ဝေရူပါနံ သီလဝန္တိနံ
ပတိဒေဝတာနံ ပါလကာ လောကပါလာ နုန ဣဓ လောကေ န သန္တိတိ
ပရိဒေဝတိ။

အထဿာ သီလတေဇေန သက္ကဿ ဘဝနံ ကမ္မိ၊ ပဏ္ဍုကမ္မလသီလာသနံ
ဥဏှာကာရံ ဒဿေသိ။ သက္ကော အာဝဇ္ဇေန္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ ဝဇီရံ
အာဒါယ ဝေဂေန ဂန္ဓာ ဒါနဝဿ မတ္တကေ ဌတွာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၃၁၈။ ဝန္တေ ဘာဂီရထိံ ဂင်္ဂံ၊ သဝန္တိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ တုမှိမိ သရဏံ ဂတာ။

၃၁၉။ ဝန္တေ အဟံ ပဗ္ဗတရာဇသေဋ္ဌံ၊ ဟိမဝန္တံ သိလုစ္စယံ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ တုမှိမိ သရဏံ ဂတာ”တိ။

တတ္ထ နိဋ္ဌံ ပဋိနံ သကုဏီဝါတိ^၁ ယထာ သကုဏိကာ မုခတုဏ္ဏကေန ဂေါစရံ ဂဟေတွာ ဧကေနိ ဥပဒ္ဒဝေန သကုဏပေါတကာနံ ပဋိနတ္တာ ပဋိနံ သကုဏိနိဋ္ဌံ^၂ အာဂစ္ဆေယျ။ ယထာ ဝါ ဂတသိင်္ဂံ^၃ နိက္ခန္တဝစ္ဆကံ အာလယံ သုညံဝစ္ဆကသလံ ဝစ္ဆဂိဒ္ဓိနိ ဓေန အာဂစ္ဆေယျ။ ဧဝံ သုညံ အဿမံ အာဂစ္ဆိတိ အတ္ထော။ တဒါ ဟိ သောတ္ထိသေနော သမ္ဗုလ္လာယ စိရမာနာယ “ဣတ္ထိယော နာမ လောလာ၊ ပစ္စာမိတ္တမ္ပိ မေ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ ပရိသင်္ကန္တော ပဏ္ဏသလတော နိက္ခမိတွာ ဂစ္ဆန္တရံ ပဝိသိတွာ နိသိဒ္ဓိ။ တေနတံ ဝုတ္တံ။ ဥတုမတ္တက္ခာတိ သောကဝေဂသဉ္ဇာတေန ဥဏှေန ဥတုနာ မန္တလောစနာ^၃။ အပဿန္တိတိ တသ္မိံ ဝနေနာထံ အတ္တနော ပတိံ အပဿန္တိ ဣတော စိတော စ သန္တာဝမာနာ ပရိဒေဝေသိ။

တတ္ထ သမဏေ ဗြာဟ္မဏေတိ သမိတပါပဗာဟိတပါပေ သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ။ သမ္ပန္တစရဏေတိ သဟ သီလေန အဋ္ဌန္တံ သမာပတ္တိနံ ဝသေန စ သမ္ပန္တစရဏေ ဣသေ ဝန္တေတိ ဧဝံ ဝတွာ ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ တုမှာကံ သရဏံ ဂတာ အမှိ။ သစေ မေ သာမိကဿ နိသိန္နဋ္ဌာနံ ဇာနာထ၊ အာစိက္ခထာတိ ပရိဒေဝေသိတိ အတ္ထော။ သေသဂါထာသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တိဏာ လတာနိ ဩသဓျောတိ အန္တောဖေဂ္ဂုဗဟိသာရတိဏာ^၁နိ စ လတာနိ စ အန္တောသာရဩသမိယော စ။ ဣမံ ဂါထံ တိဏာဒိသု နိဗ္ဗတ္တဒေဝတာ သန္တာယာဟ။ ဣန္ဒိဝရိသာမန္တိ ဣန္ဒိဝရိပုပ္ဖသမာနဝဏ္ဏံ။ နက္ခတ္တမာလိနိန္တိ နက္ခတ္တပဋိပါဋိသမန္တာဂတံ။ တုမှိတိ ရတ္ထိံ သန္တာယ တမ္ပိ အမှိတိ အာဟ။ ဘာဂီရထိံ ဂင်္ဂန္တိ ဧဝံပရိယာယနာမိကံ ဂင်္ဂံ။ သဝန္တိနန္တိ အညာသံ ဗဟူနံ နဒိနံ ပဋိဂ္ဂါဟိကံ။ ဂင်္ဂါယ နိဗ္ဗတ္တဒေဝတံ သန္တာယေဝမာဟ။ ဟိမဝန္တေပိ ဒေသေဝ နယော။

တံ ဧဝံ ပရိဒေဝမာနံ ဒိသ္မာ သောတ္ထိသေနော စိန္တေသိ “အယံ အတိဝိယ ပရိဒေဝတိ၊ န ခေါ ပနဿာ ဘာဝံ ဇာနာမိ၊ သစေ မယိ သိနေဟေန ဧဝံ

၁-နိဋ္ဌံ ဖလိနသကုဏီဝါတိ (သီ၊ဇု)၊ နိဋ္ဌံ ဖလိနသကုဏီဝါတိ (သျှာ)

၂-ဖလိနတ္တာ ဖလိနသကုဏိ နိဋ္ဌံ (သီ၊ဇု)၊ ဖလိနတ္တာ ဖလိနသကုဏိ နိဋ္ဌံ (သျှာ)

၃-မတ္တလောစနာ (သီ၊ဇု)

ကရောတိ၊ ဟဒယမ္ပိဿာ ဖလေယျ၊ ပရိဂ္ဂဟိဿာမိ တာဝ န”န္တိ ဂန္ဓာ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ နိဿိမိ။ သာပိ ပရိဒေဝမာနာဝ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရံ ဂန္ဓာ တဿ ပါဒေ ဝဋ္ဋိတွာ “ကုဟိ” ဂတောသိ ဒေဝါ”တိ အာဟ။ အထ နံ သော “ဘဒ္ဒေ တံ အညေသု ဒိဝသေသု န ဣမာယ ဝေလာယ အာဂစ္ဆသိ၊ အဇ္ဇ အတိသဒယံ အာဂတာသိ”တိ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၃၂၀။ “အတိသဒယံ ဝတာဂဗ္ဗံ၊ ရာဇပုတ္တိ ယသသိနိ။
ကေန နုဇ္ဇ သမာဂစ္ဆိ၊ ကော တေ ပိယတရော မယာ”တိ။

အထ နံ သာ “အဟံ အယျပုတ္တ ဖလာဖလာနိ အာဒါယ အာဂစ္ဆန္တိ ဧကံ ဒါနဝံ ပဿိ”။ သော မယိ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ မံ ဟတ္ထေ ဂဏိတွာ ‘သစေ မမ ဝစနံ န ကရောသိ၊ ခါဒိဿာမိ တ’န္တိ အာဟ။ အဟံ တာယ ဝေလာယ တညေဝ အနုသောစန္တိ ဧဝံ ပရိဒေဝိ”န္တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၃၂၁။ “ဣဒံ ခေါဟံ တဒါဝေါစံ၊ ဂဟိတာ တေန သတ္တုနာ။
န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ ယံ မံ ခါဒေယျ ရက္ခသော။
ယဉ္ဇ မေ အယျပုတ္တဿ၊ မနော ဟေဿတိ အညထာ”တိ။

အထဿ သေသမ္ပိ ပဝတ္တိ” အာရောစေန္တိ “တေန ပနာဟံ ဒေဝ ဒါနဝေန ဂဟိတာ အတ္တာနံ ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ အသက္ခောန္တိ ဒေဝတုဇ္ဈာပနကမ္ပံ အကာသိ”။ အထ သက္ခော ဝဇီရဟတ္ထော အာဂန္ဓာ အာကာသေ ဌိတော ဒါနဝံ သန္တဇ္ဇေတွာ မံ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ တံ ဒေဝသင်္ခလိကာယ ဗန္ဓိတွာ တတိယေ ပဗ္ဗတန္တရေ ခိဝိတွာ ပက္ကာမိ၊ ဧဝါဟံ သက္ကံ နိဿာယ ဇီဝိတံ လဘိ”န္တိ အာဟ။ တံ သုတွာ သောတ္ထိသေနော “ဘဒ္ဒေ ဟောတု၊ မာတုဂါမဿ အန္တရေ သစ္စံ နာမ ဒုလ္လဘံ၊ ဟိမဝန္တေ ဟိ ဗဟူ ဝနစရကတာပသဝိဇ္ဇာရောဒယော သန္တိ၊ ကော တုယံ သဒ္ဓဟိဿတိ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၃၂၂။ “စောရိနံ ဗဟုဗုဒ္ဓိနံ၊ ယာသု သစ္စံ သုဒုလ္လဘံ။
ထိနံ ဘာဝေါ ဒုရာဇာနော၊ မစ္ဆသေဝေါဒကေ ဂတ”န္တိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “အယျပုတ္တ အဟံ တံ အသဒ္ဓဟန္တံ မမ သစ္စ-
ဗလေနော တိကိစ္ဆိဿာမိ”တိ ဥဒကဿ ကလသံ ပူရေတွာ သစ္စကိရိယံ
ကတွာ တဿ သီသေ ဥဒကံ အာသိဉ္စန္တိ ဂါထမာဟ—

၃၂၃။ “တထာ မံ သစ္စံ ပါလေတု၊ ပါလယိဿတိ စေ မမံ။
ယထာဟံ နာဘိဇာနာမိ၊ အညံ ပိယတရံ တယာ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဗျာဓိ တေ ဝူပသမ္ပတူ”တိ။

တတ္ထ တထာ-သဒ္ဓေါ “စေ မမ”န္တိ ဣမိနာ သဒ္ဓိံ ယောဇေဟဒဗ္ဗော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာဟံ ဝဒါမိ၊ တထာ စေ မမ ဝစနံ သစ္စံ၊ အထ မံ ဣဒါနိဝိ ပါလေတု၊ အာယတိမ္ပိ ပါလေဿတိ၊ ဣဒါနိ မေ ဝစနံ သုဏာထ “ယထာဟံ နာဘိဇာနာမိ”တိ။ ပေါတ္ထကေသုပန “တထာမံသစ္စံပါလေတိ”တိ လိဒိတံ၊ တံ အဋ္ဌကထာယံ နတ္ထိ။

ဧဝံ တာယ သစ္စကိရိယံ ကတွာ ဥဒကေ အာသိတ္တမတ္တေယေဝ သောတ္ထိ-
သေနဿ ကုဋ္ဌံ အဓ္မိလေန ဓောတံ ဝိယ တမ္ပမလံ တာဝဒေဝ အပဂစ္ဆိ။ တေ
ကတိပါဟံ တတ္ထ ဝသိတွာ အရညာ နိက္ခမ္ပ ဗာရာဏသိံ ပတွာ ဥယျာနံ
ပဝိသိံသု။ ရာဇာ တေသံ အာဂတဘာဝံ ဥတွာ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ တတ္ထေဝ
သောတ္ထိသေနဿ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ သမ္ပုလံ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ အဘိ-
သိဇ္ဇာပေတွာ နဂရံ ပဝေသေတွာ သယံ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥယျာနေ ဝါသံ
ကပ္ပေသိ၊ ရာဇနိဝေသနေယေဝ စနိဗဒ္ဓိံ ဘုဉ္ဇိ။ သောတ္ထိသေနောပိ သမ္ပုလာယ
အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနမတ္တမေဝ အဒါသိ၊ န ပုနဿာ ကောစိ သက္ကာရေ အဟောသိ၊
အတ္ထိဘာဝမ္ပိဿာ န အညာသိ၊ အညာဟေဝ ဣတ္ထိဟိ သဒ္ဓိံ အဘိရမိ။
သမ္ပုလာ သပတ္တိဒေါသဝသေနံ ကိသာ အဟောသိ ဥပဏ္ဍုပဏ္ဍုကဇာတာ
ဓမ္မနိသန္တတဂတ္တာ။ သာ ဧကဒိဝသံ သောကဝိနောဒနတ္ထံ ဘုဉ္ဇိတုံ အာဂတဿ
သသုရတာပသဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ တံ ကတဘတ္တကိစ္စံ ဝဉ္ဇိတွာ ဧကမန္တံ
နိသီဒိ။ သော တံ မိလာတိန္ဒြိယံ ဒိသွာ ဂါထမာဟ—

၃၂၄။ “ယေ ကုဉ္ဇရာ သတ္တသတာ ဥဋ္ဌာရာ၊
ရက္ခန္တိ ရတ္တိန္ဒိဝမုယျုတာဝုဓာ။
ဓနုဂ္ဂဟာနဉ္စ သတာနိ သောဋ္ဌဿ၊
ကထံဝိဓေ ပဿသိ ဘဒ္ဒေ သတ္တဝေါ”တိ။

တဿတ္ထော—ဘဒ္ဒေ သမ္ပုလေ ယေ အမှာကံ သတ္တသတာ ကုဉ္ဇရာ၊
တေသညေဝ ခန္ဓဂတာနံ ယောဓာနံ ဝသေန ဥယျုတ္တာဝုဓာ၊ အပရာနိ စ
သောဋ္ဌသဓနုဂ္ဂဟသတာနိ ရတ္တိန္ဒိဝံ ဗာရာဏသိံ ရက္ခန္တိ။ ဧဝံ သုရက္ခိတေ
နဂရေ ကထံဝိဓေ တံ သတ္တဝေါ ပဿသိ။ ဘဒ္ဒေ ယဿာ တဝ သာသင်္ကာ

သပ္ပုဋ္ဌိဘယာ အရညာ အာဂတကာလေပိ ပဘာသမ္ပန္တံ သရီရံ၊ ဣဒါနိ ပန မိလာတာပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏာ အတိဝိယ ကိလန္တိန္ဒြိယာသိ၊ ကဿ နာမ တံ ဘာယသိ”တိ ပုစ္ဆိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “ပုတ္တော တေ ဒေဝ မယိ န ပုရိမသဒိသော”တိ ဝတွာ ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၂၅။ “အလင်္ကတာယော ပဒုမုတ္တရတ္တစာ၊
ဝိရာဂိတာ ပဿတိ ဟံသဂဂ္ဂရာ။
တာသံ သုဏိတွာ မိတဂိတဝါဒိတံ၊
န ဒါနိ မေ တာတ တထာ ယထာ ပုရေ။

၃၂၆။ သုဝဏ္ဏသံကစ္စဓရာ သုဝိဂ္ဂဟာ၊
အလင်္ကတာ မာနုသိယ’စ္ဆရူပမာ။
သေနောပိယာ တာတ အနိန္ဒြိတဂိယော၊
ခတ္တိယကညာ ပဋိလောဘယန္တိ နံ။

၃၂၇။ သစေ အဟံ တာတ တထာ ယထာ ပုရေ၊
ပတိံ တမုဉ္ဇာယ ပုနာ ဝနေ ဘရေ။
သမ္ဗာနယေ မံ န စ မံ ဝိမာနယေ၊
ဣတောပိ မေ တာတ တတော ဝရံ သိယာ။

၃၂၈။ ယမန္တပါနေ ဝိပုလသ္မိ ဩဟိတေ၊
နာရိ ဝိမဋ္ဌာဘရဏာ အလင်္ကတာ။
သဗ္ဗင်္ဂပေတာ ပတိနော စ အပ္ပိယာ၊
အဗဇ္ဈ တဿာ မရဏံ တတော ဝရံ။

၃၂၉။ အပိ စေ ဒလိဒ္ဓါ ကပဏာ အနာဠိယာ၊
ကဋ္ဌာဒုဘိယာ ပတိနော စ သာ ပိယာ။
သဗ္ဗင်္ဂပေတာယပိ အပ္ပိယာယ၊
အယမေဝ သေယျာ ကပဏာပိ ယာ ပိယာ”တိ။

တတ္ထ ပဒုမုတ္တရတ္တစာတိ ပဒုမဂပ္ပသဒိသဥတ္တရတ္တစာ။ သဗ္ဗာသံ သရီရတော သုဝဏ္ဏပဘာ နိစ္ဆရန္တိတိ ဒီပေတိ။ ဝိရာဂိတာတိ ဝိလဂ္ဂသရီရာ၊ တနုမဇ္ဈာတိ အတ္တော။ ဟံသဂဂ္ဂရာတိ ဝေရူပါ ဟံသာ ဝိယ မဓုရဿရာ နာရိယော ပဿတိ။

တာသန္တိ သော တဝ ပုတ္တော တာသံ နာရိနံ မိတဂိတဝါဒိတာဒိနိ သုဏိတွာ
 ဣဒါနိ မေ တာတ ယထာ ပုရေ၊ တထာ န ပဝတ္တတိတိ ဝဒတိ။ သုဝဏ္ဏသံကစ္စဝရာတ်
 သုဝဏ္ဏမယသံကစ္စာလင်္ကာရဓရာ။ အလင်္ကာတိ နာနာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ။
 မာနုသိယ' ဣစ္ဆိမာတိ မာနုသိယော အတ္ထရူပမာ။ သေနောပိယ ခဏိ သောတ္ထိ-
 သေနဿ ပိယာ။ ပဋိလောဘယန္တိ နန္တိ နံ တဝ ပုတ္တံ ပဋိလောဘယန္တိ။

သစေ အဟန္တိ တာတ ယထာ ပုရေ သစေ အဟံ ပုနပိ တံ ပတိံ တထေဝ
 ကုဋ္ဌရောဂေန ဝနံ ပဝိဋ္ဌံ ဥဉ္ဇာယ တသ္မိံ ဝနေ ဘရေယျံ၊ ပုနပိ မံ သော သမ္မာနေယျ
 န ဝိမာနေယျ၊ တတော မေ ဣတောပိ ဗာရာဏသိရဇ္ဇတော တံ အရညမေဝ ဝရံ
 သိယာ သပတ္တိဒေါသေန သုဿန္တိယာတိ ဒီပေတိ။ ယမန္တပါနေတိ ယံ
 အန္တပါနေ။ ဩဟိတေတိ ဌပိတေ ပဋိယတ္တေ။ ဣမိနာ ဗဟုန္တပါနသရံ ဒသေတိ။
 အယံ ကိရဿာ အဓိပ္ပာယော—ယာ နာရိ ဝိပုလန္တပါနေ သရေ ကိကာဝ
 အသပတ္တိ သမာနာ ဝိမဋ္ဌာဘရဏာ နာနာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကာတာ သဗ္ဗေဟိ
 ဂုဏင်္ဂေဟိ ဥပေတာ ပတိနော စ အပ္ပိယာ ဟောတိ၊ အဗဇ္ဈဂီဝါယ ဝလ္လိယာ
 ဝါ ရဇ္ဇုယာ ဝါ ဗန္ဓိတွာ တဿာ တတော သရာဝါသတော မရဏမေဝ
 ဝရတရန္တိ။ အနာဠိယာတိ အနာဠာ။ ကဋ္ဌာဒုတိယာတိ နိပဇ္ဇနကဋ္ဌသာရက-
 ဒုတိယာ။ သေယျာတိ ကပဏာပိ သမာနာ ယာ ပတိနော ပိယာ၊ အယမေဝ
 ဥတ္တမာတိ။

ဧဝံ တာယ အတ္တနော ပရိသုဿနကာရဏေ တာပသဿ ကထိတေ
 တာပသော ရာဇာနံ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ သောတ္ထိသေန တယိ
 ကုဋ္ဌရောဂါဘိဘူတေ အရညံ ပဝိသန္တေ တယာ သန္တိံ ပဝိသိတွာ တံ ဥပဋ္ဌဟန္တိ
 အတ္တနော သစ္စဗလေန တဝ ရောဂံ ဝူပသမေတွာ ယာ တေ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာန-
 ကာရဏမကာသိ၊ တဿာ နာမ တံ နေဝ ဌိတဋ္ဌာနံ၊ န နိသိန္နဋ္ဌာနံ ဇာနာသိ၊
 အယုတ္တံ တေ ကတံ၊ မိတ္တဒုတ္တိကမ္ပံ နာမေတံ ပါပက”န္တိ ဝတွာ ပုတ္တံ
 ဩဝဒန္တော ဂါထမာဟ—

၃၃၀။ “သုဒုလ္လဘိတ္တိ ပုရိသဿ ယာ ဟိတာ၊
 ဘတ္တိတ္တိယာ ဒုလ္လဘော ယော ဟိတော စ။
 ဟိတာ စ တေ သီလဝတိ စ ဘရိယာ၊
 ဇနိန္ဒ ဓမ္မံ စရ သမ္ပုလ္လာယာ”တိ။

တဿတ္ထော—တတ ယာ ပုရိသဿ ဟိတာ မုဒုစိတ္တာ အနုကမ္ပိကာ ဣတ္ထိ၊ ယော စ ဘတ္တာ ဣတ္ထိယာ ဟိတော ကတဂုဏံ ဇာနာတိ၊ ဥဘောပေတေ သုဒုလ္လဘာ။ အယဉ္စ သမ္ဗုဒ္ဓာ တုယံ ဟိတာ စေဝ သီလသမ္ပန္နာ စ၊ တသ္မာ ဧတိဿာ ဓမ္မံ စရ၊ ကတဂုဏံ ဇာနိတွာ မုဒုစိတ္တာ ဟောဟိ၊ စိတ္တမဿာ ပရိတောသေဟိတိ။

ဧဝံ သော ပုတ္တဿ ဩဂါဒံ ဒတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ ရာဇာ ပိတရိ ဂတေ သမ္ဗုလံ ပက္ခောသာပေတွာ “ဘဒ္ဒေ ဧတ္တကံ ကာလံ မယာ ကတံ ဒေါသံ ခမ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ သမ္ဗိဿရိယံ တုယုမေဝ ဒမ္မိ”တိ ဝတွာ ဩသာန-ဂါထမာဟ—

၃၃၁။ “သစေ တုဝံ ဝိပုလေ လဒ္ဓဘောဂေ၊
ဣဿာဝတိဏ္ဏာ မရဏံ ဥပေသိ။
အဟဉ္စ တေ ဘဒ္ဒေ ဣမာ ရာဇကညာ၊
သဗ္ဗေ တေ ဝစနကရာ ဘဝါမာ”တိ။

တဿတ္ထော—ဘဒ္ဒေ သမ္ဗုလေ သစေ တံ ရတနရာသိမ္ပိ ဌပေတွာ အဘိ-သိတ္တာ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနဝသေန ဝိပုလေ ဘောဂေ လဘိတွာပိ ဣဿာယ ဩတိဏ္ဏာ မရဏံ ဥပေသိ၊ အဟဉ္စ ဣမာ စ ရာဇကညာ သဗ္ဗေ တဝ ဝစနကရာ ဘဝါမ၊ တံ ယထာဓပ္ပာယ် ဣမံ ရဇံ ဝိစာရေဟိတိ သမ္ဗိဿရိယံ တဿာ အဒါသိ။

တတော ပဋ္ဌာယ ဥဘော သမဂ္ဂဝါသံ ဝသန္တာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကရိတွာ ယထာကမ္ပံ ဂမိသု။ တာပသော ဈာနာဘိညာယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ မြဟ္မ-လောကူပဂေါ အဟောသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ မလ္လိကာ ပတိဒေဝတာယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ သမ္ဗုလံ မလ္လိကာ အဟောသိ၊ သောတ္ထိသေနော ကောသလရာဇာ၊ ပိတာ တာပသော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သမ္ဗုဒ္ဓသမ္မာဓာတကဝဏ္ဏနာ နဝမာ။

၁၀-ဂန္ဓတိန္ဒြကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၀)

အပ္ပမာဒေါတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ရာဇောဝါဒံ အာရဟ္တ
ကထေသိ။ ရာဇောဝါဒေါ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္တာရိတောဝ။ အတိတေ ပန ကပိလရဋ္ဌေ
ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရေ ပဉ္စာလော နာမ ရာဇာ အဂတိဂမနေ ဌိတော အဓမ္မေန
ပမတ္တော ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ အထဿ အမစ္စာဒယော သဗ္ဗေပိ အဓမ္မိကာဝ
ဇာတာ။ ဗလိဝိဋ္ဌိတာ ရဋ္ဌဝါသိနော ပုတ္တဒါရေ အာဒါယ အရညေ မိဂါ
ဝိယ စရိံသု၊ ဂါမဋ္ဌာနေ ဂါမော နာမ နာဟောသိ။ မနုဿာ ရာဇပုရိသာနံ
ဘယေန ဒိဝါ ဂေဟေ ဝသိတုံ အသက္ကောန္တာ ဂေဟာနိ ကဏ္ဍကသာခါဟိ
ပရိက္ခိပိတွာ ဂေဟေ ရတ္ထိံ ဝသိတွာ အရုဏေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေယေဝ အရညံ ပဝိသန္တိ။
ဒိဝါ ရာဇပုရိသာ ဝိလုဗ္ဗန္တိ၊ ရတ္ထိံ စောရာ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော
ဗဟိနဂရေ ဂန္ဓတိန္ဒြကရုက္ခေ ဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အနုသံဝစ္ဆရံ ရညော
သန္တိကာ သဟဿဂ္ဂနကံ ဗလိကမ္ပံ လဘတိ။ သော စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ
ပမတ္တော ရဇ္ဇံ ကာရေတိ၊ သကလရဋ္ဌံ ဝိနဿတိ၊ ဌပေတွာ မံ အညော
ရာဇာနံ ပတိရူပေ နိဝေသေတုံ သမတ္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဥပကာရကော စာပိ
မေ အနုသံဝစ္ဆရံ သဟဿဂ္ဂနကဗလိနာ ပူဇေတိ၊ ဩဝဒိဿာမိ န”န္တိ။

သော ရတ္ထိဘာဂေ ရညော သိရိဂန္တံ ပဝိသိတွာ ဥဿိသကပဿေ ဌတွာ
ဩဘာသံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အာကာသေ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တံ ဗာလသူရိယံ ဝိယ
ဇလမာနံ ဒိသ္မာ “ကောသိ တုံ၊ ကေန ဝါ ကာရဏေန ဣဓာဂတောသိ”တိ
ပုစ္ဆိ။ သော တဿ ဝစနံ သုတွာ “မဟာရာဇ အဟံ ဂန္ဓတိန္ဒြကဒေဝတာ၊
‘တုယံ ဩဝါဒံ ဒဿာမိ’တိ အာဂတောမိ”တိ အာဟ။ “ကိံ နာမ ဩဝါဒံ
ဒဿသိ”တိ ဧဝံ ပုတ္တေ မဟာသတ္တော “မဟာရာဇ တုံ ပမတ္တော ဟုတွာ
ရဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ တေန တေ သကလရဋ္ဌံ ဟတဝိလုတ္တံ ဝိယ ဝိနဋ္ဌံ၊ ရာဇာနော
နာမ ပမာဒေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တာ သကလရဋ္ဌဿ သာမိနော န ဟောန္တိ၊ ဒိဋ္ဌေဝ
ဓမ္မေ ဝိနာသံပတွာ သမ္ပရာယေ ပုန မဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တေသု စ ပမာဒံ
အာပန္နေသု အန္တောဇနာ ဗဟိဇနာပိဿ ပမတ္တာဝ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ရညော
အတိရေကေန အပ္ပမတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ ဓမ္မဒေသနံ ပဋ္ဌပေန္တော ဣမာ
ကောဒသ ဂါထာ အာဟ—

၃၃၂။ “အပ္ပမာဒေါ အမတပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ။

အပ္ပမတ္တာ န မီယန္တိ၊ ယေ ပမတ္တာ ယထာ မတာ။

၃၃၃။ မဒါ ပမာဒေါ ဇာယေထ၊ ပမာဒါ ဇာယတေ ခယော။
ခယာ ပဒေါသာ ဇာယန္တိ၊ မာ မဒေါ ဘရတူသဘာ။

၃၃၄။ ဗဟူ ဟိ ခတ္တိယာ ဇီနာ၊ အတ္ထံ ရဋ္ဌံ ပမာဒိနော။
အထောပိ ဂါမိနော ဂါမာ၊ အနဂါရာ အဂါရိနော။

၃၃၅။ ခတ္တိယဿ ပမက္ကဿ၊ ရဋ္ဌသ္မိံ ရဋ္ဌဝဗုန။
သဗ္ဗေ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ၊ ရညော တံ ဝုစ္စတေ အသံ။

၃၃၆။ နေသ ဓမ္မော မဟာရာဇ၊ အတိဝေလံ ပမဇ္ဇသိ။
ဣဒ္ဓိံ ဖိတံ ဇနပဒံ၊ စောရာ ဝိဒ္ဓိသယန္တိ နံ။

၃၃၇။ န တေ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ၊ န ဟိရညံ န ဓာနိယံ။
ရဋ္ဌေ ဝိလုပ္ပမာနမှိ၊ သဗ္ဗဘောဂေဟိ ဇီယသိ။

၃၃၈။ သဗ္ဗဘောဂါ ပရိဇိဏ္ဏံ၊ ရာဇာနံ ဝါပိ ခတ္တိယံ။
ဉာတိမိတ္တာ သုဟဇ္ဇာ စ၊ န တံ မညန္တိ မာနိယံ။

၃၃၉။ ဟတ္ထာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
တမေဝမုပဇိန္တာ၊ န တံ မညန္တိ မာနိယံ။

၃၄၀။ အသံဝိဟိတကမ္မန္တံ၊ ဗာလံ ဒုမ္မန္တိမန္တိနံ။
သိရိ ဇဟတိ ဒုမ္မေဓံ၊ ဇိဏ္ဏံ ဥရဂေါ တစံ။

၃၄၁။ သုသံဝိဟိတကမ္မန္တံ၊ ကာလုဋ္ဌာယိံ အတန္တိတံ။
သဗ္ဗေ ဘောဂါဘိဝံသန္တိ၊ ဂါဝေါ သဥသဘာမိဝ။

၃၄၂။ ဥပဿုတိံ မဟာရာဇ၊ ရဋ္ဌေ ဇနပဒေ စရ။
တတ္ထ ဒိသွာ စ သုတွာ စ၊ တတော တံ ပဋိပဇ္ဇသိ”တိ။

တတ္ထ အပ္ပမာဒေါတိ သတိယာ အဝိပွဝါသော။ အမတပဒန္တိ အမတဿ
နိဗ္ဗာနဿ ပဒံ အဓိဂမကာရဏံ။ မစ္စုနော ပဒန္တိ မရဏဿ ကာရဏံ။
ပမက္ကာ ဟိ ဝိပဿနံ အဝဇေတွာ၊ အပ္ပဋိသန္ဓိကဘာဝံ ပတ္တု၊ အသက္ကောန္တာ
ပုနပ္ပုနံ သံသာရေ ဇာယန္တိ စေဝ မီယန္တိ စ၊ တသ္မာ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ

နာမ။ န မိယန္တိတိ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အပ္ပုဋ္ဌသန္တိကဘာဝံ ပတ္တာ ပုန သံသာရေ အနိဗ္ဗတ္တတ္တာ န မိယန္တိ နာမ။ ယေ ပမတ္တာတိ မဟာရာဇ ယေ ပုဂ္ဂလာ ပမတ္တာ၊ တေယထာ မတာ၊ တက္ကေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ကသ္မာ? အကိစ္စသာနေတာယ။ မတဿပိ ဟိ “အဟံ ဒါနံ ဧဿာမိ၊ သီလံ ရက္ခိဿာမိ၊ ဥပေါသထကမ္ပံ ကရိဿာမိ၊ ကလျာဏကမ္ပံ ပူရေဿာမိ”တိ အာဘောဂေါ ဝါ ပတ္တနာ ဝါ ပရိယုဋ္ဌာနံ ဝါ နတ္ထိ အပဂတဝိညာဏတ္တာ၊ ပမတ္တဿပိ အပ္ပမာဒါဘာဝါတိ တသ္မာ ဥဘောပေတေ ကေသဒိသာဝ။

မဒါတိ မဟာရာဇ အာရောဂျယောဗ္ဗနဇီဝိတမဒသင်္ခါတာ တိဝိဓော မဒါ ပမာဒေါ နာမ ဇာယတိ။ သော မဒပ္ပတ္တောပမာဒါပန္နော ပါဏာတိပါတာဒိနိ ပါပကမ္မာနိ ကရေတိ။ အထ နံ ရာဇာနော ဆိန္ဒာပေန္တိ ဝါ ဟနာပေန္တိ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝါ နေမဿ ဟရန္တိ၊ ဧဝမဿ ပမာဒါ ဉှတိနေဇီဝိတက္ခယော ဇာယတိ။ ပုန သော နေက္ခယံ ဝါ ယသက္ခယံ ဝါ ပတ္တော ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တော ဇီဝိတ-
ပုတ္တတ္တာယ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ ကရေတိ၊ ဣစ္စဿ ခယာ ပဒေါသာ ဇာယန္တိ၊ တေန တံ ဝဒါမိ မာ မဒေါ ဘရတူသဘာတိ၊ ရဋ္ဌဘာရကဇေဋ္ဌကံ ဘရတူ-
သဘ မာ ပမာဒမာပဇ္ဇိတိ အတ္ထော။ အတ္ထံ ရန္တန္တိ ဇနပဒဝါသိနံ ဝုပ္ပိဇ္ဇေဝ သကလရဋ္ဌဉ္စ ဗဟူ ပမာဒိနော ဇိနာ။ တေသံ အာဝိဘာဝဏ္ဏာယ ခန္တိဝါဒိ-
ဇာတက မာတင်္ဂဇာတက ဘရဇာတက သရဘင်္ဂဇာတက စေတိယဇာတကာနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။ ဂါမိနောတိ ဂါမဘောဇကောပိ တေ ဂါမာပိ ဗဟူ ပမာဒ-
ဒေါသေန ဇိနာ ပရိဟိနာ ဝိနဋ္ဌာ။ အနဂါရာ အဂါရိနောတိ ပဗ္ဗဇိတာပိ ပဗ္ဗဇိတပဋိပတ္တိတော၊ ဂိဟိပိ သရာဝါသတော စေဝ နေညောဒိဟိ စ ဗဟူ ဇိနာ ပရိဟိနာတိ ဝဒတိ။ တံ ဝုစ္စတေ အသန္တိ မဟာရာဇ ယသဘောဂပရိ-
ဟာနိ နာမေတံ ရညော ဒုက္ခံ ဝုစ္စတိ။ ဘောဂါဘာဝေန ဟိ နိဒ္ဒနဿ ယသော ဟာယတိ၊ ဟိနယသော မဟန္တိ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခံ ပါပုဏာတိ။

နေသ ဓမ္မောတိ မဟာရာဇ သေ ပေါရာဏကရာဇုနံ ဓမ္မော န ဟောတိ။ ဣန္ဒံ ဇီတန္တိ အန္တပါနာဒိနာ သမိဒ္ဓံ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိနာ ဇီတံ ပုပ္ဖိတံ။ န တေ ပုတ္တာတိ မဟာရာဇ ပဝေဏိပါလကာ တေ ပုတ္တာ န ဘဝိဿန္တိ။ ရဋ္ဌ-
ဝါသိနောဟိ “အဓမ္မိကရညော သေ ပုတ္တော၊ ကိံ အနာဂံ သုခိံ ကရိဿတိ၊ နာဿ ဆတ္တံ ဒဿာမာ”တိ ဆတ္တံ န ဒေန္တိ။ ဧဝမေတေသံ ပဝေဏိပါလကာ ပုတ္တာ န ဟောန္တိ နာမ။ ပရိဝိဇ္ဇန္တိ ပရိဟိနံ။ ရာဇာနံ ဝါဒိတိ သစေပိ သော ရာဇာ ဟောတိ၊ အထ နံ ရာဇာနံ သမာနမ္ပိ။ မာနိယန္တိ “အယံ ရာဇာ”တိ

ဂရုစိတ္တေန သမ္မာနေတဗ္ဗံ ကတွာ န မညန္တိ။ ဥပဇ္ဇိန္ဒြာတိ ဥပနိဿာယ ဇိဝန္တာပိ ဧတေ ဧတ္တကာ ဇနာ ဂရုစိတ္တေန မညိတဗ္ဗံ န မညန္တိ။ ကိံ ကာရဏာ? အဓမ္မိကဘာဝေန။

သိရီတိ ယသဝိဘဝေါ။ တဇ္ဇန္တိ ယထာ ဥရဂေါ ဇိဏ္ဏတစံ ဇိဂုစ္ဆန္တော ဇဟတိ၊ န ပုန ဩလောကေတိ၊ ဧဝံ တာဒိသံ ရာဇာနံ သိရီ ဇဟတိ။ သုသံဝိ-
ဟိတကမ္မန္တန္တိ ကာယဒ္ဓါရာဒီဟိ ပါပကမ္မံ အကရေန္တံ။ အဘိဝေဒန္တိတိ အဘိမုခံ ဂစ္ဆန္တာ ဝေဒန္တိ။ သဥသဘာဝိတိ သဥသဘာ ဣဝ။ အပ္ပမတ္တဿ ဟိ သဥသဘဇေဋ္ဌကော ဂေါဂဏော ဝိယ ဘောဂါ ဝေဒန္တိ။ ဥပသုတိန္တိ ဇနပဒ-
စာရိတ္တသဝနာယ စာရိကံ အတ္တနောသကလရဋ္ဌေ စ ဇနပဒေ စ စရ။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ရဋ္ဌေ စရန္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဒိဿာ သောတဗ္ဗံ သုတွာ အတ္တနော ဂုဏာဂုဏံ ပစ္စက္ခံ ကတွာ တတော အတ္တနော ဟိတပဋိပတ္တိံ ပဋိပဋိဿသိတိ။

ဣတိ မဟာသတ္တော ကောဒသဟိ ဂါထာဟိ ရာဇာနံ ဩဝေဒိတွာ “ဂစ္ဆ ပပဉ္စံ အကတွာ ပရိဂ္ဂဏှ ရဋ္ဌံ၊ မာ နာသယိ”တိ ဝတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ ရာဇာပိ တဿ ဝစနံ သုတွာ သံဝေဂပ္ပတ္တော ပုနဒိဝသေ ရဋ္ဌံ အမစ္စေ ပဋိစ္ဆာပေတွာ ပုရောဟိတေန သဒ္ဓိံ ကာလဿေဝ ပါစီနဒ္ဓါရေန နဂရာ နိက္ခမိတွာ ယောဇနမတ္တံ ဂတော။ တတ္ထေကော ဂါမဝါသီမဟလ္လကော အဋ္ဌဝိတော ကဏ္ဍကသာခံ အာဟရိတွာ ဂေဟဒ္ဓါရံ ပရိကိပိတွာ ဝိဒဟိတွာ ပုတ္တဒါရံ အာဒါယ အရညံ ပဝိသိတွာ သာယံ ရာဇပုရိသေသု ပက္ကန္တေသု အတ္တနော သရံ အာဂစ္ဆန္တော ဂေဟဒ္ဓါရေ ပါဒေ ကဏ္ဍကေန ဝိဒ္ဓေါ ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသိဒိတွာ ကဏ္ဍကံ နိဟရန္တော—

၃၄၃။ “ဧဝံ ဝေဒေတု ပဉ္စာလော၊ သင်္ဂါမေ သရမပ္ပိတော။
ယထာဟမဇ္ဇ ဝေဒေမိ၊ ကဏ္ဍကေန သမပ္ပိတော”တိ—

ဣမာယ ဂါထာယ ရာဇာနံ အက္ခောသိ။ တံ ပနဿ အက္ခောသနံ ဗောဓိ-
သတ္တာနုဘာဝေန အဟောသိ။ ဗောဓိသတ္တေန အဓိဂ္ဂဟိတောဝ သော အက္ခောသိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မိံ ပန သမယေ ရာဇာ စ ပုရောဟိတော စ အညာတကဝေသေန တဿ သန္တိကေဝ အဋ္ဌံသု။ အထဿ ဝစနံ သုတွာ ပုရောဟိတော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၃၄၄။ “ဇိဏ္ဏော ဒုဗ္ဗလစက္ခုသိ၊ န ရူပံ သာဓု ပဿသိ။
ကိံ တတ္ထ ပြဟေဒတ္တဿ၊ ယံ တံ မဂ္ဂေယျ ကဏ္ဍကော”တိ။

တတ္ထ မဂ္ဂေယျာတိ ဝိဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒိ တံ အတ္တနော အဗျတ္တတာယ ကဏ္ဍကေန ဝိဒ္ဓေါ၊ ကော ဧတ္ထ ရညော ဒေါသော။ ယေန ရာဇာနံ အက္ခောသိ၊ ကိံ တေ ရညာ ကဏ္ဍကော ဩလောကေတွာဝ အာစိက္ခိတဗ္ဗောတိ။

တံ သုတွာ မဟလ္လကော တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၃၄၅။ “ဗဟေတ္ထ ဗြဟ္မဒတ္တဿ၊ သောဟံ မဂ္ဂသ္မိ ဗြာဟ္မဏ။
အရက္ခိတာ ဇာနပဒါ၊ အဓမ္မဗလိနာ ဟတာ။

၃၄၆။ ရတ္တိဉ္စိ စောရာ ခါဒန္တိ၊ ဒိဝါ ခါဒန္တိ တုဏ္ဏိယာ။
ရဋ္ဌသ္မိံ ကုဋ္ဌရာဇဿ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။

၃၄၇။ တောဒိသေ ဘယေ ဇာတေ၊ ဘယန္နာ တာတ မာဏဝါ။
နိဇ္ဈေနကာနိ ကုဗ္ဗန္တိ၊ ဝနေ အာဟတွ ကဏ္ဍက”န္တိ။

တတ္ထ ဗဟေတ္တာတိ ဗြာဟ္မဏ သောဟံ သကဏ္ဍကေ မဂ္ဂေ ပတိတော သန္ဓိ-
သိန္နော၊ ဗဟု ဧတ္ထ ဗြဟ္မဒတ္တဿ ဒေါသော၊ တံ ဧတ္တကံ ကာလံ ရညော ဒေါသေန
မမ သကဏ္ဍကေ မဂ္ဂေ ဝိစရဏဘာဝံ န ဇာနာသိ။ တဿ ဟိ အရက္ခိတာ ဇာန-
ပဒါ။ ပ။ ကဏ္ဍကန္တိ။ တတ္ထ ခါဒန္တိတိ ဝိလုဗ္ဗန္တိ။ တုဏ္ဏိယာတိ ဝဗေန္ဓာဒိဟိ
ဝိဇ္ဇေတွာ အဓမ္မေန ဗလိသာဓကော။ ကုဋ္ဌရာဇဿာတိ ပါပရညော။ အဓမ္မိ-
ကောတိ ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော။ တာတာတိ ပုရောဟိတံ အာလပတိ။ မာဏဝါတိ
မနုဿာ။ နိဇ္ဈေနကာနိတိ နိလိယနဋ္ဌာနာနိ။ ဝနေ အာဟတွ ကဏ္ဍကန္တိ
ကဏ္ဍကံ အာဟရိတွာ ဒွါရာနိ ပိဒဟိတွာ သရံ ဆဇေတွာ ပုတ္တဒါရံ အာဒါယ
ဝနံ ပဝိသိတွာ တသ္မိံ ဝနေ အတ္တနော နိလိယနဋ္ဌာနာနိ ကရောန္တိ။ အထ ဝါ
ဇနော ယော ကဏ္ဍကော၊ တံ အာဟရိတွာ သရာနိ ပရိက္ခိပန္တိ။ ဣတိ ရညော
ဒေါသေနဝမ္ပိ ကဏ္ဍကေန ဝိဒ္ဓေါ၊ မာ ဝေရူပဿ ရညော ဥပတ္တန္တော
ဟောဟိတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ပုရောဟိတံ အာမန္တေတွာ “အာစရိယ မဟလ္လကော
ယုတ္တံ ဘဏတိ၊ အမှာကမေဝ ဒေါသော၊ ဧဟိ နိဝတ္တာမ၊ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ
ကာရေဿာမာ”တိ အာဟ။ ဗောဓိသတ္တော ပုရောဟိတဿ သရီရေ အဓိ-
မုစ္ဆိတွာ ပုရတော ဂန္ဓာ “ပရိဂ္ဂဏိဿာမ တာဝ မဟာရာဇာ”တိ အာဟ။
တေ တမှာ ဂါမာ အညံ ဂါမံ ဂန္ဓန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကိဿာ မဟလ္လိကာယ
သဒ္ဓံ အသောသုံ။ သာ ကိရေကာ ဒလိဒ္ဓိတ္ထိ ဒွေ ဓိတရော ဝယပ္ပတ္တာ

ရက္ခမာနာ တာသံ အရည် ဂန္တံ န ဒေဝံ။ သယံ အရညတော ဒါရူနိ စေဝ
သာကဉ္စ အာဟရိတွာ ဓိတရော ပဋိဇဂ္ဂတိ။ သာ တံ ဒိဝသံ ဧကံ ဂုမ္ဘံ အာရယျ
သကံ ဂဏ္ဍန္တိ ပဝဋ္ဌမာနာ ဘူမိယံ ပတိတွာ ရာဇာနံ မရဏေန အက္ခော-
သန္တိ ဂါထမာဟ—

၃၄၈။ “ကဒါဿု နာမ’ယံ ရာဇာ၊ မြဟ္မဒတ္တော မရိဿတိ။
ယဿ ရဋ္ဌမိ ဇီယန္တိ၊ အပ္ပတိကာ ကုမာရိကာ”တိ။

တတ္ထ အပ္ပတိကာတိ အဿာမိကာ။ သစေ ဟိ တာသံ သာမိကာ^၁ အဿု၊
မံ ပေါသေယျ။ ပါပရညော ပန ရဇဇေ အဟံ ဒုက္ခံ အနုဘောမိ၊ ကဒါ န ခေါ
ဇေ မရိဿတိတိ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တာနုဘာဝေနေဝ သာ အက္ခောသိ။ အထ နံ ပုရောဟိတော
ပဋိသေဓေန္တော ဂါထမာဟ—

၃၄၉။ “ဒုပ္ပာသိတဉ္စိ တေ ဇမ္ဗိ၊ အနတ္ထပဒကောဝိဒေ။
ကုဟိ^၂ ရာဇာ ကုမာရိနံ၊ ဘတ္တာရံ ပရိယေသတိ”တိ။

တံ သုတွာ မဟလ္လိကာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၅၀။ “န မေ ဒုပ္ပာသိတံ မြဟ္မေ၊ ကောဝိဒတ္ထပဒါ အဟံ။
အရက္ခိတာ ဇာနပဒါ၊ အဓမ္မဗလိနာ ဟတာ။

၃၅၁။ ရတ္တိဉ္စိ စောရာ ခါဒန္တိ၊ ဒိဝါ ခါဒန္တိ တုဏှိယာ။
ရဋ္ဌသ္မိ^၃ ကူဋရာဇဿ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။
ဒုဇ္ဇိဝေ ဒုပ္ပရေ ဒါရေ၊ ကုတော ဘတ္တာ ကုမာရိယော”တိ။

တတ္ထ ကောဝိဒတ္ထပဒါတိ အဟံ အတ္ထပဒေ ကာရဏပဒေ ကောဝိဒါ
ဆေကာ၊ မာ တံ ဧတံ ပါပရာဇာနံ ပသံသိ။ ဒုန္နိဇေတိ ဒုဇ္ဇိဝေ ရဋ္ဌေ ဒုပ္ပရေ
ဒါရေ ဇာတေ မနုဿေသု ဘိတတသိတေသု အရညေ ဝသန္တေသု ကုတော
ဘတ္တာ ကုမာရိယော၊ ကုတော ကုမာရိယော ဘတ္တာရံ လဘိဿန္တိတိ
အက္ခော။

တေ တဿာ ဝစနံ သုတွာ “ယုတ္တံ သာ ကထေတိ”တိ တတော ပရံ
ဂစ္ဆန္တာ ဧကဿ ကဿကဿ သဒ္ဓိ အဿောသုံ။ တဿ ကိရ ကသန္တဿ

သာလိယော နာမ ဗလိဗဒ္ဓေါ ဖာလေန ပဟဋ္ဌော သယံ။ သော ရာဇာနံ
အက္ခောသန္တော ဂါထမာဟ—

၃၅၂။ “ဧဝံ သယတု ပဉ္စာလော၊ သင်္ဂါမေ သတ္တိယာ ဟတော။
ယထာယံ ကပဏော သေတိ၊ ဟတော ဖာလေန သာလိယော”တိ။

တတ္ထ ယထာတိ ယထာ အယံ ဝေဒနာပုတ္တော သာလိယဗလိဗဒ္ဓေါ သေတိ၊
ဧဝံ သယတုတိ အက္ခော။

အထ နံ ပုရောဟိတော ပဋိသေဓေန္တော ဂါထမာဟ—

၃၅၃။ “အဓမ္မေန တုဝံ ဇမ္ဗ၊ မြဟ္မဒတ္တဿ ကုဇ္ဈသိ။
ယော တံ သပသိ ရာဇာနံ၊ အပရစ္ဆိတွာန အတ္တနော”တိ။

တတ္ထ အဓမ္မနာတိ အကာရဏေန အသဘာဝေန။
တံ သုတွာ သော တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၃၅၄။ “ဓမ္မေန မြဟ္မဒတ္တဿ၊ အဟံ ကုဇ္ဈာမိ မြာဟ္မဏ။
အရက္ခိတာ ဇာနပဒါ၊ အဓမ္မဗလိနာ ဟတာ။

၃၅၅။ ရတ္တိဉ္စိ စောရာ ခါဒန္တိ၊ ဒိဝါ ခါဒန္တိ တုဏှိယာ။
ရဋ္ဌသ္မိံ ကုဋ္ဌရာဇဿ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။

၃၅၆။ သာ နူန ပူန ရေ ပက္ကာ၊ ဝိကာလေ ဘတ္တမာဟရိ။
ဘတ္တဟာရိံ အပေက္ခန္တော၊ ဟတော ဖာလေန သာလိယော”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မနာတိ ကာရဏေနော၊ အကာရဏေန အက္ခောသတိတိ သညံ
မာ ကရိ။ သာ နူန ပူန ရေ ပက္ကာ၊ ဝိကာလေ ဘတ္တမာဟရိတိ မြာဟ္မဏ သာ
ဘတ္တဟာရိကာ ဣတ္ထိ ပါတောဝ မမ ဘတ္တံ ပစိတွာ အာဟရန္တိ အဓမ္မဗလိသာဓ-
ကေဟိ မြဟ္မဒတ္တဿ ဒါသေဟိ ပလိဗုဒ္ဓါ ဘဝိဿတိ၊ တေ ပရိဝိသိတွာ ပူန မယံ
ဘတ္တံ ပက္ကံ ဘဝိဿတိ၊ တေန ကာရဏေန ဝိကာလေ ဘတ္တံ အာဟရိ၊ “အဇ္ဇ
ဝိကာလေ ဘတ္တံ အာဟရိ”တိ စိန္တေတွာ ဆာတဇ္ဈတ္တော အဟံ တံ ဘတ္တဟာရိ
ဩလောကေန္တော ဂေါဏံ အဋ္ဌာနေ ပတောဒေန ဝိဋ္ဌိံ၊ တေနေသ ပါဒံ
ဥက္ခိပိတွာ ဖာလံ ပဟရန္တော ဟတော ဖာလေန သာလိယော။ တသ္မာ “သေ
မယာ ဟတော”တိ သညံ မာ ကရိ၊ ပါပရဉ္စေသယဝ ဟတော နာမေသ၊
မာ တဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏီတိ။

တေ ပုရတော ဂန္ဓာ ကေသ္မိံ ဂါမေ ဝသိံသု။ ပုနဒိဝသေ ပါတောဝ
ကော ကုဋ္ဌဓေန ဂေါဒေါဟကံ ပါဒေန ပဟရိတွာ သဒ္ဓိံ ဒီရေန ပဝဇ္ဇေသိ။
သော မြဟ္မဒတ္တံ အက္ခောသန္တော ဂါထမာဟ—

၃၅၇။ “ဧဝံ ဟညတု ပဉ္စာလော၊ သင်္ဂါမေ အသိနာ ဟတော။
ယထာဟမဇ္ဇ ပဟတော၊ ဒီရဉ္စ မေ ပဝဋ္ဋိတ”န္တိ။

တံ သုတွာ ပုရောဟိတော ပဋိသေဓေန္တော ဂါထမာဟ—

၃၅၈။ “ယံ ပသု ဒီရံ ဆဇ္ဇေတိ၊ ပသုပါလံ ပိဟိံသတိ။
ကိံ တတ္ထ မြဟ္မဒတ္တဿ၊ ယံ နော ဂရဟတေ ဘဝ”န္တိ။

မြာဟ္မဏေန ဂါထာယ ဝုတ္တာယ ပုန သော တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၃၅၉။ “ဂါရယော မြဟ္မေ ပဉ္စာလော၊ မြဟ္မဒတ္တဿ ရာဇိနော။
အရက္ခိတာ ဇာနပဒါ၊ အဓမ္မဗလိနာ ဟတာ။

၃၆၀။ ရတ္တိဉ္စ ဧဝရာ ခါဒန္တိ၊ ဒိဝါ ခါဒန္တိ တုဏ္ဏိယာ။
ရဋ္ဌသ္မိံ ကုဋ္ဌရာဇဿ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။

၃၆၁။ စဏ္ဍာ အဋ္ဌနကာ ဂါဝိ၊ ယံ ပုရေ န ဒုဟာမသေ။
တံ ဒါနိ အဇ္ဇ ဒေါဟာမ၊ ဒီရကာမေဟုပဒ္ဓုတာ”တိ။

တတ္ထ စဏ္ဍာတိ ဖရဿာ။ အဋ္ဌနကာတိ ပလာယနသိလာ။ ဒီရကာမေဟိတိ
အဓမ္မိကရညော ပုရိသေဟိ ဗဟုံ ဒီရံ အာဟရာပေန္တေဟိ ဥပဒ္ဓုတာ ဒုဟာမ။
သစေ ဟိ သော ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေယျ၊ န နော ဧဝရူပံ ယံ အာဂစ္ဆေယျာတိ။

တေ “သော ယုတ္တံ ကထေတိ”တိ တမှာ ဂါမာ နိက္ခမ္မ မဟာမဂ္ဂံ အာရယု
နဂရာဘိမုခါ ဂမိံသု။ ကေသ္မိံ စ ဂါမေ ဗလိသာကော အသိကောသတ္ထာယ
ဧကံ တရုဏံ ကဗရဝစ္ဆကံ မာရေတွာ စဉ့် ဂဏ္ဍိံသု။ ဝစ္ဆကမာတာ ဓေန ပုတ္တ-
သောကေန တိဏံ န ခါဒတိ ပါနီယံ န ပိဝတိ၊ ပရိဒေဝမာနာ အာဟိဏ္ဍတိ။
တံ ဒိသ္မာ ဂါမဒါရကာ ရာဇာနံ အက္ခောသန္တော ဂါထမာဟံသု—

၃၆၂။ “ဧဝံ ကန္တတု ပဉ္စာလော၊ ပိပုတ္တော ပိပ္ပသုက္ခတု။
ယထာယံ ကပဏာ ဂါဝိ၊ ပိပုတ္တာ ပရိဓာဝတိ”တိ။

တတ္ထ ပရိဓာဝတိတိ ပရိဒေဝမာနာ ဓာဝတိ။

တတော ပုရောဟိတော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၃၆၃။ “ယံ ပသု ပသုပါလဿ၊ သမ္ဘမေယျ ရဝေယျ ဝါ။
ကောနိဓ အပရာဓတ္ထိ၊ မြဟ္မဒတ္တဿ ရာဇိနော”တိ။

တတ္ထ သမ္ဘမေယျ ရဝေယျ ဝါတိ ဘမေယျ ဝါ ဝိရဝေယျ ဝါ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—တတော ပသု နာမ ပသုပါလဿ ရက္ခန္တဿေဝ ဓာဝတိဝိ
ဝိရဝေယျ၊ တိဏမ္ဘိ န ခါဒတိ ပါနီယမ္ဘိ န ဝိဝတိ၊ ဣဓ ရညော ကော န
အပရာဓောတိ။

တတော ဂါမဒါရကာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိံသု—

၃၆၄။ “အပရာဓော မဟာဗြဟ္မေ၊ မြဟ္မဒတ္တဿ ရာဇိနော။
အရက္ခိတာ ဇာနပဒါ၊ အဓမ္မဗလိနာ ဟတာ။

၃၆၅။ ရတ္တိဉ္စိ စောရာ ခါဒန္တိ၊ ဒီဓါ ခါဒန္တိ ဓုဏ္ဏိယာ။
ရဋ္ဌသ္မိံ ကုဋ္ဌရာဇဿ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။
ကထံ နော အသိကောသတ္တာ၊ ဒီရပါ ဟညတေ ပဇာ”တိ။

တတ္ထ မဟာဗြဟ္မေတိ မဟာဗြာဟ္မဏ။ ရာဇိနောတိ ရညော။ ကထံ နောတိ
ကထံ န ကေန နာမ ကာရဏေန။ ဒီရပါ ဟညတေ ပဇာတိ ပါပရာဇဿ
သောကေဟိ ဒီရပကော ဝစ္ဆကော ဟညတိ၊ ဣဒါနိ သာ ဓေန ပုတ္တသောကေန
ပရိဒေဝတိ၊ သောဝိ ရာဇာ အယံ ဓေန ဝိယ ပရိဒေဝတူတိ ရာဇာနံ
အက္ခောသိံသုယေဝ။

တေ “သာဓု ဝေါ ကာရဏံ ဝဒဏာ”တိ ဝတွာ ပက္ခမိံသု။ အထန္တရာမဂ္ဂေ
ဧကိဿာ သုက္ခပေါက္ခရဏိယာ ကာကာ တုဏ္ဏေဟိ ဝိဇ္ဇိတွာ မဏ္ဍုကေ ခါဒန္တိ။
ဗောဓိသက္ခော တေသု တံ ဌာနံ သမ္ပတ္တေသု အတ္တနော အာနုဘာဝေန
မဏ္ဍုကေန—

၃၆၆။ “ဧဝံ ခဇ္ဇတု ပဉ္စာလော၊ ဟတော ယုဒ္ဓေ သပုတ္တကော။
ယထာဟမဇ္ဇ ခဇ္ဇာမိ၊ ဂါမိကေဟိ အရညဇော”တိ—

ရာဇာနံ အက္ခောသာပေသိ။

တတ္ထ ဂါမိကေဟိတိ ဂါမဝါသိဟိ။

တံ သုတွာ ပုရောဟိတော မဏ္ဍုကေန သမ္ဘိံ သလ္လပန္နော ဂါထမာဟ—

၃၆၇။ “န သဗ္ဗဘူတေသု ဝိဓေန္တိ ရက္ခံ၊
ရာဇာနော မဏ္ဍုက မနုဿလောကေ။
နေတ္တာဝတာ ရာဇာ အဓမ္မစာရီ၊
ယံ ဘာဒိသံ ဇီဝမဒေယျု ခင်္ကာ”တိ။

တတ္ထ ဇီဝန္တိ ဇီဝန္တံ။ အဒေယျုန္တိ ခါဒေယျု။ ခင်္ကာတိ ကာကာ။ ဧတ္တာဝတာ ရာဇာ အဓမ္မိကော နာမ န ဟောတိ။ ကိံ သက္ကာ အရညံ ပရိသိတွာ ရညာ တံ ရက္ခန္တေန စရိတုန္တိ။

တံ သုတွာ မဏ္ဍုကော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၆၈။ “အဓမ္မရူပေါ ဝတ မြဟ္မစာရီ၊
အနုပ္ပိယံ ဘာသသိ ခတ္တိယဿ။
ဝိလုပ္ပမာနာယ ပုထုပ္ပဇာယ၊
ပူဇေသိ ရာဇံ ပရမပ္ပမာဒံ။

၃၆၉။ သစေ ဣဒံ မြဟ္မေ သုရဇ္ဇကံ သိယာ၊
ဖိတံ ရဋ္ဌံ မုဒိတံ ဝိပ္ပသန္တံ။
ဘုတွာ ဗလိံ အဂ္ဂဝိဇ္ဇန္တ ကာကာ၊
န မာဒိသံ ဇီဝမဒေယျု ခင်္ကာ”တိ။

တတ္ထ မြဟ္မစာရီတိ ပုရောဟိတံ ဂရဟန္တော အာဟ။ ခတ္တိယဿာတိ ဧဝရူပဿ ပါပရညော။ ဝိလုပ္ပမာနာယာတိ ဝိလုပ္ပမာနာယ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ပုထုပ္ပဇာယာတိ ဝိပုလဿ ပဇာယ ဝိနာသိယမာနာယ။ ပူဇေသိတိ ပသံသိ။ သုရဇ္ဇကန္တိ ဆန္ဒာဒိဝသေန အဂန္တာ ဒဿ ရာဇဓမ္မေ အကောပေန္တေန အပ္ပမတ္တေန ရညာ ရက္ခိယမာနံ သစေ ဣဒံ သုရဇ္ဇကံ ဘဝေယျ။ ဖိတန္တိ ဒေဝေသု သမ္မာဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆန္တေသု သမ္ပန္နသဿံ။ န မာဒိသန္တိ ဧဝံ သန္တေ မာဒိသံ ဇီဝမာနညေဝ ကာကာ န ခါဒေယျု။

ဧဝံ ဆသုပိ ဌာနေသု အက္ခောသနံ ဗောဓိသတ္တဿေဝ အာနုဘာဓေန အဟောသိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ စ ပုရောဟိတော စ “အရညဝါသိ” တိရစ္ဆာနဂတံ မဏ္ဍုကံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေ အမှေယေဝ အက္ခောသန္တိ”တိ ဝတွာ တတော

နဂရံ ဂန္ဓာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ မဟာသတ္တဿောဝါဒေ ဌိတာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကရိံသု။

သတ္တာ ကောသလရညော ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “မဟာရာဇ ရညာ နာမ အဂတိဂမနံ ပဟာယ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ဂန္ဓတိန္ဒြကဒေဝတာ အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ဂန္ဓတိန္ဒြကဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒသမာ။

ကိံဆန္ဒ ကုမ္ဘ ဇယဋ္ဌိသ ဆဒ္ဒန္တ၊
အထ ပဏ္ဍိတသမ္ဘဝ သိရကပိ။
ဒကရက္ခသ ပဏ္ဍရနာဂဝရော၊
အထ သမ္ဗုလတိန္ဒြကဒေဝသုတောတိ။

ကိံသနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-စက္ကာလီသနိပါတ

၁-တေသကုဏဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၁)

ဝေဿန္တရံ တံ ပုစ္ဆာမီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ကောသလ-
ရညော ဩဝါဒဝသေန ကထေသိ။ တဦး ရာဇာနံ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ အာဂတံ
သတ္တာ အာမန္တေတွာ “မဟာရာဇ ရညာ နာမ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတဗ္ဗံ၊
ယသ္မိံ” ဟိ သမယေ ရာဇာနော အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ရာဇယုတ္တာပိ တသ္မိံ
သမယေ အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ”တိ စတုက္ကနိပါတေ အာဂတသုတ္တနယေန
ဩဝေဒိတွာ အဂတိဂမနေ အဂတိအဂမနေ စ အာဒိနဝဉ္စ အာနိသံသဉ္စ
ကထေတွာ “သုပိနကူပမာ ကာမာ”တိအာဒိနာ နယေန ကာမေသု အာဒိနဝံ
ဝိတ္တာရေတွာ “မဟာရာဇ ဣမေသဉ္စိ သတ္တာနံ—

မစ္စုနာ သင်္ဂရော နတ္ထိ၊ လဉ္စဂ္ဂါဟော န ဝိဇ္ဇတိ။
ယုဒ္ဓံ နတ္ထိ ဇယော နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ မစ္စုပရာယဏာ။

တေသံ ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တာနံ ဌပေတွာ အတ္တနာ ကတံ ကလျာဏကမ္မံ
အညာ ပတိဋ္ဌာ နာမ နတ္ထိ။ ဧဝံ ဣတ္ထရပစ္စုပဋ္ဌာနံ အဝဿံ ပဟာတဗ္ဗံ၊ န
ယသံ နိဿာယ ပမာဒံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ္ပမတ္တေနော ဟုတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ
ကာရေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ပေါရာဏကရာဇာနော အနုပ္ပန္နေပိ ဗုဒ္ဓေ ပဏ္ဍိတာနံ
ဩဝါဒေ ဌတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ၊ ဒေဝနဂရံ ပူရယမာနာ ဂမိံသု”တိ
ဝတွာ တေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တော ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော အပုတ္တကော
အဟောသိ၊ ပတ္တေန္တောပိ ပုတ္တံ ဝါ ဓိတရံ ဝါ န လဘိ။ သော ကေဒိဝသံ
မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဥယျာနံ ဂန္တာ ဒိဝသဘာကံ ဥယျာနေ ကီဠိတွာ
မင်္ဂလသာလရက္ခမူလေ သယနံ အတ္တရာပေတွာ ထောက် နိဒ္ဒါယိတွာ ပဗုဒ္ဓေါ
သာလရက္ခံ ဩလောကေတွာ တတ္ထ သကုဏကုလာဝကံ ပဿိ၊ သဟ
ဒဿနေနေဝဿ သိနေဟော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဧကံ ပုရိသံ ပက္ခောသာပေတွာ
“ဣမံ ရက္ခံ အဘိရုဟိတွာ ဧတသ္မိံ” ကုလာဝကေ ကဿစိ အတ္ထိတံ ဝါ နတ္ထိတံ
ဝါ ဇာနာဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာဓု ဒေဝါ”တိ ဝတွာ အဘိရုဟိတွာ

တတ္ထ တိဏိ အဏ္ဍကာနိ ဒိသ္မာ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ “တေန ဟိ
 ဧတေသံ ဥပရိ နာသဝါတံ မာ ဝိဿဇ္ဇေသိ”တိ ဝတ္တာ “စင်္ကောဋကေ
 ကပ္ပိသပိဓုံ အတ္ထရိတွာ တတ္ထေဝ တာနိ အဏ္ဍကာနိ ဌပေတွာ သဏိကံ
 ဩတရာဟိ”တိ ဩဏာရာပေတွာ စင်္ကောဋကံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ “ကတရ-
 သကုဏဏ္ဍကာနိ နာမေတာနိ”တိ အမစ္စေ ပုစ္ဆိ။ တေ “မယံ န ဇာနာမ၊
 နေသာဒါ ဇာနိဿန္တိ”တိ ဝဒိံသု။ ရာဇာ နေသာဒေ ပက္ခောသာပေတွာ ပုစ္ဆိ။
 နေသာဒါ “မဟာရာဇ တေသု ဧကံ ဥလူကအဏ္ဍံ၊ ဧကံ သာလိကာအဏ္ဍံ၊
 ဧကံ သုဝကအဏ္ဍ”န္တိ ကထယိံသု။ ကိံ ပန ဧကသ္မိံ ကုလာဝကေ တိဏ္ဍံ
 သကုဏိကာနံ အဏ္ဍာနိ ဟောန္တိတိ။ အာမ ဒေဝ ပရိပန္နေ အသတိ
 သုနိက္ခိတ္တာနိ န နဿန္တိတိ။ ရာဇာ တုဿိတွာ “ဣမေ မမ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ”တိ
 တာနိ တိဏိ အဏ္ဍာနိ တယော အမစ္စေ ပဋိစ္ဆာပေတွာ “ဣမေ မယံ ပုတ္တာ
 ဘဝိဿန္တိ၊ တုမေ သာဓကံ ပဋိဇဉ်တွာ အဏ္ဍကောသတော နိက္ခန္တကာလေ
 မမာရောစေယျာထာ”တိ အာဟ။ တေ တာနိ သာဓကံ ရက္ခိံသု။

တေသု ပဌမံ ဥလူကအဏ္ဍံ ဘိဇ္ဇိ။ အမစ္စော ဧကံ နေသာဒံ ပက္ခောသာ-
 ပေတွာ “တံ ဣတ္ထိဘာဝံ ဝါ ပုရိသဘာဝံ ဝါ ဇာနာဟိ”တိ ဝတ္တာ တေန တံ
 ဝိမံသိတွာ “ပုရိသော”တိ ဝုတ္တေ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ပုတ္တော တေ ဒေဝ
 ဇာတော”တိ အာဟ။ ရာဇာ တုဌော တဿ ဗဟုံ ဓနံ ဒတွာ “ပုတ္တကံ မေ
 သာဓကံ ပဋိဇဉု၊ ‘ဝေဿန္တရော’တိ စဿ နာမံ ကရောဟိ”တိ ဝတ္တာ ဥယျော-
 ဇေသိ။ သော တထာ အကာသိ။ တတော ကတိပါဟစ္စယေန သာလိကာ-
 အဏ္ဍံ ဘိဇ္ဇိ။ သောပိ အမစ္စော တံ နေသာဒေန ဝိမံသာပေတွာ “ဣတ္ထိ”တိ
 သုတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဓိတာ တေ ဒေဝ ဇာတာ”တိ အာဟ။
 ရာဇာ တုဌော တဿပိ ဗဟုံ ဓနံ ဒတွာ “ဓိတရံ မေ သာဓကံ ပဋိဇဉု၊
 ‘ကုဏ္ဍလိနိ’တိ စဿ နာမံ ကရောဟိ”တိ ဝတ္တာ ဥယျောဇေသိ။ သောပိ
 တထာ အကာသိ။ ပုန ကတိပါဟစ္စယေန သုဝကအဏ္ဍံ ဘိဇ္ဇိ။ သောပိ
 အမစ္စော နေသာဒေန တံ ဝိမံသိတွာ “ပုရိသော”တိ ဝုတ္တေ ရညော
 သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ပုတ္တော တေ ဒေဝ ဇာတော”တိ အာဟ။ ရာဇာ တုဌော
 တဿပိ ဗဟုံ ဓနံ ဒတွာ “ပုတ္တဿ မေ မဟန္တေန ပရိဝါရေန မင်္ဂလံ
 ကတွာ ‘ဇမ္ဗုကော’တိဿ နာမံ ကရောဟိ”တိ ဝတ္တာ ဥယျောဇေသိ။ သောပိ
 တထာ အကာသိ။ တေ တယောပိ သကုဏာ တိဏ္ဍံ အမစ္စာနံ ဂေဟေသု
 ရာဇကုမာရပရိဟာရေနေဝ ဝမုန္တိ။ ရာဇာ “မမ ပုတ္တော၊ မမ ဓိတာ”တိ
 ဝေါဟရတိ။ အဇဿ အမစ္စာ အညမညံ အဝဟသန္တိ “ပဿထ ဘော

ရညော ကိရိယံ၊ တိရစ္ဆာနဂတေပိ ‘ပုတ္တော မေ၊ ဝိတာ မေ’တိ ဓဒန္တော ဓိစရတိ”တိ။

တံ သုတွာ ရာဇာဝိန္တေသိ “ဣမေ အမစ္စာ ဧတေသံ မမ ပုတ္တာနံ ပညာသမ္ပဒံ န ဇာနန္တိ၊ ပါကဋံ နေသံ ကရိဿာမိ”တိ။ အထေကံ အမစ္စံ ဝေဿန္တရဿ သန္တိကံပေသေသိ “တုမှာကံ ပိတာ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုကာမော၊ ‘ကဒါ ကိရ အာဂန္တာ ပုစ္ဆတူ”တိ။ သော အမစ္စော ဂန္တာ ဝေဿန္တရံ ဝဋ္ဌိတွာ တံ သာသနံ အာရော-
စေသိ။ တံ သုတွာ ဝေဿန္တရော အတ္တနော ပဋိဇဂ္ဂကံ အမစ္စံ ပက္ခောသိတွာ “မယံ ကိရ ပိတာ မံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုကာမော၊ တဿ ဣဓာဂတဿ သက္ကာရံ ကာတံ ဝဋ္ဌတိ၊ ကဒါ အာဂစ္ဆတူ”တိ ပုစ္ဆိ။ အမစ္စော “ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ တဝ ပိတာ အာဂစ္ဆတူ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ဝေဿန္တရော “ပိတာ မေ ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ အာဂစ္ဆတူ”တိ ဝတွာ ဥယျောဇေသိ။ သော အာဂန္တာ ရညော အာစိက္ခိ။ ရာဇာ သတ္တမေ ဒိဝသေ နဂရေ ဘေရီ ဝရာပေတွာ ပုတ္တဿ နိဝေသနံ အဂမာသိ။ ဝေဿန္တရော ရညော မဟန္တံ သက္ကာရံ ကာရေသိ၊ အန္တမသော ဒါသကမ္မကာရာနမ္ပိ သက္ကာရံ ကာရေသိ။ ရာဇာ ဝေဿန္တရသကုဏဿ ဂေဟေ ဘုဋ္ဌိတွာ မဟန္တံ ယသံ အနုဘဝိတွာ သကံ နိဝေသနံ အာဂန္တာ ရာဇင်္ဂဏေ မဟန္တံ မဏ္ဍပံ ကာရာပေတွာ နဂရေ ဘေရီ ဝရာပေတွာ အလင်္ကတမဏ္ဍပမဇ္ဈေ မဟာဇနပရိဝါရော နိသီဒိတွာ “ဝေဿန္တရံ အာနေတူ”တိ အမစ္စဿ သန္တိကံပေသေသိ။ အမစ္စော ဝေဿန္တရံ သုဝဏ္ဏပိဋ္ဌေ နိသီဒါပေတွာ အာနေသိ။ ဝေဿန္တရသကုဏော ပိတု အင်္ဂေ နိသီဒိတွာ ပိတရာ သဟ ကိဋ္ဌိတွာ ဂန္တာ တတ္ထေဝ သုဝဏ္ဏပိဋ္ဌေ နိသီဒိ။ အထ နံ ရာဇာ မဟာဇနမဇ္ဈေ ရာဇဓမ္မံ ပုစ္ဆန္တော ဟဋ္ဌမံ ဂါထမာဟ—

၁။ “ဝေဿန္တရံ တံ ပုစ္ဆာမိ၊ သကုဏ ဘဒ္ဒမတ္ထ၊ တေ။
ရဇ္ဇံ ကာရေတုကာမေန၊ ကိံ သု ကိစ္စံ ကတံ ဝရ”န္တိ။

တတ္ထ သကုဏာတိ တံ အာလပတိ။ ကိံ သုတိ ကတရံ ကိစ္စံ ကတံ ဝရံ ဥတ္တမံ ဟောတိ၊ ကထေဟိ မေ တာတ သကလံ ရာဇဓမ္မန္တိ ဧဝံ ကိရ တံ သော ပုစ္ဆိ။

တံ သုတွာ ဝေဿန္တရော ပဉ္စ အကထေတွာဝ ရာဇာနံ တာဝ ပမာဒေန စောဒေန္တော ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၂။ “ဝိရဿံ ဝတ မံ တာတော၊ ကံသော ဗာရာဏသိဂ္ဂဟော။
ပမတ္တော အပ္ပမတ္တံ မံ၊ ပိတာ ပုတ္တံ အစောဒယိ”တိ။

တတ္ထ တာတောတိ ဝိတာ။ ကံသောတိ ဣဒံ တဿ နာမံ။ ဗာရာဏ-
သိဂ္ဂဟောတိ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ ဗာရာဏသိံ သင်္ဂဟေတွာ ဝတ္ထန္တော။
ပမတ္တောတိ ဧဝရူပါနံ ပဏ္ဍိတာနံ သန္တိကေ ဝသန္တော ပဉ္စဿ အပုစ္ဆနေန
ပမတ္တော။ အပ္ပမတ္တံ မန္တိ သီလာဒိဂုဏယောဂေန မံ အပ္ပမတ္တံ။ ဝိတာတိ
ပေါသကပိတာ။ အစောဒယီတိ အမစ္စေဟိ “တိရစ္ဆာနဂတေ ပုဏ္ဏေ ကတွာ
ဝေါဟရတိ”တိ အဝဟသိယမာနော ပမာဒံ အာပဇ္ဇိတွာ စိရဿံ အဇ္ဇ
စောဒေသိ၊ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတိ ဝဒတိ။

ဧဝံ သော ဣမာယ ဂါထာယ စောဒေတွာ “မဟာရာဇ ရညာ နာမ
တိသု ဓမ္မေသု ဌတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ ရာဇဓမ္မံ ကထေန္တော
ဣမာ ဂါထာယော အာဟ—

- ၃။ “ပဌမေနဝ ဝိတထံ၊ ကောဓံ ဟာသံ နိဝါရယေ။
တတော ကိစ္စာနိ ကာရေယျ၊ တံ ဝတံ အာဟု ခတ္တိယ။
- ၄။ ယံ တွံ တာတ တပေါကမ္ပံ၊ ပုဗ္ဗေ ကတမသံသယံ။
ရတ္တော ဒုဋ္ဌော စ ယံ ကယိရာ၊ န တံ ကယိရာ တတော ပုန။
- ၅။ ခတ္တိယဿ ပမတ္တဿ၊ ရဋ္ဌသ္မိံ ရဋ္ဌဝဗုန။
သဗ္ဗေ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ၊ ရညော တံ ဝုစ္စတေ အသံ။
- ၆။ သိရိ တာတ အလက္ခိ စ၊ ပုစ္ဆိတာ ဧတဒဗြုဝံ။
ဥဋ္ဌာနဝိရိယေ ပေါသေ၊ ရမာဟံ အနုသုယကေ။
- ၇။ ဥသုယကေ ဒုဟဒယေ၊ ပုရိသေ ကမ္မဒုဿကေ။
ကာဋကဏ္ဍိ မဟာရာဇ၊ ရမတိ စက္ကဘဉ္စနိ။
- ၈။ သော တွံ သဗ္ဗေ သုဟဒယော၊ သဗ္ဗေသံ ရက္ခိတော ဘဝ။
အလက္ခိံ နုဒ မဟာရာဇ၊ လက္ခာ ဘဝ နိဝေသနံ။
- ၉။ သ လက္ခိမိတိသမ္ပန္နော၊ ပုရိသော ဟိ မဟဂ္ဂတော။
အမိတ္တာနံ ကာသိပတိ၊ မူလံ အဂ္ဂဉ္စ ဆိန္ဒတိ။
- ၁၀။ သက္ကောပိ ဟိ ဘူတပတိ၊ ဥဋ္ဌာနေ နပ္ပမဇ္ဇတိ။
သ ကလျာဏေ မိတိံ ကတွာ၊ ဥဋ္ဌာနေ ကုရုတေ မနော။

၁၁။ ဂန္ဓဗ္ဗာ ပိတရော ဒေဝါ၊ သာဇီဝါ ဟောန္တိ တာဒိနော။
ဥဋ္ဌာဟတော အပ္ပမဇ္ဇတော၊ အနုတိဋ္ဌန္တိ ဒေဝတာ။

၁၂။ သော အပ္ပမတ္တော အက္ကုဒ္ဓေါ၊ တာတ ကိစ္စာနိ ကာရယ။
ဝါယမဿု စ ကိစ္စေသု၊ နာလသော ဝိန္ဒတေ သုခံ။

၁၃။ တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါ၊ သောဝ အနုသာသနီ။
အလံ မိတ္တေ သုခါပေတုံ၊ အမိတ္တာနံ ဒုခါယ စာ”တိ။

တတ္ထ ပဌမေန ဝိဇ္ဇန္တိ တာတ ရာဇာ နာမ အာဒိတောဝ မုသာဝါဒိ
နိဝါရယေ။ မုသာဝါဒိနော ဟိ ရညော ရဋ္ဌံ နိရောဓံ ဟောတိ၊ ပထဝိယာ
ဩဇာ ကမ္မကရဏဋ္ဌာနတော သတ္တရတနမတ္ထံ ဟေဋ္ဌာ ဘဿတိ၊ တတော
အာဟာရေ ဝါ တေလမရဇာဏိတာဒိသု ဝါ ဩသဓေသု ဩဇာ န
ဟောတိ။ နိရောဇာဟာရဘောဇနာ^၁ မနုဿာ ဗဟ္မာဗာဓာ ဟောန္တိ၊ ရဋ္ဌေ
ထလဇလပထေသု အာယော နုပုဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ အနုပုဇ္ဇန္တေ ရာဇာနော ဒုဂ္ဂတာ
ဟောန္တိ။ တေ သေဝကေ သင်္ဂဏိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ အသင်္ဂဟိတာ သေဝကာ
ရာဇာနံ ဂရုစိတ္တေန န ဩလောကေန္တိ။ ဧဝံ တာတ မုသာဝါဒေါ နာမေသ
နိရောဇော၊ န သော ဇီဝိတဟေတုပိ ကာတဗ္ဗော၊ သစ္စံ ပန သာဒုတရံ
ရသာနန္တိ တဒေဝ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ အပိစ မုသာဝါဒေါ နာမ ဂုဏပရိဓံသကော
ဝိပတ္တိပရိယောသာနော၊ ဒုတိယစိတ္တဝါရေ အဝီစိပရာယဏံ ကရေတိ။ ဣမသ္မိံ
ပနတ္ထေ “ဓမ္မော ဟဝေ ဟတော ဟန္တိ”တိ စေတိယဇာတကံ^၂ ကထေတဗ္ဗံ။

ကောဓန္တိ တာတ ရာဇာ နာမ ပဌမမေဝ ကုဇ္ဈနလက္ခဏံ ကောဓမ္မိ နိဝါ-
ရေယျ။ တာတ အညေသဉ္စိ ကောဓော ခိပ္ပံ မတ္တကံ န ပါပုဏာတိ၊ ရာဇနံ
ပါပုဏာတိ။ ရာဇာနော နာမ ဝါစာဝုဓော ကုဇ္ဈိတွာ ဩလောကိတမတ္တေနာပိ
ပရံ ဝိနာသေန္တိ၊ တသ္မာ ရညာ အညေဟိ မနုဿေဟိ အတိရေကတရံ
နိက္ကောဓေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ခန္တိမေတ္တာနုဒ္ဓယာသမ္ပန္နေန အတ္တနော ပိယပုတ္တံ ပိယ
လောကံ ဝေါလောကေန္တေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ တာတ အတိကောဓနော နာမ
ရာဇာ ဥပ္ပန္နံ ယသံ ရက္ခိတုံ န သက္ကောတိ။ ဣမဿ ပနတ္ထဿ ဒီပနတ္ထံ
ခန္တိဝါဒိဇာတကံ^၃ ဣဋ္ဌဓမ္မပါလဇာတကာနိ^၄ ကထေတဗ္ဗာနိ။ ဣဋ္ဌဓမ္မပါလ-
ဇာတကသ္မိံ မဟာပတာပနော နာမ ရာဇာ ပုတ္တံ သာတေတွာ ပုတ္တ-
သောကေန ဟဒယေန ဖလိတေန^၅ မတာယ ဒေဝိယာ သယမ္ပိ ဒေဝိ^၆

၁-နိရောဇာဟာရဘောဇနော (သီ၊ သျှာ) ၂-၃ ၅-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-၃ ၅-၉၉-ပိဋ္ဌေ။
၄-၃ ၅-၁၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၅-ဟဒယေ ဖလိတေ (က)

အနုသောဇန္တော ဟဒယေန ဖလိတေနဝ မရိ။ အဓာ စော တယောပီ ကေ-
အာဠာဟနေဝ ဈာပေသုံ။ ဇာသွာ ရညာ ပဌမမေဝ မုသာဝါဒံ ဝဇ္ဇေတွာ
ဒုတိယံ ကောဓော ဇဇ္ဇေဇာဗ္ဗော။

ဟာသန္တိ ဟဿံ၊ အယမေဝ ဝါပါဌော။ တေသု တေသု ကိစ္စေသု
ဥပ္ပိလာဝိတစိတ္တတာယ ကေဠိသီလတံ ပရိဟာသံ နိဝါရေယျ။ တာတ ရညာ
နာမ ကေဠိသီလေန န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အပရပတ္တိယေန ဟုတွာ သဗ္ဗာနိ ကိစ္စာနိ
အတ္တပစ္စက္ခေနဝ ကာတဗ္ဗာနိ။ ဥပ္ပိလာဝိတစိတ္တော ဟိ ရာဇာ အတုလေတွာ
ကမ္မာနိ ကရောန္တော လဒ္ဓံ ယသံ ဝိနာသေတိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ သရဘင်္ဂ-
ဇာတကေ^၁ ပုရောဟိတဿ ဝစနံ ဂဟေတွာ ဒဏ္ဍကိရညော ကိသဝန္တေ
အပရဇ္ဈိတွာ သဟ ရဋ္ဌေန ဥစ္ဆိဇ္ဇိတွာ ကုက္ကုဋ္ဌနိရယေ နိဗ္ဗတ္တဘာဝေါ စ
မာတင်္ဂဇာတကေ^၂ မဇ္ဈရညော မြာဟ္မဏာနံ ကထံ ဂဟေတွာ မာတင်္ဂ-
တာပသေ အပရဇ္ဈိတွာ သဟ ရဋ္ဌေန ဥစ္ဆိဇ္ဇိတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တဘာဝေါ စ
သဋ္ဌပဏ္ဍိတဇာတကေ^၃ ဒသဘာဝိကရာဇဒါရကာနံ မောဟမူဠာနံ ဝစနံ
ဂဟေတွာ ကဏ္ဍဒီပါယနေ အပရဇ္ဈိတွာ ဝါသုဒေဝကုလဿ နာသိတဘာဝေါ စ
ကထေတဗ္ဗော။

တတော ကိစ္စာနိ ကာရေယျာတိ ဧဝံ တာတ ပဌမံ မုသာဝါဒံ ဒုတိယံ
ကောဓံ တတိယံ အဓမ္မဟာသံ ဝဇ္ဇေတွာ တတော ပစ္ဆာ ရာဇာ
ရဋ္ဌဝါသိနံ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနိ ကာရေယျ။ တံ ဝတံ အာဟု ဇတ္တိယာတိ ခတ္တိယ-
မဟာရာဇ ယံ မယာ ဝုတ္တံ၊ ဧတံ ရညော ဝတသမာဒါနန္တိ ပေါရာဏက-
ပဏ္ဍိတာ ကထယိံသု။

န တံ ကယိရာတိ ယံ တယာ ရာဂါဒီဝသေန ပစ္ဆာ တာပကရံ ကမ္မံ ကတံ
ဟောတိ၊ တတော ပုဗ္ဗေ ကတတော ပုန တာဒိသံ ကမ္မံ န ကယိရာ၊ မာ
ကာရေယျာသိ တာတာတိ။ ဝုစ္စတေတိ တံ ရညော အသန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ
ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ ကထယိံသု။ သိရိတိ ဣဒံ ဝေဿန္တရသကုဏော ပုဗ္ဗေ
ဗာရာဏသိယံ ပဝတ္တိတကာရဏံ အာဟရိတွာ ဒဿန္တော အာဟ။ တတ္ထ
အဗြုဇန္တိ သုစိပရိဝါရသေဠိနာ ပုစ္ဆိတာ ကထယိံသု။ ဥဋ္ဌာနဝီရိယေတိ ယော
ပေါသော ဥဋ္ဌာနေ ဝီရိယေ စ ပတိဋ္ဌိတော၊ န စ ပရေသံ သမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ
ဥသူယတိ၊ တသ္မိံ အဟံ အဘိရမာမိတိ အာဟ။ ဧဝံ ဇာဝ တာတ သိရိ
ကထေသိ။ ဥသူယကေတိ အလက္ခိ ပန တာတပုစ္ဆိတာ အဟံ ပရသမ္ပတ္တိဥသူ-
ယကေ ဒုဟဒယေ ဒုစိတ္တေ ကလျာဏကမ္မဒူသကေ ယော ကလျာဏကမ္မံ

ဒုဿန္တော အပ္ပိယာယန္တော အဋ္ဌိယန္တော န ကရောတိ၊ တသ္မိံ အဘိရမာမိတိ အာဟ။ ဧဝံ သာ ကာဠကဏ္ဍိ မဟာရာဇ ရမတိ ပတိရူပဒေသဝါသာဒိနော ကုသလစက္ကဿ ဘဉ္ဇနီ။

သုဟဒယောတိ သုန္ဒရစိတ္တော ဟိတစိတ္တကော။ နုဒါတိ နိဟရ။ နိဝေသနန္တိ လက္ခိယာ ပန နိဝေသနံ ဘဝ ပတိဋ္ဌာ ဟောဟိ။ သ လက္ခိမိတိသမ္ပန္နောတိ မဟာရာဇ ကာသိပတိ သော ပုရိသော ပညာယ စေဝ ဝီရိယေန စ သမ္ပန္နော။ မဟဂ္ဂတောတိ မဟဠာသယော စောရာနံ ပစ္စယဘူတေ ဂဏ္ဍန္တော အမိတ္တာနံ မူလံ စောရေ ဂဏ္ဍန္တော အမိတ္တာနံ အဂ္ဂံ ဆိန္ဒတိတိ ဝဒတိ။ သက္ကောတိ ဣန္ဒော။ ဘူတပတိတိ ရာဇာနံ အာလပတိ။ ဥဋ္ဌာနေတိ ဥဋ္ဌာန-ဝီရိယေ။ နပ္ပမဇ္ဇတိတိ န ပမဇ္ဇတိ၊ သပ္ပကိစ္စာနိ ကရောတိ။ သ ကလျာဏေတိ သော ဒေဝရာဇာ ဥဋ္ဌာနဝီရိယေ မနံ ကရောန္တော ပါပကမ္မံ အကတွာ ကလျာဏေ ပုညကမ္မသ္မိညေဝ မိတိ ကတွာ အပ္ပမတ္တော ဥဋ္ဌာနေ မနံ ကရောတိ၊ တဿ ပန ကလျာဏကမ္မေ ဝီရိယကရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ သရဘင်္ဂဇာတကေ ခြိသု ဒေဝလောကေသု ဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ ကပိဋ္ဌာရာမံ အာဂန္တော ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ ဓမ္မဿ သုတဘာဝေါ၊ မဟာကဏ္ဍဇာတကေ အတ္တနော အာနုဘာဝေန ဇနံ တာသေတွာ ဩသက္ကန္တဿ သာသနဿ ပဝတ္တိတဘာဝေါ စာတိ ဝေမာဒိနိ ဝတ္ထုနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။

ဂန္ဓဗ္ဗာတိ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဟေဋ္ဌာ စတုယောနိကာ ဒေဝါ၊ စတု-ယောနိကတ္တာယေဝ ကိရ တေ ဂန္ဓဗ္ဗာ နာမ ဇာတာ။ ဝိတရောတိ ပြဟ္တာနော။ ဒေဝါတိ ဥပပတ္တိဒေဝဝသေန ဆ ကာမာဝစရဒေဝါ။ တာဒိနောတိ တထာ-ဝိဿေ ကုသလာဘိရတဿ ရညော။ သာဇိဝါ ဟောန္တိတိ သမာနဇိဝိကာ ဥပဇိဝိတဗ္ဗာ။ တာဒိသာ ဟိ ရာဇာနော ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကရောန္တော ဒေဝတာနံ ပတ္တိံ ဒေန္တိ၊ တာ တံ ပတ္တိံ အနုမောဒိတွာ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တိတွာ ဝိဗ္ဗယသေန ဝဓုန္တိ။ အနုတိဋ္ဌန္တိတိ တာဒိသဿ ရညော ဝီရိယံ ကရောန္တဿ အပ္ပမာဒံ အာပဇ္ဇန္တဿ ဒေဝတာ အနုတိဋ္ဌန္တိ အနုဂစ္ဆန္တိ၊ ဓမ္မိကံ ရက္ခံ သံဗိဒဟန္တိတိ အတ္တော။

သောတိ သော တံ။ ဝါယမဿူတိ တာနိ ရဋ္ဌကိစ္စာနိ ကရောန္တော တုလန-ဝသေန တိရဏဝသေန ပစ္စက္ခကမ္မဝသေန တေသု တေသု ကိစ္စေသု ဝီရိယံ ကရဿူ။ တတ္ထေဝ တေ ဝတ္ထုပဒါတိ တာတ ယံ မံ တံ ကိသု ကိစ္စံ ကတံ

ဝရန္တိ ပုစ္ဆိ၊ တတ္ထ တဝ ပဉ္စေယေဝ ဧတေ မယာ “ပဌမေနော ဝိတထ”န္တိ-
အာဒယော ပုတ္တာ၊ ဧတေ ဝတ္ထပဒါ ဝတ္ထကောဌာသာ၊ ဧဝံ တတ္ထ ဝတ္ထဿ။
သောတိ ယာ တေ မယာ ကထိတာ၊ သောဝံ တဝ အနုသာသနီ။ အလန္တိ ဧဝံ
ဝတ္ထမာနော ဟိ ရာဇာ အတ္တနော မိတ္တေ သုခါပေတုံ၊ အမိတ္တာနဉ္စ ဒုက္ခာယ
အလံ ပရိယတ္တော သမတ္တောတိ။

ဧဝံ ဝေဿန္တရသကုဏေန ကောယ ဂါထာယ ရညော ပမာဒံ စောဒေတွာ
ကောဒသဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မေ ကထိတေ “ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ ပဉ္စော ကထိတော”တိ
မဟာဇနော အစ္ဆရိယဗ္ဗုတစိတ္တဇာတော သာဓုကာရသလာနိ ပဝတ္တေသိ။
ရာဇာ သောမနဿပုတ္တော အမစ္စေ အာမန္တေတွာ ပုစ္ဆိ “ဘောန္တော အမဇ္ဇာ
မမပုတ္တေန ဝေဿန္တရေန ဧဝံ ကထေန္တေန ကေန ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စံ ကတ”န္တိ။
မဟာသေနဂုတ္တေန ဒေဝါတိ။ “တေန ဟိဿ မဟာသေနဂုတ္တဌာနံ ဒဋ္ဌိ”တိ
ဝေဿန္တရံ ဌာနန္တရေ ဌပေသိ။ သော တတော ပဌာယ မဟာသေနဂုတ္တ-
ဌာနေ ဌိတော ပိတု ကမ္ဘံ အကာသိတိ။

ဝေဿန္တရပဉ္စော နိဌိတော။

ပုန ရာဇာ ကတိပါဟစ္စယေန ပုရိမနယေနော ကုဏ္ဍလိနိယာ သန္တိကံ
ဒူတံ ပေသေတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ တတ္ထ ဂန္တာ ပစ္စာဂန္တာ တတ္ထေဝ မဏ္ဍ-
ပမဇ္ဈေ နိသိဒိတွာ ကုဏ္ဍလိနိ အာဟရာပေတွာ သုဝဏ္ဏပိဋေ နိသိန္တိ ရာဇဓမ္မံ
ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၁၄။ သက္ခိသိ တံ ကုဏ္ဍလိနိ၊ မညသိ ခတ္တဗန္ဓုနိ။

ရဇ္ဇံ ကာရေတုကာမေန၊ ကိံ သု ကိစ္စံ ကတံ ဝရ”န္တိ။

တတ္ထ သက္ခိသိတိ မယာ ပုဋ္ဌပဉ္စံ ကထေတုံ သက္ခိဿသိတိ ပုစ္ဆတိ။ ကုဏ္ဍလိ-
နိတိ တဿာ သလိင်္ဂတော အာဂတနာမေနာလပတိ။ တဿာ ကိရ ဒွိသု
ကဏ္ဍပိဋေသု ကုဏ္ဍလသဏ္ဌာနာ ဒွေလေခါ အဟေသုံ၊ တေနဿာ “ကုဏ္ဍ-
လိနိ”တိ နာမံ ကာရေသိ။ မညသိတိ ဇာနိဿသိ မယာ ပုဋ္ဌပဉ္စဿ အတ္တန္တိ။
ခတ္တဗန္ဓုနိတိ ခတ္တဿ မဟာသေနဂုတ္တဿ ဘဂိနိဘာဝေန နံ ဧဝံ အာလပတိ။
ကဿာ ပနေသ ဝေဿန္တရသကုဏံ ဧဝံ အပုစ္ဆိတွာ ဣမမေဝ ပုစ္ဆတိတိ?
ဣတ္ထိဘာဝေန။ ဣတ္ထိယော ဟိ ပရိတ္တပညာ၊ တဿာ “သစေ သက္ကောတိ၊
ပုစ္ဆိဿာမိ၊ နော စေ၊ န ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ ဝိမံသနဝသေန ဧဝံ ပုစ္ဆိတွာ တညေဝ
ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။

သာ ဧဝံ ရညာ ရာဇဓမ္မေ ပုစ္ဆိတေ “တာတ တံ မံ ‘ဣတ္ထိကာ နာမ ကိံ
ကထေဿတိ’တိ ဝိမံသသိ မညေ၊ သကလံ တေ ရာဇဓမ္မံ ဒွိသုယေဝ ပဒေသု
ပက္ခိပိတွာ ကထေဿာမီ”တိ ဝတွာ အာဟ—

- ၁၅။ “ဒွေဝ တာတ ပဒကာနိ၊ ယတ္ထ သဗ္ဗံ ပတိဋ္ဌိတံ။
အလဒ္ဓဿ စ ယော လာဘော၊ လဒ္ဓဿ စာနုရက္ခဏာ။
- ၁၆။ အမစ္စေ တာတ ဇာနာဟိ၊ မိရေ အတ္တဿ ကောဝိဒေ။
အနက္ခာကိတဝေ တာတ၊ အသောဏှော အဝိနာသကေ။
- ၁၇။ ယော စ တံ တာတ ရက္ခေယျ၊ ဓနံ ယဇ္ဇေဝ တေ သိယာ။
သုတောဝ ရထံ သင်္ဂဏှေ၊ သော တေ ကိစ္စာနိ ကာရယေ။
- ၁၈။ သုသင်္ဂဟိတန္တဇနော၊ သယံ ဝိတ္တံ အဝေက္ခိယ။
နိမိဉ္စ ဣဏဒါနဉ္စ၊ န ကရေ ပရပတ္တိယာ။
- ၁၉။ သယံ အာယံ ဝယံ ဇညာ၊ သယံ ဇညာ ကတာကတံ။
နိဂ္ဂဏှေ နိဂ္ဂဟာရဟံ၊ ပဂ္ဂဏှေ ပဂ္ဂဟာရဟံ။
- ၂၀။ သယံ ဇာနပဒံ အတ္ထံ၊ အနုသာသ ရထေသဘ။
မာ တေ အဓမ္မိကာ ယုတ္တာ၊ ဓနံ ရဋ္ဌဉ္စ နာသယံ။
- ၂၁။ မာ စ ဝေဂေန ကိစ္စာနိ၊ ကရောသိ ကာရယေသိ ဝါ။
ဝေဂသာ ဟိ ကတံ ကမ္ပံ၊ မန္တေဝံ ပစ္ဆာနုတပ္ပတိ။
- ၂၂။ မာ တေ အဓိသရေ မုဉ္ဇ၊ သုဗာဠမမိကောပိတံ။
ကောဓသာ ဟိ ဗဟူ ဖိတာ၊ ကုလာ အကုလတံ ဂတာ။
- ၂၃။ ‘မာ တာတ ဣဿရောမ္ပိ’တိ၊ အနတ္ထာယ ပတာရယိ။
ဣတ္ထိနံ ပုရိသာနဉ္စ၊ မာ တေ အာသိ ဒုခုဒြိယော။
- ၂၄။ အပေတလောမဟံသဿ၊ ရညော ကာမာနုသာရိနော။
သဗ္ဗေ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ၊ ရညော တံ ဝုစ္စတေ အဃံ။
- ၂၅။ တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါ၊ သောဝ အနုသာသနီ။
ဒက္ခိယုဒါနိ ပုညကရော၊ အသောဏှော အဝိနာသကော။
သီလဝါသု မဟာရာဇ၊ ဒုဿီလော ဝိနိပါတိကော”တိ။

တတ္ထ ပဒကောနီတိ ကာရဏပဒါနိ။ ယတ္ထာတိ ယေသု ဦသု ပဒေသု သဗ္ဗံ အတ္ထဇာတံ ဟိတသုခံ ပတိဋ္ဌိတံ။ အလဒ္ဓဿာတိ ယော စ ပုဗ္ဗေ အလဒ္ဓဿ လာဘဿ လာဘော၊ ယာ စ လဒ္ဓဿ အနုရက္ခဏာ။ တာတ အနုပုန္ဓဿ ဟိ လာဘဿ ဥပ္ပါဒနံ နာမ န ဘာရော၊ ဥပ္ပန္ဓဿ ပန အနုရက္ခဏမေဝ ဘာရော။ ဧကစ္စော ဟိ ယသံ ဥပ္ပါဒေတွာပိ ယသေ ပမတ္တော ပမာဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ပါဏာတိပါတာဒီနိ ကရောတိ၊ မဟာစောရော ဟုတွာ ရဋ္ဌံ ဝိလုဗ္ဗမာနော စရတိ။ အထ နံ ရာဇာနော ဂါဟာပေတွာ မဟာဝိနာသံ ပါပေန္တိ။ အထ ဝါ ဥပ္ပန္နရူပါဒီသု ကာမဂုဏေသု ပမတ္တော အယောနိသော ဓနံ နာသေန္တော သဗ္ဗသာပတေယျေ ခီဏေ ကပဏော ဟုတွာ စီရကဝသနော ကပါလမာဒါယ စရတိ။ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ ပန ဂန္ထဓုရာဒိဝသေန လာဘသက္ကာရံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ပမတ္တော ဟိနာယာဝတ္တတိ။ အပရော ပဌမဈာနာဒီနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာပိ မုဋ္ဌဿတိ-တာယ တထာရူပေ အာရမ္မဏေ ဗုဒ္ဓိတွာ ဈာနာ ပရိဟာယတိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္ဓဿ ယသဿ ဝါ ဈာနာဒိလာဘဿ ဝါ ရက္ခဏမေဝ ဒုက္ကရံ။ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ ပန ဒေဝဒတ္တဿ ဝတ္ထု စ၊ မုဒုလက္ခဏာ^၁ လောမသကဿပ^၂ ဟရိတစဇာတက^၃-သင်္ကပ္ပဇာတက^၄ဒီနိ^၅ စ ကံထေတဗ္ဗာနိ။ ဧကော ပန လာဘသက္ကာရံ ဥပ္ပါဒေတွာ အပ္ပမာဒေ ဌတွာ ကလျာဏကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿ သော ယသော သုက္ကပက္ခေ စန္ဒော ဝိယ ဂဗုတိ၊ တသ္မာ တံ မဟာရာဇေ အပ္ပမတ္တော ပယောဂ-သမ္ပတ္တိယာ ဌတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော တဝ ဥပ္ပန္နံ ယသံ အနုရက္ခာဟိတိ။

ဇာနာဟိတိ ဘဏ္ဍာဂါရိကကမ္မာဒီနံ ကရဏတ္ထံ ဥပဓာရေဟိ။ အနက္ခာ-
ကိတဝေတိ အနက္ခေ အကိတဝေ အဇုတကရေ စေဝ အကေရာဋ္ဌိကေ စ။
အသောဏ္ဍေတိ ပူဝသုရာဂန္ဓမာလာသောဏ္ဍဘာဝရဟိတေ။ အဝိနာသကေတိ
တဝ သန္တကာနံ ဓနဓညာဒီနံ အဝိနာသကေ။ ယောတိ ယော အမစ္စော။
ယဉ္ဇေဝါတိ ယဉ္ဇ တေ ဃရေ ဓနံ သိယာ၊ တံ ရက္ခေယျ။ သူတောဝါတိ
ရထသာရထိ ဝိယ။ ယထာ သာရထိ ဝိသမမဂ္ဂနိဝါရဏတ္ထံ အသေ သင်္ကဏန္တော
ရထံ သင်္ကဏေယျ။ ဧဝံ ယော သဟ ဘောဂေဟိ တံ ရက္ခိတုံ သက္ကောတိ၊ သော
တေ အမစ္စော နာမ တာဒိသံ သင်္ကဟေတွာ ဘဏ္ဍာဂါရိကာဒိကိစ္စာနိ
ကာရယေ။

သုသင်္ဂဟိတန္တဇနောတိ တာတ ယဿ ဟိ ရညော အတ္တနော အန္တော-
ဇနော အတ္တနော ဝလဉ္ဇနကပရိဇနော စ ဒါနာဒီဟိ အသင်္ဂဟိတော ဟောတိ၊
တဿ အန္တောနိဝေသနေ သုဝဏ္ဏဟိရညာဒီနိ တေသံ အသင်္ဂဟိတမနုဿာနံ

ဝသေန နဿန္တိ၊ အန္တောဇနော ဗဟိ ဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ တံ သုဠသင်္ဂဟိတ-
အန္တောဇနော ဟုတွာ “ဧတ္တကံ နာမ မေ ဝိတ္တ”န္တိ သယံ အတ္တနော ဓနံ
အဝေက္ခိတွာ “အသုကဋ္ဌာနေ နာမ နိဗ္ဗိ နိဓေမ၊ အသုကဿ ဣဏံ ဒေမာ”တိ
ဣဒံ ဥဘယမ္ပိ န ကရေ ပရပတ္တိယာ၊ ပရပတ္တိယာပိ တံ မာ ကရိ၊ သဗ္ဗံ
အတ္တပစ္စက္ခမေဝ ကရေယျာသီတိ ဝဒတိ။

အာယံ ဝယန္တိ တတော ဥပ္ပဇ္ဇနကံ အာယဉ္စ တေသံ တေသံ ဒါတဗ္ဗံ ဝယဉ္စ
သယမေဝ ဇာနေယျာသီတိ။ ကတာကဗန္တိ သင်္ဂါမေ ဝါ နဝကဗ္ဗေ ဝါ
အညေသု ဝါ ကိစ္စေသု “ဣမိနာ ဣဒံ နာမ မယံ ကတံ၊ ဣမိနာ န ကတ”န္တိ
ဧတမ္ပိ သယမေဝ ဇာနေယျာသိ၊ မာ ပရပတ္တိယော ဟောဟိ။ နိဂ္ဂဏှေတိ
တာတ ရာဇာ နာမ သန္တိစ္ဆေဒါဒိကာရကံ နိဂ္ဂဟာရဟံ အာနေတွာ ဒဿိတံ
ဥပပရိက္ခိတွာ သောဓေတွာ ပေါရာဏကရာဇူဟိ ဌပိတဒဏ္ဍံ ဩလောကေတွာ
ဒေါသာနရူပံ နိဂ္ဂဏှေယျ။ ပဂ္ဂဏှေတိ ယော ပန ပဂ္ဂဟာရဟော ဟောတိ၊
အဘိန္ဓဿ ဝါ ပရဗလဿ ဘေဒေတာ၊ ဘိန္ဓဿ ဝါ သကဗလဿ
အာရာဓကော၊ အလဒ္ဓဿ ဝါ ရဇဿ အာဟရကော၊ လဒ္ဓဿ ဝါ ထာဝရ-
ကာရကော၊ ‘ယေန ဝါ ပန ဇီဝိတံ ဒိန္တံ ဟောတိ၊ ဧဝရူပံ ပဂ္ဂဟာရဟံ
ပဂ္ဂဟေတွာ မဟန္တံ သက္ကာရသမ္မာနံ ကာရေယျ။ ဧဝံ ဟိဿ ကိစ္စေသု အညေပိ
ဥရံ ဒတွာ ကတ္တဗ္ဗံ ကရိဿန္တိ။

ဇာနပဒန္တိ ဇနပဒဝါသီနံ အတ္ထံ သယံ အတ္တပစ္စက္ခေနဝ အနုသာသ။
အဓမ္မိကာ ယုတ္တာတိ အဓမ္မိကာ တတ္ထ တတ္ထ နိယုတ္တာ အာယုတ္တကာ လဉ္စ
ဂဟေတွာ ဝိနိစ္ဆယံ ဘိန္ဒန္တာ တဝ ဓနဉ္စ ရဋ္ဌဉ္စ မာ နာသယံ။ ဣမိနာ ကာရဏေန
အပ္ပမတ္တော ဟုတွာ သယမေဝ အနုသာသ။ ဧဝေနောတိ သဟဿာ အတု-
လေတွာ အတီရေတွာ။ ဧဝသောတိ အတုလေတွာ အတီရေတွာ ဆန္ဒာဒိ-
ဝသေန သဟဿာ ကတံ ကမ္ပဉ္စိ န သာရ န သုန္ဒရံ။ ကိံကာရဏာ? တာဒိသဉ္စိ
ကတွာ မန္တော ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရဝသေန ဣဓ လောကေ အပါယဒုက္ခံ အနု-
ဘဝန္တော ပရလောကေ စ အနုတပ္ပတိ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော “ဣသိနမန္တရံ
ကတွာ၊ ဘရုရာဇာတိ မေ သုတ”န္တိ ဘရုဇာတကေနံ ဒီပေတဗ္ဗော။

မာ တေ အဓိသရေ မုဉ္ဇ၊ သုဗာဠမဓိကောပိတံန္တိ တာတ တဝ ဟဒယံ
ကုသလံ အဓိသရိတွာ အတိက္ကမိတွာ ပဝတ္ထေ ပရေသံ အကုသလကဗ္ဗေ သုဠ-
ဗာဠံ အဓိကောပိတံ ကုဇ္ဈာပိတံ ဟုတွာ မာ မုဉ္ဇ၊ မာ ပတိဋ္ဌာယတူတိ အတ္ထော။

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တာတ ယဒါ တေ ဝိနိစ္ဆယေ ဌိတဿ ဣမိနာ ပုရိသော ဝါ ဟတော သန္တိ ဝါ ဆိန္ဒောတိ စောရံ ဒဿေန္တိ၊ တဒါ တေ ပရေသံ ဝစနေဟိ သုဠ၊ ကောဝိတမ္ပိ ဟဒယံ ကောဓဝသေန မာ မုဉ္ဇ၊ အပရိဂ္ဂဟေတွာ မာ ဒဏ္ဍံ ပဏေဟိ။ ကိံကာရဏာ? အစောရမ္ပိ ဟိ “စောရော”တိ ဂဟေတွာ အာနေန္တိ၊ တသ္မာ အကုဇ္ဈိတွာ ဥဘိန္တံ အတ္တပစ္စတ္တိကာနံ ကထံ သုတွာ သုဠ၊ သောဓေတွာ အတ္တပစ္စက္ခေန တဿ စောရဘာဝံ ဥတွာ ပဝေဏိယာ ဌပိတဒဏ္ဍဝသေန ကတ္တဗ္ဗံ ကရေဟိ။ ရညာ ဟိ ဥပ္ပန္နေဝိ ကောဓေ ဟဒယံ သီတလံ အကတွာ ကမ္ပံ န ကာတမ္ပံ။ ယဒါ ပနဿ ဟဒယံ နိဗ္ဗုတံ ဟောတိ မုဒုကံ၊ တဒါ ဝိနိစ္ဆယကမ္ပံ ကာတမ္ပံ။ ဖရသေ ဟိ စိတ္တေ ပတ္တုထိတေ ဥဒကေ မုခနိမိတ္တံ ဝိယ ကာရဏံ န ပညာယတိ။ ကောသော ဟိတိ တာတ ကောဓေန ဟိ ဗဟူနိ ဖိတာနိ ရာဇကုလာနိ အကုလဘာဝံ ဂတာနိ မဟာဝိနာသမေဝ ပတ္တာနိတိ။ ဣမဿ ပနတ္ထဿ ဒီပနတ္ထံ ခန္တိဝါဒီဇာတကံ နာဠိကေရရာဇဝတ္ထုသဟဿဗာဟု-အဇ္ဈနဝတ္ထုအာဒိနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။

မာ တာတ ဣဿရောဒ္ဓိတိ၊ အနတ္တာယ ပတာရယီတိ တာတ “အဟံ ပထဝိဿရော”တိ မာ မဟာဇနံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိအနတ္တာယ ပတာရယီ မာ ဩတာရယီ၊ ယထာ တံ အနတ္တံ သမာဒါယ ဝတ္တတိ၊ မာ ဝေမကာသီတိ အတ္ထော။ မာ တေ အာသီတိ တာတ တဝ ဝိဇိတေ မနဿဇာတိကာနံ ဝါ တိရစ္ဆာနဇာတိကာနံ ဝါ ဣတ္ထိပုရိသာနံ ဒုရုဋ္ဌိယော ဒုက္ခုပ္ပတ္တိ မာ အာသိ။ ယထာ ဟိ အဓမ္မိကရာဇနံ ဝိဇိတေ မနဿာ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ ကတွာ နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဝ ရဋ္ဌဝါသိနံ တံ ဒုက္ခံ ယထာ န ဟောတိ၊ တထာ ကရေဟိတိ အတ္ထော။

အပေတလောမဟံသဿာတိ အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယေဟိ နိဗ္ဗယဿ။ ဣမိနာ ဣမံ ဒဿေတိ—တာတ ယော ရာဇာ ကိသ္မိဉ္စိ အာသကံ အကတွာ အတ္တနော ကာမမေဝ အနုဿရတိ၊ ဆန္ဒဝသေန ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ကရေတိ၊ ဝိဿဠယဉ္စိ ဝိယ အန္ဓော နိရင်္ဂသော ဝိယ စ စဏ္ဍာဟတ္ထိ ဟောတိ၊ တဿ သဗ္ဗေ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ၊ တဿ တံ ဘောဂဗျသနံ အဃံ ဒုက္ခန္တိ ဝုစ္ဆတိ။

တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါတိ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတမ္ပံ။ ဒက္ခံသုဒါနိတိ တာတ တံ ဣမံ အနုဿာသနိံ သုတွာ ဣဒါနိ ဒက္ခော အနုလသော ပုညာနံ

ကရဏေန ပုညကရော သုရာဒိပရိဟရဏေန အသောဏ္ဍော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာ-
ယိကဿ အတ္တဿ အဝိနာသနေန အဝိနာသကော ဘဝေယျာသီတိ။ သီလ-
ဝါသျှုတိ သီလဝါ အာစာရသမ္ပန္နော ဘဝ၊ ဒသသု ရာဇဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယ ရဇ္ဇံ
ကာရေဟိ။ ဒုဿိလော ဝိနိပါတိကောတိ ဒုဿိလော ဟိ မဟာရာဇ အတ္တာနံ
နိရယေ ဝိနိပါတေန္တော ဝိနိပါတိကော နာမ ဟောတီတိ။

ဧဝံ ကုဏ္ဍလိနိပိ ကောဒသဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ရာဇံ တုဋ္ဌော
အမစ္စေ အာမန္တေတွာ ပုစ္ဆိ “ဘောန္တော အမစ္စာ မမ ဝိတာယ ကုဏ္ဍလိနိယာ
ဧဝံ ကယယမာနာယ ကေန ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စံ ကတ”န္တိ။ ဘဏ္ဍာဂါရိကေန
ဒေဝါတိ။ “တေန ဟိဿာ ဘဏ္ဍာဂါရိကဋ္ဌာနံ ဒမ္မိ”တိ ကုဏ္ဍလိနိ ဌာနန္တရေ
ဌပေသိ။ သာ တတော ပဋ္ဌာယ ဘဏ္ဍာဂါရိကဋ္ဌာနေ ဌတွာ ပိတု ကမ္မံ
အကာသီတိ။

ကုဏ္ဍလိနိပဉ္စော နိဋ္ဌိတော။

ပုန ရာဇာ ကတိပါဟစ္စယေန ပုရိမနယေနဝ ဇမ္ဗူကပဏ္ဍိတဿ သန္တိကံ
ဒူတံ ပေသေတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ တတ္ထ ဂန္ဓာ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ ပစ္စာ-
ဂတော တတ္ထော မဏ္ဍပမဇ္ဈေ နိသီဒိ။ အမစ္စော ဇမ္ဗူကပဏ္ဍိတံ ကမ္ဘနဘဒ္ဒဝိဌေ
နိသီဒါပေတွာ ပိဋံ သိသေနာဒါယ အာဂစ္ဆိ။ ပဏ္ဍိတော ပိတု အဂ္ဂေ နိသီ-
ဒိတွာ ကိဋ္ဌိတွာ ဂန္ဓာ ကမ္ဘနဝိဌေယေဝ နိသီဒိ။ အထ နံ ရာဇာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တော
ဂါထမာဟ—

၂၆။ “အပုစ္ဆိမှ ကောသိယဂေါတ္တံ၊ ကုဏ္ဍလိနိံ တထေဝ စ။
တုံ ဒါနိ ဝဒေဟိ ဇမ္ဗူက၊ ဗလာနံ ဗလမုတ္တမ”န္တိ။

တဿတ္ထော—တာတ ဇမ္ဗူက အဟံ တဝ ဘာတရံ ကောသိယဂေါတ္တံ
ဝေဿန္တရံ ဘဂိနိဉ္စ တေ ကုဏ္ဍလိနိံ ရာဇဓမ္မံ အပုစ္ဆိံ၊ တေ အတ္တနော ဗလေန
ကထေသုံ၊ ယထာ ပန တေ ပုစ္ဆိံ၊ တထေဝ ဣဒါနိ ပုတ္တ ဇမ္ဗူက တံ ပုစ္ဆာမိ၊
တုံ မေ ရာဇဓမ္မဉ္စ ဗလာနံ ဥတ္တမံ ဗလဉ္စ ကထေဟီတိ။

ဧဝံ ရာဇာ မဟာသတ္တံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တော အညေသံ ပုစ္ဆိတနိယာမေန
အပုစ္ဆိတွာ ဝိသေသေတွာ ပုစ္ဆိ။ အထဿ ပဏ္ဍိတော “တေန ဟိ မဟာရာဇ
ဩဟိတသောတော သုဏာဟိ၊ သမ္ပံ တေ ကထေဿာမီ”တိ ပဿာရိတဟတ္ထေ
သဟဿတ္ထဝိကံ ဌပေန္တော ဝိယ ဓမ္မဒေသနံ အာရဘိ—

- ၂၇။ “ဗလံ ပဉ္စဝိဓံ လောကေ၊ ပုရိသသ္မိံ မဟဂ္ဂတေ။
တတ္ထ ဗာဟုဗလံ နာမ၊ စရိမံ ဝုစ္စတေ ဗလံ။
- ၂၈။ ဘောဂဗလဉ္စ ဒိဿာဝု၊ ဒုတိယံ ဝုစ္စတေ ဗလံ။
အမစ္စဗလဉ္စ ဒိဿာဝု၊ တတိယံ ဝုစ္စတေ ဗလံ။
- ၂၉။ အဘိဇ္ဇေဗလံ စေဝ၊ တံ စတုတ္ထံ အသံသယံ။
ယာနိ စေတနာနိ သဗ္ဗာနိ၊ အဓိဂဏှာတိ ပဏှိတော။
- ၃၀။ တံ ဗလာနံ ဗလံ သေဋ္ဌံ၊ အဂ္ဂံ ပညာဗလံ ဗလံ။
ပညာဗလေနုပတ္တဒ္ဓေါ၊ အတ္ထံ ဝိန္ဒတိ ပဏှိတော။
- ၃၁။ အပိ စေ လဘတိ မန္တော၊ ဖိတံ ဓရဏိမုတ္တမံ။
အကာမဿ ပသယံ ဝါ၊ အညော တံ ပဋိပဇ္ဇတိ။
- ၃၂။ အဘိဇာတောပိ စေ ဟောတိ၊ ရဇ္ဇံ လဒ္ဓါန ခတ္တိယော။
ဒုပ္ပညော ဟိ ကာသိပတိ၊ သဗ္ဗေနပိ န ဇီဝတိ။
- ၃၃။ ပညာဝ သုတံ ပိနိစ္ဆိနိ၊ ပညာ ကိတ္တိသိလောကဝုနိ။
ပညာသဟိတော နရော ဣဝ၊ အပိ ဒုက္ခေ သုခါနိ ဝိန္ဒတိ။
- ၃၄။ ပညဉ္စ ခေါ အသုဿုသံ၊ န ကောစိ အဓိဂဋ္ဌတိ။
ဗဟုဿုတံ အနာဂမ္မ၊ ဓမ္မဋ္ဌံ အဝိနိပ္ပုဇ္ဇံ။
- ၃၅။ ယော စ ဓမ္မဝိဘင်္ဂည၊ ကာလုဋ္ဌာယိ အတန္တိတော။
အနုဋ္ဌဟတိ ကာလေန၊ ကမ္မဗလံ တသိဇ္ဈတိ။
- ၃၆။ အနာယတနသီလဿ၊ အနာယတနသေဝိနော။
န နိဗ္ဗိန္ဒိယကာရိဿ၊ သမ္မဒတ္ထော ဝိပစ္စတိ။
- ၃၇။ အဇ္ဈက္ခန္ဓ ပယုတ္တဿ၊ တထာယတနသေဝိနော။
အနိဗ္ဗိန္ဒိယကာရိဿ၊ သမ္မဒတ္ထော ဝိပစ္စတိ။
- ၃၈။ ယောဂပ္ပယောဂသင်္ခါတံ၊ သမ္ဘတဿာနရက္ခဏံ။
တာနိ တံ တာတ သေဝဿု၊ မာ အကမ္မာယ ရန္တယိ။
အကမ္မုနာ ဟိ ဒုဓမ္မဓော၊ နဋ္ဌာဂါရံ သိဒတိ”တိ။

တတ္ထ မဟာဂ္ဂဗေဟိ မဟာရာဇ ဣမသ္မိံ သတ္တလောကေ မဟဇ္ဈာသယေ ပုရိသေ ပဉ္စဝိမံ ဗလံ ဟောတိ။ မာဟုဗလန္တိ ကာယဗလံ။ စရိမန္တိ တံ အတိမဟန္တမ္ပိ သမာနံ လာမကမေဝ။ ကိံကာရဏာ? အန္ဓဗာလဘာဝေန။ သစေ ဟိ ကာယဗလံ မဟန္တံ နာမ ဘဝေယျ၊ ဝါရဏဗလတော လဋ္ဌကိကာယ ဗလံ ခုဒ္ဒကံ ဘဝေယျ၊ ဝါရဏဗလံ ပန အန္ဓဗာလဘာဝေန မရဏဿ ပစ္စယံ ဇာတံ၊ လဋ္ဌကိကာ အတ္တနော ဉာဏကုသလတာယ ဝါရဏံ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေသိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ “န ဟေဝ သဗ္ဗတ္ထ ဗလေန ကိစ္စံ၊ ဗလံ ဟိ ဗာလဿ ဝဓာယ ဟောတိ”တိ သုတ္တံ အာဟရိတဗ္ဗံ။

ဘောဂဗလန္တိ ဥပတ္တန္တနဝသေန သဗ္ဗံ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိ ဥပဘောဂဇာတံ ဘောဂဗလံ နာမ၊ တံ ကာယဗလတော မဟန္တတရံ။ အမစ္စဗလန္တိ အဘေဇ္ဇမန္တဿ သူရဿ သုဟဒယဿ အမစ္စမဏ္ဍလဿ အတ္ထိတာ၊ တံ ဗလံ သင်္ဂါမသုရတာယ ပုရိမေဟိ ဗလေဟိ မဟန္တတရံ။ အဘိဇ္ဇမဗလန္တိ တိဏိ ကုလာနိ အတိက္ကမိတွာ ခတ္တိယကုလဝသေန ဇာတိသမ္ပတ္တိ၊ တံ ဣတရေဟိ ဗလေဟိ မဟန္တတရံ။ ဇာတိသမ္ပန္နာ ဧဝ ဟိ သုဇ္ဈန္တိ၊ န ဣတရေဟိ။ ယာနိ စေတာနိတိ ယာနိ စ ဘောနိ စတ္တာရိပိ ဗလာနိ ပဏ္ဍိတော ပညာနုဘာဝေန၊ အဓိဂဏှာတိ အဘိဘဝတိ၊ တံ သဗ္ဗဗလာနံ ပညာဗလံ သေဋ္ဌန္တိ စ အဂ္ဂန္တိ စ ဝုစ္စတိ။ ကိံကာရဏာ? တေန ဟိ ဗလေန ဥပတ္တဒ္ဓေါ ပဏ္ဍိတော အတ္ထံ ပိန္ဒတိ၊ ဝုဇ္ဇိံ ပါပုဏာတိ။ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ “ပုဏ္ဏံ နဒိ” ယေန စ ပေယျမာဟူ”တိ ပုဏ္ဏနဒီဇာတကဉ္စိ သိရိကာဠကဏ္ဍိပဉ္စံ ပဉ္စပဏ္ဍိတပဉ္စဉ္စ သတ္တ၊ ဘန္တဇာတက၊ သန္တဝဇာတက၊ သရဘင်္ဂဇာတက၊ ဒိနိဇံ စ ကထေတဗ္ဗာနိ။

မန္ဒောတိ မန္တပညော ဗာလော။ ဇီတန္တိ တာတ မန္တပညော ပုဂ္ဂလော သတ္တရတနပုဏ္ဏံ စေပိ ဥတ္တမံ ရေဏိံ လဘတိ၊ တဿ အနိစ္စမာနဿေဝ ပဿယကာရံ ဝါ ပန ကတွာ အညော ပညာသမ္ပန္နော တံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ မန္ဒော ဟိ လဒ္ဓံ ယသံ ရက္ခိတံ ကုလသန္တကံ ဝါ ပန ပဝေဏိအာဂတမ္ပိ ရဇ္ဇံ အဓိဂန္တံ၊ န သက္ကောတိ။ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ “အဒ္ဓါ ပါဒဉ္စလီ သဗ္ဗေ၊ ပညာယ အတိရောစတိ”တိ ပါဒဉ္စလီဇာတကံ? ကထေတဗ္ဗံ။ လဒ္ဓါနာတိ ဇာတိသမ္ပတ္တိ နိဿာယ ကုလသန္တကံ ရဇ္ဇံ လဘိတွာပိ။ သဗ္ဗေနဒီတိ တေန သကလေနပိ ရဇ္ဇေန န ဇီဝတိ၊ အနုပါယကုသလတာယ ဒုဂ္ဂတောဝ ဟောတိတိ။

၁-၃ ၅-၁၂၅-ပိဋေ။	၂-ယဿာနုဘာဝေန (သိ၊ သျာ)	၃-၃ ၅-၅၇-ပိဋေ။
၄-၃ ၅-၁၆၀-ပိဋေ။		၅-၃ ၅-၃၇၆-ပိဋေ။
၆-၃ ၆-၅-ပိဋေ။		၇-၃ ၅-၆၉-ပိဋေ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ဧတ္တကေန ဌာနေန^၁ အပဏ္ဍိတဿ အဂုဏ် ကထေတွာ ဣဒါနိ ပညံ ပသံသန္တော “ပညာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုတန္တိ သုတ-
ပရိယတ္တိ။ တဗ္ဗိ ပညာဝ ဝိနိစ္ဆိနတိ။ ကိတ္တိသီလောကဝေဒနီတိ ကိတ္တိဃောသဿ
စ လာဘသက္ကာရဿ စ ဝေဒနီ။ ဒုက္ခေ သုခါနိ ဝိနိစ္ဆိတိ ဒုက္ခေ ဥပ္ပန္နေပိ
နိဗ္ဗယော ဟုတွာ ဥပါယကုသလတာယ သုခံ ပဋိလဘတိ။ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ—

“ယဿေတေ စတုရော ဓမ္မာ၊ ဝါနရိန္ဒ ယထာ တဝါ။

အလမေတေဟိ အဓမ္မဟိ၊ ဇမ္ဗူဟိ ပနဿေဟိ စာ”တိ?—

အာဒိနိ ဇာတကာနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။

အသုဿုသန္တိ ပဏ္ဍိတပုဂ္ဂလေ အပယိရူပါသန္တော အသုဏန္တော။
ဓမ္မန္တိ သဘာဝကာရဏေ ဌိတံ ဗဟုသုတံ အနာဂမ္မ တံ^၄ အသဒ္ဓဟန္တော။
အဝိနိဗ္ဗာနန္တိ အတ္တာနတ္ထံ ကာရဏာကာရဏံ အနောဂါဟန္တော အတိ-
ရေန္တော န ကောစိ ပညံ အဓိဂစ္ဆတိ တာတာတိ။

ဓမ္မဝိဘင်္ဂညူတိ ဒသကုသလကမ္မပထဝိဘင်္ဂကုသလော။ ကာလုဋ္ဌာယီတိ
ဝိရိယံ ကာတုံ ယုတ္တကာလေ ဝိရိယဿ ကာရကော။ အနုဋ္ဌဟတီတိ တသ္မိံ^၅
တသ္မိံ ကာလေ တံ တံ ကိစ္စံ ကရေတိ။ တဿာတိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ကမ္မဇလံ
သမိဇ္ဈတိ နိပ္ပဇ္ဇတိ။ အနာယတနသီလဿာတိ အနာယတနံ ဝုစ္စတိ လာဘ-
ယသသုခါနံ အနာကရောပိ ဒုဿီလျကမ္ပံ၊ တံသီလဿ တေန ဒုဿီလျကမ္မေန
သမန္တာဂတဿ၊ အနာယတနဘူတမေဝ ဒုဿီလပုဂ္ဂလံ သေဝန္တဿ၊ ကုသလဿ
ကမ္မဿ ကရဏကာလေ နိဗ္ဗိန္ဒိယကာရိဿ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ ဥက္ကဏ္ဍိတွာ ကရေန္တဿ
ဝေရူပဿ တာတ ပုဂ္ဂလဿ ကမ္မာနံ အတ္ထော သမ္မာ န ဝိပစ္စတိ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊
တိဏိ ကုလဂ္ဂါနိ စ ဆ ကာမသဂ္ဂါနိ စ န ဥပနေတီတိ အတ္ထော။ အဇ္ဈတ္တဉ္စာတိ
အတ္တနော နိယကဇ္ဈတ္တံ အနိစ္စဘာဝနာဒိဝသေန ပယုတ္တဿ။ တထာယတန-
သေဝိနောတိ တထေဝ သီလဝန္တေ ပုဂ္ဂလေ သေဝမာနဿ။ ဝိပစ္စတိတိ
သမ္ပဇ္ဇတိ မဟန္တိ ယသံ ဒေတိ။

ယောဂပ္ပယောဂသင်္ခါတန္တိ ယောဂေ ယုဋ္ဌိတဗ္ဗယုတ္တကေ ကာရဏေ
ပယောဂကောဋ္ဌာသဘူတံ ပညံ။ သန္တတဿာတိ ရာသိကတဿ ဓနဿ
အနုရက္ခဏံ။ တာနိ တွန္တိ တောနိ စ ဒွေ ပုရိမာနိ စ မယာ ဝုတ္တကာရဏာနိ
သမ္မာနိ တာတ တံ သေဝဿ၊ မယာ ဝုတ္တံ ဩဝါဒံ ဟဒယေ ကတွာ အတ္တနော

သရေ ခနံ ရက္ခ။ မာ အကပ္ပာယ ရန္တယီတိ အယုတ္တေန အကာရဏေန မာ ရန္တယိ၊ တံ ခနံ မာ ဈာပယိ မာ နာသယိ။ ကိကာရဏာ? အကပ္ပနာ ဟီတိ အယုတ္တကမ္မကရဏေန ဒုဗ္ဗေခေ ပုဂ္ဂလော သကံ ခနံ နာသေတွာ ပစ္ဆာ ဒုဂ္ဂတော။ နဋ္ဌာဂါရံ သီဒတိတိ ယထာ နဋ္ဌာဂါရံ မူလတော ပဋ္ဌာယ ဇီရမာနံ အပ္ပတိဋ္ဌံ ပတတိ၊ ဧဝံ အကာရဏေန ခနံ နာသေတွာ အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တတိတိ။

ဧဝမ္ပိ ဗောဓိသတ္တော ဧတ္တကေန ဌာနေန ပစ္ဆ ဗလာနိ ဝဏ္ဏေတွာ ပညာဗလံ ဥက္ခိပိတွာ စန္ဒမဏ္ဍလံ နိဟရန္တော ဝိယ ကထေတွာ ဣဒါနိ ဒသဟိ ဂါထာဟိ ရညော ဩဝါဒံ ဒေန္တော အာဟ—

၃၉။ “ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မာတာပိတူသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၀။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ပုတ္တဒါရေသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိတ္တာမစ္စေသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၂။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဝါဟနေသု ဗလေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၃။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၄။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ရဋ္ဌေ ဇနပဒေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၅။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သမဏေ မြာဟ္မဏေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၆။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိဂပက္ခိသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၇။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မော စိန္တော သုခါဝဟော။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၈။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သဇ္ဈန္ဒာ ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
သုစိန္တေန ဒိဝံ ပတ္တာ၊ မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒေါ”တိ။

တတ္ထ ပဌမဂါထာယ တာဝ ဣဓ ဓမ္မန္တိ မာတာပိတုပဋ္ဌာနဓမ္မံ။ တံ ကာလဿေဝ ပုဋ္ဌာယ မာတာပိတုနံ မုခေါဒကဒန္တကဋ္ဌဒါနမာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗသရီရကိစ္စပရိဟရဏံ ကရောန္တောဝ ပူရေဟိတိ ဝဒတိ။ ပုတ္တဒါရေသုတိ ပုတ္တမိတရော တာဝ ပါပါ နိဝါရေတွာ ကလျာဏေ နိဝေသေန္တော သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှာပေန္တော ဝယပ္ပတ္တကာလေ ပတိရူပကုလဝံသေန အာဝါဟဝိဝါဟံ ကရောန္တော သမယေ ဓနံ ဒေန္တော ပုတ္တေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ၊ ဘရိယံ သမ္မာနေန္တော အနဝမာနေန္တော အနတိစရန္တော ဣဿရိယံ ဝေါဿဇ္ဇေန္တော အလင်္ကာရံ အနုပ္ပဒေန္တော ဒါရေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ မိတ္တာမစ္စေသုတိ မိတ္တာမစ္စေ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ သင်္ဂဏှန္တော အဝိသံဝါဒေန္တော၊ ဧတေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ ဝါဟနေသု ဗလေသု ဇာတိ ဟတ္ထိအဿာဒိနံ ဝါဟနာနံ ဗလကာယဿ စ ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ ဒေန္တော သက္ကာရံ ကရောန္တော ဟတ္ထိ- အဿာဒယော မဟလ္လကကာလေ ကမ္မေသု အယောဇေန္တော တေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။

ဂါမေသု နိဂမေသု ဇာတိ ဂါမနိဂမဝါသိနော ဒဏ္ဍဗလိဟိ အပီဋ္ဌေန္တောဝ တေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ ရဗ္ဗေ ဇနပဒေသု ဇာတိ ရဋ္ဌဉ္စ ဇနပဒဉ္စ အကာရဏေန ကိလမေန္တော ဟိတစိတ္တံ အပစ္စုပဋ္ဌပေန္တော တတ္ထ အဓမ္မံ စရတိ နာမ၊ အပီဋ္ဌေန္တော ပုန ဟိတစိတ္တေန ဖရန္တော တတ္ထ ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ သမဏေ မြာဟုဏေသု ဇာတိ တေသံ စတ္တာရော ပစ္စယေ ဒေန္တောဝ တေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ ဖိဂပက္ခိသုတိ သဗ္ဗစတုပ္ပဒသကုဏာနံ အဘယံ ဒေန္တော တေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ ဓမ္မော စိန္တောတိ သုစရိတဓမ္မော စိန္တော”။ သုခါဝဟောတိ တီသု ကုလသမ္ပဒါသု ဆသု ကာမသဂ္ဂေသု သုခံ အာဝဟတိ။ သုစိန္တေနာတိ ဣဓ စိန္တေန ကာယသုစရိတာဒိနာ သုစိန္တေန။ ဒိဝံ ပတ္တာတိ ဒေဝလောက- ဗြဟ္မလောကသင်္ခါတံ ဒိဝံ ဂတာ၊ တတ္ထ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိလာဘိနော ဇာတာ။ မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒေါတိ တသ္မာ တံ မဟာရာဇ ဇိဝိတံ ဇဟန္တောပိ ဓမ္မံ မာ ပမဇ္ဇိတိ ၂။

ဧဝံ ဒသ ဓမ္မစရိယဂါထာယော ဝတ္တာ ဥတ္တရိပိ ဩဒန္တော ဩသာန-
ဂါထမာဟ—

၄၉။ “တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါ၊ သောဝ အနုသာသနီ။
သပ္ပညသေဝီ ကလျာဏီ၊ သမတ္တံ သာမ တံ ဝိဒူ”တိ။

တတ္ထ တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါတိ ဣဒံ ပုရိမနယေနေဝ ပယောဇေတဗ္ဗံ။
သပ္ပညသေဝီ ကလျာဏီ၊ သမတ္တံ သာမ တံ ဝိဒူတိ မဟာရာဇ တံ မယာ ဝုတ္တံ
ဩဝါဒံ တံ နိစ္စကာလံ သပ္ပညပုဂ္ဂလသေဝီ ကလျာဏဂုဏသမန္တာဂတော ဟုတွာ
သမတ္တံ ပရိပုဏ္ဏံ သာမံ ဝိဒူ အတ္တပစ္စက္ခတောဝ ဇာနိတွာ ယထာနုသိဋ္ဌံ
ပဋိပဇ္ဇာတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော အာကာသဂင်္ဂံ ဩကာရေန္တော ဝိယ ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ ဓမ္မံ
ဒေသေသိ။ မဟာဇနော မဟာသက္ကာရံ အကာသိ၊ သာဓုကာရသဟဿာနိ
အဒါသိ။ ရာဇော တုဋ္ဌော အမစ္စေ အာမန္တေတွာ ပုစ္ဆိ “ဘောန္တော အမစ္စာ မမ
ပုတ္တေန တရုဏဇမ္ဗုဒ္ဓလသမာနယုဏ္ဏေန ဇမ္ဗုကပဏ္ဍိတေန ဧဝံ ကထေန္တေန
ကေန ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စံ ကတ”န္တိ။ သေနာပတိနာ ဒေဝါတိ။ “တေန ဟိဿ
သေနာပတိဋ္ဌာနံ ဒဗ္ဗိ”တိ ဇမ္ဗုကံ ဌာနန္တရေ ဌပေသိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ
သေနာပတိဋ္ဌာနေ ဌတွာ ပိတု ကမ္မာနိ အကာသိ။ တိဏ္ဍံ သကုဏာနံ
မဟန္တော သက္ကာရော အဟောသိ။ တယောပိ ဇနာ ရညော အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ
အနုသာသိသု။ မဟာသတ္တသောဝါဒေ ဌတွာ ရာဇော ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ
ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။ အမစ္စာ ရညော သရိရကိစ္စံ ကတွာ
သကုဏာနံ အာရောစေတွာ “သာမိ ဇမ္ဗုကသကုဏ ရာဇော တုမှာကံ ဆတ္တံ
ဥဿာပေတဗ္ဗံ အကာသိ”တိ ဝဒိသု။ မဟာသတ္တော “န မယံ ရဇေနတ္ထော၊
တုမှေ အပ္ပမတ္တာ ရဇံ ကာရေထာ”တိ မဟာဇနံ သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ
“ဧဝံ ဝိနိစ္ဆယံ ပဝတ္တေယျာထာ”တိ ဝိနိစ္ဆယဓမ္မံ သုဝဏ္ဏပဇ္ဇေ လိခါပေတွာ အရညံ
ပါဝိသိ။ တသောဝါဒေါ စတ္တာလီသ ဝဿသဟဿာနိ ပဝတ္တတိ။

သတ္တာ ရညော ဩဝါဒဝသေန ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ ဒေသေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ ရာဇော အာနန္တော အဟောသိ၊ ကုဏ္ဍလိနိ ဥပ္ပလ-
ဝဏ္ဏာ၊ ဝေဿန္တရော သာရိပုတ္တော၊ ဇမ္ဗုကသကုဏော ပန အဟမေဝ
အဟောသိ”န္တိ။

တေသကုဏဇာတကပဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-သရဘင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၂)

အလင်္ကာကုဏ္ဍလိနော သုဝဏ္ဏာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာရိပုတ္တတ္ထေရော
တထာဂတံ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တံ အတ္တနော ပရိနိဗ္ဗာနံ အနုဇာနာပေတွာ
ဂန္တာ နာဠကဂါမကေ ဇာတောဝရကေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ တဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ
သုတွာ သတ္တာ ရာဇဂဟံ ဂန္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟာသိ။ တဒါ မဟာမောဂ္ဂလ္လာ-
နတ္ထေရော ဣသိဂိလိပဿေ ကာဠသိလာယံ ဝိဟရတိ။ သော ပန ဣဒ္ဓိဗလေန
ကောဠိပုတ္တဘာဝေန ဒေဝလောကစာရိကဉ္စ ဥဿဒနိရယစာရိကဉ္စ ဂစ္ဆတိ။
ဒေဝလောကေ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ မဟန္တံ ဣဿရိယံ ဒိသ္မာ ဥဿဒနိရယေသု စ
တိတ္ထိယသာဝကာနံ မဟန္တံ ဒုက္ခံ ဒိသ္မာ မနုဿလောကံ အာဂန္တာ “အသုကော
ဥပါသကော အသုကာ စ ဥပါသိကာ အသုကသ္မိ” နာမ ဒေဝလောကေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တိ၊ တိတ္ထိယသာဝကေသု အသုကော စ
အသုကာ စ နိရယာဒိသု အသုကအပါယေ နာမ နိဗ္ဗတ္တာ”တိ မနုဿာနံ
ကထေသိ။ မနုဿာ သာသနေ ပသီဒန္တိ၊ တိတ္ထိယေ ပရိဝဇ္ဇေန္တိ။ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ
သက္ကာရော မဟန္တော အဟောသိ၊ တိတ္ထိယာနံ ပရိဟာယတိ။

တေ ထေရေ အာဃာတံ ဗန္ဓိတွာ “ဣမသ္မိံ ဇီဝန္တေ အမှာကံ ဥပဋ္ဌာကာ
ဘိဇ္ဇန္တိ၊ သက္ကာရော စ ပရိဟာယတိ၊ မာရာပေဿာမ န”န္တိ ထေရဿ
မာရဏတ္ထံ သမဏဂုတ္တကဿ နာမ စောရဿ သဟဿံ အဒိသု။
သော “ထေရံ မာရေဿာမီ”တိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန သဒ္ဓိံ ကာဠသိလံ
အဂမာသိ။ ထေရော တံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာဝ ဣဒ္ဓိယာ ဥပ္ပတိတွာ ပက္ကာမိ။
စောရော တံ ဒိဝသံ ထေရံ အဒိသ္မာ နိဝတ္တိတွာ ပုနဒိဝသေဝီတိ ဆ ဒိဝသေ
အဂမာသိ။ ထေရောပိ တထေဝ ဣဒ္ဓိယာ ပက္ကာမိ။ သတ္တမေ ပန ဒိဝသေ
ထေရဿ ပုဗ္ဗေ ကတံ အပရာပရိယဝေဒနီယကမ္မံ ဩကာသံ လဘိ။ သော ကိရ
ပုဗ္ဗေ ဘရိယာယ ဝစနံ ဂဟေတွာ မာတာပိတရော မာရေတုကာမော
ယာနကေန အရညံ နေတွာ စောရာနံ ဥဋ္ဌိတာကာရံ ကတွာ မာတာပိတရော
ပေါထေသိ ပဟရိ။ တေ စက္ခုဒုဗ္ဗလတာယ ရူပဒဿနရဟိတာ တံ
အတ္တနော ပုတ္တံ အသဉ္ဇာနန္တာ “စောရာ ဧဝ ဇေတေ”တိ သညာယ “တာတ
အသုကာ နာမစောရာ နော ဃာတေန္တိ၊ တံ ပဋိက္ကမာဟိ”တိ တဿေဝတ္ထာယ
ပရိဒေဝိံသု။ သော စိန္တေသိ “ဣမေ မယာ ပေါထိယမာနာပိ မယံ ယေဝတ္ထာယ
ပရိဒေဝန္တိ၊ အယုတ္တံ ကမ္မံ ကရေမီ”တိ။ အထ နေ အဿာသေတွာ
စောရာနံ ပလာယနာကာရံ ဒဿေတွာ တေသံ ဟတ္ထပါဒေ သမ္မာဟိတွာ

“အဗ္ဗ တာတာ မာ ဘာယိတ္ထ၊ စောရာ ပလာတာ”တိ ဝတွာ ပုန အတ္တနော ဂေဟမေဝ အာနေသိ။ တံ ကမ္မံ ဧတ္တကံ ကာလံ ဩကာသံ အလဘိတွာ ဘဿပဋိစ္ဆန္ဓော အင်္ဂါရရာသိ ဝိယ ဌတွာ ဣမံ အန္တိမသရီရံ ဥပဓာဝိတွာ ဂဏှိ။ ယထာ ဟိ ပန သုနခလုဒ္ဒကေန မိဂံ ဒိဿွာ သုနခေါ ဝိဿဇ္ဇိတော မိဂံ အနု-ဗန္ဓိတွာ ယသ္မိံ ဌာနေ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မိံ ယေဝ ဂဏှာတိ၊ ဧဝံ ဣဒံ ကမ္မံ ယသ္မိံ ဌာနေ ဩကာသံ လဘတိ၊ တသ္မိံ ဝိပါကံ ဒေတိ၊ တေန မုတ္တော နာမ နတ္ထိ။

ထေရော အတ္တနာ ကတကမ္မဿ အာကခိတဘာဝံ ဥတွာ န အပဂစ္ဆိ။ ထေရော တဿ နိဿန္ဓေန အာကာသေ ဥပ္ပတိတုံ နာသက္ခိ။ နန္ဓောပနန္ဒ-ဒမနသမတ္ထဝေဇယန္တကမ္ပနသမတ္တာဝိဿ ဣဒ္ဓိ ကမ္မဗလေန ဒုဗ္ဗလတံ ပတ္တာ။ စောရာ ထေရံ ဂဟေတွာ ထေရဿ အဋ္ဌိနိ တဏှုလကဏမတ္တာနိ ကရောန္တော ဘိန္ဒိတွာ သဗ္ဗုဏှေတွာ ပလာလပိဋ္ဌိကကရဏံ နာမ ကတွာ “မတော”တိ သညာယ ကေသ္မိံ ဂုဗ္ဗဝိဇ္ဇေ ဒိဝိတွာ သပရိဝါရော ပက္ကာမိ။ ထေရော သတိံ ပဋိလဘိတွာ “သတ္တာရံ ပဿိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ သရီရံ ဈာနဝေဌနေန ဝေဌေတွာ ထိရံ ကတွာ အာကာသံ ဥပ္ပတိတွာ အာကာသေန သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ “ဘန္တေ အာယုသဒ္ဓါရော မေ ဩဿဌော၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ”တိ အာဟ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿသိ မောဂ္ဂလ္လာ-နာတိ။ အာမ ဘန္တေတိ။ ကတ္ထ၊ ဂန္ဓာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿသိတိ။ ကာဠသိလာပနေ ဘန္တေတိ။ တေန ဟိ မောဂ္ဂလ္လာန ဓမ္မံ မယံ ကထေတွာ ယာဟိ၊ တာဒိသဿ သာဝကဿ ဣဒါနိ ဒဿနံ နတ္ထိတိ။ သော “ဧဝံ ကရိဿာမိ ဘန္တေ”တိ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ တာလပ္ပမာဏံ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေ သာရိ-ပုတ္တတ္ထေရော ဝိယ နာနပ္ပကာရာ ဣဒ္ဓိယော ကတွာ ဓမ္မံ ကထေတွာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ကာဠသိလာယံ အဋ္ဌဝိယံ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

တင်္ဂဏညေဝ ဆ ဒေဝလောကာ ဧကကောလာဟလာ အဟေသုံ၊ “အမှာကံ ကိရ အာစရိယော ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ ဒိဗ္ဗဂန္ဓမာလာဝါသရူမစန္ဒနစုဏှာနိ စေဝ နာနာဒါရူနိ စ ဂဟေတွာ အာဂမိံသု၊ ဧကေနသတရတနစန္ဒနစိတကာ အဟောသိ။ သတ္တာ ထေရဿ သန္တိကေ ဌတွာ သရီရနိက္ခေပံ ကာရေသိ။ အာဠာဟနဿ သမန္တတော ယောဇနမတ္ထေ ပဒေသေ ပုပ္ဖဝဿံ ဝဿိ။ ဒေဝါနံ အန္တရေ မနုဿာ၊ မနုဿာနံ အန္တရေ ဒေဝါ အဟေသုံ။ ယထာက္ကမေန ဒေဝါနံ အန္တရေ ယက္ခာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ယက္ခာနံ အန္တရေ ဂန္ဓဗ္ဗာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ အန္တရေ နာဂါ တိဋ္ဌန္တိ၊ နာဂါနံ အန္တရေ ဝေနတေယျာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဝေနတေယျာနံ အန္တရေ ကိန္နရာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကိန္နရာနံ အန္တရေ ဆတ္တာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဆတ္တာနံ အန္တရေ

သုဝဏ္ဏစာမရာ တိဋ္ဌန္တိ၊ တေသံ အန္တရေ ဇော တိဋ္ဌန္တိ၊ တေသံ အန္တရေ ပဋ္ဌာကာ တိဋ္ဌန္တိ။ သတ္တ ဒိဝသာနိ သာဓုကီဠိ ကိဋ္ဌိံသု။ သတ္တာ ထေရဿ ဓာတုံ ဂါဟာ-
ပေတွာ ဝေဠုဝနဒွါရကောဋ္ဌကေ စေတိယံ ကာရာပေသိ။ တဒါ ဘိက္ခု။ ဓမ္မ-
သဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာဝုသော သာရိပုတ္တတ္ထေရော တထာဂတဿ
သန္တိကေ အပရိနိဗ္ဗုတတ္တာ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကာ မဟန္တံ သမ္မာနံ န လဘိ၊
မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော ပန ဗုဒ္ဓါနံ သမိပေ ပရိနိဗ္ဗုတတ္တာ မဟာသမ္မာနံ လဘိ”တိ။
သတ္တာ အာဂန္တာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဇေတရဟိ ကထာယ သန္တိသိန္နာ”တိ
ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ မောဂ္ဂလ္လာနော မမ
သန္တိကာ သမ္မာနံ လဘတိ၊ ပုဗ္ဗေပိ လဘိယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရန္တံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
ပုရောဟိတဿ ဗြာဟ္မဏီယာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္တိံ ဂဏှိတွာ ဒသမာသစ္စယေန
ပစ္စုသသမယေ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဒွါဒသယောဇနိကေ ၊
ဗာရာဏသီနဂရေ သဗ္ဗာဝုဓာနိ ပဇ္ဇလိံသု။ ပုရောဟိတော ပုတ္တဿ ဇာတက္ခ-
ဏေ ဗဟိ နိက္ခမိတွာ အာကာသံ ဩလောကေန္တော နက္ခတ္တယောဂံ
ဒိသ္မာ “ဣမိနာ နက္ခတ္တေန ဇာတတ္တာ ဧသော ကုမာရော သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ
ဓနုဂ္ဂဟာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿတိ”တိ ဥတွာ ကာလဿေဝ ရာဇကုလံ ဂန္တာ
ရာဇာနံ သုခသယိတဘာဝံ ပုစ္ဆိ။ “ကုတော မေ အာစရိယ သုခံ၊ အဇ္ဇ
သကလနိဝေသနေ အာဝုဓာနိ ပဇ္ဇလိတာနိ”တိ ဝုတ္တေ မာ ဘာယိ ဒေဝ၊ န
တုမ္ဘာကံ နိဝေသနေယေဝ၊ သကလနဂရေပိ ပဇ္ဇလိံသုယေဝ၊ အဇ္ဇ အမှာကံ
ဂေဟေ ကုမာရဿ ဇာတတ္တာ ဧဝံ အဟောသိတိ။ အာစရိယ ဧဝံ
ဇာတကုမာရဿ ပန ကိံ ဘဝိဿတိတိ။ န ကိဉ္စိ မဟာရာဇ၊ သော
ပန သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ဓနုဂ္ဂဟာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿတိတိ။ “သာဓု အာစရိယ၊
တေန ဟိ နံ ပဋိဇဉ်တွာ ဝယပ္ပတ္တကာလေ အမှာကံ ဒဿေယျာသိ”တိ ဝတွာ
ဒီရမူလံ တာဝ သဟဿံ ဒါပေသိ။ ပုရောဟိတော တံ ဂဟေတွာ နိဝေသနံ
ဂန္တာ ဗြာဟ္မဏီယာ ဒတွာ ပုတ္တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝေသေ ဇာတက္ခဏေ
အာဝုဓာနံ ပဇ္ဇလိတတ္တာ “ဇောတိပါလော”တိဿ နာမံ အကာသိ။

သော မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဝခုမာနော သောဠသဝဿကာလေ ဥတ္တမ-
ရူပဓရော အဟောသိ။ အထဿ ပိတာ သရီရသမ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ
သဟဿံ ဒတွာ “တာတ တက္ကသိလံ ဂန္တာ ဒိသာပါမောက္ခဿ အာစရိယဿ
သန္တိကေ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှာဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ
အာစရိယဘာဂံ ဂဟေတွာ မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ တတ္ထ ဂန္တာ သဟဿံ

ဒတွာ သိပ္ပံ ပဋ္ဌပေတွာ သတ္တာဟေနေဝ နိပ္ပတ္တိံ ပါပုဏိ။ အထဿ အာစရိယော
 တုဿိတွာ အတ္တနော သန္တကံ ခဂ္ဂရတနံ သန္နိယုတ္တံ မေဏ္ဍကသိင်္ဂဓနံ သန္နိယုတ္တံ
 တူဏီရံ အတ္တနော သန္နာဟကဉ္စကံ ဥဏ္ဍိသဉ္စ ဒတွာ “တာတ ဇောတိပါလ
 အဟံ မဟလ္လကော၊ ဣဒါနိ တံ ဣမေ မာဏဝကေ သိက္ခာပေဟိ”တိ ပဉ္စ-
 သတမာဏဝကေပိ တဿေဝ နိယျာဒေသိ။ ဗောဓိသတ္တော သဗ္ဗံ ဥပကရဏံ
 ဂဟေတွာ အာစရိယံ ဝဋ္ဋိတွာ ဗာရာဏသိမေဝ အာဂန္တာ မာတာပိတရော
 ဝဋ္ဋိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ ဝဋ္ဋိတွာ ဌိတံ ပိတာ အဝေါစ “ဥဂ္ဂဟိတံ တေ
 တာတ သိပ္ပ”န္တိ။ အာမ တာတာတိ။ သော တဿ ဝစနံ သုတွာ ရာဇကုလံ
 ဂန္တာ “ပုတ္တော မေ ဒေဝ သိပ္ပံ သိက္ခိတွာ အာဂတော၊ ကိံ ကရေတူ”တိ
 အာဟ။ အာစရိယ အမေ ဥပဋ္ဌဟတူတိ။ ပရိဗ္ဗယမဿ ဇာနာထ ဒေဝါတိ။
 သော ဒေဝသိကံ သဟဿံ လဘတူတိ။ သော “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတွာ
 ဂေဟံ ဂန္တာ ကုမာရံ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ ရာဇာနံ ဥပဋ္ဌဟာ”တိ
 အာဟ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝသိကံ သဟဿံ လဘိတွာ ရာဇာနံ
 ဥပဋ္ဌဟိ။

ရာဇပါဒမူလိကာ ဥဇ္ဈာယိံသု “မယံ ဇောတိပါလေန ကတကမ္မံ န ပဿာမ၊
 ဒေဝသိကံ သဟဿံ ဂဏှာတိ၊ မယမဿ သိပ္ပံ ပဿိတုကာမာ”တိ။
 ရာဇာ တေသံ ဝစနံ သုတွာ ပုရောဟိတဿ ကထေသိ။ ပုရောဟိတော
 “သာဓု ဒေဝါ”တိ ပုတ္တဿာရောစေသိ။ သော “သာဓု တာတ၊ ဣတော
 သတ္တမေ ဒိဝသေ ဒဿေဿာမိ သိပ္ပံ၊ အဝိစ ရာဇာ အတ္တနော ဝိဇိတေ
 ဓနုဂ္ဂဟေ သန္နိပါတာပေတူ”တိ အာဟ။ ပုရောဟိတော ဂန္တာ ရညော တမတ္ထံ
 အာရောစေသိ။ ရာဇာ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ ဓနုဂ္ဂဟေ သန္နိပါတာပေသိ။
 သဋ္ဌိသဟဿာ ဓနုဂ္ဂဟာ သန္နိပတိံသု။ ရာဇာ တေသံ သန္နိပတိတဘာဝံ ဥတွာ
 “နဂရဝါသိနော ဇောတိပါလဿ သိပ္ပံ ပဿန္တူ”တိ နဂရေ ဘေရိံ စရာ-
 ပေတွာ ရာဇင်္ဂဏံ သဇ္ဇာပေတွာ မဟာဇနပရိဝုတော ပလ္လင်္ကဝရေ နိသိဒ္ဓိတွာ
 ဓနုဂ္ဂဟေ ပက္ခောသာပေတွာ “ဇောတိပါလော အာဂစ္ဆတူ”တိ ပေသေသိ။
 သော အာစရိယေန ဒိန္နာနိ ဓနုတူဏီရသန္နာဟကဉ္စကဉ္စဉ္စိသာနိ နိဝါသ-
 နန္တရေ ဌပေတွာ ခဂ္ဂံ ဂါဟာပေတွာ ပကတိဝေသေန ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ
 ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

ဓနုဂ္ဂဟာ “ဇောတိပါလော ကိရ ဓနုသိပ္ပံ ဒဿေတုံ အာဂတော၊ ဓနံ
 အဂ္ဂဟေတွာ ပန အာဂတတ္တာ၊ အမှာကံ ဟတ္ထတော ဓနံ ဂဟေတုကာမော

ဘဝိဿတိ၊ နာဿ ဒဿာမာ”တိ ကတိကံ ကရိံသု။ ရာဇာ ဇောတိ-
 ပါလံ အာမန္တေတွာ “သိပ္ပံ ဒဿေဟိ”တိ အာဟ။ သော သာဏိံ
 ပရိက္ခိပါပေတွာ အန္တောသာဏိယံ ဌိတော သာဠကံ အပနေတွာ သန္တာဟ-
 ကဉ္စုကံ ပဝေသေတွာ ဥဏှိသံ သိသေ ပဋိမုဋိတွာ မေဏှကသိင်္ဂဓနမ္ပိ ပဝါလ-
 ဝဏှံ ဇိယံ အာရောပေတွာ တူဏှိရံ ပိဋ္ဌေ ဗန္ဓိတွာ ခဂ္ဂံ ဝါမတော ကတွာ
 ဝဇီရဂ္ဂံ နာရာဓံ နခပိဋ္ဌေန ပရိဝတ္တေတွာ သာဏိံ ဝိဝရိတွာ ပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ
 အလင်္ကတနာဂကုမာရော ဝိယ နိက္ခမိတွာ ဂန္တာ ရညော အပစိတိံ ဒဿေတွာ
 အဋ္ဌာသိ။ တံ ဒိသ္မာ မဟာဇနာ ဝဂ္ဂန္တိ နဒန္တိ အပ္ပေါဋ္ဌေန္တိ သေဋ္ဌေန္တိ။ ရာဇာ
 “ဒဿေဟိ ဇောတိပါလ သိပ္ပ”န္တိ အာဟ။ ဒေဝ တုမှာကံ ဓနုဂ္ဂဟေသု
 အက္ခဏဝေဓိဝါလဝေဓိသရဝေဓိသဒ္ဓဝေဓိနော စတ္တာရော ဓနုဂ္ဂဟေ ပက္ခော-
 သာပေဟိတိ။ အထ ရာဇာ ပက္ခောသာပေသိ။

မဟာသတ္တော ရာဇင်္ဂဏေ စတုရဿပရိစ္ဆေဒဗ္ဗန္တရေ မဏှလံ^၁ ကတွာ
 စတုသု ကဏှေသု စတ္တာရော ဓနုဂ္ဂဟေ ဌပေတွာ ဧကေကဿ တိံသ တိံသ
 ကဏှသဟဿာနိ ဒါပေတွာ ဧကေကဿ သန္တိကေ ဧကေကံ ကဏှဒါယကံ
 ဌပေတွာ သယံ ဝဇီရဂ္ဂံ နာရာဓံ ဂဟေတွာ မဏှလမဇ္ဈေ^၂ ဌတွာ “မဟာရာဇ
 ဣမေ စတ္တာရော ဓနုဂ္ဂဟာ ကေပ္ပဟာရေနော သရေ ခိပိတွာ မံ ဝိဇ္ဈန္တ၊ အဟံ
 ဧတေဟိ ခိတ္တကဏှာနိ နိဝါရေဿာမီ”တိ အာဟ။ ရာဇာ “ဧဝံ ကရေယာ”တိ
 အာဏာပေသိ။ ဓနုဂ္ဂဟာ အာဟံသု “မဟာရာဇ မယံ အက္ခဏဝေဓိဝါလ-
 ဝေဓိသရဝေဓိသဒ္ဓဝေဓိနော၊ ဇောတိပါလော တရုဏဒါရကော၊ န မယံ
 ဝိဇ္ဈိဿာမာ”တိ။ မဟာသတ္တော “သစေ သက္ကောထ၊ ဝိဇ္ဈိထ မ”န္တိ
 အာဟ။ တေ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ ကေပ္ပဟာရေနော ကဏှာနိ
 ခိပိံသု။ မဟာသတ္တော တာနိ နာရာဇေန ပဟရိတွာ ယထာ ဝါ တထာ
 ဝါ န ပါတေသိ၊ ဗောဓိကောဌကံ ပန ပရိက္ခိပန္တော ဝိယ တာလေန တာလံ၊
 ဝါလေန ဝါလံ၊ ဒဏှကေန ဒဏှကံ၊ ဝါဇေန ဝါဇံ အနတိက္ကမန္တော ခိပိတွာ
 သရဂဗ္ဘံ အကာသိ။ ဓနုဂ္ဂဟာနံ ကဏှာနိ ခိဏာနိ။ သော တေသံ ကဏှခိဏ-
 ဘာဝံ ဥတွာ သရဂဗ္ဘံ အဝိနာသေန္တောဝ ဥပ္ပတိတွာ ဂန္တာ ရညော သန္တိကေ
 အဋ္ဌာသိ။ မဟာဇနော ဥန္တာဒေန္တော ဝဂ္ဂန္တော အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော သေဋ္ဌေန္တော
 အစ္ဆရံ ပဟရန္တော မဟာကောလာဟလံ ကတွာ ဝတ္တာဘရဏာဒီနိ ခိပိ။ ဧဝံ
 ကေရာသိဘူတံ အဋ္ဌာရသကောဋိသင်္ချံ ဓနံ အဟောသိ။

အထ နံ ရာဇာပုစ္ဆိ “ကိံ သိပ္ပံ နာမေတံ ဇောတိပါလာ”တိ။ သရပဋိဗာဟနံ နာမ ဒေဝါတိ။ အညေ ဧတံ ဇာနန္ဒာ အတ္ထိတိ။ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ မံ ဌပေတွာ အညော နတ္ထိ ဒေဝါတိ။ အပရံ ဒဿေဟိ တာတာတိ။ ဒေဝ ဧတေ တာဝ စတုသု ကဏ္ဍေသု ဌတွာ စတ္တာရောပိ ဇနာ မံ ဝိဇ္ဇိတုံ န သက္ခိံသု၊ အဟံ ပနေတေ စတုသု ကဏ္ဍေသု ဌိတေ ဧကေနေဝ သရေန ဝိဇ္ဇိဿာမီတိ။ ဓနုဂ္ဂဟာ ဌာတုံ န ဥဿဟိံသု။ မဟာသတ္တော စတုသု ကဏ္ဍေသု စတဿော ကဒလိယော ဌပါပေတွာ နာရာစပုဇ်^၁ ရတ္တသုတ္တကံ ဗန္ဓိတွာ ဧကံ ကဒလိံ သန္ဓာယ ဒိပိ။ နာရာစော တံ ကဒလိံ ဝိဇ္ဇိတွာ တတော ဒုတိယံ၊ တတော တတိယံ၊ တတော စတုတ္ထံ၊ တတော ပဌမံ ဝိဒ္ဓမေဝ ဝိဇ္ဇိတွာ ပုန တဿ ဟတ္ထေယေဝ ပတိဌဟိ။ ကဒလိယော သုတ္တပရိက္ခိတ္တာ အဋ္ဌံသု။ မဟာဇနော ဥန္နာဒသဟဿာနိ ပဝတ္တေသိ။ ရာဇာ “ကိံ သိပ္ပံ နာမေတံ တာတာ”တိ။ စက္ကဝိဒ္ဓံ နာမ ဒေဝါတိ။ အပရမ္ဗိ ဒဿေဟိတာတာတိ။ မဟာသတ္တော သရလဋ္ဌိံ နာမ၊ သရရဇ္ဇံ နာမ၊ သရဝေဓိံ နာမ ဒဿေသိ၊ သရပါသာဒံ နာမ၊ သရသောပါနံ နာမ၊ သရမဏ္ဍပံ နာမ၊ သရပါကာရံ နာမ၊ သရပေါက္ခရဏိံ နာမ အကာသိ၊ သရပဒုမံ နာမ ပုပ္ဖါပေသိ၊ သရဝဿံ နာမ ဝဿာပေသိ။ ဣတိ အညေဟိ အသာဓာရဏာနိ ဣမာနိ ဒွါဒသ သိပ္ပါနိ ဒဿေတွာ ပုန အညေဟိ အသာဓာရဏေယေဝ သတ္တ မဟာကာယေ ပဒါလေသိ၊ အဋ္ဌင်္ဂလဗဟလံ ဥဒုမ္မရပဒရံ ဝိဇ္ဇိ၊ စတုရင်္ဂလဗဟလံ အသနပဒရံ၊ ဒွင်္ဂလဗဟလံ တမ္ဗပဋိ၊ ဧကင်္ဂလဗဟလံ အယပဋိ၊ ဧကာဗဋ္ဌံ ဖလကသတံ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ ပလာလသကဋ္ဌဝါလုကသကဋ္ဌပဒရသကဋ္ဌာနံ ပုရိမဘာဂေန သရံ ဒိပိတွာ ပစ္ဆာဘာဂေန နိက္ခမာပေသိ၊ ပစ္ဆာဘာဂေန သရံ ဒိပိတွာ ပုရိမဘာဂေန နိက္ခမာပေသိ၊ ဥဒကေ စတုဥသဘံ၊ ထလေ အဋ္ဌဥသဘဋ္ဌာနံ ကဏ္ဍံ ပေသေသိ။ ဝါတိင်္ဂဏသညာယ ဥသဘမတ္တကေ ဝါလံ ဝိဇ္ဇိ။ (ဗောဓိသတ္တော သရေ ဒိပိတွာ အာကာသေ သရပါသာဒါဒိနိ ကတွာ ပုန ဧကေန သရေန တေ သရေ ပါတေန္တော ဘင်္ဂဝိဘင်္ဂေ အကာသိတိ “သရဘင်္ဂါ”တိ နာမ ပညာတော။)^၂တဿ ဧတ္တကာနိ သိပ္ပါနိ ဒဿေန္တဿေဝ သူရိယော အတ္ထင်္ဂတော။

အထဿ ရာဇာ သေနာပတိဋ္ဌာနံ ပဋိဇာနိတွာ “ဇောတိပါလ အဇ္ဇ ပိကာလော၊ သွေ တံ သေနာပတိဋ္ဌာနံ သက္ကာရံ ဂဏှိဿသိ၊ ကေသမသ္မံ ကာရေတွာ နှတွာ ဧဟိ”တိ တံ ဒိဝသံ ပရိဗ္ဗယတ္တာယ သတသဟဿံ အဒါသိ။

၁-နာရာစပေါဇ် (သိ)၊ နာရာစပေါက္ခေ (သျှာ)

၂-()တ္ထေန္တရေ ပါဠော သိ-သျှာ-ဣ ပေါတ္တကေသု နတ္ထိ။

မဟာသက္ကော “ဣမိနာ မယံ အတ္ထော နတ္ထိ”တိ အဋ္ဌာရသကောသိသင်္ချံ ဓနံ သာမိကာနညေဝ ဒတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန နှာယိတုံ နဒိံ ဂန္တာ ကေသ-
မယံ ကာရေတွာ နှတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပ္ပဋိမဏ္ဍိတော အနောပမာယ သိရိယာ
နိဝေသနံ ပရိသိတွာ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ သိရိသယနံ အဘိရုယု
နိပန္နော ခွေ ယာမေ သယိတွာ ပဉ္စိမယာမေ ပဗုဒ္ဓေါ ဥဋ္ဌာယ ပလ္လင်္ကံ
အာဘုဇိတွာ သယနပိဋ္ဌေ နိသိန္ဓောဝ အတ္တနော သိပ္ပဿ အာဒိမဇ္ဈပရိယော-
သာနံ ဩလောကေန္တော “မမ သိပ္ပဿ အာဒိတောဝ ပရမာရဏံ
ပညာယတိ၊ မဇ္ဈေ ကိလေသပရိဘောဂေါ၊ ပရိယောသာနေ နိရယမိ ပဋိသန္ဓိ၊
ပါဏာတိပါတော ကိလေသပရိဘောဂေသု စ အဓိမတ္တပ္ပမာဒေါ နိရယေ
ပဋိသန္ဓိံ ဒေတိ၊ ရညာ မယံ မဟန္တံ သေနာပတိဌာနံ ဒိန္နံ၊ မဟန္တံ မေ
ဣဿရိယံ ဘဝိဿတိ၊ ဘရိယာ စ ပုတ္တဓိတရော စ ဗဟူ ဘဝိဿန္တိ။ ကိလေသ-
ဝတ္ထု ခေါ ပန ဝေပုလ္လဂတံ ဒုန္နဇံ ဟောတိ၊ ဣဒါနေဝ နိက္ခမိတွာ ကေကောဝ
အရညံ ပရိသိတွာ ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတုံ ယုတ္တံ မယု”န္တိ မဟာသယနတော
ဥဋ္ဌာယ ကဉ္စိ အဇာနာပေန္တော ပါသာဒေါ ဩရုယု အဂ္ဂဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ
ကေကောဝ အရညံ ပရိသိတွာ ဂေါဓာဝရိနဒီတိရေ တိယောဇနိကံ ကပိဋ္ဌဇနံ
သန္တာယ ပါယာသိ။

တဿ နိက္ခန္တဘာဝံ ဥတွာ သက္ကော ဝိဿကမ္ပံ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ
ဇောတိပါလော အဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တော၊ မဟာသမာဂမော ဘဝိဿတိ၊
ဂေါဓာဝရိနဒီတိရေ ကပိဋ္ဌဇနေ အဿမံ မာပေတွာ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ
ပဋိယာဒေဟီ”တိ အာဟ။ သော တထာ အကာသိ။ မဟာသက္ကော တံ ဌာနံ
ပတွာ ကေပဒိကမဂ္ဂံ ဒိသွာ “ပဗ္ဗဇိတာနံ ဝသနဋ္ဌာနေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ တေန
မဂ္ဂေန တတ္ထ ဂန္တာ ကဉ္စိ အပဿန္တော ပဏ္ဏသာလံ ပရိသိတွာ ပဗ္ဗဇိတ-
ပရိက္ခာရေ ဒိသွာ “သက္ကော ဒေဝရာဇာ မမ နိက္ခန္တဘာဝံ အညာသိ မညေ”တိ
စိန္တေတွာ သာဠကံ အပနေတွာ ရတ္တဝါကစိရံ နိဝါသေတွာ စ ပါရုပိတွာ စ
အဇိနစမ္ပံ ကေသဂတံ အကာသိ၊ ဇဋ္ဌာမဏ္ဍလံ ဗန္ဓိတွာ ခါရိကာဇံ အံသေ
ကတွာ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ပဏ္ဏသာလတော နိက္ခမိတွာ စက်မံ အာရုယု
ကတိပယဝါရေ အပရာပရံ စက်မိတွာ ပဗ္ဗဇာသိရိယာ ဝနံ ဥပသောဘယ-
မာနော ကသိဏပရိကမ္ပံ ကတွာ ပဗ္ဗဇိတတော သတ္တမေ ဒိဝသေ အဋ္ဌ
သမာပတ္တိယော ပဉ္စ အဘိညာဓယာ စ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဥဉ္ဇာစရိယာယ ဝနမူလ-
ဇလာဟာရော ကေကောဝ ဝိဇာသိ။ မာတာပိတရော မိတ္တသုဟဇ္ဇာဒယော
ဉ္ဇတိဝဂ္ဂါဝိဿ တံ အပဿန္တော ရောဒန္တာ ပရိဒေဝန္တာ ဝိစရန္တိ။

အထေကော ဝနစရကော အရညံ ပဝိသိတွာ ကပိဋကအဿမပဒေ နိသိန္နံ မဟာသတ္တံ ဒိသွာ သဉ္ဇာနိတွာ ဂန္ဓာ တေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္ဓာရံ ကတွာ နဂရံ ဂန္ဓာ တဿ မာတာပိတူနံ အာရောစေသိ။ တေ ရညော အာရောစယိံသု။ ရာဇာ “ထေ နံ ပဿိဿာမာ”တိ တဿ မာတာပိတရော ဂဟေတွာ မဟာဇန- ပရိဝုတော ဝနစရကေန ဒေသိတေန မဂ္ဂေန ဂေါဓာဝရိနဒီတီရံ ပါပုဏိ။ ဗောဓိ- သတ္တော နဒီတီရံ အာဂန္ဓာ အာကာသေ နိသိန္ဓော ဓမ္မံ ဒေသေတွာ တေ သဗ္ဗေ အဿမပဒံ ပဝေသေတွာ တတြိပိ တေသံ အာကာသေ နိသိန္ဓောဝ ကာမေသု အာဒိနဝံ ပကာသေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ရာဇာနံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗေဝ ပဗ္ဗဇိံသု။ ဗောဓိသတ္တော ဣသိဂဏပရိဝုတော တတ္ထေဝ ဝသိ။ အထဿ တတ္ထ ဝသနဘာဝေါ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ပါကဇ္ဇော အဟောသိ။ အညေပိ ရာဇာနော ရဋ္ဌဝါသိဟိ သဒ္ဓိံ အာဂန္ဓာ တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိံသု၊ သမာဂမော မဟာ အဟောသိ။ အနုပုဗ္ဗေန အနေကသတသဟဿပရိသာ အဟေသုံ။ ယော ကာမဝိတက္ကံ ဝါ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ ဝါ ဝိတက္ကတိ၊ မဟာသတ္တော ဂန္ဓာ တဿ ပုရတော အာကာသေ နိသိဒိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ကသိဏပရိကမ္မံ အာစိက္ခတိ။ တဿောဝါဒေ ဌတွာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ဥပ္ပါဒေတွာ ဗျာနနိပ္ပတ္တိံ ပတ္တာ သာလိဿရော မေဏ္ဍိယရော ပဗ္ဗတော ကာဋ္ဌဒေဝိလော ကိသဝစ္ဆော အနုသိဿော နာရဒေါတိ သတ္တ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိနော အဟေသုံ။ အပရဘာဂေ ကပိဋကအဿမော ပရိပူရိ။ ဣသိဂဏဿ ဝသနောကာသော နပ္ပဟောတိ။

အထ မဟာသတ္တော သာလိဿရံ အာမန္တေတွာ “သာလိဿရ အယံ အဿမော ဣသိဂဏဿ နပ္ပဟောတိ၊ တံ ဣမံ ဣသိဂဏံ ဂဟေတွာ မဇ္ဈ- ရညော” ဝိဇိတေ ကလပ္ပစုလ္လကနိဂမံ၊ ဥပနိဿာယ ဝသာဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာရ”တိ တဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိတွာ အနေကသဟဿံ ဣသိဂဏံ ဂဟေတွာ ဂန္ဓာ တတ္ထ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ မနုဿေသု အာဂန္ဓာ ပဗ္ဗဇန္တေသု ပုန အဿမော ပရိပူရိ။ ဗောဓိသတ္တော မေဏ္ဍိယရံ အာမန္တေတွာ “မေဏ္ဍိယရ တံ ဣမံ ဣသိဂဏံ အာဒါယ သုရဋ္ဌဇနပဒဿ သီမန္တရေ သာတောဒိကာ နာမ နဒီ အတ္ထိ၊ တဿာ တီရေ ဝသာဟိ”တိ ဥယျောဇေသိ၊ ပုန ကပိဋက- အဿမော ပရိပူရိ။ ဧတေနပါယေန တတိယဝါရေ ပဗ္ဗတံ အာမန္တေတွာ “ပဗ္ဗတ တံ မဟာအဋ္ဌဝိယံ အဉ္ဇနပဗ္ဗတော နာမ အတ္ထိ၊ တံ ဥပနိဿာယ

ဝသာဟိ”တိ ပေသေသိ။ စတုတ္ထဝါရေ ကာဠုဒေဝိလံ အာမန္တေတွာ “ကာဠု-
ဒေဝိလံ တံ ဒက္ခိဏပထေ အဝန္တိရဋ္ဌေ သနသေလပဗ္ဗတော နာမ အတ္ထိ၊ တံ
ဥပနိဿာယ ဝသာဟိ”တိ ပေသေသိ။ ပုန ကပိဋကအဿမော ပရိပူရိ၊
ပဉ္စသု ဌာနေသု အနေကသတသဟဿဣသိဂဏော အဟောသိ။ ကိသ-
ဝန္တော ပန မဟာသတ္တံ အာပုစ္ဆိတွာ ဒဏ္ဍကိရညော ဝိဇိတေ ကုမ္ဘဝတိနဂရံ
နာမ အတ္ထိ၊ တံ ဥပနိဿာယ ဥယျာနေ ဝိဟာသိ။ နာရဒေါ မဇ္ဈိမဒေသေ
အဉ္ဇနဂိရိနာမကေ ပဗ္ဗတဇာလန္တရေဝိဟာသိ။ အနုသိဿော ပန မဟာသတ္တဿ
သန္တိကေဝ အဟောသိ။

တသ္မိံ ကာလေ ဒဏ္ဍကိရဇာ ဧကံ လဒ္ဓသက္ကာရံ ဂဏိကံ ဌာနာ စာဝေသိ။
သာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဝိစရန္တိ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ကိသဝန္တတာပသံ ဒိသ္မာ
“အယံ ကာဠုကဏ္ဍိ ဘဝိဿတိ၊ ဣမဿ သရီရေ ကလိံ ပဝါဟေတွာ နတွာ
ဂမိဿာမိ”တိ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတွာ သဗ္ဗပဌမံ တဿူပရိ ဗဟလခေဋ္ဌံ နိဋ္ဌာတန္တိ
ကိသဝန္တတာပသဿ ဇေဋ္ဌန္တရေ နိဋ္ဌာတိတွာ ဒန္တကဋ္ဌဗ္ဗိဿ သိသေယေဝ ခိပိတွာ
သယံ သိသံ နှာယိတွာ ဂတာ။ ရဇာပိ တံ သရိတွာ ပုန ပါကတိကမေဝ
အကာသိ။ သာ မောဟမူဠော ဟုတွာ “ကာဠုကဏ္ဍိသရီရေ ကလိံ ပဝါဟေတွာ
မဗ္ဗိ ရဇာ ပုန ဌာနေ ဌပေတိ မယာ ယသော လဒ္ဓေါ”တိ သညမကာသိ။
တတော န စိရဿေဝ ရဇာ ပုရောဟိတံ ဌာနတော စာဝေသိ။ သော တဿာ
သန္တိကံ ဂန္ဓာ “တံ ကေန ကာရဏေန ပုန ဌာနံ လဘသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ
သာ “ရာဇုယျာနေ ကာဠုကဏ္ဍိသရီရေ ကလိဿ ပဝါဟိတတ္တာ”တိ အာရေ-
စေသိ။ ပုရောဟိတော ဂန္ဓာ တထေဝ တဿ သရီရေ ကလိံ ပဝါဟေသိ၊ တမ္ပိ
ရဇာ ပုန ဌာနေ ဌပေသိ။ အထဿ အပရဘာဂေ ပစ္စန္ဓော ကုပ္ပိ။ သော
သေနဂံပရိဝုတော ယုဒ္ဓါယ နိက္ခမိ။ အထ နံ မောဟမူဠော ပုရောဟိတော
“မဟာရာဇ ကိံ တုမေ ဇယံ ဣစ္ဆထ၊ ဥဒါဟု ပရာဇယ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဇယ”န္တိ
ဝုတ္တေ “တေန ဟိ ရာဇုယျာနေ ကာဠုကဏ္ဍိ ဝသတိ၊ တဿ သရီရေ ကလိံ
ပဝါဟေတွာ ယာဟိ”တိ အာဟ။ သော တဿ ကထံ ဂဟေတွာ “ယေ မယာ
သဗ္ဗိံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေ ဥယျာနေ ကာဠုကဏ္ဍိသရီရေ ကလိံ ပဝါဟေန္တူ”တိ
ဝတွာ ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတွာ သဗ္ဗပဌမံ သယမေဝ တဿ
ဇေဋ္ဌန္တရေ ခေဋ္ဌံ နိဋ္ဌာတိတွာ ဒန္တကဋ္ဌဗ္ဗိ ခိပိတွာ သိသံ နှာယိ။ ဗလကာယော-
ပိဿ တထာ အကာသိ။

တသ္မိံ ပက္ကန္တေ သေနာပတိ ဂန္ဓာ တာပသံ ဒိသ္မာ ဒန္တကဋ္ဌာဒိနိ
နိဟရိတွာ သာဓုကံ နှာပေတွာ “ဘန္တေ ရဇညော ကိံ ဘဝိဿတိ”တိ ပုစ္ဆိ။

အာဝုသော မယံ မနောပဒေါသော နတ္ထိ၊ ဒေဝတာ ပန ကုပိတာ ဣတော သဏမေ ဒိဝံသေ သကလရဋ္ဌံ အရဋ္ဌံ ကရိဿန္တိ၊ တံ ပုတ္တဒါရံ ဂဟေတွာ သီယ ပလာယိတွာ အညတ္ထ ယာဟိတိ။ သော ဘိတတသိတော ဂန္ဓာ ရညော အာရောစေသိ၊ ရာဇာ တဿ ဝစနံ န ဂဏိ။ သော နိဝတ္တိတွာ အတ္တနော ဂေဟံ ဂန္ဓာပုတ္တဒါရံအာဒါယ ပလာယိတွာ အညံ ရဋ္ဌံ အဂမာသိ။ သရဘင်္ဂသတ္တာ တံ ကာရဏံ ဥတွာ ခွေ တရုဏတာပသေ ပေသေတွာ “ကိသဝန္တံ မဇ္ဈသိဝိကာယ အာနေထာ”တိ အာကာသေန အာဏာပေသိ။ ရာဇာ ယုတ္တိတွာ စောရေ ဂဟေတွာ နဂရမေဝ ပစ္စာဂမိ။ တသ္မိံ အာဂတေ ဒေဝတာ ပဌမံ ဒေဝံ ဝဿာပေသုံ၊ ဝဿောသေန သဗ္ဗကုဏပေသု အဝဟဋ္ဌေသု သုဒ္ဓဝါလုကဝဿံ ဝဿိ၊ သုဒ္ဓဝါလုကမတ္ထကေ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖဝဿံ ဝဿိ၊ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖမတ္ထကေ မာသကဝဿံ၊ မာသကမတ္ထကေ ကဟာပဏဝဿံ၊ ကဟာပဏမတ္ထကေ ဒိဗ္ဗဘရဏဝဿံ ဝဿိ။ မနုဿာ သောမနဿပုတ္တာ ဟိရညသုဝဏ္ဏဘရဏာနိ ဂဏိတုံ အာရဘိံသု။ အထ နေသံ သရီရေ သမ္ပဇ္ဇလိတံ နာနပ္ပကာရံ အာဝုဓေဝဿံ ဝဿိ၊ မနုဿာ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိဇ္ဇိံသု။ အထ နေသံ ဥပရိ မဟန္တမဟန္တာ ဝိတစ္ဆိတင်္ဂါရာ ပတိံသု၊ တေသံ ဥပရိ မဟန္တမဟန္တာနိ ပဇ္ဇလိတပဗ္ဗတကုဋ္ဌာနိ ပတိံသု၊ တေသံ ဥပရိ သဋ္ဌိဟတ္ထဋ္ဌာနံ ပူရယန္တံ သုခုမဝါလုကဝဿံ ဝဿိ။ ဧဝံ သဋ္ဌိယောဇနဋ္ဌာနံ အရဋ္ဌံ အဟောသိ၊ တဿ ဧဝံ အရဋ္ဌဘာဝေါ၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ပညာယိ။

အထ တဿ ရဋ္ဌဿ အနန္တရရဋ္ဌာမိပတိနော ကာလိင်္ဂါ၊ အဋ္ဌကော၊ ဘိမရထောတိ တယော ရာဇာနော စိန္တယိံသု “ပုဗ္ဗေ ဗာရာဏသိယံ ကလာဗုကာသိကရာဇာ ခန္တိဝါဒိတာပသေ အပရစ္ဆိတွာ ပထဝိံ ပဝိဋ္ဌောတိ သူယတိ၊ တထာ ‘နာဠိကေရရာဇာ တာပသေ သုနခေဟိ ခါဒါပေတွာ၊ သဟဿဗာဟု အဇ္ဈေနော စ အင်္ဂီရသေ အပရစ္ဆိတွာ၊ ဣဒါနိ ဒဏ္ဍကိရာဇာ ကိသဝန္တေ အပရစ္ဆိတွာ သဟ ရဋ္ဌေန ဝိနာသံ ပတ္တော’တိ သူယတိ။ ဣမေသံ ပန စတုန္တံ ရာဇုနံ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ မယံ န ဇာနာမ၊ တံ နော ဌပေတွာ သရဘင်္ဂသတ္တာရံ အညော ကထေတုံ သမတ္တော နာမ နတ္ထိ၊ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဣမေ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ။ တေ တယောပိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ပဉ္စပုစ္ဆနတ္ထာယ နိက္ခမိံသု။ တေ ပန “အသုကောပိ နိက္ခန္တော”တိ နဇာနန္တိ၊ ဧကေကော “အဟမေဝ ဂစ္ဆာမိ”တိ မညတိ၊ တေသံ ဂေါဓာဝရိနဒိတော အဝိဒူရေ

သမာဂမော အဟောသိ။ တေ ရထေဟိ ဩတရိတွာ တယောပိ ဧကမေဝ ရထံ အဘိရုပ္ပ ဂေါဓာဝရိနဒီတီရံ သမ္ပာပုဏိံ သု။

တသ္မိံ ခဏေ သက္ကော ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာသနေ နိသိန္နော သတ္တ ပဉ္စေ စိန္တေတွာ “ဣမေ ပဉ္စေ ဌပေတွာ သရဘင်္ဂသတ္တာရံ အညော သဒေဝကေ လောကေ ကထေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ တံ ဣမေ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ ဣမေပိ တယော ရာဇာနော သရဘင်္ဂသတ္တာရံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတုံ ဂေါဓာဝရိနဒီတီရံ ပဏ္ဍာ၊ ဧတေသံ ပဉ္စေပိ အဟမေဝ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ ဒွိသု ဒေဝလောကေသု ဒေဝတာဟိ ပရိဝုတော ဒေဝလောကတော ဩတရိ။ တံ ဒိဝသမေဝ ကိသဝစ္ဆော ကာလမ-
ကာသိ။ တဿ သရီရကိစ္စံ ကာရေတုံ စတုသု ဌာနေသု အနေကသဟဿာ ဣသယော တတ္ထေဝ ဂန္ဓာ ပဉ္စသု ဌာနေသု မဏ္ဍပဉ္စ ကာရေတွာ အနေက-
သဟဿာ ဣသိဂဏာ ကိသဝစ္ဆဿ တာပသဿ စန္ဒနစိတကံ ကတွာ သရီရံ ဈာပေသုံ။ အာဠာဟနဿ သမန္တာ အမုယောဇနမတ္ထေ ဌာနေ ဒိဗ္ဗကုသုမဝဿံ
ဝဿိ။ မဟာသတ္ထော တဿ သရီရနိက္ခေပံ ကာရာပေတွာ အဿမံ ပဝိသိတွာ
တေဟိ ဣသိဂဏေဟိ ပရိဝုတော နိသိဒိ။ တေသမ္ပိ ရာဇနံ နဒီတီရံ အာဂတ-
ကာလေ မဟာသေနာဝါဟနတူရိယသဒ္ဓေါ အဟောသိ။ မဟာသတ္ထော တံ
သုတွာ အနုသိဿံ တာပသံ အာမန္တေတွာ “တာတ တံ ဂန္ဓာ တာဝ ဇာနာဟိ၊
ကိံ သဒ္ဓေါ နာမေသော”တိ အာဟ။ သော ပါနီယသဉ္စံ အာဒါယ တတ္ထ ဂန္ဓာ
တေ ရာဇာနော ဒိသွာ ပုစ္ဆနဝသေန ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၅၀။ “အလင်္ကတာ ကုဏ္ဍလိနော သုဝတ္ထာ၊
ဝေဠုရိယမုတ္တာထရုခဂ္ဂဗန္ဓာ။
ရထေသဘာ တိဋ္ဌထ ကေ နု တုမှေ၊
ကထံ ဝေါ ဇာနန္တိ မနုဿလောကေ”တိ။

တတ္ထ ဝေဠုရိယမုတ္တာထရုခဂ္ဂဗန္ဓာတိ ဝေဠုရိယမဏီဟိ စေဝ မုတ္တာ-
လမ္ပကေဟိ စ အလင်္ကတထရူဟိ ခဂ္ဂရတနေဟိ သမန္တာဂတာ။ တိဋ္ဌထာတိ
ဧကသ္မိံ ရထေ တိဋ္ဌထ။ ကေ နုတိ ကေ နာမ တုမှေ၊ ကထံ ဝေါ သဉ္ဇာ-
နန္တိတိ။

တေ တဿ ဝစနံ သုတွာ ရထာ ဩတရိတွာ ဝန္တိတွာ အဋ္ဌံသု။ တေသု
အဋ္ဌကရာဇာ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္နော ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၅၁။ “အဟမဋ္ဌကော ဘိမရထော ပနာယံ၊
 ကာလိဂ်ရာဇာ ပန ဥဂ္ဂတောယံ။
 သုသညတာနံ ဣသိနံ ဒဿနာယ၊
 ဣဓာဂတာ ပုစ္ဆိတာယေမှ ပဉ္စေ”တိ။

တတ္ထ ဥဂ္ဂတောတိ စန္ဒော ဝိယ သူရိယော ဝိယ စ ပါကဋ္ဌော ပညာတော။
 သုသညတာနံ ဣသိနန္တိ ဘန္တေန မယံ ဝနဏိဋ္ဌာဒိနံ အတ္ထာယ အာဂတာ၊
 အထ ခေါ ကာယာဒိဟိ သုသညတာနံ သိလသမ္ပန္နာနံ ဣသိနံ ဒဿနတ္ထာယ
 ဣဓာဂတာ။ ပုစ္ဆိတာယေမှ ပဉ္စေတိ သရဘင်္ဂသတ္တာရံ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတုံ ဧမှ၊
 အာဂကာမှာတိ အတ္ထော။ ယ-ကာရော ဗျဉ္ဇနအန္တိကရောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အထ နေ တာပသော “သာဓု မဟာရာဇာ အာဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနညေဝ
 အာဂတာတ္ထ၊ တေန ဟိ နှတွာ ဝိဿမိတွာ အဿမပဒံ ပဝိသိတွာ ဣသိဂဏံ
 ဝေဒိတွာ သရဘင်္ဂသတ္တာရမေဝ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိယာ”တိ တေဟိ သဒ္ဓိံ ပဋိသန္ဓာရံ
 ကတွာ ပါနိယသဋ္ဌံ ဥက္ခိပိတွာ ဥဒကထေဝေ ပုဉ္ဇန္တော အာကာသံ
 ဩလောကေန္တော သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ ဒေဝဂဏပရိပုတံ ရောဇဏက္ခန္ဓဝရဂတံ
 ဩတရန္တိ ဒိသွာ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော တတိယံ ဂါထမာဟ—

၅၂။ “ဝေဟာယသံ တိဋ္ဌသိ အန္တလိက္ခေ၊
 ပထဗ္ဗုနော ပန္နရသေဝ စန္ဒော။
 ပုစ္ဆာမိ တံ ယက္ခ မဟာနဘာဝ၊
 ကထံ တံ ဇာနန္တိ မနုဿလောကေ”တိ။

တတ္ထ ဝေဟာယသန္တိ အဗ္ဘုဂန္တော အန္တလိက္ခေ အာကာသေ တိဋ္ဌသိ။
 ပထဗ္ဗုနောတိ ပထဗ္ဗဂတော၊ အဗ္ဗပထေ ဂဂနမဇ္ဈေ ပြိတောတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ သက္ကော စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ—

၅၃။ “ယမာဟု ဒေဝေသု ‘သုဇမ္ပတိ’တိ၊
 ‘မဃဝါ’တိ တံ အာဟု မနုဿလောကေ။
 သ ဒေဝရာဇာ ဣဒမဇ္ဇ ပတ္တော၊
 သုသညတာနံ ဣသိနံ ဒဿနာယာ”တိ။

တတ္ထ သ ဒေဝရာဇာတိ သော အဟံ သက္ကော ဒေဝရာဇာ။ ဣဒမဇ္ဇ
 ပတ္တောတိ ဣဒံ ဌာနံ အဇ္ဇ အာဂတော။ ဒဿနာယာတိ ဒဿနတ္ထာယ
 ဝန္တနတ္ထာယ သရဘင်္ဂသတ္တာရဉ္စ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိနတ္ထာယာတိ အာဟ။

အထ နံ အနုသိဿော “သာဓု မဟာရာဇ တုမေ ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆတ”တိ
 ဝတွာ ပါနိယဃဉံ အာဒါယ အဿမပဒံ ပဝိသိတွာ ပါနိယဃဉံ ပဋိသာမေတွာ
 တိဏ္ဍိ ရာဇနံ ဒေဝရာဇဿ စ ပဥပုစ္ဆနတ္ထာယ အာဂတဘာဝံ မဟာသတ္တဿ
 အာရောစေသိ။ သော ဣသိဂဏပရိဝုတော မဟာဝိသာလမာဠကေ နိသီဒိ။
 တယော^၁ ရာဇာနော အာဂန္တာ ဣသိဂဏံ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ^၂သု။
 သက္ကောပိ ဩတရိတွာ ဣသိဂဏံ ဥပသင်္ကမိတွာ အဇ္ဇလိ^၃ ပဂ္ဂယ ပြိတော
 ဣသိဂဏံ ဝဏ္ဏေတွာ ဝဋ္ဋမာနော ပဉ္စမံ ဂါထမာဟ—

၅၄။ “ဒူရေ သုတာ နော ဣသယော သမာဂတာ၊
 မဟိဒ္ဓိကာ ဣဒ္ဓိဂုဏူပပန္နာ။
 ဝန္တာမိ တေ အယိရေ ပသန္တစိတ္တော၊
 ယေ ဇီဝလောကေတ္ထ မနုဿသေဋ္ဌာ”တိ။

တတ္ထ ဒူရေ သုတာ နော^၄တိ ဘန္တေ အမေဟိ တုမေ ဒူရေ ဒေဝလောကေ
 ပြိတေဟိယေဝ သုတာတိ မမာယန္တော ဝေမာဟ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဣမေ
 ဣဝ သမာဂတာ အမှာကံ ဣသယော ဒူရေ သုတာ ယာဝ မြဟ္မလောကာ
 ဝိသုတာ ပါကဋ္ဌာတိ။ မဟိဒ္ဓိကာ^၅တိ မဟာနုဘာဝါ။ ဣဒ္ဓိဂုဏူပပန္နာ^၆တိ
 ပဉ္စဝိဓေန ဣဒ္ဓိဂုဏေန သမန္တာဂတာ။ အယိရေ^၇တိ အယျ။ ယေတိ ယေ တုမေ
 ဣမသ္မိ^၈ ဇီဝလောကေ မနုဿသု သေဋ္ဌာတိ။

ဧဝံ ဣသိဂဏံ ဝဏ္ဏေတွာ သက္ကော ဆ နိသဇ္ဇဒေါသေ ပရိဟရန္တော ကေမန္တံ
 နိသီဒိ။ အထ နံ ဣသိနံ အဓောဝါတေ နိသိန္တံ ဒိသွာ အနုသိဿော ဆဋ္ဌံ
 ဂါထမာဟ—

၅၅။ “ဂန္ဓော ဣသိနံ စိရဒိက္ခိတာနံ၊
 ကာယာ စုတော ဂစ္ဆတိ မာလုတေန။
 ဣတော ပဋိက္ခမ္မ သဟဿနေတ္ထ၊
 ဂန္ဓော ဣသိနံ အသုစိ ဒေဝရာဇာ”တိ။

တတ္ထ စိရဒိက္ခိတာနန္တိ^၁ စိရပဗ္ဗဇိတာနံ။ ပဋိက္ခမ္မာ^၂တိ ပဋိက္ခမ အပေဟိ။
 သဟဿနေတ္တာ^၃တိ အာလပနမေတံ။ သက္ကော ဟိ အမစ္စသဟဿေဟိ စိန္တိတံ
 အတ္ထံ ကေကောဝ ပဿတိ။ တသ္မာ “သဟဿနေတ္တာ”တိ ဝုစ္ဆတိ။ အထ
 ဝါ သဟဿနေတ္တာနံ ပန ဒေဝါနံ ဒဿနူပစာရာတိက္ခမနသမတ္တောတိ

သဟဿနေတ္တော။ အသုစိတိ သေဒမလာဒိဟိ ပရိဘာဝိတတ္တာ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊
တုမေ ၈ သုစိကာမာ၊ တေန ဝေါ ဒေ ဂန္ဓော ဗာဓတိတိ။

တံ သုတွာ သက္ကော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၅၆။ “ဂန္ဓော ဣသိနံ စိရဒိက္ခိတာနံ၊
ကာယာ စုတော ဂစ္ဆတု မာလုတေန။
ဝိစိတ္တပုပ္ဖံ သုရဘိဝံ မာလံ၊
ဂန္ဓု ဧတံ ပါဠိကင်္ခါမ ဘန္ဓေ။
န ဟေတ္တ ဒေဝါ ပဋိက္ကလသညိနော”တိ။

တတ္ထ ဂစ္ဆတုတိ ယထာ သုခံ ပဝတ္တတု၊ နာသပုဋ် နော ပဟရတုတိ
အတ္တော။ ပါဠိကင်္ခါမာတိ ဣစ္ဆာမ ပတ္တေမ။ ဧတ္တာတိ တေသ္မိံ ဂန္ဓေ
ဒေဝါ ဇီရုစ္ဆသညိနော န ဟောန္တိ။ ဒုဿီလေယေဝ ဟိ ဒေဝါ ဇီရုစ္ဆန္တိ၊
န သီလဝန္ဓေတိ။

ဧဝံ ပန ဝတွာ “ဘန္ဓေ အနုသိဿ အဟံ မဟန္တေန ဥဿာဟေန ပဉ္စ
ပုစ္ဆိတုံ အာဂတော၊ ဩကာသံ မေ ကရောဟိ”တိ အာဟ။ သော တဿ ဝစနံ
သုတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဣသိဂဏံ ဩကာသံ ကရောန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၅၇။ “ပုရိန္ဒဒေါ ဘူတပတိ ယသဿိ၊
ဒေဝါနမိန္ဒော သက္ကော မဃဝါ သုဇမ္ပတိ။
သ ဒေဝရာဇာ အသုရဂဏပ္ပမဒ္ဒနော၊
ဩကာသမာကင်္ခတိ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုံ။

၅၈။ ကော နေ’ဝိ’မေသံ ဣဓ ပဏှိတာနံ၊
ပဉ္စေ ပုဋ္ဌော နိပုဏေ ဗျာကရိဿတိ။
တိက္ကဉ္စ ရညံ မနုဇာမိပါနံ၊
ဒေဝါနမိန္ဒဿ ၈ ဝါသဝဿာ”တိ။

တတ္ထ “ပုရိန္ဒဒေါ”တိအာဒိနိ သက္ကဿေဝ ဂုဏနာမာနိ။ သော ဟိ ပုရေ
ဒါနံ ဒိန္နတ္တာ ပုရိန္ဒဒေါ၊ ဘူတေသု ဇေဋ္ဌကတ္တာ ဘူတပတိ၊ ပရိဝါရသမ္ပဒါယ
ယသဿိ၊ ပရမိဿရတာယ ဒေဝါနမိန္ဒော၊ သက္ကန္တံ ဝတ္တပဒါနံ သုဋ္ဌာ
ကတတ္တာ သက္ကော၊ ပုရိမဇာတိဝသေန မဃဝါ၊ သုဇာယ အသုရကညာယ

ပတိဘာဝေန သုဇ္ဈတိ၊ ဒေဝါနံ ရဇ္ဇနတာယ ဒေဝရာဇာ။ ကော နေဝါတိ
 ကော န ဝေ။ နိပုဏောတိ သဏ္ဍသုခုမေ ပဉ္စေ။ ရဉ္ဇန္တိ ရာဇုနံ။ ဣမေသံ
 စတုနံ ရာဇုနံ မနံ ဂဟေတွာ ကော ဣမေသံ ပဏ္ဍိတာနံ ဣသိနံ ပဉ္စေ
 ကထေဿတိ၊ ပဉ္စံ နေသံ ကထေတုံ သမတ္ထံ ဇာနာထာတိ ဝဒတိ။

တံ သုတွာ ဣသိဂဏော “မာရိသ အနုသိဿ တံ ပထဝိယံ ဌပ္ပာ ပထဝီ”
 အပဿန္တော ဝိယ ကထေသိ၊ ဌပေတွာ သရဘင်္ဂသတ္တာရံ ကော အညော
 ဧတေသံ ပဉ္စံ ကထေတုံ သမတ္ထော”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၅၉။ “အယံ ဣသိ သရဘင်္ဂါ တပဿိ၊
 ယတော ဇာတော ဝိရတော မေထုနသ္မာ။
 အာစေရပုတ္တော သုဝိနိတရူပေါ၊
 သော နေသံ ပဉ္စာနိ ဝိယာကရိဿတိ”တိ။

တတ္ထ သရဘင်္ဂါတိ သရေ ခိပိတွာ အာကာသေ သရပါသာဒါဒီနိ ကတွာ
 ပုန ဧကေန သရေန တေ သရေ ပါတေန္တော ဘင်္ဂဝိဘင်္ဂံ အကာသိတိ
 သရဘင်္ဂါ။ မေထုနသ္မာတိ မေထုနဓမ္မတော။ သော ကိရ မေထုနံ အသေဝိတွာ
 ပဗ္ဗဇိတော။ အာစေရပုတ္တောတိ ရညော အာစရိယဿ ပုရောဟိတဿ ပုတ္တော။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ဣသိဂဏော အနုသိဿံ အာဟ “မာရိသ တွမေဝ သတ္တာရံ
 ဝန္တိတွာ ဣသိဂဏဿ ဝစနေန သက္ကေန ပုစ္ဆိတပဉ္စကထနာယ ဩကာသံ
 ကာရေဟိ”တိ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိတွာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ဩကာသံ
 ကာရေန္တော အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၆၀။ “ကောဏ္ဍည ပဉ္စာနိ ဝိယာကရေဟိ၊
 ယာစန္တိ တံ ဣသယော သာဓုရူပါ။
 ကောဏ္ဍည ဒေသော မနုဇေသု ဓမ္မော၊
 ယံ ဝုဒ္ဓမာဂစ္ဆတိ သေ ဘာရေ”တိ။

တတ္ထ ကောဏ္ဍညာတိ တံ ဂေါတ္တေနာလပတိ။ ဓမ္မောတိ သဘာဝေါ။ ယံ
 ဝုဒ္ဓန္တိ ယံ ပညာယ ဝုဒ္ဓံ ပုရိသံ သေ ပဉ္စာနံ ဝိဿဇ္ဇနဘာရေ နာမ အာဂစ္ဆတိ၊
 ဒေသော မနုဇေသု သဘာဝေါ၊ တသ္မာ စန္ဒိမသုရိယသဟဿံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ
 ပါကဋံ ကတွာ ဒေဝရညော ပဉ္စေ ကထေဟိတိ။

တတော မဟာပုရိသော ဩကာသံ ကရောန္တော အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၆၁။ “ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆန္တ၊ ဘောန္တော၊
ယံ ကိဉ္စိ ပဉ္စ မနုဿာဘိပတ္တိတံ။
အဟံ ဟိ တံ တံ ဝေါ ဝိယာကရိဿံ၊
ဥတွာ သယံ လောကမိမံ ပရဇ္ဈာ”တိ။

တတ္ထ ယံ နိဗ္ဗိတိ န ကေဝလံ တုမှာကံယေဝ၊ အထ ခေါ သဒေဝကဿဝိ
လောကဿ ယံ မနုဿာဘိပတ္တိတံ၊ တံ မံ ဘဝန္တော ပုစ္ဆန္တ။ အဟံ ဟိ ဝေါ
ဣလောကနိဿိတံ ဝါ ပရလောကနိဿိတံ ဝါ သဗ္ဗံ ပဉ္စ ဣမဉ္စ ပရဇ္ဈ လောကံ
သယံ ပညာယ သဒ္ဓိကတွာ ကထေဿာမိတိ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ သမ္ပဝါရေသိ။

ဧဝံ တေန ဩကာသေ ကတေ သက္ကော အတ္တနာ အဘိသင်္ခတံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၂။ “တတော စ မဃဝါ သက္ကော၊ အတ္ထဒဿိ ပုရိန္ဒဒေါ။
အပုစ္ဆိ ပဌမံ ပဉ္စ၊ ယဇ္ဇာသိ အဘိပတ္တိတံ။

၆၃။ ကိံ သူ ဝဓိတွာ န ကဒါဓိ သောစတိ၊
ကိဿပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝဏ္ဏယန္တိ။
ကဿိဓ ဝုတ္တံ ဖရသံ ခမေထ၊
အက္ခာဟိ မေ ကောဏ္ဍည တေမတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ ယဇ္ဇာသိတိ ယံ တဿ မနုဿာ အဘိပတ္တိတံ အာသိ၊ တံ ပုစ္ဆိတိ
အတ္ထော။ စတန္တိ ဧတံ မယာ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ အက္ခာဟိ မေတိ ဧကဂါထာယ
တယော ပဉ္စေ ပုစ္ဆိ။

တတော ပရံ ဗျာကရောန္တော အာဟ—

၆၄။ “ကောဓံ ဝဓိတွာ န ကဒါဓိ သောစတိ၊
မက္ခပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝဏ္ဏယန္တိ။
သဗ္ဗေသံ ဝုတ္တံ ဖရသံ ခမေထ၊
ဧတံ ခန္တိ ဥတ္တမမာဟု သန္တော”တိ။

တတ္ထ ကောဓံ ဝဓိတွာတိ ကောဓံ မာရေတွာ ဆဇ္ဇေတွာ။ သောစန္တော
ဟိ ပဋိသမိတ္တေနော သောစတိ၊ ကောဓဘာဝါ ကုတော သောကော။ တေန

ရုတ္တံ “န ကဒါမိ သောစတိ”တိ။ မက္ခပ္ပဟာနန္တိ ပရေဟိ အတ္တနော ကတ-
ဂုဏမက္ခနလက္ခဏဿ အကတညဘာဝသင်္ခါတဿ မက္ခဿ ပဟာနံ ဣသယော
ဝဏ္ဏယန္တိ။ သဗ္ဗေသန္တိ ဟိနမဇ္ဈိမုက္ခဋ္ဌာနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဖရသံ ဝစနံ ခမေထ။
သန္တောတိ ပေါရာဏကော ပဏှိတာ ဧဝံ ကထေန္တိ။

သက္ကော အာဟ—

၆၅။ “သက္ကာ ဥဘိန္တံ ဝစနံ တိတိက္ခိတုံ၊
သဒိသဿ ဝါ သေဋ္ဌတရဿ ဝါပိ။
ကထံ န ဟိနဿ ဝစော ခမေထ၊
အက္ခာဟိ မေ ကောဏ္ဍည တေမတ္ထ”န္တိ။

သရဘင်္ဂါ အာဟ—

၆၆။ “ဘယာ ဟိ သေဋ္ဌဿ ဝစော ခမေထ၊
သာရမ္ဘဟေတူ ပန သာဒိသဿ။
ယော စိမ ဟိနဿ ဝစော ခမေထ၊
ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော”တိ။

ဧဝမာဒိနံ ဂါထာနံ ဝစနပ္ပဋိဝစနဝသေန သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ အက္ခာဟိ မေတိ ဘန္တေ ကောဏ္ဍည တုမှေဟိ ဒွေ ပဉှာ သုကထိ-
တာ၊ ဧကော မေ စိတ္တံ န ဂဏှာတိ၊ ကထံ သက္ကာ အတ္တနော ဟိနတရဿ
ဝစနံ အဓိဝါသေတုံ၊ တံ မမ အက္ခာဟိတိ ပုစ္ဆန္တော ဧဝမာဟ။ ဧတံ ခန္တိန္တိ
ယဒေတံ ဇာတိဂေါတ္တာဒိဟိနဿ ဝစနံ ခမနံ၊ ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမန္တိ ပေါရာဏ-
ကပဏှိတာ ဝဒန္တိ။ ယံ ပနေတံ ဇာတိအာဒိဟိ သေဋ္ဌဿ ဘယေန၊ သဒိသဿ
ကရဏုတ္တရိယလက္ခဏေ သာရမ္ဘေ အာဒိနဝဒဿနေန ခမနံ၊ နေသာ အဓိ-
ဝါသနခန္တိ နာမာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သက္ကော မဟာသတ္တံ အာဟ “ဘန္တေ ပဌမံ တုမှေ ‘သဗ္ဗေသံ
ရုတ္တံ ဖရသံ ခမေထ၊ ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော’တိ ဝတွာ ဣဒါနိ ‘ယော
စိမ ဟိနဿ ဝစော ခမေထ၊ ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော’တိ ဝဒထ၊ န
ဝေါ ပုရိမေန’ ပစ္ဆိမံ သမေတိ”တိ။ အထ နံ မဟာသက္ကော “သက္က ပစ္ဆိမံ
မယာ ‘အယံ ဟိနော’တိ ဥတွာ ဖရသဝစနံ အဓိဝါသေန္တဿ ဝသေန ဝုတ္တံ၊
ယသ္မာ ပန န သက္ကာ ရူပဒဿနမတ္တေန သတ္တာနံ သေဋ္ဌာဒိဘာဝေါ ညှတုံ၊

တသ္မာ ပုရိမံ ပုတ္တ”န္တိ ဝတော သတ္တာနံ အညတြ သံဝါသာ ရူပဒဿနမတ္တေန
သေဋ္ဌာဒိဘာဝဿ ဒုဝိညေယျတံ ပကာသေန္တော ဂါထမာဟ—

၆၇။ “ကထံ ဝိဇညော စတုပတ္တရူပံ၊
သေဋ္ဌံ သရိက္ခံ အထဝါပိ ဟိနံ။
ဝိရူပရူပေန ဂရန္တိ သန္တော၊
တသ္မာ ဟိ သဗ္ဗေသံ ဝစော ခမေထာ”တိ။

တတ္ထ စတုပတ္တရူပန္တိ” စတုဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပဋိစ္ဆန္နသဘာဝံ။ ဝိရူပ-
ရူပေနာတိ ဝိရူပါနံ လာမကပုဂ္ဂလာနံ ရူပေန ဥတ္တမဂုဏာ သန္တောပိ ဝိစရန္တိ။
ဣမသ္မိ” ပနတ္ထေ မဇ္ဈန္တိကတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ကထေတဗ္ဗံ။

တံ သုတွာ သက္ကော နိက္ကဓေါ ဟုတွာ “ဘန္တေ ဧတာယ နော ခန္တိယာ
အာနိသံသံ ကထေဟိ”တိ ယာစိ။ အထဿ မဟာသက္ကော ဂါထမာဟ—

၆၈။ “န ဟေတမတ္ထံ မဟတီပိ သေနာ၊
သရာဇိကာ ယုဇ္ဈမာနာ လဘေထ။
ယံ ခန္တိမာ သပ္ပုရိသော လဘေထ၊
ခန္တိဗလဿူ’ပသမန္တိ ဝေရာ”တိ။

တတ္ထ ဧတမတ္ထန္တိ ဧတံ ဝေရဂူပသမနိပ္ပုဋ္ဌိသသဘာဝသင်္ခါတံ အတ္ထံ။

ဧဝံ မဟာသက္ကေန ခန္တိဂုဏေ ဟထိတေ တေ ရာဇာနော စိန္တယိ”သု
“သက္ကော အတ္တနောဝ ပဉ္စေ ပုစ္ဆတိ၊ အမှာကံ ပုစ္ဆနောကာသံ န ဒဿတိ”တိ။
အထ နေသံ အဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွာ သက္ကော အတ္တနာ အဘိသင်္ခတေ
စတ္တာရော ပဉ္စေ ဌပေတွာဝ တေသံ ကင်္ခံ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၆၉။ “သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊
အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိဃံ ဗြူဟိ။
ယထာ အဟံ ဒဏ္ဍကီ နာဋိကေရော၊
အထဇ္ဈာနော ကလာဗု စာပိ ရာဇာ။
တေသံ ဂတိ” ဗြူဟိ သုပါပကမ္ပိနံ၊
ကတ္ထုပပန္နာ ဣသိနံ ဝိဟေဌကာ”တိ။

တတ္ထ အနုမောဒိယာနာတိ ဣဒံ မယာ ပုဋ္ဌာနံ တိဏ္ဍိ ပဉ္စာနံ ဝိဿဇ္ဇန-
သင်္ခါတံ တဝ သုဘာသိတံ အနုမောဒိတွာ။ ယထာ အဟုံတိ ယထာ စတ္တာရော
ဇနာ အဟေသုံ။ ကလာဗု စာတိ ကလာဗုရာဇာ စ။ အထဇ္ဇုနောတိ
အထ အဇ္ဇုနရာဇာ။

အထဿ ဝိဿဇ္ဇေန္တော မဟာသတ္တော ပဉ္စ ဂါထာယော အဘာသိ—

၇၀။ “ကိသံ ဟိ ဝစ္ဆံ အဝကိရိယ ဒဏ္ဍကီ၊
ဥစ္ဆန္တမူလော သဇနော သရဋ္ဌော။
ကုက္ကုဋ္ဌနာမေ နိရယမိ ပစ္စတိ၊
တဿ ဖုလိင်္ဂါနိ ပတန္တိ ကာယေ။

၇၁။ ယော သညတေ ပဗ္ဗဇိတေ အဟေဋ္ဌယိ၊
ဓမ္မံ ဘဏန္တေ သမဏေ အဒ္ဓသကေ။
တံ နာဠိကေရံ သုနခါ ပရတ္ထ၊
သင်္ဂမ္မ ခါဒန္တိ ဝိဖန္ဒမာနံ။

၇၂။ အထဇ္ဇုနော နိရယေ သတ္တိသူလေ၊
အဝံသိရော ပတိတော ဥဒ္ဓိပါဒေါ။
အင်္ဂီရသံ ဂေါတမံ ဟေဋ္ဌယိတွာ၊
ခန္တိံ တပဿိံ စိရဗြဟ္မစာရိံ။

၇၃။ ယော ခဏ္ဍသော ပဗ္ဗဇိတံ အဆေဒယိ၊
ခန္တိံ ဝဒန္တံ သမဏံ အဒ္ဓသကံ။
ကလာဗု’ဝိစိံ ဥပပဇ္ဇ ပစ္စတိ၊
မဟာပတာပံ ကဋုကံ ဘယာနကံ။

၇၄။ ဧတာနိ သုဘာ နိရယာနိ ပဏ္ဍိတော၊
အညာနိ ပါပိဋ္ဌတရာနိ စေတ္ထ။
ဓမ္မံ စရေ သမဏဗြာဟ္မဏေသု၊
ဧဝံကရော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ ကိသန္တိ အပ္ပမံသလောဟိတတ္တာ ကိသသရီရံ။ အဝကိရိယာတိ
အဝကိရိတွာ နိဋ္ဌာဘနဒန္တကဋ္ဌပါတနေန တဿ သရီရေ ကလိံ ပဝါဟေတွာ။

ဥဏ္ဍိန္ဒုမူလောတိ ဥဏ္ဍိန္ဒုမူလောဟုတွာ။ သဇနောတိ သပရိသော။ ကုက္ကုဋနာ-
 ဇမ နိဗ္ဗယဒ္ဓိတိ ယောဇနသတပ္ပမာဏေ^၁ ကပ္ပသဏ္ဌိတေ ဥဏ္ဏဆာရိကနိရ-
 ယေ။ ဗုဒ္ဓိဂါနိတိ^၂ ဝိတစ္ဆိတင်္ဂါရာ။ တဿ ကိရ တတ္ထ ဥဏ္ဏကုက္ကုဋေ နိမုဂ္ဂဿ
 နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ ဥဏ္ဏာ ဆာရိကာပဝိသန္တိ။ သီသေ မဟန္တမဟန္တာ အင်္ဂါရာ
 ပတန္တိ။ တေသံ ပန ပတနကာလေ သကလသရီရံ ဒီပရက္ခော ဝိယ ဇလတိ၊
 ဗလဝဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ။ သော အဓိဝါသေတုံ အသက္ခောန္တော မဟာဝိရဝံ
 ရဝတိ။ သရဘင်္ဂသတ္တာ ပလဝိ^၃ ဘိန္တိတွာ တံ တတ္ထ တထာပစ္စမာနံ ဒေသေသိ၊
 မဟာဇနော ဘယသန္တာသာမာပဋိ။ တဿ အတိဝိယ ဘိတဘာဝံ ဥတွာ
 မဟာသက္ခော တံ နိရယံ အန္တရဓာပေသိ။

ဓမ္မံ အဏန္တေတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မံ ဘာသန္တေ။ သမဏေတိ
 သမိတပါပေ။ အဗ္ဗသကေတိ နိရပရာဓေ။ နာဠိကေရန္တိ^၄ ဧဝံနာမကံ ရာဇာနံ။
 ပရတ္တာတိ ပရလောကေ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တံ။ သင်္ခမ္ဘာတိ ဣတော စိတော စ
 သမာဂန္တာ ဆိန္တိတွာ မဟန္တမဟန္တာ သုနခါ ခါဒန္တိ။ တသ္မိ^၅ ကိရ ကာလိင်္ဂရဋ္ဌေ
 ဒန္တပုရနဂရေ နာဠိကေရေ နာမ ရညေ ရဇ္ဇံ ကာရယမာနေ ဧကော
 မဟာတာပသော ပဉ္စသတတာပသပရိဂုတော ဟိမဝန္တာ အာဂမ္မ ရာဇုယျာနေ
 ဝါသံ ကပ္ပေတွာ မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ “ဓမ္မိကတာပသော ဥယျာနေ
 ဝသတိ”တိ ရညောပိ အာရောစယိ^၆ သု။ ရာဇာ ပန အဓမ္မိကော အဓမ္မေန ရဇ္ဇံ
 ကာရေသိ။ သော အမစ္စေသု တာပသံ ပသံသန္တေသု “အဟမ္မိ ဓမ္မံ
 သုဏိဿာမိ”တိ ဥယျာနံ ဂန္တာ တာပသံ ဝန္တိတွာ နိသီဒိ။ တာပသော ရညာ
 သဗ္ဗိ^၇ ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော “ကိ” မဟာရာဇ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ ဇနံ
 န ပိဋ္ဌေသိ”တိ အာဟ။ သော တဿ ကုဇ္ဈိတွာ “အယံ ကုဋ္ဌဇဋိလော ဧတ္တကံ
 ကာလံ နာဂရာနံ သန္တိကေ မမညေဝ အဂုဏံ ကထေသိ မညေ၊ ဟောတု
 ဇာနိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “သွေ အမှာကံ ဃရဒ္ဓါရံ အာဂစ္ဆေယျာထာ”တိ
 နိမန္တေတွာ ပုနဒိဝသေ ပုရာဏဂူထဿ ဘဋိယော ပရိပူရာပေတွာ တာပသေသု
 အာဂတေသု တေသံ ဘိက္ခဘာ^၈ ဂူထဿ ပူရာပေတွာ ဒ္ဓါရံ ပိဒဟာ-
 ပေတွာ မုသလာနိ စ လော^၉ ဂါဟာပေတွာ ဣသိနံ သီသာနိ
 ဘိန္တာပေတွာ ဇဋ္ဌာသု^{၁၀} ဂါဟာပေတွာ ကမ္ဘာပေတွာ သုနခေဟိ ခါဒါပေတွာ
 တတ္ထေဝ ဘိန္တံ ပထဝိ^{၁၁} ပဝိသိတွာ သုနခမဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တတြဿ

၁-တိယောဇနသတပ္ပမာဏေ (၁၅၁)
 ၃-နာဠိကေရန္တိ (သီ၊ သျှ၊ ၈)

၂-ဗုဒ္ဓိဂါနိတိ (ဣ)
 ၄-ဇောသု (ဣ)

တိဂါဝုတပ္ပမာဏသရီရံ အဟောသိ။ အထ နံ မဟန္တမဟန္တာ မဟာဟတ္ထိပမာဏာ^၁ ပဉ္စဝဏ္ဏာ သုနခါ အနုဗန္ဓိတွာ ခုံသိတွာ နဝယောဇနာယ ဇလိတအယပထဝိယာ ပါတေတွာ မုခပူရံ လုဉ္ဇန္တာ ဝိပ္ပန္နမာနံ ခါဒိ^၂သု။ မဟာသတ္တော ပထဝိ^၃ ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတွာ တံ နိရယံ ဒဿေတွာ မဟာဇနဿ ဘိတဘာဝံ ဥတွာ အန္တရဓာပေသိ။

အထဇ္ဈနောတိ သဟဿဗာဟုရာဇာ။ အနီရသန္တိ အင်္ဂေဟိ ရံသီနံ နိစ္ဆရဏတော ဧဝံလဒ္ဓနာမံ။ ဟေဌယိတွာတိ ဝိဟေဌေတွာ ဝိသဝီတကဏ္ဍေန ဝိဇ္ဈိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ။ သော ကိရ အဇ္ဈနော နာမ ရာဇာ မဟိသကရဌေ ကေတကရာဇောနိယံ^၂ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော မိဂဝံ ဂန္တာ မိဂေ ဝမိတွာ အင်္ဂါရပက္ကမံသံ ခါဒန္တော ဝိစရိ။ အထေကဒိဝသံ မိဂါနံ အာဂမနဋ္ဌာနေ ကောဋ္ဌကံ ကတွာ မိဂေ ဩလောကယမာနော အဋ္ဌာသိ။ တဒါ သော တာပသော တဿ ရညော အဝိဒူရေ ဧကံ ကာရရက္ခံ အဘိရုဟိတွာ ဖလာနိ ဩစိနန္တော ဩစိနိတဖလသာခံ မုဉ္ဇိ။ တဿာ ဝိဿဋ္ဌာယ သဒ္ဓေန တံဌာနံ ပတ္တာ မိဂါ ပလာယိ^၃သု။ ရာဇာ ကုဇ္ဈိတွာ တာပသံ ဝိသမိဿိတေန သလ္လေန ဝိဇ္ဈိ။ သော ပရိဂလိတွာ ပတန္တော မတ္ထကေန ခဒိရခါဏုကံ အာသာဒေတွာ သူလဂ္ဂေယေဝ ကာလမကာသိ။ ရာဇာ တင်္ခဏေယေဝ ဒွိဓာ ဘိန္ဒံ ပထဝိ^၃ ပဝိသိတွာ သတ္တိသူလနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တိဂါဝုတပ္ပမာဏံ သရီရံ အဟောသိ။ တတြ တံ နိရယပါလာ ဇလိတေဟိ အာဝုဓေဟိ ကောဋေတွာ ဇလိတံ အယပဗ္ဗတံ အာရောပေန္တိ။ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဌိတကာလေ ဝါတော ပဟရတိ။ သော ဝါတပ္ပဟာရေန ပရိဂလိတွာ ပတတိ^၃။ တသ္မိ^၃ ခဏေ ဟေဋ္ဌာ နဝယောဇနာယ ဇလိတအယပထဝိယာ မဟာတာလက္ခန္ဓပမာဏံ^၄ ဇလိတံ အယသူလံ ဥဋ္ဌဟတိ။ သော သူလဂ္ဂမတ္ထကေယေဝ အာသာဒေတွာ သူလာဝုတော တိဋ္ဌတိ။ တသ္မိ^၃ ခဏေ ပထဝိ ဇလတိ။ သူလံ ဇလတိ။ တဿ သရီရံ ဇလတိ။ သော တတ္ထ မဟာရဝံ ရဝန္တော ပစ္စတိ။ မဟာသတ္တော ပထဝိ^၃ ဒွိဓာ ကတွာ တံ နိရယံ ဒဿေတွာ မဟာဇနဿ ဘိတဘာဝံ ဥတွာ အန္တရဓာပေသိ။

ခဏ္ဍသောတိ စတ္တာရော ဟတ္ထပါဒေ ကဏ္ဍနာသဉ္စ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ ကတွာ။ အဂ္ဂသကန္တိ နိရပရာဓံ။ တထာ ဆေဒါပေတွာ ဒွိဟိ ကသာဟိ ပဟာရသဟဿေဟိ တာဋ္ဌာပေတွာ ဇဋ္ဌာသု ဂဟေတွာ အာကမ္ဘာပေတွာ ပဋိကုဇ္ဇိ

၁-ဟတ္ထိကုဋ္ဌိပမာဏာ (ဣ၊ က)

၂-ပတိတွာ ပရိဂဋ္ဌတိ (က)

၂-ကေကရာဇောနိယံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၄-မဟန္တ တာလက္ခန္ဓပမာဏံ (သီ၊ သျှ၊)

နိပဇ္ဇာပေတွာ ပိဋိယံ ပဏိယာ ပဟရိတွာ မဟာဒုက္ခသမပ္ပိတံ အကာသိ။
 ကလာဗု'ဝိစိန္တိ ကလာဗု အဝိစိ။ ကဋ္ဌ၊ကန္တိ တိဒိဏဝေဒနံ၊ ဝေရူပံ နိရယံ
 ဥပပဋိတွာ ဆန္တံ ဇာလာနံ အန္တရေ ပစ္စတိ။ ဝိတ္တာရတော ပန ကလာဗုရညော
 ဝတ္ထု၊ ခန္တိဝါဒိဇာတကေ' ကထိတမေဝ။ အညာနိ ပါပိဋ္ဌတရာနိ စေတ္တာတိ
 ဧတေဟိ နိရယေဟိ ပါပိဋ္ဌတရာနိ စ အညာနိ နိရယာနိ သုတွာ။ ဓမ္မံ စရေတိ
 သက္က ဒုဒဝရာဇေ ပဏ္ဍိတော ကုလပုတ္တော န ကေဝလံ ဧတေယေဝ စတ္တာရော
 နိရယာ၊ ဧတေယေဝ စ ရာဇာနော နေရယိကာ၊ အထ ခေါ အညေပိ နိရယာ၊
 အညေပိ စ ရာဇာနော နိရယေသု ဥပ္ပန္နာတိ ဝိဒိတွာ စတုပစ္စယဒါနဓမ္မိကာ-
 ရက္ခာဝရဏသံဝိဓာနသင်္ခါတံ သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဓမ္မံ စရေယျာတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တေန စတုန္တံ ရာဇုနံ နိဗ္ဗတ္တဌာနေ ဒဿိတေ တယော
 ရာဇာနော နိက္ကင်္ခါ အဟေသုံ။ တတော သက္ကော အဝသေသေ စတ္တာရော
 ပဉ္စေ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၇၅။ “သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊
 အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိဃံ ဗြူဟိ။
 ကထံဝိဓံ သီလဝန္တံ ဝဒန္တိ၊
 ကထံဝိဓံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ။
 ကထံဝိဓံ သပ္ပုရိသံ ဝဒန္တိ၊
 ကထံဝိဓံ နော သိရိ နော ဇဟာတိ”တိ။

တတ္ထ ကထံဝိဓံ နော သိရိ နော ဇဟာတိတိ ကထံဝိဓံ န ပုရိသံ
 ပဋိလဒ္ဓသိရိ န ဇဟာတိတိ။

အထဿ ဝိဿဇ္ဇေန္တော မဟာသတ္တော စတဿော ဂါထာယော
 အဘာသိ—

၇၆။ “ကာယေန ဝါစာယ စ ယော'ဓ သညတော၊
 မနဿာ စ ကိဉ္စိ န ကရေတိ ပါပံ။
 န အတ္တဟေတူ အလိကံ ဘဏေတိ၊
 တထာဝိဓံ သီလဝန္တံ ဝဒန္တိ။

၇၇။ ဂန္ထိရပဉ္စ မနသာဘိစိန္တယံ၊
 နာစွာဟိတံ ကမ္မ ကရောတိ လုဒ္ဓိ။
 ကာလာဂတံ အတ္ထပဒံ န ရိဉ္စတိ၊
 တထာဝရံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ။

၇၈။ ယော ဝေ ကတညူ ကတဝေဒိ ဝိရော၊
 ကလျာဏမိတ္တော ဒဠ္ဇဘတ္တိ စ ဟောတိ။
 ဒုဒ္ဓိတဿ သက္ကစ္စ ကရောတိ ကိစ္စံ၊
 တထာဝရံ သပ္ပုရိသံ ဝဒန္တိ။

၇၉။ ဧတေဟိ သဗ္ဗေဟိ ဂုဏေဟုပေတော၊
 သဒ္ဓေါ မုဒ္ဒ သံဝိဘာဂီ ဝဒညူ။
 သင်္ဂါဟကံ သဒိလံ သဏ္ဍဝါစံ၊
 တထာဝရံ နော သိရိ နော ဇဟာတိ”တိ။

တတ္ထ “ကာယေနာ”တိအာဒိနိ ပဒါနိ တိဝိသေစရိတဒ္ဓါရဝသေန ဝုတ္တာနိ။
 န အတ္တဟေတူတိ ဒေသနာသိသမေဝေတံ၊ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါ
 ယသဟေတု ဝါ နေဟေတု ဝါ လာဘဟေတု ဝါ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု
 ဝါ အလိကံ န ကထေတိတိ အတ္ထော။ ကာမဉ္စေသ အတ္ထော “ဝါစာယ
 သညာတော”တိ ဣမိနာဝ သိဒ္ဓေါ၊ မုသာဝါဒိနော ပန အကတ္တဗ္ဗံ ပါပံ နာမ
 နတ္ထိတိ ဂရုဘာဝဒီပနတ္ထံ ပုန ဝေမာဟာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တံ ပုဂ္ဂလံ သီလဝန္တံ
 ဝဒန္တိ။

ဂန္ထိရပဉ္စန္တိ အတ္ထတော စ ပါဠိတော စ ဂန္ထိရံ ဂုဠံ ပဋိစ္ဆန္တံ သတ္တု-
 ဘန္တုဇာတကံ သန္တုဇာတကံ မဟာဥမင်္ဂဇာတကေသု၊ အာဂတသဒိသံ ပဉ္စ။
 မနသာဘိစိန္တယန္တိ မနသာ အဘိစိန္တေန္တော၊ အတ္ထံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ စန္ဒသဟဿံ
 သူရိယသဟဿံ ဥဠာပေန္တော ဝိယ ပါကဋံ ကတွာ ယော ကထေတုံ
 သက္ကောတိတိ အတ္ထော။ နာစွာဟိတန္တိ န အတိအဟိတံ၊ ဟိတာတိက္ကန္တံ
 လုဒ္ဓိ ဖရသံ သာဟသိကကမ္မဉ္စ ယော န ကရောတိတိ အတ္ထော။ ဣမဿ
 ပနတ္ထဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ—

“န ပဏ္ဍိတာ အတ္တသုခဿ ဟေတု၊
 ပါပါနိ ကမ္မာနိ သမာစရန္တိ။
 ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌာ ပိဋ္ဌတာပိ သန္တာ၊
 ဆန္တာ ဒေါဿာ စ န ဇဟန္တိ ဓမ္မ”န္တိ—

ဘူရိပဉ္ဇော ကထေတဗ္ဗော။

ကာလာဂတန္တိ ဧတ္ထ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗကာလေ၊ သီလံ ရက္ခဏကာလေ၊
 ဥပေါသထံ ဥပဝါသကာလေ၊ သရဏေသု ပတိဋ္ဌာနကာလေ၊ ပဗ္ဗဇိတ-
 ကာလေ၊ သမဏဓမ္မကရဏကာလေ၊ ဝိပဿနာစာရသ္မိံ ယုဇ္ဇနကာလေ စာတိ
 ဣမာနိ ဒါနာဒီနိ သမ္မာဒေန္တော ကာလာဂတံ အတ္ထပဒံ န ရိဉ္စတိ န
 ဟာပေတိ န ဂဋ္ဌာပေတိ နာမ။ တထာဝီန္တိ သက္ကသဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ
 စ ဗောဓိသတ္တာ စ ပညဝန္တိ ကထေန္တာ ဧဝရူပံ ပုဂ္ဂလံ ကထေန္တိ။

“ယော ဝေ”တိ ဂါထာယ ပရေန အတ္တနော ကတဂုဏံ ဇာနာတိတိ
 ကတညူ။ ဧဝံ ဥတွာ ပန ယေနဿ ဂုဏော ကတော၊ တဿ ဂုဏံ ပဋိ-
 ကရေန္တော ကတဝေဒီ နာမ။ ဒုဒ္ဓိတဿာတိ အတ္တနော သဟာယဿ
 ဒုက္ခပ္ပတ္တဿ ဒုက္ခံ အတ္တနိ အာရောပေတွာ ယော ကဿ ဥပ္ပန္နကိစ္စံ သဟတ္ထေန
 သက္ကစ္စံ ကရေတိ၊ ဗုဒ္ဓါဒယော ဧဝရူပံ သပ္ပုရိသံ နာမ ကထေန္တိ။ အပိစ
 သပ္ပုရိသာ နာမ ကတညူ ကတဝေဒီနော ဟောန္တိတိ သတပတ္တဇာတက၂-
 ဂူဠဟံသဇာတက^၁ မဟာဟံသဇာတကာဒီနိ^၂ ကထေတဗ္ဗာနိ။ ဧတေဟိ
 သဗ္ဗေဟိတိ သက္က ယော ဧတေဟိ ဟေဋ္ဌာ ဂုတ္တေဟိ သီလာဒီဟိ
 သဗ္ဗေဟိပိ ဂုဏေဟိ ဥပေတော။ သဗ္ဗေတိ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော။
 မုဒ္ဒတိ ပိယဘာဏီ။ သံဝိဘာဂီတိ သီလသံဝိဘာဂဒါနသံဝိဘာဂါဘိရတတ္တာ
 သံဝိဘာဂီ။ ယာစကာနံ ဝစနံ ဥတွာ ဒါနဝသေန ဝဇညူ။ စတုဟိ သင်္ဂဟ-
 ဝတ္ထုဟိ တေသံ တေသံ သင်္ဂဏှနတော သင်္ဂါဟကံ၊ မရရဝစနတာယ သဒ္ဓိလံ၊
 မဋ္ဌဝစနတာယ သဏှဝါစံ တထာဝီဓံ န ပုဂ္ဂလံ အဓိဂတယသသောဘဂ္ဂသင်္ခါတာ^၃
 သိရိ နော ဇဟာတိ၊ နာဿ သိရိ ဝိနဿတိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ဂဂနတလေ ပုဏ္ဏစန္ဒံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ စတ္တာရော ပဉ္ဇေ
 ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တတော ပရံ သေသပဉ္ဇာနံ ပုစ္ဆာ စ ဝိဿဇ္ဇေန ဟောတိ—

၁-ခလိတာပိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂-ဒု ၅-ဂ ၃-ပိဋ္ဌေ။	၃-ဒု ၅-၃၂၆-ပိဋ္ဌေ။
၄-ဒု ၆-၉၀-ပိဋ္ဌေ။	၅-အဓိဂတယသဂ္ဂလာဘဂ္ဂသင်္ခါတာ (သီ၊ သျှ၊)	

၈၀။ “သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊
 အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိဃံ ဗြူဟိ။
 သီလံ သိရိဉ္ဇာပိ သတဉ္စ ဓမ္မံ၊
 ပညဉ္စ ကံ သေဋ္ဌတရံ ဝဒန္တိ။

၈၁။ ပညာ ဟိ သေဋ္ဌာ ကုသလာ ဝဒန္တိ၊
 နက္ခတ္တရာဇာရိဝ တာရကာနံ။
 သီလံ သိရိ စာပိ သတဉ္စ ဓမ္မော၊
 အန္ဓာယိကာ ပညဝတော ဘဝန္တိ။

၈၂။ သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊
 အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိဃံ ဗြူဟိ။
 ကထံကရော ကိန္တိကရော ကိမာစရံ၊
 ကိံ သေဝမာနော လဘတိဓ ပညံ။
 ပညာယ ဒါနိပ္ပဋိပဒံ ဝဒေဟိ၊
 ကထံကရော ပညဝါ ဟောတိ မစ္စော။

၈၃။ သေဝေထ ဝုဒ္ဓေ နိပုဏေ မဟုဿုတေ၊
 ဥဂ္ဂါဟကော စ ပရိပုစ္ဆကော သိယာ။
 သုဏေယျ သက္ကစ္စ သုဘာသိတာနိ၊
 ဧဝံကရော ပညဝါ ဟောတိ မစ္စော။

၈၄။ သ ပညဝါ ကာမဂုဏေ အဝေက္ခတိ၊
 အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော စ။
 ဧဝံ ဝိပဿီ ပဇဟာတိ ဆန္ဒံ၊
 ဒုက္ခေသု ကာမေသု မဟဗ္ဘယေသု။

၈၅။ သ ဝိတရာဂေါ ပဝိနေယျ ဒေါသံ၊
 မေတ္တံ စိတ္တံ ဘာဝယေ အပ္ပမာဏံ။
 သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏ္ဍံ၊
 အနိန္ဒိတော ဗြဟ္မမုပေတိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ သီလန္တိ အာစာရသီလံ။ သိရိန္တိ ဣဿရိယသိရိံ။ သတဉ္စ ဓမ္မန္တိ
 သပ္ပုရိသဓမ္မံ။ ပညန္တိ သုပညံ။ ဧဝံ ဣမေသံ စတုန္တံ ဓမ္မာနံ ကတရံ ဓမ္မံ သေဋ္ဌ-
 တရံ ဝဒန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။ ပညာ ဟိတိ သက္က ဧတေသု စတုသု ဓမ္မေသု ယာ သော

ပညာ နာမ၊ သာဝ သေဋ္ဌာ၊ ဣတိ ဗုဒ္ဓါဒယော ကုသလာ ဝဒန္တိ။ ယထာ ဟိ တာရကဂဏာ စန္ဒံ ပရိဝါရေန္တိ၊ စန္ဒောဝ တေသံ ဥတ္တမော။ ဧဝံ သီလဉ္စ သိရိ စာပိ သတဉ္စ ဓမ္မောတိ ဧတေ တယောပိ အန္ဓာယိကာ ပညဝတော ဘဝန္တိ ပညဝန္တမေဝ အနုဂစ္ဆန္တိ၊ ပညာယ ဧဝ ပရိဝါရာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

“ကထံကရော”တိအာဒီနိ အညမညဝေဝစနာနေဝ။ ကထံကရောတိ ကိံ နာမ ကမ္မံ ကရောန္တော ကိံ အာစရန္တော ကိံ သေဝမာနော ဘဇမာနော ပယိရူပါသမာနော ဣဓေလောကေ ပညံ လဘတိ၊ ပညာယမေဝ ပဋိပဒံ ဝဒေဟိ၊ ဇာနိတုကာမောမိ၊ ကထံကရော မစ္စော ပညဝါ နာမ ဟောတိတိ ပုစ္ဆတိ။ ဝုဒ္ဓေတိ ပညာဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တေ ပဏှိတေ။ နိပုဏေတိ သုခုမကာရဏဇာနသမတ္ထေ။ ဧဝံကရောတိ ယော ပုဂ္ဂလော ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတိ ဘဇတိ ပယိရူပါသတိ၊ ပါဠိ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ ပုနပ္ပုနံ အတ္ထံ ပုစ္ဆတိ၊ ပါသာဏေ လေခံ ခဏန္တော ဝိယ ကန္ဓနနာဠိယာ သိဟဝသံ သမ္ပုဋ္ဌိန္နန္တော ဝိယ ဩဟိတသော-တော သက္ကစ္စံ သုဘာသိတာနိ သုဏာတိ၊ အယံ ဧဝံကရော မစ္စော ပညဝါ ဟောတိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော ပါစိနလောကဓာတုတော သူရိယံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ ပညာယ ပဋိပဒံ ကထေတွာ ဣဒါနိ တဿာ ပညာယ ဂုဏံ ကထေန္တော “သ ပညဝါ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကာမဂုဏေတိ ကာမကောဋ္ဌာသေ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စတော၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာနံ ဒုက္ခာနံ ဝတ္ထု-ဘာဝေန ဒုက္ခတော၊ အဋ္ဌနဂုတိယာ ရောဂမုခါနံ ကာမေ နိဿာယ ဥပ္ပတ္တိ-သမ္ပဝေန ရောဂတော ဝ အဝေက္ခတိ ဩလောကေတိ၊ သော ဧဝံ ဝိပဿီ ဧတေဟိ ကာရဏေဟိ ကာမာနံ အနိစ္စာဒိတံ ပဿန္တော “ကာမေ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒုက္ခာနံ အန္တော နတ္ထိ၊ ကာမာနံ ပဟာနမေဝ သုခ”န္တိ ဝိဒိတွာ ဒုက္ခေသု ကာမေသု မဟတ္တယေသု ဆန္ဒံ ပဇောတိ။ သ ဝိတရာဂေါတိ သက္ကသော ပုဂ္ဂလော ဧဝံ ဝိတရာဂေါ နဝါသာတဝတ္ထုဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကသဘာဝ-ဒေါသံ ဝိနေတွာ မေတ္တစိတ္တံ ဘာဝေယျ၊ အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္မဏတ္တာ အပ္ပ-မာဏံ တံ ဘာဝေတွာ အပရိဟိနဇ္ဈာနော အဂရဟိတော မြဟ္မလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော ကာမာနံ ဒေါသံ ကထေန္တေယေဝ တေသံ တိဏှမ္ပိ ရာဇူနံ သဗလကာယာနံ တဒင်္ဂပ္ပဟာနေန ပဉ္စကာမဂုဏရာဂေါ ပဟိနော။ တံ ဥတွာ မဟာသတ္ထော တေသံ ပဟံသနဝသေန ဂါထမာဟ—

၈၆။ “မဟတ္ထိယံ အာဂမနံ အဟောသိ၊
 တဝမဋ္ဌကာ ဘိမရထဿ စာပိ။
 ကာလိဂ်ရာဇဿ စ ဥဂ္ဂတဿ၊
 သဗ္ဗေသ ဝေါ ကာမရာဂေါ ပဟီနော”တိ။

တတ္ထ မဟတ္ထိယန္တိ မဟတ္ထံ^၁ မဟာဝိပ္ပါရံ မဟာဇုတိကံ။ တဝမဋ္ဌကာတိ
 တဝ အဋ္ဌကာ။ ပဟီနောတိ တဒဂ်ပ္ပဟာနေန ပဟီနော။

တံ သုတွာ ရာဇာနော မဟာသတ္တဿ ထုတိ” ကရောန္တာ ဂါထမာဟံသု—

၈၇။ “ဧဝမေတံ ပရစိတ္တဝေဒိ၊
 သဗ္ဗေသ နော ကာမရာဂေါ ပဟီနော။
 ကရောဟိ ဩကာသမနုဂ္ဂဟာယ၊
 ယထာ ဂတိံ တေ အဘိသမ္ဘဝေမာ”တိ။

တတ္ထ အနုဂ္ဂဟာယာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇတ္ထာယ ဩကာသံ နော ကရောဟိ။ ယထာ
 မယံ ပဗ္ဗဇိတွာ တဝ ဂတိံ နိပ္ပတ္တိံ အဘိသမ္ဘဝေမ ပါပုဏေယျာမ၊ တယာ
 ပဋိဝိဒ္ဓဂုဏံ ပဋိဝိဇ္ဈေယျာမာတိ ဝဒိံသု။

အထ နေသံ ဩကာသံ ကရောန္တာ မဟာသတ္တော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၈၈။ “ကရောမိ ဩကာသမနုဂ္ဂဟာယ၊
 တထာ ဟိ ဝေါ ကာမရာဂေါ ပဟီနော။
 ဖရာထ ကာယံ ဝိပုလဿ ပီတိယာ၊
 ယထာ ဂတိံ မေ အဘိသမ္ဘဝေထာ”တိ။

တတ္ထ ဖရာထ ကာယန္တိ ဈာနပီတိယာ ဝိပုလဿ ကာယံ ဖရထာတိ။
 တံ သုတွာ တေ သမ္ပုဋိန္ဒြန္တာ ဂါထမာဟံသု—

၈၉။ “သဗ္ဗံ ကရိဿာမ တဝါနုသာသနိံ၊
 ယံ ယံ တုဝံ ဝက္ခသိ ဘူရိပည။
 ဖရာမ ကာယံ ဝိပုလဿ ပီတိယာ၊
 ယထာ ဂတိံ တေ အဘိသမ္ဘဝေမာ”တိ။

အထ နေသံ သဗလကာယာနံ မဟာသတ္တော ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဒါပေတွာ ဣသိဂဏံ
 ဥယျောဇေန္တာ ဂါထမာဟ—

၉၀။ “ကတယ ဝစ္ဆဿ ကိဿယ ပူဇာ၊
 ဂစ္ဆန္တိ ဘောန္တော ဣသယော သာဓုရူပါ။
 ဈာနေ ရတာ ဟောထ သဒါ သမာဟိတာ၊
 သော ရတီ ပဗ္ဗဇိတဿ သေဋ္ဌာ”တိ။

တတ္ထ ဂစ္ဆန္တိ။တိ အတ္တနော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနာနိ ဂစ္ဆန္တိ။

ဣသယော တဿ သရဘင်္ဂသတ္ထုနော ဝစနံ သိရဿ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ
 အာကာသံ ဥပ္ပတိတွာ သကာနိ ဝသနဋ္ဌာနာနိ ဂမိံသု။ သက္ကောပိ ဥဋ္ဌာယာ-
 သနာ မဟာသတ္တဿ ထုတိံ ကတွာ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂယ သူရိယံ နမဿန္တော ဝိယ
 မဟာသတ္တံ နမဿမာနော သပရိသော ပက္ကာမိ။ ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာ သတ္တာ
 ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ—

၉၁။ “သုတွာန ဂါထာ ပရမတ္ထသံဟိတာ၊
 သုဘာသိတာ ဣသိနာ ပဏ္ဍိတေန။
 တေ ဝေဒဇာတာ အနုမောဒမာနာ၊
 ပက္ကာမု ဒေဝါ ဒေဝပုရံ ယသသိနော။

၉၂။ ဂါထာ ဣမာ အတ္ထဝတိ သုဗျူဋ္ဌနာ၊
 သုဘာသိတာ ဣသိနာ ပဏ္ဍိတေန။
 ယော ကောစိမာ အဋ္ဌိကတွာ သုဏေယျ၊
 လဘေထ ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသံ။
 လဒ္ဓါန ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသံ၊
 အဒဿနံ မစ္စုရာဇဿ ဂစ္ဆေ”တိ။

တတ္ထ ပရမတ္ထသံဟိတာတိ အနိစ္စာဒိဒိပနေန နိဗ္ဗာနနိဿိတာ။ ဂါထာ
 ဣမာတိ ဣဒံ သတ္တာ သရဘင်္ဂသတ္ထုနော နိဗ္ဗာနဒါယကံ သုဘာသိတံ
 ဝဏ္ဏေန္တော အာဟ။ တတ္ထ အတ္ထဝတိတိ နိဗ္ဗာနဒါယကဋ္ဌေန ပရမတ္ထနိဿိတာ။
 သုဗျူဋ္ဌနာတိ ပရိသုဒ္ဓုဗျူဋ္ဌနာ။ သုဘာသိတာတိ သုကထိတာ။ အဋ္ဌိကတွာတိ
 အတ္တနော အတ္ထိကဘာဝံ ကတွာ အတ္ထိကော ဟုတွာ သက္ကစ္စံ သုဏေယျ။ ပုဗ္ဗာ-
 ပရိယန္တိ ပဌမဇ္ဈာနံ ပုဗ္ဗဝိသေသော၊ ဒုတိယဇ္ဈာနံ အပရဝိသေသော။ ဒုတိယ-
 ဇ္ဈာနံ ပုဗ္ဗဝိသေသော၊ တတိယဇ္ဈာနံ အပရဝိသေသောတိ ဧဝံ အဋ္ဌသမာပတ္တိ-
 စတုမဂ္ဂဝသေန ပုဗ္ဗာပရဘာဝေန ဌိတံ ဝိသေသံ။ အဒဿနန္တိ ပရိယောသာနေ

အပရဝိသေသံ အရဟတ္တံ လဘိတွာ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏေယျ။ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော ဟိ ပုဂ္ဂလော မစ္စုရာဇဿ အဒဿနံ ဂတော နာမ ဟောတိတိ။

ဧဝံ သတ္တာ အရဟတ္တေန ဒေသနာယ ကုဋံ ဂဏှိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ မောဂ္ဂလ္လာနဿ အာဠာဟနေ ပုပ္ဖဝဿံ ဝဿိ”တိ ဝတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေန္တော အာဟ—

၉၃။ “သာလိဿရော သာရိပုတ္တော၊ မေဏှိဿရော စ ကဿပေါ။
ပဗ္ဗတော အနုရုဒ္ဓေါ စ၊ ကစ္စာယနော စ ဒေဝလော။

၉၄။ အနုသိဿော စ အာနန္တော၊ ကိသဝစ္ဆော စ ကောလိတော။
နာရဒေါ ဥဒါယိတ္တေရော၊ ပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ။
သရဘင်္ဂါ လောကနာထော၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဇာတက”န္တိ။

သရဘင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃-အလမ္ပုသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၃)

အထမြဝိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ပုရာဏဒုတိယိကာပလော-
ဘနံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ ဝတ္ထု ဣန္ဒြိယဇာတကော^၂ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ သတ္တာ ပန
တံ ဘိက္ခု “သစ္စံ ကိရ တံ ဘိက္ခု ဥက္ကဏ္ဍိတောသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စံ ဘန္တေ”တိ
ဝုတ္တေ “ကေန ဥက္ကဏ္ဍာပိတောသိ”တိ ဝတွာ “ပုရာဏဒုတိယိကာယာ”တိ
ဝုတ္တေ “ဘိက္ခု ဧသာ ဣတ္ထိ တုယံ အနတ္ထကာရိကာ၊ တံ ဧတံ နိဿာယ ဈာနံ
နာသေတွာ တိဏိ သံဝစ္ဆရံနိ မူဠော ဝိသညိ? နိပဇ္ဇိတွာ ဥပ္ပန္နာယ သညာယ
မဟာပရိဒေဝံ ပရိဒေဝီ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိလက္ခော
ကာသိရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော သဗ္ဗသိဋ္ဌေ^၃ နိဗ္ဗတ္တိ^၄
ပတွာ ဣသိပဗ္ဗန္တံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညာယတနေ ဝနမူလဖလာဟာရော ယာပေသိ။
အထေကာ မိဂိ တဿ ပဿာဝဠာနေ သမ္ဘဝမိဿကံ တိဏံ ခါဒိတွာ ဥဒကံ
ပိဝိ။ ဧတ္တကေနော စ တသ္မိံ ပဋိဗဒ္ဓမိတ္တာ ဂပ္ပံ ပဋိလဘိတွာ တတော ပဠာယ
ကတ္ထမိ အဂန္တာ တတ္ထေဝ တိဏံ ခါဒိတွာ အဿမဿ သာမန္တေယေဝ

၁-နာရဒေါ ပုတ္တော မန္တာနိပုတ္တော၊ သေသပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ (သိ၊ သျာ) ၂-ဒု ၅-၁၈ ၂-ဝိဋ္ဌေ။

၃-ဝိသညော (က)။

ဝိစရတိ။ မဟာသတ္တော ပရိဂ္ဂဟန္တော တံ ကာရဏံ အညာသိ။ သာ အပရ-
ဘာဂေ မနုဿဒါရကံ ဝိဇာယိ။ မဟာသတ္တော တံ ပုတ္တသိနေဟေန ပဋိဇဉ်။
“ဣသိသိင်္ဂီ”တိဿ နာမံ အကာသိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော ဝိညတပုတ္တံ
ပဗ္ဗာဇေတွာ အတ္တနော မဟလ္လကကာလေ တံ အာဒါယ နာရိဝနံ နာမ ဂန္တော
“တာတ ဣမသ္မိ” ဟိမဝန္တေ ဣမေဟိ ပုပ္ဖေဟိ သဒိသာ ဣတ္ထိယော နာမ
ဟောန္တိ။ တာ အတ္တနော ဝသံ ဂတေ မဟာဝိနာသံ ပါပေန္တိ။ န တာသံ ဝသံ
နာမ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဩဝဒိတွာ အပရဘာဂေ မြဟ္မလောကပရာယဏော
အဟောသိ။

ဣသိသိင်္ဂီပိ ဈာနကိဉ္စ ကိဋ္ဌန္တော ဟိမဝန္တပုဒေသေ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။
ဃောရတပေါ ပရမဓိတိန္ဒြိယော^၁ အဟောသိ။ အထဿ သီလတေဇေန
သက္ကဿ ဘဝနံ ကမ္ပိ၊ သက္ကော အာဝဇ္ဇေန္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ “အယံ
မံ သက္ကတ္တာ စာဝေယျ၊ ဧကံ အစ္ဆရံ ပေသေတွာ သီလမဿ ဘိန္ဒာ-
ပေဿာမိ”တိ သကလဒေဝလောကံ ဥပပရိက္ခန္တော အတ္တနော အခုတေယျ-
ကောဋိသင်္ခါနံ ပရိစာရိကာနံ မဇ္ဈေ ဧကံ အလမ္ဗုသံ နာမ အစ္ဆရံ ဌပေတွာ အညံ
တဿ သီလံ ဘိန္ဒိတုံ သမတ္ထံ အဒိဿာ တံ ပက္ခောသာပေတွာ တဿ သီလ-
ဘေဒံ ကာတုံ အာဏာပေသိ။ တမတ္ထံ အာဝိကရောန္တော သတ္တာ ပဌမံ
ဂါယမာဟ—

၉၅။ “အထမြဝိ မြဟာ ဣန္ဒော၊ ဝတြျူ ဇယတံ ဝိတာ။
ဒေဝကညံ ပရာဘေတွာ၊ သုဓမ္မာယံ အလမ္ဗုသ”န္တိ။

တတ္ထ မြဟာတိ မဟာ။ ဝတြျူတိ ဝတြဿ နာမ အသုရဿ အဘိဘ-
ဝိတာ။ ဇယတံ ဝိတာတိ ဇယန္တာနံ ဇယပ္ပတ္တာနံ သေသာနံ တေတ္ထိံသာယ
ဒေဝပုတ္တာနံ ဝိတုကိစ္စသာဓနေန ဝိတာ။ ပရာဘေတွာတိ ဟဒယံ ဘိန္ဒိတွာ
ဩလောကေန္တော ဝိယ တံ “ပဋိဗလာ အယ”န္တိ ဥတွာတိ အတ္ထော။
သုဓမ္မာယန္တိ သုဓမ္မာယံ ဒေဝသဘာယံ။

ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိလာသနေ နိသိန္တော တံ အလမ္ဗုသံ ပက္ခောသာပေတွာ
ဣဒမာဟ—

၉၆။ “မိဿေ ဒေဝါ တံ ယာစန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဗ္ဗန္တကာ။
ဣသိပ္ပလောဘနေ ဂစ္ဆ၊ ဣသိသိင်္ဂံ အလမ္ဗုသေ”တိ။

တတ္ထ မိဿေတိ တံ အာလပတိ၊ ဣဒဉ္စ တဿာ နာမံ၊ သဗ္ဗာ ပနိတ္ထိယော ပုရိသေ ကိလေသမိဿနေန မိဿနတော “မိဿာ”တိ ဝုစ္ဆန္တိ၊ တေန သာဓာရဏေန ဂုဏနာမေနာသန္တော ဝေမာဟ။ **ဣသိပ္ပလောဘနေတိ** ဣသိနံ ပလောဘနသမတ္ထေ။ **ဣသိသိင်္ဂန္တိ** တဿ ကိရ မတ္ထကေ မိဂသိင်္ဂါ- ကာရေန ဒွေ စူဠာ ဥဠဟိံသု၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝုစ္ဆတိ။

ဣတိ သက္ကော “ဂစ္ဆ ဣသိသိင်္ဂံ” ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော ဝသံ အာနေတွာ သီလမဿ ဘိန္ဒာ”တိ အလမ္ဗသံ အာဏာပေသိ။

၉၇။ “ပုရာယံ အမေ အစ္စေတိ၊ ဝတ္တဝါ ဗြဟ္မစရိယဝါ။
နိဗ္ဗာနာဘိရတော ဝုဒ္ဓေါ၊ တဿ မဂ္ဂါနိ အာဝရာ”တိ—

ဝစနံ အာဟ။

တတ္ထ ပုရာယန္တိ အယံ တာပသော ဝတ္တသမ္ပန္နော စ ဗြဟ္မစရိယဝါ စ၊ သော ပနေသ ဒီဃာယုကတာယ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတေ မဂ္ဂေ အဘိရတော ဂုဏဝုဒ္ဓိယာ စ ဝုဒ္ဓေါ။ တသ္မာ ယာဝ ဧသ အမေ နာတိက္ကမတိ၊ န အဘိဘဝိတွာ ဣမမ္မာ ဌာနာ စာဝေတိ၊ တာဝဒေဝ တံ ဂန္ဓာ တဿ ဒေဝလောကဂမနာနိ မဂ္ဂါနိ အာဝရာ၊ ယထာ ဣမ နာဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ကရောဟိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ အလမ္ဗသာ ဂါထာဒွယမာဟ—

၉၈။ “ဒေဝရာဇ ကိမေဝ တံ၊ မမေဝ တုဝံ သိက္ခသိ။
ဣသိပ္ပလောဘနေ ဂစ္ဆ၊ သန္တိ အညာပိ အစ္ဆရာ။

၉၉။ မာဒိသိယော ပဝရာ စေဝ၊ အသောကေ နန္ဒနေ ဝနေ။
တာသမ္ပိ ဟောတု ပရိယာယော၊ တာပိ ယန္တု ပလောဘနာ”တိ။

တတ္ထ ကိမေဝ တွန္တိ ကိံ နာမေတံ တံ ကရောသိတိ ဒီပေတိ။ မမေဝ တုဝံ သိက္ခသိတိ ဣမသ္မိံ သကလဒေဝလောကေ မမေဝ တုဝံ ဣက္ခသိ၊ အညံ န ပဿသိတိ အဓိပ္ပါယေန ဝဒတိ။ သ-ကာရော ပနေတ္ထ၊ ဗျဉ္ဇနသန္ဓိကရော။ ဣသိပ္ပလောဘနေ ဂစ္ဆာတိ ကိံ ကာရဏာမညေဝ ဧဝံ ဝဒေသိတိ အဓိပ္ပါယော။ ပဝရာ စေဝါကိ မယာ ဥတ္တရိတရာ စေဝ။ အသောကေတိ သောကရဟိတေ။ နန္ဒနေတိ နန္ဒိဇနကေ။ ပရိယာယောတိ ဂမနဝါရော။

တတော သက္ကော တိဿော ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၀၀။ “အဒ္ဓါ ဟိ သစ္စံ ဘဏသိ၊ သန္တိ အညာပိ အစ္စရာ။
တာဒိသိယော ပဝရာ စေဝ၊ အသောကေ နန္ဒနေ ဝနေ။

၁၀၁။ န တာ ဧဝံ ပဇာနန္တိ၊ ပါရိစရိယံ ပုမံ ဂတာ။
ယာဒိသံ တုံ ပဇာနာသိ၊ နာရိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနေ။

၁၀၂။ တွမေဝ ဂစ္ဆ ကလျာဏိ၊ ဣတ္ထိနံ ပဝရာ စသိ။
တဝေဝ ဝဏ္ဏရူပေန၊ သဝသမာနယိဿသိ”တိ။

တတ္ထ ပုမံ ဂတာတိ ပုရိသံ ဥပသင်္ကမန္တာ သမာနာ ပုရိသပလောဘိနိ-
ပါရိစရိယံ န ဇာနန္တိ။ ဝဏ္ဏရူပေနာတိ သရီရဝဏ္ဏေန စေဝ ရူပသမ္ပတ္တိယာ စ။
သဝသမာနယိဿသိတိ တံ တာပသံ အတ္တနော ဝသံ အာနေဿသိတိ။

တံ သုတွာ အလမ္ဗုသာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၀၃။ “န ဝါဟံ န ဂမိဿာမိ၊ ဒေဝရာဇေန ပေသိတာ။
ဝိဘေမိ စေတံ အာသာဒုံ၊ ဥဂ္ဂတေဇော ဟိ မြာဟ္မဏော။

၁၀၄။ အနေကေ နိရယံ ပတ္တာ၊ ဣသိမာသာဒိယာ ဇနာ။
အာပန္နာ မောဟသံသာရံ၊ တဿွာ လောမာနိ ဟံသယေ”တိ။

တတ္ထ န ဝါဟန္တိ န ဝေ အဟံ။ ဝိဘေမိတိ^၁ ဘာယာမိ။ အာသာဒုန္တိ
အာသာဒိတုံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—နာဟံ ဒေဝ တယာ ပေသိတာ န
ဂမိဿာမိ၊ အဝိစာဟံ တံ ဣသိံ သီလဘေဒနတ္ထာယ အလ္လိယိတုံ ဘာယာမိ၊
ဥဂ္ဂတေဇော ဟိ သောတိ။ အာသာဒိယာတိ အာသာဒေတွာ။ မောဟ-
သံသာရန္တိ မောဟေန သံသာရံ၊ မောဟေန ဣသိံ ပလောဘေတွာ သံသာရံ
အာပန္နာ ဝဋ္ဋဒုက္ခေ ပတိဋ္ဌိတာ သတ္တာ ဂဏနပထံ အတိက္ကန္တာ။ တဿွာတိ
တေန ကာရဏေန။ လောမာနိ ဟံသယေတိ အဟံ လောမာနိ ဥဋ္ဌနပမ္ပိ၊
“တဿ ကိရာဟံ သီလံ ဘိဗ္ဗိဿာမိ”တိ စိန္တယမာနာယ မေ လောမာနိ
ပဟံသန္တိတိ ဝဒတိ။

၁၀၅။ “ဣဒံ ဝတွာန ပတ္တာမိ၊ အစ္စရာ ကာမဝဏ္ဏိနိ။
မိဿာ မိဿိတုမိစ္ဆန္တိ၊ ဣသိသိင်္ဂံ အလမ္ဗုသာ။

၁၀၆။ သာ စ တံ ဝနမောဂယ၊ ဣသိသိင်္ဂေန ရက္ခိတံ။
ဗိမ္ဗိဇာလကသဉ္စန္ဒံ၊ သမန္တာ အဋ္ဌယောဇနံ။

၁၀၇။ ပါတောဝ ပါတရာသမ္ပိ၊ ဥဒဏ္ဍသမယံ ပတိ။
အဂ္ဂိဋ္ဌံ ပရိမဇ္ဇန္တံ၊ ဣသိသိင်္ဂံ ဥပါဂမိ''တိ—

ဣမာ အဘိသမ္ပုဒ္ဓဂါထာ။

တတ္ထ ပက္ခာမီတိ တေန ဟိ ဒေဝရာဇ အာဝဇ္ဇေယျာသိ မန္တိ အတ္တနောသယနဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ အလင်္ကရိတွာ ဣသိသိင်္ဂံ ကိလေသေန မိသိတုံ ဣစ္ဆန္တိ ပက္ခာမိ၊ ဘိက္ခဝေ သာ အတ္တရာ တဿ အဿမံ ဂတာတိ။ ဗိမ္ဗိဇာလကသဉ္စန္ဒန္တိ ရတ္တကုရဝနေန^၂ သဉ္စန္ဒံ။ ပါတောဝ ပါတရာသမ္ပိတိ ဘိက္ခဝေ ပါတရာသဝေလာယ ပါတောဝ ပဂေယေဝ အတိပဂေဝ^၃။ ဥဒဏ္ဍသမယံ ပတိတိ သူရိယုဂ္ဂမနဝေလာယမေဝ။ အဂ္ဂိဋ္ဌန္တိ အဂ္ဂိသာလံ။ ရတ္တိံ ပဓာနမနုယုဋ္ဌိတွာ ပါတောဝ နတွာ ဥဒကကိစ္စံ ကတွာ ပဏ္ဏသာလာယံ ထောက် ဈာနသုခေန ဝိတိနာမေတွာ နိက္ခမိတွာ အဂ္ဂိသာလံ သမ္ပဇ္ဇန္တံ တံ ဣသိသိင်္ဂံ သာ ဥပါဂမိ၊ ဣတ္ထိဝိလာသံ ဒဿေန္တိ တဿ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။

အထ နံ တာပသော ပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၁၀၈။ “ကာ နု ဝိဇ္ဇုရိဝါဘာသိ၊ ဩသမိ ဝိယ တာရကာ။
ဝိစိတ္တဟတ္တာဘရဏာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။

၁၀၉။ အာဒိစ္စဝဏ္ဏသင်္ကာသာ၊ ဟေမစန္ဒနဂန္ဓိနီ။
သညတူရူ မဟာမာယာ၊ ကုမာရီ စာရဒဿနာ။

၁၁၀။ ဝိလဂ္ဂါ မုဒုကာ သုဒ္ဓါ၊ ပါဒါ တေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
ဂမနာ ကာမနိယာ တေ၊ ဟရန္တိယေဝ မေ မနော။

၁၁၁။ အနုပုဗ္ဗာ စ တေ ဦရူ၊ နာဂနာသသမူပမာ။
ဝိမဋ္ဌာ တုယံ သုဿောဏီ၊ အက္ခဿ ဖလကံ ယထာ။

၁၁၂။ ဥပ္ပလဿေဝ ကိဉ္ဇက္ခာ၊ နာဘိ တေ သာဓုသဏ္ဌိတာ။
ပုရာ ကဏ္ဍနဿေဝ၊ ဒူရတော ပတိဒိဿတိ။

၁-ဗိမ္ဗိဇာလကသဉ္စန္ဒန္တိ (က)၊ ဗိမ္ဗိဇာလရတ္တသဉ္စန္ဒန္တိ (သျှာ)

၂-ရတ္တကုရဝကဝေနန (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃-ကိဝ ပဂေဝိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၁၃။ ဒုဝိဓာ ဇာတာ ဥရဇာ၊ အဝဏ္ဏာ သာဓုပစ္စုဒါ။
ပယောဓရာ အပတိတာ၊ အမုလာဗုဿမာ ထနာ။

၁၁၄။ ဒီဃာ ကမ္ပုတလာဘာသာ၊ ဂိဝါ ဧဏေယျကာ ယထာ။
ပဏ္ဏရာဝရဏာ ဝဂ္ဂ၊ စတုတ္ထမနသန္ဓိဘာ။

၁၁၅။ ဥဒ္ဓဂ္ဂါ စ အဂ္ဂါ စ၊ ဒုမဂ္ဂပရိမဇ္ဇိတာ။
ဒုဝိဇာ နေလသမ္ဘူတာ၊ ဒန္တာ တဝ သုဒဿနာ။

၁၁၆။ အပဏ္ဏရာ လောဟိတန္တာ၊ ဇိဉ္ဇူကဖလသန္ဓိဘာ။
အာယတာ စ ဝိသာလာ စ၊ နေတ္တာ တဝ သုဒဿနာ။

၁၁၇။ နာတိဒီဃာ သုသမ္ပဋ္ဌာ၊ ကနကဗျာသမောစိတာ။
ဥတ္တမင်္ဂရဟာ တုယံ၊ ကေသာ စန္ဒနဂန္ဓိကာ။

၁၁၈။ ယာဝတာ ကသိဂေါရက္ခာ၊ ဝါဏိဇာနံ စ ယာ ဂတိ။
ဣသိနဉ္စ ပရက္ကန္တံ၊ သညတာနံ တပဿိနံ။

၁၁၉။ န တေ သမသမံ ပဿေ၊ အသ္မိံ ပထဝိမဏ္ဍလေ။
ကော ဝါ တံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ။

တတ္ထ ဝိစိတ္တဟတ္တာဘရဏာတိ ဝိစိတ္တေဟိ ဟတ္တာဘရဏေဟိ သမန္ဓာ-
ဂတာ။ ဟေမစန္ဒနဂန္ဓိနီတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏစန္ဒနဂန္ဓဝိလေပနာ။ သညဘူရတိ
သုဝဏ္ဏိတဃနဉ္စိရ သမ္ပန္နဉ္စိရလက္ခဏာ။ ဝိလဂ္ဂါတိ^၁ သံခိတ္တမဇ္ဈာ။ မုဒုကာတိ
မုဒု သုဒုမာလာ။ သုဒ္ဓါတိ နိမ္မလာ။ သုပ္ပတိန္ဒိတာတိ သမံ ပထဝိ ဖုသန္တာ
သုဋ္ဌ၊ ပတိဋ္ဌိတာ။ ဂမနာတိ ဂစ္ဆမာနာ။ ကာမနီယာတိ ကန္တာ ကာမိတဗ္ဗ-
ယုတ္တကာ။ ဟရန္တိယေဝ မေ မနောတိ ဧတေ ဧဝရူပေန ပရမေန ဣတ္ထိ-
ဝိလာသေန စင်္ဂမန္တိယာ တဝ ပါဒါ မမ စိတ္တံ ဟရန္တိယေဝ။ ဝိမဋ္ဌာတိ
ဝိသာလာ။ သုဿောဏီတိ သုန္ဓရသောဏီ။ အက္ခဿာတိ သုန္ဓရဝဏ္ဏဿ
အက္ခဿ သုဝဏ္ဏဖလကံ ဝိယ ဝိသာလာ တေ သောဏီတိ ဝဒတိ။ ဥပ္ပလဿေဝ
ကိဉ္ဇုက္ခာတိ နိလုပ္ပလကဏ္ဍိကာ ဝိယ။ ကဏ္ဍနုနဿေဝါတိ သုဒုမကဏ္ဍလောမ-
စိတ္တတ္တာ^၂ ဧဝမာဟ။

“ဒုဝိဓာ”တိဂါထံ ထနေ ဝဏ္ဏယန္တော အာဟ။ တေ ဟိ ဒွေ ဟုတွာ
ဥရေ ဇာတာ ဝဏ္ဏဿ အဘာဝါ အဝဏ္ဏာ၊ ဥရေ လဂ္ဂါ ဧဝံ^၃ ဟုတွာ သုဋ္ဌ၊

၁-ဝိလာကာတိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-သုဒုမကဏ္ဍလောမာစိတတ္တာ (သိ၊ သျာ၊ ဣ) ၃-ဝနာ (က)

နိက္ခန္တတ္တာ သာရပစ္စုဒါ၊ ပယဿ ဓာရဏတော ပယောဓရာ၊ အပတိတာတိ
 န ပတိတာ၊ အမိလာတတာယ ဝါ အလမ္ပနတာယ ဝါ န အန္တော
 ပဝိဋ္ဌာတိ အပတိတာ၊ သုဝဏ္ဏဖလကေ ဌပိတသုဝဏ္ဏမယဝဋ္ဋအလာဗုနော
 အမေန သဒိသတာယ အစုလာဗုသမာ ထနာ။ ဧတေယျကော ယထာတိ
 ဧကိမိဂဿ ဟိ ဒိဃာ စ ဝဇ္ဇာ စ ဂိဝါ သောဘတိ ယထာ၊ ဧဝံ တဝ ဂိဝါ
 ထောကံ ဒိဃာ။ ကမ္မုတလာဘာသတိ သုဝဏ္ဏာလိင်္ဂတလသန္တိဘာ ဂိဝါတိ
 အတ္ထော။ ပဏ္ဏရာဝရဏာတိ ဒန္တာဝရဏာ။ စတုတ္ထမနသန္တိဘာတိ စတုတ္ထ-
 မနော ဝုစ္စတိ စတုတ္ထမနဝတ္ထုဘူတာ ဇိဝှါ။ အဘိရတ္တဘာဝေန ဇိဝှါသဒိသံ
 တေ ဩဠပရိယောသာနန္တိ ဝဒတိ။ ဥဒ္ဓဂ္ဂါတိ ဟေဋ္ဌိမဒန္တာ၊ အဂ္ဂေါတိ
 ဥပရိမဒန္တာ၊ ခုမဂ္ဂပရိမဇ္ဇိတာတိ ဒန္တကဋ္ဌပရိမဇ္ဇိတာ ပရိသုဒ္ဓါ။ ခုမိဇာတိ
 ဒ္ဓိဇာ။ နေလသမ္ဘူတာတိ နိဒ္ဒေါသေသု ဟနမံသပရိယောသာနေသု သမ္ဘူတာ။

အပဏ္ဏရာတိ ကဏှာ။ လောဟိတန္တာတိ ရတ္တပရိယန္တာ။ ဇိဉ္ဇူကမလသန္တိ-
 ဘာတိ ရတ္တဌာနေ ဇိဉ္ဇူကမလသဒိသာ။ သုဒဿနာတိ ပဿန္တာနံ အတိတ္ထိကရာ
 ပဉ္စပသာဒသမန္တာဂတာ။ နာတိဒိဃာတိ ပမာဏယုတ္တာ။ သုသမ္ပဋ္ဌာတိ သုဠ-
 သမ္ပဋ္ဌာ။ ကနကဗျာသမောစိတာတိ၊ ကနကဗျာ ဝုစ္စတိ သုဝဏ္ဏဖလိကာ၊
 တာယ ဂန္ဓတေလံ အာဒါယ ပဟရိတာ သုရစိတာ။ ကသိဂေါရက္ခာတိ
 ဣမိနာ ကသိဉ္ဇူ ဂေါရက္ခန္တ နိဿာယ ဇီဝနကသတ္ထေ ဒဿေတိ။ ယာ ဂတိတိ
 ယတ္တကာ နိပ္ပတ္တိ။ ပရက္ခန္တန္တိ ယတ္တကံ ဣသိနံ ပရက္ခန္တံ၊ ဝိတ္တာရိကတာ
 ဣမသ္မိ ဟိမဝန္တေ ယတ္တကာ ဣသယော ဝသန္တိတိ အတ္ထော။ န တေသမသမန္တိ
 တေသု သဗ္ဗေသု ဧကမ္ပိ ရူပလိဋ္ဌာဝိလာသာဒိသမတာယ တယာ သမာနံ န
 ပဿာမိ။ ကော ဝါ တွန္တိ ဣဒံ တဿာ ဣတ္ထိဘာဝံ ဇာနန္တော ၆ ပုရိသ-
 ဝေါဟာရဝသေန ပုစ္ဆတိ။

ဧဝံ ပါဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကေသာ အတ္တနော ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တေ
 တာပသေ အလမ္ပုသာ တုဏှိ ဟုတွာ တဿာ ကထာယ? ယထာနုသန္တိ
 ဂတာယ တဿ သမ္မုဠဘာဝံ ဥတွာ ဂါထမာဟ—

၁၂၀။ “န ပဉ္စကာလော ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကဿပေဝံ ဂတေ သတိ။
 ဧဟိ သမ္ပ ရမိဿာမ၊ ဥဘော အသ္မာကမဿမေ။
 ဧဟိ တံ ဥပဂူဟိဿံ၊ ရတိနံ ကုသလော ဘဝါ”တိ။

၁-အနတ္တုဏ္ဏတတာယ (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ၂-ဥပရိမဒန္တာ (သီ၊ သျှ) ၃-ဟေဋ္ဌိမဒန္တာ (သီ၊ သျှ)
 ၄-ကနကဋ္ဌါသမောစိတာတိ (ဣ) ၅-သုဝဏ္ဏဖလိကာ (သျှ၊ က)
 ၆-နဇာနန္တောပိ (ဣ) ၇-ဂါထာယ (က)

တတ္ထ ကဿပေဝံ ဂတေ သတိတိ ကဿပဂေါတ္တ ဧဝံ တဝ စိတ္တေ ပဝတ္တေ သတိ ပဉ္စကာလော န ဟောတိ။ သမ္မာတိ ဝယဿ၊ ပိယဝစနာလပနမေတံ။ ရတိနန္တိ ပဉ္စကာမဂုဏာရတိနံ။

ဧဝံ ဝတွာ အလမ္ဗုသာ စိန္တေသိ “နာယံ မယီ ဌိတာယ ဟတ္ထပါသံ အာဂမိဿတိ၊ ဂစ္ဆန္တိ ပိယ ဘဝိဿာမိ”တိ။ သာ ဣတ္ထိမာယာကုသလတာယ တာပသံ အနုပသက်မိတွာ^၁ အာဂတမဂ္ဂါဘိမုခိ ပါယာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၁။ “ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ အန္တရာ ကာမဝဏ္ဏိနိ။
မိဿာ မိဿိတုမိစ္ဆန္တိ၊ ဣသိသိဂံ အလမ္ဗုသာ”တိ။

အထ နံ တာပသော ဂစ္ဆန္တိ^၂ ဒိဿာ “အယံ ဂစ္ဆတိ”တိ အတ္တနော ဒန္တပရက္ကမံ မန္တဝမနံ ဆိဋ္ဌိတွာ ဝေဂေန ဓာဝိတွာ ဧကသေသု ဟတ္ထေန ပရာမသိ။ အမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၂။ “သော စ ဝေဂေန နိက္ခမ္မ၊ ဆေတွာ ဒန္တပရက္ကမံ။
တမုတ္တမာသု ဝေဏီသု၊ အဇ္ဈပ္ပတ္တော ပရာမသိ။

၁၂၃။ တမုဒါတ္တ ကလျာဏီ၊ ပလိဿဇိ သုသောဘနာ။
စဝိတမိ မြဟ္မစရိယာ၊ ယထာ တံ အထ တောသိတာ။

၁၂၄။ မနဿ အဂမာ ဣန္ဒ၊ ဝသန္တံ နန္ဒနေ ဝနေ။
တဿာ သက်ပ္ပမညာယ၊ မဃဝါ ဒေဝကုဉ္ဇရော။

၁၂၅။ ပလ္လင်္ဂံ ပဟိဏီ ခိပ္ပံ၊ သောဝဏ္ဏံ သောပဝါဟနံ။
သဉ္ဇတ္တရစ္ဆဒပညာသံ၊ သဟဿပဋိယတ္တတံ။

၁၂၆။ တမေနံ တတ္ထ ဓာရေသိ၊ ဥရေ ကတွာန သောဘနာ။
ယထာ ဧကမုဟုတ္တံဝ၊ တိဏီ ဝဿာနိ ဓာရယိ။

၁၂၇။ ဝိမဒေါ တိဟိ ဝသေဟိ၊ ပဗုဇ္ဈိတွာန မြာဟ္မဏော။
အဒ္ဓသာသိ ဟရိတရုက္ခေ၊ သမန္တာ အဂ္ဂိယာယနံ။

၁၂၈။ နဝပတ္တဝနံ ဖုလ္လံ၊ ကောကိလဂ္ဂဏသောသိတံ။
သမန္တာ ပဝိလောကေတွာ၊ ရုဒံ အဿူနိ ဝတ္တယိ။

၁၂၉။ န ဇုဟေ န ဇေပ မန္တေ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ပဟာပိတံ။
ကော န မေ ပါရိစရိယာယ၊ ပုဗ္ဗေ စိတ္တံ ပလောဘယိ။

၁၃၀။ အရညေ မေ ဝိဟရတော၊ ယော မေ တေဇာ ဟ သမ္ဘုတံ။
နာနာရတနပရိပူရံ၊ နာဝံ ဂဏှိ အဏ္ဏဝေ”တိ။

တတ္ထ အဗ္ဗုပ္ပတ္တောတိ သမ္ပတ္တော။ တမုဒါဝတ္တ ကလျာဏီတိ တံ ကေသေ ပရာမသိတွာ ဌိတံ ဣသိံ ဥဒါဝတ္တိတွာ နိဝတ္တိတွာ ကလျာဏဒဿနာ သာ သုဠ သောဘနာ။ ပဏိသဒ္ဓိတိ အာလိဂီ။ ဝစိတဒ္ဓိ ဗြဟ္မစရိယာ၊ ယထာ တံ အထ တောသိတာတိ ဘိက္ခဝေ တဿ ဣသိနော တာဝဒေဝ ဈာနံ အန္တရဓာယိ။ တသ္မိံ တမ္ပာ ဈာနာ ဗြဟ္မစရိယာ စဝိတေ ယထာ တံ သက္ကေန ပတ္ထိတံ၊ တထေဝ အဟောသိ။ အထ သက္ကဿ ပတ္တနာယ သမိဒ္ဓဘာဝံ ဝိဒိတွာ သာ ဒေဝကညာ တောသိတာ၊ တဿ တေန ဗြဟ္မစရိယဝိနာယေန သဉ္ဇနိတပီတိ- ပါမောဇ္ဇာတိ အတ္တော။

မနသာ အဂမာတိ သာ တံ အာလိဂီတွာ ဌိတာ “အဟော ဝတ သက္ကော ပလ္လင်္ဂံ မေ ပေသေယျာ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တေန မနသာ ဣန္ဒံ အဂမာ။ နန္ဒဇေ ဝဇေတိ နန္ဒဇနသမတ္တတာယ နန္ဒနဝနသင်္ခါတေ တာဝတိံသဘဝနေ ဝသန္တံ။ ဒေဝကုဉ္ဇရေတိ ဒေဝသေဋ္ဌော။ ပဏိဇာတိ ပေသေသိ။ “ပါဟိဏိ”တိဝိ ပါဌော။ ဓမ္မပဝါဟနန္တိ သပရိဝါရံ။ သဉ္ဇတ္တရန္တပညာသန္တိ ပညာသာယ ဉ္ဇတ္တရန္တဒေဝိ ပဋိစ္စာဒိတံ။ သဟဿပဋိယတ္တတန္တိ သဟဿဒိဗ္ဗကောဇဝတ္ထတံ။ တမေနံ တတ္ထာတိ တံ ဣသိသိဂံ တတ္ထ ဒိဗ္ဗပလ္လင်္ဂေန နိသိန္နာ သာ ဥရေ ကတွာ ဓာရေသိ။ တိဏိ ဘောနိတိ ဧကမုဟုတ္တံ ဝိယ မနုဿဂဏနာယ တိဏိ ဝဿာနိ တံ ဥရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ တတ္ထ နိသိန္နာ ဓာရေသိ။

ဝိမဒေါတိ နိဗ္ဗဒေါ ဝိဂတသညဘာဝေါ။ သော ဟိ တိဏိ သိစက္ခုရာနိ ဝိသညော သယိတွာ ပစ္စာ ပဋိလဒ္ဓသညော ပဗုဇ္ဈိ။ တသ္မိံ ပဗုဇ္ဈမာနေ ဟတ္ထာဒိဗ္ဗနံ ဝိသ္ဗာဓ အာယုဿာ တဿ ပဗုဇ္ဈနဘာဝံ ဥတွာ ပလ္လင်္ဂံ အန္တရဓာပေတွာ သယမ္ပိ အန္တရဟိတာ အဋ္ဌာသိ။ အဗ္ဗုဿာသိတိ သော အဿမပဒံ ဩဇောကေန္တော “ကေန န ခေါမိ သီလဝိနာသံ ပါစိဇော”တိ စိန္တေတွာ မဟန္တေန သန္တေန ပရိဒေဝမာနေ အဒ္ဓဿာသိ။ ဟရိတပုဏ္ဏတိ အဂ္ဂိယာယနသင်္ခါတံ အဂ္ဂိယာယသမန္တော ပရိဝါရေတွာ ဌိတေ ဟရိတပတ္တရုဇက္ခ။ နဒပတ္တဝေန တရုဏေတိ နာပတ္တေဟိ သဉ္ဇန္တံ တံ။ ရူပန္တိ ပရိဒေဝန္တော။

န ဇုဟေ န ဇပေ မန္တေတိ အယမဿ ပရိဒေဝနဂါထာ။ ပဟာပိတန္တိ
ဟာပိတံ၊ ပ-ကာရော ဥပသဂ္ဂမတ္တံ။ ပါရိစရိယာယာတိ ကော န ကိလေသ-
ပါရိစရိယာယ ဣတော ပုဗ္ဗေ မမ စိတ္တံ ပလောဘယိတိ ပရိဒေဝတိ။ ယော မေ
တေဇာ ဟ သန္တုတန္တိ ဟ-ကာရော နိပါတမတ္တံ။ ယော မမ သမဏတေဇေန
သန္တုတံ ဈာနဂုဏံ နာနာရတနပရိပုဏ္ဏံ မဟန္တံ မဟဏ္ဏဝေ နာဝံ ဝိယ ဂဏှိ၊
ဝိနာသံ ပါပေသိ၊ ကော နာမေသောတိ ပရိဒေဝတိတိ။

တံ သုတွာ အလမ္ပုသာ စိန္တေသိ “သစာဟံ န ကထေဿာမိ၊ အယံ မေ
အဘိသပိဿတိ၊ ဟန္တဿ ကထေဿာမိ”တိ။ သာ ဒိဿမာနေန ကာယေန
ဌတွာ ဂါထမာဟ—

၁၃၁။ “အဟံ တေ ပါရိစရိယာယ၊ ဒေဝရာဇေန ပေသိတာ။
အဝဓိံ စိတ္တံ စိတ္တေန၊ ပမာဒေါ တံ န ဗုဇ္ဈသိ”တိ။

သော တဿာ ကထံ သုတွာ ပိတရာ ဒိန္နဩဝါဒံ သရိတွာ “ပိတု ဝစနံ
အကတွာ မဟာဝိနာသံ ပတ္တောမ္ဘိ”တိ ပရိဒေဝန္တော စတသော ဂါထာယော
အဘာသိ—

၁၃၂။ “ဣမာနိ ကိရ မံ တာတော၊ ကဿပေါ အနုသာသတိ။
ကမလာသဒိသိတ္ထိယော၊ တာယော ဗုဇ္ဈေသိ မာဏဝ။

၁၃၃။ ဥရေဂဏ္ဍာယော ဗုဇ္ဈေသိ၊ တာယော ဗုဇ္ဈေသိ မာဏဝ။
ဣစ္စာနုသာသိ မံ တာတော၊ ယထာ မံ အနုကမ္ပကော။

၁၃၄။ တဿာဟံ ဝစနံ နာကံ၊ ပိတု ဝုဒ္ဓဿ သာသနံ။
အရညေ နိဗ္ဗနုဿမ္ဘိ၊ သုဇ္ဇေ ဈာယာမိ ဧကကော။

၁၃၅။ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ၊ ဓိရတ္ထု ဇိဝိတေန မေ။
ပုန ဝါ တာဒိသော ဟေသံ၊ မရဏံ မေ ဘဝိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ဣမာနိတိ ဣမာနိ ဝစနာနိ။ ကမလာသဒိသိတ္ထိယောတိ ကမလာ
ဝုစ္စတိ နာရိပုပ္ဖလတာ၊ တာသံ ပုပ္ဖသဒိသာ ဣတ္ထိယော။ တာယော ဗုဇ္ဈေသိ
မာဏဝါတိ မာဏဝ တံ တာယော ဇာနေယျာသိ၊ ဥတွာ ဒဿနပထံ
အဂန္တာ ပလာပေယျာသိတိ ယာနိ ဧဝရူပါနိ ဝစနာနိ တဒါ မံ တာတော
အနုသာသတိ၊ ဣမာနိ ကိရ တာနိတိ။ ဥရေဂဏ္ဍာယောတိ ဥရမ္ဘိ ဒွိဟိ
ဂဏ္ဍေဟိ သမန္တာဂတာ။ တာယော ဗုဇ္ဈေသိ မာဏဝါတိ မာဏဝ တာယော

အတ္တနော ဝသံ ဂတေ ဝိနာသံ ပါပေန္တိတိ တံ ဇာနေယျာသိ။ နာကန္တိ
 နာကရိ။ ဈာယာဓိတိ ပဇ္ဈာယာမိ ပရိဒေဝါမိ။ ဓိရတ္ထ၊ ဇိဝိတေန မေတိ
 ဓိရတ္ထ၊ ဂရဟိတံ မမ ဇိဝိတံ၊ ဇိဝိတေန မေ ကော အတ္ထော။ ပုန ဝါတိ
 တထာ ကရိဿာမိ၊ ယထာ ပုန ဝါ တာဒိသော ဘဝိဿာမိ၊ နဉ္စ ဈာနံ
 ဥပ္ပါဒေတွာ ဝိတရာဂေါ ဘဝိဿာမိ၊ မရဏံ ဝါ မေ ဘဝိဿတိတိ။

သော ကာမရာဂံ ပဟာယ ပုန ဈာနံ ဥပ္ပါဒေသိ။ အထဿ သမဏတေဇံ
 ဒိသ္မာ ဈာနဿ စ ဥပ္ပါဒိတဘာဝံ ဥတွာ အလမ္ဗုဿာ ဘိတာ ခမာပေသိ။
 တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဒွေ ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၃၆။ “တဿ တေဇံ ဝီရိယဉ္စ၊ ဓိတိံ ဥတွာ အဝဋ္ဌိတံ ၊
 သိရဿ အဂ္ဂဟိ ပါဒေ၊ ဣသိသိဂံ အလမ္ဗုဿ။

၁၃၇။ မာ မေ ကုဇ္ဈ မဟာဝီရ၊ မာ မေ ကုဇ္ဈ မဟာဣသေ။
 မဟာ အတ္ထော မယာ စိဏ္ဏော၊ တိဒဿနံ ယသသိနံ။
 တယာ ပကမ္ပိတံ အာသိ၊ သဗ္ဗံ ဒေဝပုရံ တဒါ”တိ။

အထ နံ သော “ခမာမိ တေ ဘဒ္ဒေ၊ ယထာသုခံ ဂစ္ဆာ”တိ ဝိဿဇ္ဇေန္တော
 ဂါထမာဟ—

၁၃၈။ “တာဝတိံသာ စ ယေ ဒေဝါ၊ တိဒဿနဉ္စ ဝါသဝေါ။
 တွဉ္စ ဘဒ္ဒေ သုခီ ဟောဟိ၊ ဂစ္ဆ ကညေ ယထာသုခ”န္တိ။

သာ တံ ဝဋ္ဌိတွာ တေနော သုဝဏ္ဏပလ္လင်္ကေန ဒေဝပုရံ ဂတာ။ တမတ္ထံ
 ပကာသေန္တော သတ္တာ တိဿော ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၃၉။ “တဿ ပါဒေ ဂဟေတွာန၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။
 အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ တမှာ ဌာနာ အပက္ကမိ။

၁၄၀။ ယော စ တဿာသိ ပလ္လင်္ကော၊ သောဝဇ္ဈော သောပဝါဟနော။
 သဥတ္တရစ္ဆဒပညာသော၊ သဟဿပဋိယတ္တဟော။
 တမေဝ ပလ္လင်္ကမာရုပ္ပ၊ အဂါ ဒေဝါန သန္တိကေ။

၁၄၁။ တမောက္ကမိဝ အာယန္တိ၊ ဇလန္တိ ဝိဇ္ဇုတံ ယယာ။
 ပတိတော သုမနော ဝိတ္တော၊ ဒေဝိန္ဒော အဒဒါ ဝရ”န္တိ။

တတ္ထ ဩက္ခိဝါတိ ဒီပကံ ဝိယ။ “ပတိတော”တိအာဒိဟိ တုဋ္ဌာကာရောဝ
ဒဿိတော။ အဒေါ ဝရန္တိ အာဂန္တာ ဝန္တိတွာ ဌိတာယ တုဋ္ဌော ဝရံ အဒါသိ။

သာ တဿ သန္တိကေ ဝရံ ဂဏှန္တိ ဩသာနဂါထမာဟ—

၁၄၂။ “ဝရဉ္စေ မေ အဒေါ သက္က၊ သဗ္ဗဘူတာနမိဿရ။
နိ’သိပ္ပလောဘိကာ ဂစ္ဆေ၊ ဧတံ သက္က ဝရံ ဝရေ”တိ။

တဿတ္ထော—သက္က ဒေဝရာဇ သဗေ မေ တံ ဝရံ အဒေါ၊ ပုန ဣသိ-
ပလောဘိကာယ န ဂစ္ဆေယျံ၊ မာ မံ တေဒတ္ထာယ ပတိဇ္ဇေယျာသိ၊ ဧတံ
ဝရံ ဝရေ ယာစာမိတိ။

သက္ကာ တဿ ဘိက္ခုနော ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာ-
သေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ သော ဘိက္ခု
သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ တဒါ အလမ္ဗုသာ ပုရာဏဒုတိယိကာ
အဟောသိ၊ ဣသိသိင်္ဂေါ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု၊ ပိတာ မဟာဣသိ ပန အဟ-
မေဝ အဟောသိန္တိ။

အလမ္ဗုသာဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-သင်္ခါလဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၄)

အနိယာဝကသောသိတိ ဣဒံ သက္ကာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဥပေါသထ-
ကမ္ပံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တဒါ ဟိ သက္ကာ ဥပေါသထိကေ ဥပါသကေ
သမ္ပဟံသေတွာ “ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ မဟတိ” နာဂသမ္ပတ္တိံ ပဟာယ
ဥပေါသထဝါသံ ဥပဝသိ’သုယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ
အာဟရိ။

အတိတေ ရာဇဂဟေ မဂဓရာဇာ နာမ ရဇံ ကာရေသိ။ တဒါ ဗောဓိ-
သက္ကာ တဿ ရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုဏ္ဍိမိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ “ဒုယျော-
ဓနော”တိဿ နာမံ ကရိ’သု။ သော ဝယပ္ပတ္တော တက္ကသိလာယံ သဗ္ဗသိပ္ပာနိ
ဥဂ္ဂဏှိတွာ အာဂန္တာ ပိတု သိပ္ပံ ဒဿေသိ။ အထ နံ ပိတာ ရဇေ အဘိသိဉ္စိတွာ
ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥယျာနေ ဝသိ။ ဗောဓိသက္ကာ ဒီဝသဿ တိက္ခတ္တံ ပိတု
သန္တိကံ အဂမာသိ။ တဿ မဟာလာဘသက္ကာရော ဥဒပါဒိ။ သော တေနေဝ
ပလိဗောနေ ကသိဏပရိကမ္မမတ္တမ္ပိ ကာတုံ အသက္ကာန္တော စိန္တေသိ “မဟာ

မေ လာဘသက္ကာရော၊ န သက္ကာ မယာ ဣမ ဝသန္တေန ဣမံ ဇဉ် ဆိန္ဒိတုံ၊ ပုတ္တဿ မေ အနာရောစေတွာဝ အညတ္တ ဂမိဿာမီ”တိ။ သော ကပ္ပိ အဇာနာပေတွာ ဥယျာနာ နိက္ခမိတွာ မဂဓရဋ္ဌံ အတိက္ကမိတွာ မဟိသကရဋ္ဌေ သင်္ခပါလဒဟတော နာမ နိက္ခန္ဓာယ ကဏ္ဍဝေဏ္ဍာယ’ နဒိယာ နိဝတ္တနေ စန္ဒကပဗ္ဗတံ ဥပနိဿာယ ပဏ္ဏသာလံ ကတွာ တတ္ထ ဝသန္တော ကသိဏပရိကမ္ပံ ကတွာ ဈာနာဘိညာ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဥဇ္ဇာစရိယာယ ယာပေသိ။ တမေနံ သင်္ခပါလော နာမ နာဂရာဇာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ကဏ္ဍဝေဏ္ဍနဒိတော နိက္ခမိတွာ အန္တရန္တရာ ဥပသင်္ကမတိ။ သော တဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ အထဿ ပုတ္တော ပိတရံ ဒဋ္ဌကာမော ဂတဋ္ဌာနံ အဇာနန္တော အနုဝိစာရာပေတွာ “အသုကဋ္ဌာနေ နာမ ဝသတိ”တိ ဥတွာ တဿ ဒဿနတ္ထာယ မဟန္တေန ပရိဝါရေန တတ္ထ ဂန္ဓာ ဧကမန္တေ ခန္ဓဝါရံ နိဝါသေတွာ ကတိပယေဟိ အမစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ အဿမပဒါဘိမုခေါ ပါယာသိ။

တသ္မိံ ခဏေ သင်္ခပါလော မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဓမ္မံ သုဏန္တော နိသိဒိ။ သော တံ ရာဇာနံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ဣသိံ ဝဋ္ဌိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ ရာဇာ ပိတရံ ဝဋ္ဌိတွာ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ နိသိဒိတွာ ပုစ္ဆိ “ဘန္တေ ကတရရာဇာ နာမေသ တုမှာကံ သန္တိကံ အာဂတော”တိ။ တာတ သင်္ခ-ပါလနာဂရာဇာ နာမေသေတိ။ သော တဿ သမ္ပတ္တိံ နိဿာယ နာဂဘဝနေ လောဘံ ကတွာ ကတိပါဟံ ဝသိတွာ ပိတု ဘိက္ခာဟာရံ နိဗ္ဗဒ္ဓိံ ဒါပေတွာ အတ္တေနာ နဂရမေဝ ဂန္ဓာ စတူသု ဒွါရေသု ဒါနသာလာယော ကာရေတွာ သကလဇမ္ပုဒိပံ သင်္ခေါဘေန္တော ဒါနံ ဒတွာ သီလံ ရက္ခိတွာ ဥပေါသထကမ္ပံ ကတွာ နာဂဘဝနံ ပတ္တေတွာ အာယုပရိယောသာနေ နာဂဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သင်္ခပါလနာဂရာဇာ အဟောသိ။ သော ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ တာယ သမ္ပတ္တိယာ ဝိပုဋ္ဌိသာရီ ဟုတွာ တတော ပဋ္ဌာယ မနုဿယောနိံ ပတ္တေန္တော ဥပေါသထဝါသံ ဝသိ။ အထဿ နာဂဘဝနေ ဝသန္တဿ ဥပေါသထဝါသော န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ သီလဝိနာသံ ပါပုဏာတိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ နာဂဘဝနာ နိက္ခမိတွာ ကဏ္ဍဝေဏ္ဍာယ နဒိယာ အဝိဒ္ဓရေ မဟာမဂ္ဂဿ စ ဧကပဒိကမဂ္ဂဿ စ အန္တရေ ဧကံ ဝဋ္ဌိကံ ပရိက္ခိပိတွာ ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာယ သမာဒိန္နသီလော “ဗေ ဓမ္မမံသာဒိဟိ အတ္ထိကာ စမ္မမံသာဒိနိ ဟရန္တ”တိ အတ္တာနံ ဒါနမုခေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝဋ္ဌိကမတ္ထကေ နိပန္တော သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော စာတုဒ္ဓသေ ပန္နရသေ ဝသိတွာ ပါဠိပဒေ နာဂဘဝနံ ဂစ္ဆတိ။

တသ္မိံ ကေဒိဝသံ ဧဝံ သီလံ သမာဒိယိတွာ နိပဇ္ဇေ ပစ္စန္နဂါမဝါသိနော
 သောဠသ ဇနာ “မိသံ အာဟရိဿာမာ”တိ အာရုဟေတ္တာ အရညေ
 ဝိစရန္တာ ကိဉ္စိ အလဘိတွာ နိက္ခန္တာ တံ ဝဗ္ဗိကမတ္ထကေ နိပဇ္ဇံ ဒိသ္မာ
 “မယံ အဇ္ဇ ဂေါဓာပေါတကမ္ပိ န လဘိမှာ၊ ဣမံ နာဂရာဇာနံ ဝဓိတွာ
 ခါဒိဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ “မဟာ ခေါ ပနေသ ဂယုမာနော ပလာယေယျ၊
 ယထာနိပဇ္ဇမေဝ တံ ဘောဂေသု သူလေဟိ ဝိဇ္ဈိတွာ ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ
 ဂဏှိဿာမာ”တိ သူလာနိ အာဒါယ ဥပသင်္ကမိံသု။ ဗောဓိသတ္တဿ သရီရံ
 မဟန္တံ ကေဒေါဏိကနာဝပ္ပမာဏံ ဝဇ္ဇေတွာ ဌပိတသုမနပုပ္ဖဒါမံ ဝိယ
 ဇိဉ္ဇုကဗလသန္ဓိဘေဟိ အင်္ဂီဟိ ဇယသုမနပုပ္ဖသဒိသေန စ သိသေန သမန္ဓာ-
 ဂတံ အတိဝိယ သောဘတိ။ သော တေသံ သောဠသန္တံ ဇနာနံ ပဒသဒ္ဓေန
 ဘောဂန္တရတော သီသံ နိဟရိတွာ ရတ္တက္ခီနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ တေ သူလဟတ္ထေ
 အာဂစ္ဆန္တေ ဒိသ္မာ စိန္တေသိ “အဇ္ဇ မယံ မနောရထော မတ္ထကံ ပါပုဏိဿတိ၊
 အဟံ အတ္တာနံ ဒါနမုခေ နိယျာဒေတွာ ဝိရိယံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ နိပဇ္ဇော၊ ဣမေ
 မမ သရီရံ သတ္တိဟိ ကောဇ္ဇေတွာ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓိံ ကရောန္တေ ကောဝေသေန
 အင်္ဂီနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ န ဩလောကေဿာမိ”တိ အတ္တနော သီလဘေဒဘယေန
 ဒဋ္ဌံ အဓိဋ္ဌာယ သီသံ ဘောဂန္တရေယေဝ ပဝေသေတွာ နိပဇ္ဇိ။ အထ နံ တေ
 ဥပဂန္တာ နဂုံဌေ ဂဟေတွာ ကမုန္တာ ဘူမိယံ ပေါထေတွာ တိဗိဏသုလေဟိ
 အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဝိဇ္ဈိတွာ သကဏ္ဍကကာဠဝေတ္တယဋ္ဌိယော ပဟာရမုခေဟိ
 ပဝေသေတွာ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ကာဇေနာဒါယ မဟာမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိံသု၊ မဟာ-
 သတ္တော သူလေဟိ ဝိဇ္ဈနတော ပဋ္ဌာယ ကေဠာနေပိ ကောဝေသေန အင်္ဂီနိ
 ဥဗ္ဗိလေတွာ တေ န ဩလောကေသိ။ တဿ အဋ္ဌဟိ ကာဇေဟိ အာဒါယ
 နိယမာနဿ သီသံ ဩလမ္ပေတွာ ဘူမိယံ ပဟရိ။ အထ နံ “သီသမဿ
 ဩလမ္ပတိ”တိ မဟာမဂ္ဂေ နိပဇ္ဇာပေတွာ တရုဏသုလေန နာသာပုဋ် ဝိဇ္ဈိတွာ
 ရဇ္ဇုကံ ပဝေသေတွာ သီသံ ဥက္ခိပိတွာ ကာဇကောဋိယံ လဂ္ဂိတွာ ပုနပိ
 ဥက္ခိပိတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိံသု။

တသ္မိံ ခဏေ ဝိဒေဟရဋ္ဌေ မိထိလနဂရဝါသီ အာဠာရော နာမ
 ကုဋ္ဌုမ္ပိကော ပဉ္စသကဋသတာနိ အာဒါယ သုခယာနကေ နိသီဒိတွာ ဂစ္ဆန္တော
 တေ ဘောဇပုတ္တေ ဗောဓိသတ္တံ တထာ ဂဏှိတွာ ဂစ္ဆန္တေ ဒိသ္မာ တေသံ
 သောဠသန္တမ္ပိ သောဠသဟိ ဝါဟဂေါဏေဟိ သဒ္ဓိံ ပသတံ ပသတံ သုဝဏ္ဏ-
 မာသကေ သဗ္ဗေသံ နိဝါသနပါရူပနာနိ ဘရိယာနမ္ပိ နေသံ ဝတ္တာဘရဏာနိ
 ဒတွာ ဝိဿန္တာပေသိ။ အထ သော နာဂဘဝနံ ဂန္တာ တတ္ထ ပပဉ္စံ အကတွာ

မဟန္တေန ပရိဝါရေန နိက္ခမိတွာ အာဠာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ နာဂဘဝနဿ ဝဏ္ဏံ
ကထေတွာ တံ အာဒါယ နာဂဘဝနံ ဂန္ဓာ တီဟိ နာဂကညာသတေဟိ
သဒ္ဓိံ မဟန္တမဿ ယသံ ဒတွာ ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သန္တပေသိ။ အာဠာရော
နာဂဘဝနေ ဧကဝဿံ ဝသိတွာ ဒိဗ္ဗကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ “ဣစ္ဆာမဟံ
သမ္ပ ပဗ္ဗဇိတု”န္တိ နာဂရာဇဿ ကထေတွာ ပဗ္ဗဇိကပရိက္ခာရေ ဂဟေတွာ
နာဂဘဝနတော ဟိမဝန္တပုဒေသံ ဂန္ဓာ ပဗ္ဗဇိတွာ တတ္ထ စိရံ ဝသိတွာ
အပရဘာဂေ စာရိကံ စရန္တော ဗာရာဏသိံ ပတွာ ရာဇုယျာနေ ဝသိတွာ
ပုနဒိဝသေ ဘိက္ခာယ နဂရံ ပဝိသိတွာ ရာဇဒွါရံ အဂမာသိ။ အထ နံ
ဗာရာဏသိရာဇော ဒိဿွာ ဣရိယာပထေ ပသိဒ္ဓိတွာ ပက္ခောသာပေတွာ
ပညတ္တာသနေ နိသီဒါပေတွာ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘောဇေတွာ အညတရသ္မိံ
နိစေ အာသနေ နိသိန္ဓော ဝဋ္ဋိတွာ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော ပဌမံ
ဂါထမာဟ—

၁၄၃။ “အရိယာဝကာသောသိ ပသန္ဓနေတ္ထော၊
မညေ ဘဝံ ပဗ္ဗဇိတော ကုလမ္ဘာ။
ကထံ နု ဝိတ္တာနိ ပဟာယ ဘောဂေ၊
ပဗ္ဗဇိ နိက္ခမ္မ ဃရာ သပညာ”တိ။

တတ္ထ အရိယာဝကာသောသိတိ နိဒ္ဒေါသသုန္ဓရသရိရာဝကာသောသိ၊
အဘိရူပေါသိတိ အတ္ထော။ ပသန္ဓနေတ္ထောတိ ပဉ္စဟိ ပသာဒေဟိ ယုတ္တနေတ္ထော။
ကုလမ္ဘာတိ ခတ္တိယကုလာ ဝါ မြာဟ္မဏကုလာ ဝါ သေဋ္ဌိကုလာ ဝါ
ပဗ္ဗဇိတောသိတိ မညာမိ။ ကထံ နူတိ ကေန ကာရဏေန ကိံ အာရမ္မဏံ
ကတွာ ဓနဉ္စ ဥပဘောဂေ စ ပဟာယ ဃရာ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတောသိ
သပည ပဏ္ဍိတပုရိသတိ ပုစ္ဆတိ။

တတော ပရံ တာပသဿ စ ရညော စ ဝစနပ္ပဋိဝစနဝသေန ဂါထာနံ
သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော—

၁၄၄။ “သယံ ဝိမာနံ နရဒေဝ ဒိဿွာ၊
မဟာနုဘာဝဿ မဟောရဂဿ။
ဒိဿွာန ပုညာန မဟာဝိပါကံ၊
သဒ္ဓါယ’ဟံ ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိ ရာဇ။

- ၁၄၅။ န ကာမကာမာ န ဘယာ၊ န ဒေါသာ၊
ဝါစံ မုသာ ပဗ္ဗဇိတာ ဘဏန္တိ။
အက္ခာဟိ မေ ပုစ္ဆိတော တေမတ္ထိ၊
သုတ္တာန မေ ဇာယိဟိတိပ္ပသာဒေါ။
- ၁၄၆။ ဝါဏိဇ္ဇ ရဋ္ဌာဓိပ ဂစ္ဆမာနော၊
ပထေ အဒ္ဓသာသိမ္ပိ ဘောဇပုတ္တေ။
ပဝေဓကာယံ ဥရဂံ မဟန္တိ၊
အာဒါယ ဂစ္ဆန္တေ ပမောဒမာနေ။
- ၁၄၇။ သောဟံ သမာဂမ္မ ဇနိန္ဒ တေဟိ၊
ပဟဋ္ဌလောမော အဝစမ္ပိ ဘိတော။
ကုဟိ အယံ နိယတိ ဘိမကာယော၊
နာဂေန ကိ ကာဟထ ဘောဇပုတ္တာ။
- ၁၄၈။ နာဂေါ အယံ နိယတိ ဘောဇနတ္တာ၊
ပဝေဓကာယော ဥရဂေါ မဟန္တော။
သာဒုဇ္ဈ ထူလဇ္ဈ မုဒုဇ္ဈ မံသံ၊
န တံ ရသညာသိ ဝိဒေဟပုတ္တာ။
- ၁၄၉။ ဣတော မယံ ဂန္ဓာ သကံ နိကေတံ၊
အာဒါယ သတ္တာနိ ဝိကောပယိတွာ။
မံသာနိ ဘောက္ခာမ ပမောဒမာနာ၊
မယံ ဟိ ဝေ သတ္တဝေါ ပန္နဂါနံ။
- ၁၅၀။ သစေ အယံ နိယတိ ဘောဇနတ္တာ၊
ပဝေဓကာယော ဥရဂေါ မဟန္တော။
ဒေါမိ ဝေါ ဗလိဗဒ္ဓါနိ သောဠသ၊
နာဂံ ဣမံ မုဇ္ဈထ ဗန္ဓနသ္မာ။
- ၁၅၁။ အဒ္ဓါ ဟိ နော ဘက္ခော အယံ မနာဗေါ၊
ဗဟူ စ နော ဥရဂါ ဘုတ္တပုဗ္ဗာ။
ကရောမ တေ တံ ဝစနံ အဋ္ဌာရ၊
မိတ္တဇ္ဇ နော ဟောဟိ ဝိဒေဟပုတ္တာ။

၁၅၂။ တဒါဿု တေ ဗန္ဓနာ မောစယိံသု၊
ယံ နတ္ထုတော ပဋိမောက္ကဿ ပါသေ။
မုတ္တော စ သော ဗန္ဓနာ နာဂရာဇော၊
ပက္ကာမိ ပါစိနမုခေါ မဟုတ္တံ။

၁၅၃။ ဂန္ဓာန ပါစိနမုခေါ မဟုတ္တံ၊
ပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ ပလောကယိ မံ။
တဒါ'ဿ'ဟံ ပိဋ္ဌိတော အန္ဓဂစ္ဆိံ၊
ဒသင်္ဂုလိံ အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ။

၁၅၄။ ဂစ္ဆေဝ ခေါ တံ တရမာနရူပေါ၊
မာ တံ အမိတ္တာ ပုနရဂ္ဂဟေသုံ။
ဒုက္ခော ဟိ လုဒ္ဓေဟိ ပုနာ သမာဂမော၊
အဒဿနံ ဘောဇပုတ္တာန ဂစ္ဆိ။

၁၅၅။ အဂမာသိ သော ရဟဒံ ဝိပုသန္ဓံ၊
နီလောဘာသံ ရမဏီယံ သုတိတ္ထံ။
သမောတတံ ဇမ္ဗုဟိ ဝေတသာဟိ၊
ပါဝေက္ခိ နိတ္တိဏ္ဏာဘယော ပတိတော။

၁၅၆။ သော တံ ပဝိဿ န စိရဿ နာဂေါ၊
ဒိဗ္ဗေန မေ ပါတုရဟူ ဇနိန္ဒ။
ဥပဋ္ဌဟိ မံ ပိတရံဝ ပုတ္တော၊
ဟဒယင်္ဂမံ ကဏ္ဍသုခံ ဘဏန္တော။

၁၅၇။ တံ မေသိ မာတာ စ ပိတာ အဋ္ဌာရ၊
အဗ္ဘန္တရော ပါဏဒဒေါ သဟာယော။
သကဗ္ဗ ဣဒ္ဓိံ ပဋိလာဘကောသ္မိ၊
အဋ္ဌာရ ပဿ မေ နိဝေသနာနိ။
ပဟူတဘက္ခံ ဗဟုအန္ဓပါနံ၊
မသက္ကသာရံ ဝိယ ဝါသဝဿာ"တိ။

တတ္ထ ဝိမာနန္တိ သင်္ခပါလနာဂရညော အနေကသတနာဋကသမ္ပတ္တိသမ္ပန္တံ
ကဗ္ဗနမဏိဝိမာနံ။ ပုညာနန္တိ တေန ကတပုညာနံ မဟန္တံ ဝိပါကံ ဒိသ္မာ

တဒါသု တေတိ မဟာရာဇ တေဟိ ဘောဇပုတ္တေဟိ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ
 တေသံ သောဠသ ဝါဟဂေါဏေ နိဝါသနပါရူပနာနိ ပသတံ ပသတံ
 သုပဏ္ဏမာသကေ ဘရိယာနဉ္စ နေသံ ဝတ္ထာလင်္ကာရံ အဒါသိံ၊ အထ တေ
 သင်္ခပါလနာဂရာဇာနံ ဘူမိယံ နိပဇ္ဇာပေတွာ အတ္တနော ကက္ခဋတာယ
 သကဏ္ဍကကာဠဝေတ္ထလတာယ ဝ ကောဋိယံ ဂဟေတွာ အာကမ္မိတုံ
 အာရတိံ သု။ အထာဟံ နာဂရာဇာနံ ကိလမန္တံ ဒိသ္မာ အကိလမေန္တောဝ
 အသိနာ တာ လတာ ဆိန္ဒိတွာ ဒါရကာနံ ကဏ္ဍဝေဓတော ဝဋ္ဋိနိဟရဏ-
 နိယာမေန အဒုက္ခာပေန္တော သဏိကံ နိဟရိံ၊ တသ္မိံ ကာလေ တေ
 ဘောဇပုတ္တာ ယံ ဗန္ဓနံ အဿ နတ္ထုတော ပဝေသေတွာ ပါသေ ပဋိမောက္ကံ၊
 တသ္မာ ဗန္ဓနာ တံ ဥရဂံ မောစယိံ သု။ တဿ နာသတော သဟ ပါသေန တံ
 ရဇ္ဇုကံ နိဟရိံ သူတိ ဒီပေတိ။ ဣတိ တေ ဥရဂံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ထောကံ ဂန္ဓာ
 “အယံ ဥရဂေါ ဒုဗ္ဗလော၊ မတကာလေ နံ ဂဟေတွာ ဂမိဿာမာ”တိ
 နိလိယိံ သု။

ပုဏ္ဏောဟိတိ သောဝိ မဟုတ္တံ ပါစိနာဘိမုခေါဂန္တာ အဿုပုဏ္ဏောဟိ နေတ္တောဟိ
မံ ပလောကယိ။ တဒါ'ဿ'ဗန္တိ တဒါ အဿ အဟံ။ ဂန္ထေဝေါတိ ဧဝံ တံ
အဝစန္တိ ပဒတိ။ ဗုဗ္ဗဗန္တိ ကဏ္ဍဝေဏ္ဍဒဟံ။ သဗောဓဗန္တိ ဥဘယတိရေသု
ဇမ္ဗုရက္ခဝေတသရက္ခောဟိ ဩတတံ ဝိတတံ။ နိတ္တိဏ္ဏဗသေ'ဝ ပတိတောတိ

၁-ကဏ္ဍကိတာ ကာဠုတ္တေလတာ (သီ၊ သျှာ)

၂-သမ္မာနတိ (သျှာ၊က)

၃-မြန်မာ့ ဝိနည်း (သျှာ၊ က)

သော ကိရ တံ ဒဟံ ပဝိသန္တော အာဠာရဿ နိပစ္စကာရံ ဒဿေတွာ ယာဝ
 နဂံဠာ ဩတရိ၊ ဥဒကေ ပဝိဠာဠာနမေဝဿ နိဗ္ဗယံ အဟောသိ၊ တသ္မာ နိတ္တိဏ္ဏ-
 ဘယော ပတိတော ဟဋ္ဌတုဠော ပါဝေက္ခိတိ။ ပဝိဿာတိ ပဝိသိတွာ။ ဒိဗ္ဗေ-
 န မေတိ နာဂဘဝနေ ပမာဒံ အနာပဇ္ဇိတွာ မယိ ကဏ္ဏဝေဏ္ဏတိရံ အန-
 တိက္ကန္တေယေဝ ဒိဗ္ဗေန ပရိဝါရေန မမ ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ ဥပဋ္ဌဟိတိ
 ဥပါဂမိ။ အပ္ပန္တရောတိ ဟဒယမံသသဒိသော။ တံ မမ ဗဟုပကာရော၊ သက္ကာရံ
 တေ ကရိဿာမိ။ ပဿ မေ နိဝေသနာနိတိ မမ နာဂဘဝနံ ပဿ။ မသက္က-
 သာရံ ဝိယာတိ မသက္ကသာရော ဝုစ္စတိ ဩသက္ကနပရိသက္ကနာဘာဝေန သန-
 သာရတာယ စ သိနေရုပဗ္ဗတရာဇာ။ အယံ တတ္ထ မာပိတံ တာဝတိံသဘဝနံ
 သန္တာယေဝမာဟ။

မဟာရာဇ ဧဝံ ဝတွာ သော နာဂရာဇာ ဥတ္တရိ အတ္တနော နာဂဘဝနံ
 ဝဏ္ဏေန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၅၈။ “တံ ဘူမိဘာဂေဟိ ဥပေတရူပံ၊
 အသက္ခရာ စေဝ မုဒု သုဘာ စ။
 နိစတ္တိဏာ အပ္ပရဇာ စ ဘူမိ၊
 ပါသာဒိကာ ယတ္ထ ဇဟန္တိ သောကံ။

၁၅၉။ အနာဝကုလာ ဝေဠုရိယူပနီလာ၊
 စတုဒ္ဓိသံ အဗ္ဗဝနံ သုရမ္ပံ။
 ပက္ကာ စ ပေသိ စ ဖလာ သုဖုလ္လာ၊
 နိစ္စောတုကာ ဓာရယန္တိ ဖလာနိ”တိ။

တတ္ထ အသက္ခရာတိ ယာ တတ္ထ ဘူမိ ပါသာဏသက္ခရာရဟိတာ မုဒု သုဘာ
 ကဉ္စနရဇတမဏိမယာ သတ္တရတနဝါလုကာကိဏ္ဏာ။ နိစတ္တိဏာတိ ဣန္ဒ-
 ဂေါပကပိဋ္ဌသဒိသဝဏ္ဏေဟိ နိစတိဏေဟိ သမန္နာဂတာ။ အပ္ပရဇာတိ ပံသု-
 ရဟိတာ။ ယတ္ထ ဇဟန္တိ သောကန္တိ ယတ္ထ ပဝိဠမတ္တာဝ နိဿောကာ ဟောန္တိ။
 အနာဝကုလာတိ န အဝကုလာ အခါဏုမာ ဥပရိ ဥက္ကုလဝိကုလဘာဝ-
 ရဟိတာ ဝါ သမသဏ္ဌိတာ။ ဝေဠုရိယူပနီလာတိ ဝေဠုရိယေန ဥပနီလာ၊
 တသ္မိံ နာဂဘဝနေ ဝေဠုရိယမယာ ပသန္နသလိလာ နိလောဘာသာ အနေက-
 ဝဏ္ဏကမလုပ္ပလသဉ္စန္ဒာ ပေါက္ခရာဏိတိ အတ္ထော။ စတုဒ္ဓိသန္တိ တဿာ ပေါက္ခ-
 ရာဏိယာ စတုသု ဒိသာသု။ ပက္ကာ စာတိ တသ္မိံ အဗ္ဗဝနေ အဗ္ဗရက္ခာ ပက္ကဖလာ

စ အနုပက္ကဖလာ စ တရုဏဖလာ စ ဖုလ္လိတာယေဝါတိ အတ္ထော။ နိစ္ဆောတု-
ကာတိ ဆန္ဒမိ ဥတုနံ အနုရူပေဟိ ပုပ္ဖလေဟိ သမန္တာဂတာတိ။

၁၆၀။ တေသံ ဝနာနံ နရဒေဝ မဇ္ဈေ၊
နိဝေသနံ ဘဿရသန္ဓိကာသံ။
ရဇတဂ္ဂဠိ သောဝဏ္ဏမယံ ဥဠာရံ၊
ဩဘာသတိ ဝိဇ္ဇာရိဝန္တလိက္ခေ။

၁၆၁။ မဏိမယာ သောဏ္ဏမယာ ဥဠာရာ၊
အနေကစိတ္တာ သတတံ သုနိမ္မိတာ။
ပရိပူရာ ကညာဟိ အလင်္ကတာဟိ၊
သုဝဏ္ဏကာယူရဓရာဟိ ရာဇ။

၁၆၂။ သော သင်္ခပါလော တရမာနရူပေါ၊
ပါသာဒမာရယ အနောမဝဏ္ဏော။
သဟဿထမ္ဘိ အတုလာနုဘာဝံ၊
ယတ္ထဿ ဘရိယာ မဟေသီ အဟောသီ။

၁၆၃။ ဧကာ စ နာရီ တရမာနရူပေါ၊
အာဒါယ ဝေဠုရိယမယံ မဟဉ္စိ။
သုဘံ မဏိ° ဇာတိမန္တပပန္နံ၊
အစောဒိတာ အာသနမဗ္ဗိဟာသိ။

၁၆၄။ တတော မံ ဥရဂေါ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ၊
နိသီဒယီ ပါမုခအာသနသ္မိ°။
ဣဒမာသနံ အတြ ဘဝံ နိသီဒတု၊
ဘဝံ ဟိ မေ အညတရော ဂရူနံ။

၁၆၅။ အညာ စ နာရီ တရမာနရူပေါ၊
အာဒါယ ဝါရိ° ဥပသင်္ကမိတွာ။
ပါဒါနိ ပက္ခာလယီ မေ ဇနိန္ဒ၊
ဘရိယာဝ ဘတ္တု ပတိနော ပိယဿ။

၁၆၆။ အပရာ စ နာရီ တရမာနရူပါ၊
 ပဂ္ဂယ သောဝဏ္ဏမယာယ ပါတိယာ။
 အနေကသ္မပံ ဝိဝိဓံ ဝိယဉ္ဇနံ၊
 ဥပနာမယိ ဘတ္တ မနုညရူပံ။

၁၆၇။ တုရိယေဟိ မံ ဘာရတ ဘုတ္တဝန္တံ၊
 ဥပဋ္ဌဟံ ဘတ္တ မနော ဝိဒိတွာ။
 တတုတ္တရိံ မံ နိပတိ မဟန္တံ၊
 ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ အနပ္ပကေဟိတိ။

တတ္ထ နိဝေသနန္တိ ပါသာဒေါ။ အဿရသန္တိကသန္တိ ပဘဿရဒဿနံ။
 ရဇတဂ္ဂန္တိ ရဇတဒ္ဓါရကဝါဠံ။ မဏိမယာတိ ဝေရူပါ တတ္ထ ကုဋ္ဌာဂါရာ စ
 ဂဟ္တာ စ။ ပရိပူရာတိ သမ္ပုဏ္ဏာ။ သော သင်္ခပါလောတိ မဟာရာဇ အဟံ ဧဝံ
 တသ္မိံ နာဂဘဝနံ ဝဏ္ဏေန္တေ တံ ဒဋ္ဌကာမော အဟောသိ။ အထ မံ တတ္ထ
 နေတွာ သောသင်္ခပါလော ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ တရမာနော ဝေဠုရိယထန္တေဟိ
 သဟဿထန္တံ ပါသာဒံ အာရယ ယသ္မိံ ဌာနေ အဿ မဟေသိ အဟောသိ။
 တံဌာနံ နေတိတိ ဒိပေတိ။ ဧကော စာတိ မယိ ပါသာဒံ အဘိရုဠေ ဧကော ဣတ္ထိ
 အညေဟိ မဏိဟိ ဇာတိမဟန္တေဟိ ဥပေတံ သုဘံ ဝေဠုရိယာသနံ တေန
 နာဂရာဇေန အဝုတ္တာဝ။ အန္တိဟာသိတိ အဘိဟရိ၊ အတ္ထရိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပါမုခအာသနသ္မိန္တိ ပမုခါသနသ္မိံ၊ ဥတ္တမာသနေ နိသီဒါပေသိတိ အတ္ထော။
 ဝဠုနန္တိ မာတာပိတုနံ မေ တံ အညတရောတိ ဧဝံ ဝတွာ နိသီဒါပေသိ။ ဝိဝိဓံ
 ဝိယဉ္ဇနန္တိ ဝိဝိဓံ ဗျဉ္ဇနံ။ ဘတ္တ မနုညရူပန္တိ ဘတ္တံ မနုညရူပံ။ ဘာရတာတိ ရာဇာနံ
 အာလပတိ။ ဘုတ္တဝန္တန္တိ ဘုတ္တာဝိံ ကတဘတ္တကိစ္စံ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ အနေကသတေဟိ
 တုရိယေဟိ ဂန္ဓဗ္ဗံ ကုရမာနာ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ဘတ္တ မနော ဝိဒိတွာတိ အတ္တနော
 ပတိနော စိတ္တံ ဇာနိတွာ။ တတုတ္တရိန္တိ တတော ဂန္ဓဗ္ဗကရဏတော ဥတ္တရိံ။ မံ
 နိပတိတိ သော နာဂရာဇာ မံ ဥပသင်္ကမိ။ မဟန္တံ ဒိဗ္ဗေဟိတိ မဟန္တေဟိ
 ဥဋ္ဌာရေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ တေဟိ စ အနပ္ပကေဟိ။

ဧဝံ ဥပသင်္ကမိတွာ စ ပန ဂါထမာဟ—

၁၆၈။ “ဘရိယာ မမေတာ တိသတာ အဋ္ဌာရ၊
 သဗ္ဗတ္တမဇ္ဈာ ပဒုမုတ္တရာဘာ။
 အဋ္ဌာရ တော’ဿ တေ ကာမကာရာ၊
 ဒေဝိမိ တေ တာ ပရိဝေရယဿူ”တိ။

တတ္ထ သဒ္ဓတ္တဗျာတိ သဗ္ဗာ အတ္တမဇ္ဈာ၊ ပါဏိနာ ဂဟိတပ္ပမာဏမဇ္ဈာတိ
အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “သုမဇ္ဈာ”တိ ပါဠော။ ပဒုမုတ္တရာဗျာတိ ပဒုမ-
ဝဏ္ဏဥတ္တရာဘာ၊ ပဒုမဝဏ္ဏဥတ္တရစ္ဆရိယောတိ အတ္ထော။ ပရိစာရယသ္မာတိ
တာ အတ္တနော ပါဒပရိစာရိကာ ကရောဟိတိ ဝတွာ တိဟိ ဣတ္ထိသတေဟိ
သဒ္ဓိံ မဟာသမ္ပတ္တိံ မယံ အဒါသိ။

သော အာဟ—

၁၆၉။ “သံဝစ္ဆရံ ဒိဗ္ဗရသာနဘုတွာ၊
တဒါ’ဿု’ဟံ ဥတ္တရိမဇ္ဈဘာသိံ။
နာဂဿိဒံ ကိန္တိ ကထဉ္စ လဒ္ဓိံ၊
ကထဇ္ဈဂမာသိ ဝိမာနသေဋ္ဌံ။

၁၇၀။ အဓိစ္စလဒ္ဓံ ပရိဏာမဇံ တေ၊
သယံကတံ ဥဒါဟု ဒေဝေဟိ ဒိန္တံ။
ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂရာဇေ’တမတ္ထံ၊
ကထဇ္ဈဂမာသိ ဝိမာနသေဋ္ဌ”န္တိ။

တတ္ထ ဒိဗ္ဗရသာနဘုတွာတိ ဒိဗ္ဗေ ကာမဂုဏရသေ အနဘဝိတွာ။ တဒါ’ဿု-
ဟန္တိ တဒါ အဿု အဟံ။ နာဂဿိဒန္တိ ဘဒြမုခဿ သင်္ခါလနာဂရာဇဿ ဣဒံ
သမ္ပတ္တိဇာတံ ကိန္တိ ကိံ နာမ ကမ္မံ ကတွာ ကထဉ္စ ကတွာ လဒ္ဓိံ၊ ကထမေတံ
ဝိမာနသေဋ္ဌံတွံ အဇ္ဈဂမာသိ၊ ဣတိ နံ အဟံ ပုစ္ဆိံ။ အဓိစ္စလဒ္ဓန္တိ အဟေတုနာ လဒ္ဓိံ။
ပရိဏာမဇံ တေတိ ကေနစိ တဝ အတ္ထာယ ပရိဏာမိတတ္တာ ပရိဏာမတော
ဇာဟံ။ သယံကတန္တိ ကာရကေ ပက္ခောသာပေတွာ ရတနာနိ ဒတွာ ကာရိတန္တိ။

တတော ပရာ ဒိန္တမ္ပိ ဝစနပ္ပဋိဝစနဂါထာဝ—

၁၇၁။ “နာဓိစ္စလဒ္ဓံ န ပရိဏာမဇံ မေ၊
န သယံကတံ နာဝိ ဒေဝေဟိ ဒိန္တံ။
သကေဟိ ကမ္မေဟိ အပါပကေဟိ၊
ပုညေဟိ မေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။

- ၁၇၂။ ကိ° တေ ဝတံ ကိ° ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊
 ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
 အက္ခာဟိ မေ နာဂရာဇေ'တမတ္ထိ၊
 ကထံ နု တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။
- ၁၇၃။ ရာဇာ အဟောသိ° မဂဓာနမိဿရော၊
 ဒုယျေ'ဗဓနော နာမ မဟာနုဘာဝေါ။
 သော ဣတ္တရံ ဇီဝိတံ သံဝိဒိတွာ၊
 အသဿတံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ။
- ၁၇၄။ အန္ဓု ပါနု ပသန္ဓစိတ္တော၊
 သက္ကစ္စ ဒါနံ ဝိပုလံ အဒါသိ°။
 ဩပါနဘူတံ မေ သရံ တဒါသိ၊
 သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။
- ၁၇၅။ မာလဉ္စ ဂန္ဓဉ္စ ဝိလေပနဉ္စ၊
 ပဒီဝိယံ ယာနမုပဿယဉ္စ။
 အစ္ဆာဒနံ သယနမထန္ဓပါနံ၊
 သက္ကစ္စ ဒါနာနိ အဒမ္ပ တတ္ထ။
- ၁၇၆။ တံ မေ ဝတံ တံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊
 တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
 တေနော မေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ၊
 ပဟူတဘက္ခံ ဗဟုအန္ဓပါနံ။
 နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ စုပေတရူပံ၊
 စိရဋ္ဌိတိကံ န စ သဿတာယံ။
- ၁၇၇။ အပ္ပါနုဘာဝါ တံ မဟာနုဘာဝံ၊
 တေဇသိနံ ဟန္တိ အတေဇဝန္တော။
 ကိမေဝ ဒါဌာဝုဓ ကိ° ပဋိစ္စ၊
 ဟတ္ထတ္တမာဂစ္ဆိ ဝနိဗ္ဗကာနံ။
- ၁၇၈။ ဘယံ နု တေ အန္ဓဂတံ မဟန္တံ၊
 တေဇော နု တေ နာန္တဂံ ဒန္တမူလံ။
 ကိမေဝ ဒါဌာဝုဓ ကိ° ပဋိစ္စ၊
 ကိလေသမာပဇ္ဇိ ဝနိဗ္ဗကာနံ။

- ၁၇၉။ န မေ ဘယံ အန္တဂတံ မဟန္တံ၊
 တေဇော န သက္ကာ မမ တေဟိ ဟန္တံ။
 သတဉ္စ ဓမ္မာနိ သုကိတ္တိတာနိ၊
 သမုဒ္ဒဝေလာဝ ဒုရစ္စယာနိ။
- ၁၈၀။ စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ အဋ္ဌာရ၊
 ဥပေါသထံ နိစ္စမုပါဝသမိ။
 အထာဂမုံ သောဠသ ဘောဇပုတ္တာ၊
 ရဇ္ဇိံ ဂဟေတွာန ဒဠဉ္စ ပါသံ။
- ၁၈၁။ ဘေတွာန နာသံ အတိကဿ ရဇ္ဇိံ၊
 နယိံသု မံ သမ္ပရိဂယ လုဒ္ဒါ။
 တောဒိသံ ဒုက္ခမဟံ တိတိက္ခံ၊
 ဥပေါသထံ အပ္ပဋ္ဌိကောပယန္တော။
- ၁၈၂။ ကောယနေ တံ ပထေ အဒ္ဓသံသု၊
 ဗလေန ဝဏ္ဏေန စုပေတရူပံ။
 သိရိယာ ပညာယ စ ဘာဝိတောသိ၊
 ကိံ ပတ္တယံ နာဂ တပေါ ကရောသိ။
- ၁၈၃။ န ပုတ္တဟေတူ န ဓနဿ ဟေတူ၊
 န အာယုနော စာပိ အဋ္ဌာရ ဟေတူ။
 မနုဿယောနိံ အဘိပတ္တယာနော၊
 တသ္မာ ပရက္ကမ တပေါ ကရောမိ။
- ၁၈၄။ တုံ လောဟိတက္ခော ဝိဟတန္တရံသော၊
 အလင်္ကတော ကပ္ပိတကေသမဿု။
 သုရောသိတော လောဟိတစန္ဒနေန၊
 ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာဝ ဒိသာ ပဘာသသိ။
- ၁၈၅။ ဒေဝိဒ္ဓိပတ္တောသိ မဟာနုဘာဝေါ၊
 သဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမင်္ဂိဘူတော။
 ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂရာဇေ'တမတ္ထိ၊
 သေယျော ဣတော ကေန မနုဿလောကော။

၁၈၆။ အဋ္ဌာရ နာညတြ မနုဿလောကာ၊
 သုဒ္ဓိ ဝ သံဝိဇ္ဇတိ သံယမော ဝါ။
 အဟဉ္စ လဒ္ဓါန မနုဿယောနိ၊
 ကာဟာမိ ဇာတိမရဏဿ အန္တံ။

၁၈၇။ သံဝစ္ဆရာ မေ ဝသတော တဂန္တိကေ၊
 အဇ္ဈန ပါနေန ဥပဋ္ဌိတောသ္မိ။
 အာမန္တယိတွာန ပလေမိ နာဂ၊
 စိရပ္ပဝုဋ္ဌောသ္မိ အဟံ ဇနိန္ဒ။

၁၈၈။ ပုတ္တာ စ ဒါရာ အနုဇိဝိနော စ၊
 နိစ္စာနုသိဋ္ဌာ ဥပတိဋ္ဌထေတံ။
 ကမ္ဘိန္ဒု တံ နာဘိသပိတ္တ ကောစိ၊
 ဝိယံ ဟိ မေ ဒဿနံ ဘုယံ အဋ္ဌာရ။

၁၈၉။ ယထာပိ မာတူ စ ပိတူ အဂါဇေ၊
 ပုတ္တော ပိယော ပဋိပိဟိတော ဝသေယျ။
 တတောပိ မယံ ဣဓမေဝ သေယျော၊
 စိတ္တံ ဟိ တေ နာဂ မယီ ပသန္တံ။

၁၉၀။ မဏိ မမံ ဝိဇ္ဇတိ လောဟိတဏှော၊
 ဇနာဟရာ မဏိရတနံ ဥဋ္ဌာရံ။
 အာဒါယ တံ ဂစ္ဆ သကံ နိကေတံ၊
 လဒ္ဓါ ခနံ တံ မဏိမောဿဇေယျ”တိ။

တတ္ထ ဣံ ဗေ တေန္တိ ကိံ တဝ ဝတသမာဒါနံ။ မြဟ္မဗရိယန္တိ သေဋ္ဌ-
 စရိယံ။ ဩပေါနုဘန္တိ စတုမဟာပထေ ခတပေါက္ခရဏိ ဝိယ မိဓ္မကသမဏ-
 မြာဟ္မဏာနံ ယထာသုခံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဝိဘဝံ။ န စ သဿဏာယန္တိ စိရဋ္ဌိတိကံ
 သမာနမ္ပိ စေ တံ မယံ သဿတံ န ဟောတိတိ မေ ကထေတိ။

အပ္ပါနဘာဇေါတိ ဘောဇပုတ္တေ သန္ဓာယာဟ။ ဟန္တိတိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု
 သူလေဟိ ဝိဇ္ဇန္တာ ကိံကာရဏာ ဟနိံသု။ ကိံ ပဋိဇ္ဇာတိ ကိံ သန္ဓာယ တံ
 တဒါတေသံ ဟတ္တတ္ထံ အာဂစ္ဆိ ငသံ ဥပဂတော။ ဝနိဗ္ဗကာနန္တိ ဘောဇပုတ္တာ
 ဣဓ “ဝနိဗ္ဗကာ”တိ ဝုတ္တာ။ တေဇော နူ တေ နာနုပံ ဒန္တမူလန္တိ ကိံ န တဝ

တေဇော ဘောဇပုတ္တေ ဒိဿာ တဒါ ဘယံ မဟန္တံ အန္တဂတံ၊ ဥဒါဟု
ဝိသံ ဒန္တမူလံ န အန္တဂတံ။ ကိလေသန္တိ ဒုက္ခံ။ ဝနိဗ္ဗကာနန္တိ ဘောဇပုတ္တာနံ
သန္တိကေ၊ ဘောဇပုတ္တေ နိဿာယာတိ အတ္ထော။

တေဇော န သက္ကာ မမ တေဟိ ဟန္တန္တိ မမ ဝိသတေဇော အညဿ
တေဇေန အဘိဟန္တုမိ န သက္ကာ။ သတန္တိ ပုဒ္ဓါဒိနံ။ ဓမ္မာနီတိ သီလသမာဓိ-
ပညာခန္တိအနုဒ္ဓယမေတ္တာဘာဝနာသင်္ခါတာနိ ဓမ္မာနိ။ သုကိတ္တိတာနီတိ သုဝဏ္ဏိ-
တာနိ သုကထိတာနိ။ ကိန္တိ ကတွာ? သမုဒ္ဓဝေလာဝ ဒုရစ္စယာနီတိ တေဟိ
သမုဒ္ဓဝေလာ ဝိယ သပ္ပုရိသေဟိ ဇီဝိတတ္ထမိ ဒုရစ္စယာနီတိ ဝဏ္ဏိတာနိ၊ တဿ
အဟံ သီလဘေဒဘယေန ခန္တိမေတ္တာဒိသမန္တာဂတော ဟုတွာ မမ ကောပဿ
သီလဝေလန္တံ အတိက္ကမိတုံ န အဒါသိန္တိ အာဟ။

ဣမိဿာ ပန သင်္ခပါလဓမ္မဒေသနာယ ဒသဝိ ပါရမိယော
လတ္တန္တိ။ တဒါ ဟိ မဟာသတ္တေန သရီရဿ ပရိစ္စတ္တဘာဝေါ
ဒါနပါရမီ နာမ ဟောတိ၊ တထာရူပေနာပိ ဝိသတေဇေန သီလဿ
အဘိန္နတာ သီလပါရမီ၊ နာဂဘဝနတော နိက္ခမိတွာ သမဏဓမ္မ-
ကရဏံ နေက္ခမ္မပါရမီ၊ “ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ သံဝိဒဟနံ
ပညာပါရမီ၊ အဓိဝါသနဝီရိယံ ဝီရိယပါရမီ၊ အဓိဝါသနခန္တိ
ခန္တိပါရမီ၊ သစ္စသမာဒါနံ သစ္စပါရမီ၊ “မမ သီလံ န ဘိဒ္ဓိဿာမိ”တိ
အဓိဋ္ဌာနံ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ၊ အနုဒ္ဓယဘာဝေါမေတ္တာပါရမီ၊ ဝေဒနာယ
မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ ဥပေက္ခာပါရမီတိ။

အထာဂမုန္တိ အထေကဒိဝသံ ဝဗ္ဗိကမတ္ထကေ နိပန္တံ ဒိဿာ သောဠသ
ဘောဇပုတ္တာ ခရရဇ္ဈေ ဒဠပါသဉ္စ သူလာနိ စ ဂဟေတွာ မမ သန္တိကံ
အာဂတာ။ ဘေတွာနာတိ မမ သရီရံ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဘိဒ္ဓိတွာ သကဏ္ဍက-
ကာဠဝေတ္တလတာ၂ ပဝေသေတွာ။ နာသံ အတိကဿ ရဇ္ဈန္တိ ထောက် ဂန္ဓာ
သီသံ မေ ဩလမ္ပန္တံ ဒိဿာ မဟာမဂ္ဂေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ပုန နာသမ္ပိ မေ ဘိဒ္ဓိတွာ
ဝဋ္ဋရဇ္ဈံ အတိကဿ အာဝုနိတွာ ကာဇကောဋိယံ လဂ္ဂေတွာ သမန္တတော
ပရိဂ္ဂဟေတွာ မံ နယိံသု။

အဋ္ဌသံသုတိ သမ္ပသင်္ခပါလ တေ ဘောဇပုတ္တာ ကောယနေ ကေဂမနေ
ဇဉ်ပဒိကမဂ္ဂေ တံ ဗလေန စ ဝဏ္ဏေန စ ဥပေတရူပံ ပဿိံသု၊ တံ ပန ဣဿရိယ-
သောဘဂ္ဂသိရိယာ စ ပညာယ စ ဘာဝိတော ဝစိတော၊ သော တံ ဧဝရူပေါ

သမာနောပိ ကိမတ္ထံ တပံ ကရောသိ၊ ကိမိစ္ဆန္တော ဥပေါသထဝါသံ ပသသိ၊
သီလံ ရက္ခသိ။ “အဒ္ဓဿာသိ”န္တိပိ ပါဌော၊ အဟံ ကောယနေ မဟာမဂ္ဂေ တံ
အဒ္ဓသိန္တိ အတ္ထော။ အနိက္ခယာနောတိ ပတ္ထေန္တော။ တဗ္ဗာတိ ယသ္မာ
မနုဿယောနိံ ပတ္ထေမိ၊ တသ္မာ ဝီရိယေန ပရက္ကမိတွာ တပေါကမ္ပံ ကရောမိ။

သုရောသိကောတိ သုဠု မနုလိတ္ထော။ ဣတောတိ ဣမမှာ နာဂဘဝနာ
မနုဿလောကော ကေန ဥတ္တရိတရော။ သုန္တိတိ မဂ္ဂဗလနိဗ္ဗာနသင်္ခါတာ ဝိသုဒ္ဓိ။
သံယမောတိ သီလံ။ ဣဒံ သော မနုဿလောကေယေဝ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ
ဥပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယာဟ။ ကာမာနိတိ အတ္တနော အပ္ပဋိသန္တိကဘာဝံ ကရောန္တော
ဇာတိဇရာမရဏသန္တံ ကရိဿာမိတိ။ ဧဝံ မဟာရာဇ သော သင်္ခပါလော
မနုဿလောကံ ဝဏ္ဏေသိ။ သံဂစ္ဆန္တော မောတိ ဧဝံ မဟာရာဇ တသ္မိံ မနုဿ-
လောကံ ဝဏ္ဏေန္တေ အဟံ ပဗ္ဗဇာယ သိနေဟံ ကတွာ တေဒဝေါစံ။ တတ္ထ
ဥပဋ္ဌိတောသ္မိတိ အန္တပါနေန စေဝ ဒိဗ္ဗေဟိ စ ကာမဂုဏေဟိ ပရိမိတ္တော
မာနိတော အသ္မိ။ ပဇာနိတိ ပရေမိ ဂစ္ဆာမိ။ စိရပ္ပဝုဋ္ဌောသ္မိတိ အဟံ
မနုဿလောကတော စိရပ္ပဝုဋ္ဌော အသ္မိ။

နာဘိသဝိတ္တာတိ ကစ္စိ န ခေါ မမ ပုတ္တာဒိသု ကောစိ တံ န အက္ကောသိ
န ပရိဘာသိတိ ပုစ္ဆတိ။ “နာဘိသဇ္ဇေတာ”တိပိ ပါဌော၊ န ကောပေသိတိ
အတ္ထော။ ပဋိဒိပိဇ္ဇောတိ ပဋိဇ္ဇာဂ္ဂိတော။ မဏိ မမန္တိ သစေ သမ္ပ အာဠာရ
ဂစ္ဆသိယေဝ၊ ဧဝံ သန္တေ မမလောဟိတင်္ဂော ခနဟာရကော သဗ္ဗကာမဒဒေါ
မဏိ သံဝိဇ္ဇတိ၊ တံ ဥဠာရံ မဏိရတနံ အာဒါယ တဝ ဂေဟံ ဂစ္ဆ၊ တတ္ထ
ဣမဿာနုဘာဝေန ယာဘိစ္ဆကံ ခနံ လဒ္ဓါ ပုန ဣမံ မဏိံ ဩဿဇေယျ၊
ဩဿဇေန္တော စ အညတု အနောဿဇိတွာ အတ္တနော ဥဒကစာဋိယံ
ဩဿဇေယျာသိတိ ဝတွာ မယံ မဏိရတနံ ဥပနေသိတိ ဝဒတိ။

ဧဝံ ဝတွာ အာဠာရော “အယာဟံ မဟာရာဇ နာဂရာဇာနံ တေဒဝေါစံ ‘သမ္ပ
နာဟံ ခနေနတ္ထိကော၊ ပဗ္ဗဇိတုံ ပန ဣစ္ဆာမိ’တိ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရံ ယာစိတွာ
တေနော သဒ္ဓိံ နာဂဘဝနာ နိက္ခမိတွာ တံ နိဝတ္ထေတွာ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗ-
ဇိတောမ္ပိ”တိ ဝတွာ ရညော ဓမ္မကထံ ကထေန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၉၁။ “ဒိဠာ မယာ မာနုသကာပိ ကာမာ၊
အဿသတာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။
အာဒိနဝံ ကာမဂုဏေသု ဒိသ္မာ၊
သဒ္ဓါယ’ဟံ ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိ ရာဇ။

၁၉၂။ ဒုမပ္ပလာနီဝ ပတန္တိ မာဏဝါ၊
ဒဟရာ စ ဝုဒ္ဓါ စ သရီရဘေဒါ။
တေမ္ပိ ဒိသ္မာ ပဗ္ဗဇိတောမိ ရာဇ၊
အပဏ္ဏကံ သာမညမေဝ သေယျော”တိ။

တတ္ထ သဒ္ဓါယာတိ ကမ္မဉ္စ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓဟိတွာ။ ဒုမပ္ပလာနီဝ ပတန္တိတိ ယထာ ရုက္ခဖလာနိ ပက္ကာနိပိ အပက္ကာနိပိ ပတန္တိ၊ တထာ မာဏဝါ ဒဟရာ စ ဝုဒ္ဓါ စ ပတန္တိ။ အပဏ္ဏကန္တိ အဝိရဒ္ဓံ နိယျာနိကံ။ သာမညမေဝ သေယျောတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝ ဥတ္တမာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဂုဏံ ဒိသ္မာ ပဗ္ဗဇိတောမိ မဟာရာဇာတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၁၉၃။ “အဒ္ဓါ ဟဝေ သေဝိတဗ္ဗာ သပညာ၊
ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနော။
နာဂဉ္စ သုတွာန တဝဉ္စ ဌာရ၊
ကာဟာမိ ပုညာနိ အနပ္ပကာနိ”တိ။

တတ္ထ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနောတိ ယေ ဗဟူနိ ကာရဏာနိ ဇာနန္တိ။ နာဂဉ္စာတိ တထာ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနံ နာဂရာဇာနဉ္စ တဝ စ ဝစနံ သုတွာ။ အထဿ ဥဿာဟံ ဇနေန္တော တာပသော ဩသာနဂါထမာဟ—

၁၉၄။ “အဒ္ဓါ ဟဝေ သေဝိတဗ္ဗာ သပညာ၊
ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနော။
နာဂဉ္စ သုတွာန မမဉ္စ ရာဇ၊
ကရောဟိ ပုညာနိ အနပ္ပကာနိ”တိ။

ဧဝံ သော ရညော ဓမ္မံ ဒေသေတွာ တတ္ထေဝ စတ္တာရော ဝဿာနမာသေ ဝသိတွာ ပုန ဟိမဝန္တံ ဂန္ဒာ ယာဝဇီဝံ စတ္တာရော မြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ မြဟ္မလောကူပဂေါ အဟောသိ။ သင်္ခပါလောပိ ယာဝဇီဝံ ဥပေါသထဝါသံ ဝသိတွာ ရာဇာ စ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကရိတွာ ယထာကမ္ပံ ဂတာ။

သတ္တာဇ္ဇမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ပိတာ တာပသော ကဿပေါ အဟောသိ၊ ဗာရာဏသိရာဇာ အာနန္တော၊ အာဠာရော သာရိပုတ္တော၊ သင်္ခပါလနာဂရာဇာပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သင်္ခပါလဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

၅-စူဠသုတသောမဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၅)

အာမန္တယာမိ နိဂမန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော နေက္ခမ္မပါရမိံ
 အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ပစ္စုပ္ပန္နဝတ္ထု မဟာနာရဒကဿပဇာတကသဒိသမေဝံ။
 အတိတေ ပန ဗာရာဏသီ သုဒဿနံ နာမ နဂရံ အဟောသိ၊ တတ္ထုဗြဟ္မဒတ္တော
 နာမ ရာဇာ အဇ္ဈာဝသိ။ ဗောဓိသတ္တော တဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမိ
 နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဒဿမာသစ္စယေန မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမိ။ တဿ ပန ပုဏ္ဏစန္ဒ-
 သဿိရိကံ မုခံ အဟောသိ၊ တေနဿ “သောမကုမာရော”တိ နာမံ ကရိံသု။
 သော ဝိညုတံ ပတ္တော သုတဝိတ္တကော သဝနသီလော အဟောသိ၊ တေန နံ
 “သုတသောမော”တိ သဇ္ဇာနိံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော တက္ကသိလာယံ
 သဗ္ဗသိပ္ပါနိ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာဂတောပိတု သန္တကံ သေတစ္ဆတ္တံ လဘိတွာ ဓမ္မေန
 ရဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ မဟန္တ ဣဿရိယံ အဟောသိ။ တဿ စန္ဒာဒေဝိပ္ပမုခါနိ
 သောဠသ ဣတ္ထိသဟဿာနိ အဟောသုံ။ သော အပရဘာဂေ ပုတ္တဓိတာဟိ
 ဝခုန္တော ဃရာဝါသေ အနဘိရတော အရညံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိတုကာမော
 အဟောသိ။

သော ဧကဒိဝသံ ကပ္ပကံ အာမန္တော “ယဒါ မေ သမ္မ သိရသ္မိံ” ပလိတံ
 ပဿေယျာသိ၊ တဒါ မေ အာရောစေယျာသိ”တိ အာဟ။ ကပ္ပကော တဿ
 ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တိတွာ အပရဘာဂေ ပလိတံ ဒိသ္မာ အာရောစေတွာ “တေန
 ဟိ နံ သမ္မ ကပ္ပက ဥဒ္ဓရိတွာ မမ ဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌပေဟိ”တိ ဝုတ္တေ သုဝဏ္ဏ-
 သဏ္ဌာသေန ဥဒ္ဓရိတွာ ရညော ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ တံ ဒိသ္မာ မဟာသတ္တော
 “ဇရာယ မေ သရီရံ အဘိဘူတ”န္တိ ဘိတော တံ ပလိတံ ဂဟေတွာဝ ပါသာဒါ
 ဩတရိတွာ မဟာဇနဿ ဒဿနဌာနေ ပညတ္တေ ရာဇပလ္လင်္ဂေ နိသီဒိတွာ
 သေနာပတိပ္ပမုခါနိ အသီတိအမစ္စသဟဿာနိ ပုရောဟိတပ္ပမုခါနိ သဠိဗြာဟ္မဏ-
 သဟဿာနိ အညေ စ ရဠိကဇာနပဒနေဂမာဒယော ဗဟူ ဇနေ ပတ္တော-
 သာပေတွာ “သိရသ္မိံ” မေ ပလိတံ ဇာတံ၊ အဟံ မဟလ္လကောသ္မိ၊ မမ
 ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ ဇာနာထာ”တိ ဝတွာ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁၉၅။ “အာမန္တယာမိ နိဂမံ၊ မိတ္တာမစ္စေ ပရိဿဇေ။
 သိရသ္မိံ ပလိတံ ဇာတံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဒါနိ ရောစ’ဟ”န္တိ။

တတ္ထ အာမန္တယာမိတိ ဇာနာပေမိ။ ရောစ’ဟန္တိ ရောစေမိ အဟံ၊ တဿ
 မေ ဘောန္တော ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ ဇာနာထာတိ။

တံ သုတွာ တေသု ဧကော ဝိသာရဒပ္ပတ္တော ဟုတွာ ဂါထမာဟ—

၁၉၆။ “အဘုံ မေ ကထံ န ဘဏသိ၊ သလ္လံ မေ ဒေဝ ဥရသိ ကပ္ပေသိ။
သတ္တသတာ တေ ဘရိယာ၊ ကထံ န တေ တာ ဘဝိဿန္တိ”တိ။

တတ္ထ အဘူန္တိ အဝရိံ။ ဥရသိ ကပ္ပေသိတိ ဥရသ္မိံ သုနိသိတဓောတသတ္တိံ စာရေသိ။ သတ္တသတာတိ သမဇာတိကာ ခတ္တိယကညာ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ကထံ န တေ တာ ဘဝိဿန္တိတိ တာ တဝ ဘရိယာ တယိ ပဗ္ဗဇိတေ အနာထာ နိပ္ပစ္စယာ ကထံ ဘဝိဿန္တိ၊ ဧတာ အနာထာ ကတွာ တုမှာကံ ပဗ္ဗဇော နာမ န ယုတ္တာတိ။

တတော မဟာသတ္တော တတိယံ ဂါထမာဟ—

၁၉၇။ “ပညာယိဟိန္တိ ဧတာ၊ ဒဟရာ အညမ္ဘိ တာ ဂမိဿန္တိ။
သဂ္ဂဉ္စ ပတ္တယာနော၊ တေန အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။

တတ္ထ ပညာယိဟိန္တိတိ အတ္တနော ကမ္မေန ပညာယိဿန္တိ။ အဟံ ဧတာသံ ကိံ ဟောမိ၊ သဗ္ဗာပေတာ ဒဟရာ၊ ယော အညော ရာဇာ ဘဝိဿတိ၊ တံ ဧတာ ဂမိဿန္တိတိ။

အမစ္စာဒယော ဗောဓိသတ္တဿ ပဋိဝစနံ ဒါတုံ အသက္ကောန္တာ တဿ မာတု သန္တိကံ ဂန္ဓာ တမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ သာ တုရိတတုရိတာ အာဂန္ဓာ “သစ္စံ ကိရ တုံ တာတ ပဗ္ဗဇိတုကာမောသိ”တိ ဝတွာ ဒွေ ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၉၈။ “ဒုလ္လဒ္ဓိံ မေ အာသိ သုတသောမ၊
ယဿ တေ ဟောမ’ဟံ မာတာ။
ယံ မေ ဝိလပန္တိယာ၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝ။

၁၉၉။ ဒုလ္လဒ္ဓိံ မေ အာသိ သုတသောမ၊
ယံ တံ အဟံ ဝိဇာယိဿံ။
ယံ မေ ဝိလပန္တိယာ၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝါ”တိ။

တတ္ထ ဒုလ္လဗ္ဗန္တိ ယံ ဧတံ မယာ လဘန္တိယာ ပုတ္တံ ဇမ္ဗံ လဒ္ဓံ ဒုလ္လဗ္ဗံ။ ယံ မေတိ
ယေန ကာရဏေန မယိ နာနပ္ပကာရကံ ဝိလပန္တိယာ တံ ပဗ္ဗဇိတုံ ဣစ္ဆသိ၊
တေန ကာရဏေန တာဒိသဿ ပုတ္တဿ လဘနံ မမ ဒုလ္လဗ္ဗံ နာမာတိ။

ဗောဓိသတ္တော ဧဝံ ပရိဒေဝမာနာယပိ မာတရာ သဒ္ဓိံ ကိဉ္စိ န ကထေသိ။
ဿ ရောဒိတွာ ကန္တိတွာ သယမေဝ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ အထဿ ပိတု
အာရောစေသုံ။ သော အာဂန္တော ဧကံ တာဝ ဂါထမာဟ—

၂၀၀။ “ကော နာမေ’သော ဓမ္မော၊
သုတသောမ ကာ စ နာမ ပဗ္ဗဇော။
ယံ နော အမှေ ဇိဏ္ဏေ၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝါ”တိ။

တတ္ထ ယံ နော အမှေတိ ယံ တံ အမှာကံ ပုတ္တော သမာနော အမှေ
ဇိဏ္ဏေ ပဋိဇဉ်တဗ္ဗကာလေ အပ္ပဋ္ဌိဇဉ်တွာ ပပါတေ သိလံ ပဝဋ္ဌေန္တော ဝိယ
ဆဋ္ဌေတွာ အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ၊ တေန တံ ဝဒါမိ ကော နာမေသော တဝ
ဓမ္မောတိ အဓိပ္ပါယော။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော တုဏှိ အဟောသိ။ အထ နံ ပိတာ “တာတ
သုတသောမ သစေပိ တေ မာတုပိတုသု သိနေဟော နတ္ထိ၊ ပုတ္တဓိတရော
တေ ဗဟူ တရုဏာ၊ တယာ ဝိနာ ဝတ္ထိတုံ န သက္ခိယန္တိ၊ တေသံ ဝုဗ္ဗိပ္ပတ္တ-
ကာလေ ပဗ္ဗဇိဿသိ”တိ ဝတွာ သတ္တမံ ဂါထမာဟ—

၂၀၁။ “ပုတ္တာပိ တုယံ ဗဟဝေါ၊ ဒဟရာ အပ္ပတ္တယောဗ္ဗနာ။
မဉ္ဇူ တေပိ တံ အပဿန္တာ၊ မညေ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆန္တိ”တိ။

တတ္ထ မဉ္ဇူတိ မရုရဝစနာ။ နိဂစ္ဆန္တိတိ နိဂစ္ဆိယန္တိ ကာယိကစေတသိ-
ကဒုက္ခံ ပဋိလဘိယန္တိတိ မညာမိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော ဂါထမာဟ—

၂၀၂။ “ပုတ္တေဟိ စ မေ ဧတေဟိ၊
ဒဟရေဟိ အပ္ပတ္တယောဗ္ဗနေဟိ။
မဉ္ဇူဟိ သဗ္ဗေဟိပိ တုမှေဟိ၊
စိရမ္ပိ ဌတွာ ဝိနာသဘာဝေါ”တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗေဟိဝိ ငှေဟိတိ တာတ န ကေဝလံ ပုတ္တေဟေဝ၊ အထ ခေါ
တုမှေဟိဝိ အညေဟိဝိ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ စိရံ ဌတွာပိ ဒိဃမဒ္ဓါနံ ဌတွာပိ ဝိနာသ-
ဘာဝေါဝံ နိယတော။ သကလသ္မိမ္ပိ ဟိ လောကသန္တိပါသေ ဧကသင်္ခါရောပိ
နစ္စော နာမ နတ္ထိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ပိတု ဓမ္မကထံ ကထေသိ။ သော တဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ
တုဏှိ အဟောသိ။ အထဿ သတ္တသတနံ ဘရိယာနံ အာရောစယိံသု။
ဇာ စ ပါသာဒါ ဩရုယ တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဂေါပ္ပကေသု ဂဟေတွာ
ပရိဒေဝမာနာ ဂါထမာဟံသု—

၂၀၃။ “ဆိန္ခံ န တုယံ ဟဒယံ၊
အဒု တေ ကရုဏာ စ နတ္ထိ အမှေသု။
ယံ နော ဝိကန္တန္တိယော၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝါ”တိ။

တဿတ္တော—သာမိ သုတသောမ အမှေ ဝိရော ကတွာ ဂစ္ဆန္တဿ
အပ္ပမတ္တကဿပိ သိနေဟဿ အဘာဝေန တဝ ဟဒယံ အမှေသု ဆိန္ခံ န၊
ဥဒါဟု ကရုဏာယ အဘာဝေန ကာရညံ ဝါ နတ္ထိ၊ ယံ နော ဧဝံ ဝိကန္တန္တိယော
ပဟာယ ပဗ္ဗဇသိတိ။

မဟာသတ္တော တာသံ ပါဒမူလေ ပရိဝတ္တိတွာ ပရိဒေဝမာနာနံ ပရိဒေဝန-
သဒ္ဓိ သုတွာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၂၀၄။ “န စ မယံ ဆိန္ခံ ဟဒယံ၊
အတ္ထိ ကရုဏာပိ မယံ တုမှေသု။
သဂ္ဂဉ္စ ပတ္တယာနော၊
တေန အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ။

တတ္ထ သပ္ပန္နိတိ အဟံ သဂ္ဂဉ္စ ပတ္တယန္တော ယသ္မာ အယံ ပဗ္ဗဇော နာမ
ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတာ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တုမှေ မာ စိန္တယိတ္တာတိ တာ
အဿာသေသိ။

အထဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ အာရောစေသုံ။ သာ ဂရုဘာရာ ပရိပုဏ္ဏ-
ဂဗ္ဘာပိ သမာနာ အာဂန္ဓာ မဟာသတ္တံ ဝဋ်တွာ ဧကမန္တံ ဌိတာ တိဿော
ဂါထာယော အဘာသိ—

၂၀၅။ ဒုလ္လဗ္ဗံ မေ အာသိ သုတသောမ၊
ယဿ တေ အဟံ ဘရိယာ။
ယံ မေ ဝိလပန္နိယာ၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇေသိ ဒေဝ။

၂၀၆။ ဒုလ္လဗ္ဗံ မေ အာသိ သုတသောမ၊
ယဿ တေ အဟံ ဘရိယာ။
ယံ မေ ကုစ္ဆိပဋိသန္ဓိံ၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇေသိ ဒေဝ။

၂၀၇။ ပရိပက္ခော မေ ဂဗ္ဘော၊
ကုစ္ဆိဂတော ယာဝ နံ ဝိဇာယာမိ။
မာဟံ ကော ဝိဝေ၊
ပစ္ဆာ ဒုက္ခာနိ အဒ္ဓက္ခိန္ဒိ။

တတ္ထ ယံ မေတိ ယသ္မာ မမ ဝိလပန္နိယာ တံ အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇေသိ၊
တသ္မာယံ မယာ တဝ သန္တိကာ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနံ လဒ္ဓံ၊ တံ ဒုလ္လဗ္ဗမေဝ အာသိ။
ဒုတိယဂါထာယ ယသ္မာ မံ တံ ကုစ္ဆိပဋိသန္ဓိံ ပဟာယ အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇေသိ၊
တသ္မာ ယံ မယာ တဝ ဘရိယတ္တံ လဒ္ဓံ၊ တံ ဒုလ္လဗ္ဗံ မေတိ အတ္ထော။
ယာဝ နန္တိ ယာဝါဟံ တံ ဂစ္ဆိ ဝိဇာယာမိ၊ တာဝ အဝိဝါသေဟိတိ။

တတော မဟာသက္ခော ဂါထမာဟ—

၂၀၈။ “ပရိပက္ခော တေ ဂဗ္ဘော၊
ကုစ္ဆိဂတော ဣဉ် တံ ဝိဇာယဿ။
ပုတ္တံ အနောမဝဏ္ဏံ၊
တံ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။

တတ္ထ ပုတ္တန္တိ ဘဒ္ဒေ တဝ ဂဗ္ဘော ပရိပက္ခောတိ ဇာနာမိ၊ တံ ပန ဝိဇာယ-
မာနာ ပုတ္တံ ဝိဇာယိဿသိ၊ န ဓိတရံ၊ သာ တံ သောတ္ထိနာ ဝိဇာယဿ
ပုတ္တံ၊ အဟံ ပန သဒ္ဓိံ တယာ တံ ပုတ္တံ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိယေဝါတိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ သောကံ သန္ဓာရေတုံ အသက္ခောန္တိ “ဣတော
ဒါနိ ပဋ္ဌာယ ဒေဝ အမှာကံ သိရိ နာမ နတ္ထိ”တိ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဟဒယံ
ဓာရယမာနာ အဿုနိ မုဉ္ဇန္တိ မဟာသဒ္ဓေန ပရိဒေဝိ။ အထ နံ သမဿာ-
သေန္တော မဟာသက္ခော ဂါထမာဟ—

၂၀၉။ “မာ တုံ စန္ဒေ ရုဒိ၊
မာ သောစိ ဝနတိမိရမတ္တက္ခိ။
အာရောဟ ဝရပါသာဒံ၊
အနပေက္ခော အဟံ ဂမိဿာမီ”တိ။

တတ္ထ မာ တုံ စန္ဒေ ရုဒိတိ ဘဒ္ဒေ စန္ဒာဒေဝိ တုံ မာ ရောဒိ မာ သောစိ။
ဝနတိမိရမတ္တက္ခိတိ ဂိရိကဏ္ဍိကပုပ္ဖသမာနနေတ္ထေ။ ပါဠိယံ ပန “ကောဝိဋ္ဌာရ-
တဗ္ဗက္ခိ”တိ လိခိတံ၊ တဿာ ကောဝိဋ္ဌာရပုပ္ဖံ ဝိယ တဗ္ဗနေတ္ထေတိ အတ္ထော။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ ဌာတုံ အသက္ကောန္တိ ပါသာဒံ အာရယျ ရော-
ဒမာနာ နိသိဒိ။ အထ နံ ဗောဓိသတ္တဿ ဇေဋ္ဌပုတ္တော ဒိသ္မာ “ကိ” န ခေါ
မေ မာတာ ရောဒန္တိ နိသိန္ဒာ”တိ တံ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၂၁၀။ “ကော တံ အဗ္ဗ ကောပေသိ၊
ကိံ ရောဒသိ ပေက္ခသိ စ မံ ဗာဠိ။
ကံ အဝဇ္ဈံ သာတေမိ၊
ဉ္ဇတိနံ ဥဒိက္ခမာနာန”န္တိ။

တတ္ထ ကောပေသိတိ အဗ္ဗ ကော နာမ တံ ကောပေသိ၊ ကော တေ
အပ္ပိယံ အကာသိ။ ပေက္ခသိ စာတိ မံ ဗာဠိ ပေက္ခန္တိ ကိံကာရဏာ ရောဒ-
သိတိ အဓိပ္ပါယော။ ကံ အဝဇ္ဈံ သာတေမိတိ အသာတေတဗ္ဗမ္ပိ ကံ
သာတေမိ အတ္တနော ဉ္ဇတိနံ ဥဒိက္ခမာနာနညေဝ၊ အက္ခာဟိ မေတိ ပုစ္ဆတိ။

တတော ဒေဝိ ဂါထမာဟ—

၂၁၁။ “န ဟိ သော သက္ကာ ဟန္တု၊
ဝိဇိတာဝိ ယော မံ တာတ ကောပေသိ။
ဝိတာ တေ မံ တာတ အဝစ၊
အနပေက္ခော အဟံ ဂမိဿာမီ”တိ။

တတ္ထ ဝိဇိတာဝိတိ တာတ ယော မံ ဣမိဿာ ပထဝိယာ ဝိဇိတာဝိ ကော-
ပေသိ၊ အပ္ပိယသမုဒါစာရေန မေ ဟဒယေ ကောပဉ္စ သောကဉ္စ ပဝေသေသိ၊
သော တယာ ဟန္တု န သက္ကာ၊ မံ ဟိ တာတ တဝ ဝိတာ “အဟံ ရဇ္ဇသိရိဉ္စ
တံဉ္စ ပဟာယ အရညံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ အဝစ၊ ဣဒံ မေ ရောဒန-
ကာရဏန္တိ။

သော တဿာ ဝစနံ သုတွာ “အဗ္ဗ ကိ” နာမ တုံ ကထေသိ၊ နန ဧဝံ သန္တေ မယံ အနာထာ နာမ ဘဝိဿာမာ”တိ ပရိဒေဝန္တော ဂါထမာဟ—

၂၁၂။ “ယောဟံ ပုဗ္ဗေ နိယျာမိ၊
ဥယျာနံ မတ္တကုဉ္ဇရေ စ ယောဓေမိ။
သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ၊
ကထံ န ခါနိ ကရိဿာမီ”တိ။

တဿတ္ထော—ယော အဟံ ပုဗ္ဗေ စတုအာဇညယုတ္တံ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိ-
တံ ရထံ အဘိရုယ ဥယျာနံ ဂစ္ဆာမိ၊ မတ္တကုဉ္ဇရေ စ ယောဓေမိ၊ အညေဟိ စ
အဿကိဋ္ဌာဒိဟိ ကိဋ္ဌာမိ၊ သွာဟံ ဣဒါနိ သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ ကထံ
ကရိဿာမီတိ။

အထဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ သတ္တဝသိကော တေ ဥဘောပိ ရောဒန္တေ ဒိသွာ
မာတရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “အဗ္ဗ ကိ”ကာရဏာ တုမှေ ရောဒထာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ
တမတ္ထံ သုတွာ “တေန ဟိ မာ ရောဒထ၊ အဟံ တာတဿ ပဗ္ဗဇိတုံ န
ဒဿာမီ”တိ ဥဘောပိ တေ အဿာသေတွာ ဓာတိယာ သဒ္ဓိံ ပါသာဒါ
ဩရုယ ပိတု သန္တိကံ ဂန္တော “တာတ တုံ ကိရ အမှေ အကာမကေ ပဟာယ
‘ပဗ္ဗဇာမီ’တိ ဝဒသိ၊ အဟံ တေ ပဗ္ဗဇိတုံ န ဒဿာမီ”တိ ပိတရံ ဂိဝါယ ဒဠိ
ဂဟေတွာ ဂါထမာဟ—

၂၁၃။ “မာတုစ္စ မေ ရုဒန္တျာ၊
ဇေဋ္ဌဿ စ ဘာတုနော အကာမဿ။
ဟတ္ထေပိ တေ ဂဟေဿံ၊
န ဟိ ဂစ္ဆသိ နော အကာမာန”န္တိ။

မဟာသတ္ထော စိန္တေသိ-“အယံ မေ ပရိပန္နိ ကရောတိ၊ ကေန န ခေါ နံ
ဥပါယေန ပဋိက္ခမာပေယျ”န္တိ။ တတော ဓာတိံ ဩလောကေတွာ “အဗ္ဗ
ဓာတိ ဟန္တိမံ မဏိက္ခန္ဓပိဋန္နံ၊ တဝေသော ဟောတု ဟတ္ထေ၊ ပုတ္တံ အပနေဟိ၊
မာ မေ အန္တရာယံ ကရီ”တိ သယံ ပုတ္တံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ အပနေတုံ
အသက္ကောန္တော တဿာ လဉ္စ ပဋိဇာနေတွာ ဂါထမာဟ—

၂၁၄။ “ဥဋ္ဌေဟိ တုံ ဓာတိ၊
ဣမံ ကုမာရံ ရမေဟိ အညတ္ထ။
မာ မေ ပရိပန္နမကာသိ၊
သဂ္ဂံ မမ ပတ္တယာနဿာ”တိ။

တတ္ထ ဣမံ ကုမာရန္တိ အဗ္ဗ ဓာတိ တံ ဥဋ္ဌေဟိ၊ ဣမံ ကုမာရံ အပနေတွာ အာဂန္တာ ဣမံ မဏိံ ဂဟေတွာ အညတ္ထ နံ အဘိရမေဟိတိ။

သာ လဉ္စံ လဘိတွာ ကုမာရံ သညာပေတွာ အာဒါယ အညတ္ထ ဂန္တာ ပရိဒေဝမာနာ ဂါထမာဟ—

၂၁၅။ “ယံ နူနိမံ ဒဒေယျံ” ပဘဏ်ရံ၊
 ကော န မေ ဣမိနာတ္ထော။
 သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ၊
 ကိံ န မေနံ ကရိဿာမီ”တိ။

တဿတ္ထော—ယံ နူန အဟံ ဣမံ လဉ္စတ္ထာယ ဂဟိတံ ပဘဏ်ရံ သုပ္ပဘာသံ မဏိံ ဒဒေယျံ၊ ကော န မယံ သုတသောမနရိန္ဒေ ပဗ္ဗဇိတေ ဣမိနာ အတ္ထော၊ ကိံ န မေနံ ကရိဿာမီ၊ အဟံ တသ္မိံ ပဗ္ဗဇိတေ ဣမံ လဘိဿာမီ၊ လဘန္တိပိ စ ကိံ န ခေါ ဧတံ ကရိဿာမီ၊ ပဿထ မေ ကမ္မန္တိ။

တတော မဟာသေနဂုတ္ထော စိန္တေသိ၊ “အယံ ရာဇာ ‘ဂေဟေ မေ ဓနံ မန္တ’န္တိ သညံ ကရေတိ မညေ၊ ဗဟုဘာဝမဿ ကထေဿာမီ”တိ။ သော ဥဋ္ဌာယ ဝဋ္ဋိတွာ ဂါထမာဟ—

၂၁၆။ “ကောသော စ တုယံ ဝိပုလော၊
 ကောဋ္ဌာဂါရဉ္စ တုယံ ပရိပူရံ။
 ပထဝီ စ တုယံ ဝိဇိတာ၊
 ရမဿ မာ ပဗ္ဗဇိ ဒေဝါ”တိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္ထော ဂါထမာဟ—

၂၁၇။ “ကောသော စ မယံ ဝိပုလော၊
 ကောဋ္ဌာဂါရဉ္စ မယံ ပရိပူရံ။
 ပထဝီ စ မယံ ဝိဇိတာ၊
 တံ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ။

တံ သုတွာ တသ္မိံ အပဂတေ ကုလဝခုနသေဋ္ဌိ နာမ ဥဋ္ဌာယ ဝဋ္ဋိတွာ ဂါထမာဟ—

၂၁၈။ “မယုမ္ဗိ ဓနံ ပဟူတံ၊ သင်္ချာတုံ နောပိ ဒေဝ သက္ကောမိ။
တံ တေ ဒဒါမိ သဗ္ဗမ္ဗိ၊ ရမဿု မာ ပဗ္ဗဇိ ဒေဝါ”တိ။

တံ သုတွာ မဟာသက္ကော ဂါထမာဟ—

၂၁၉။ “ဇာနာမိ ဓနံ ပဟူတံ၊ ကုလဝဇုန ပူဇိတော တယာ စ’သ္မိ။
သဂ္ဂဉ္စ ပတ္တယာနော၊ တေန အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။

တံ သုတွာ ကုလဝဇုန အပဂတေ မဟာသက္ကော သောမဒတ္တံ ကနိဋ္ဌ-
ဘာတရံ အာမန္တေတွာ “တာတ အဟံ ပဉ္စရပက္ခိတ္တော ဝနကုက္ကုဋ္ဌော ဝိယ
ဥက္ကဏ္ဍိတော၊ မံ သရာဝါသေ အနဘိရတိ အဘိဘဝတိ၊ အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊
တွံ ဣမံ ရဇ္ဇံ ပဋိပဇ္ဇော”တိ ရဇ္ဇံ နိယျာဒေန္တော ဂါထမာဟ—

၂၂၀။ “ဥက္ကဏ္ဍိတောသ္မိ ဗာဠု၊ အရတိ မံ သောမဒတ္တ အာဝိသတိ။
ဗဟုကာပိ မေ အန္တရာယာ၊ အဇ္ဇေဝါဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။

တံ သုတွာ သောပိ ပဗ္ဗဇိတုကာမော တံ ဒီပေန္တော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၂၁။ “ဣဒံ စ တုယံ ရုစိတံ၊ သုတသောမ အဇ္ဇေဝ ဒါနိ တွံ ပဗ္ဗဇ။
အဟမ္ဗိ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ န ဥဿဟေ တယာ ဝိနာ အဟံ ဌာတု”န္တိ။
အထ နံ သော ပဋိက္ခိပိတွာ ဥပဓုံ ဂါထမာဟ—

၂၂၂။ “န ဟိ သက္ကာ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ နဂရေ န ဟိ ပစ္စတိ ဇနပဒေ စာ”တိ။

တတ္ထ န ဟိ ပစ္စတိတိ ဣဒါနေဝ တာဝ မမ ပဗ္ဗဇာဓိပ္ပာယ် သုတွာဝ ဣမသ္မိံ
ဒွါဒသယောဇနိကေ သုဒဿနနဂရေ စသကလဇနပဒေ စ န ပစ္စတိ၊ ကောစိ
ဥဒ္ဓနေ အဂ္ဂိံ န ဇာလေတိ၊ အမှေသု ပန ဒွိသု ပဗ္ဗဇိတေသု အနာထာဝ ရဋ္ဌ-
ဝါသိနော ဘဝိဿန္တိ၊ တသ္မာ န ဟိ သက္ကာ တယာ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ အဟမေဝ
ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။

တံ သုတွာ မဟာဇနော မဟာသက္ကဿ ပါဒမူလေ ပရိဝတ္တိတွာ ပရိ-
ဒေဝန္တော ဥပဓုဂါထမာဟ—

“သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ၊ ကထံ န ဒါနိ ကရိဿာမာ”တိ။

တတော မဟာသက္ကော “အလံ မာ သောစယိတ္ထ၊ အဟံ စိရမ္ဗိ ဌတွာ
တုမှေဟိ ဝိနာ ဘဝိဿာမိ၊ ဥပ္ပန္နသင်္ခါရော ဟိ နိစ္စော နာမ နတ္ထိ”တိ မဟာ-
ဇနဿ ဓမ္မံ ကထေန္တော အာဟ—

၂၂၃။ “ဥပနိယတိံ မညေ၊ ပရိတ္တံ ဥဒကံဝ စက်ဝါရမိ။
ဧဝံ သုပရိတ္တကေ ဇိဝိတေ၊ န စ ပမဇ္ဇိတုံ ကာလော။

၂၂၄။ ဥပနိယတိံ မညေ၊ ပရိတ္တံ ဥဒကံဝ စက်ဝါရမိ။
ဧဝံ သုပရိတ္တကေ ဇိဝိတေ၊ အန္ဓဗာလာ ပမဇ္ဇန္တိ။

၂၂၅။ တေ ဝဗ္ဗယန္တိ နိရယံ၊ တိရစ္ဆာနယောနိဉ္စ ပေတ္တိဝိသယဉ္စ။
တဏှာယ ဗန္ဓနဗဒ္ဓါ၊ ဝဗ္ဗေန္တိ အသုရကာယ”န္တိ။

တတ္ထ ဥပနိယတိံ မညေတိ တာတ “ဣဒံ ဇိဝိတံ ဥပနိယတိ”တိ အဟံ မညာမိ။ အညေသု သုတ္တေသု ဥပသံဟရဏတ္ထော ဥပနိယနတ္ထော၊ ဣမ ပန ပရိယာဒါနတ္ထော။ တသ္မာ ယထာ ပရိတ္တံ ဥဒကံ ရဇကောနံ ခါရစက်ဝါရေ ပက္ခိတ္တံ သီဃံ ပရိယာဒိယတိ၊ တထာ ဇိဝိတမ္ပိ။ ဧဝံ သုပရိတ္တကေ ဇိဝိတေ တံ ပရိတ္တကံ အာယုသင်္ခါရံ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တာနံ သတ္တာနံ န ပုညကိရိယာယ ပမဇ္ဇိတုံ ကာလော၊ အပ္ပမာဒေါ ဟာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ အန္ဓဗာလာ ပမဇ္ဇန္တိတိ အဇရာမရာ ဝိယ ဟုတွာ ဂုဏကလလေ သူကရာ ဝိယ ဟုတွာ ကာမပဏ္ဍိတံ နိမုဇ္ဇန္တာ ပမဇ္ဇန္တိ။ အသုရကာယန္တိ ကာဠကဉ္စိက-အသုရယောနိဉ္စ ဝဗ္ဗေန္တိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ မဟာသတ္တော မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ပုဗ္ဗကံ^၁ နာမ ပါသာဒံ အာရယု သတ္တမာယ ဘူမိယာ ဌိတော ခဂ္ဂေန စူဠံ ဆိန္ဒိတွာ “အဟံ တုမှာကံ ကိဉ္စ န ဟောမိ၊ အတ္တနော ရာဇာနံ ဂဏှထာ”တိ သဝေဌနံ စူဠံ မဟာဇနဿ အန္တရေ ခိပိ။ တံ ဂဟေတွာ မဟာဇနော ဘူမိယံ ပရိဝဇ္ဇေန္တော ပရိဝဇ္ဇေန္တော ပရိဒေဝိ။ တသ္မိံ ဌာနေ မဟန္တံ ရဇဂုံ ဥဌဟိ။ ပဋိက္ခမိတွာ ဌိတဇနော တံ ဩလောကေတွာ “ရညာ စူဠံ ဆိန္ဒိတွာ သဝေဌနာ စူဠာ မဟာဇနဿ အန္တရေ ခိတ္တာ ဘဝိဿတိ၊ တေနာယံ ပါသာဒဿ အဝိဒူရေ ရဇဝဋ္ဋိ ဥဂ္ဂတာ”တိ ပရိ-ဒေဝန္တော ဂါထမာဟ—

၂၂၆။ “ဦဟညတေ ရဇဂုံ အဝိဒူရေ၊ ပုဗ္ဗကမိ စ ပါသာဒေ။

မညေ နော ကေသာ ဆိန္ဒာ၊ ယသသိနော ဓမ္မရာဇဿာ”တိ။

တတ္ထ ဦဟညတေတိ ဥဌဟတိ။ ရဇဂန္တိ ရဇက္ခန္ဓော။ အဝိဒူရေတိ ဣတော အမှာကံ ဌိတဌာနတော အဝိဒူရေ။ ပုဗ္ဗကမိတိ ပုဗ္ဗကပါသာဒဿ၊^၂ သမိပေ။ မညေ နောတိ အမှာကံ ဓမ္မရာဇဿ ကေသာ ဆိန္ဒာ ဘဝိဿန္တိတိ မညာမ။

မဟာသတ္တော ပရိစာရိကံ ပေသေတွာ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ အာဟာရ-
 ပေတွာ ကပ္ပကေန ကေသမဿံ ဩဟာရပေတွာ အလင်္ကာရံ သယနပိဋ္ဌေ
 ပါတေတွာ ရတ္တပဋ္ဌာနံ ဒဿာနိ ဆိန္ဒိတွာ တာနိ ကာသာယာနိ နိဝါသေတွာ
 မတ္တိကာပတ္တံ ဝါမအံသကူဋေ လဂ္ဂေတွာ ကတ္တရဒဏ္ဍံ အာဒါယ မဟာတလေ
 အပရာပရံ စက်မိတွာ ပါသာဒါ ဩတရိတွာ အန္တရိယံ ပဋိပဋ္ဌိ။ ဂစ္ဆန္တိ
 ပန နံ န ကောဗိသဇ္ဇာနိ။ အထဿ သတ္တသတာ ခတ္တိယကညာ ပါသာဒံ အဘိ-
 ရုဟိတွာ တံ အဒိဿာ အာဘရဏဘဏ္ဍမေဝ ဒိဿာ ဩတရိတွာ အဝသေသာနံ
 သောဠသသဟဿာနံ ဣတ္ထိနံ သန္တိကံ ဂန္ဓာ “အမှာကံ” ပိယသာမိကော
 သုတသောမမဟိဿရော ပဗ္ဗဇိတော”တိ မဟာသဒ္ဓေန ပရိဒေဝမာနာဝ ဗဟိ
 နိက္ခမိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ မဟာဇနော တဿ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ အညာသိ၊
 သကလနဂရံ သင်္ချိတိတွာ “ရာဇာ ကိရ နော ပဗ္ဗဇိတော”တိ ရာဇ-
 ဌါရေ သန္တိပတိ၊ မဟာဇနော “ဣဓ ရာဇာ ဘဝိဿတိ၊ ဧတ္ထ ဘဝိဿတိ”တိ
 ပါသာဒါဒိနိ ရညော ပရိဘောဂဋ္ဌာနာနိ ဂန္ဓာ ရာဇာနံ အဒိဿာ—

၂၂၇။ “အယမဿ ပါသာဒေါ၊ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖမာလျုဝိတိကိဏ္ဍော။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္တာဂါရေဟိ။

၂၂၈။ အယမဿ ပါသာဒေါ၊ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖမာလျုဝိတိကိဏ္ဍော။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။

၂၂၉။ ဣဒမဿ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖမာလျုဝိတိကိဏ္ဍံ။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္တာဂါရေဟိ။

၂၃၀။ ဣဒမဿ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖမာလျုဝိတိကိဏ္ဍံ။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။

၂၃၁။ အယမဿ အသောကဝနိကာ၊ သုပုပ္ဖိတာ သဗ္ဗကာလိကာ ရမ္မာ။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္တာဂါရေဟိ။

၂၃၂။ အယမဿ အသောကဝနိကာ၊ သုပုပ္ဖိတာ သဗ္ဗကာလိကာ ရမ္မာ။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။

၂၃၃။ ဣဒမဿ ဥယျာနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္တာဂါရေဟိ။

- ၂၃၄။ ဣဒမဿ ဥယျာနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။
- ၂၃၅။ ဣဒမဿ ကဏိကာရဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။
- ၂၃၆။ ဣဒမဿ ကဏိကာရဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။
- ၂၃၇။ ဣဒမဿ ပါဠလိဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။
- ၂၃၈။ ဣဒမဿ ပါဠလိဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။
- ၂၃၉။ ဣဒမဿ အဗ္ဗဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။
- ၂၄၀။ ဣဒမဿ အဗ္ဗဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။
- ၂၄၁။ အယမဿ ပေါက္ခရဏီ၊ သဉ္ဇန္တာ အဏ္ဏဇေဟိ ဝိတိကိဏ္ဍာ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။
- ၂၄၂။ အယမဿ ပေါက္ခရဏီ၊ သဉ္ဇန္တာ အဏ္ဏဇေဟိ ဝိတိကိဏ္ဍာ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေနာ”တိ—
ဣမာဟိ ဂါထာဟိ ပရိဒေဝန္တော ဝိစရိ။

တတ္ထ ဝိတိကိဏ္ဍောတိ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖေဟိ စ နာနာမာလေဟိ စ သမော-
ကိဏ္ဍော။ ပရိကိဏ္ဍောတိ ပရိဝါရိတော။ ဣတ္ထာဂါရေဟိတိ ဒါသိယော
ဥပါဒါယ ဣတ္ထိယော ဣတ္ထာဂါရာ နာမ။ ဉ္ဇတိသဗ္ဗေနာတိ အမစ္စာပိ ဣ
ဉ္ဇတယော ဝေ။ ဣတ္ထာဂါရန္တိ သတ္တရတနဝိစိတ္တော သယနကုဋ္ဌာဂါရဝဇ္ဇော။
အသောကဝနိကာတိ အသောကဝနဘူမိ။ သဗ္ဗကာလိကာတိ သဗ္ဗကာလ-
ပရိဘောဂက္ခမာ နိစ္စပုပ္ဖိတာ ဝါ။ ဥယျာနန္တိ နန္ဒနဝနဝိတ္တလတာဝနသဒိဝ

ဥယျာနံ။ သဗ္ဗကာလိကန္တိ ဆသုပိ ဥတုသု ဥပ္ပဇ္ဇနကပုပ္ဖဖလသဉ္စန္တံ။ ကဏိကာရ-
ဝနာဒီသု သဗ္ဗကာလိကန္တိ သဗ္ဗကာလေ သုပုပ္ဖိတဖလိတမေဝ။ သဉ္စန္တံ
နာနာဝိဓေဟိ ဇလဇထလဇကုသုမေဟိ သုဠ သဉ္စန္တံ။ အဏ္ဏဇေဟိ ဝိတိ-
ကိဏ္ဏာတိ သကုဏသံဃေဟိ ဩကိဏ္ဏာ။

ဧဝံ တေသု တေသု ဌာနေသု ပရိဒေဝိတွာ မဟာဇနော ပုန ရာဇင်္ဂဏံ
အာဂန္တံ—

၂၄၃။ “ရာဇာ ဝေါ ခေါ ပဗ္ဗဇိတော၊
သုတသောမော ရဇ္ဇိ ဣမံ ပဟတွာန။
ကာသာယဝတ္ထဝသနော၊
နာဂေါဝ ဧကကော စရတိ”တိ—

ဂါထံ ဝတွာ အတ္တနော ဃရေ ဝိဘဝံ ပဟာယ ပုတ္တဓိတရော ဟတ္ထေသု
ဂဟေတွာ နိက္ခမိတွာ ဗောဓိသတ္တဿေဝ သန္တိကံ အဂမာသိ၊ တထာ မာတာ-
ပိတရော ပုတ္တဒါရာ သောဠသသဟဿာ စ နာဠကိတ္တိယော။ သကလ-
နဂရံ တုစ္ဆံ ဝိယ အဟောသိ၊ ဇနပဒဝါသိနောပိ တေသံ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော
ဂမိံသု။ ဗောဓိသတ္တော ဒွါဒသယောဇနိကံ ပရိသံ ဂဟေတွာ ဟိမဝန္တာဘိမုခေါ
ပါယာသိ။ အထဿ အဘိနိက္ခမနံ ဥတွာ သက္ကော ဝိဿကမ္ပံ အာမန္တေတွာ
“တာတ ဝိဿကမ္ပ သုတသောမမဟာရာဇာ အဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တော၊ ဝသနဌာနံ
လဒ္ဓု၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သမာဂမော စ မဟာ ဘဝိဿတိ၊ ဂစ္ဆ ဟိမဝန္တပဒေသေ ဂင်္ဂါ-
တိရေ တိံသယောဇနာယာမံ ပဉ္စဒသယောဇနဝိတ္ထတံ” အဿမပဒံ မာပေ-
ဟိ”တိ ပေသေသိ။ သော တထာ ကတွာ တသ္မိံ အဿမပဒေ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ
ပဋိယာဒေတွာ ဧကပဒိကမဂ္ဂံ မာပေတွာ ၂ ဒေဝလောကမေဝ ဂတော။

မဟာသတ္တော တေန မဂ္ဂေန ဂန္တာ တံ အဿမပဒံ ပဝိသိတွာ ပဌမံ သယံ
ပဗ္ဗဇိတွာ ပစ္ဆာ သေသေ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ အပရဘာဂေ ဗဟူ ပဗ္ဗဇိံသု။ တိံသ-
ယောဇနိကံ ဌာနံ ပရိပူရိ။ ဝိဿကမ္ပေန ပန အဿမမာပိတနိယာမော စ
ဗဟူနံ ပဗ္ဗဇိတနိယာမော စ ဗောဓိသတ္တဿ အဿမပဒသံဝိဒဟိတနိယာမော
စ ဟတ္ထိပါလဇာတကေ ၃ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ မဟာ-
သတ္တော ယဿ ယဿေဝ ကာမဝိတက္ကာဒိ မိစ္ဆာဝိတက္ကော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ တံ
အာကာသေန ဥပသင်္ကမိတွာ အာကာသေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ ဩဝန္တော
၂ ဩဝန္တော—

၂၄၄။ “မာဿု ပုဗ္ဗေ ရတိကိဋ္ဌိတာနိ၊ ဟသိတာနိ စ အနုဿရိတ္ထ။
မာ ဝေါ ကာမာ ဟနိံသု၊ ရမ္မံ ဟိ သုဒဿနံ နဂရံ။

၂၄၅။ မေတ္တစိတ္တဉ္စ ဘာဝေထ၊ အပ္ပမာဏံ ဒိဝါ စ ရက္ခော စ။
အဂစ္ဆိတ္ထ ဒေဝပုရံ၊ အာဝါသံ ပုညကမ္မိန”န္တိ။

တတ္ထ ရတိကိဋ္ဌိတာနိတိ ကာမရတိယော စ ကာယဝါစာခိဉ္စာဝသေနံ
ပဝတ္တကိဋ္ဌိတာနိ စ။ မာ ဝေါ ကာမာ ဟနိံသုတိ မာ တုဗ္ဗေ ဝတ္ထုကာမ-
ကိလေသကာမာ ဟနိံသု။ ရမ္မံ ဟိတိ သုဒဿနနဂရံ နာမ ရမဏီယံ၊ တံ မာ
အနုဿရိတ္ထ။ မေတ္တစိတ္တန္တိ ဣဒံ ဒေသနာမတ္ထမေဝ၊ သော ပန စတ္တာရောပိ
ဗြဟ္မဝိဟာရေ အာစိက္ခိ။ အပ္ပမာဏန္တိ အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္မဏံ။ အဂစ္ဆိတ္တာတိ
ဂမိဿထ။ ဒေဝပုရန္တိ ဗြဟ္မလောကံ။

သောပိ ဣဒိဂဏော တသောဝါဒေ ဌတွာ ဗြဟ္မလောကပရာယဏော
အဟောသီတိ သဗ္ဗံ ဟတ္ထိပါလဇာတကေ အာဂတနယေနေဝ ကထေတဗ္ဗံ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ
တထာဂတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္ဓာယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ အဟေသုံ၊
စန္ဒာဒေဝီ ရာဟုလမာတာ၊ ဇေဋ္ဌပုတ္တော သာရိပုတ္တော၊ ကနိဋ္ဌပုတ္တော
ရာဟုလော၊ ဓာတိ ခုဇ္ဈတ္တရာ၊ ကုလဝခုနသေဋ္ဌိ ကဿပေါ၊ မဟာသေန-
ဂုတ္တော မောဂ္ဂလ္လာနေဝ၊ သောမဒတ္တကုမာရော အာနန္ဒော၊ သေသပရိသာ
ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ သုတသောမရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

စူဠသုတသောမဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဉ္စမာ။

ဇာတကုဒ္ဒါနံ

သုဝပဏ္ဍိတဇမ္ဗုက ကုဏ္ဍလိနေဝ၊
ဝရကညမလဗ္ဗုသဇာတကံ စ။
ပဝရုတ္တမသင်္ခသိရိဌယကော၊
ယုတသောမအရိန္ဒမရာဇဝရော။

စတ္တာလီသနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကာယဝါစာစိတ္တကိဋ္ဌာဝသေန (သီ၊ သျှာ)

ဗ-မ.သ-စ ၅၅/၃၁.၃.၂၀၁၁ (၅၀၀၀) လတ်သို့ " "

